GOLIAT SE PREGĂTEȘTE PENTRU... ÎNFRÎNGERE

Wall-Street-ul s-a hotărît să dea bătălia. Micuța Cubă trebuie înghițită. Și aceasta cît mai repede cu putință. Acesta e țelul monopoliștilor nord-americani. În vederea realizării obiectivului, Washingtonul a luat o serie de măsuri economice, politice și militare cu un vădit caracter agresiv. Cercurile conducătoare americane încearcă să combine presiunile politice cu blocada economică și cu agresiunea militară directă. Ziarele occidentale se ocupă tot mai pe larg în vremea din urmă de evoluția relațiilor americano-cubane și atrag atenția asupra consecințelor acestei politici neraționale, falimentare.

Între năzuințe și realități

Presa americană se ocupă pe larg de planurile ticluite împotriva poporului cuban. Bineînțeles că presa monopolurilor se face luntre și punte pentru a administra injecții de optimism cercurilor conducătoare. În acest sens ziarul „New York Times" afirmă: „Se crede că măsurile revoluționare ale doctorului Castro oglindesc serioase dificultăți economice în Cuba, dificultăți pe care embargoul S.U.A. le va intensifica în mod sigur". Ziarul american exprimă așadar fățiș ceea ce diplomații S.U.A. se feresc să recunoască: Washingtonul dorește îngenuncherea Cubei pe calea represiunilor economice. De bună seamă că o blocadă economică poate provoca, la început, oricărei țări o serie de pagube. Dar metoda nu poate da nici un fel de rezultate pe termene mai lungi. Blocada economică s-a dovedit falimentară și pe vremea lui Napoleon. Numai că strategii americani nu se gîndesc nici la precedente istorice și nici la realități contemporane.

Invitînd la luarea unor măsuri represive împotriva Cubei, în speranța creării unor greutăți în calea dezvoltării ei independente, ziarul american este totuși timorat — spre deosebire de cercurile oficiale — de reacția opiniei publice internaționale. În acest sens, reflecția ziarului e semnificativă: „Pe de altă parte, embargoul S.U.A. asupra exporturilor ar putea provoca unele critici în America Latină. Carta Organizației Statelor Americane... interzice „folosirea de măsuri de constrîngere cu caracter economic sau politic în scopul de a încălca voința suverană a unui alt stat".

„Baza legală..."

Accesul de luciditate al ziarului american ar trebui să dea de gîndit cercurilor conducătoare de la Washington. Acestea ar trebui să înțeleagă că în actuala perioadă istorică în care există puternicul lagăr al statelor socialiste și cînd raportul de forțe pe plan mondial se schimbă necontenit în defavoarea imperialismului, atacurile împotriva unor state mici nu mai au aceleași șanse de reușită ca acum cîteva decenii. În această conjunctură apare de-a dreptul crudă nerealista atitudine adoptată de S.U.A. cu privire la baza militară maritimă pe care o mai dețin pe teritoriul Cubei.

Statele Unite declară că nu intenționează să părăsească această bază. În legătura cu această problemă ziarul elvețian „Die Tat" afirmă: „Washingtonul declară că guvernul lui Castro nu dispune de nici o bază legală prin care să susțină această pretenție... Americanii nici nu se gîndesc, în prezent, să dea curs cererii Cubei cu privire la evacuarea bazei de la Guantanamo".

Statele Unite nu vor să părăsească această bază întrucît aceasta le permite nu numai permanentizarea prezenței lor pe teritoriul Cubei și posibilitatea de a avea un avanpost în fața celorlalte republici sud-americane. „Poziția Statelor Unite — subliniază în acest sens ziarul elvețian — este motivată de faptul că S.U.A. dispun în această regiune de cea mai puternică bază navală din Antile... Excepționalul port natural dispune de vaste instalații care pot adăposti mari unități ale flotei americane... În același timp, două mari aeroporturi fac din Guantanamo și o importantă bază aeriană... În prezent, întreaga regiune este înconjurată cu garduri înalte din sîrmă ghimpată iar cele cîteva căi de acces și porți sînt păzite cu străşnicie...".

Toate faptele arată că Pentagonul a destinat bazei militare din Cuba un rol activ în eventualitatea traducerii în viață a vreunor planuri agresive îndreptate împotriva vreunuia din statele sud-americane. Ziarul „Die Tat" trage această concluzie cînd afirmă că S.U.A. vor să se folosească de această bază în cazul unor „războaie limitate". „În aceeași ordine de idei — precizează ziarul, — S.U.A. consideră că retragerea din Guantanamo ar intensifica presiunea exercitată asupra altor baze americane în toată lumea pentru a determina abandonarea acestora. Se știe că din Guantanamo se poate apăra cel mai bine canalul Panama.. În ciuda transformărilor înregistrate în domeniul necesităților strategice, în urma cărora bazele navale din alte țări ar putea deveni în curînd inutile, Washingtonul consideră și astăzi că păstrarea bazei americane Guantanamo este de mare importanță militară și politică în special în vederea unor eventuale „războaie limitate".

Iată așadar de ce Cuba nu dispune de „baze legale" cînd revendică teritoriul acestei baze! Pentru că S.U.A. vor să se pregătească pentru „războaie locale". Împotriva cui ar putea fi duse asemenea războaie locale?

Răspunsul îl știe oricine: împotriva popoarelor din America latină.

Măciuca nu mai funcționează

„Politica bîtei" a fost aplicată cu succes de diplomația americană împotriva popoarelor din America de sud. Aceasta s-a întîmplat însă, pe scară largă, în deceniile din urmă. O manifestare mai violentă, sîngeroasă, s-a înregistrat în perioada postbelică în cazul Guatemalei. Bineînțeles că Departamentul de stat nu și-a pus însă bîta la naftalină. El tot ar mai vrea s-o întrebuințeze. Dar traducerea în viață a acestei dorințe devine o treabă din ce în ce mai dificilă.

Semnificative în acest sens sînt relatările ziarului german „Deutsche Woche" cu privire la o scenă întîmplată la recenta sesiune a Adunării Generale a O.N.U. Scrie ziarul: „Atunci cînd ziariștii nord-americani au pronunțat cuvinte injurioase de la tribuna presei, din marea sală de ședințe a Națiunilor Unite, în momentul în care Fidel Castro a pătruns în sală, însoțit de aclamațiile entuziaste ale unei părți considerabile a delegațiilor prezente, această iritare nu a mirat. De un secol încoace, Statele Unite nu mai sînt obișnuite ca cineva de pe continent să le opună rezistență. Acela care se încumeta s-o facă era repede readus pe calea pocăinței cu ajutorul proverbialei „măciuci". Neputința actuală a Washingtonului față de revoluția cubană caracterizează un capitol al istoriei, și nu numai al istoriei Lumii Noi".

Mai mult amar decît dulce

Într-adevăr, această neputință caracterizează un capitol al istoriei ce se desfășoară în fața noastră. Statele Unite nu mai reprezintă țara puternică din trecut, deși S.U.A. continuă să fie cel mai puternic stat capitalist din punct de vedere economic și militar.

În afară de aceasta, statele — și să ne referim în cazul de față numai la statele din America — s-au desobișnuit să mai creadă pe cuvînt ceea ce spune Washingtonul deoarece între vorbe și fapte este o considerabilă contradicție. Un exemplu ni-l oferă însăși „operația zahăr". După ce au sistat importurile de zahăr din Cuba, după ce statele din O.S.A. au hotărît să aplice sancțiuni economice Republicii Dominicane, s-a aflat cu stupoare că guvernul american a achiziționat o mare cantitate de zahăr din această țară. Afacerea a stîrnit puternice acțiuni de protest în America latină. Referindu-se la rezultatele acestei acțiuni, ziarul „New York Herald Tribune" aprecia pe bună dreptate că „Ansamblul rezultatelor previzibile a fost mai mult amar decît dulce... În felul acesta, S.U.A., după ce au participat la sancțiunile împotriva lui Trujillo, după ce au rupt relațiile diplomatice cu Republica Dominicană, se află în poziția absurdă de a părea, cel puțin, că îi dau lui Trujillo ceea ce i-au luat lui Castro".

Poziția absurdă despre care vorbește ziarul american a determinat popoarele sud-americane să nu mai acorde credit spuselor Washingtonului întrucît apare evident că cercurile conducătoare din S.U.A. duc o permanentă politică de sprijinire a regimurilor antipopulare. „S-au ivit din nou îndoieli serioase — subliniază ziarul — în ceea ce privește seriozitatea declarațiilor guvernului S.U.A. că este în favoarea democrației și a guvernelor democratice...".

★

Extrasele de presă, prezentate mai înainte, ne arată că raporturile dintre monopoliștii americani și popoarele din America Latină devin tot mai încordate. Faptele demonstrează că popoarele din această zonă nu mai pot fi înșelate și intimidate cu ușurință și că lupta lor de eliberare se intensifică. De bună seamă că Washingtonul va mai încerca și pe viitor să exercite presiuni asupra statelor din America latină. Probabil, de asemenea, că rezultatele unora din aceste presiuni vor mai produce unele debile beneficii Washingtonului. Dar lupta de eliberare de sub jugul politic și economic nord-american se intensifică în fiece zi iar pînă la sfîrșit victoria va fi de partea popoarelor sud-americane.

Lupta poporului cuban este o parte a luptei generale ce se duce în această emisferă. Goliatul american, dezlănțuind recentele acțiuni agresive împotriva micului popor cuban, în actuala conjunctură internațională arată clar că se pregătește cu înfrigurare pentru o nouă înfrîngere.

Epigonii lui Napoleon întru Instituirea blocadelor economice ar trebui să învețe ceva din pățania micului caporal care a eșuat lamentabil în blocusul său.

Eugen PHOEBUS

Instituirea embargoului asupra exporturilor americane în Cuba este sortită eșecului.

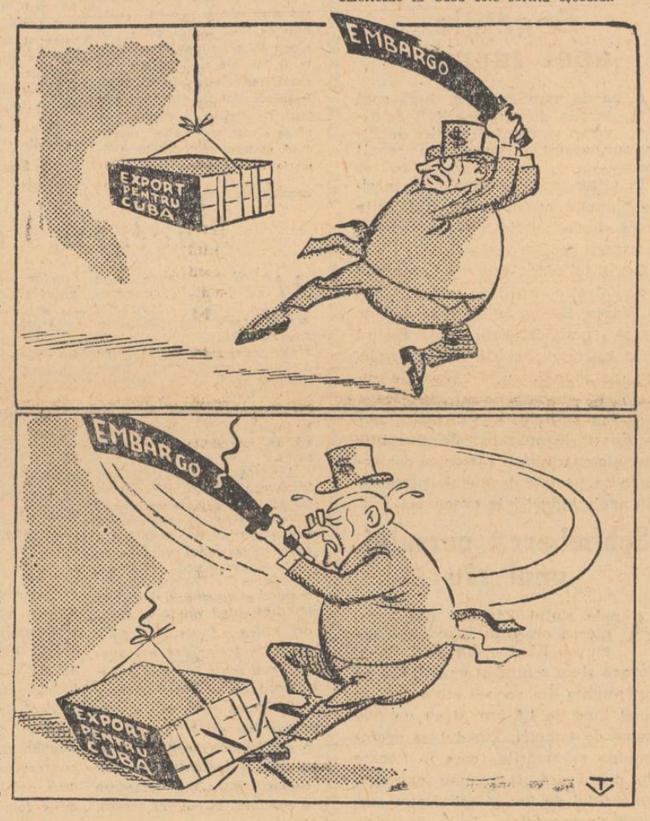

Sancțiune economică

Desen de V. TIMOC

Note externe

Un mister dezlegat pe... jumătate

Cu o lună și ceva în urmă forțele O.N.U. staționate în Congo au expediat de la Leopoldville la Kamina 47 de jeepuri încărcate pe un tren de marfă. Transportul n-a sosit însă nici pînă azi la destinație. Investigațiile întreprinse n-au dat nici un rezultat. Jeepurile ca și trenul au dispărut, în modul cel mai misterios.

Acum cîteva zile „misterul" a fost dezlegat, dar numai pe jumătate. Ascultînd, întîmplător, relatarea — transmisă de la fața locului — despre o paradă din orașul katanghez Elisabethville, „capitala" scizionistului Chombe, un funcționar al O.N.U. l-a auzit pe crainic spunînd plin de mîndrie: „În fruntea formațiilor se află cele 47 de jeepuri noi ale statului nostru...".

Ca rezultat al unui urgent schimb de telefoane s-a aflat din orașul reședință a lui Chombe că jeepurile „au sosit aici acum cîteva zile. Noi credeam că sînt un dar din partea Națiunilor Unite"...

Dar cum au nimerit jeepurile trupelor O.N.U. în mîna marionetei colonialiștilor Chombe, continuă să rămînă mai departe un.. „mister" ...explicabil.

„Democrația" lui Mobutu

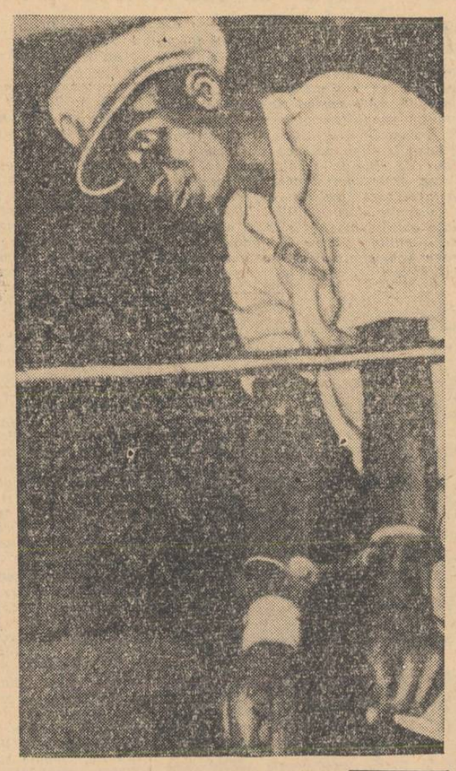

Una din fărădelegile colonelului Mobutu. Oamenii săi l-au arestat pe Jean Pierre Finout, șeful guvernului provinciei orientale a Congoului, pentru că el sprijină guvernul legal condus de Patrice Lumumba.

Accidente de... „circulație"

Opinia publică britanică a fost cuprinsă de profundă indignare aflînd că recentele manevre militare N.A.T.O. desfășurate pe teritoriul Germaniei occidentale la care au participat și importante unități ale forțelor armate engleze, au făcut în rîndurile acestora din urmă un număr mare de victime. S-a aflat astfel că în cursul manevrelor au fost uciși nouă soldați britanici, iar 125 au fost răniți și internați în spital.

Proporțiile luate de indignarea opiniei publice a pus în mare încurcătură Ministerul de Război britanic, mai ales că un reprezentant al opoziției parlamentare a cerut deschiderea unei anchete publice.

Încercînd să prevină scandalul pe cale să izbucnească, Ministerul de Război caută să se dezvinovățească, pretinzînd că moartea soldaților în cursul manevrelor s-ar datora unor accidente de... circulație. Și drept justificare citează următoarele cazuri: un soldat a fost călcat de un tanc, altul a ars într-un camion; tot într-un camion a murit un soldat asfixiat de gazul de eșapament în timp ce dormea; un soldat a căzut dintr-un vehicul blindat de transport și a fost apoi călcat de acesta; altul a fost ucis, lovit fiind de turela unui tanc...

...Nimic de zis — „curat" accidente de... „circulație"...

Specula cu sănătatea

S-a vorbit de multe ori despre afacerile care se fac în Statele Unite pe seama sănătății oamenilor. Nu odată s-a scris în presa din întreaga lume despre onorariile exagerate pretinse de medici, despre scumpetea medicamentelor și despre prețurile uriașe cerute pentru internările în spitale. Ziarele din ultimele zile ne încunoștințează acum de un alt aspect al acțiunilor celor ce se îmbogățesc pe seama oamenilor bolnavi. Este vorba despre descoperirea practicilor necinstite ale unor laboratoare de analize medicale.

Ziarul „New York Times" relatează în acest sens că „unele din aceste laboratoare s-au făcut vinovate de faptul că au efectuat analize neadecvate și chiar au falsificat sau inventat buletine de analize medicale". Scandalul care a izbucnit a luat asemenea proporții încît a fost dificilă mușamalizarea lui, cel puțin pentru moment, cu ajutorul unor practici bine cunoscute. În urma anchetelor efectuate s-a aflat că o serie de laboratoare efectuează analize pe bază de contract. Mai mult decît atîta. Aceste laboratoare efectuează analize chiar pe baza probelor trimise cu avionul. Ancheta efectuată a mai descoperit că analizele sînt efectuate în condiții neigienice, că se fac greșeli în efectuarea analizelor precum și faptul că adeseori probele trimise nu sînt nici măcar analizate.

Care este substratul acestei afaceri? Este vorba de faptul că aceste laboratoare încheie contracte cu medicii. În baze acestora medicii plătesc un preț forfetar pentru un număr nelimitat de analize efectuate într-un anumit răstimp. În ciuda acestor prețuri scăzute ambele părți sînt mulțumite de afacere. Laboratoarele, pentru că au asigurată o sumă fixă pentru o muncă făcută în disprețul oricăror norme științifice. Doctorii, pentru că în schimbul unor analize care nu valorează adeseori nici doi bani, încasează onorarii umflate de la pacienți. Pe de altă parte doctorii îi trimit pe pacienți să-și facă analize chiar dacă nu au nevoie de ele.

Ziarul american menționează că laboratoarele care lucrează pe bază de contracte se oferă să facă toate analizele pe care le comandă un medic în schimbul unei taxe lunare de 40 sau 60 de dolari. Doctorii percep însă de la pacienți cîte 5—10 dolari și uneori chiar cîte 50 de dolari pentru aceste analize, adeseori eronate!

Săptămîna

Ca întotdeauna, la sfîrșit de săptămînă, în calendarul evenimentelor trecute se string multe fapte care solicită atenția. Și tot ca întotdeauna li se poate găsi un numitor comun. Pentru această săptămînă ne-am oprit la următoarea expresie ce o găsim cuprinzătoare și bineînțeles... scurtă: „Amurgul zeilor". Este vorba de o serie de zei ai lumii capitaliste și în primul rînd de zeul Dolar.

Goana după aur

În fiecare dimineață la ora 10,30 (ora Greenwich) în biroul firmei Rothschild din aleea St. Swithin Londra, se adună patru „respectabili" financiari, domnii: Mulhuish, Wadsworth, Mattheson și John Little, care au o singură misiune: să fixeze prețul aurului pentru ziua respectivă. În dimineața de luni, 24 octombrie, pentru a doua oară în decurs de zece zile, ei au găsit că cererea de aur era mai mare decît stocurile existente pe piață, ceea ce însemna că prețul aurului în raport cu dolarul trebuie fixat la un nivel mai ridicat decît cel obișnuit de 35 dolari uncia (31,103479 g.). Această operație financiară ar fi rămas cunoscută doar celor interesați direct în aceste afaceri dacă implicațiile ei nu ar fi mult mai mari oglindind nu numai anumite fenomene economice noi în lumea capitalistă.

Cum s-a anunțat că prețul aurului a crescut, lumea speculanților a fost cuprinsă din nou de furtună. Din marile capitale ale statelor occidentale au început să sosească la Londra ordine de cumpărare. Oră după oră, prețul a crescut atingînd 40 dolari uncia.

La bursa din Johannesburg (Africa de sud) centru principal al comerțului cu aurul, agenții de bursă cuprinși de isterie s-au luat la bătaie între ei, se trînteau pe jos, urlau și toate acestea pentru a ajunge mai repede în poziția de a achiziționa noi cantități de aur. Care erau valorile care erau cu ușurință aruncate pe piață în schimbul aurului: dolarul american. Atotputernicul zeu Dolar, detronat și lipsit de încredere.

Redactorul șef economic al ziarului „Daily Mail", dl. Paul Bareau scrie: „Principalul motiv al goanei după aur îl reprezintă brusca pierdere a încrederii în dolarul S.U.A.".

Comentatorul ziarului „New York Times", Edwin Dale, apreciază că neîncrederea în dolar este cauzată de fenomenele de criză din economia americană și de continua scădere a rezervelor de aur ale S.U.A. care din 1957 pînă azi au scăzut cu aproape 4 miliarde dolari aur.

Pînă aci operația este economică. Dar comentatorii arată că gaura principală prin care se scurg rezervele americane este suma enormă cheltuită anual pentru menținerea bazelor militare în străinătate: 3 miliarde 400 milioane pe an.

Corespondentul englez Stanley Burch telegrafia luni seară din New York: „Pot oare toate acestea să ducă la alt mare crah la Wall-Street, asemenea celui din 1929?"

La bursa din Johannesburg febra aurului a atins 40 de grade

Cu o zi înainte cunoscutul financiar american în vîrstă de 90 de ani, Bernard Baruch întreba și el în Saturday Evening Post: „S-ar putea oare repeta crahul?"

Zeul Dolar inspiră panică și repulsie. Zeul mînjit de sînge și noroi se clatină pe piedestal.

În cabaretele pariziene

Dacă bursa este de obicei un loc sensibil, unde se simte imediat febra economiei capitaliste, iată șansonetele ascuțite și dialogurile vii care pătrund pe scenele unor renumite cabarete pariziene se poate găsi cîte o dată pulsul unor stări de spirit care nu se pot exprima pe calea normală a publicațiilor tipărite și manifestărilor publice. Iată un dialog dintre șansonetistul Robert Rocca și un alt actor reprezentînd omul de pe stradă și care are ca temă cenzura aplicată televiziunii:

Omul de pe stradă: — **„Cu cît timp înainte de emisie trebuie să te prezinți la cenzură?"**

Rocca: — **„Cu două săptămîni"...**

Omul de pe stradă: — **„Eu știam că e nevoie numai de o săptămînă"...**

Rocca: — **„O, nu, dragul meu, așa era pe timpul naziștilor..."**

La Teatrul Deux Ânes, șansonetistul Pierre-Jean Vaillard imită o personalitate politică declarînd cu emfază: „Algerienii se vor prăbuși sub... greutatea discursurilor mele".

Cele de mai sus sînt doar semnele unei efervescențe mai adînci. Într-o atmosferă de svonuri despre noi comploturi puse la cale de ultracolonialiști, în zilele cînd primele detașamente vest-germane pătrund cu „acte în regulă" pe teritoriul francez, cînd războiul din Algeria se agravează, și o dată cu el și situația economică din metropolă, iluziile încep să dispară.

Scriitorul francez Jean-Marie Domenach arată în „L'Express" că se observă încercarea de a ieși din impas prin recurgerea la anticomunism, ca instrument de diversiune. Aceeași publicație semnalează că acesta tinde să devină atît platforma guvernamentală cît și platforma militarilor ultracolonialiști din opoziție. Întrucît războiul din Algeria și țelurile sale sînt discreditate, întrucît în general întreaga politică este discreditată, se va spune că „amenință" o mare primejdie, se va căuta să se creeze panică și să se obțină în numele anticomunismului ralierea la aceeași politică discreditată. Primejdia care există însă într-adevăr, este, după părerea lui Domenach, aceeași care a amenințat Germania în 1933 și Spania în 1936. „Franța, scrie Domenach, nu este nici Germania anului 1933, nici Spania anului 1936. Este adevărat. Maladiile evoluează o dată cu dezvoltarea civilizației. Maladiile ce se abat asupra popoarelor, de asemenea. Otrava pe care o absorb în doze masive țările fasciste ne este administrată cu zăhărelul, în porții mici. Istoria ne învață că trebuie să o vomităm imediat".

„Amurgul zeilor" se împletește pe malurile Senei cu minunatele amurguri de toamnă. Important însă e ce va fi pus în locul lor pe piedestal.

Zeii cei mici

Dolarul a deschis seria. Dar și zeii mai mici ai capitalului american au început să simtă că nu mai au aceeași acoperire în aur. Săptămîna trecută, Chombe s-a întîlnit cu Mobutu și ambii au declarat în public că au rupt relațiile cu Comandamentul trupelor O.N.U. De ce? Tocmai cu instituția care i-a ajutat să-și facă de cap?

Mobutu a fost văzut chiar părăsind plîngînd sediul Comandamentului O.N.U.. Mobutu „atotputernicul", speranța diplomației occidentale, plîngea. El a declarat chiar că pleacă la New York să se plîngă, pe urmă a anunțat că nu mai pleacă.

Ce se întîmplă? Agențiile occidentale vorbesc deschis despre discreditarea totală a lui Mobutu și Chombe, despre creșterea împotrivirii chiar și în sînul gărzilor sale. În aceste condiții S.U.A., care după expresia ziarului „New York Times" se află „într-o poziție dificilă", nu vor să se compromită și au început căutarea de mobuți mai proaspeți. După cîteva zile de zile s-a bucurat cu Mobutu, acum „New York Times" descoperă că el este „neexperimentat și pur și simplu necunoscut în țara sa". Frumoasă descoperire! Încă o marionetă la rebut.

După cum semnalează unele ziare americane Departamentul de Stat al S.U.A. caută să „confecționeze" un nou pretendent la putere în locul lui Mobutu. Este vorba de prietenul acestuia pe nume Boboso, comandantul brigăzii de blindate. Nu știm ce părere are „New-York Times": este oare „Boboso" mai cunoscut decît „Mobutu"?

Domnul Parsons, subsecretar de stat adjunct al S.U.A., și-a încheiat în această săptămînă călătoria sa urgentă organizată cu scopul de a salva marionetele americane din Laos. Se știe că în ciuda presiunilor asupra guvernului neutralist al Laosului, în ciuda suspendării ajutorului militar din care se plătea și întreținerea trupelor laoțiene, misiunea a eșuat.

Cînd a plecat din capitala Laosului, domnul Parsons a anunțat că S.U.A. au hotărît să continue totuși ajutorul militar pentru Laos. Ce s-a întîmplat oare? Ajutor militar american pentru o politică neutralistă? Așa vroia domnul Parsons să creeze impresia.

În fapt, operația avea un caracter de duplicitate. Statele Unite au declarat că vor elibera Laosului sumele promise drept ajutor, numai dacă din ele se vor plăti solde pentru „întreaga" armată laoțiană. Diplomații americani din Vientiane, au arătat că prin cuvîntul „întreagă" înțeleg atît partea de armată a guvernului cît și partea de armată condusă de înfrîntul general rebel Fumi Nosavan. Cu alte cuvinte, este vorba de o stratagemă pentru a subvenționa pe cei care s-au ridicat cu armele împotriva guvernului legal. Altfel, fără plată, mercenarii s-ar împrăștia și „forțele de contraechilibru", după cum se exprimă diplomații americani, nu vor mai putea fi păstrate. Dovada că dolarii pentru Nosavan nu mai sînt atotputernici, o găsim în răspunsul primului ministru laoțian, Suvanna Fuma.

Întrebat de corespondentul ziarului „New York Times", Jacques Nevard, cum va asigura ca partea de bani destinată lui Nosavan să ajungă în mîinile acestuia, premierul Suvanna Fuma a răspuns:

— „Să vină să-i ia!"

Desigur că dacă ar veni, ar primi și dobîndă!

N. LUPU

DE PRETUTINDENI

ÎN TIPOGRAFIILE Uniunii Sovietice se produc în fiecare zi 3 milioane de cărți. U.R.S.S. ocupă primul loc în lume în producția de cărți. În decursul septenalului se vor construi încă 11 importante combinate poligrafice. În 1965, producția zilnică de cărți va fi de 4 milioane volume.

●

LA PARIS, în grădina văduvei pictorului Utrillo au fost arse pe rug 120 de picturi false, despre care s-a pretins că ar fi fost pictate de Utrillo. La aprinderea neobișnuitului rug a asistat un cunoscut specialist de artă francez, precum și o delegație din partea poliției.

●

INSTITUTUL pentru problemele de alimentație, în colaborare cu Asociația pentru problemele alimentare naționale din R. S. Cehoslovacă, a organizat și în acest an — pentru a treia oară — o săptămînă a alimentației raționale. De data aceasta, campania a fost îndreptată împotriva obezității. Statistica cehoslovacă arată că aproximativ 30 la sută din populația adultă din Cehoslovacia depășește greutatea normală și se apropie de obezitate. Iată de ce medicii au declarat „război" în primul rînd tradiționalelor gălușți, precum și consumului exagerat de zaharuri și grăsimi.

●

„E CEL MAI primejdios client pe care l-am avut vreodată!", a declarat unul din agenții postului de poliție din Saeter (Suedia) care „arestase" ...un vultur regal, pe motiv că pasărea a atacat copii. Pasărea de pradă se află în prezent într-o celulă a comisariatului, neputînd primi altă pedeapsă decît detențiunea. Într-adevăr, legile suedeze interzic omorîrea vulturilor.

●

LA ALMA-ATA a apărut recent cel de-al 8-lea volum al lucrărilor secției de astrobotanică a Academiei de Științe din Kazahstan. Ceea ce iese din comun la acest volum e harta planetei Marte. Ea a fost realizată cu ajutorul a 16 clișee, obținute cu 51 de ani în urmă de fondatorul astrobotanicei, Gavriil Tihov. Aceste documente au fost descoperite în arhiva marelui savant care a murit de curînd.

●

POTRIVIT unei statistici recente, în lume există 36 milioane oameni surzi. Această cifră a fost comunicată în cadrul unei zile mondiale a oamenilor surzi, organizată la Utrecht (Olanda).

●

ARHEOLOGII din R.S.S. Kazahă au descoperit în această republică urmele unor importante triburi necunoscute, care locuiau în Kazahstan în sec. I î.e.n. Timp de mai multe secole aceste triburi și-au înmormîntat șefii într-o vale situată în Altai, la sud de lacul Zaissan. În această vale se înșiră de la nord spre sud coline mari, cu un diametru de 100 m. și care au înălțimea unei case cu un etaj. Într-una din acestea arheologii au găsit de curînd 600 piese de aur și desene reprezentînd diferite animale.

●

ÎN DECURSUL ultimilor 5 ani populația Uniunii Sovietice a crescut cu 18 milioane locuitori. Raportat la numărul locuitorilor, U.R.S.S. este țara cu cel mai mare număr de medici. Pentru fiecare 10.000 locuitori, există 18 medici și 62 de sanitari.

●

CU PRILEJUL împlinirii a 95 de ani de existență a fabricii de piane „Petrof" din R.S. Cehoslovacă, organizația cehoslovacă de comerț exterior „Ligna" a organizat un interesant concurs internațional la care au participat concurenți din 45 de țări. Participanții la concurs au trebuit să răspundă la șase întrebări privind experiența lor artistică în folosirea pianelor „Petrof". Premiul întîi a fost cîștigat de Enrico Rosi — vechi profesor la Conservatorul din Milano. Printre ceilalți premiați — în număr de 50, se numără concurenți din U.R.S.S. Norvegia, Mexico, Uniunea Sud-Africană, Cipru etc.

●

UN PESCAR din Suedia a fost recent condamnat pentru că a lovit-o pe soția sa cu un... țipar viu. Sentința arăta că acuzatul este condamnat pentru cruzime față de o ființă vie — țiparul de mare.

●

CU PRILEJUL apropiatei aniversări a 50 de ani de la moartea marelui scriitor Lev Tolstoi, la Muzeul de Stat de literatură din Moscova s-a deschis o vastă expoziție, intitulată „Tolstoi și poporul: importanța mondială a lui Tolstoi".

●

ÎN U.R.S.S s-a terminat „monopolul" moscoviților și al leningrădenilor de a beneficia de serviciile metroului. Zilele trecute a început la Kiev circulația de probă a metroului. Prima porțiune a metroului este de 6 km.

Cei mai buni arhitecți din R.S.S. Ucraineană au elaborat proiectele minunatelor stații subterane finisate cu marmoră albă și roză, cu granit colorat. În prezent se lucrează la o nouă porțiune a metroului din Kiev.

●

MISTER VERWOERD, binecunoscut prin dezmățul rasist pe care-l patronează în Uniunea Sud-Africană în calitate de prim-ministru, s-a speriat de moarte. Cauza acestei spaime este o biată trompetă. Iată și explicația mai pe larg a acestei știri: cunoscutul trompetist de culoare Louis Armstrong a hotărît ca, în cadrul turneului său prin țările Africii, să dea cîteva concerte și în Uniunea Sud-Africană. Din ordinul lui Verwoerd, s-a făcut cunoscut impresarului virtuozului că „concertul lui Armstrong contravine intereselor superioare ale țării". Așadar, „trompeta de aur" a artistului negru nu va răsuna pe teritoriul Uniunii Sud-Africane.

●

SCĂDEREA numărului de spectatori la cinematografele engleze este un fenomen care continuă. Cercurile de specialitate sînt de părere că deocamdată nu se poate prevedea stăvilirea acestui proces. În multe cinematografe închise s-au organizat săli de popice. Știri asemănătoare vin și din Franța. În primul semestru al anului acesta, cinematografele franceze au înregistrat nouă milioane de spectatori mai puțini decît în aceeași perioadă a anului trecut. Această situație se explică nu atît prin extinderea televiziunii cît prin sporirea prețurilor biletelor la cinematografe.

●

CONFORM unei hotărîri a guvernului R.S.S. Lituaniene statul a luat sub protecția sa 199 de arbori uriași, adevărate monumente ale naturii. 60 din ei sînt stejari bătrîni. Unul, în regiunea Zarassai, cu un diametru de 2,70 m, intrînd în al doilea mileniu al existenței sale, este cel mai bătrîn stejar din Europa.

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Fumați?...

Câteva noutăți pentru dumneavoastră

Poate că în clipa aceasta, cînd v-a căzut privirea asupra rîndurilor de față, aveți între degete țigara din care abia ați sorbit un fum, pregătindu-vă să răsfoiți paginile „Magazinului"... Ați aprins țigara pentru că fumatul amplifică plăcerea lecturii — după cum în alte împrejurări o țigare aprinsă la timp vă face mai calm, mai sigur de sine în rezolvarea unei probleme grele, mai hotărît în fața unui obstacol care trebuie depășit... S-au scris multe despre rolul fumatului în viața omului modern și s-ar mai putea scrie multe despre acțiunea liniștitoare sau stimulatoare a unei simple țigarete...

Două imagini de la Grădina Botanică din București

Dar nu acesta este subiectul nostru. Vrem să atragem atenția fumătorilor asupra studiilor și cercetărilor pe care le fac numeroși oameni de știință din țara noastră pentru ca tutunul nostru să fie cultivat cît mai bine iar produsele fabricate din acest tutun să fie de cea mai bună calitate.

★

De ce unele țigări sînt „tari" și altele „moi"? — De ce unele țigări „trag" bine și altele nu? — Se poate cultiva un tutun fără nicotină? — Cum și cu ce se aromatizează mai bine țigările? Iată cîteva dintre întrebările care au fost puse în ultimul timp oamenilor de știință care se ocupă de problemele industriei tutunului — și la care cercetătorii au găsit răspunsul.

Rezultatele acestor interesante cercetări științifice, ca și rezultatele altor studii executate în laborator, în cupercile de experiență sau în întreprinderile pentru industrializarea tutunului, sînt publicate în volumul festiv apărut cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la inițierea în țara noastră a cercetărilor științifice privind cultura și industrializarea tutunului.

Cititorul acestui volum rămîne uimit de diversitatea problemelor pe care le ridică industria și cultura tutunului, ca și de sforțările ce se cheltuiesc pentru ca fumătorii să fie mulțumiți de țigările pe care le fumează.

Iată, de pildă, un studiu amănunțit, cu interesante concluzii practice, într-o problemă ce pare simplă la cea dintîi vedere: care este cantitatea optimă de tutun necesară pentru umplerea unei țigarete? Fumătorul este nemulțumit atît de țigareta înfundată cu prea mult tutun, țigareta „tare" ca și de țigareta insuficient umplută cu tutun. Cercetătorii au studiat problema sub toate aspectele și au ajuns la concluzia că greutatea medie a unei țigarete normale, fie ea Carpați, Olt, Mărășești sau Națională, trebuie să fie de 0,892 grame, dintre care 0,756 g. tutun, 0,106 g. apă (tutunul are 14 la sută umiditate) și 0,030 gr. hîrtie. Dacă se ține seama că o țigaretă „tare" cîntărește pînă la 1,189 gr. se impune reglarea înfundării țigaretelor astfel încît să nu se depășească media. Deosebit de interesante pentru fumători sînt și cîteva dintre concluziile acestui studiu. Astfel, s-a determinat prin metode de laborator că viteza de ardere a unei țigarete este influențată mult de felul tutunului și foarte puțin de gradul de înfundare al tutunului din țigaretă. În ce privește gustul, aroma la fumat și conținutul în nicotină din fumul de tutun, ele sînt practic neinfluențate de gradul diferit de înfundare a tutunului dintr-o țigaretă. Fumătorii pot fi deci liniștiți: gradul diferit de înfundare a tutunului dintr-o țigaretă influențează numai asupra rezistenței ce se întîmpină la trecerea aerului, în timpul aspirației, obligînd pe fumător să-și modifice aspirația, spre a inhala același volum de fum de tutun.

În cîmpurile de experiență, cercetătorii au cules de asemenea rezultate interesante. Astfel, au obținut un soi gigant de tutun, foarte productiv, prin încrucișare între solul romînesc Moldova și soiul american Maryland Mammouth. Acest tutun înalt de 4 metri, produce peste 100 foi lungi de 40—45 cm. și late de 20 cm. Tutunul obținut din soiul gigant are un conținut mic de nicotină și un gust plăcut. Altoind plante de tutun pe tomate și cartofi, cercetătorii romîni au dovedit că tutunul își pierde însușirea de a sintetiza și acumula nicotina — metoda această reprezentînd o cale pentru obținerea tutunului fără nicotină. Cercetările au dovedit în același timp că rădăcina tutunului are un rol important în formarea nicotinei care, din rădăcină, migrează în frunze prin mijlocirea sevei.

O realizare importantă este cultura tutunului de tip Virginia pe terenurile nisipoase din sudul Olteniei. Aceste terenuri, considerate neproductive pentru alte culturi, dau acum tutunuri de calitate superioară.

★

Cultura tutunului și obiceiul de a fuma au fost introduse în țara noastră probabil de turci pe la jumătatea secolului al 17-lea. La sfîrșitul secolului (la 1680 în Muntenia și 1694 în Moldova) documentele arată existența unui impozit în folosul domniei, tutunăritul, care se plătea pentru fiecare pogon cultivat cu tutun. Existența acestui impozit arată că la acea epocă tutunul era cultivat pe suprafețe destul de însemnate. Începînd cu 1700, arhivele abundă în informații asupra culturii și comerțului cu tutun. Tutunul romînesc era căutat peste hotare, astfel că între 1832—1837 s-au exportat între 60.000—325.000 kg. tutun anual. Începînd din 1879, cultura și industrializarea tutunului a devenit un monopol de stat.

I. FOCȘENEANU

Insemnări zaporojene

(Urmare din pag. 1-a)

pe cîmpurile luptelor cu armatele otomane. Mai tîrziu ceva, citisem „Taras Bulba", văzusem nu mai știu unde o reproducere a „Zaporojenilor" lui Repin și eroul lui Gogol imprumutînd trăsăturile unora din personajele tabloului, figura bătrînului Taras, proiectată pe un fundal de crîncene bătălii, devenise întruchiparea uriașă, romantică și aspră a acestei lumi necunoscute. Aceste prime reprezentări au fost atît de persistente încît prin anii treizeci și ceva, cînd începuse a se vorbi în lume despre gigantica operă de construcție întreprinsă în cadrul cincinalelor sovietice, cînd începusem a afla cîte ceva despre Dneproghes și Zaporojstal, imaginile moderne ale marii hidrocentrale de pe Nipru și ale combinatului metalurgic se profilau într-o ciudată anacronie, peste imaginile vechi ale cavalcadelor cazăcești și ale convoaielor de bărci zaporojene pornind în expediție de represalii împotriva tătarilor.

De fapt, Zaporojie nu e un oraș, sînt două. Cel vechi și cel nou — legate printr-o arteră de o lungime neobișnuită, bulevardul Lenin. Ceea ce nu înseamnă că bulevardul Lenin stă cu un capăt în modernul peisaj al betonului și neonului, cu celălalt în Alexandrovskul veacului XVIII. (Așa s-a numit Zaporojie pînă în 1921, de la cetatea Alexandrovskaia, ridicată în 1770 — an care este considerat acela al întemeierii orașului — în cadrul unei linii fortificate destinate să apere sud-estul Ucrainei de atacurile tătarilor și turcilor). Paralel cu dezvoltarea orașului nou, orașul vechi se transformă și el. În orașul vechi a fost ridicat monumentalul teatru „Sciors", care ar face cinste oricărei capitale și în care și-a dat spectacolele Teatrul nostru Național; în orașul vechi, lîngă teatru, noul și foarte confortabilul hotel în care am locuit; în orașul vechi, mari blocuri de locuințe al căror parter e ocupat de magazine și ateliere excelent amenajate (am remarcat astfel un salon de frizerie și coafură, spațios, luminos, strălucitor ca o clinică și ca ea însuflețit de forfota ordonată a halatelor albe)...

Cît despre orașul nou, e atît de vizibilă expresia unei concepții de ansamblu, încît ai impresia că e o machetă „în mărime naturală", luminată, locuită, animată de zgomotul străzilor, de joaca în parcuri a copiilor. În realitate, faptul că orașul nou e atît de omogen ascunde o tragedie. Mi-a povestit-o secretarul comitetului de partid al trustului de construcții „Zaporojstroi".

— După construcția Dneproghesului, pe baza folosirii complexe a electricității furnizate de hidrocentrală, a cărbunelui din bazinul Donețului, a minereului de fier de la Krivoirog și de mangan de la Nicopole, Zaporojie a început să se transforme repede într-un centru industrial, important, făcînd parte din marea bază carboniferă-metalurgică din sudul părții europene a Uniunii Sovietice. Atunci s-au născut „Zaporojstal" și „Dneprospețstal", uzina de aliaje feroase și cea cocsochimică, altele... Atunci s-a hotărît și crearea orașului nou. S-a hotărît, s-a proiectat, a început construcția. Era unul din primele orașe noi socialiste. Pînă la război se construiseră 102 blocuri... După război, din ele mai era în picioare unul singur. Ai să-l vezi.

L-am văzut într-adevăr. E o casă nu prea mare, în stilul destul de impersonal al blocurilor care s-au construit și aici și la noi și aiurea acum ceva mai mult de douăzeci de ani. În alt peisaj, ar fi o clădire anonimă, oarecare. Aici, înecată între construcțiile noi, albe, strălucitoare, are valoarea unei dramatice mărturii. Doi ani de ocupație nazistă — din octombrie 1941 în octombrie 1943, cînd celebra „operație de la Zaporojie" a frontului 3 ucrainean a izgonit unitățile germane instalate aici pe malul stîng al Niprului — au însemnat pentru orașul acesta pagube de peste 3 miliarde de ruble.

— De la terminarea războiului se construiește mereu, îmi spune interlocutorul meu. În 1949, întreprinderile industriale distruse de ocupanți erau deja repuse în funcțiune, economia orașului era, în linii generale, restabilită. Am continuat să construim, lărgind capacitatea vechilor întreprinderi, creînd altele noi, sporind și îmbunătățind necontenit spațiul de locuit. În deosebi în ultimii ani, ritmul a crescut considerabil.

Plecînd de la „Zaporojstroi", am trecut printr-unul din principalele cartiere industriale ale orașului, sub un cer pe care coșurile diferitelor uzine îl transformau într-o imensă paletă pătată cu roșu, cu negru, cu violet, cu galben. Dar edilii și constructorii din Zaporojie sînt mai puțin încîntați de acest spectaculos pictural, cît preocupați de amenajarea unei instalații de purificare a aerului: instalația însă este foarte costisitoare, așa încît va putea fi considerată ca un proiect abia după ce problema construcțiilor de locuințe va fi fost complet rezolvată. Ceea ce, în fond, nu înseamnă mai mult decît peste cîțiva ani...

Fac un calcul rapid: în 1970, Zaporojie va împlini două secole. Și acest mare centru metalurgic va intra fără îndoială în cel de al treilea veac al existenței sale cu înfățișarea cochetă a unei localități de vilegiatură. Doar cu alte dimensiuni: Alexandrovskul avea acum 100 de ani 19.000 locuitori, iar în preajma Revoluției vreo 30.000 — Zaporojie avea în 1939 aproape 300.000, în 1959 500.000 și se consideră apropiată ziua cînd va depăși milionul.

Amintirea lui Taras Bulba aveam s-o regăsesc într-un loc neașteptat: pe stăvilarul Dneproghesului. Stăvilarul taie apele Niprului exact în fața unuia din capetele faimoasei insule Hortița, lungă de 12 km. și lată pînă la 3 km, pe care către mijlocul veacului al XVI-lea se construise nu mai puțin faimoasa tabără militară a cazacilor zaporojeni intrată în istoria acelui veac și acelor două următoare sub numele de „Seci Zaporojskaia". Într-adevăr, vechiul Alexandrovsk — actualul Zaporojie — nici nu exista cînd cazacii zaporojeni trăiau pe aceste locuri. Țărani fugiți de pe moșii, săraci fugiți de prin orașe, se adunaseră către sfîrșitul secolului al XV-lea, veniți de pe tot cuprinsul Ucrainei, în părțile de jos ale Niprului. Victime ale dublei opresiuni feudale și naționale într-o vreme cînd Ucraina căzuse sub stăpînirea nobilimii polone, acești fugari s-au organizat ca să-și apere libertatea. Așa s-a născut „Seci Zaporojskaia", cu întăriturii, cu artilerie și flotă, cu comandanți aleși după merit și cu norme stricte de disciplină — pe scurt o organizație militară a cărei eficacitate aveau s-o simtă timp de două sute de ani candidații la stăpînirea acestor meleaguri, aristocrația polonă pe de o parte, turcii și tătarii pe de alta. De altfel, denumirea de cazac vine de la un cuvînt turcesc, identic, care înseamnă „om liber" — iar „zaporoje" de la „za porogami", dincolo de prag (denivelarea Niprului care purta acest nume a dispărut sub apă ca urmare a lucrărilor de la Dneproghes). „Cazacii zaporojeni" înseamnă literal, „oameni liberi de dincolo de pragul Niprului".

Stam deci în fața insulei Hortița, unde, la începutul povestirii lui Gogol, bătrînul Taras, părăsindu-și gospodăria, vine să-i prezinte vechilor tovarăși de arme pe cei doi feciori ai lui, proaspeți absolvenți ai academiei teologice din Kiev... și-l ascultam pe Pavel Ivanov, directorul Dneproghesului, vorbind despre cele nouă agregate ale hidrocentralei, despre cele 3 miliarde și jumătate de metri cubi de apă ai lacului artificial, despre sala de comandă automată. În vecinătatea acestor două momente de istorie nu e nici o stridență: Niprul e un aliat fidel al oamenilor liberi de pe acest pămînt, acum ca și cu patru veacuri în urmă.

— Gloria Dneproghesului nu s-a stins, deși Kuibîșev, Stalingrad, marile hidrocentrale siberiene sînt de proporții mult superioare. Dar Dneproghesul a fost o universitate pentru știința stăpînirii fluviilor. A fost prima. Nu e sigur că vreuna din celelalte va mai avea o asemenea glorie.

Taras Bulba mai revine odată în impresiile mele de la Zaporojie. De data asta în carne și oase — sau aproape.

Mai aveam vreo două ore pînă la plecare și, de rămas bun, hoinăream prin oraș: prin piața plină de gospodine gureșe care cumpărau roșii pentru bulion și castraveți pentru murat, prin parcul cu bunici și cu copii, pe străzi la întîmplare. La un moment dat, l-am zărit prin mulțime. Înalt, spătos, nu purta e drept, nici largii pantaloni de mătase ucraineni, nici cizme de marochin roșu — cizmele erau de piele obișnuită, neagră, pantalonii și ei de stofă obișnuită — nu purta nici ciuful căzăcesc, ci o desăvîrșită, rotundă și strălucitoare chelie, dar arbora, cu cîțiva centimetri deasupra capetelor trecătorilor, o superbă, enormă, pereche de mustăți albe ale căror fuioare îi încadrau nu numai gura dar și bărbia — iar sub mustăți o lulea de toată frumusețea. Mergea bătrînul ăsta zdravăn pe bulevardul Lenin ca Taras prin Hortița, cu pas larg și legănat. L-am urmărit o bucată de vreme fără să-mi dau seama, din plăcerea de a-l privi. Cînd a intrat la „Univermag", am intrat după el. Magazinul mare, lume multă — l-am regăsit cu greu. Cînd tocmai își făcuse cumpărăturile.

Ce credeți că tîrguise Taras Bulba? După înfățișarea lui nu m-ar fi mirat să-l văd cumpărînd o sabie cu miner și teacă încrustate, un pistol vechi turcesc sau o șea bătută în ținte de argint — deși asemenea articole se află mai degrabă în vitrinele muzeelor decît în rafturile unui magazin universal, fie el și de pe meleagurile cazacilor zaporojeni... Da de unde! Taras Bulba al meu achiziționase un televizor. Și, pentru că îi mai rămăseseră niște bani, după un scurt moment de meditare — cît să tragă două fumuri din lulea — și-a oferit și un aparat de bărbierit electric. ...Numai de n-ar fi renunțat de dragul aparatului, la somptuoasa, impunătoarea, cazăceasca lui mustață!

Florica ȘELMARU

Bogățiile apei marine

Apa de mare conține, după cum se știe, diferite cantități de diverse elemente chimice inclusiv aur, argint, nichel, cupru, cobalt etc.

În viitor, apele oceanelor și mărilor planetei noastre vor fi folosite drept sursă inepuizabilă în vederea extragerii multor metale.

Institutul tehnologic din Leningrad a organizat o expediție care a făcut în Marea Bering numeroase experiențe practice. Prin intermediul unor aparate speciale de absorbție, din apa de mare au fost separate numeroase din metalele menționate.

Același institut a realizat de asemenea unele aparate de absorbție speciale cu ajutorul cărora se pot extrage particulele de metale prețioase din apele industriale evacuate.

Schimbarea cursului unui rîu

Apele rîului Klabava din apropierea orașului Ejpovice, regiunea Kladno din R. S. Cehoslovacă și-au schimbat cursul. Ele au fost mutate din vechea albie într-un tunel lung de 1,5 km. și cu un diametru de 4 metri. Tunelul va preîntîmpina revărsările care în fiecare an, primăvara, îngreunau extracția minereului de fier și activitatea stațiunii de înnobilare de la Ejpovice. În același timp, prin schimbarea albiei rîului vor putea fi valorificate mai bine zăcămintele de minereu situate sub albie, iar la extracție vor putea fi folosite mai larg mijloacele mecanizate.

Angarsk — un nou și important centru industrial

Înainte de apariția centrului Angarsk se spunea că este posibil ca această așezare muncitorească să devină un oraș cu 60.000 de locuitori. Astăzi însă, potrivit recensămîntului din 1959, Angarskul numără 134.000 de locuitori. Acest oraș a apărut în mijlocul taigalei. Aerul este aici curat, plin de mireasmele taigalei și de prospețimea caracteristică regiunilor așezate pe marginea unei ape.

Orașul se întinde sub forma unei uriașe potcoave de-a lungul malurilor abrupte ale rîului Kitoi, împingînd taigaua tot mai departe. Străzile largi mărginite de clădiri cu cîte 3 și 4 etaje se întind de-a lungul mai multor kilometri. În fiecare cartier există școli, grădinițe de copii și creșe, terenuri de joc, garaje, spălătorii chimice.

Pînă în prezent la Angarsk au fost construite 100 de cartiere. Se vor mai construi un stadion, o piscină, un teatru, precum și institute de învățămînt superior și cercetări științifice etc., adică tot ceea ce trebuie să aibă un oraș socialist.

Orașul Angarsk crește în mod rapid. Numai în decurs de un an aici au fost terminate și date în folosință locuințe cu o suprafață totală de aproape 100.000 m.p. În anii șaptelea lului suprafața locuibilă va crește la Angarsk de 2,5 ori.

Aici va fi de asemenea pusă în funcțiune o rafinărie de petrol, o fabrică de ceramică și una de ghips. În oraș funcționează deja fabrici de ciment, ateliere de reparații mecanice și electromecanice, fabrici de semicocs, oțelării, o fabrică textilă etc.

MAGAZIN MEDICAL

Carnetul psihologului

Tulburările de vorbire sînt vindecabile (II)

Copiii care fac primii pași în lumea cuvintelor, vorbesc o limbă plină de farmec. Frecvența unor sunete, lipsa altora, rostirea deosebită a cuvintelor, modificările pe care sînt silite să le suporte expresiile verbale mai complexe sau necunoscute, dau limbajului infantil o prospețime și un pitoresc pe care adulții nu uită să le reproducă atunci cînd povestesc despre copii. Aceste omisiuni și deformări ale sunetelor apărute la vîrsta timpurie sînt niște fenomene firești care marchează ucenicia copilului în meseria de ființă cuvîntătoare. Dacă micuții este sănătos și dacă părinții îi oferă modelul unei vorbiri corecte, aceste tulburări dispar pe măsură ce organele fonatoare izbutesc să execute în condiții bune mișcările destul de complicate ale articulării.

Uneori însă, aceste vicii de pronunțare nu dispar ci devin permanente. Alteori ele apar în cursul vorbirii datorită unor condiții speciale constituind adevărate „boli ale sunetelor".

Imposibilitatea rostirii sau articularea incorectă a unor sunete sau grupe de sunete dau naștere unei tulburări de vorbire numită „dislalie". Uneori sunetul poate fi deformat (s rostit cu limba între dinți, sau cu limba întoarsă spre dreapta, sau spre stînga), alteori poate lipsi cu totul (ca în cazul lui r sau l), alteori un sunet poate fi înlocuit cu altul (ca în cazul cînd r este înlocuit cu l). Deoarece nici un sunet nu este ferit de dislalie, uneori ea poate afecta mai multe sunete dînd naștere unei dislalii polimorfe care adeseori face vorbirea de neînțeles. Întîlnim în practică și cazuri în care sunetul există cînd este rostit separat dar dispare în silabe. Avem de-a face cu o dislalie a silabelor.

Care sînt cauzele dislaliilor? Uneori tulburarea este legată numai de funcția vorbirii ca atare fără a se putea constata anomalii ale auzului, ale organelor fonatoare care produc vorbirea sau de tulburări ale scoarței cerebrale. Este vorba despre o dislalie funcțională. În această categorie intră modificările limbajului infantil (dislalia fiziologică sau de evoluție) și tulburările apărute datorită imitării unor adulți ce vorbesc defectuos.

Alteori însă, în cazul dislaliei organice, cauzele sînt mai profunde și mai complexe. Ele sînt căutate de specialist fie în tulburări ale scoarței cerebrale, fie în deficiențe ale auzului sau în anomaliile faringelui, nasului, dinților, buzelor, o-brăților, care participă la fonația și articularea sunetelor. O vorbire foarte defectuoasă poate fi semnul unei înapoieri mintale sau al unui aus scăzut. Dar de cele mai multe ori copiii ce prezintă dislalii sînt perfect normali. Este însă un fapt constatat că defectele de vorbire tratate cu nepăsare pot avea urmări foarte neplăcute. Pe de o parte, dislalia necorectată se poate extinde cu timpul și asupra unor sunete învecinate, împiedicînd dezvoltarea vorbirii în ansamblu. Pe de altă parte, o vorbire defectuoasă împiedică încadrarea optimă a copilului în colectiv, îi face să se simtă inferior celorlalți copii și determină formarea la logopat a unui caracter tăcut și închis. Părinții sînt datori să prezinte copiii cu tulburări de vorbire la consultația de neuropsihiatrie infantilă din cadrul policlinicilor de copii. O echipă de specialiști (medic neuropsihiatru, psiholog și logoped) asigură consultarea și tratamentul copiilor logopați.

Experiența practicii logopedice dovedește că marea majoritate a dislaliilor sînt vindecabile.

Sen ALEXANDRU

Din istoria unor medicamente

DE LA MĂTRĂGUNĂ LA BELLADONA

Cine nu a auzit de mătrăgună? Pe cît de „fioros" sună acest nume popular al plantei, pe atît de frumoasă este denumirea științifică a produsului extras din plantă: „belladona". Care este originea acestui medicament și a numelui său ciudat? Pentru descoperirea acestei origini trebuie să... „căutăm femeia". Femeile din vechea Italie și Spanie aveau obiceiul să-și frece obrajii și să-și pună în ochi un suc roșu, extras din mătrăgună. Fața lor devenea astfel mai catifelată, iar ochii se măreau și căpătau o strălucire neobișnuită. De aceea, aceste femei aveau reputația de femei frumoase, adică erau „bella dona". Datorită acestei interesante proprietăți planta a căpătat și ea denumirea de „belladonă".

Cercetările au arătat mai tîrziu că belladona este de fapt o plantă otrăvitoare, care poate da accidente grave dacă este folosită fără socoteală. Din acest motiv, marele naturalist suedez Charles Linné i-a dat numele de „Atropa belladona". El a împrumutat numele de „Atropa" din mitologia grecilor antici, unde zeița destinului purta acest nume. Zeița Atropa ar fi avut puterea că și planta cu același nume să taie firul vieții oricărui muritor.

Studiată din ce în ce mai bine, planta a început să fie folosită în tratamentul medical începînd cu anul 1881, cînd a fost izolată din rădăcina ei substanța activă „atropina". Sub această formă, atropina se găsește în fiole, iar în formă de pulbere sau extract de belladonă în numeroase medicamente existente în farmacii (bellafit, bellafital, bellergon, spasmoverin, etc.) Belladona este un foarte bun calmant al durerilor, în special al spasmelor tubului digestiv (colici, hepatice, intestinale, etc.), dar trebuie folosită cu prudență și numai cu avizul medicului.

FÎNUL DE TRIFOI ALTERAT DEVINE MEDICAMENT

În unele boli este necesar să se lupte împotriva tendinței sîngelui de a coagula. Acest lucru se realizează cu așa-numitele medicamente anticoagulante. Una din cele mai cunoscute substanțe de acest fel este dicumarolul. Istoria descoperirii sale este foarte interesantă. În 1921, un medic canadian a descris o maladie a vitelor care constă în sîngerări spontane. Cercetările au arătat că boala era cauzată de consumarea fînului de trifoi alterat. Mai apoi studiile mai multor savanți au demonstrat că „vinovatul" era de fapt o otravă formată prin mucegăirea fînului, dicumarolul. Această substanță este un derivat al cumarinei, care există normal în plantă dînd mirosul specific trifoiului. Sub influența unui mucegai, cumarina cea plăcut mirositoare se transformă într-o substanță toxică.

În 1942, Link și Huebner, au identificat formula chimică a dicumarolului și au sintetizat-o pe cale artificială. Astfel, dicumarolul, care producea sîngerări la animale, a devenit un medicament prețios în bolile cu tendință la coagulabilitate crescută.

O COAJĂ DE COPAC CELEBRĂ

Chinina este extrasă din coaja unui copac denumit China (Quina), care nu are nimic comun cu țara cu același nume. China înseamnă pentru indigenii din America de Sud, patria arborelui — pur și simplu coajă. Arborele chininei își are originea în Anzii Cordilieri, începînd din Noua Grenadă, pînă în Bolivia. Aici au descoperit-o europenii, odată cu descoperirea Americii. Copacul se mai numește și Chinchona, în onoarea soției viceregelui din Peru, Chinchon, care în 1638 s-a vindecat de o malarie rebelă grație coajei acestui copac.

În 1640, ea a adus coajă „miraculoasă" la Madrid, împărtînd-o locuitorilor care sufereau în masă de malarie.

Medicii vechi foloseau chinina și ca un tonic general. Într-adevăr coaja de chinină sub formă de vin e foarte utilă în stările de surmenaj. În bolile febrile, chinina a fost pînă de curînd unicul medicament „antipiretic". Cea mai importantă indicație o constituie însă profilaxia și tratamentul malariei. În ultimul timp, antimalaricele de sinteză tind s-o înlocuiască din terapeutică. De altfel și malaria, este o boală pe cale de dispariție.

Dr. Iris ROMAN

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

KETTY: Ne surprinde faptul că pentru un lucru atît de serios vă jenați să vă prezentați medicului. Dacă lucrurile stau așa cum ne relatați în scrisoarea dv. atunci consultul este absolut necesar. Prin corespondență o asemenea problemă nu se poate rezolva. Totuși pînă la acest consult vă recomandăm un regim alimentar în care să consumați usturoi, cafea, ceai, ardei, ciocolată, etc. Înainte de masa de prînz luați 15 picături din: Rp. tinctura de kola 15 gr. tinctura de nuca vomica 10 gr.

La masa de seară luați două granule de clorhidrat de ichimbină a 5 mgr. Evitați pe cît posibil emoțiile, supărările, grijile.

WOLFGANG ALMA — Lupeni: Boala de care suferiți trebuie îngrijită cu deosebită atenție.

Întrucît ați urmat repetate tratamente fără să obțineți rezultatul dorit, vă sfătuim să vă prezentați într-un consult la Institutul de dermatologie din București ce funcționează în incinta spitalului Colentina din Șos. Ștefan cel Mare, 89.

Ce se va întîmpla?

Nimic în majoritatea cazurilor, — răspunde medicul foarte calm. „Cum așa?" — exclamă mama alarmată. „Copilul meu — în vîrstă de 5 ani — a înghițit o monedă de 25 bani și d-ta spui că nu va avea urmări". Atunci medicul caută s-o liniștească asigurînd-o că obiectul se va elimina odată cu scaunul și că nu e nici un motiv de îngrijorare. Numai atunci cînd obiectul e ascuțit — ac de cusut, ac de cap etc. de o lungime ce întrece 6 cm. — e necesară intervenția chirurgicală. În ori ce caz trebuie avut răbdare și de urmărit migrarea obiectului înghițit, la examenul radioscopic. Staționarea în stomac, chiar cîteva zile, nu prezintă nici un pericol. Fixarea sa în duoden mai multe zile va necesita operația. Se poate aștepta și 4 zile cu intervenția chirurgului, atunci cînd se oprește în colec.

În acest timp se va avea grijă ca alimentația să fie abundentă, compusă din supe dese, din vegetale ce sînt bogate în celuloză și prin urmare nu se pot absorbi în acest caz, masa de alimente din intestin e foarte bogată, bolul fecal e mai mare și deci trecerea obiectului străin prin tubul intestinal se va face mai ușor.

Nu se va administra vreun purgativ, deoarece acesta favorizează spasmele, iar datorită mișcărilor de evacuare, corpul străin se poate înfunda cu virful în peretele intestinului. În caz de constipație, se va recurge la ulei de parafină — micilaguri sau mici clisme evacuatoare.

Spasmele sau chiar crampele le vom combate cu comprese calde pe abdomen și se va lua tinctură de belladona sau spasmoverin.

Așezarea copilului cu abdomenul în jos, una pînă la două ore, ușurează tranzitul intestinal, mai ales în duoden unde trecerea se face mai greu.

În caz că la examenul radioscopic, se constată că obiectul străin nu a trecut în stomac și că s-a oprit în esofag, atunci medicul specialist de nas, gît și urechi printr-o examinare directă în interiorul esofagului va determina poziția obiectului și va proceda la scoaterea lui.

Factorul Rh și sarcina

Medicii considerau, pînă nu de mult, că reacția Bordet-Wassermann era cea mai importantă și adeseori unica analiză de sînge necesară femeii, în perioada graviditățil. Dacă această analiză era negativă, — deci gravida nu suferea de sifilis — copilul urma să se dezvolte normal, să se nască la termen și perfect sănătos.

Această analiză deși era însă negativă și atît mama cît și tatăl perfect sănătoși, totuși deseori la naștere se iveau surprize neplăcute care puneau pe medici în mare încurcătură. Copilul se năștea fie înainte de termen, fie mort sau murea imediat după naștere. Uneori putea să prezinte anomalii de dezvoltare sau anemie mai mult sau mai puțin intensă cu sau fără icter.

Deoarece pentru aceste cazuri nu exista, pe atunci, o explicație științifică, se emiteau diferite ipoteze ca o imposibilitatea de adaptare a copilului la mediul extern, bolile infecțioase, sifilisul ereditar, munca grea a gravidei pînă în ultima lună de sarcină, etc.

De-abea în 1940, după ce Wiener descoperă factorul Rh, toate problemele legate de aceste anomalii ale fătușului în timpul sarcinei, apărute la femeile sănătoase, și-au căpătat dezlegarea.

Factorul Rh a fost descoperit pe globulele roșii ale maimuței antropoide numită Macacus Rhesus. El reprezintă o grupă sanguină, un aglutinogen legat de globule. Cercetîndu-se ulterior globulele roșii ale omului s-a constatat că 85% din oameni au acest factor, acest aglutinogen; ei au fost numiți Rh pozitivi. Restul de 15% nu prezintă pe globulele sîngelui factorul Rh, și deci sînt Rh negativi. Epocala descoperire a lui Wiener, care demonstrează concret un aspect al tnrudirii omului cu maimuța, a adus lumină și în sectorul de patologie al sarcinei de care ne ocupăm aci. S-au văzut astfel că dacă soțul este Rh negativ și soția Rh pozitiv, copilul are șanse foarte mari să fie Rh pozitiv. În această situație, globulele sîngelui său, pătrunzînd din diferite cauze prin placentă în circulația mamei, sensibilizează mama, adică determină organismul ei să producă substanțe specifice (anticorpi) împotriva factorului Rh. În acest caz, deci, organismul matern, în contact cu sîngele copilului, reacționează exact ca și împotriva unei infecții microbiene. La rîndul lor, anticorpii urmează drumul invers: trec din sîngele mamei, la copil, tot prin placentă. Ajunși în organismul copilului, îl distruge pe de o parte globulele roșii și, pe de altă parte, împiedică dezvoltarea normală a corpului acestuia. Uneori lupta este grea și în luna a 8-a de sarcină copilul este omorît și avortat.

În cazul cînd soțul și soția sînt de același Rh (negativ sau pozitiv) sau dacă soția este Rh pozitivă, copilul nu are de suferit, sarcina decurgînd normal.

Orice surpriză se evită dacă din vreme se determină gravidei factorul Rh, odată cu efectuarea reacției Bordet-Wassermann. Femeia trebuie urmărită periodic în cazul cînd este Rh negativă, cercetîndu-i-se creșterea anticorpilor anti-Rh în sînge. La începutul sarcinei examenul se face lunar, iar în ultimele luni, de 2—3 ori pe lună. În cazul cînd concentrația de anticorpi crește, copilul este Rh pozitiv, și medicul trebuie să ia imediat măsuri pentru a-l salva. Metodele de care dispune astăzi medicina sînt numeroase și cunoscute tuturor medicilor.

Sterilitatea și avorturile spontane repetate care adesea se datoresc tot factorului Rh, trebuie să pună pe gînduri pe orice femeie și să o determine să se arate la medic.

Iată deci, cum un întreg capitol de patologie al sarcinei a fost rezolvat prin descoperirea factorului Rh a cărui importanță în anul 1940, nici Wiener n-a întrevăzut-o.

Dr. AL. THEODORESCU

DE TOATE

● **În Uniunea Sovietică, în Kazahstan există o anumită specie de reni foarte utilă în medicină. Aceste animale sînt crescute în sovhozuri speciale și înainte de osificarea completă li se taie coarnele. După o prelucrare științifică, din aceste coarne se extrag substanțe medicamentoase cu acțiune deosebit de bună în unele boli ale sistemului nervos.**

● **Omul și animalele homeoterme (păsările și mamiferele) suportă uneori variații de temperatură cuprinse în limite de peste 100 grade C. Structuri anatomice speciale și mecanisme fiziologice adecuate asigură în bună măsură omului, mamiferelor și păsărilor menținerea unei temperaturi constante.**

● **Baia cu amidon este foarte utilă în diferite boli de piele însoțite de prurit (mîncărime).**

● **Unul din cei mai mari medici ai evului-mediu a fost „bărbierul-chirurg" francez Ambroise Paré. După o practică îndelungată ca chirurg de război pe frontul franco-italian, unde a făcut operații extraordinare, Paré s-a înapoiat la Paris unde și-a deschis un atelier de „bărbierie și chirurgie" cu firma „La Vache" (Vaca).**

● **În natură se găsesc un număr imens de microorganisme care pot îmbolnăvi pe om. După aprecierile savanților, pînă astăzi se cunosc și au putut fi „cultivați" în laborator, numai 10 la sută dintre microbii existenți în natură. Din aceștia însă, un număr relativ mic sînt periculoși pentru om.**

● **Zeama de lămîie este un foarte bun cicatrizant pentru rănile ușoare produse la gingii sau în interiorul gurii.**

Ce știți despre organismul dv.?

■ ÎNTR-UN mediu străbătut de un curent electric, globulele roșii se îndreaptă către electrodul pozitiv; ele sînt deci încărcate electro-negativ. Acestei sarcini i se datorește stabilitatea suspensiei sanguine. Globulele roșii se resping, fiecare după mărimea încărcăturii lor electro-negative, rămînînd astfel în suspensie.

■ CHIAR la oamenii sănătoși există variații ale tensiunii arteriale. Astfel în mod normal există creșteri trecătoare ale tensiunii arteriale în timpul muncii, în excitațiile psihice, după alimente excitante (ceai, cafea) sau nicotină.

■ TIMPUL de evacuare al alimentelor din stomac depinde de mai multi factori. În primul rînd contează felul alimentelor mîncate. Stările de excitație psihică, emoțiile, prelungesc șederea alimentelor în stomac. Puterea de satietate a unui aliment este în strînsă legătură cu timpul său de ședere în stomac.

■ ADULTUL sănătos secretă cam 1 litru de suc gastric după o masă mai bogată. Sucul gastric pur este un lichid incolor, ușor opalescent, cu o reacție puternic acidă.

■ SALIVA posedă oarecari proprietăți bactericide care se datoresc unei substanțe chimice: rodanatul de potasiu.

■ LA OMUL de constituție fizică medie, grăsimea reprezintă cam 18 la sută din greutatea corpului. Această grăsime este fixată 2/3—3/4 în piele și în țesutul de sub piele reprezentînd o valoare calorică de 50—100.000 calorii. Grație ei, omul normal poate suporta lungi perioade de post sau boli grele, fără prea mari pierderi de proteine proprii. Atunci cînd alimentația este insuficientă din punct de vedere caloric sau cînd lipsește complet, nevoile energetice trebuie să fie acoperite prin „arderea" substanțelor proprii. La om, combustibilul necesar este furnizat de depozitele de grăsime și depozitele de glicogen din ficat și mușchi. Proteinele proprii sînt crutate atît timp cît este posibil.

Sport

Brazilia găzduieşte, începînd de azi

Campionatele mondiale de volei

In oraşele Sao Paolo şi Belo Horizonte din Brazilia începe astăzi ediţia a IV-a a campionatului mondial de volei masculin la care iau parte 17 echipe printre care şi reprezentativa ţării noastre. Paralel se va disputa şi ediţia a III-a a campionatului mondial feminin la care şi-au dat adeziunea formaţiile a 11 ţări.

Competiţia rezervată echipelor masculine va începe prin disputarea jocurilor din 5 grupe preliminare, în care au fost împărţite prin tragere la sorţi formaţiile participante, ţara noastră fiind desemnată „cap de serie" a grupei a IV-a, în care mai concurează R. P. Polonă şi Peru. Preliminariile au scopul să califice 10 echipe pentru turneul final şi anume primele două din fiecare grupă.

Actuala ediţie a campionatului mondial de volei masculin suscită un interes deosebit prin numărul mare de participanţi, prin confruntarea ce o face posibilă între echipele diferitelor continente, ca şi prin creşterea valorică înregistrată de voleiul mondial în anii ce au trecut de la ultima ediţie a campionatului mondial disputată în 1956 la Paris. E de altfel pentru prima oară cînd aceste campionate nu au loc în Europa.

Ediţiile de pînă acum ale campionatelor mondiale de volei s-au desfăşurat în trei localităţi : Praga (1949), Moscova (1952) şi Paris (1956). In competiţia rezervată echipelor masculine primele două ediţii au fost cîştigate de reprezentativa U.R.S.S., iar următoarea a dat cîştig de cauză reprezentativei R. S. Cehoslovace. In proba feminină, care a avut numai două ediţii — la Moscova şi Paris — succesul a fost al echipei U.R.S.S., consacrată astfel pînă acum dublă şi unică campioană mondială.

DE LA PARIS LA RIO DE JANEIRO

De la precedenta ediţie a campionatelor mondiale voleiul a marcat o substanţială creştere valorică şi numerică care a determinat şi o sporire considerabilă a interesului pentru confruntarea supremă. Sub semnul acesta se vor desfăşura campionatele mondiale din Brazilia, în deosebi proba rezervată echipelor masculine. Să ne amintim, de pildă, „cărţile de vizită" ale celor cinci echipe care au fost desemnate „cap de grupă" : Brazilia (grupa I) este campioana Americii de Sud şi beneficiază şi de avantajul publicului şi terenului propriu ; Japonia (grupa a II-a) este cîştigătoarea jocurilor Panasiatice ; R. S. Cehoslovacă (grupa a III-a) este ultima campioană mondială ; R.P.R. (grupa a IV-a) este vicecampioană mondială ; S.U.A. (grupa a V-a) este cîştigătoarea jocurilor Pan-americane. La aceasta trebuie neapărat de adăugat valoarea reprezentativelor din Europa, — U.R.S.S., R.P.U., R. P. Polonă — sensibil apropiată de cea a campioanei mondiale. In cîteva cuvinte, iată deci tabloul în mare al ediţiei a IV-a a campionatului mondial, care se va desfăşura între 29 octombrie şi 15 noiembrie, avînd la Rio de Janeiro cadrul de disputare al turneului final.

INTRE DEBUT ŞI TITLUL DE VICECAMPIOANĂ MONDIALA

Echipa ţării noastre şi-a făcut debutul în campionatele europene ale anului 1950, cînd — la Sofia — a ocupat locul V. In ediţiile următoare a înscris scoruri sensibile de valoare. In 1951, la Paris, a ocupat locul IV, iar în 1955 şi 1958, la Bucureşti şi Praga, locul II. Vorbind despre „europenele" de volei de fapt facem o trecere în revistă a voleiului mondial, pentru că pe bătrînul nostru continent s-a jucat voleiul cel mai bun şi numai de dată recentă a crescut valoarea voleiului practicat pe alte continente. Deci, locul II de la „mondialele" de la Praga (1956) şi acelaşi loc II de la „europenele" de la Bucureşti şi Praga situează exact poziţia ocupată de voleiul nostru în ierarhia mondială.

Caracteristic participării echipei noastre la marile competiţii internaţionale nu e numai valoarea ridicată ce o dovedeşte ci şi ...tracul ce o stăpîneşte şi o împiedică la începutul turneelor finale. Se pune, cum se spune, mai greu pe picioare, pierzînd în timpul acesta puncte preţioase care nu mai pot fi compensate cu tot finişul bun ce-l are de obicei. Specialiştii, care cunosc această meteahnă a echipei noastre sînt unanimi în a recunoaşte că formaţia R.P.R. e capabilă să-şi adjudece cea mai exigentă competiţie dacă reuşeşte să joace de la început pînă la sfîrşit la cea mai bună valoare. Considerentul acesta se reflectă şi în desemnarea principalilor favoriţi ai actualei ediţii a mondialelor : Uniunea Sovietică, R. S. Cehoslovacă, R.P.R. şi Brazilia.

In Brazilia, pentru echipa noastră a fost deplasat un lot valoros de jucători, care — în ajunul plecării — au obţinut două victorii (3—1) în faţa echipei R. P. Polone cu care a jucat la Cluj. Ar fi de adăugat, vorbind despre cei 12 jucători ce au făcut deplasarea, că 10 dintre ei au jucat şi la „europenele" din 1958 ceea ce constituie o indicaţie în plus. La valoarea ei cea mai bună şi în condiţiile unei reuşite aclimatizări, echipa ţării noastre este capabilă cu adevărat să confirme odată în plus reputaţia de care se bucură. Ceea ce noi îi dorim din toată inima.

I. BOCIOACĂ

Grupele preliminare ale campionatelor mondiale

MASCULIN :

Grupa I : **Brazilia, Uruguai, Venezuela, India.**

Grupa a II-a : **Japonia, U.R.S.S. Paraguai.**

Grupa a III-a : **R. S. Cehoslovacă, R. P. Ungară, Argentina.**

Grupa a IV-a : **R.P.R., R. P. Polonă, Peru.**

Grupa a V-a : **S.U.A., Franţa, Mexic, Republica Dominicană.**

FEMININ :

Grupa I : **Japonia, R. P. Polonă, Argentina, Uruguai.**

Grupa a II-a : **Brazilia, S.U.A., Germania, (echipa unită), Paraguai.**

Grupa a III-a : **U.R.S.S., R. S. Cehoslovacă, Peru.**

Noutăţi comerciale după Jocurile Olimpice

Cu regularitatea statornică dovedită de practica de pînă acum, a devenit notoriu că după fiecare ediţie a Jocurilor Olimpice o serie întreagă de fruntaşi ai sportului din lumea occidentală trec la alte îndeletniciri în care ei speră că aureola laurilor olimpici îi va ajuta în viitoarea carieră. De la Sonia Henie care cu ani în urmă, după ce a cucerit titlurile mondiale şi olimpice la patinaj artistic şi-a continuat cariera pe platourile din Hollywood, mulţi alţi sportivi au devenit artişti de cinema.

Ce s-a întîmplat după Jocurile Olimpice de la Roma ?

Focul a fost deschis de Gunder Heg, renumitul fost recordman mondial de atletism, care a declarat, nici mai mult nici mai puţin, într-un articol semnat de el : „In numele cinstei trebuie să recunoaştem că nu există un sportiv fruntaş care să fie bine preţuit de public şi care să nu fie plătit pentru sportul pe care-l practică". Această declaraţie poate a surprins pe ipocriţii apărători ai aşa-zisului amatorism integral din Occident, dar de bună seamă că nu a avut darul să surprindă pe compatriotul lui Gunder Heg, vestitul alergător suedez Dan Waern. Intr-adevăr acesta din urmă din modesta sa simbrie de funcţionar comunal, fără să cîştige la loterie sau să pună mîna pe vreo moştenire fabuloasă, şi-a cumpărat recent o fermă pentru care a plătit 375.000 coroane suedeze. Şi închipuiţi-vă că Dan Waern nu are nici un fel de medalie olimpică de aur în panoplia sa. De altfel revista suedeză „S" este foarte bine informată de amatorismul integral al sportivilor occidentali, de vreme ce într-unul din numerele care au apărut în această toamnă publică nici mai mult nici mai puţin decît un tabel de preţuri la care pot fi angajaţi la diversele reuniuni atletice, fruntaşii atletismului occidental, care îşi pasă-mi-te amatori.

Karl Kaufmann din R. F. Germană, care s-a ilustrat la J.O. de la Roma cucerind o medalie de argint şi bătînd recordul mondial, a semnat recent un contract în virtutea căruia se va produce în Statele Unite, pe scenele varieteurilor, în calitate de cîntăreţ.

Alţi medaliaţi olimpici vor încerca spinoasa cale a studiourilor americane de filme. Este vorba de Don Bragg, specialist în săritura cu prăjina şi în filme în care va întruchipa pe omul-fiară Tarzan, de Rafier Johnson, excelentul decatlonist de culoare care încă nu şi-a stabilit cu precizie rolul în care va fi distribuit, precum şi de sprinterul din R.F.G., Armin Harry care încă mai manifestă unele scrupule de teamă să nu fie catalogat profesionist. Probabil însă că nu s-au înţeles oamenii din preţ, aşa că posesorul recordului de 10 secunde pe suta de metri mai aşteaptă să i se mai adauge ceva dolari (la promisiuni) pentru a dovedi cît este de amator.

Instantanee

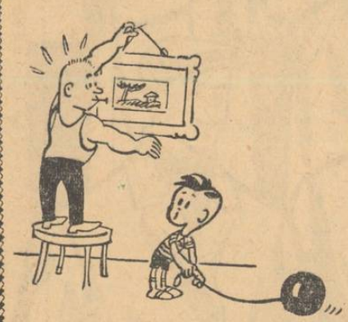

FIUL ARUNCĂTORULUI DE CIOCAN :

— N-ai spus să-ţi aduc ciocanul ?

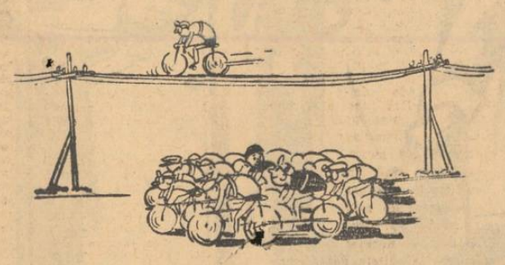

— Nu se poate dezobişnui. A lucrat la circ

Desene de Gh. CHIRIAC

PUNCTE DE VEDERE

Despre unele fenomene optice

Tristă duminică pentru amatorii de fotbal ! Nu-i vorbă că, la urma urmelor, aşa le şi trebuie : în loc să facă o promenadă la Şosea ori o excursie pe Valea Prahovei, ori să stea pur şi simplu acasă, răsfoind cronicile de specialitate, se îmbulzesc în cea de-a şaptea zi a săptămînii pe „23 August", ca să vadă... aceeaşi piesă plicticoasă, de care s-au săturat pînă peste cap !

In ceea ce mă priveşte, trebuie să mărturisesc că nici n-aş fi amintit la o rubrică de sport jalnicile improvizaţii oferite de cei 44 de interpreţi ai cuplajului cu pricina, dacă nu s-ar fi repetat şi de această dată un fenomen îngrijorător şi penibil.

Nici n-au trecut bine trei săptămîni de la critica aspră şi îndreptăţită la adresa jocului dur, şi iată că publicul bucureştean a asistat la un „reviriment" în acest domeniu, „eroii" principali fiind, după cum se ştie, Zavoda II şi Ivănescu. Aproape întreaga presă a menţionat brutalităţile comise de cei doi apărători ai formaţiei noastre campioane, împotriva atacanţilor de la Ştiinţa Timişoara. După mine însă, problema este ceva mai complicată şi merită mai multă atenţie.

Evident, Zavoda şi Ivănescu sînt doi oameni trecuţi de limitele activităţii competiţionale. Condiţia fizică nu le mai permite să rezolve normal duelurile cu înaintaşii din faţă — şi e foarte rău că antrenorii şi conducerea tehnică a clubului nu s-au străduit să rezolve din timp problema înlocuirii lor. Probabil că în urma celor petrecute duminică, atît federaţia cît şi conducerea roş-albaştrilor vor lua măsurile cuvenite.

Faptul cel mai supărător rămîne însă atitudinea arbitrului întîlnirii, I. Chiriţescu. El a refuzat studenţilor un penalti „strigător la cer" în debutul partidei, la faultul comis de Zavoda asupra lui Mitaru ; nu l-a eliminat pe acelaşi Zavoda un sfert de oră mai tîrziu, cînd fundaşul C.C.A., a reuşit să „accidenteze" definitiv extrema adversă ; în fine, a tolerat în mod revoltător abaterile grosolane ale lui Ivănescu. Ba, la un moment dat, spre sfîrşitul meciului, am asistat la următoarea scenă : Ivănescu faultează — pentru a cîta oară ? — pe Manolache ; arbitrul fluieră, se apropie de vinovat, îi face observaţie cu un aer foarte sever — apoi ia balonul în mînă şi dictează reînceperea jocului, printr-o... mingie de arbitru !

Intr-adevăr, multe vede omul cît trăieşte ! Deci, după optica extravagantă a unor conducători de partidă, dacă un înaintaş advers atacă brutal pe un apărător, asta se cheamă joc periculos şi respectivul este eliminat de pe teren — mă rog, foarte bine — iar dacă un apărător — în cazul de faţă de la C.C.A. — atacă brutal pe un înaintaş advers — asta se cheamă... cum se cheamă, tovarăşe Chiriţescu ? — în fine, nu se cunoaşte denumirea exactă, dar de ieşit de pe teren iese nu infractorul, ci... victima ! Ei bine, aşa ceva este inadmisibil ! De aceea, sancţiunea dictată de colegiul de arbitri împotriva lui I. Chiriţescu, binevenită, este primită cu satisfacţie de opinia publică sportivă.

Trebuie să se înţeleagă, odată pentru totdeauna, că principiile nu sînt de cauciuc, deci nu pot fi extinse sau comprimate după toane. Principiile sînt etaloane invulnerabile şi obligatorii pentru toţi şi în toate împrejurările similare.

Este timpul să se explice în modul cel mai serios acest adevăr elementar tuturor celor în cauză.

Dan DEŞLIU

PRIETENIE...

Acum cîteva săptămîni, telegraful ne-a adus vestea că recordul lumii la disc femei care, de aproape 10 ani, se încăpăţîna să reziste la 57,04 m. a fost doborît. Dintr-un singur salt ei a ajuns la 57,15 m. Atleta această fată. O vedeam, după sugestia lui Necrasov, „vrednică la muncă foc", straşnică la cînt şi joc. Alteori o asemănam cu cealaltă Tamară, al cărui chip l-a dăltuit în versuri unice Lermontov. Şi iată că zilele acestea,

Fotografia : A. SIZONENCO

care a săvîrşit această ispravă nu era o necunoscută. Ea se numea Tamara Press, aceeaşi care, în acest an, cu 17,80 m. a stabilit un nou record mondial şi la aruncarea greutăţii. Am căutat să-mi închipui cum arată Tamara Press ni s-a înfăţişat ea însăşi în Capitala patriei. Am avut norocul s-o văd într-o după amiază cu soare blajin, sub castanii cu frunze ruginii, pe Stadionul Tineretului. Tamara are cosiţe blonde ca două mănunchiuri de grîu pîrguit din stepa Ucrainei. Ochii ei albaştri par două flori mari de cicoare. E voinică. Cînd îşi încordează mîna pentru a arunca discul sau bila sferică de oţel ai impresia că muşchii stau gata, gata să-i rupă ţesătura elastică a tricoului. Ceea ce te impresionează mult la marea campioană sovietică este firea ei deschisă, prietenoasă. La rugămintea specialiştilor noştri s-a oferit să facă mai multe antrenamente împreună cu aruncătorii şi aruncătoarele de la noi. Făcea s-o vezi „la lucru".

Sînt, mai cu seamă în ţările din apus, sportivi care, ajungînd să obţină performanţe de valoare, privesc cu dispreţ la ceilalţi colegi ai lor iar dacă e să se pregătească laolaltă cu ei, fac în aşa fel încît să se simtă tot timpul distanţa ce-i separă. Tamara este însă plămădită din alt aluat. Fiind un om sovietic, ea posedă în cel mai înalt grad acea virtute de preţ care se numeşte modestie. Tot ce face, face cu simplitate, cu naturaleţe.

Iat-o, s-a echipat şi păşeşte cu paşi rari pe covorul verde al stadionului. O înconjoară numai decît atleţii noştri : Lia Manoliu, Ana Coman, Romeo Coveianu, Niculae Creţu şi alţii. Tamara le strînge bucuroasă mîinile apoi întreabă dacă au venit toţi. După ce îşi roteşte privirea în jur şi constată că nu lipseşte nimeni, rosteşte scurt : „începem". Antrenamentul durează mai bine de două ore. El se compune din alergări, din exerciţii de gimnastică, din aruncări. Patru rînduri de sudori curg pe obrajii campioanei. I-i greu. Dar ea ştie ca nimeni altul că marile recorduri nu se făuresc fără eforturi. Oricît de dotat ai fi, dacă nu te pregăteşti continuu, cu asiduitate, n-ai să izbuteşti nici odată mare lucru.

Aflîndu-mă pe stadion, am prins un moment potrivit şi-am intrat în vorbă cu Tamara.

— Cînd aţi început să faceţi sport ? am întrebat-o. A stat o clipă pe gînduri pentru a-şi aminti exact.

— Acum 7 ani, a răspuns. Mă aflam atunci cu familia la Samarkand. Eram elevă. M-am înscris la secţia de juniori a clubului „Spartak" din localitate şi am început să mă antrenez. Ulterior m-am transferat la Leningrad. Am dat examen de admitere la Facultatea de Construcţii şi am reuşit. In acelaşi an am început să mă pregătesc sub conducerea antrenorului Alexeev, un foarte bun specialist şi un bun pedagog.

— Care a fost primul succes mai de seamă pe care l-aţi obţinut ?

— In 1955, concurînd la Ploieşti în cadrul meciului de juniori R.P.R.—U.R.S.S., am cîştigat atît proba de greutate cît şi pe cea de disc.

— După aceea ?

— După aceea am îndeplinit norma de maestru al sportului, am cîştigat titlul de campioană a Europei iar recent, la Olimpiada de la Roma, am cucerit medalia de aur la greutate şi pe cea de argint la disc.

— Şi mai departe ?

— Vreau să mă pregătesc pentru a participa în bune condiţiuni la Olimpiada de la Tokio. Apoi, doresc să-mi iau cu bine diploma de inginer.

— In afară de sport şi învăţătură, ce alte preocupări mai aveţi ?

— Citesc. Mă pasionează clasicii ruşi : Puşkin, Lermontov, Tolstoi. Dintre scriitorii străini m-am apropiat mai mult de Lion Feuchtwanger. Ascult muzică. Imi place pentru lirismul lui intens, Ceaikovski. Am şi muncă obştească : sînt membră a comitetului orăşenesc din Leningrad al Comsomolului.

— Cunoaşteţi pe mulţi dintre atleţii noştri ? Pe care din ei îi apreciaţi mai mult ?

— Imi place în mod deosebit Iolanda Balaş. La aruncări aveţi multe elemente tinere talentate.

Pauza se cam prelungise. Atleţii noştri o revendicau pe Tamara. N-am mai putut-o reţine. S-a întors la cercul de aruncări şi a început din nou să explice. Vorbea în limba ei maternă dar nimeni nu se plîngea că n-o înţelege. In clipa aceea mi-am adus aminte cum tot aşa, într-o toamnă, acum vreo 10 ani, o altă mare atletă sovietică, Nina Dumbadze, a venit în mijlocul sportivilor noştri şi le-a împărtăşit din tainele înaltei sale măestrii. Acelaşi lucru l-au făcut la rîndul lor Lituev, Bulancik, Cuznetov. S-a creat astfel o tradiţie. E o tradiţie ce vorbeşte despre prietenia dintre sportivii a două ţări care merg împreună, mînă în mînă, pe drumul socialismului şi al păcii. Tamara Press, marea campioană, a pus şi ea o cărămidă la zidul trainic al acestei minunate prietenii.

Ion PAVELESCU

Tragica spovedanie a unei ghete de fotbal

Întîmplare de necrezut

Cum nu se poate ? Doar am fost de faţă. Ce glumă ? Credeţi că de glumă îmi arde, după mecul la care am asistat duminică ? Asta ar fi ca şi cum m-aş apuca să cînt „Marina", după o criză de ficat. Păi ce. de rîs aveam eu chef după ce s-au făcut ei de rîs ? Şi totuşi e de necrezut ? Dar i-am auzit cu urechile mele ! Tocmai treceam pe lîngă magazia de echipamente cînd, ce să vezi ? Adică de văzut n-am putut vedea nimic, că era uşa închisă. Dar de auzit am auzit totul. Nu-mi venea nici mie să cred. Aveam impresia că visez. M-am oprit în loc şi am ascultat.

— Pe bombeul tău de onoare ?, am auzit un glas subţirel, întrebînd.

— Să-mi sară crampoanele dacă vă mint !, veni răspunsul prompt.

M-am uitat pe gaura cheii şi m-a apucat ameţeala. O gleznieră se răţoia către o gheată de fotbal :

— Şi zici că tu n-ai nici o vină, nu ? Dar cine loveşte mingea ? Cine trage pe poartă ?

— A, nu, interveni un tricou de pe un umăraş, aici ea n-are nici o vină, că doar de mult n-a mai tras pe poartă. Peste poartă da, pe lîngă poartă de asemenea, de multe ori în tribune, dar pe poartă nu prea !

— Nu e timpul de glume, şi aşa sînt destul de dezumflată !, il puse la punct o cameră de minge.

— Dar v-am spus că n-am nici o vină !, îndrăzni să se scuze din nou gheata, lăsînd jenată bombeul în jos. Credeţi că mie nu mi-e ruşine ? Şi începu să plîngă cu nişte lacrimi de vax, de ţi-era mai mare mila. Apoi, printre sughiţuri, făcu cea mai ciudată spovedanie pe care mi-a fost dat s-o aud vreodată.

— M-am născut din tată calapod şi mamă piele lucioasă. La început au ezitat înspre ce carieră să mă îndrume, „Să-l facem pantof de atletism sau gheată de baschet sau de handbal...". Pînă la urmă mi-au aplicat crampoane şi m-au dedicat sportului cu balonul rotund. Cît de fericit eram ! Oh, oh, oh, — aici gheata oftă de i se desfăcură şireturile Numai orgoliul meu păcătos m-a adus aici. Nu mi-a convenit să fac parte dintr-o echipă de basehet. Nu ! Voiam glorie ! Zecile de mii de spectatori care aplaudă...

— Ei, lasă că duminică nu prea s-a aplaudat, preciză morocănos tricoul.

— Ehei, continuă fără să ţină seama de întrerupere gheata, dacă aş fi nimerit la handbal, la fete !

— Acolo n-ai fi putut practica obişnuitul tău joc „bărbătesc" !, spuse o genunchieră. Gheata îşi urmă spovedania : „Cît de fericit am fost cînd m-au dus pentru prima oară la şcoală. Eram lustruită şi bine dispusă. Niciodată n-am să uit vorbele frumoase ale antrenorului : „joc tehnic", „artă fotbalistică", „pase în adîncime", „şut precis" şi cîte şi mai cîte ! M-am gîndit, la un moment dat, că poate n-am priceput eu bine vocabularul de specialitate. Că „joc tehnic" în limba mea de gheată proastă ar însemna „arde-l la furloale !", că „arta fotbalistică" înseamnă „dă-o în aut !" şi „şut precis" — „trage-n tribune !". Cel puţin aşa se-ntîmpla pe teren. Mai ştiam că la fotbal se trage cu vîrful ghetei ori cu latul. Pe teren însă am văzut că se trage şi cu talpa, adică mai bine zis se pune talpa la piciorul adversarului. Fireşte că cei care pun astfel talpa nu stau bine cu tovalul şi ar trebui pingeliţi. Am mai aflat că mie, ca gheată, dacă mi se iartă cînd nu lovesc direct în balon, nu mi se iartă atunci cînd nimeresc alături, în glezna adversarului. Asta e cel puţin opinia stăpînului meu, proprietarul piciorului pe care am cinstea să-l încalţ. Stăpînul meu mai are şi meritul de a fi descoperitorul unei figuri deosebite, care face vîlvă în cercurile fotbalistice. Astfel, în afară de metodele mai mult sau mai puţin obişnuite, de a trage „din volée", „din foarfecă", sau „la păianjen", stăpînul meu mai trage şi „luft". E o figură extrem de complicată : mingea îţi vine la picior, poziţia este foarte favorabilă, poarta e la cîţiva metri, golul e sigur şi, împotriva tuturor prevederilor, tu tragi pe de lături, adică în aer, adică „luft". Nu e grozav ? In faţa unei asemenea figuri adversarii sînt fireşte complet dezorientaţi, derutaţi, uluiţi. Of, cîte n-aş mai avea de spus, se căină gheata. Că doar eu şi nu voi sînt prima care iau contact cu balonul şi tot pe mine mă luaţi în balon.

— Dar tu ai încercat să faci ceva, să-l ajuţi pe stăpînul tău ?, întrebă, oarecum mai moale, mingea.

— Cum de nu ! Odată, cînd se pregătea să tragă o lovitură de pedeapsă în piciorul unui jucător din echipa adversă, l-am ajutat cu un cui pe care tocmai atunci i l-am introdus în talpă !

— Şi ?

— Nu l-a mai lovit în picior, l-a lovit în stomac ! Am mai încercat de cîteva ori să-l ajut, dar toate încercările mele au fost inutile. Pînă la urmă m-a anunţat că renunţă la mine, că mă schimbă. Vorba proverbului : „Fotbalistul gheata-şi schimbă iar năravul ba !".

Aici convorbirea s-a întrerupt brusc. De ce, nu ştiu. Poate unde băgase de seamă că trag cu urechea.

Cum ? Ce spuneţi ? Nu mai credeţi ? Poveşti din astea, în care să vorbească lucrurile, nu se întîmplă decît la Grigore Alexandrescu ? Dar vă spun sincer că am auzit. Precis. Nu vreţi să mă credeţi ? Extraordinar ! Nici Tendler nici Cepolski... n-au vrut să mă creadă cînd le-am povestit-o. Şi totuşi...

Ion Atanasiu-ATLAS

Varietăţi

Cum s-au născut patinele cu rotile

In toamna anului 1910 un patinator francez, Garcin, nerăbdător să înceapă sezonul pe luciul gheţii, văzînd că vremea se menţine călduroasă, în lipsa unui patinoar artificial, a hotărît să adauge la patinele sale obişnuite cîte două perechi de rotiţe şi astfel a început să se antreneze cu aceste noi ustensile.

Aşa s-au născut patinele cu rotile, a căror aniversare de 150 de ani o serbează aşadar în această toamnă iubitorii şi participanţii acestui sport.

Răzbunarea pariorilor

Un mare bussines în Japonia s-au dovedit a fi pariurile la cursele cicliste pe velodrom. Numai că naivii pariori dîndu-şi seama la un moment dat că sînt cu regularitate traşi pe sfoară de organizatorii prinsorilor au hotărît nici mai mult, nici mai puţin, să încendieze velodromul respectiv.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

Redacţia şi administraţia, piaţa Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

TARAS BULBA

Adaptare după N. V. Gogol

Ilustraţii : Beca RIND

După bătălie, în ziua următoare sosi în tabăra cazăcească o solie de la Seci, un cazac pe nume Maxim Goloduha, singurul care izbutise să scape de urgia tătarilor care năvăliseră pe la casele zaporojenilor, unde prădaseră şi pîrjoliseră totul.

Se adunară cazacii la sfat, iar atamanul lor îşi spuse părerea : să plece cu toţii acasă şi să alerge după tătari, să recucerească prada. Cazacii aprobară această vorbă a atamanului lor, numai Taras Bulba se arăta împotrivă.

— Sfatul tău nu-i bun, atamane, spuse el. Uiţi că avem aici fraţi de-ai noştri care au căzut în mîinile duşmanilor ? Nu putem să-i lăsăm în voia soartei, ca pe nişte cîini printre străini. Eu unul nu plec.

Cazacii căzură pe gînduri la vorbele bătrînului Taras. Ieşi înainte

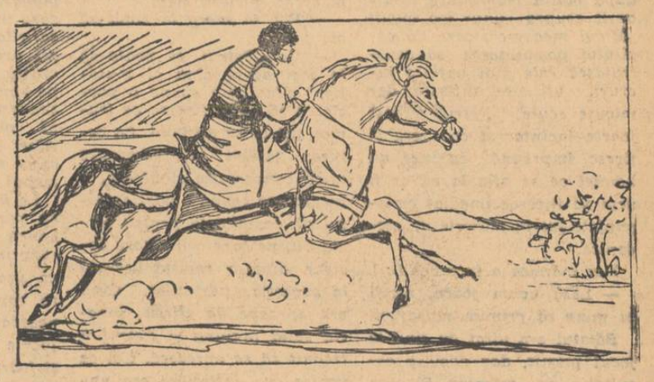

unul, Casian Bovdiug, cel mai bătrîn ostean dintre zaporojeni şi le vorbi astfel :

— Fraţilor, ascultaţi şi cuvîntul meu. Înţelept a grăit atamanul, mai înţelept nici că se poate. Dar tare drept a vorbit şi polcovnicul Taras. Cea dintîi datorie a cazacului este să fie credincios tovărăşiei. De cînd mă ştiu n-am auzit să se spună că un cazac şi-a părăsit sau şi-a vîndut tovarăşii. Şi cazacii prinşi de leşi şi cei luaţi prizonieri de tătari, ne sînt tovarăşi. Eu spun că ar fi bine ca atamanul, cu jumătate de oaste, să pornească împotriva tătarilor, iar cealaltă jumătate să-şi hotărască alt ataman şi să lupte împotriva leşilor. Iar pentru această funcţie de ataman nu cred că-i altul mai vrednic decît Taras Bulba.

După ce vorbi Bovdiug, toţi cazacii fură bucuroşi de sfat şi se învoiră să-l urmeze.

Atamanul porunci atunci ca zaporojenii să se împartă în două, după voie şi cazacii se dădură de o parte şi de alta.

Polcurile se aşezară pe două rînduri, apoi cazacii se sărutară — poate că nu se vor mai vedea niciodată de acum încolo. După aceea se îndreptară spre polcurile lor să prînzească. Cei care aveau să plece la drum se culcară ca să se odihnească. Dormiră pînă la apusul soarelui, iar cînd se treziră prinseră a-şi unge telegile. Cînd se lăsă seara porniră la drum.

Polcurile rămase pe loc desfăcură — la ordinul lui Taras — un car mai mare şi mai greu decît toate celelalte. Era plin cu burdufuri şi cu balercuţe cu vin vechi. Era vinul pe care Taras îl luase cu el din beciurile sale, ca să-l aibe la zile mari. Atamanul dădu apoi poruncă ca fiecare cazac să bea din vinul acela străvechi.

— Luaţi cu toţii, îi îndemnă Taras, luaţi cu ce aveţi la îndemînă, căuş, găleată de adăpat caii, mănuşă, căciulă sau dacă n-aveţi de nici unele, luaţi cu amîndouă mîinile căuş. Aşa — şi acum vă poftesc pe fiecare să beţi pentru Seci, pentru slava noastră, pentru ca nepoţii noştri şi feciorii acelor nepoţi să poată spune că au fost odată nişte cazaci care nu şi-au făcut de ruşine tovarăşii şi nu i-au trădat pe ai lor !...

Băură şi făcură urările cerute de ataman. Curînd căuşele fură golite. Ochii lor priveau voioşi şi sticleau cu vioiciune, dar toţi păreau îngînduraţi. Ca şoimii îşi roteau privirile, cuprinzînd întreaga cîmpie. Se gîndeau că mîine, cîmpul acesta cu pîrloagele şi drumurile care

îl brăzdau avea să fie udat din belşug de sînge căzăcesc şi acoperit de oasele lor albite. Pînă departe aveau să se împrăştie capetele moţate cu ciufurile încolăcite năclăite de sînge, iar deasupra lor vor zbura şoimii, care vor trage din ei şi le vor scoate ochii.

Dar nimeni nu era întristat. Nici o cauză mare nu piere şi nici slava căzăcească nu se va pierde ca un firicel de pulbere căzut din ţeava puştii.

In ăst răstimp, în cetate nimeni nu aflase că jumătate din zaporojeni porniseră pe urmele tătarilor. Ciţiva străjeri din turnul primăriei zăriseră într-adevăr un convoi care se întindea dincolo de pădure, dar se gîndiră că era vreun şiretlic al cazacilor.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

CARNET PEDAGOGIC

De ziua lui Petruț

Am sosit printre primii. Mi-a deschis chiar Petruț. Era îmbrăcat cu multă grijă, cu freza frumos făcută, mă rog, așa cum se cuvine unui sărbătorit. Trebuie să vă spun că scopul vizitei pe care o făceam este să asist la aniversarea celor 7 ani, pe care îi împlinea băiețelul prietenei mele. În vederea acestui eveniment, cu cîteva zile înainte am început să colind magazinele cu jucării și după multă frămîntare m-am oprit asupra unui joc numit „Micul mecanic", care dă copilului posibilitatea să construiască cele mai variate lucruri, utilizînd diferite, dar micuțe scule. Petruț a fost foarte încîntat și cum era și firesc, împreună cu încă un băiețel ce se afla la el, ar fi vrut să încerce imediat cunoștințele lui în materie de mecanică.

Dar mămica a intervenit:

— Lasă acum joaca, rămîi cu mine să primim musafirii.

Băiatul s-a uitat cu jind la jocul primit, dar docil a ascultat-o pe mămica. Și cum tocmai se suna, s-a îndreptat tăcut spre ușă. În scurtă vreme ne-am strîns destui de mulți. Copiii au trecut în camera lui Petruț, iar noi, cei mari, am rămas în camera cealaltă.

După ce și-a făcut onorabilul serviciul de gazdă, Petruț s-a retras printre cei de vîrsta lui. Dar ochiul de cerber al mamei a observat imediat acest lucru.

— Petruț ți-am spus să lași joaca! Ia vino încoa. Vino și arată mai bine ce caiete curate ai! Și întorcîndu-se spre noi, adăugă: Are o scriere minunată. Copilul își aduse caietele, cu care trecu pe rînd prin fața tuturor. Erau într-adevăr ordonate, frumos învelite și cuprindeau începuturile timide ale oricărui școlar, fără a trăda nimic excepțional.

Fiecare însă s-a simțit obligat să aducă un cuvînt de laudă, care, eram convinsă, că era spus mai mult pentru plăcerea mamei, decît pentru plăcerea micului elev.

— Pot să merg la copii să mă joc?

— Vai, Petruț, se poate să te joci acum cînd ai musafiri? Mai bine spune o poezie ca să audă fiecare ce frumos știi tu să declami. La cererea tatălui se întrerupse orice conversație și băiatul a început să spună o poezie destul de complicată pentru vîrsta lui, pe care o învățase desigur dintr-o revistă literară la sugestia părinților. Cînd era aproape de sfîrșit, soneria sună prelung și Petruț a trebuit să se oprească. Cel ce venise cu întîrziere era unchiul Alec care aducea cu el, ca pe un adevărat trofeu, o minge de fotbal nou-nouță. O adevărată minune. Numai văzînd-o și îți venea imediat poftă să te joci cu ea. Dar cum să te joci cînd mama a luat în primire mingea și spune pe un ton ce nu admite replică:

— Petruț, dragă, n-ai terminat poezia. Dar știi ceva? Spune-o de la început ca s-o audă și unchiul Alec.

Cineva din cei de față încercă un timid „iar s-o spună?". Gazda însă nu reacționă, ca și cum n-ar fi auzit. S-a făcut iar liniște și copilul a început-o de la capăt fără să riposteze, deși se vedea bine că lucrul acesta nu-i făcea deloc plăcere.

În camera cealaltă copiii se jucau cu toate darurile primite de Petruț. Erau plini de voie bună și rîsul lor zglobiu ce se făcea auzit din cînd în cînd, arăta că petrec de minune. În timpul acesta, sărbătoritul însă trebuia să măgulească vanitatea părinților care țineau să-și prezinte musafirilor odrasla, ca pe un copil excepțional. Și pentru aceasta, Petruț trebui să arate pe rînd tuturor ce frumos desenează, ce frumos modelează plastilina, iar unchiului Alec, în mod special, deși acesta nu părea deloc încîntat, trebui să-i și cînte.

La un moment dat cînd gazda părăsise încăperea ca să aducă cuiva puțină apă, l-am surprins pe Petruț stînd lîngă ușa ce dădea spre camera copiilor, fără să îndrăznească totuși să intre. Părea foarte obosit și în același timp și foarte necăjit. Ca să-l înveselesc m-am apropiat de el și l-am întrebat:

— Îți plac darurile primite?

Mi-a făcut cu capul un semn afirmativ.

— Atunci de ce ești așa de trist? Ai mai dorit ceva și n-ai căpătat? Hai, Petruț, spune ce-ți mai dorești?

Copilul a ezitat o clipă, apoi mi-a șoptit cu glasul tremurat:

— Știi ce-mi doresc? Să stau și eu cu cei mici și să mă joc...

Bietul Petruț, cîtă dreptate avea!

Lili PLAIU

Jachete sport pentru vremea rece

1. Jachetă trei sferturi sport cu guler puțin degajat de gît, platcă și buzunare aplicate. Se poate purta cu și fără cordon.
2. Ținută sport pentru dimineață formată din jachetă de stofă garnisită cu tricotaj la mînecțe și partea din față din care pornește gulerul mare degajat și modern. Fustă uni și ciorapi tricotați.
3. Jachetă din material în carouri cu garnituri de franjuri la mînecțe și buzunare. Este completată de o eșarfă care poate fi purtată la gît și pe cap.
4. Jachetă sport cu croială simplă avînd ca garnituri cordoane din altă culoare trasate pe guler și mînecuță.
5. Jachetă trei sferturi sport confecționată din stofă de două culori și garnituri de tighele.
6. Din stofă uni și pluș scurt asortat la culoarea stofei se realizează acest ansamblu.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Răspundem cititorilor

T. A. Deva ne pune două întrebări. Mai întîi cum se curăță mănușile din piele albă. Desigur că cititoarea noastră se referă la mănușile din piele așa numită glasé. Această piele nefiind posibil de spălat trebuie procedat astfel: mănușile se îmbracă pe mînă, se umezesc cu lapte, se freacă cu săpun pe locurile murdare și se usucă în cele din urmă cu o cîrpă moale curată. Se poate încerca și un alt procedeu: se introduc mănușile într-un vas de porțelan, care se umple cu benzină (de preferat neofalină), tetraclorură de carbon sau eter, se acoperă și se lasă să stea o oră. După aceia se scot pe o cîrpă albă moale și se freacă locurile murdare cu un tampon de vată înmuiat în benzină. În sfîrșit un efect bun de curățire se obține și prin frecarea mănușilor, îmbrăcate pe mînă, cu pastă formată din magnezie calcinată (oxid de magneziu) și neofalină. Dacă mănușile nu sînt prea murdare se pot curăța ușor numai cu miez de pîine, căruia i se adaugă eventual puțină magnezie calcinată.

Cea de a doua întrebare se referă la curățirea încălțămintei din piele bej. Procedeul de curățire al încălțămintei din piele este același indiferent de culoarea acesteia numai că se folosește cremă la culoare. Descrierea procedeului corect de curățire am făcut-o într-un număr trecut al revistei, astfel că acum adăugăm doar că în caz că nu găsiți cremă pentru anumite culori deschise, puteți folosi cu același succes, ceara albă.

N. P. — București și-a pătat o fustă din stofă de lînă cu salată de boef. Fiind vorba de o pată provenită din grăsimi alimentare, vom folosi procedeul cu benzină (neofalină sau triclor-acetilenă). Așezăm sub pată o cîrpă absorbantă pentru a evita ca grăsimea să se întindă și să facă margini, iar apoi batem locul respectiv cu o perie înmuiată într-unul din solvenții indicați mai sus. După dizolvarea petei, eventualele margini le vom scoate ștergîndu-le cu o cîrpă, înmuiată în același solvent, printr-o mișcare circulară, din exterior spre centru.

M. BANU — Buzău ar dori să știe dacă sîntem de acord cu procedeul de a pune naftalină la păstrarea hainelor. Desigur, în acest caz ne întreabă ce posibilitate există pentru a îndepărta mirosul de naftalină din haine. Pentru aceasta putem, în primul rînd, să presărăm concomitent foi de tutun de pildă, care vor anihila din mirosul de naftalină. În al doilea rînd, va fi nevoie să aerisim la aer hainele înainte de purtare.

MARIA DUMITRU — București, se interesează de metoda de scoatere a petelor de rugină de pe materiale textile subțiri. Într-un asemenea caz nu sfătuim să încercați singură, ci să încredințați obiectul unei curățătorii chimice.

În ceea ce privește petele de grăsime de pe stofe, a se vedea răspunsul de mai sus, dat tov. N. P. Loco.

ECATERINA KOVACS — Timișoara dorește să știe cum se poate spăla taftaua din mătase naturată. În general asemenea țesături trebue curățate numai chimic. Tratarea cu apă înmoaie țesătura și distruge complet tușeul, care nu poate fi apoi refăcut.

Practic ● Practic ● Practic

Tricotaje de bumbac cu fibre poliamidice

Ne referim la treninguri, bluze și cămăși tricotate, chiloți sport, lenjerie de corp tricotată, ciorapi pentru femei, bărbați și copii. Articolele respective, tricotate din bumbac în amestec cu fire poliamidice, se spală și se usucă în mod obișnuit, ca și cele din bumbac sută la sută. Se va evita însă întrebuințarea agenților de spălare cu conținut de clor. Ca regulă generală se recomandă călcarea cu fierul nu prea cald (160—180° C). Această operație se va face în stare puțin umedă și fără a lăsa fierul de călcat să stea un timp prea îndelungat în același loc. În cazul fierelor de călcat cu termoregulator temperatura se potrivește la 160-180° C sau în dreptul indicației fibrei respective.

Din mătase acetat (celuloză)

Aceste țesături se disting prin faptul că firele de mătase acetat au efecte de culoare în material. Țesăturile ușoare de tipul voalului, se spală cu apă călduță săpunită. Dacă spălarea s-a făcut cu atenție, călcatul devine în general de prisos. Cele de tipul mătase plină se curăță pe uscat, de preferință folosind ca solvent percloretilenul.

Gimnastică

1. Lipiți de perete cu călcîiele la 4 cm distanță de perete, executăm următoarea mișcare: ne lăsăm pe vine, îndepărtînd genunchii și inspirînd adînc. Apoi ne ridicăm și expirăm. Repetăm mișcarea de 5 ori.
2. Într-o poziție perfectă, așa cum ne arată desenul, facem ocolul camerei ținînd mușchii picioarelor încordați și pieptul supt. Continuați plimbarea timp de 2 minute.

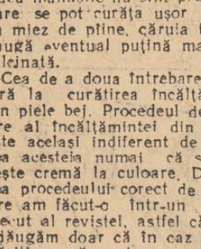

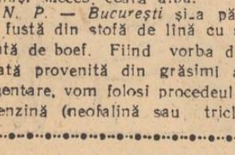

3. Așezată pe podea cu brațele întinse lateral și coatele îndoite, faceți următoarea mișcare: întoarceți partea de sus a corpului spre dreapta, ridicînd în același timp fesa stîngă și piciorul sting și alunecînd înainte. Apoi întoarcem corpul spre stînga și repetăm aceeași mișcare cu fesa și piciorul drept.

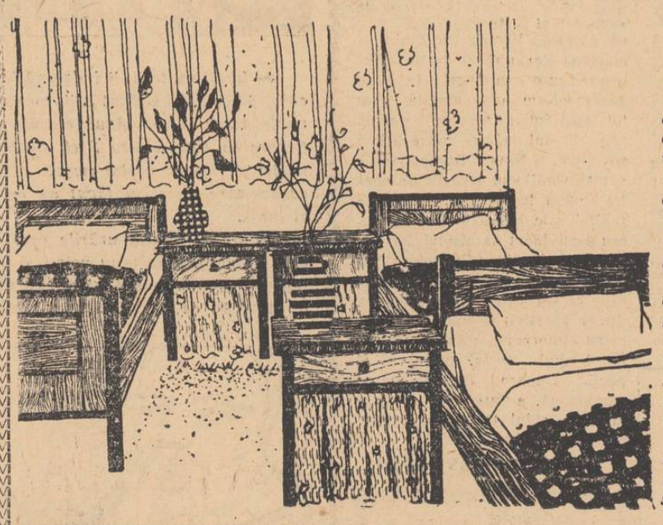

Camera din cămin

...va fi mai plăcută dacă pe lîngă ordine și curățenie o vom ornamenta cu niște perdelițe de creton înflorat la noptiere, de un model și colorit cît mai potrivit perdelei de la fereastră. De asemenea cîte un șervețel mic de nylon, o scrumieră nu prea mare și un vas cu flori vor înviora mult interiorul, făcîndu-l mai atrăgător și oferind o și mai bună destindere după cîte o zi de studii intense.

SFATURI COSMETICE

Pentru prevenirea formării ridurilor cît și pentru atenuarea și dispariția celor deja formate se va masa zilnic fața timp de 10 minute. Masajul poate fi practicat fie de persoana însăși (auto-masaj) fie de o specialistă. Prin masaj se stimulează funcțiile glandelor sebacee, se menține elasticitatea pielii, se activează circulația sîngelui, se mărește tonicitatea mușchilor și se îndepărtează stratul de celule moarte de pe suprafața pielii. În cele ce urmează nu ne vom ocupa de masajul practicat de specialiste care trebuie să posede o serie de cunoștințe de anatomie și fiziologie, ci de o serie de mișcări pe care le poate realiza o persoană pe propria ei față. Înainte de începerea masajului este necesar să curățăm obrazul fie cu o cremă, fie cu un lapte de demachiat. În cazul în care avem tenul uscat sau normal se unge pielea cu o cremă grasă, hrănitoare (crema „Magnolia" sau „Lanolina"); în cazul tenului gras se pudrează cu o pudră de talc pentru a ușura alunecarea. Mîinile vor fi spălate bine, iar unghiile nu vor fi prea mari. Mișcările se vor executa printr-un masaj ușor, fără brutalitate și fără a apăsa prea tare. Indicăm cîteva mișcări de masaj care pot fi practicate de persoana însăși.

Persoanele care prezintă o frunte ridată vor masa fruntea fie pornind de la mijloc înspre tîmple, fie de la sprîncene la rădăcina părului. Persoanele care au pleoapele ridate datorită oboselii sau altor cauze vor masa pleoapele superioare cu ajutorul degetului arătător pornind din lăuntru în afară, iar pleoapele inferioare prin tapotări ușoare în semicerc cu ajutorul a 2-3 degete. Masajul obrajilor se efectuiază prin tapotări executate cu vîrful degetelor pe ambii obraji deodată.

Pentru ridurile din șanțul care merge de la aripa nasului la colțul gurii se execută o serie de ciupituri cu ajutorul degetului mare și arătător. Masajul buzelor se efectuiază descriind de-a lungul buzelor cu ajutorul degetului arătător și mijlociu de la fiecare mînă 2 arcuri, unul inferior și unul superior. Masajul gîtului se efectuiază cuprinzînd gîtul între degetul mare și celelalte degete și mașînd de la bărbie înspre decolteu.

Anca BOGDAN

CURIERUL NOSTRU

LUCREȚIA G. — București: Spațiul de la această rubrică nu ne permite să vă răspundem pe larg așa cum ne rugați în lunga dv. scrisoare. Pe scurt, părerea noastră este să nu acceptați nici un fel de revenire a vechii prietenii. Orice intervenții sau insistențe trebuie refuzate categoric. Aveți în prezent o persepectivă clară și frumoasă și nu trebuie să vă mai complicați de loc viața. Dacă doriți să vă spunem mai multe lucruri trimiteți-ne adresa sau veniți dv. la redacție.

M. MIRCEA — București: Ne pare foarte rău că nu vă putem da un răspuns favorabil la întrebarea dvs. Printre colaboratorii revistei noastre nu există nici unul care să aibă cunoștințe în domeniul care vă interesează pe dvs. Credem că ați putea afla unele informații care vă interesează la facultatea de științe naturale din cadrul universității „C. I. Parhon" din București. N-ar fi deloc rău să vă adresați secretariatului acestei facultăți.

ANA P. — Piatra Neamț: Am primit scrisoarea dvs. în care ne faceți propunerea de a publica și rețete dietetice. Noi socotim bine venită această propunere și vom mai publica asemenea rețete. Vom da desigur rețete dietetice cu un caracter general. Dacă dvs. suferiți de vreo afecțiune, va trebui să vă adresați unui medic, deoarece pentru fiecare boală se prescrie un regim aparte.

VIORICA — Trusești: Am primit scrisoarea dvs. în care ne cereți o serie de sfaturi. Ceea ce ne cereți dvs nu facem de fapt în fiecare număr al revistei noastre și vom continua să facem, mai ales că e vorba de sfaturi în materie de modă a cărei linie se schimbă în fiecare sezon. În ce privește regulile generale de comportare în diverse prilejuri noi am scris deseori și vom mai reveni. Modelele pe care le publicăm noi se pot adapta și siluetei dvs. cu condiția ca acestea să vă placă.

GENA — Suceava: Sînteți pe punctul de a săvîrși o mare greșeală, pe care, cu siguranță ați regreta-o mai tîrziu. Nu vă sfătuim să nu dați friu liber pornirilor actuale ale inimii. Rațiunea și voința dvs. trebuie să vă ajute să treceți cu bine de acest impas. Ocupați-vă mai mult de căminul dvs., căutați să vă faceți un program de familie cît mai atrăgător pentru a nu mai ajunge la discuții de acest fel. În fond pasiunea lui nu-i chiar atît de periculoasă.

MARIANA — Ploești: În București există în principal trei mari întreprinderi care se ocupă de modă. Adresele acestora sînt următoarele: Centrul de creație al fabricii de confecții Gh. Gheorghiu-Dej, Bd. Armata Poporului nr. 73, „Arta Modei" str. C.A. Rosetti nr. 21; „Casa de Mode" Calea Victoriei nr. 20. Dacă veniți în București puteți lua legătura cu oricare din aceste unități.

B. I. V. — Timișoara: Problema despre care ne scrieți este destul de delicată și pentru noi ca și pentru dvs. Este foarte greu ca cineva să o determine să la o hotărîre în această privință. Orice presiuni sau numai insistențe ar constitui o greșeală. Numai ea singură trebuie să hotărască ce anume are de făcut. Iată de ce credem că dvs. trebuie să dați dovadă de multă răbdare în acest caz. Aceasta nu înseamnă că trebuie să așteptați fără a acționa. Este foarte bine să o vedeți cît mai des, să vă comportați atent cu ea, să inițiați cît mai multe ieșiri împreună la spectacole, excursii, vizite. Cu timpul s-ar putea să revină la vechile ei sentimente față de dvs.

Cum se folosește oala de fiert sub presiune

La cel de al doilea pavilion de mostre, printre alte noi articole metalice de uz casnic, o atenție deosebită a atras oala de fiert sub presiune, prin multiplele sale avantaje față de vasele obișnuite pentru bucătărie. În primul rînd ea realizează o foarte însemnată economie de timp la pregătirea mîncărurilor, ilustrată de următoarele cifre, Astfel, la cartofi el se reduce de la 45' la 25', la orez de la 30' la 15', la fasole boabe neînmuiată de la 165' la 115', iar la carne de vită de la 195' la 125'. Construcția specială a oalei — un vas exterior cuprinzînd în el mai multe vase de fierbere a alimentelor — îngăduie pregătirea deodată a diferitelor feluri componente ale unei mîncări. În același timp însăși fiertul sub presiune asigură păstrarea vitaminelor și a sărurilor minerale din alimente, în mult mai bune condițiuni decît fierberea obișnuită la oalele cu capac.

Manipularea oalei este destul de simplă. Astfel, după turnarea apei necesare fiertului pe fundul vasului și introducerea vaselor interioare, se centrează bine capacul, astfel ca garnitura de cauciuc a acesteia să apese uniform pe întreaga margine a vasului. Prin strîngerea capacului pe vas cu ajutorul a două brațe speciale se asigură etanșeitatea necesară pentru a se împiedica eliminarea aburului. După aceia se pune oala la foc. Momentul începerii fierberii alimentelor este marcat prin evacuarea automată a excesului de aburi printr-o supapă de suprapresiune, ce se află chiar pe capac. Este necesar să fim atenți la acest moment, fiindcă apoi vasul va fi lăsat pe foc potrivit, ceeace reprezintă o sursă de economie de combustibil. Oala rămîne pe foc în funcție de alimentele ce se fierb și felul mîncării. Dacă dorim să controlăm, pe parcurs, gradul de fierbere al alimentelor, se la în prealabil oala de pe foc, se saltă, cu ajutorul unei cîrpe, supapa de suprapresiune pînă la refuz, astfel ca aburul să poată fi evacuat complet și numai după aceia se desface capacul. Nerespectînd aceste reguli ne putem expune ca aburul să asvîrle capacul, în momentul demontării acestuia. De aceia este necesar ca supapa să fie menținută în perfectă stare de curățenie și să se verifice, înainte de folosirea vasului, dacă are o mișcare ușoară în lăcașul ei și nu este întepenită.

În caz că mîncarea este gata, scoaterea vaselor interioare se face cu ajutorul a două ghiare speciale portative, care prind vasele în niște lăcașuri anume făcute sub marginea acestor vase. Menționăm deasemenea că la fierberea cărnii, punerea definitivă la fiert, se va face numai după îndepărtarea spumei.

Doina POPA

Ați știut că...

...în trimestrul IV al anului 1960 se vor produce cantități sporite de încălțăminte cu talpă din cauciuc transparent, translucid și colorat? Această talpă dă încălțămintei un aspect atrăgător și o durabilitate mai mare la purtare.

...în doi ani de cînd a pornit inițiativa textiliștilor pentru creșterea indicilor de utilizare a războaielor de țesut și a utilajelor din filaturi s-a obținut pe această cale un spor de capacitate de producție egal cu o filatură de 39.000 fuse și 3 țesătorii mari?

...începînd din trimestrul IV al anului 1960 se va trece la fabricarea pe scară industrială a pielii albe, folosindu-se un procedeu nou, care constă în acoperirea suplimentară a pielii cu un strat de pigment alb pe bază de nitroceluloză? Va putea crește deci producția încălțămintei albe pentru femei și copii.

Accesorii

Combinarea de stofă cu tricotaj este foarte la modă. Ea nu se aplică numai la îmbrăcămintea propriu zisă ci și la accesorii. Desigur, și în acest domeniu se va căuta să se folosească tot elementele de bază ale hainelor. Iată două formule de astfel de combinații aplicate la poșetă—mînuși—cordon (desenele nr. 1 și 2). Căciulița și guler de stofă cu marginile tricotate (desenul nr. 3). Poșeta, marginile gulerului și calota căciulitei (desenul nr. 4) sînt tot din stofa iar restul din tricotaj.

Ghidul gospodinei

O bună gospodină trebuie să fie și o mamă grijulie și să se gîndească la hrana echilibrată a copilului, mai ales acum, în perioada școlii. Nu trebuie să uite niciodată că adolescența este perioada cea mai importantă pentru formarea individului și, în consecință, hrana copilului în această perioadă are o mare importanță. Care sînt alimentele cele mai importante? Iată cîteva răspunsuri la această întrebare:

— ÎN PRIMUL RÎND produsele lactate. Ori și care va fi vîrsta copilului, trebuie să i se dea o jumătate litru de lapte și o porție de brînză, sau un fel preparat cu brînză.

CREMĂ DE BRÎNZĂ DE VACI PENTRU 2 PERSOANE

Trecem prin sită sau frămîntăm bine cu furculița 200 g. brînză de vaci. Într-un vas amestecăm 30 g. zahăr și un gălbenuș de ou. După aceea, adăugăm brînza, 3 linguri de smîntînă, un pachețel de zahăr vanilat și puțină coaje de lămîie rasă. Se servește rece. Se pot face și clătite umplute cu această compoziție.

— ÎN AL DOILEA RÎND carnea și ouăle. Un copil de 10 ani trebuie să mănînce cel puțin 100 g. carne pe zi, un ou sau. 200 gr. pește.

ȘNIȚEL DIN OU

Se prepară un ou de persoană, puțină făină, un ou crud, pesmet și grăsime. Se fierbe oul tare după care se curăță și se taie felii lunguiețe, care se dau prin făină, ou crud, pesmet și se prăjește în grăsime bine încinsă. Se servește cu pătrunjel verde presărat pe deasupra.

— ÎN AL TREILEA RÎND legumele și fructele proaspete care sînt tot atît de indispensabile ca și celelalte alimente prin aportul lor de minerale și vitamina C.

CAROTE CU SOS ALB

Se curăță carotele și se pun la fiert într-o cratiță descoperită cu unt proaspăt, puțină sare și zahăr. Cînd au început să se moaie, lăsăm să se evaporeze toată apa, le acoperim și le lăsăm să se prăjească în sosul lor. În momentul cînd le servim la masă, turnăm peste ele un sos alb presărat cu puțin parmezan.

— Celelalte alimente: pîinea, orezul, cartofii, făinoase, griș, grăsimi, se vor da alternativ. Nu trebuie să uităm însă că ele conțin cele mai multe calorii, care nu trebuie să lipsească din masa școlarului.

BUDINCĂ DE PIINE

Punem la fiert o jumătate litru lapte cu 200 g. pîine albă pisată, pînă se îngroașă bine de tot. Cînd s-a răcit, adăugăm 100 g. unt, 4 gălbenușuri, 80 g. ciocolată rasă, 100 g. zahăr, coajă de lămîie și albușurile de la cele 4 ouă bătute spumă. Se amestecă totul bine, se toarnă într-o formă unsă și tapetată cu pesmet. O lăsăm la cuptor 1 oră.

— Practic meniul unui școlar trebuie să fie compus din:

— **Micul dejun:** o cană de cafea cu lapte, pîine cu unt, cu gem, marmeladă sau brînză.

— **Masa de prînz:** un aperitiv compus dintr-o salată orientală, roșii, un fel de carne sau pește lîngă care să fie o legumă sau paste făinoase (orez, griș). Desertul trebuie ales în comparație cu celelalte feluri.

— **Masa de seară:** este suficient dacă se compune dintr-un produs lactat, budincă, etc. și o cană cu lapte rece.

BALONSEIDE BĂRBĂTEȘTI

Balonseidele bărbătești din toamna aceasta prezintă următoarele caracteristici: revere înguste ca și la costume, mineca pusă (desenele nr. 3, 4, 5, 6) sau raglan (desene nr. 1, 2), buzunarele drepte sau oblice mai mult interioare, lăsînd să se vadă doar clapele, tighelele pe un rînd sau cel mult două de obicei foarte aproape de margine (la desenul nr. 4 se remarcă la guler și la poale cel de-al treilea tighel). În ceea ce privește lungimea, trebuie menționat că se poartă și cea obișnuită, dar mai mult scurt ca în desenele nr. 3, 4, 5. Șlițul poate fi în spate sau în părți (desenele nr. 4, 6). Mai rar se folosesc cordonnele sau numai cele încheiate la spate (desenul nr. 3).

Cel mai elegant balonseide rămîne însă cel cu linia dreaptă și modelul cît mai simplu.

Desene de Melania POPESCU

Însemnări

Întîmplări cu cîini

Întîmplarea menită să fie începutul acestor însemnări s-a petrecut demult, în tinerețe, cînd — cu puşca sub braţ — umblam bulac pe coclauri să stîrnesc vreun iepure sau mă-ngloddeam prin coada bălţilor de pe malul Prutului, după gîşte sălbatice ori gotci. De cele mai multe ori, umblatul îmi era zadarnic. Cînd însă se brodea să vînez ceva, grozav mă mai fuduleam. Nu-mi păsa nici de frig, nici de foame.

Aşa se-ntîmplase şi-n ziua ceea de toamnă: împuşcasem o gîscă şi mîndru de isprava mea, n-am vrut să rămîn peste noapte la cherhana. Am pornit spre casă, cu toate că — odată cu înserarea — o ploiţă uşoară începuse s-astupe zarea. Nu-mi era însă frică. N-aveam de ce. Şi-apoi purtam puşca-n spate. Mai curînd îmi era ciudă că întru în sat noaptea şi n-o să-mi admire nimeni dibăcia de vînător.

...Să fi mers pas întins cam vreun ceas. Deodată, dintr-un hăţiş de deasupra Vădenilor, îmi apărură în coastă o lupoaică cu doi puiandri. Mari — dihăniile. Mă fulgerau cu ochii lor roşii şi nu se ştiau de loc.

Am luat paşii. Ei — după mine. Stăteam eu, stăteau şi ei. Începu să-mi fie frică. Puşca, încărcată cu alice de păsări, nu-mi făcea trebuinţă. Era bună doar ca ghioagă.

Cît să fi ţinut urmărirea asta, nu ştiu. Poate o jumătate de oră ori poate mai puţin. Nu-mi puteam da seama. Uitasem şi de vreme şi de vînatul din tolbă. Numai la lupi mă gîndeam. Cum am trecut creasta dealului şi-am prins a cobori spre zăvoi, lupii au devenit mai îndrăzneţi. Îndemnaţi de lupoaică, s-au apropiat mai mult de mine: lupanii dintr-o parte şi haita din cealaltă. Ca-n joacă. Aşa căutau să mă-nvăluie şi să mă prindă la mijloc.

Norocul mi-a ieşit în cale sub forma unei fîntîni cu cumpănă. O ştiam şi înadins m-am abătut către ea. Rezemînd puşca de furca fîntînii, am intrat înăuntru şi-am coborît din piatră-n piatră — ca pe nişte trepte — spre apa din adîncuri.

Descumpănite o clipă de manevra mea, fiarele s-au apropiat apoi cu iuţeală de fîntînă şi, sprijinindu-şi picioarele din faţă pe ghizd, au căutat spre fund. Şi unde s-a ajucat lupoaica să urle şi căţelandrii să-i ţină isonul. De furie urlau. Le scăpasem. Cînd tăceau ei, chiuiam eu. Strigam cît puteam, că doar-doar m-o auzi careva de la căsoaiele din zăvoi. Oamenii nu m-au auzit. În schimb, au auzit clinii şi chiuiturile mele şi urletul lupilor. Şi-ndemnîndu-se unii pe alţii, au venit ciopor către fîntînă. Au fugit fiarele. Am teşit afară din puţ şi-nconjurat de clini — am purces către căsoaie.

De-atunci mi-s dragi clinii.

De curînd însă, în tramvaiul 24, am păţit-o.

La urcare, în staţia de la cinematograful Patria — înghesuială. Puţin împins, puţin călcat pe picioare, m-am văzut înăuntru. Deodată, o durere neaşteptată la braţul stîng, mă făcu să car înapoi. În spatele meu, o babuţă cu obrajii boţiţi bodogănea uitîndu-se urît la mine.

Supărat, nu m-am putut stăpîni şi i-am spus:

— Ce ai tuşico? De ce m-ai muşcat?

Cei din jur începură să rîdă. Dacă nu m-ar fi durut mîna, aş fi ris poate şi eu.

Baba, ofensată probabil de îndrăzneala mea, nu mă învrednici cu nici un răspuns. Îşi ţugui doar buzele a dispreţ şi-şi întoarse capul cu 45 de grade spre stînga. De-abia atunci băgai de seamă că din braţele femeii mă privea cu ochi bulbucaţi un căţel. Numai piele, fără păr. Şi-i tremura pielea, şi-i clănţăneau dinţii de parcă-l zgîlţîia Sarsaila. Indignat, mă răstîi la stăpîna coteiului de gelatină:

— Ce faci, cucoană? Umbli cu clinele-n tramvai? Şi-l şi nărăvit. Se dă la oameni. Ba, te pomeneşti c-o fi şi turbat? Hai cu el la Institutul Antirabic!

S-a supărat bătrîna. Şi fluturîndu-şi pana verde-roşie a unei pălării din alt secol, coborî grăbită la Grădina Icoanei.

— Nu căţelul era turbat — îmi spuse un vecin. Baba însă — da. Şi să ştii că ea şi nu căţelul te-a muşcat.

Sînt unii oameni care arată clinilor o grijă şi o dragoste cu totul nefireşti. Îi ţin în casă (alţii chiar îi culcă-n pat cu ei). Îi hrănesc mai abitir ca pe nişte copilaşi: le fac hăinuţe fistichii şi-i scot la plimbare în harnaşamente cu alămuri şi cu flori. Şi nu-i bine.

Clinele e cîine. Asta nu trebuie s-o uităm. E adevărat că-i prieten credincios al omului. Pentru asta însă, nu trebuie să-l ţinem în casă, să urle de se sperie vecinii — aşa cum ne scrie o profesoară din Haţeg, plîngîndu-se de „mania clinească" a unui colocatar. „Şi latră şi urlă cotarla, (nu vecinul) de-ţi vine să-ţi iei lumea-n cap. Unde mai pui mirosul ce-l exală că stă închis în casă bietul dobitoc toată ziua".

În locuri depărtate, la tîrle, zăvozii apără turmele de atacul fiarelor; la sate, păzesc gospodăriile de răufăcători. Unde e nevoie, unde e loc, să ţinem clini. Altfel — nu. Pentru că — pe lîngă partea bună — clinele e un mare purtător de microbi, în special ai turbării. Tocmai din cauza asta — clinele să fie îngrijit şi iubit, dar să nu-l ţinem în casă şi mai ales nu printre copii.

E. BEJENARU

Fel de fel

Olanda, lalelele şi... Fanfan la Tulipe

Anul acesta, Olanda a sărbătorit cu mult fast împlinirea a 400 de ani de la introducerea culturii lalelelor în ţară. Este un caz rar cînd se celebrează aniversarea unei flori, dar acest lucru este pe deplin justificat. Dacă facem o mică incursiune în istoria lalelei, vom descoperi cauzele acestei preţuiri deosebite.

Lalelele sînt originare din Asia Centrală, unde se mai găsesc şi acum în stare sălbatică. Primii care le-au cultivat pe scară largă au fost grădinarii turci, care au obţinut interesante varietăţi de lalele încă din secolul al XVI-lea. Din Turcia au fost aduşi în Olanda primii bulbi de cultură în 1560. Clima Olandei s-a dovedit a fi foarte prielnică acestei flori, ceea ce a favorizat extinderea sa cu mare repeziciune.

Pe atunci în parcuri şi grădini nu existau decît flori foarte puţin deosebite de cele de cîmp şi de pădure. Nu este de mirare, deci, că apariţia multicoloarelor lalele, a provocat senzaţie printre grădinari şi amatorii de flori. Modesta lalea a devenit în curînd vedetă, deşi familia din care face parte (liliacee) cuprinde multe plante foarte puţin „poetice" ca ceapa, usturoiul sau prazul.

Curînd pasiunea pentru lalele, o adevărată manie cunoscută sub numele de „laleomanie" a cuprins întregul occident european. Această manie era întreţinută şi alimentată pe toate căile de oamenii de afaceri din ţările apusene care au realizat cîştiguri extraordinare cu comerţul lalelelor. Pentru orice varietate nouă, frumoasă şi rară, amatorii plăteau preţuri enorme. Lalelele se cotau la bursa din Harlem ca o marfă de preţ. În această „capitală a lalelelor", numai în trei ani au fost încheiate tranzacţii pentru suma de 10.000.000 florini. Preţul „normal" al unui singur bulb din soiul „Amiral Liskens", de exemplu, ajungea pînă la 4.000 florini.

Au existat numeroase tragedii cauzate de lalele. Celebră este întîmplarea unui cizmar din Noga, mare amator de lalele, căruia i-a crescut în grădină o lalea neagră. Era o raritate mult căutată care a atras imediat numeroşi negustori. Un grup din aceştia a cumpărat-o pentru o sumă care îl transformă pe cizmar într-un om înstărit. Dar după achiziţionarea laleii, negustorii au zdrobit-o în picioare. Ei aveau o lalea neagră în cultura lor şi au cumpărat bulbul cizmarului numai pentru a scăpa de concurenţă.

— Am fi plătit oricît — i-au spus ei la plecare meseriaşului — chiar 10.000 de florini, numai să deţinem monopolul!

Gîndindu-se la averea pe care o pierduse, cizmarul şi-a pierdut minţile şi a murit curînd într-un ospiciu.

Pasiunea pentru lalele a lăsat multe urme în toate ţările europene. Vase de flori, globuri de cristal pentru lămpi, pahare şi alte multe obiecte au fost fabricate avînd drept model laleaua. De asemenea în pictura decorativă şi în naturile moarte, lalelele au început să devie un personaj principal. Tulipe (lalea, în limba franceză) a fost denumit şi eroul multor cîntece şi legende populare. Unul din aceştia, Fanfan la Tulipe a ajuns celebru în epoca mercenarilor francezi prin veselia şi vitejia sa. Din literatura populară, acest personaj a trecut în romane, în piese de teatru şi în sfîrşit în filmul care l-a avut drept protagonist pe regretatul actor Gerard Philippe.

R. I.

Un ocean subteran în Siberia

Geologii siberieni au descoperit în Siberia rezerve imense de apă, situate la o adîncime foarte mare. Totodată, savanţii au stabilit că depresiunea vest-siberiană (cea mai mare depresiune din lume), acoperită de stepe fertile, dar adesea distruse de uscăciune, adăposteşte nenumărate izvoare calde care formează mări şi lacuri pe o suprafaţă de 3 milioane km².

Aceste izvoare vor putea fi folosite în curînd. S-au forat de acum puţuri la 1.000 m. adîncime de unde au ţîşnit jeturi puternice. Cînd apa ajunge la nivelul pămîntului temperatura ei e de 32°. Geologii vor să atingă 2.500 m. adîncime, pentru a obţine apă cu o temperatură de 80° care va putea fi folosită pentru încălzit. Prospecţiunile au indicat de asemenea prezenţa unor izvoare termale, în jurul cărora se vor putea amenaja staţiuni balneare. Siberia va avea astfel propriile ei staţiuni termale.

ŞAH • ŞAH

In finala Olimpiadei

LEIPZIG (prin telefon). Şahul românesc a înregistrat o performanţă de seamă: echipa noastră reprezentativă a reuşit să se califice printre cele 12 formaţii care, în turneul final al Olimpiadei de la Leipzig, luptă pentru cucerirea titlului suprem. La un moment dat, acest rezultat părea dificil de atins. Înfrîngerea cu totul neaşteptată la Chile ne-a situat, după runda a III-a, pe locul 8 în clasamentul grupei, în timp ce Spania — cu care aveam să disputăm calificarea în ultima rundă — se afla pe primul loc.

Printr-un mare efort de voinţă jucătorii noştri au reuşit să recupereze: 4—0 cu Ecuator, 3—1 cu Cuba, 4—0 cu Irlanda, 2½—1½ cu Belgia, 4—0 cu Liban. După runda a VI-a echipa R.P.R. a trecut pe locul 5, iar Spania pe locul 2—3. Înaintea ultimei runde echipa noastră a reuşit cu o ultimă sforţare s-o ia înaintea reprezentativei Spaniei cu jumătate de punct, care, după rezultatul de egalitate cu spaniolii din ultima rundă a fost hotărîtor pentru calificarea noastră.

Iată mai jos o partidă cîştigată de Drimer, unul din jucătorii noştri în formă bună — la belgianul Thibeau (cu negrele).

ALB: D. DRIMER (R. P. ROMÎNA)
NEGRU: THIBEAU (BELGIA)

1.	e4, e5	23.	g:f6, T:e7
2.	Cf3, Cc6	24.	f:e7, Te8
3.	Cc3, Cf6	25.	Ng3, Dd5
4.	d4, e:d4	26.	a3, h6
5.	C:d4, C:e4	27.	Ni4, Rh7
6.	C:e4, De7	28.	Te2, c5
7.	f3, d5	29.	Rf2, c4
8.	Nb5, Nd7	30.	De3, a6
9.	N:c6, b:c6	31.	De5, D:e5
10.	0—0, d:e4	32.	T:e5, N:c2
11.	Te1, Dd8	33.	Nd2, Na4
12.	T:e5+, Ne7	34.	Nb4, Nb5
13.	De2, C5	35.	Re3, Rg6
14.	Ng5, f6	36.	Rd4, Rf6
15.	Te1, 0—0	37.	f4, Tc8
16.	T:e7, c:d4	38.	Rd5, Rf7
17.	Dc4+, Rh8	39.	Tf5+, Rg
18.	D:d4, Ni5	40.	Tf8, Ne8
19.	Dc3, Dd6	41.	Re6 h5
20.	Nh4, C6	42.	h4, şi jucătorul belgian cedează.
21.	g4, Ng6		
22.	g5, Tfe8		

★

Cînd în prima rundă s-a văzut că Tal nu joacă în echipa sovietică, spectatorii au fost dezamăgiţi. „De ce n-a venit Tal?" au întrebat ei. „Are motive întemeiate — li s-a răspuns — este... tată! Dar va veni curînd". Într-adevăr a venit într-una din dimineţile următoare. Imediat după sosire s-a dus în sala de joc şi a urmărit cum Smislov l-a învins la reluare, într-un final dificil, pe olandezul Prins, iar după amiază a luat loc, la prima masă, în meciul cu Filipine şi... nu şi-a dezmînţit faima, aşa cum se poate vedea şi din partida de mai jos,

ALB: MIHAIL TAL (U.R.S.S.)
NEGRU: CAMPOMANES (FILIPINE)

1.	e4, c6	15.	h5, g:h5
2.	d4, d5	16.	Cfd4 Ng4
3.	Cc3, Cf6	17.	f3, e4
4.	e5, Cfd7	18.	f:g4, C:d4
5.	e6i, f:e6	19.	C:d4, e:d3
6.	Nd3, Cf6	20.	T:d3, Ce4
7.	Cf3, g6	21.	Cf5, De5
8.	h4!, c5	22.	C:g7+, D:g7
9.	d:c5, Cc6	23.	T:d5!, C:g5
10.	De2, Ng7	24.	Db5+, Rf7
11.	Nd2, Dc7	25.	Tf1+, Rg6
12.	0—0—0, e5	26.	Dd3+, Rh6
13.	Ng5, Ne6	27.	Th1 şi negrul cedează.
14.	Cb5, Db8		

★

Cînd şahiştii olandezi s-au întîlnit în prima rundă cu jucătorii indieni întîlnirea nu promitea să aducă ceva deosebit. Ce rezistenţă puteau opune indienii lipsiţi de experienţă unei echipe reputate, cu rutina marilor concursuri, avînd la prima masă pe fostul campion mondial dr. Max Euwe? După puţin timp însă, în sală a început să circule o veste care a stîrnit senzaţie: fostul campion mondial e pe cale să fie învins de un jucător relativ necunoscut: Manuel Aaron! Asupra tablei de demonstraţie — cu piese magnetice — se îndreptau sute de priviri, curioase să vadă dacă tehnica lui Euwe va reuşi să facă faţă impetuosului atac lansat de Aaron. Rezultatul se ştie: indianul a cîştigat partida, pe care o reproducem mai jos.

ALB: AARON (INDIA)
NEGRU: M. EUWE (OLANDA)

1.	d4, Cf6	30.	c5 !, Tdg8
2.	Cf3, b6	31.	c6+, Rc7
3.	c4, Nb7	32.	a5, b:a5
4.	Cc3, e6	33.	Da4 !, Rd8
5.	Ng5, h6	34.	D:a5+, Dc7
6.	Nh4, Ne7	35.	D:a7, D:a7
7.	e3, d6	36.	N:a7, Ng5+
8.	Nd3, g5	37.	Rb2, Re7
9.	Ng3, g4	38.	b5, Ta8
10.	Cd2, N:g2	39.	T:g5, T:a7
11.	Tg1, Nb7	40.	b6, Ta4
12.	e4, e5	41.	b7, Tb8
13.	d5, cbd7	42.	Ta1, Tb4+
14.	f3 !, h5	43.	Rc3, T4:b7
15.	Ne2, g:f3	44.	c:b7, T:b7
16.	N:f3, Cf8	45.	Tb5, Tc7
17.	De2, Cg6	46.	Rd3, Nd7
18.	0—0—0, Nc8	47.	Th4, Nf5+
19.	Cf1, h4	48.	Ne4, N:e4+
20.	Ne1 !, Cf4	49.	T:e4, Tc5
21.	Dc2, Nh3	50.	Ta7+, Rf6
22.	Ce3, Dd7	51.	Te2, T:d5+
23.	Nf2, 0—0—0	52.	Re3, Re6
24.	a4 !, Rb7	53.	Td2, Tb5
25.	b4, c5	54.	Ta6, Tb3+
26.	d:c6+, D:c6	55.	Rf2 şi fostul campion mondial se recunoaşte învins.
27.	Ccd5, C4:d5		
28.	C:d5, C:d5		
29.	e:d5, Dc8		

Poşta şahului

RADU BALOŞESCU—Suceava. Cartea de şah care vă interesează o puteţi comanda prin „Librăria Noastră".

BĂCIU DORIN — Mediaş. Continuaţi partida cu E. Buzoianu, considerînd valabilă mutarea 4.b2—b3.

Nikolai Polotai

Victima abstracţionismului

„Zicea un pictor tînăr cu ardoare:
Abstracţionismu-i arta viitoare!
Să-l ridicăm mai sus pe postament.
E arta de suprem rafinament!..."
Şi-atunci sărmanul a-nceput să facă
Tot ce prin minte n-ar putea să-ţi treacă.
Un cerc cu două romburi şi-un patrat
Erau la el... „Serată la palat".
O linie, o pană şi-un oval
Se-ntîlneau... „Menajul ideal".
Iar o spirală-n galben colorată
Vrea să fie... „Fata-ngîndurată".
Artistul chiar, îşi concepea cu-ncetul
În stil abstracţionist... „Autoportretul".
A desenat un chip uscat şi supt
Un ochi în frunte, altul dedesubt,
Urechile lipite sub bărbie,
Iar nasul tocmai sus pe scăfîrlie!
Logodnica venind la el să-l vază
Privea la capodoperă cu groază.
Şi-a zis plîngînd: „Vrolam s-avem copii
Ţi-am spus-o doar de-atîtea ori, o ştii,
Dar mă îpsesc. Ne despărţim mai bine
Căci s-ar putea să... semene cu tine!..."

Pavel Jeleznov

Fariseii

Îngenunchiaţi, cu mîini împreunate,
Cu ochii aţintiţi către tavan,
Îi denumesc pe semenii lor, frate,
Rugîndu-se în... stil american!
Dar peste-un ceas, uitînd de osanale
Pe negri îi linşează ca pe... fraţi,
Trimit spioni în cerul dumitale
Şi te privesc cu ochi imaculaţi.
Noi nu rîvnim la pronia cerească,
În fumul de tămîie nu plutim.
Noi credem doar în mintea omenească,
În zborul, în avîntul ei sublim!
Iar dumnealor, aşa-l pe semne jocul,
Făcîndu-l pe prea sfinţii cărturari,
Ştiu bine că Wall-Streetul îi proorocul,
Iar dumnezeu, îl-l... sacul cu dolari!

In romineşte de M. DJENTEMIROV

GH. CHIRIAC

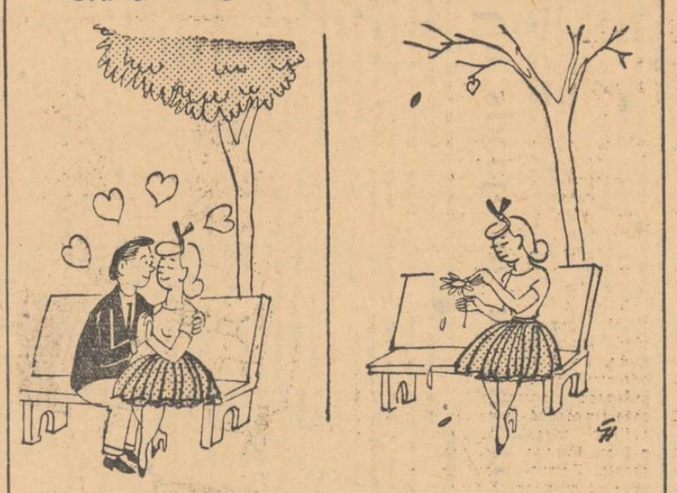

Primăvara — *şi... toamna*

NELL COBAR

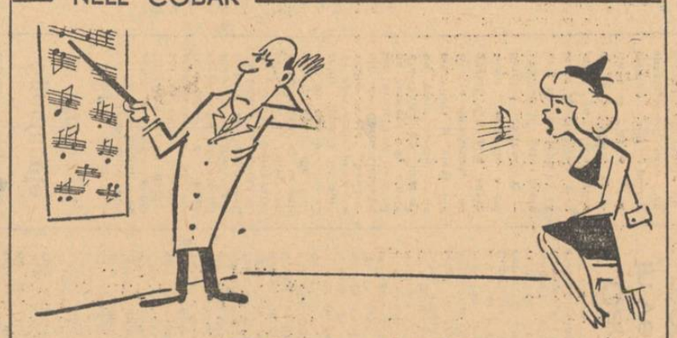

CÎNTĂREAŢA LA OCULIST
— Da, da, aveţi nevoie de ochelari!

Inspiraţie

I. DORU

— Ia te ultă cum mă mai critică; şi eu care l-am crezut un băiat cumsecade...

— Precum se vede, cam stai de pomană.
— Te înşeli! Eu primesc salariu...

— Să-ţi dau concediu de boală? Dar d-ta nu suferi de nimic.
— Vai, suferi cumplit pentru concediul ăsta!...

FRED GHENĂDESCU

— Iertaţi-mă, dar ce facem noi, club de fotbal, cu doi avocaţi?
— Păi, am auzit că dv. puneţi mult accentul pe apărare...

REBUS-magazin

VORBA AIA

ORIZONTAL: 1) Tot pe drum, pe drum, pe drum — Cap abil! 2) Mare pe mare. 3) Tată soare! — Cu un ochi la slănină şi cu altul la făină. 4) Umplută de sînge — Indicat! 5) Boală — Oblojită de tot. 6) Oraş în Somalia — Avant-premiera căsătoriei — Tudor Săndulescu! 7) Zei casnici la romani — La pămînt — Acum una după alta! 8) Scos din pepeni — Făcut cadou. 9) Pronume — Coadă de cal! — Ecran pentru cai verzi. 10) Apărări — Fără pereche! 11) Aleargă la nevoie — Serviciu pe o navă! 12) Rău de gură — Legat în lanţuri.

VERTICAL: 1) Se duce de rîpă. 2) Dare... cu seamă — În gura flecarului! 3) Se prind repede — „Interjecţie". 4) Se dă pe faţă — Ţine de cizmă! 5) Locuitori rurali — A propos de fonduri. 6) Oală spartă! — A fost ca-n poveşti! — Fiecare pe vocea lui! 7) Primele la rînd! — Aere!! — Din mers. 8) Îl ţine cureaua (sing.)—Primul pe listă. 9) Femeia banului — Ghem cu ace. 10) Pornea focul — Ce-i al lui e al lui... — ...şi ce-i al tău e al tău! 11) Afectată — Îl bate nebunul. 12) Se prind repede.

Toma MICHINICI

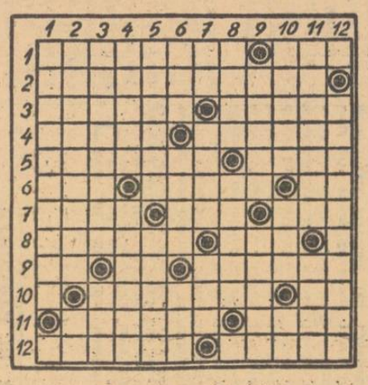

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

STRELKA, BELKA ŞI CEILALŢI

ORIZONTAL: Strelka — Baba — Flecar — Rebus — I — Canin — Lină — Ştir — Laika — S — I — Titoldă — BI — Afiş — V — I — Cen — TA — Ar — Docili — Înjumătăţi — Rău — Soţi — AAL — Înmilit — Stină — TA — Nămol — KU — Haimana — Ogar.

TEATRALA

Mare; Ren; Elba; Cuc; Mos; Ina. Sare; Ten; Albă; Nuc; Coş; Una.

STANCU

GEOGRAFIE

ORIZONTAL: Moscova — Lena — Artel — Kiev — S — Riazan — EG — TI — EN — Unionale — Aderenţi — Eta — Tula — Saspiri — Ala — Boreală — R — Iurii — Ada — Feiurit — K — El — I — Ari — Amur — I — Editat — Aramă — Recăteţ — Asti.

PE GRADE

ORIZONTAL: 1) Ar₂ 360° — I se stabileşte gradul în funcţie de puterea necunoscutelor. 2) De exemplu, cu ajutorul lui se stabileşte în grade poziţia pe latitudine şi longitudine a unei nave maritime sau aeriene.—Rafinat la 95°. 3) Unul din gradele de comparaţie ale adjectivelor şi adverbelor — Posed. 4) Jumătate de rotiţă! — Nume masculin — 90 grade latitudine şi 0 grade longitudine. 5) Pronume — Cel mai mare grad în marina militară — Florin Oprescu. 6) Asalt — Constantin Niculescu — Foarte bun, în grai ardelenesc. 7) Grad — A merge (lat.) — Cele! 8) Pictor romîn, autorul tabloului intitulat „Ostaş" — Pastă de ficat. 9) A grada vinul — Munţi în Alpii Retici — Un capăt al ţărmului! 10) Îţi stabileşte gradaţia cu ajutorul alcoolmetrului — A degrada. 11) 365 de zile — Grad superior în armată — Grad de rudenie. 12) Gradul ca reprezentare grafică. — Degradaţi.

VERTICAL: 1) Gradul lui Nemo, sau al lui Grant, eroii unor romane de Jules Verne (pl.) — Unul din cele cinci simţuri. 2) Stau pe umăr — Întrebare. 3) Linia ce uneşte centrul unui cerc cu unul din cele 360 de grade ale acestuia — Navă aeriană. 4) Cîntecul greierului — Ast — Mihai Oprescu. 5) Mică particulă a materiei — Gradele (sing.). 6) Alcool cu grade multe — Sportul gradaţilor (dar nu numai al lor). 7) Autorul romanului „Căpitan la 15 ani" — Distins în lupe. 8) E uşor la început! — Din grad! — Staţionări. 9) Îngheaţă la 0 grade — Lenuţa Furtună — Are mai puţine grade decît cercul. 10) Se măsoară cu secunda, minutul, ora — Fragment din piesa „Maiorul Barbara" de Bernard Shaw — Plasă de prins peşte. 11) Alifie — Instruieşte — Gradat la sfîrşit. 12) Gradul, de exemplu — Locul gradelor (pl.).

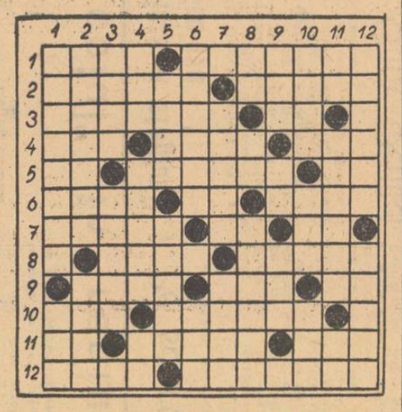

Alex. COPICI

CINEMATOGRAFICA

Se dau cuvinte corespunzătoare următoarelor definiţii: 1) Organ al vorbirii 2) Însufleţeşte 3) Ţîşneşte din craterul vulcanului 4) Corp ceresc 5) Numeral 6) Corp geometric 7) Interjecţie spaniolă.

Prin schimbarea iniţialelor cuvintelor obţinute rezultă alte cuvinte corespunzătoare următoarelor definiţii: 1) Fruct. 2) Centru 3) Văs marital 4) Înălţime de nisip în pustiu 5) Scoasă de la frigider 6) Nume masculin 7) Pronume.

Iniţialele cuvintelor astfel obţinute, citite în continuare vor da titlul unui nou film romînesc aflat în producţie.

N. SANDULESCU

POŞTA REBUS

IONEL TUDORANCEA — Craiova: Ne iertaţi că vă răspundem cu întîrziere în jocul dvs. „Aur" cîteva definiţii sînt „trase" pentru a fi în temă. Revedeţi-le.

NICOLAE ŞTEFĂNESCU — Bucureşti: Unul din jocuri ne-a sosit prea tîrziu. Celălalt, „Intermezzo" cuprinde cîteva definiţii pe care nu le înţelegem. De pildă prima de la 2 orizontal, prima de la 11 orizontal, etc. Mai trimiteţi.

DUMITRU CONSTANTIN — Brăneşti: Soluţia jocului este corectă.

ST. CACOVEANU — Bucureşti: Ne interesează tema. Am dori însă să lucraţi jocul pe dimensiuni obişnuite, ţinînd seama şi de evenimentele la zi.

GIGI STOIAN — Reg. Piteşti: Un careu cu o temă asemănătoare am publicat de curînd. Mai trimiteţi.

Jocuri distractive

Subsolul-labirint

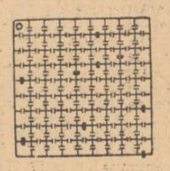

Într-o clădire veche, la subsol, s-a găsit un labirint cu 145 de uşi. Din ele numai 9 erau închise (în desen ele sînt reprezentate prin cîte o linie neagră groasă) iar celelalte erau deschise. S-ar părea că este uşor să te apropii de această uşă care dă spre ieşire şi să încerci s-o deschizi. Dar treaba nu-i chiar atît de simplă. Uşa încuiată nu poate fi deschisă în nici un fel.

Ea se deschide singură numai dacă va fi exact a noua la număr, adică dacă mai înainte s-a trecut prin 8 uşi deschise. Numai în felul acesta se pot deschide şi să se treacă prin toate uşile încuiate ale subsolului. Vă invităm să vă imaginaţi că vă aflaţi, închis în camera notată cu O şi că folosindu-vă datele de mai sus trebuie să părăsiţi subsolul-labirint prin uşă (sus, stînga). Cum veţi proceda? Dacă greşiţi drumul şi vreţi să treceţi prin 2—3 uşi din apropiere pentru a face ca numărul uşilor deschise prin care aţi trecut să fie 8, nu mai aveţi cum; îndată ce aţi trecut printr-o cameră, uşa camerei respective care mai înainte era deschisă, se închide automat şi nu mai aveţi posibilitatea să treceţi a doua oară prin ea. Deci atenţie!

Există?

Există un număr care împărţit la 3 să dea rest 1, împărţit la 4 să dea rest 2, împărţit la 5 să dea rest 3, iar împărţit la 6 să dea rest 4?

În 12

Secţionaţi poligonul regulat din desenul alăturat în 12 patrulatere egale.

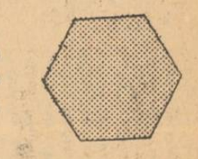

Coşul cu ouă

Un trecător neatent a îmbrîncit o femeie care ducea un coş cu ouă. Coşul i-a scăpat din mîini şi ouăle s-au spart. Vinovatul dorind s-o despăgubească a întrebat-o cîte ouă a avut în coş. Femeia i-a răspuns că nu-şi aduce aminte, dar dacă scotea cîte 2, cîte 3, cîte 4 sau cîte 5, în coş rămînea un singur ou, iar dacă scotea cîte 7, nu rămînea nici unul.

Cîte ouă erau în coş?

Dezlegările jocurilor din numărul 159

ÎN PĂRŢI EGALE

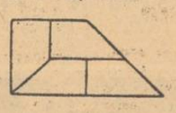

11 PĂTRATE

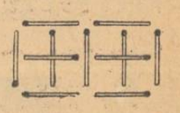

DIN NOUĂ PUNCTE

PRONOSTIC

Nu se poate deoarece peste 72 de ore adică peste 3 zile şi 3 nopţi va fi din nou miezul nopţii şi bine înţeles că nu va fi soare.

Redacţia: Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii de întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

Pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale" — sala Studio, se reprezintă cu succes piesa „Tartuffe" de Molière. In fotografie, artistele Valeria Gagiulov și Sanda Toma într-o scenă din spectacol.

O nou piesă la Teatrul „C. Nottara"

E miez de noapte. Bucureștenii dorm liniștiți. Pe o bancă, într-un parc un băiat și-o fată vorbesc de dragoste... Cuvinte frumoase, rostite poate în același moment de mii și mii de îndrăgostiți. Dar o întrebare a tinărului și farmecul dragostei se transformă în ceartă. Eterna gelozie.

— Unde ai fost aseară ?

— Nu pot să-ți spun !

— Bine ! Să știi că...

Și fundalul scenei dispare, sub ingeniosul joc de lumină al reflectoarelor. Ne aflăm într-un birou al Miliției Judiciare. Fata îndrăgostită aseară a fost ucisă. Toate faptele arată că tinărul logodnic a comis crima. Depozițiile unor martori, gelozia și cuțitul care-i aparțin. Dar lucrătorii Miliției au se conduc după aparențe. Cercetează necontenit zi și noapte până iese adevărul la lumină. Cine e adevăratul criminal ? N-aveți să-l bănuiți până în ultima scenă și tocmai acesta este unul din farmecul spectacolului.

Autorul Ștefan Berciu, deși la prima sa lucrare dramatică, a construit piesa cu meșteșug artistic impletind momentele de acțiune palpitantă cu adevărate scene de comedie, iar regizorul Marius Popescu a reușit să imprime spectacolului ritmul dinamic necesar acțiunii.

In echipa de actori se relevă în primul rînd Ion Gheorghiu, laureat al Premiului de Stat, rolul maiorului de Miliție, Panait. Gheorghe Crișmaru în rolul sublocotenentului Costin și C. Lipovan înfățișînd pe locotenentul Hogaș, reușesc să redea personajelor valoarea autenticului. Puica Stănescu — o martoră plină de haz, Lili Maican, bunica logodnicului victimei, Jeni Ardeleanu secretara organizației U.T.M., Ion Anghel în rolul șoferului Florescu cu și Leopoldina Bălănuță aduc o contribuție valoroasă la reușita spectacolului.

Sandu MARIAN

Un spectacol al tinereții

Teatrul „Constantin Tănase" va face zilele acestea, o adevărată surpriză publicului nostru, prezentînd în premieră un concert-revistă de o factură cu totul inedită. Distribuția acestui spectacol va cuprinde nume pe care spectatorii le vor întîlni pentru întîia oară. Într-adevăr, de data aceasta, protagoniști ai concertului vor fi balerini sau membri din corpul de ansamblu, cu toții tineri și cu frumoase însușiri artistice. Printre aceștia se numără Roza Petrovici, Adriana Grigore, Coca Berceanu, Tanța George, Silvia Poluxis, Paula Rădulescu, Ioana Seracin, Silvia Selovinschi, Diaconu Mihai, Topîlcsu Eugen, Silibu Romulus, Anton Nicolae. In spectacol vor apare de asemenea doi prosapești absolvenți ai Institutului de Teatru, Ciucă Mihai și Luslescu Alexandru.

Cu acest prilej, Cezar Grigoriu va debuta ca regizor, iar Petre Munteanu va debuta în calitate de dirijor.

Spectacolul va prezenta o serie de melodii, aparținînd compozitorilor Aurel Giroveanu, Florentin Delmar, Nicolae Patrichi, George Grigoriu, Temistocle Popa.

Coregrafia este semnată de Sandu Faier, Nicolae Sever și Nuți Dona.

„Viori de primăvară" la televiziune

Simbătă 29 octombrie spectacolul „Viori de primăvară", de dramaturgul sovietic Al. Stein, care se joacă pe scena Teatrului Armatei, va fi transmis la televiziune.

In distribuție vor apărea : Nineta Gusti, Gh. Trestian, Geo Maican, Mariana Vincze, Aglae Metaxa, Dumitru Rucăreanu, George Slon, Elena Nica-Huzum, Constantin Guriță, Dorin Moga și Lucian Dinu.

In cliseu : Scenă din spectacolul „Viori de primăvară".

SPECTACOLUL magazin

Prietenie

Cu cîteva seri în urmă fotoliile sălii Comedia a Teatrului Național „I. L. Caragiale" au fost ocupate de oaspeți dragi : soliști artiști sovietice, artiștii Teatrului „A. S. Puşkin" din Leningrad, au venit să asiste la reprezentarea piesei „Tragedia optimistă" de Vs. Vișnevski. Cu puțin timp în urmă, slujitorii primei noastre scene urmăriseră la rîndul lor jocul minunat al artiștilor sovietici interpretînd această piesă. Iat-o acum, de pildă, pe interpreta femeii-comisar, artista poporului din R.S.F.S.R., O. I. Lebzak, urmărind cu atenție jocul Marcelei Rusu, interpreta acelui rol...

Artiștii sovietici au aplaudat la scenă deschisă pe interpreți și au avut cuvinte de caldă apreciere la adresa spectacolului nostru.

In pauzele spectacolului, acad. Zaharia Stancu, directorul Teatrului Național, s-a întreținut îndelung cu regizorul principal al teatrului, I. Vivien, precum și cu alți soli ai artei sovietice, schimbînd impresii și relatînd unii altora aspecte din activitatea teatrelor respective.

Spectacole la Boldești

Și în cursul săptămînii trecute, un număr de actori al primei noastre scene s-au deplasat în cîteva centre muncitorești prezentînd piese de mare succes din repertoriul tealrului. Astfel, petroliștii de la Boldești au asistat la spectacolul „D'ale Carnavalului" de I. L. Caragiale, metalurgiștii de la uzinele „1 Mai" din Ploești au umplut pînă la refuz imensa lor sală de spectacole pentru a vedea piesa „Bădăranii" de Carlo Goldoni, iar muncitorii fabricii de conserve de fructe din Băiculești, cum și un mare număr de muncitori și elevi din Curtea de Argeș, au gustat din plin savuroasa comedie a lui Serghei Mihalkov — „Săibaticii". Este demn de notat faptul că toate spectacolele s-au jucat în distribuțiile de la premieră, bucurîndu-se de o caldă primire din partea spectatorilor, care au răsplătit cu ropote de aplauze la scenă deschisă prezența actorilor Naționalului în mijlocul lor.

Noutăți cinematografice

Un platou de filmare... pe roate

Unde n-au întîlnit bucureșteni pe actorii, figuranții și echipa de filmare ai noului film artistic „Portretul unui necunoscut", realizat de studioul „București" ? Făcînd „coadă" la casa de bilete a Teatrului Național „I. L. Caragiale", vizitînd muzeul „George Enescu", în fața noii săli a Palatului R.P.R. și pe peroanele Gării de est. S-a filmat în Cotroceni, apoi s-a organizat în sala Ateneului R.P.R. un concert după toate regulile artei, la care au participat circa 800 figuranți și o încăierare la o dogărie pe șoseaua Mihai Bravu...

Și... peste toate acestea, într-o diminească din săptămîna trecută, călătorii accelerat/ului București-Orașul Stalin au observat că la trenul lor este atașat un vagon de clasa I-a cu actori și un vagon cu marfă purtînd generatoare de lumină. Era un adevărat platou de filmare pe... roate. Vă dați seama cît de scurt a părut drumul pînă la Orașul Stalin călătorilor care în tot timpul drumului au avut ocazia să asiste la filmarea unor scene de peripetanță acțiune.

Actiunea filmului „Portretul unui necunoscut", scris de Ion Hobana și Gheorghe Turcu, după o idee de Dan Mihăescu (autorul piesei „Ancheta" care se transmite duminică la teatru la microfon) cuprinde o pagină din lupta pe care o au organele noastre de Miliție pentru descoperirea unei bande de răufăcători. Cîte peripeții, de cită muncă necontenită este nevoie pentru a face să iasă adevărul la lumină !

Pentru ca acțiunea să fie cît mai veridică, regizorii Gh. Turcu și Andrei Călărașu au turnat numai unele interioare pe platoul de la Buftea, utilizînd pentru celelalte cadre diverse locuri din București, descrise de autor.

Așa se face că întîlnim filmînd pe actorii simpatizanți de public: Lazăr Vrabie (și îi sade foarte bine în uniforma căpitanului de Miliție Codruț), Geo Barton (în rolul lui Comșa), Fory Etterle (enigmaticul Valerian), Petre Gheorghiu (interpretează pe Dan Sever), Ioana Bulcă (în rolul lui Olga Mareș). In rolul principal feminin al Irinei Comșa apare Constanța Comănoiu, studentă în anul I al Institutului de Teatru. Și un amănunt : pînă anul trecut Constanța Comănoiu a lucrat la uzina „I. C. Frimu" din Sinaia.

„Candide" în versiune modernă

După cum s-a anunțat, în Franța se realizează filmul „Candide", după nemuritoarea operă a marelui Voltaire.

Iată acum și cîteva amănunte în legătură cu această ecranizare. Regizorul Norbert Carbonneaux a „înnoit" opera literară, cu nu mai puțin de 200 ani. Prin urmare acțiunea se petrece în secolul al XX-lea și actorii, după cum e și firesc, joacă în costume moderne. Rolul lui Candide va fi interpretat de Jean Pierre Cassele, în rolul iubitei sale Cunigunda va apare Daila Levi. Rolul lui Pangloss a fost acordat lui Pierre Brasseur. Scenaristul s-a străduit să păstreze pe cît posibil textul voltairian ceea ce face ca replicile să fie scăpărătoare și tăioase. Pentru filmarea unui episod nu departe de Paris s-a construit un lagăr de concentrare german. In acest lagăr sosesc, în vederea unei verificări asupra tratamentului deținuților, Candide, însoțit de secretarul său, reprezentant al „Crucii Roze" internaționale. Reprezentantul „Crucii Roze" este orb și surd.

Imaginea acestui personaj, a arătat regizorul corespondentului unui ziar din Paris, mi-a fost inspirată de un personaj real. Reprezentantul guvernului de la Vichy care a venit în lagărul în care eram deținut în anii războiului. Acest reprezentant, un oarecare Scapici, era orb în înțelesul propriu și figurat al cuvîntului.

UN FILM POVESTIT

DE LA APENINI LA ANZI

O COPRODUCȚIE ITALO-ARGENTINIANA IN REGIA LUI FOLCO QUILICI, DUPA POVESTIREA CU ACELAȘI TITLU A SCRIITORULUI ITALIAN EDMONDO DE AMICIS.

Pe un vapor plin de emigranți italieni siliți de mizerie să-și părăsească patria încercîndu-și sansele pe țărmurile Americii de Sud se află, îmbarcat clandestin și micuțul genovez Marco. Timp de doi ani el a trăit despărțit de mama sa. Plecată în Argentina să-și îngrijească tatăl bolnav, ea nu a mai dat în tot acest timp nici un semn de viață. Cuprins de dor, micuțul Marco s-a hotărît să plece în căutarea ei.

Pe vapor, călătorul clandestin este descoperit. El găsește însă un ajutor de nădejde în persoana a doi sicilieni. Acestia îl iau sub aripa lor ocrotitoare, ajutîndu-l chiar să debarce pe țărm, sustrăgîndu-l atenției autorităților vamale.

Ajuns în Buenos Aires, Marco se îndreaptă spre adresa unde știa că locuiește mama sa. Aici oameni străini îi închid ușa în nas, gonindu-l. Rătăcind pe străzi, istovit de foame, el se îmbolnăvește și este internat într-un spital. De la surorile care-l îngrijesc află că mama sa fusese de asemenea tratată în același spital. Vindecată, ea a intrat ca servitoare la familia inginerului Mequinez, care s-a mutat într-un orășel din Nord.

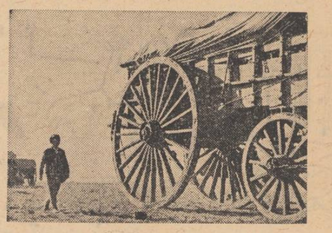

Cuprins de o nouă speranță, Marco pleacă pe urmele mamei sale. Ajutat de un căpitan genovez, Marco călătorește într-o barcă pe riul Parana pînă la orășelul Rosario. Aici, află că familia inginerului s-a mutat mai la Nord, într-un orășel Ticaraa.

După îndelungate peripeții, micul Marco ajunge în acest orășel sfîrșit la poalele Anzilor unde își regăsește mama.

Filmul, străbătut de un cald umanism, prilejuiește realizatorilor săi fixarea pe peliculă a unor cadre naturale de mare pitoresc din Argentina, precum și prezentarea vieții indienilor băștinași, cu obiceiurile și tradițiile lor.

REFLECTOR

„Invierea"

Naționalul, renunțînd la falsa accesibilitate a repertoriului, a făcut o lăudare gravă, jucînd dramatizarea lui Vl. Nemirovici-Dancenko după Invierea lui Tolstoi. Sint impotriva romanelor pervertite în piese de teatru — deși operațiunea mi se pare pe deplin posibilă — dar, distribuția, regizorul și dragostea cunoscută a înaltei noastre instituții pentru geniaqul om de litere m-au asigurat de la început că vom asista la un bun spectacol.

Lucrul a fost numai în parte obținut și e regretabil pentru că toată lumea, după cum s-a văzut a pus multă bunăvoință, dar rezultatele pot fi încă îmbunătățite. E tîrziu c-o spun, dar cum niciodată nu-i... sper că voi fi auzit.

Invierea, pentru cine a citit-o, oferă un bun material dramatic. E vorba de un proces, nu al Katiușei Maslova, ci al unei societăți imorale, despre care Nehliudov poate să afirme că generează canibalismul. Inceput, cîteva ... nu în luiga, ci în ministere, comitete și departamente". Dancenko s-a ajutat cu multă subtilitate de un comentator, citindu-l pe Tolstoi și scena pregătirii procesului nenorocitei femei se transformă într-o prezeniare spirituală a celor ce stau rigizi în scaune, avînd dreptul — dat de cine ? să condamne o ființă aruncată pe calea crimei de societatea ai căror stîlpi sînt ei, oamenii de nimic, pe care-i privim cu desgust.

De la început trebuie spus că prezența comentatorului din stal nu ne pliciisește nici o clipă și că el intervine exact acolo unde trebuie, subliniind ceea ce era de subliniat cu discreție și umor. De ce totuși, spectacolul destul de scurt, începește pe alocuri, de ce, fiind atît de dramatică piesa lui Dancenko, ea nu trece uneori rampa ?

Pe regizorul Vlad Mugur îl cunoaștem de multă vreme și avem o bună părere despre dînsul. Recomandîndu-în continuare nu avem de ce mai face. Ne-a surprins și aici și cu cîteva zile mai înainte (e vorba de piesa lui Horia Stancu : Cînd scapătă luna-ah, titlul acesta !) o oarecare ușurință de reprobat. In cele din urmă, solicitarea insistentă, ca oriunde, duce la superficialitate și în cazul de față — e vorba de Invierea — păcatul devine de neiertat. In ce consită eroarea sau lipsa de muncă ? In grețeala de a-l fi lăsat pe Gh. Cozorici, altfel actor înzestrat, să prezinte (el e comentatorul) drama Katiei la un ton atît de teatral, încît urechile noastre vor fi supărate pe dînsul multă vreme.

S-a ulat că acuzarea lui Tolstoi era evidentă și că orice subliniere prisoește în prima parte, cînd sînt arătate adevăratele ținte din fotoliile ducălorești, ironia este atît de usturătoare încît numai un începător ar fi putut să scape nuanțele, lucru obținut și de Cozorici dar numai pe jumătate. Către final însă, cînd suferința Maslovei crește, intervenția actorului este nimicitoare. Strigînd în loc să spună, comentatorul face să fie ucisă orice emoție. Ce mai era nevoie deci de clănănarea balconanelor Comediei, cînd Marcela Rusu jucase atît de convingător scena beției ? Altfel se joacă Tragedia optimistă, Cozorici, și altfel Invierea. E lucru elementar ! Dar asta trebuie s-o știe mai de vreme regizorul...

Aș mai spune ceva și despre ritmul spectacolului. Pornindu-se pe melodramă, s-a ajuns la o încetinire a replicilor, ele fiind spuse cu întîrziere. Cred că se tinde, de altfel ca pretutindeni, la o simplificare a decorului, neindicată totdeauna. Acelaș regizor a abuzat în piesa lui Horia Stancu de perdele (deși cea neagră era foarte fericită) și a scăpat din mînă scena soldaților și a multimii oprimate care ar fi putut să fie tratată mai măreț...

Cu aceste observații drastice, dar izbucnite din dragostea de teatru, sperăm că vom asista la spectacole îmbunătățite spre satisfacția tuturor celor care înconjură templul Thaliei cu atenția lor. Scena, să se știe, e nemiloasă și poate să-i facă și pe premianți să rămînă corijenți.

Eugen BARBU

35 ani de teatru

Peste 600 de roluri, în operete, reviste muzicale, teatru, film și emisiuni radiofonice, — iată bilanțul celor 35 de ani de teatru ai actorului Nicolae Gărdescu, de la Teatrul Armatei.

In 35 de ani de activitate teatrală, în mii de reprezentații a făcut să se audă în roluri principale sau mai mărunte, replici celebre și frînturi din partituri, clasice sau contemporane. Ni-l amintim poate în veselul marinar Filip (din „Vînt de libertate"), bucătarul Stanciu („Furtuni de primăvară"), Ișnița („Căsătoria"), Scaur („Fintina Blanduziei"), îmbrăcînd vestimintele atîtor personaje din piesele lui Racine, Goldoni, Lavreniev ș.a.

Al. M.

Premieră la circ

MAȘTRII ARENEI

Circul de Stat din București găzduiește din nou oaspeți de peste hotare. De cîteva zile, un grup de artiști ai renumitului Circ Mare din Moscova își dau concursul în cadrul spectacolului „Mașterii arenei" susținut în colaborare cu interpreți romîni. Prezentat în cadrul festiv al manifestărilor dedicate Lunii prieteniei romîno-sovietice, nouă montare se bucură de un viu interes prin originalitatea numerelor sale, executate cu virtuozitate de talentații slujitori ai manejului.

Unul dintre cele mai interesante numere ale programului îl constituie atractivul tablou „Sub soarele Daghestanului", prezentat de către colectivul emerit al R. S. S. Daghestană, condus de artistul poporului al R.S.F.S.R. Iaraghi Gadjikurbanov. Arta acrobației la inele ne oferă momente de mare spectaculozitate în scenă și fără a rosti un cuvînt l-a îmbrățișat pe Evgheni Kibkalo. Amîndoi aveau lacrimi în ochi.

Există în opera lui Prokofiev un moment foarte bine realizat și anume scena valsului (Marsiev Invață să danseze, avînd protezei. Poate că vă aminiții de scena aceasta. Atît regizorul, cît și interpretul au acordat atenție gîndurilor și speranțelor eroului. Latura vizuală — dansul cu proiezele — n-a fost accentuată, decît în măsura în care aceasta nu se transformă într-un scop în sine, într-un moment voit a fi „tare".

Mi-am adus aminte în acele clipe de întîlnirea pe care am avut-o recent cu aceea care l-a învățat la sanatoriu pe aviatorul Maresiev să danseze, Tatiana Alexandrovna Enkovskaia, soră de caritate în timpul războiului, astăzi regizoare la radio. In cartea lui Boris Polevoi, figurii ei luminoase îi sînt închinate multe pagini.

„Povestea unui om adevărat" este un succes al primei scene muzicale a Uniunii Sovietice, un mare succes al muzicii sovietice. De altfel Teatrul Mare promovează cu mult curaj opere contemporane. Colectivul artistic al teatrului pregătește noua operă a compozitorului Dzerjinski „Soarta unui om" inspirată de nuvela lui Mihail Șolohov.

*

In timpul spectacolelor Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., pe culoarele Teatrului Muzical „Stanislavski și Nemirovici Dancenko", unde se desfășoară turneul, puteai citi anunțuri de felul acesta : „Francesca da Rimini" — repetiție generală la ora 10. Recent, teatrul a prezentat noua sa premieră, baletul „Francesca da Rimini", creat de maestrul de balet Cicinadze pe muzica lui Ceaikovski.

Leonora Vlatova în Francesca constituie marea revelație a stagiunii.

Un alt eveniment muzical recent a avut loc în sala Conservatorului. Este vorba despre prima audiție a unei noi lucrări a compozitorului Dmitri Șostakovici, „Orologiul din Novorosisk". La rugămintea cetățenilor din acest oraș, Șostakovici a compus un scurt intermezzo muzical, care, imprimat pe bandă de magnetofon, este reprodus în fiecare oră de difuzoare speciale instalate în jurul monumentului ridicat în memoria eroilor războiului. Melodia răsună doar două-trei minute. La început, tema este reținută, apoi rezonanța viorilor crește, melodia devine solemnă, transformîndu-se într-un imn de slavă închinat oamenilor sovietici, care cu prețul singelui și-au apărat patria. Presa sovietică a subliniat pe larg valoarea acestei lucrări a lui Șostakovici.

In încheierea scurtei noastre călătorii întreprinsă prin Moscova muzicală — cîteva rînduri despre viitoarele manifestări. Cu multă nerăbdare este așteptat aici de amatorii de muzică turneul violonistului romîn Ștefan Ruha, laureat al Concursului internațional Ceaikovski. Arta lui interpretativă a lăsat o impresie foarte puternică la Moscova.

Printre lucrările simfonice ce vor fi prezentate în luna noiembrie se numără „Rapsodia pentru vioară și orchestră" de Haciaturian, „Cantata despre Paul Robeson", a compozitorului englez Bush și „Concertul pentru pian și orchestră" de Honnegger.

Alex. STARK

MOSCOVA MUZICALA

Corespondență telefonică specială

Vești de la Teatrul Muncitoresc C. F. R. - Giulești

Colectivul artistic al Teatrului Muncitoresc C.F.R.-Giulești dă numeroase spectacole în întreprinderi și instituții. Conducerea teatrului a întocmit un plan de activitate — potrivit căruia în cadrul acestor deplasări care se desfășoară în mod continuu, se reprezintă cele mai bune spectacole, în distribuțiile de la premieră.

Luna trecută s-au reprezentat la Zimnicea, Oltenița și Balotești „Domnișoara Nastasia", la Periș, Vărești, Hotarele, Vidra și Brănești piesele „Fata fată cea frumoasă" și „Păcală și Tîndala", la Fieni „Fiul rătăcitor" și la Ploeni „D-l Puntilă și sluga sa Matty". In București, colectivele artistice ale Teatrului au dat spectacole la clubul I.S.B. („Intr-un ceas bun") și la Monetărie („Fiul rătăcitor").

In momentul de față Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești pregătește o nouă premieră. Este vorba de piesa lui Federico Garcia Lorca „Mariana Pineda". In spectacol care este pus în scenă de Geta Vlad vor apare în primele roluri Margareta Anghelescu și Costel Gheorghiu.

S. M.

Regizorul Mircea Avram ne vorbește despre piesa „Cînd înfloresc migdalii"

Teatrul Armatei a înscris în repertoriul actualei stagiuni o nouă piesă originală : „Cînd înfloresc migdalii", de Angela Niculescu-Flati.

Autoarea — scriitoare în domeniul prozei — își face, cu această piesă, debutul în dramaturgie.

„Cînd înfloresc migdalii" se va juca în curînd pe scena Teatrului Armatei și este pusă în scenă de regizorul Mircea Avram.

Despre tematica acestei piese ne-a vorbit zilele trecute regizorul.

— Noua piesă pe care o va prezenta Teatrul Armatei — ne spune Mircea Avram — este scrisă după cunoscuta carte „Zilele vieții noastre", apărută la noi în 1959, — un jurnal al Marinei Sereni, soția deputatului comunist italian Sereni.

Autoarea prezintă lupta comuniștilor italieni în perioada anilor 1928—1944 împotriva fascismului și contribuirea acestei lupte — după 1944 — împotriva neofascistilor.

Spectatorii vor avea prilejul să vadă întruchipat pe scenă chipul luminos al comunistei — soția și mamă în același timp. Această femeie are darul de a insufleți pe oamenii zilelor noastre, care văd în lupta comuniștilor din țările capitaliste o reflectare a luptei mondiale a comuniștilor împotriva fascismului, împotriva intențiilor războinice ale cercurilor imperialiste.

— Se poate vorbi — deci — de o actualitate a acestei piese ?

Desigur. Este de o strictă actualitate, iar reprezentarea el constituie o contribuție la lupta pentru pace. De aceea ne vom străduI să facem un spectacol foarte actual și mobilizator, păstrînd însă toată poezia textului.

— Cîteva cuvinte despre interpreta principală a piesei...

— Personajul principal — care în piesă poartă numele de Licia — va fi interpretat de valoroasa actriță Liliana Tomescu. Ea apare în piesă, în trei ipostaze de luptătoare : o luptătoare tînără de 19 ani (în 1943) și la vîrsta de 41 de ani, în 1950. Este, de aceea, un rol greu, dar am convingerea că interpreta va reuși să-i facă față.

Miron LIVIU

Pe scurt — din țară

● TEATRUL de Stat din Brăila a prezentat cea de-a doua premieră a stagiunii, piesa „Ecou îndepărtat" de Golovitchi — în premieră pe țară. Regia artistică aparține lui C. Sîrbu.

● TEATRUL de Stat din Galați și-a deschis stagiunea cu piesa lui Aurel Baranga „Siciliana" — specialcol care s-a bucurat de un deosebit succes.

● LA BRAILA, colectivul Teatrului de Stat a prezentat în premieră „Ecou îndepărtat" de Golovitchi. Piesa a fost foarte bine apreciată de spectatori.

● IN CADRUL deplasărilor în regiune, Teatrul de Stat din Orașul Stalin a prezentat la Agnita piesa „Scrisori de dragoste" de Virgil Stoenescu.

● LA FAZA regională a Festivalului bienal de teatru „I. L. Caragiale" din Tîrnăveni s-au prezentat echipele de teatru ale întreprinderii „Emailul Roșu"-Mediaș, două echipe de teatru ale casei orășenești de cultură din Mediaș și o echipă a căminului cultural din comuna Valea Lungă.

● PE LINGA Casa raională de cultură din Sucea-va a luat ființă orchestra „Doina Sucevei" compusă din 20 de muzicanți — muncitori. Recent ea a prezentat la Bălăceana un concert apreciat de amatori.

Artiștii de la Gura Ocniței

In sala de spectacole a clubului „23 August" din schela Gura Ocniței răsună pînă seara tîrziu acorduri de orchestră, voci de soliști, strigăturile vesele ale membrilor echipei de dansuri. Ce se petrece aici ? Au loc repetițiile în care se fac ultimile retușări la spectacolul „Te cînt Republica mea" în vederea prezentării lui la faza regională a primului concurs regional al echipelor artistice de amatori din Regiunea Ploiești de către formațiile schelei Gura Ocniței, ieșită prima la concursul pe raion.

Concursul se anunță a fi greu, întrucît nivelul artistic al formațiilor de amatori din regiune a crescut foarte mult în ultimii ani și de aceea membrii formației „Schela Gura Ocniței" muncesc cu sîrguință pentru a reprezenta cu cinste Raionul Tîrgoviște la apropiata întîlnire cu cele mai bune formații artistice de amatori din regiune.

Cei care în producție își depășesc cu regularitate sarcinile de plan cum ar fi Ioana Vasile, Maria Radu, Stamate Dobre și alții, se dovedesc a fi fruntași și în munca artistică.

Premiere la Teatrul de Stat din Brăila

In cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice, colectivul Teatrului de Stat din Brăila pregătește spectacol cu piesa „Hotel Astoria" de A. Stein. Regia spectacolului aparține lui Gustav Valentin, iar rolurile principale au fost încredințate actorilor, Silvia Tabacu, Ion Angelescu — Moreni, Cezar Teodoru, Sanda Ghiculescu, Dumitru Pislaru, Felicia Bondari, Sanda Saraia.

Teatrul de Stat din Brăila va prezenta în premieră și spectacolul de estradă „Rapsodii de toamnă", cu texte de Horia Șerbănescu, Radu Zaharescu și Sadi Rudeanu. Regia spectacolului de estradă „Rapsodii de toamnă" o semnează Mircea Graur, în interpretarea reușitului cuplu Duo Filatov. Plin de nerv prin rapiditatea execuției, numărul de „jonglerie excentrică" susținut de Trio Belousov stîrnește admirația publicului, ca și interesantele numere de „Contursionism" prezentate de Nina Ivanova și de „Salturi și echilibru" în interpretarea lui Vladimir Iacovlev.

In cadrul acestui program își dau concursul și o serie de interpreți romîni printre care : Duo Dumitrescu în „Jonglerie rapidă", Irina și Adolf Rosman în trei interesante numere de călărie și dresură, cuplul dansatorilor Papert, precum și Trio Marek de la Circul Warszawa care execută un interesant număr de acrobații pe biciclete.

Direcția de scenă a spectacolului aparține regizorilor N. I. Beznosic de la Circul Mare din Moscova și Mircea M. Gheorghiu de la Circul de Stat din București.

IN CÎTEVA RÎNDURI

LYA HUBIC

artistă emerită și laureată a Premiului de Stat, care apare cu succes în operele „Traviata", „Cei patru bădărani" și „Lakmé" pe scena Operei de Stat din Cluj, va juca în „Logodnă la mînăstire", una din viitoarele premiere ale Operei din Cluj.

NICU DIMITRIU

artist emerit — ale cărui creații din piesele „Cuza Vodă" (în rolul Iogofătului Bals), „Regele Lear" (ducele de Albany), „Maria" (protocavrul Cnofrei) sînt deosebit de apreciate, — pregătește rolul Spiru, din piesa „Oameni care tac" de Al. Voitin, viitoarea premieră a Teatrului Național „I. L. Caragiale".

ANA COLDA

de la Teatrul de Stat din Petroșani, pregătește pentru actuala stagiune rolurile Femeii comisar din piesa „Tragedia optimistă" de Vs. Vișnevski și al Elenei din piesa „In ajun" de A. Arbuzov.

NICOLAE MOTOC

de la Teatrul Tineretului, repetă rolul Don Guritan din piesa „Ruy Blas" de Victor Hugo, care va fi reprezentată în curînd pe scena acestui teatru.

JENI OANCEA

de la Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești, a jucat în ultimul timp în „Aristocrații", „Răzeșii lui Bogdan", „Domnul Puntilă și sluga sa Matti" și „O lună de corijori".

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 161 * Sîmbătă 5 noiembrie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

OAMENI SOVIETICI

Ne vorbesc artiștii plastici Șaru și Gion, care au vizitat recent Uniunea Sovietică

I-am rugat să ne vorbească despre oamenii sovietici pe care i-au cunoscut.

—*Să ne rezumăm* — ne spune Gion —*doar la cîteva aspecte. Pentru că, dacă am vorbi despre toți, oameni cu atît de variate preocupări, atît de multilaterali în activitatea lor, ar fi nevoie de spațiul paginilor unui volum. Dar, cum nu sîntem scriitori, am scris aceste pagini cu mijloacele noastre: desenul și culoarea.*

Vreau să încep cu Boris Polevoi, cunoscutul ziarist și romancier, care ne cunoaște foarte bine țara. L-am vizitat în locuința lui din Moscova. Cînd ne-am anunțat, Polevoi s-a arătat foarte bucuros să ne primească. Am vrut să venim într-o după-amiază. Dar scriitorul ne-a fixat întîlnirea pentru a doua zi înainte de amiază. Aci vreau să fac o paranteză: același lucru s-a petrecut cu toate gazdele. Oamenii pe care i-am cunoscut obișnuiesc să primească oaspeții într-un anume fel, nu pentru o jumătate de oră, pentru un schimb fugar de impresii. Ei te primesc dimineața, ca să te poftească la masa de prînz, și vizita să se poată prelungi și după-amiază. Iată un frumos exemplu de ospitalitate...

Despre Boris Polevoi aflasem că este un îndrăgostit de arta plastică. Cînd am intrat în casa lui, ne-am dat seama că iubește și arta noastră plastică. În dormitorul scriitorului se află o natură statică de toată frumusețea, a lui Corneliu Baba. Pornind de la această pictură, scriitorul ne vorbește pe larg de pictorii noștri contemporani, de tradiția noastră în artă, de stilul brîncovenesc în arhitectură și despre multe alte aspecte ale artelor noastre.

De altfel, și criticul de artă plastică Valentin Brodski — critic cu renume mondial — ne-a vorbit în chip elogios despre arta din țara noastră. Cu prilejul vizitei pe care i-am făcut-o, am aflat că Brodski pregătește un studiu despre arta plastică românească. Criticul ne-a vorbit despre trecutul plasticei noastre; ne-a vorbit despre Grigorescu, Andreescu, animatori ai peisajului românesc, ai sufletului curat al țăranilor români, de Luchian și de numeroși artiști contemporani. În cuvintele lui am găsit atîta căldură, de parcă omul acesta ar fi trăit printre ei. Cu acest prilej ne-am dat mai bine seama de adevărata muncă de documentare a scriitorilor sovietici.

Un exemplu de ospitalitate l-am găsit și la pictorul Serghei Gherasimov, președintele Uniunii Artiștilor Plastici din U.R.S.S. Ca deobicei, vizita noastră s-a prelungit de dimineață pînă după-amiază, cînd

Miron LIVIU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

L. KOSMODEMIANSKAIA

și pictorul SERGHEI GHERASIMOV
văzuți de GION

VOIOȘIE ȘI OPTIMISM

MOSCOVA ÎN AJUNUL MARII SĂRBĂTORI

Corespondență telefonică specială

Străzile Moscovei freamătă. E ajun de sărbătoare. La ghișeele poștale, lume multă: se trimit telegrame de felicitări. Magazinele, deschise pînă seara tîrziu, sînt arhipline. Pe strada Gorki telegraful central, împodobit ca în fiecare an de 7 Noiembrie cu mari pancarde, împrăștie lumina becurilor sale pînă departe.

Piața Roșie și Kremlinul

Întreaga Moscovă respiră o atmosferă de voioșie și optimism. Mîine se vor aduna în jurul mesei sărbătorești și pensionarul Maxim Londarski și Iurii Topilin cu băieții lui din brigada de muncă comunistă de la uzina „Ordjonikidze". Maxim Londarski și Iurii Topilin nu se cunosc și poate că drumurile lor în viață nu se vor întîlni niciodată.

În acea seară de octombrie 1917, Londarski, muncitor la uzinele „Putilov", se afla printre cei care au participat la asaltul Palatului de iarnă, printre cei care au arestat guvernul provizoriu. Poate că el este cel care a rostit cuvintele: „Ei, care sînteți provizorii pe aci, ieșiți..."

Maxim Londarski și tovarășii lui au luptat pentru viitorul fericit al oamenilor din Rusia, pentru zilele de azi care, prin măreția lor, întrec și cele mai frumoase visuri ale generației lui 1917. Bătrînul Maxim Londarski este la pensie, dar nu-l poți găsi acasă la nici o oră din zi. La Societatea pentru răspîndirea cunoștințelor politice și științifice, Maxim Londarski este socotit ca unul dintre cei mai activi conferențiari.

Pentru Iurii Topilin, revoluția este o filă glorioasă a trecutului. Pentru el inversarea de valori care s-a produs în 1917 în Rusia și apoi, în decursul anilor, pe o mare parte a globului pămîntesc, este viața fericită pe care o trăiește astăzi. Și ceea ce impresionează la Topilin, ca de altfel la majoritatea oamenilor sovietici, este căutarea, acea căutare creatoare, care, transformată în fenomen colectiv, face ca Țara Sovietelor să meargă cu pași uriași înainte.

Brigada lui Topilin era o brigadă bună, băieții cîștigau bine, chipurile lor zîmbeau de pe panoul de onoare al uzinei. Mulți terminaseră școala. Ce le mai lipsea? — te puteai întreba. Și iată, că nu cu multe luni în urmă brigada s-a „descompletat. Dar nu într-un fel obișnuit. Iurii Topilin i-a trimis pe cei mai buni băieți din brigada lui, Voronin și Ataer să formeze o altă brigadă la fel de bună. Iurii Topilin nu s-a putut obișnui cu gîndul că numai în brigada lui treburile merg bine. Trebuiau ajutați și ceilalți tovarăși din secție. Și așa au venit în brigadă alți trei tineri: Minaev, Pirojkov și Smeliova. Nu se poate spune că Topilin și-a luat o muncă ușoară asupră-și. Cei trei nu erau pe atunci fruntea. Dimpotrivă. Dar despre ceea ce a fost să nu mai pomenim. Nici în brigadă nu-și mai amintește nimeni nimic. N-au pentru ce.

Și credeți că lucrurile s-au terminat așa simplu? De fel. Topilin a așteptat cît a așteptat, l-a lăsat pe Nikolai Voronin să-și organizeze bine noua sa brigadă și acum, în ajun de 7 Noiembrie, l-a chemat la întrecere. Angajamentele pe care și le-au luat nu sînt dintre cele mai ușoare: toți trebuie să învețe, mai ales cei trei noi veniți, fiecare trebuie să facă 2—3 propuneri de raționalizare, să învețe mai multe meserii, să meargă de cel puțin 2—3 ori pe lună la teatru, să fie trecuți pe lista de onoare a cititorilor bibliotecii.

Băieții lui Topilin așteaptă acum răspunsul lui Voronin. Cine știe ce surpriză le pregătește fostul lor tovarăș de brigadă!

Poate că cele povestite mai sus nu sînt cu nimic ieșite din comun, n-au nimic sărbătoresc în ele. Într-adevăr, este vorba de un simplu fapt din viața de zi cu zi. Te gîndești cu respect la milioanele de Topilini, la milioanele de oameni care prin munca lor fac totul ca revoluția, ce a înscris începutul unei noi epoci în istoria omenirii și pe care omenirea o sărbătorește pentru a 43-a oară, să-și continue mersul triumfător, mai tînără, mai victorioasă, tot mai aproape de împlinirea celor mai luminoase idealuri ale ei.

Este sărbătoare la Moscova. Este sărbătoare în toate orașele și așezările sovietice. Oamenii pășesc cu încredere în al 44-lea an al Marelui Octombrie.

Al. STARK

De curînd, Teatrul de dramă „A. S. Pușkin" din Leningrad a organizat în țara noastră un turneu cu piesele „Tragedia optimistă", „Cadavrul viu" și „Totul rămîne oamenilor". De o mare apreciere din partea spectatorilor romîni s-a bucurat jocul artistei poporului Olga LEBZAC, neuitata interpretă a rolului femeii comisar din piesa „Tragedia optimistă".

(Instantaneu fotografic realizat de I. DAVID, cu prilejul vizitei artistei la Cluj)

SADOVEANU LA 80 DE ANI

În aceste zile de noiembrie sărbătorim împlinirea a 80 de ani de viață ai marelui nostru scriitor, Mihail Sadoveanu. Pe cît de respectabilă îi este vîrsta, deși ceea ce îl caracterizează este tocmai tinerețea, tot pe atît de respectabilă îi este și cariera scriitoricească. Se împlinesc peste 60 de ani de cînd Sadoveanu a dat la lumină primele sale încercări literare. Tînărul care semna cu pseudonimul M. S. Cobuz publica versuri care lăsau să se întrevadă un talent în plină afirmare, o sensibilitate deosebită, o frumoasă limbă literară.

Cînd cititorii fac cunoștință cu romanul „Șoimii" sînt impresionați de robustețea calităților de povestitor ale lui Mihail Sadoveanu deși acesta avea abia vîrsta de 20 de ani cînd îl scrisese. Ceea ce atrăgea atenția din primul moment — fapt ce avea să se vadă apoi în întreaga sa operă — era dragostea pentru patria și poporul din care făcea parte, sentimentul de mîndrie față de eroica luptă a înaintașilor, ura nestăvilită față de asupritori.

Trecutul glorios de luptă al poporului nostru îl atrage în chip deosebit. El cercetează cu interes documentele vechi, soarbe din bogăția cronicilor lui Ureche, ale lui Neculce. Meșter iscusit al cuvîntului, el învață din scrierile lui Creangă, învață din tezaurul nesecat al folclorului. Zeci și zeci de ani, călătorește prin țară, întîrzie pe cărările munților, poposește în minunata noastră Deltă a Dunării, străbate pe viscol sau pe arșiță străzile tîrgurilor. Îndrăgostit de oameni și natură, Sadoveanu a căutat în permanență să le cunoască „tainele". În cele peste o sută de opere ale lui Sadoveanu se întîlnește un vast material de viață. Multe dintre cele prezentate în romanele sau nuvelele sale au la bază întîmplări pe care maestrul prozei românești le-a aflat din „vorovaa" cu numeroșii oameni cu care a zăbovit în ceasurile de seară cine știe pe ce meleaguri. El le-a reținut și le-a prezentat într-o haină artistică impecabil croită, șlefuindu-le cu migală și dîndu-ne adevărate giuvaeruri literare.

În opera lui Sadoveanu, naturii i se acordă mare prețuire. Deși nu folosește penelul, el reușește să redea culorile în toată varietatea lor. Și ceea ce este foarte interesant este că această natură se încadrează în mod integrant în operă.

• *(Continuare în pag. 4-a)*

O SINGURĂ VOINȚĂ

Săptămîna aceasta a înscris pe agenda ei evenimente de mare însemnătate în viața poporului nostru. Expunerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej asupra proiectului planului de dezvoltare a economiei naționale pe anul 1961 și cea cu privire la lucrările sesiunii Adunării Generale a O.N.U. și la activitatea delegației R. P. Romîne, au avut un profund ecou în rîndurile oamenilor muncii care sprijină din toată inima politica partidului și guvernului nostru. Acest ecou și-a găsit expresia însuflețitoare în hotărîrea fermă, înflăcărată, a poporului nostru de a lupta și mai departe cu abnegație, pentru desăvîrșirea construcției socialiste în țara noastră, pentru apărarea cauzei păcii lumii.

Un singur gînd, o singură voință — așa poate fi caracterizată succint tumultuoasa și unanima revărsare de forță și entuziasm care oglindește unitatea indestructibilă dintre partid, guvern și popor.

Iar crîmpeele de viață surprinse de cronicarul cotidian, revin retrospectiv în memorie, ca un document al acestor zile...

★

Cazangiul Constantin Zamfir este cel mai tînăr șef de brigadă de la complexul C.F.R. „Grivița Roșie". Brigada pe care o conduce se numește „Vasile Roaită". Am poposit în mijlocul brigăzii, la pauza de la ora 11. În jurul lui Constantin Zamfir s-au strîns cazangiii Marin Bălan, Pavel Constantin și Nicolae Deiu. Constantin Zamfir și-a pus aparatul de sudură alături și din buzunarul salopetei a despăturit cu grijă un ziar.

— **Uite ce spune tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej aici: „Am început cu bine, sau, cum se spune, am pășit cu dreptul în realizarea planului de 6 ani adoptat de Congresul partidului". Dacă ne gîndim bine și realizările noastre sînt înscrise aici. În fiecare lună ne-am îndeplinit planul înainte de termen.**

— În luna octombrie cum am mers? întreabă Bălan.

— Bine frate, răspunde Zamfir. Pe data de 26 ne-am realizat planul lunar și de atunci dăm peste. Unde mai pui că numai în 4 zile am strîns o tonă de fier vechi. Realizîndu-ne bine sarcinile anul acesta, putem mai cu străsnicie să le realizăm pe cele din anul 1961.

— Așa e, întări Pavel Constantin adăugînd:

Aprobăm din inimă activitatea delegației țării noastre la lucrările sesiunii Adunării Generale a O.N.U. Iar despre aprobarea noastră, vorbesc faptele noastre. Întărind puterea economică a țării știm că întărim și cauza păcii în lume, unitatea de nezdruncinat a țărilor lagărului socialist sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului.

Tinerii cazangii și-au luat aparatele de sudură și au pornit din nou la treabă. Au pornit simpli și modești să întărească prin fapte cuvintele lor!

★

La secția țesătorie a filaturii „Dacia" mașinile deapănă uniform istoria firului de bumbac. Două șefe de brigadă, Dan Cecilia și Ana Ghițescu stau de vorbă.

— Cum stăm cu întrecerea?

— Brigada mea — spune Ana Ghițescu — și-a depășit cu 4 la sută planul lunar.

— Și noi — îi răspunde Dan Cecilia — avem aceeași depășire. Ne ținem umăr la umăr.

— Avem sarcini de răspundere. În expunerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej se arată că în 1961 producția va spori la țesătură cu peste 17 la sută. Iar îndemnul este să ne străduim să dăm sortimente superioare. Angajamentele noastre au străbătut calea undelor atunci cînd delegația țării noastre se afla la O.N.U. Pe calea undelor, au pornit din însăși inimile noastre... Și acestor angajamente știm să le dăm viață pentru propria noastră fericire.

★

Așa gîndesc oamenii... Și gîndurile acestea reflectă același țel: hotărîrea fermă a poporului nostru de a lupta cu însuflețire pentru realizarea hotărîrilor celui de-al III-lea Congres al partidului, pentru statornicirea unei păci trainice în lume.

D. TABACU

In sala clubului uzinelor „Republica" din Capitală, un grup de oameni ai muncii ascultă expunerea radiodifuzată a tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej cu privire la lucrările sesiunii Adunării Generale a O.N.U. și la activitatea delegației R. P. Romîne.

Din sumar:

Poeții lumii cîntă
MARELE OCTOMBRIE

Un virtuoz al pianului:
SVIATOSLAV RICHTER

SĂPTĂMÎNA
de N. LUPU

Noutăți din agricultura sovietică

UN MARȚIAN POZNAȘ— CINEFIL PASIONAT
este noul personaj al lui GOPO

PUNCTE DE VEDERE
de Dan DEȘLIU

REFLECTOR
de Eugen BARBU

„SPECTACOLUL" în regiunile țării

SPORT
ȘAH
REBUS

EUGEN FRUNZA

Cînd s-a născut întîia stea

Cînd s-a născut întîia stea
De purpură-ntre stele,
Pe fruntea Moscovei ardea
Și visul țării mele.

Cînd a pornit întîiul cînt
Descătușat spre astre,
În viers rusesc trăiau arzînd
Și cîntecele noastre

Cînd primii șoimi de răsărit
Din marș ne salutară,
Lumina vieții ne-a privit
În ochi întîia oară.

. . . . . .

O, multe stele pot cădea
Și cînturi să se piardă,
Dar va rămîne-ntîia stea
Și-ntîiul cînt să ardă.

Și pruncii, pruncii din bătrîni
Vor fi să moștenească
Întîia strîngere de mîini
Prea-sfînt prietenească...

POEȚII LUMII CÎNTĂ

Marele Octombrie

MIHAIL MATUSOVSKI
(U. R. S. S.)

Octombrie

E-o toamnă arămie, dar parcă-i luna mai!
Drapelele pe boltă sînt larg desfășurate.
Pășește-ntreaga țară, în cîntec și alai
Slăvind sărbătorirea nepieritoarei date.

Octombrie! În țară primește azi pe rînd
Ce-ți dăruim prin trudă, din inimă și minte.
Îți iese Leningradul în cale surizînd,
Și Moscova gătită ți-apare dinainte.

Îți dăruim și spicul cu bobul său mășcat,
Și-n clocote oțelul înaltelor cuptoare,
Și totul ce savanții trudind au dezlegat,
Și versul ce se-avîntă din inimă spre soare!

Și trenuri încărcate primește azi în dar,
Și noile palate cu frunți pierdute-n cețuri,
Și gîndul celui care spre Polul legendar
A străbătut prin noaptea antarcticelor ghețuri.

Primește poduri mîndre în straie de granit,
Cu dragoste-nălțate în cinstea zilei tale,
Și cîntecul pe care l-au dus în infinit
Rachetele pornite pe căile astrale!

Privește deci departe spre anii care vin,
Tu ce-ai deschis o lume sub zările senine!
Noi ne mîndrim cu tine sub steaua de rubin,
Și-ți închinăm poeme, și te slăvim pe tine!

NICOLAS GUILLEN
(Cuba)

LENIN

Octombrie!... De-atunci e cer senin.
Și-i Lenin viu, alăturea de tine.
El gîndu-ntreg ți-l dăruie din plin!
Sărman plugar, l-auzi cîntînd cu tine?
Doar el e glasul slobodului drum,
El țara și-a-ndrumat spre culmi senine,
Și-n țara ta îl simți mereu acum,
Și-n scăpătarea stelei de rubine!
El vatra ți-o păzește ne-ncetat,
E pe ogor și-n fabricile pline,
Ca stînca-i! Ca Octombrie ne-ntinat!
De strajă-l vezi păzind neîncetat
Și soarta ta, și-a altora ca tine!

Tîlmăciri de
M. DJENTEMIROV

SALVATORE QUASIMODO
(Italia)

ȚĂRII MELE

Cu cît mai multe zile trec în goană
Cu-atita parcă ți-i mai clar trecutul.
Zăresc și-acum cîmpia poloneză
Învăluită-n trîmbele de fum,
Iar dincolo, departe, mai departe
De văgăuni,
De ripele adînci,
Aliniate lagărele morții...
Și iarăși drumuri, drumuri nesfîrșite,
Și dincolo de ele —
Stalingradul
Și Minskul cu mormane de zăpadă...
Poeților uitarea nu li-i dată!
Cum de-au putut gîndi măcar călăii
Că vor putea să pună stăpînire
Pe leagănul
Măreței Revoluții?
Da. Și-au primit răsplata după faptă,
Ei — gloata de canalii depravate.
Italie!
Ascultă glasul mării!
Cîntindu-i azi sublimului izbînda
La viață mă gîndesc,
La țara mea!...

ARAGON
(Franța)

Moscova

Pășesc pe urma propriilor pași...
De douăzeci de ani
Nu ne-am văzut.
Nu-i Moscova orașul din trecut.
Mai tînără, mai zveltă
Mi se pare.
Ce-a mai rămas
Din tot ce cunoșteam?
Același cer, aceleași trotuare,
Aceeași e zăpada de pe ram...

Privesc la stelele arzînde
pe Kremlin.
E constelația născută în furtună!
Pe-aicea trec perechi sub clar de lună
Și Pușkin le privește visător...
Dar unde-i Pușkin? Iată-l, e aici.
Parcă-l știam cîndva în altă parte.
Zidiri în jur, cu totul alt decor,
Și-n noua lume freamătă ușor
Un vers sublim ce nu cunoaște moarte!

WALTER LOWENFELS
(S. U. A.)

AȘ VREA...

Îmi amintesc...
S-a scris
S-a anunțat:
Racheta lui Octombrie e-n Lună!
Părea că însuși Luna s-a schimbat!
Aș vrea
Și noi să facem o rachetă
Ca Lunei, ea să-i poată duce-n dar
Salutul nostru
Interplanetar,
Lăsîndu-i vechii lumi
Rachetele de moarte dătătoare
Și moartea s-o cufunde în trecut,
Slăvind a minții
Mare sărbătoare,
Alături de racheta
Țării care
Pe lume
Socialismul l-a născut!

LAMAR
(R. P. Bulgaria)

Cîntec

Octombrie. Atunci, la marea dată
Căzuse vechea lume, sfărîmată.

Părea că s-a stîrnit virtej de vînt,
Că luptă însuși soarele cîntînd.

Și-atunci din munți, din șes și din cîmpie
Din toată pravoslavnica Rusie

S-au adunat acei ce n-au mai vrut
Să-ndure pravoslavnicul trecut.

S-au adunat ca stînca de granit
Și au lovit cum nimeni n-a lovit!

De pe Irtîș și malurile Lenii
Venea norodul adunat de Lenin.

Iar el îl îndruma pe fiecare
Cu ochii ațintiți departe-n zare.

Vedea lumini, zidiri, păduri de brazi,
Tot ce norodu-i împlinește azi!

MAX ZIMMERING
(R. D. G.)

„AURORA"

Tăcută-i „Aurora"-n ceața grea.
Granitu-i rece. Păsările zboară...
Istoria apare-n fața mea
Din Neva ridicîndu-se ușoară.

Octombrie!... Cît vezi în depărtări,
Pe-ntregul chei e liniște deplină.
În colțul gurei fumegă țigări.
Cartușu-i pregătit în carabină.

Matrozii stau la posturile lor.
Un grup de muncitori pe stradă trece
Cîntînd încet „Poporul muncitor"
Și cîntecul plutește-n noaptea rece.
Încet, tic-tacul inimile-și bat.
Mai e puțin. Curînd suna-va ora...

Și-n zori de zi, sub ceru-mpurpurat
Semnalul și-l trimite „Aurora"!
Către Palat! De-aci tînuse-n cingi
Rusia -ntreagă, stînd la pîndă, țarul,
Și tot aici în nouă sute cinci
Căzură cei ce și-au strigat amarul.
Mai sus pe scări! Matrozul n-a văzut
În viața lui nici lustre, nici cristaluri...
Trecutul cade-n țăndări prefăcut
Întocmai ca un vas răpus de valuri!...

Tăcută-i „Aurora"-n ceața grea.
O văd aici, cu ochii mei și-mi pare
Că n-ar fi fost în lume fără ea
Nici rîsul cald, nici razele de soare!

POȘTA REDACȚIEI

I. PAULESCU — Lipova. Problema alegerii unei profesiuni căreia să-ți dedici toate forțele și priceperea trebuie în adevăr să preocupe pe fiecare tînăr, așa cum ești dumneata. Te-am sfătui însă să lei lucrurile în serios, căci dacă după cei trei ani de școală nu ai reușit să-ți însușești bine lăcătușeria, experiențe de acest fel nu se pot face pînă la anii bătrînești. Din scrisoarea care ne-ai trimis-o, am înțeles că regreți acest fapt și că vrei să devii un muncitor bine calificat. Este la îndemîna dumitale acest lucru, dacă pornești la drum cu dorința de a izbuti pînă la capăt. Unde să te îndrumăm să mergi? Am zice că n-ar strica dacă ai trece pe la Regionala C.F.R. din Timișoara, de care nu ești departe și te-ai interesa acolo de școlile care funcționează și de eventuala dumitale înscriere.

V. NEGESCU — Pitești. Despre vitamine am mai scris și dacă va mai fi cazul, vom mai scrie. E un subiect care nu se epuizează și care prezintă noi și noi aspecte. Urmăriți rubrica „Magazin medical". Scriitorul sovietic Mihai Alexandrovici Șolohov, locuiește în stanița Vesenskaia, în părțile Kubanului.

EMILIA BĂNCIULESCU — Timișoara. Desprindem următoarele din scrisoarea dv.: „Am constatat că unele femei tinere, și deajuns de regretabil că și unele în etate, își smulg șuncurile și ajung chiar a le rade. Apoi le „refac" prin creioneri, și într-un mod țipător, care le schimbă fața cu totul. Aceasta face să dispară farmecul frumuseții".

Dacă ne permiteți să dăm în vileag și concluzia la care ajungeți considerăm că v-am expus, așa cum ați dorit, punctul dv. de vedere în această chestiune, de estetică facială: „Cred că este timpul a se privi fiecare în oglindă — spuneți dv. — a-și analiza bine chipul spre a se convinge că șprîncenele naturale sînt absolut necesare și că trebuie păstrate".

Întrucît postașul este un bărbat, nu se angajează în comentarii. El crede însă că aveți dreptate, dar că numai atîta nu este deajuns. Mai trebuie să audă și să aprecieze și alții (altele).

ARTEMIZA IGNATESCU — Cîmpulung Moldovenesc. În adevăr „Perinița", în special în părțile Moldovei, mai poartă numele de „Batistuța" sau „Băsmăluța". Că melodia diferă într-o oarecare măsură în părțile Țării Humorului, așa cum diferă și numirea jocului cunoscut acum în multe țări ale lumii, este posibil deoarece în cursul răspîndirii lui au intervenit — probabil — anumite modificări operate de cei ce au transmis melodia. Chiar celebra noastră „Ciocîrlie" este interpretată în diferite chipuri, mai cu seamă partea trilului, aceasta fiind în funcție de fantezia, de virtuozitatea interpretului.

LADISLAU IANCULESCU — Arad. Ca și despre alte orașe ale patriei, despre originea orașului Iași trebuie să spunem că se pierde „în negura vremii". Istoria nu dispune de date certe în legătură cu această problemă. Sînt însă formulate o seamă de ipoteze. După unii, pe locul unde se află actualmente Iașul, a existat o localitate dacică — Petrodava. Prin secolele XII—XIII se vorbește despre existența unei așezări cu numirea de Eși, Ieși, Tîrgul-Eșului. Denumirea de Iași o găsim în vremea lui Alexandru cel Bun (1400—1432) menționată în diverse documente, ceea ce confirmă importanța acestui oraș în care se află și o curte domnească.

CORALIA M. — Bicaz. Dacă aveți alte noutăți... mai noi decît acestea, trimiteți-le. Ceea ce am primit nu corespunde cerințelor actualității.

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Marele cineast Alexandr Dovjenko

„Nu există în istorie epocă mai eroică decît a noastră..." Pentru marele cineast Alexandru Dovjenko, unul din pionierii cinematografiei sovietice, decedat acum cîțiva ani, contemporaneitatea era singura sa sursă de creație.

Filmele sale, scrise și realizate în întregime de el, sînt o mărturie vie a acestui ideal pe care și l-a împlinit cu dragoste pînă la sfîrșit.

Născut în 1894 în Ucraina, într-o familie de țărani, A. Dovjenko și-a petrecut copilăria și tinerețea în satul său natal. Abia în 1926, după ce fusese profesor și apoi pictor și desenator pentru ziare, se decide brusc să abandoneze totul și să plece la Odesa, ca să se ocupe de arta cea nouă care-l atrăgea: filmul.

„M-am îndreptat, în această perioadă romantică, spre film, care reprezenta arta de masă în care totul era nou, original. Fără să fiu actor, nici scenarist, nici regizor, fără să cunosc măcar numele vreunui creator de film mai cunoscut... m-am dus să propun un film directorului studioului".

Acolo, la studioul din Odesa, Dovjenko a făcut de toate: a scris scenarii, a fost operator, regizor și montor.

Așa a realizat primele sale filme **„Servieta curierului diplomatic"** și apoi **„Zvenigora"**, care stîrnește uimire prin originalitatea sa. Eisenștein spunea că la premiera „Zvenigorei" simțise că **„se născuse un adevărat cineast".**

Dovjenko realizează apoi **„Arsenalul"** și imediat după aceea, în 1930, filmul care-i aduce consacrarea definitivă: **„Pămînt".** Urmează apoi peliculele sale filme sonore, **„Ivan"** „Aerograd" și apoi, în 1938, epopeea închinată armatei sovietice **„Sciors".** În eroul principal din „Sciors", Dovjenko a întruchipat toate calitățile adevăratului revoluționar: inteligent, generos, pătruns de pasiune pentru cauza revoluției, hotărît în acțiunile sale și mai ales curajos. Filmul „Sciors" s-a bucurat de un foarte mare succes peste tot unde a fost prezentat.

În timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, Dovjenko pleacă pe front, în calitate de colaborator al unui ziar al armatei. E perioada în care scrie nenumărate povestiri, impresii de pe front, schițe și nuvele. Scrierile sale sînt așteptate cu aceeași înfrigurare ca și articolele din acea vreme ale lui Ehrenburg. Și, în același timp, Dovjenko supervizează documentarul **„Bătălia Ucrainei"**, realizat de soția și colaboratoarea sa, regizoarea Sontzeva.

După realizarea celui-lalt documentar, **„Ucraina eliberată"**, Dovjenko termină, în primii ani după război, filmul cunoscut de publicul nostru, închinat vieții marelui savant Miciurin.

Dovjenko visa să realizeze o trilogie cinematografică care să aibă drept cadru și subiect viața din satul său natal ucrainean. Din nefericire, el n-a putut să lucreze decît la unul din cele trei filme proiectate, **„Poemul mării"** și nici aici pînă la capăt. După moartea sa, filmul a fost terminat de Sontzeva, conform scenariului și concepției regizorale ale lui Dovjenko.

Datorită căutărilor artistice continue ale acestui **genial** poet al ecranului — cum a fost cu drept cuvînt denumit Dovjenko — arta cinematografică s-a îmbogățit considerabil. De aceea tinerii realizatori de pretutindeni îl studiază cu pasiune descoperindu-i de fiecare dată noi valori. Alături de Eisenștein și Pudovkin, Dovjenko a fost maestrul inovator care a dus arta cinematografică sovietică la culmile la care a ajuns astăzi.

Ion BARNA

Poezia africană

Deși au trăsături comune, poeții din Angola, din Mozambic, din insulele Capului Verde și din insula Sfîntul Toma, sînt tot atît de deosebiți ca și peisajele uriașului continent african. Angola, colonie portugheză, vecină cu republica Congo, făcea parte altădată — ca și Congo, de altfel — din puternicul imperiu al Coastei occidentale. Mozambicul se află în estul continentului, acolo unde se întinde odinioară legendarul imperiu Monotapa, în care civilizația a atins o mare dezvoltare. Insulele Capului Verde au fost primul petec de pămînt african descoperit în secolul al XV-lea de navigatori portughezi, ca și mica insulă a Sfîntului Toma, pierdută în apele golfului Guineea.

În pofida deosebirilor de stil și școală, poeții acestor țări tratează aceleași temă: lupta pentru independență, pentru eliberarea țărilor lor. Noemi de Sousa, poetă din Mozambic, remarcabilă printr-un profund simț al limbii, se folosește în versurile ei de imaginile artei populare a Africii Negre. Poemul său consacrat tradiționalei „Samba", ca și poemul „Lăsați poporul meu să meargă înainte" ne face să simțim adînc unitatea năzuințelor africanilor și ale tuturor negrilor înrobiți.

Poeziile lui Agostinho Neto (Angola) exprimă programul poeților africani ai generației sale. Poemul său „Să creăm" arată misiunea poeților africani de a scrie pentru binele poporului lor, de a-i insufla curaj și încredere în forțele sale. Poemul „Flacăra și ritmul" atrage prin fondul său adînc, prin cadența sa expresivă, originală. Mario de Andrade (Angola), ziarist, publicist și folclorist, a fost primul care a scris versuri în dialectul kimbundu. „Cîntec de Sabalu", în care povestește destinul tragic al unui tînăr african, dus cu forța de pe meleagurile natale, este scris într-un stil care se apropie de poemele populare, îmbogățind astfel poezia modernă cu arta de inspirație folclorică. Scurtele poezii ale angolezului Variato de Cruz amintesc desenii versurile aforistice ale Orientului. Variato da Cruz este inițiatorul mișcării patriotice „Pentru descoperirea Angoleî", un adevărat tribun care cîntă în versurile sale prietenia între popoare.

În variata operă a lui Lilinho Micaia (Mozambic), în vîrstă de 30 ani, se găsesc poeme epice ca „Sangana", poezii de inspirație populară, ca „Pămîntul, mama noastră". Micaia scrie uneori rechizitorii aspre: „Nu vom uita!" Alteori e profund liric, ca în poezia „Duc dorul țării".

Prima culegere de poezii africane a apărut în Uniunea Sovietică în anul 1958. O altă antologie este actualmente în pregătire la Moscova, lucrare care reunește opere ale poeților din Angola, Mozambic, de pe insulele Capului Verde și de pe insula Sfîntului Toma.

Figuri de muzicieni sovietici

Sviatoslav Richter

Prin publicarea materialului de față, care reprezintă textul prescurtat al unui articol apărut în revista sovietică „Kultura i jizn" nr. 9/1960, sub semnătura lui Heinrich Neuhaus, cunoscut pianist, pedagog și muzicolog sovietic, răspundem acelor cititori care ne-au rugat să le înfățișăm un portret literar-artistic al unuia dintre marii pianiști contemporani ai lumii, Sviatoslav Richter, bine cunoscut și publicului nostru.

Țara Sovietică este bogată în pianiști remarcabili: Vladimir Sofronițki, Emil Ghilels, Lev Oborin, Iakov Zak, Maria Grinberg, Maria Iudina... Printre tineri pot fi amintiți: Vladimir Askenazi, Dmitri Bașkirov, Evghenii Malinin și mulți alți artiști desăvîrșiți, dispunînd de un talent original. Întrebarea care preocupă publicul consacrului „Cine este cel mai bun pianist" este, după părerea mea, inutilă. „Cine a fost cel mai bun" (dacă ne referim la istoria artelor) dintre Bach, Mozart, Beethoven, Brahms, în domeniul muzicii? Dintre Pușkin, Dante, Goethe și Shakespeare în literatură? Rafael, Velasquez, El Greco și Tizian, în pictură? Mărturisesc că nu-mi pot da seama. Cînd este vorba de lumea materială, putem afirma cu exactitate că Elbrusul, de pildă, este cel mai înalt vîrf din munții Caucaz, iar Mont-Blanc din Alpi, există pentru ei o măsură comună. Cum pot fi, însă, evaluate diferențele calitative între fenomene de ordin spiritual, cum poate fi măsurată „înălțimea" lor, așa cum se măsoară altitudinea respectivă a Elbrusului sau Everestului?

În zilele noastre, cînd arta interpretativă s-a dezvoltat în mod prodigios, importanța eforturilor colective se impune de la sine. Dacă în secolul XIX se mai putea vorbi despre Liszt ca despre un pianist unic, este foarte greu, dacă nu chiar imposibil, de a acorda acest epitet unui contemporan.

Cunosc, iubesc și apreciez mult cel puțin cîțiva zeci de pianiști, însă sentimentul și rațiunea mă îndeamnă să mărturisesc că Sviatoslav Richter este totuși primul între egali. Inteligența sa cu adevărat superioară, puterea sa de pătrundere, puritatea sa sufletească (acesta este cuvîntul), completate de o tehnică uimitoare fac din el un maestru printre maeștrii artei interpretative. Afecțiunea pe care i-o acordă publicul cel mai larg, inclusiv „elitele", entuziasmul pe care-l suscită întotdeauna concertele sale, sînt cunoscute. În ce fel pot fi explicate acestea, dacă fenomenul cere o explicație. În primul rînd, prin prodigioasa sa putere creatoare, prin îmbinarea armonioasă a însușirilor denumite „suflet", „inimă", „inteligență". Și printr-un minunat dar de virtuoz.

Fie că interpretează din Bach sau din Șostakovici, din Beethoven sau din Scriabin, din Schubert sau din Debussy, de fiecare dată ai impresia că-l asculți pe compozitorul însuși, că navighezi în lumea originală a compozitorului. Tocmai datorită acestui „spirit richterian" se explică facultatea sa particulară de a pătrunde în cele mai profunde taine ale muzicii. Numai un artist genial, cu afinități față de compozitor, fratele său de suflet, poate cînta astfel.

Richter este nu numai muzician, dar și un pictor și un desenator talentat. Lucrările sale sînt numeroase, deși n-a urmat niciodată studii de specialitate. Unii dintre cei mai bătrîni pictori ai noștri mi-au spus că de s-ar fi consacrat artelor plastice, Richter ar fi ajuns la aceeași desăvîrșire ca la pian.

El are și ochiul și urechea unui artist, ceea ce se întîmplă foarte rar. Muzica este pentru el plină de imagini vizuale, uneori deosebit de originale. Astfel, a caracterizat mișcarea a treia din Concertul nr. 2 de Prokofiev: „Dragonul devorîndu-și copiii", iar prima mișcare a Sonatei VI a aceluiași compozitor: „Industrializare".

În cursul carierei sale artistice, el a interpretat un număr mare de piese de Mozart; întreg „Clavecinul bine temperat" de Bach, suitele sale, fanteziile, toccatele; un mare număr de sonate de Beethoven; variațiunile, rondourile, bagatelele și alte lucrări beethoveniene; sonata a II-a, Intermezii și Capriciu de Brahms; sonatele, Studiile simfonice și numeroase alte piese de Schumann; aproape toate sonatele de Schubert, fantezia sa în do major; Chopin și Prokofiev sînt larg reprezentați în repertoriul lui Richter. El a dat recitaluri Scriabin, Rahmaninov, Ceaikovski, Liszt. A interpretat concertele lui Bach și Mozart, Beethoven și Brahms, Schumann, Grieg Franck, Rahmaninov, Ceaikovski, Glazunov, Rimski-Korsakov, Liszt, Saint-Saens, Bartok. Preludiile și Fugile de Șostakovici, Sonatele și Poemul de Szimanowski, neuitatele „Tablouri dintr-o expoziție" de Mussorgski. Imposibil de a ține minte toate!

Mulți, printre care și eu, au avut fericirea de a-l asculta la el acasă, interpretînd la pian operele lui Wagner, Ceaikovski, Richard Strauss, Debussy, Simfoniile lui Mahler, Miaskovski etc. Lucrul acesta mă impresionează la fel, dacă nu și mai mult, ca concertele sale publice. Ce formidabil șef de orchestră se pierde în persoana lui! Totuși, nutresc nădejdea că într-o bună zi vom avea bucuria de a asculta simfonii, uverturi și opere sub conducerea sa: cine să ia bagheta dacă nu el!

Richter posedă în cel mai înalt grad ceea ce numim sentimentul formei, al măsurii, al structurii ritmice. Sensul profund al proporțiilor, armonia clasică, aș vrea să spun chiar elenistă (lefăi-mi fie expresia), iată principala sa forță, calitatea sa esențială, care face să-i dorim cariera de șef de orchestră. Capacitatea sa — rarisimă — de a îmbrățișa totul și, totodată de a reda cu grijă fiecare amănunt, sugerează comparația cu ochiul de vultur care cuprinde din înălțimi spațiile infinite și observă în același timp cel mai mic obiect.

Cel ce va citi aceste rînduri ar putea să spună: iată cîte elogii pentru vechiul său elev. (În tinerețe Richter a trecut prin școala mea). Trebuie să înlătur această bănuială. Nu mă mîndresc cu faptul că Richter a fost elevul meu. Aș putea doar să fiu mîndru că, în căutarea unui dascăl, Richter s-a oprit asupra mea. Cînd este vorba de talente de talia lui, are prea puțină importanță cu cine și-a făcut studiile.

Un lucru îl pot afirma cu certitudine: pînă la capătul zilelor mele nu voi înceta nu numai să fiu admiratorul lui Richter dar, în același timp, să învăț de la el.

Jocul păpușilor la noi

Jocul păpușilor — formă a teatrului popular — a pătruns la noi mai cu seamă în epoca fanariotă. Originar din China sau din India, transmis turcilor prin mijlocirea perșilor — Karagöz-ul, „păpușă de mascara" — s-a bucurat de o mare răspîndire, popularitatea ei fiind dovedită și prin adoptarea în limbă a cuvîntului karagöz (ochi negru), care, pierzîndu-și urma provenienței dramatice, semnifică bufonul în genere, iar ca adjectiv burlescul. Primul text de joc de păpuși a fost publicat de G. Dem. Teodorescu iar Vasile Alecsandri l-a popularizat în bucata sa „Ion-păpușarul".

Cele două personaje principale ale farsei turcești sînt Karagöz și Hagi Aivat, corespunzînd întocmai, ca sens și ca funcțiune, paiaței și unchiașului din jocul nostru, „Pe cînd Hagi Aivat, isteț și naiv în același timp, un fel de Pepelea, comentează apariția păpușilor cu vorbe alese, Karagöz, bufonul care înfățișează pe osmanlîul ignorant și grosolan, dar fudul și dispus spre glume usturătoare, îl întrerupe cu vorbe triviale și jocuri de cuvinte". Și Vasile Alecsandri, în „Iașii în carnaval" (actul al III-lea, scena a III-a și scena VIII-a) arată caracterul de relații între farsa turcească și jocul românesc.

Păpușile făcute din lemn cioplit și îmbrăcate în petece, erau mînuite de către un păpușar care, îngăduit să-și dea spectacolul, punea „lada păpușilor" sau „hîrzobul" pe două scaune și se așeza în dosul ei, de unde „le juca". Lada, căptușită pe ambele părți cu hîrtie colorată, cu un „covor" din piele de iepure, se lumina cu două luminări, partea din față avînd două geamuri, prin deschizătura cărora „jucau" păpușile. Pe lîngă păpușar umbla și un lăutar cu vioara care zicea „cîntecul de la păpuși" — iar pentru a atrage atenția spectatorilor, păpușarii strigau „păpuși, păpuși, păpușele frănțuzești, tot să stai sa le privești!". După ce se întreba publicul cum prefera să joace păpușile — „Pe uliță sau pe hudiță" — „De-a dreptul ori pe înconjuratele?" — „Cu perdea sau fără perdea", începea reprezentația, prin îndemnul păpușarului către viorist: „Lăutăraș, la prinde a zice!". Apoi începea, însoțită de melodii, reprezentarea păpușilor cam în număr de 17, dintre care Ciobanul, Oaia, Vasilache, Țiganul, Ilenuța, Gaița, femeia lui Vasilache, un turc, un cazac, un dascăl, un drac, un calic, un șoarece, o mîță, Napoleon Bonaparte.

Avînd un fir conducător, susținut de către prezentator, în jocul păpușilor erau înfățișate, cu intenție satirică, o mulțime de scene, ca de pildă vînătorul fără noroc, chelarul, polițaiul corupt, popa beat, dansatorii de modă nouă.

Unele din personajele jocului păpușilor, ca de pildă Paiața, îmbrăcat în costum strîmt și făcut din petece pătrate și colorate, cu mască, cu clopoței la picioare, cu căciulă înaltă și cu pene sau cu o coadă de vulpe în vîrf, ca și Moșul, cu un cojoc întors cu blana în afară, cu o cocoașă, mască, barbă lungă, „păcălici bătrîn cu inimă tînără" — aminteau, susține G. Dem. Teodorescu personaje din comedia italiană.

*

Jocul păpușilor — Karagöz-ul turcesc — a fost cultivat la curțile domnilor fanarioți, precum și în casele boierilor, imitatori ai felului de a fi ai domnitorului. Antonio Maria del Chiaro, secretar domnesc — domnitorii încă din secolul al XVI-lea aveau nevoie, pentru legăturile lor cu străinătatea de un secretar care să cunoască limbile socotite diplomatice, — ne relatează despre un spectacol cu păpuși, văzut în București pe la 1715, într-o casă boierească. Era o reprezentație „fără perdea" și pe care del Chiaro o descrie ca „scandaloasă". El citează cele două personaje ale farsei, care au persistat de-a lungul timpului: Cloanța, devenită mai tîrziu Paiața, cu plisc ca de pasăre, și Unchiașul, devenit Moșul, cu o barbă mare.

Istoricul Franz Sulzer relatează că după masa fără cuțite și fără furculițe, — introduse deabia sub Alexandru Ipsilanti — după ce-și spălau degetele muiate în unsoarea sosurilor orientale, boierii se adunau în sala, unde, de hatîrul lor sau al vreunui străin, vodă „făcea teatru".

Spectacolul începea cu un prolog rostit de unul dintre ceaușî. Neexistînd text, comedia se improviza, în românește, în grecește, dar mai ales în turcește. Dialogul era împănat cu glume obscene, cu aluzii satirice îndreptate, după voia stăpînului, împotriva unor anumiți boieri, cu care stăpînul nu se avea bine. În sala întunecată se întindea într-un colț o pînză subțire, îndărătul căreia se așeza o masă, spațiul închis fiind luminat cu cîteva luminări. În spatele mesei, ceaușii „actori" minuiau cu sfori păpuși de carton.

Și jocul păpușilor, întocmai tuturor formelor de teatru, a fost influențat de evoluția societății. La un moment dat interzis de autorități, din pricina caracterului satiric, teatrul acesta popular a fost „salvat" prin intervenția lui Ion Creangă.

Astăzi, teatrul de păpuși și marionete a ajuns la noi la o adevărată perfecțiune artistică iar recentul festival internațional al teatrelor de păpuși a relevat nivelul ridicat al unor spectacole ale noastre, care pot sta cu cinste alături de cele din țările care au o multiseculară tradiție în acest domeniu.

Ioan MASSOFF

CALEIDOSCOP

NOUTĂȚI DIN AGRICULTURA SOVIETICĂ

Nu trece o zi fără ca presa și radioul să nu aducă noi vești cu privire la succesele oamenilor muncii sovietici în sporirea producției agricole. Mărețele obiective ale planului septenal sînt traduse, pas cu pas, în viață. Încă de anul trecut, Uniunea Sovietică a întrecut S.U.A. în ceea ce privește producția de unt pe cap de locuitor și producția globală de lapte. Suprafața cultivată a crescut cu 39 milioane de hectare, față de anul 1953. De menționat, în ceea ce privește nivelul de mecanizare a culturilor cerealiere, că Uniunea Sovietică a întrecut S.U.A., țara socotită pînă nu de mult ca cea mai înaintată în această direcție. În cele ce urmează prezentăm cîteva noutăți din agricultura sovietică.

La minus 253 de grade!

În condițiile obișnuite, coacăzul negru îngheață la minus 40 grade. Pentru a extinde cultivarea acestui arbust — ca și a altor plante — în regiuni mai nordice, la stațiunea de climă artificială din Moscova s-au făcut unele experiențe. Rezultatele obținute au demonstrat că prin „călire" coacăzul negru poate să reziste și la o temperatură de minus 253 grade! Pentru aceasta, planta a fost scoasă din pămînt în timpul verii și i s-a creat „stadiul de liniște" care se întîmplă, în mod obișnuit, toamna. Creșterea plantei s-a oprit, iar rezistența la ger a început să crească. Călirea s-a făcut la o temperatură care a coborît încetul cu încetul.

După 29 de ani...

Uzina „Ordjonikidze" din Harkov este bine cunoscută și dincolo de hotarele Uniunii Sovietice. Aici se fabrică — începînd din 1931 — tractoare ce poartă marca „H.T.Z.". Recent, pe poarta uzinei a ieșit cel de-al 1.000.000-lea tractor. El a fost predat colhozului „Zorile comunismului" din raionul Ciuguevsk, unitate patronată de uzina din Harkov. Este interesant de arătat că președintele acestui colhoz este Grigorie Ivanovici Gruzin care pe vremuri a lucrat la crearea primului tractor produs de uzina din Harcov.

Combine alimentate cu... gaze

În Uniunea Sovietică se acordă o atenție deosebită folosirii gazelor lichefiate la acționarea tractoarelor, combinelor și a diferitelor mașini staționare care au motoare cu ardere internă. De asemenea, aceste gaze își găsesc utilizare la încălzitul serelor, la uscarea grîului din silozuri, la combaterea dăunătorilor. Recent, institutul „Ghiproniigaz" din Saratov a adus unele transformări la cinci combine de cereale S-6 în vederea alimentării lor cu gaze lichefiate. Mașinile adaptate au lucrat pe ogoarele sovhozului „Industrialnîi" la strînsul recoltei. S-a stabilit că recoltarea — în urma folosirii noului combustibil — a costat de 7 ori mai ieftin decît atunci cînd aceeași lucrare s-a făcut cu combine obișnuite.

Ploaie la... comandă

Un grup de specialiști — din care fac parte V. Nicadrov și I. Gaivoronski, candidați în științe — au elaborat o metodă de a crea un timp după dorință. Bineînțeles că intervenția omului se exercită pe o suprafață limitată (100—200 km. pătrați). În ce constă metoda de a produce, de pildă, ploaia de care au nevoie semănăturile? Din avioane se împrăștie bioxid de carbon (în stare solidă) în ceață sau într-un nor subrăcit. Vaporii condensați din care este compus un nor, se vor transforma în cristale microscopice de gheață. Aceste cristale își măresc treptat dimensiunile și cad sub formă de ploaie.

Legume aeriene

La una din ferele sovhozului „Belaia Dacia" din jurul Moscovei, se folosește o metodă originală de cultivare a legumelor. Aici castraveții și roșiile se cultivă în lădițe care nu sînt umplute cu pămînt. De unde își procură atunci plantele substanțele hrănitoare de care au nevoie? Simplu. Sistemul radicular al plantelor este așezat în niște plase confecționate din fibre de masă plastică. În partea inferioară a lăzii sînt montate injectoare pe tuburile cărora circulă o soluție hrănitoare. Calculele au arătat că cultivarea legumelor după această metodă este deosebit de avantajoasă.

Institutul și-a schimbat adresa...

Majoritatea institutelor de învățămînt superior cu caracter agricol au trecut, de curînd, la un nou sistem de pregătire a cadrelor. Studenții din primii ani de învățămînt lucrează în timpul zilei pe ogoare sau în ferme, iar seara audiază cursuri teoretice.

În acest scop, o seamă de institute care își aveau sediul în orașe, s-au mutat în mediul rural. Este vorba de institutele din Gorki, Kuban, Kostroma și altele. De asemenea, unele sovhozuri (cum ar fi „Karavaevo" din Kostroma, „Alexandrovo" din jurul Moscovei, „Harlamov" din Omsk) au trecut în administrarea institutelor din apropiere, iar gospodăriile didactice existente au fost mult lărgite.

Ciocolata familiei Cadbury

Mare trebuie să fi fost surpriza abonaților ziarului britanic „News Chronicle" *cînd, într-o bună dimineață, au descoperit în cutia lor poștală, în loc de obișnuita gazetă liberală (pe care mulți din ei o citeau de ani de zile) un ziar de culoare politică opusă, ziarul dreptei conservatoare, „Daily Mail". Cele patru cuvinte tipărite — de altfel destul de discret — sub vechiul titlu,* „Incorporating the „News Chronicle" *(incorporînd pe „News Chronicle") explicau surpriza:* „Daily Mail", *sau mai precis trustul de presă* „Associated News Papers Ltd" *al lordului Rothermere, înghițise* „News Chronicle" *(și pe „fratele" acestuia, ziarul de seară* „Star") *aparținînd trustului* „Daily News Ltd", *al familiei Cadbury.*

Dacă pentru abonați totul s-a redus doar la o surpriză neplăcută în schimb pentru salariații celor două ziare ce și-au încetat apariția, surpriza a avut efectul unui trăznet din senin. Surpriză, pentru că tranzacția dintre cele două trusturi s-a făcut în cel mai mare secret și încetarea apariției ziarelor le-a fost comunicată salariaților, convocați într-una din sălile de ședințe, pe ne pusă masă, odată cu știrea concedierii lor. Astfel, fără nici o înștiințare prealabilă, 3500 de oameni, dintre care circa 300 ziariști (restul tipografi și personal tehnic) s-au pomenit într-o clipă azvîrliți în stradă, șomeri în pragul iernii.

„A fost cea mai mare catastrofă în istoria ziaristicii" — *scrie Margaret Stewart, redactor pentru probleme industriale de la fostul „News Chronicle", într-un articol publicat în revista „New Statesman", articol în care relatează cum s-a petrecut evenimentul atît de dureros pentru ea și colegii săi.* „Lovitura a căzut pe la orele 5,20 după amiază *scrie Stewart.* Toată activitatea pentru scoaterea numărului de a doua zi s-a oprit brusc. Un articol despre salariații comerciali a rămas terminat pe jumătate în mașina mea de scris. Un mesaj primit din partea Ministerului Muncii să dau un telefon, a rămas fără răspuns... Șomajul a fost totdeauna un cuvînt urît. Dar el sună urît mai ales cînd se referă la tine însăți și ironic, mai ales cînd ești redactor în probleme industriale". — *scrie autoarea, arătînd că săptămînă de săptămînă scria articole despre șomajul în industria de cărbuni, de bumbac, de motoare, fără să se gîndească că va veni ziua cînd va simți pe propria ei piele ce înseamnă șomajul.*

„Niciodată în activitatea mea de redactor industrial n-am întîlnit asemenea relații de muncă inumane ca acelea pe care le-a confirmat sfîrșitul lui „News Chronicle" și „Star"...

„În noaptea aceea — *scrie mai departe autoarea* — reacția dominantă a fost mai curînd de mînie decît de autocompătimire. Mînie că „News Chronicle" a putut fi vîndut ca o bucată de săpun... Ne-a mîniat atît metoda cît și faptul însuși. Nu numai că n-am fost avertizați, dar ni s-au dat chiar informații care să ne inducă în eroare... chiar în respectiva dimineață".

Amărăciunea Margaretei Stewart și a colegilor ei e explicabilă. Chiar și „Times" *admitea că pentru personalul celor două ziare rămas fără lucru* „problema găsirii unor slujbe noi este mai gravă decît pentru alții".

Într-o ședință ce a avut loc după „încorporare", personalul redacțional al lui „News Chronicle" *a hotărît să rămînă mai departe strîns unit și să lupte solidar pentru a-și face dreptate.* „Sîntem siguri — *se spune în declarația adoptată cu acest prilej* — că dacă vom fi solidari, publicul cititor care a fost înșelat într-un mod atît de cinic, va putea fi informat despre întregul adevăr care se află în spatele decesului lui „News Chronicle" — cea mai mare trădare de principii în istoria presei britanice".

Dar vor fi înțeles, oare, foștii redactori ai acestui ziar burghez sucombat, adevărul în toată profunzimea lui? Și care este acest adevăr?

Întîi de toate că mult trîmbițata așa-zisă „libertate" a presei burgheze este o minciună sfruntată. Presa burgheză din Anglia, ca și din celelalte țări ale lumii capitaliste, nu numai că e prizonieră intereselor marelui capital, care se conduce după legile profitului, dar viața ei însăși depinde de haoticele combinații capitaliste. „Principiile" sau culoarea politică sînt lucruri cu totul secundare și sînt încălcate, respectiv schimbate, în funcție de aceste combinații. Și în presa capitalistă, ca în orice business capitalist, are loc concentrarea și centralizarea capitalurilor după binecunoscuta lege „peștele cel mare îl înghite pe cel mic". Dar spre deosebire de vițuitoarele apelor, cel mic caută să nu rămînă nici el în pagubă.

După încetarea apariției celor două ziare ale trustului lui Cadbury, în presa engleză au circulat multe versiuni asupra sumei pe care acesta a obținut-o de la trustul rival în schimbul „încorporării" și din toate versiunile reiese că proprietarii acestui trust n-au rămas păgubași. Dimpotrivă, se spune că familia Cadbury a făcut o bună afacere renunțînd la ziarul și tipografiile sale, care nu le mai aduceau profituri mulțumitoare, putînd în schimb investi sumele primite în afaceri mai rentabile, între altele într-o fabrică de ciocolată din Germania occidentală (familia Cadbury mai deține și alte asemenea fabrici).

În cercurile politice din Anglia, în special cele liberale, tranzacția care a pus capăt existenței lui „News Chronicle" după 114 ani de apariție și a lui „Star" după 72, a stîrnit un ecou cît se poate de nefavorabil. „E pentru prima oară în istoria presei britanice — *scrie Francis Williams în „News Statesman",* că un cotidian național, care de-a lungul întregii sale existențe a fost identificat complet cu un partid politic... a fost vîndut peste noapte unui ziar cu interese complet opuse".

Ziarul „Observer" *arată că trustul lui Cadbury ar fi avut o serie de alte alternative mai „onorabile" pentru lichidarea celor două ziare liberale și citează în acest sens posibilitățile ce i s-au oferit de a-și vinde ziarele unor grupuri a căror orientare politică era mai puțin „compromițătoare" pentru tradiția liberală a celor două gazete decît grupul lui Rothermere, proprietar al ultrareacționarului „Daily Mail", ziar care a sprijinit pe liderul fasciștilor englezi, Mosley și pe Musolini. Se amintește chiar că un grup de personalități de frunte ale partidului liberal, aflînd că trustul Cadbury e nemulțumit de felul cum „merg" ziarele sale și că pune la cale ceva, a încercat unele formule pentru salvarea gazetelor, dar Cadbury a reușit să-i evite, preferînd tranzacția cu conservatorii. Ba mai mulți lideri ai partidului liberal au declarat că au fost puși la curent cu întreaga tranzacție deabia după ce contractul cu Rothermere a fost semnat și parafat.*

Felul în care „News Chronicle" *și* „Star" *au dispărut din rîndurile ziarelor britanice, este fără îndoială semnificativ pentru ceea ce înseamnă presa lumii capitaliste.*

A. STANCIU

Desfrîul se poartă cu guler tare...

Unele ziare din apusul Europei se ocupă din ce în ce mai mult în ultima vreme de „problema tineretului". Educația nesănătoasa dată tinerelor generații produce efecte din ce în ce mai nenorocite. Tribunalele nu mai prididesc să condamne pe minorii delicvenți. Cu puține zile în urmă, în Anglia, doi tineri au fost condamnați la moarte prin spînzurătoare...

Cifrele statistice sînt deosebit de interesante în privința felului în care reflectă creșterea valului criminalității. Șeful Scotland Yard-ului a găsit de cuviință să aprecieze că „Bilanțul este extravagant"! El a afirmat că în acest an se vor bate toate „recordurile" în materie de criminalitate în rîndul tineretului.

Comentînd statisticile publicate el a arătat că în 1959 numărul crimelor comise de tineret a crescut cu 24,5 la sută față de anul precedent. Iată însă că nici cifrele acestui an nu sînt de natură să demonstreze un regres. În ultimele luni au fost arestați aproape 11.000 de tineri sub 21 de ani.

Din paginile presei apusene putem să ne facem o imagine, deși incompletă, asupra felului în care se repercutează carențele sistemului de educație în acțiunile pe care le întreprind din ce în ce mai mulți tineri.

Bandele de tineri își fac simțită prezența în toate colțurile Angliei. Tinerii huligani — denumiți „teddy boys" — pot fi recunoscuți după costumele lor croite după moda existentă pe vremea lui Eduard al VII-lea și, potrivit aprecierilor presei, ei „înspăimîntă" Marea Britanie. Ei atacă pe trecătorii izolați, organizează spargeri, fură automobile. Cel mai adesea acțiunile lor urmăresc procurarea de bani. Adescori se înțghebează expediții pentru atacarea bandelor rivale.

Preocupîndu-se de aspectul creșterii numărului de delicte comise de tineri, opinia publică își manifestă îngrijorarea față de acest fenomen. Unele persoane mai lucide arată că indignarea unora e falsă întrucît tineretul nu face decît să imite ceea ce vede la oamenii maturi. Semnalînd acest fenomen, ziarul francez „Carrefour" semnala că „adulții practică jocuri și mai periculoase... Londra este capitala europeană a gangsterismului și a viciului. Gentlemanul îmbrăcat cu austeritate, cu pălărie tare pe cap, ținînd în mînă umbrela și ultimul număr al ziarului „Times", este o imagine de export. Adevărul este că la Londra desfrîul se poartă cu guler tare...."

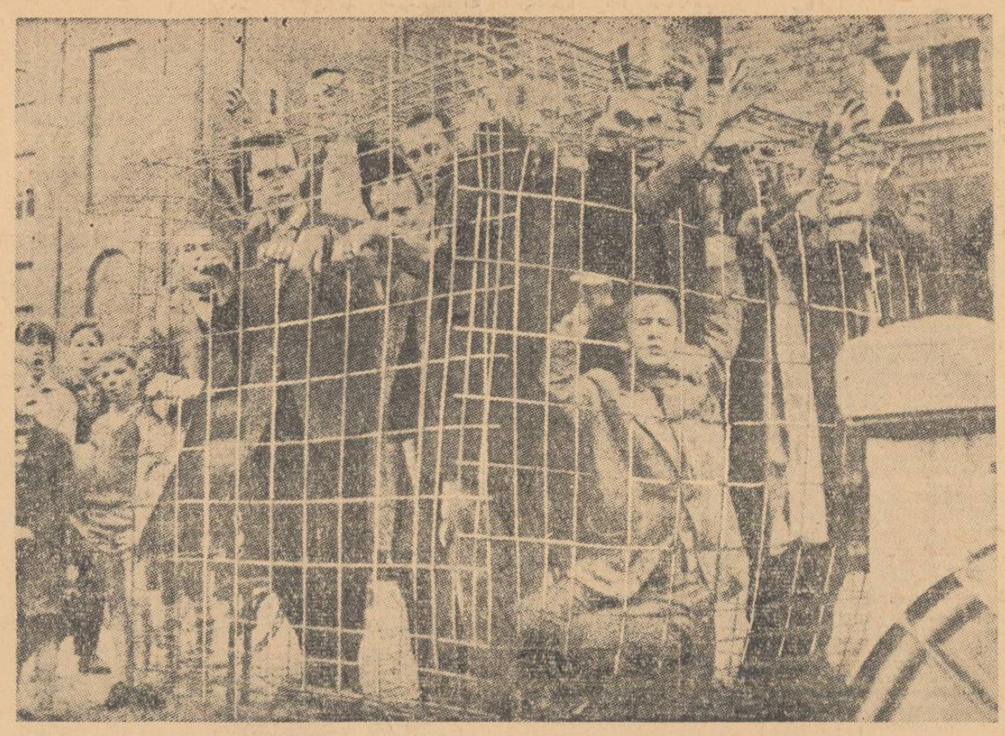

Studenții Universității Leyden din Olanda au găsit un mod original de a-și exprima protestul lor împotriva legii de reducere a burselor care se află în dezbaterea parlamentului olandez. Ei s-au închis într-o cușcă de maimuțe subliniind că acest lucru simbolizează îngrădirea activității științifice a studenților în Olanda prin reducerea fondurilor acordate învățămîntului. Se știe în același timp că guvernul olandez a alocat pentru cheltuielile militare decurgînd din participarea sa la blocul nord-atlantic suma de ..1.850.000.000 guldeni (bugetul militar pe anii 1961—1963), adică cu 200 milioane guldeni mai mult decît în anii precedenți.

Țara vulcanului Izalco

În cursul nopții, cînd vapoarele care brăzdează apele Pacificului se apropie de țărmul Salvadorului, oamenii aflați pe punte zăresc încă de departe o pîlpîire gălbuie, deosebită de celelalte lumini. Celor ce vin pentru prima dată pe aceste meleaguri și sînt curioși li se răspunde:

— Acesta este vulcanul Izalco. „farol del Pacifico".

Izalco este una din marile frumuseți ale naturii Salvadorului, mult apreciată de vizitatorii străini. Pînă în urmă cu cîțiva ani Izalco era considerat un vulcan blînd. Dar, după 25 de ani de liniște, Izalco s-a mîniat. Vulcanul a erupt. Zguduiri puternice au avut loc în mărunțitele sale, azvîrlind prin gura de foc a craterului tone de cenușă fierbinte, distrugătoare pentru zonele întinse ale plantațiilor de cafea din jur.

În Salvador însă, nu numai Izalco erupe...

Asemenea lavei dogoritoare care distruge ce găsește în cale, a erupt și mînia populară împotriva dictatorului Jose Maria Lemus. În dimineața zilei de 26 octombrie, în Salvador a avut loc o lovitură de stat. Puterea a fost preluată de o juntă militară. Dictatorul a fugit în taină, trecînd granița în Guatemala.

★

În primăvara anului trecut, cînd limuzina sa oprise în fața Palatului Național din San Salvador — capitala Salvadorului — Loy Henderson, subsecretar de stat adjunct la Departamentul de Stat al S.U.A., nu avea o mină prea veselă. Mai multe sute de studenți salvadoreni se strînseseră în imensa piață dinaintea Palatului și manifestau împotriva politicii americane față de țările Americii Latine. Or, Henderson venise la Palatul Național pentru a discuta, împreună cu 12 ambasadori americani acreditați în țări din regiunea mării Caraibelor, tocmai problema mișcărilor revoluționare împotriva imperialismului american.

Ce s-a discutat la conferința diplomaților americani nu s-a dat publicității. Urmările ei s-au văzut însă. În Salvador, ca și în alte țări din America Latină.

Jose Maria Lemus, fostul dictator președinte al Salvadorului, venise la putere după alegerile măsluite care au avut loc în aprilie 1956. Rivali electorali n-a avut atunci. Întrucît partidul guvernamental din care făcea parte încălcase drepturile constituționale confiscînd certificatele electorale ale tuturor alegătorilor „nesiguri", partidele de opoziție și-au retras candidatura. Ca „președinte" după simulacrul de alegeri care au avut loc la 4 martie în condiții de cruntă teroare, Jose Maria Lemus și-a început activitatea printr-un ...proces intentat împotriva conducătorilor a patru partide de opoziție, invinuindu-i de intenția organizării unei insurecții armate. Pe plan intern, Lemus a continuat politica predecesorilor săi: a consolidat dominația celor 40 de familii americane. Pe plan extern, în O.N.U. și în Organizația Statelor Americane, reprezentantul Salvadorului a votat întotdeauna așa după cum a dirijat reprezentantul S.U.A.

În ultimii ani, și mai ales după conferința diplomaților americani prezidată de Loy Henderson, Lemus a intensificat măsurile represive pentru a frîna mișcarea populară de protest împotriva politicii monopolurilor americane. Închisorile au devenit arhipline. A fost declarată starea de asediu. Teroarea a devenit atît de cruntă încît „NEW YORK TIMES" s.a văzut silit să recunoască, la începutul acestui an, că Salvadorul „se îndreaptă spre o criză. O mînă de bogătași și latifundiari domină viața politică și economică... în timp ce masele largi ale populației sînt lipsite de orice privilegii și muncesc din greu" cerînd „pămînt, posibilități de muncă și alte reforme sociale. Oligarhia însă nu vrea să cedeze puterea".

Necedînd puterea, oligarhia nu voia mai ales să piardă CAFEAUA, principala bogăție a Salvadorului.

★

În călătoria lor prin America Centrală, Jiri Manzelka și Miroslav Zikmund, cei doi faimoși călători cehoslovaci, au poposit și la una din plantațiile de cafea din Salvador. „La mai puțin de 100 de km. de San Miguel — scriu ei în notele de călătorie — pădurea virgină a înaintat atît de aproape de parcă ar fi vrut să înghită orașul. Omul a pătruns în spațiul pădurii virgine, a defrișat-o ca să cîștige pentru el ceea ce îi face trebuință. La această altitudine înaltă începe zona de cultură a cafelei care se întinde pînă la 1000 m. Din pădurea răritî răzbate din cînd în cînd aroma unor flori albe ca zăpada printre care se zăresc fructe roșii, coapte timpuriu. Aici, în condiții climatice ideale, arbustul de cafea n-are nevoie decît de jumătate din cantitatea de căldură".

Cafeaua reprezintă principalul produs de export al țării. Din fiecare sută de toate de mărfuri exportate, 87 la sută o reprezintă cafeaua. În cafeaua din Salvador sînt interesate monopolurile nord-americane, iar între numele americanilor care obțin profituri extraordinare este menționat întotdeauna în mod special și un vlăstar al familiei Rockefeller, anume Winthrop Rockefeller.

★

Înainte cu cîteva luni de zile Lemus decretase stare de asediu. Pentru a sparge mitingurile și demonstrațiile populare poliția dictatorului a folosit gaze lacrimogene, mașinile pompierilor, bastoanele de cauciuc „made in S.U.A.". Dar nimica nu l-a folosit. Lemus nu și-a putut salva dictatura. Și dacă se vor găsi alții care să vrea să-i ia locul schimbînd doar firma, nici ei nu vor reuși. Asemenea erupției vulcanului Izalco voința poporului din Salvador nu poate fi zăgăzuită.

U. VĂLUREANU

Salvadorul are un teritoriu de 34.100 km. p. și o populație de peste 2.000.000 de oameni (77 la sută metiși, 10 la sută creoli, restul indieni și spanioli). Situat pe malul Pacificului, se învecinează cu Honduras și Guatemala.

Cucerit de conchistadori, Salvadorul a rămas cîteva veacuri sub stăpînirea spaniolă, pînă în 1821.

Orașe mai importante: San Salvador, capitala țării, cu peste 200.000 locuitori, Santa Ana, San Michel, Sonsonate.

Salvadorul este patria balsamului și singurul loc unde se găsește și astăzi această substanță plăcut mirositoare și cu proprietăți curative. Arborii de balsam sînt înalți și au coroane largi. La extragerea balsamului sînt folosiți doar oameni tineri, capabili să se cațere în copaci asemenea unor veverițe, cu un sac de pînză, și o făclie în mînă.

Noua juntă guvernamentală din Salvador este formată din trei civili și trei militari, ministru de externe fiind numit dr. Rolando Deneke. Conducătorul juntei este colonelul Miguel Angel Castillo.

Unul din primele acte ale noului guvern a fost ridicarea stării de asediu. Alte decrete au anunțat dizolvarea Congresului în care Lemus își asigurase o mare majoritate și destituirea judecătorilor Curții Supreme a membrilor oficiului electoral național și a altor înalți funcționari, slugi ale lui Lemus. Junta a eliberat pe deținuții politici din închisori.

Săptămîna

— „A fi sau a nu fi: iată întrebarea..."

Ce legătură ar putea exista între cunoscutul monolog al lui Hamlet și unele momente din actualitatea de pe țărmurile Atlanticului? Multe. Se va vedea din cele ce urmează.

Washington

Un vînt rece suflă de cîteva zile prin birourile în care își desfășoară activitatea vasta administrație a guvernului Eisenhower. Primele sale „adieri" au început să se simtă în ziua cînd conducerea partidului democrat a cerut Comisiei senatoriale pentru administrația civilă (care, după cum se știe, este dominată de senatori democrați) o listă completă cu numele funcționarilor care pot fi concediați în cazul victoriei în alegeri a partidului democrat. „După părerea unor cercuri influente — scrie corespondentul agenției vest-germane DPA — democrații se pregătesc, pentru cazul cînd vor repurta victoria, să răsplătească pe acei ce i-au ajutat încredințîndu-le funcții guvernamentale". Astfel se explică o situație curioasă. În timp ce corpul electoral american manifestă în general apatie față de alegeri, cîteva mii de funcționari de la Washington, care conform legilor nu au dreptul de a vota pentru că funcțiile îi obligă „să fie imparțiali". urmăresc cu sufletul la gură pronosticurile electorale. Pentru ei rezultatul alegerilor nu se pune sub forma: Kennedy sau Nixon, ci „cu post sau fără post".

De altfel prin aceleași friguri au trecut funcționarii democrați atunci cînd guvernul Truman a fost înlocuit cu guvernul Eisenhower.

Se știe că cu cîteva luni înainte de alegerile din anul 1952, cînd Eisenhower a devenit președinte, un financiar din New York, Harold E. Talbott, a primit sarcina de a organiza cu ajutorul unei firme de avocați un studiu asupra funcțiilor guvernamentale care ar trebui acaparate de oameni „siguri" pentru a pune întregul aparat guvernamental la dispoziția monopolurilor ce controlează partidul republican. La cîteva zile după anunțarea rezultatelor alegerilor din 1952, noul președinte a primit un studiu în 14 volume cu privire la funcționarii care ar trebui concediați. Rezultatul? Prin concedieri directe, prin demisii silite, prin campanii defăimătoare de presă, peste 140.000 de funcționari au fost înlăturați pentru a face loc clientelei republicane.

După cum se vede, democrații se pregătesc să-și ia revanșa.

Pe marginea campaniei electorale, frămîntările cu privire la posturi ating nu numai pe funcționarii mai mult sau mai puțin superiori. Un personaj cum este, de pildă, James C. Hagerty, secretarul de presă al Casei Albe, trebuie să se gîndească la viitor indiferent de rezultatul alegerilor. Dacă iese Nixon, la Casa Albă va fi instalat odată cu el propriul său agent de presă. Dacă iese Kennedy va fi instalat în locul lui Hagerty agentul de presă al democraților. Așa că, deși Hagerty timp de luni de zile a refuzat să-și dezvăluie planurile de viitor, săptămîna trecută el a fost nevoit să fie mai precis. Fiind întrebat dacă nu cumva, după alegeri va prelua postul de director al clubului echipei de baseball „Yankeii" el a răspuns: „Da!" S-ar putea ca acest post să-i fi fost oferit ținîndu-se seama că în îndelungata sa carieră a reușit să asigure antrenamentul unuia din cei mai devotați jucători de... golf: președintele Eisenhower.

Chiar și președintelui, care oricum pleacă de la Casa Albă, i s-au oferit diferite posturi.

Nixon a ținut să anunțe că în cazul că va fi președinte îi va da lui Eisenhower postul de „ambasador al păcii" cu sarcina de a parcurge globul și a cîștiga cu zîmbete bunăvoință pentru Statele Unite. Această promisiune a stîrnit ilaritate, iar caricaturistul șef al ziarului „Denver Post", Paul Conrad, a și prezentat-o în mod grafic după cum se poate vedea în desenul de mai jos.

Mare a fost însă surpriza lui Conrad cînd, deschizînd ediția a II-a a ziarului său care apare la două ore după prima ediție, a văzut că opera sa a dispărut. Furios a venit la redacție gata să facă scandal. Cînd însă a aflat că desenul a fost scos de însăși „bossul" său, a devenit „mai înțelegător". Nu de alta, dar la clubul de baseball din Denver nu sînt vacante posturi de caricaturiști.

„Să mori, să dormi... nimic mai mult.
Să știi
Că printr-un somn
poți pune-o dată capăt
Durerii sufletești
și-atîtor chinuri...?"

Umbra lui Hamlet sfredelește cu întrebările sale, sufletele înghețate din birourile administrației republicane.

Londra

În timp ce în Washingtonul guvernamental se așteaptă crearea de posturi vacante, în Londra guvernamentală vacanțele au fost completate la începutul ultimelor șapte zile. În total au fost făcute 13 noi numiri în guvern.

Aceste numiri au declanșat un mic scandal surd în rîndurile partidului conservator și, în special, în rîndurile grupului de deputați conservatori care poartă denumirea de „back-bencher", adică deputații din spatele băncii guvernamentale și care, conform tradiției, urmează să ocupe posturile vacante. Ziarul „Daily Mail" se face purtătorul de cuvînt al acestora, subliniind că „numai un singur backbencher rămas fără post a fost promovat — domnul Bernard Braine". Dar atît „Daily Mail" cît și alte ziare engleze nu au putut să nu constate că în cadrul noilor numiri un loc de frunte îl dețin membri ai familiei primului ministru Macmillan. „Daily Mail" dedică acestui fapt un editorial intitulat: „În familie" în care scrie că numirile acestea „vor provoca comentarii nefavorabile". Dar atît domnii Julien Amery cît și ducele de Devonshire, rudele domnului Macmillan, nu pot face decît comentarii favorabile. Veniturile familiei vor crește (după cifrele unui ziar englez) cu 8.250 lire pe lună, plus alte completări.

Desigur, ei vor privi cu recunoștință la primul ministru și capul familiei și nu vor putea înțelege de ce se frămîntă Hamlet atît pe scenă. Monologul pentru ei se oprește la primele două cuvinte: „A fi...!" Atît? Dar pentru cît timp?

Dl. Amery este ministru al aerului, iar ducele de Devonshire subsecretar al oficiului pentru relațiile Commonwealthului. În fața avîntului impetuos al tehnicii și al dezvoltării internaționale nici miza pe aviația de război, nici miza pe păstrarea Commonwealthului ca urmaș al sistemului colonial nu pot fi cîștigătoare. În general, cine mizează pe trecut pierde.

Undeva

Acest lucru îl ilustrează agitația senilă a celor cărora le place, asemenea statelor majore războinice, să nu indice adresa precisă.

„Undeva... pe linia de luptă"... etc. etc.

Și toată lumea știe că acest undeva a fost instituit cu bani americani la Miami, în Florida. Acolo s-au strîns rudele și uneltele familiei Batista, care au fost azvîrlite de valul istoriei în lada cu resturi nefolositoare. Le este greu să se împace cu pierderea posturilor grase și a huzurului. Privesc peste drum, peste apă, spre Havana, cu furie și complotează. Studioul de televiziune newyorkez „Columbia Broadcasting Sistem" a prezentat pe ecrane exercițiile militare ale complotiștilor. Iar pe ecran se perindă chipurile coloneilor și generalilor din armata lui Batista.

Un reporter al ziarului londonez „Times" s-a deplasat special la Miami să vadă ce se întîmplă acolo. El recunoaște că cu sprijinul unor organizații americane s-au reunit acolo cîteva mii de „cubani exilați" care au transformat Miami „într-un fel de suburbie a Havanei unde auzi vorbindu-se mai mult spaniolește decît englezește". Reporterul ziarului „Times" constată că în rîndurile lor există 50 de grupuri diferite care se ciocnesc între ele pentru împărțirea... „viitoarelor" posturi. Americanii din localitate fac afaceri vînzînd în prăvăliile speciale puști și chitare. Iar americanii de la Washington le dau fugarilor dolari pentru gloanțe și pentru muzică, să însoțească șuierul focului ucigaș pe care-l plănuiesc monopoliștii.

„Foștii" din Miami, fostul businesman cuban Francisco Cajigas și fostul prim ministru Antonio Varona, și alți trădători cubani caută să profite la rîndul lor de lupta electorală din S.U.A. pentru a obține angajamente cît mai mari în sprijinul complotiștilor.

Se știe, de pildă, că senatorul de Florida, George Smathers, care are strînse legături atît cu fugarii cît și cu monopolurile care au pierdut poziții în Cuba, i-a promis candidatului Kennedy noi voturi dacă face declarații mai „tari" împotriva lui Fidel Castro și în favoarea unei aventuri militare în Cuba. Tranzacția aceasta necurată a fost rapid pecetluită, iar Smathers personal „a ajutat" — după cum ne informează revista americană „Newsweek" — la redactarea declarației lui Kennedy asupra Cubei".

Dar atît de puternică a fost reacția negativă la această declarație încît Kennedy, după cum scrie „New York Times", „s-a retras rapid de pe poziția acestei gafe de moment — sugestia de a se interveni în Cuba".

Walter Lippmann scria despre declarația lui Kennedy: „Aceasta a fost doctrina pe care John Foster Dulles a înscris-o în platforma republicană din 1952. Ca politică, această doctrină nu a dat rezultate..."

Acesta e răspunsul

E oare mai de laudă
— întreabă Hamlet —
să suferi
În sinea ta, săgețile
și prăștia
Soartei vrăjmașe,
sau mai degrabă
Să te-narmezi în fața
unei mări
De zbucium și prin
luptă s-o răpui?

Cînd seara coboară la Miami umbra lui Hamlet gonește pe plajă după cea a lui... Batista.

Iar de pe malul cuban vine viguros răspunsul: „E mai sănătos să vă împăcați cu soarta vrăjmașă, dacă vreți să nu vi se risipească oasele în patru zări". Răspunsul nu este numai pentru fantomele lui Batista. Lipmann a tras concluziile și pentru celelalte.

N. LUPU

DE PRETUTINDENI

ULTIMELE observații astronomice au confirmat ipoteza astronomului sovietic Grigore Idlis din Kazahstan despre originea norilor lui Magellan, două dintre cele mai apropiate galaxii exterioare. Omul de știință sovietic a emis acum doi ani ipoteza că aceste galaxii au apărut acum circa 4 miliarde de ani în urmă ciocnirii dintre galaxia noastră și galaxia care figurează în noul catalog general sub nr. 55. Această ipoteză a lui Idlis a fost confirmată de astronomii australieni.

●

NUMAI în Europa și în lumea occidentală negrul este culoare de doliu. În Japonia, culoarea de doliu este și astăzi, așa cum a fost la vechii egipteni, culoarea galbenă, în timp ce în China și în multe regiuni din Asia, albul este culoarea de doliu. Potrivit unui vechi obicei persan, culoarea brună, a pămîntului, este culoarea de doliu.

●

ÎN SATUL Savai, din regiunea Riazan, s-a deschis un muzeu literar care cuprinde documente rare. Printre altele, sînt expuse acolo fotografii și cărți ale lui N. Ostrovski, dăruite de Raisa Ostrovskaia, văduva scriitorului. Ziaristul Marc Folianoski a trimis acestui muzeu o carte intitulată „Poetul pe ecran", însoțită de o fotografie rară a lui Maiakovski. Critici literari din Cehoslovacia, Bulgaria și Romînia au trimis în dar opere ale scriitorilor ruși, editate în țările lor.

●

ÎN URMĂ cu 25 de ani, înființarea a două școli de muzică în regiunea Harcov a reprezentat un mare eveniment. Astăzi, această regiune numără cîteva zeci de școli de muzică, 26 teatre populare și 3500 palate culturale, cluburi și biblioteci.

●

LA INSTITUTUL unional de cercetări în domeniul transportului feroviar din Moscova se elaborează un sistem automat de reglare și dirijare a circulației trenurilor pe porțiuni de linie de 1000 km. lungime. Un asemenea sistem nu există încă în nici o țară din lume.

●

OAZELE existente în pustiuri, situate în fîșii înguste de-a lungul cursurilor de apă, dau aproape 25 la sută din recolta mondială de bumbac, reprezentînd zona cea mai favorabilă de cultivare a acestei plante.

●

PROFESORUL sovietic Boris Rubin, de la universitatea din Moscova, a demonstrat experimental că nu numai frunzele, ci și întreaga plantă, inclusiv rădăcinile, au capacitatea de a forma clorofilă. Rădăcinile sînt acelea din care semiproducsele clorofilei se ridică în frunze și acolo, sub acțiunea oxigenului și a luminii, din semiproduse organice se transformă în pigment verde.

●

LA DNEPROPETROVSK, în Ucraina, se construiește un turn înalt de 315 m. destinat centrului de televiziune din Leningrad. Turnul constă dintr-o piramidă exagonală construită din țevi metalice. Pe secțiunea superioară a acesteia, la o înălțime de aproape 200 m. va fi montată o construcție cu două etaje pentru utilajul radiotehnic. Deasupra acestei clădiri se vor înălța antenele pentru emisiunile alb-negru și în culori.

●

UN ZIARIST londonez a dovedit că Sherlock Holmes, renumita figură de detectiv imaginată de scriitorul Conan Doule, n-ar fi putut locui niciodată în casa din Baker-street 221 B. Într-una din poveștile cu Sherlock Holmes se spune că odaia detectivului a fost slab luminată de un felinar de stradă. Cu ajutorul unor vechi planuri ale capitalei Angliei, ziaristul întreprinzător a demonstrat că în apropierea casei respective nu s-a aflat niciodată vreun felinar.

●

UN PROFESOR american de la Universitatea din Colorado, care a plecat recent într-o expediție, s-a aprovizionat cu o mare cantitate de purici de apă pentru a-i folosi ca hrană deoarece aceștia conțin multe proteine, zahăr, vitamine și săruri minerale.

●

URSUL coala, care trăiește în Australia, nu bea niciodată apă. El își potolește setea cu frunze de eucalipt.

●

ÎN TIMPUL unui turneu al Baletului scandinav în Hudiksvall, un orășel în Suedia de nord, balerinei i-a căzut în cap o piesă a decorului. Peste puțin timp, scenograful a fost lovit de un obiect căzut din tavanul scenei, suferind o comoție cerebrală. La un moment dat s-a rupt într-un loc podeaua scenei, un dansator dispărînd în adînc. Publicul n-a observat nimic!

●

NUMELE LUI Lev Tolstoi este cunoscut în lumea întreagă. Nemuritoarea sa operă este citită în 114 limbi de pe glob. În anii puterii sovietice, cărțile lui Tolstoi au fost tipărite în limba rusă de 994 de ori într-un tiraj de 88.390 mii exemplare, iar în limbile celorlalte popoare sovietice de 788 de ori, într-un tiraj de 8.394 mii exemplare. Popularitatea lui Tolstoi dincolo de hotarele Uniunii Sovietice este de asemenea uriașă. Statistica traducerilor efectuate dovedește, cu prisosință acest lucru. În Brazilia, o editură a inaugurat recent publicarea unei serii de romane clasice din literatura mondială, intitulată „Romanul veșnic". Primul roman apărut este „Război și pace".

●

ÎN ANGLIA, numeroase familii declară copiii lor ca născuți în afara căsniciei, apoi îi înfiază. De ce? Pentru că în Anglia multe familii nu au posibilitatea de a-și întreține copiii. Familia care înfiază un copil este sprijinită de stat printr-un ajutor ce se acordă pentru întreținerea acestuia. Oricît ar fi de neînsemnat acest ajutor, unele familii sînt nevoite să se priteze la acest joc din cauza vitregelor condiții sociale.

●

ÎN CADRUL unei reprezentații a circului sovietic la Copenhaga a avut loc o întîmplare neprevăzută în program. Directorul Circului dănez a intrat în manej și în aplauzele publicului a înmînat cunoscutului iluzionist sovietic Kio (care a vizitat și țara noastră) o medalie de aur. — Această medalie — a arătat directorul — vine să răsplătească arta adevărat măiastră a artistului sovietic.

MAGAZIN MEDICAL

Bioelectronica

Progresele uimitoare ale electronicei au influențat foarte mult avîntul biologiei și al științelor medicale. Electronica și medicina colaborează azi din ce în ce mai mult în domeniul ocrotirii sănătății publice. Biologia și medicina au reușit cu ajutorul electronicei să descifreze numeroase fenomene biologice inaccesibile pînă în prezent mijloacelor obișnuite de investigație în aceste domenii.

Unii dintre cititori știu poate că celulele, din organismele vii produc curenți (biocurenți) și că ansamblul acestor celule formează un adevărat generator electric ai cărui biocurenți pot fi interceptați sau acționați din afara organismului. Bioelectronica se ocupă cu studiul acestor biocurenți și cu consecințele practice ale acestui fenomen. Grație unor amplificatoare dotate cu transistori foarte fini s-au putut pune în evidență în mușchi semnale electrice (biocurenți) cu diferite frecvențe și biocurenți la nivelul creierului. Cercetările experimentale au arătat că se poate acționa asupra biocurenților cerebrali prin intermediul unor electrozi fixați pe scoarța cerebrală sau pe cutia craniană. Un grup de savanți sovietici a reușit să dirijeze comportamentul soarecilor albi de laborator cu ajutorul unor microreceptoare de radio fixate pe spatele lor. Prof Kobrinsky de la Moscova a construit proteze-mîini la care degetele executau mișcări foarte complicate. Cercetările experimentale au fost în curînd exploatate de nevoile clinicei. Bioelectronica este aplicată azi din ce în ce mai mult în cîteva specialități medicale, cu rezultate excepționale. Tehnicienii din domeniul electronicei au construit două aparate prețioase în sprijinul cardiologilor: reglatorul și defibrilatorul cardiac care restabilesc funcțiunile normale ale inimii bolnave. În prezent se folosesc reglatoare mici, încărcate cu baterii capabile să funcționeze cinci ani, care se grefează în organism unde stau în permanență. Reglatoarele cardiace recepționînd influxul nervos perturbat al inimii bolnave restabilesc activitatea inimii. Recent a fost construit un aparat perfecționat de reanimare cardiacă folosindu-se biocurenții furnizați de organismele sănătoase. Biocurenții sînt captați de electrozii fixați pe antebrațul unor donatori sănătoși și transmiși organismului bolnav. Prin acest procedeu se imprimă ritmul biologic normal unui organism suferind.

Apariția recentă a bioelectromagneticei a însemnat un pas înainte în explorarea organismelor vii. Bioelectromagnetica studiază acțiunea cîmpurilor electromagnetice asupra creierului și a diferitelor celule din organism. Cercetările experimentale au arătat că celulele vii pot fi influențate de la distanță de cîmpurile electromagnetice. Această descoperire va da posibilitatea medicilor în viitor, să modifice de la distanță — fără intervenție chirurgicală — ritmul activității diferitelor celule din organism.

Substratul fenomenelor bioelectrice este puțin cunoscut pînă în prezent. Cercetările din ultimii ani au arătat că proteinele care stau la baza celulelor noastre au proprietăți fotoelectrice care determină celulele să se comporte ca niște condensatori. Se știe de asemenea că majoritatea proteinelor se comportă ca niște adevărați semiconductori, avînd proprietățile transistorilor. Una din aceste proteine, acidul desoxiribonucleic se comportă întocmai ca cristalele de germaniu utilizate în electronică. Aceste proteine recepționează, înmagazinează și transmit informațiile primite de la influxul nervos. Datorită acestor proprietăți se explică, printre altele, rolul acidului desoxiribonucleic în transmiterea caracterelor ereditare și rolul lui în desechilibrul celular care duce la cancer.

Bioelectronica va revoluționa medicina deschizînd perspective deosebit de largi în domeniul cardiologiei, neurologiei și al cancerologiei. Lucrările în aceste domenii sînt în curs. Roadele noilor descoperiri nu vor întîrzia aducînd alinare celor suferinzi.

Dr. N. CĂTĂNOIU

Regimul alimentar în colitele cronice la copii

Copiii care au avut în trecut repetate diaree sau fără acest trecut, prezintă o stare de sensibilitate a intestinului gros în totalitate sau localizată la diferite porțiuni ale intestinului.

Acești copii nu suportă unele alimente, alții nu suportă laptele și fac diaree, alteori diareea alternează cu constipația. Scaunele acestor copii pot fi cu resturi galbene, acide sau cafenii cu miros urît.

Turburările colitice pot fi exagerate de emoție, oboseală, anumite greșeli în alimentație, sau pot depinde de o parazitoză intestinală, sau o stare de alergie față de alimente.

Colitele cronice determină turburări de resorbție a principiilor nutritive, a vitaminelor, sărurilor minerale ducînd la o stare de slăbire a organismului, anemii, lipsă de vitamine. Copilul care suferă de colită este slăbuț, palid, obosit, cu dureri abdominale, ameteli etc. Creșterea lui este influențată defavorabil.

De aceea colitele cronice constituie o problemă extrem de importantă care necesită o îngrijire specială a acestor copii. Obiectivul principal este asigurarea unei alimentații raționale care să asigure o stare de nutriție cît mai bună, să scadă excitabilitatea sistemului nervos, și să ducă la dispariția diareei.

Regimul trebuie alcătuit în funcție de felul colitei și după toleranța copilului.

Au voie supe de zarzavat strecurate, supe de carne degresată, carne fiartă sau friptă, ouă fierte moi sau omletă pe aburi, brînză de vacă, telemea, piure de mere, legume verzi sub formă de pireu (dovlecei, morcovi etc.). Făinoasele sînt tolerate. Se admite puțin unt proaspăt. Pîine albă prăjită, biscuiți uscați, compoturi moi fără coji și nu prea dulci. Dacă laptele este tolerat se admite administrarea lui sub formă de griș sau orez cu lapte, iaurt.

Se interzic băuturile reci, sifon rece, limonadă rece, înghețată, cacao, ciocolată. Alimentele bogate în celuloză nu se vor da (castraveți, napi, gulii, ridichi, ceapă uscată, legume uscate, nuci, alune, pîine neagră).

Alimentele prăjite, condimentele, mezelurile, conservele, brînzeturile fermentate nu se vor administra.

Trebuie adăugat sucul de fructe crude, sucul de zarzavaturi, pentru a asigura un regim bogat în vitamine de care copilul are atîta nevoie.

Se adaugă vitaminele C, complexul B și vitamina A etc. Regimul se administrează timp îndelungat, deoarece orice abatere de la regimul indicat poate determina apariția din nou a fenomenelor colitice. Căutînd a da copilului în fiecare zi alte preparate (aceasta implică o grijă și o preocupare zi de zi a mamei) pentru a evita monotonia meniului, copilul nu va suferi și nu va avea senzația că este bolnav.

Un regim uniform duce la dispariția poftei de mîncare a copilului cu toate consecințele ei.

Dr. F. P.

Reacția tuberculinică

Copiii și tineretul sînt supuși sistematic, în ultimii ani, unei cercetări în scopul de a descoperi pe cei infectați cu microbul tuberculozei — cercetare cunoscută sub denumirea de reacția tuberculinică.

Cu ajutorul reacției tuberculinice — prescurtat I.D.R. (intra dermo reacție) — se recunoaște prezența, uneori și gravitatea infecției organismului uman. Se știe că bacilul Koch (B.K.) este foarte răspîndit în natură. Un bolnav de tuberculoză pulmonară, care elimină bacili, contaminează între 20—80 de ființe, în special copii, venite în contact cu el înainte ca bolnavul să fie diagnosticat și izolat. Animalele domestice bolnave (vaca, porcul, păsările) sînt de asemenea contaminatoare cînd produsele lor sînt folosite fără a fi dezinfectate. Din fericire omul suportă de regulă infecția cu B.K. fără urmări prea grave. Doar în copilărie — sub trei ani — infecția, cu B.K. este urmată, ca în toate bolile infecțioase, de îmbolnăvire. Pe măsură ce copilul înaintează în vîrstă, infecția tuberculoasă este de regulă combătută și lichidată de forțele de apărare ale organismului uman, cu deosebire cînd este ajutat prin măsuri profilactice. Exceptînd vîrsta pubertății, cînd infecția are, ca și la vîrsta de 3—5 ani, tendința de a se transforma în boală, tînărul sau adultul infectat se va îmbolnăvi numai în anumite condiții nefavorabile. Viața dezordonată, surmenajul, anumite boli cronice ca diabetul, abuzurile alimentare, alcoolismul, supra încordarea nervoasă, depresiunile și traumatismele psihice, etc. creează condițiile cînd infecția B.K. se va transforma în boală. La vîrsta matură numai 2—4 la sută din populația infectată se îmbolnăvește de tuberculoză.

Dar fiecare bolnav a suferit în trecut infecția al cărei martor este reacția tuberculinică pozitivă.

De aceea este folositor ca în combaterea tuberculozei și la adult să se practice I.D.R.

Spre deosebire de ceea ce căutăm la copii, în vîrsta adultă vom urmări nu numai prezența unei reacții pozitive, dar și intensitatea reacției tuberculinice. I.D.R. pozitiv intens precede sau însoțește, în majoritatea cazurilor, la adultul robust, rezistent încă, apariția tuberculozelor pulmonare și extrapulmonare. În asemenea situații progresele științifice din ultimii ani, măsurile organizatorice luate de Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale, intervin din timp pe lîngă completarea examenelor capabile de a preciza diagnosticul printre alte măsuri profilactice cu o metodă simplă și eficace : chimioprofilaxia.

Dr. A. ȘAIM

„Minte sănătoasă în corp sănătos"

● INTR-O ZI, fiind atacat de trei marinari care vroiau să-l jefuiască, un cetățean cu o statură atletică și cu o forță fizică impresionantă, reușește să-i lege pe toți trei împreună și să-i predea autorităților. Știți cine era ? Celebrul savant, poet și filozof rus Lomonosov, descoperitorul legii conservării materiei.

● INTEMEIETORUL gîndirii revoluționare ruse și al literaturii revoluționare ruse, filozoful A. N. Radiștev, a repetat mereu următoarea frază: „Folosirea forțelor va întări trupul, iar odată cu el se va întări și spiritul".

● N. G. CERNIȘEVSKI, marele democrat revoluționar rus, filozof materialist și critic, a fost totodată și un mare publicist. Într-un articol de estetică el scria: „Frumosul este viața. Sublimul și frumosul în om sînt de neconceput fără o dezvoltare armonioasă a organismului și întărirea sănătății omului".

● IN AL 80-LEA an de viață Goethe a spus că cele mai bune momente din îndelungata lui viață au fost orele consacrate muncii.

● ȘTIAȚI cine este autorul cunoscutului aforism: „Gimnastica prelungește tinerețea omului ?" Filozoful materialist englez John Locke, autorul unui „Esseu asupra intelectului uman"

● UNUL din biografii marelui poet rus Pușkin îi descrie în felul următor: „Structura fizică a tînărului Pușkin, puternică, musculoasă și suplă, era foarte mult dezvoltată de exercițiile fizice".

● DACĂ sînteți cumva curioși să aflați ce sporturi practicau unii din cei mai giganți gînditori și savanți, vă dăm mai jos o mică listă, desigur incompletă, dar credem foarte semnificativă:

— Goethe: exercițiile fizice, plimbările, turismul.

— Turgheniev: înotul, canotajul, vînătoarea.

— Tolstoi: velele, turismul, patinajul.

— Pavlov: Jocul gorodki (un fel de popice), schiurile, ciclismul, înotul.

— Gorki: canotajul, înotul, schiurile, patinajul.

— Victor Hugo: exercițiile fizice, canotajul, călăria.

— Cehov: Gimnastica.

— Bernard Shaw: munca fizică și exercițiile fizice.

— Jean Jacques Rousseau: înotul, plimbările, jocurile.

Ce știți despre organismul dv. ?

● LA COAGULAREA sîngelui iau parte globule sanguine speciale, așa numitele „plachete" sanguine. Ele sînt mai mărunte decît globulele albe și roșii. Numărul lor atinge 300—500.000 pe mm. cub. Rol important în coagularea (închegarea) sîngelui îl au de asemenea sărurile de calciu din sînge și un ferment care pare să fie secretat de plachetele sanguine. Însemnătatea coagulării sîngelui este evidentă: dacă sîngele ieșit din vase nu s-ar coagula, cea mai mică sîngerare ar atrage după sine o puternică hemoragie periclitînd uneori viața.

● PE LÎNGĂ participarea la metabolismul albuminelor, grăsimilor și zaharurilor, ficatul mai are un rol însemnat de barieră biologică. Ficatul reține și face inofensivă o serie de substanțe vătămătoare care intră în corp. Astfel mîncînd din vase de aramă, necositorite, particule de aramă, invizibile cu ochii liberi, ajung la ficat unde sînt „neutralizate". Același lucru se poate spune despre zinc, arsenic și un șir întreg de substanțe vătămătoare sănătății, intilnite în mediul extern pe care ficatul le face „nevătămătoare" și apoi le elimină cu bila (fierea).

● SIMȚUL mirosului are, la om, o serie întreagă de cîștiguri. Celulele „mirosului" din nas sînt foarte sensibile la unele excitații venite din exterior. Însă nu toate excitațiile exterioare pot sensibiliza celulele olfactive. Sensibilizarea lor este posibilă numai dacă excitanții sînt volatili și dacă prezintă un oarecare grad de umiditate, care nu trebuie să depășească o anumită limită. Picurînd apă în care se află o substanță mirositoare în nasul unui om, acesta nu simte mirosul substanței. În schimb, unele gaze, sînt simțite chiar cînd procentul lor în aer este foarte mic. Este de ajuns astfel, o cantitate de 0,000.000.002 gr. hidrogen sulfurat (miros de ouă clocite) la 1 centimetru cub de aer pentru a simți acest gaz.

Mirosul are de asemenea un rol important în perceperea gustului. Ceea ce numim gustul cepii, sau al mărului presupune nu numai senzații gustative ci și olfactive. Ca să faceți o verificare încercați să deosebiți, cu nasul bine astupat, numai cu gustul, o bucată de măr de o bucată de ceapă...

● VREȚI să știți cît de mare este inima dv.? Priviți-vă pumnul! Volumul inimii corespunde aproximativ dimensiunilor pumnului. Lungimea medie a inimii la adult este de 12—15 cm. iar diametrul 9—11 cm.

● PLĂMÎNUL este alcătuit în afară de arborele bronșic, din alveole (cămărușe de aer) extrem de mici care înconjoară cele mai mici bronhii (bronhiolele) ca o „coroană de frunze". Numărul alveolelor trece de 700.000.000 iar suprafața lor ajunge la 130 metri pătrați la bărbat și 100 metri pătrați la femeie.

● SCOARȚA creierului omului este întinsă pe o suprafață de 2.200 cm², groasă de cca 2 mm și cu peste 14 miliarde de celule nervoase. La cal, de pildă, un animal foarte „inteligent", suprafața creierului nu măsoară nici 350 cm².

Dr. I. V.

MEDICUL VA SFĂTUIEȘTE

LINA — Turda: Informațiile pe care le dețineți sînt inexacte. Epilația electrică nu lasă cicatrice. Acest tratament poate fi urmat în București la Spitalul Berceni, serviciul dermatologie. Desigur că este necesar și un tratament general în funcție de cauza care determină această creștere exagerată a părului.

V. I. ZAVODA — Toplet — Orșova: Desigur că ați procedat greșit deoarece prin răs ați stimulat creșterea părului în regiunea respectivă. Vă sfătuim să evitați a mai trece cu briciul sau lama prin această regiune și să folosiți depilatorul „Nivea". În legătură cu cea de a doua problemă vă comunicăm că transpirația nu se poate opri decît prin distrugerea glandelor sudoripare, ceea ce ar fi dăunător organismului. Totuși se poate reduce această transpirație procedînd în felul următor : după baia caldă obligatorie se tratează zilnic părțile interesate cu următoarea mixtură : Rp. Ac. formic 5 gr. hidrat 5 gr. Balsam Peru 1 gr. Alcool 100 gr.

În legătură cu a treia întrebare badijonați de 2—3 ori pe săptămînă regiunea respectică cu soluția : Rp. Biclorură mercur 0,10 gr. Ac. salicilic 1 gr. Rezorcină 3 gr. Ol. ricin 4 gr. Alcool 100 gr.

MAXIMILIAN K. M. Y: La noi în țară se aplică metoda implantelor dentare. Pînă la ora actuală au reușit în mai mare măsură implantele pe maxilarul inferior. Desigur că metoda se aplică la recomandarea medicilor de specialitate. Pentru efectuarea unei astfel de operații e nevoie să vă adresați Institutului de stomatologie din Calea Plevnei nr. 14 București.

Grija pentru sănătatea oamenilor sovietici

Fiecare zi ne aduce dovezi noi despre îndeplinirea cu succes a programului măreț de ridicare a nivelului de trai al poporului sovietic.

Cu o vie bucurie și justificată mîndrie au primit oamenii sovietici hotărîrile celei de a cincea sesiuni a Sovietului Suprem al U.R.S.S. cu privire la desființarea impozitelor, micșorarea zilei de muncă și celelalte măsuri menite să îmbunătățească continuu viața cetățeanului sovietic.

În cadrul acelorași măsuri se situează și Hotărîrea C.C. al P.C.U.S., și a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. „Cu privire la măsurile de îmbunătățire continuă a asistenței medicale și ocrotirii sănătății populației din U.R.S.S., apărută la 20 ianuarie 1960.

Astăzi ocrotirea sănătății populației stă sub aspectul sistemului de organizare, al fondurilor alocate, al numărului de medici, de spitale și de paturi etc. cît și al rezultatelor practice obținute — situează Uniunea Sovietică pe primul loc în lume.

Despre aceasta vorbesc însă foarte bine cifrele:

● În anii puterii sovietice mortalitatea generală a scăzut de peste 4 ori, iar mortalitatea infantilă aproape de 7 ori !

● Oamenii sovietici beneficiază de o asistență medicală gratuită, larg accesibilă și de o înaltă calificare.

● La începutul acestui an, în Uniunea Sovietică existau peste 328.000 de medici. Această cifră, luată chiar în raport cu numărul populației țării, arată că Uniunea Sovietică ocupă primul loc în lume în ceea ce privește asigurarea populației cu medici. Cu toate acestea numărul medicilor este în continuă creștere. Numai anul trecut au terminat facultatea de medicină 25.000 de medici. Școlile sanitare și farmaceutice medii au fost absolvite anul trecut de un număr de 98.000 de cadre. Numărul total al personalului sanitar mediu a fost la începutul acestui an de un milion trei sute de mii.

Numărul paturilor de spital a atins la începutul acestui an cifra de 1 milion 600 de mii Pentru anul 1959 a fost planificată o creștere a numărului paturilor de spital de 81.500 Datorită sprijinului populației cifra a fost depășită cu 6.500 paturi.

● An de an cresc sumele alocate de statul sovietic ocrotirii sănătății. În 1960 cheltuielile pentru sănătatea populației au fost stabilite la 47 miliarde de ruble. Această cifră depășește cu 7 procente cheltuielile din 1959. Sînt cifre unice în întreaga lume. Aceasta a fost posibil și datorită politicii umanitare a statului sovietic care a hotărît reducerea cheltuielilor militare ale țării cu 16—17 miliarde ruble. Legea cu privire la o reducere nouă și însemnată a forțelor armate ale U.R.S.S. adoptată la cea de a IV-a sesiune a Sovietului Suprem al U.R.S.S. este o mărturie a politicii pașnice a statului spre binele și fericirea poporului.

● Anul 1960 este în Uniunea Sovietică anul marii bătălii pentru lichidarea unor boli infecțioase. Așa este bunăoară cazul difteriei. Rezultatele obținute, de la începutul anului și pînă acum, arată că numărul îmbolnăvirilor în comparație cu anul trecut a scăzut de 2—2½ ori. Un interviu luat recent medicului șef al Sanepidului din Leningrad arată că numărul cazurilor de difterie în primele șase luni ale acestui an a fost doar de 7. Aproape de două ori mai mic ca anul trecut. În regiunea Dnepropetrovskului scăderea este de 3 ori, în Krasnodar de 2,4 ori, în Celiabinsk de 2—2½ ori etc.

Academia de Științe Medicale a U.R.S.S., îndrumînd activitatea științifică medicală a tuturor cercetărilor de pe întinderea Uniunii Sovietice, a stabilit următoarele cîteva probleme spre care să converarga eforturi cercetărilor științifice în etapa actuală: profilaxia și lichidarea treptată a bolilor infecțioase, problema bolii hipertonice, a cancerului, realizarea de noi medicamente, dezvoltarea și perfecționarea metodelor de cercetare experimentală și clinică. Cîteva exemple în domeniul producției de medicamente în perioada septenaluiui: producția de penicilină va crește de 4,8 ori, de streptomicină de 5,5 ori, de levomicitină — de 7 ori. Începe totodată producerea de noi antibiotice: colimicina, micerina, etc.

În ajutorul medicinii s-a început folosirea pe scară largă a fizicii nucleare, electronicii și a celor mai recente cuceriri ale biochimiei. Datorită dezvoltării industriei tehnico-medicale cele mai noi aparate de diagnostic și tratament au început să intre în oricare spital obișnuit. În anii planului septenal producția de fonoelectrocardiografe va crește de 13 ori, a aparatelor roentgen înzestrate cu mijloace electronice de 9 ori, a aparatelor gamma de 6 ori. Va crește instrumentarul operator necesar intervențiilor pe cord, plămîni etc.

La umbra nucului bătrîn

Romanța e veche și, de bună seamă, sînt puțini dintre aceia care n-o cunosc sau n-au cîntat-o. Se poate ca romanța aceasta să dăinuie încă foarte multă vreme. Cert este că se vor naște cîntece care vor povesti despre alte zile la umbra altor pomi. Pronosticurile noastre se bizuie nu pe chestiuni de ordin fantezist, ci pe o realitate care crește sub ochii noștri: de la un capăt la altul, țara se împodobește cu livezi. E și acesta un fapt care întregește configurația construcției socialiste, cu certe elemente ale belșugului și frumosului.

S-ar putea ca noile cîntece să fie cîntate cu precădere în Regiunea Pitești. De ce ? Fiindcă aici, la ora actuală se dă o bătălie uriașă pentru ca toate dealurile să fie îmbrăcate de livezi de tip socialist (adică pe sute de hectare).

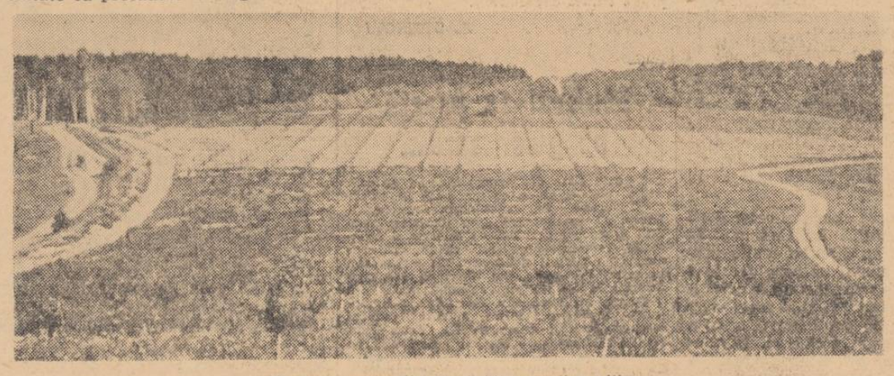

O mică parte din împărăția pomilor pitici

Începutul

Așezările pitorești fac parte din regiunile deluroase. Oamenii au trăit aici greu, întrucît pămîntul, sărac și zgîrcit, niciodată n-a umplut hambarele, oricît de mici erau ele. La exploatarea burgheziei s-a adăugat deci vitregia naturii, care rodea inima dealurilor ca un cancer. Eroziunea și-a făcut de cap, fără să fie stăvilită de cineva. Și totuși, Piteștii erau vestiți, căpătînd un nume de rezonanță : țara țuicii. Dealurile pitorești se prăpădeau și diverși politicieni reduceau activitatea țăranului pitorean la păscutul unei vaci sterpe și la menținerea unor pruni buni numai pentru fabricarea țuicii.

Pînă nu de mult, în pomicultura din regiune preponderente erau soiuri de pruni (roșioare, scoltușe) sărace în valori nutritive și ca atare puțin valoroase.

De cîțiva ani, dealurile acestea pe care le-a ros cancerul eroziunii au fost redate vieții. Acum, cînd inima lor cunoaște efervescența unei munci înnoitoare, ele acuză pe acei ce le-au lăsat în pustie și uitare.

Știința s-a urcat pe dealuri

Da. Știința s-a urcat pe dealuri. Ea a fost cea care a ajutat gospodărierea cartofilor. De unde ? De unde înainte nu era nimic.

Poetul ar putea să spună :

Fată mare, fată hoață,
Prinseși dealul tot în brață
Și puseși, ici, în pustie,
Măr domnesc și razahie.

Imensa împărăție a piticilor

Dacă te duci la pepiniera pomicolă de la Costești, vei întîlni în cele trei cîmpuri un milion de meri, pruni, caiși, piersici, nuci. Dacă ai să urci niței spre Măgura Tătarului, ai să întîlnești pe un loc pustiu pînă de curînd, o vie tînără, cu delicioșii struguri Muscat de Hamburg, Fetească albă, Pinot gris etc. Dacă ai să te duci la Curtea de Argeș, te va întîmpina o splendidă pepinieră (de la Ciofrîngeni) iar dacă ai să zăbovești la Cîmpulung au să te întîmpine culegătoarele de mere în imensa împărăție a pomilor pitici. Apropo de acești pomi pitici care au început să prindă rădăcină pe multe dealuri piteștene. Ne-am pus întrebarea : de ce să cultivăm pomi pitici cînd avem la îndemînă pomi mari ? Specialiștii au argumentat : a) la pomii pitici toate lucrările de întreținere se fac mult mai ușor ca la pomii înalți ; b) pomii pitici intră mai repede pe rod ca pomii înalți (un pom înalt intră pe rod la 6—8 ani, un pom pitic la 4—5 ani) ; c) roadele pomului pitic sînt mai colorate și mai gustoase ca ale pomului înalt ; d) intră mai mulți la hectar.

În concluzie, toate acestea pledează pentru pomul pitic. Fapt pentru care în ceasul de față împărăția pomilor pitici din Regiunea Pitești crește într-una.

Cînd s-a pus problema cultivării raționale a terenurilor sărace (și în mod deosebit a celor în pantă) s-au găsit destui care n-au dat de bucurie cu căciula-n ciini. Dimpotrivă, treaba aceasta i-a cam nemulțumit pe unii. Ei spuneau că omul de la munte și de la deal, de cînd se știe, nu poate trăi fără oaie și fără vacă. Ceea ce e foarte adevărat. De unele rezerve de teren pe care să le folosești pentru alte culturi.

Poezie și rentabilitate

În mod premeditat n-am voit ca în însemnările de față să coloram frumoasele peisaje piteștene cu modestele noastre adjective. Desigur, aici sînt nenumărate elemente care îndeamnă ochiul la visare. Dar spuneți : este sau nu este aceasta poezie ? Iată : în toamna aceasta și în primăvara lui '61 se vor planta în Regiunea Pitești 4.700.000 pomi. Este poezie ? Sigur că este. Și încă ce poezie ! Frumoasă, mare și rentabilă. Mai departe. În 1960—1965 suprafețele cu livezi masive vor cuprinde aici 46.000 hectare. Ce înseamnă aceasta ? O poezie cu meri, caiși, vișini, nuci, și mai cu seamă o poezie a muncii care, din punct de vedere economic, are o mare calitate : e rentabilă.

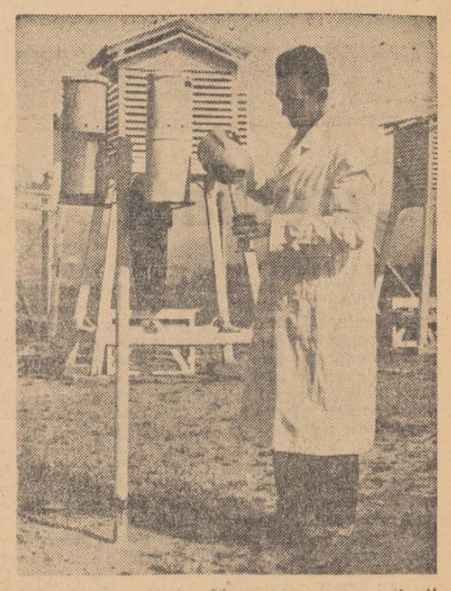

Pomicultura rațională cere prezența stațiunii meteorologice. Responsabilul stațiunii, tovarășul Ștefan Iorga, stabilește cantitatea de apă căzută pe metru pătrat.

S-a oprit tractoru-n drum. Are vreo pană ? Nici vorbă. Se pare însă că tractoristul are de spus ceva... unei codane ce îngrijește merii.

Pentru acest lucru, organele de partid și de stat din Regiunea Pitești merg pe linia dezvoltării unei pomiculturi raționale, bazată pe principii tehnice noi, care asigură producția marfă în cadrul livezilor de tip socialist.

Dacă ai cumva drum prin Regiunea Pitești vei întîlni în aceste zile dealurile fremătînd de hărnicia oamenilor. Unde n-a fost nimic se plantează. Băieții care pun nucii, amorezați sau nu (nu i-am întrebat) cîntă „La umbra nucului bătrîn". E adevărat : romanța nu se prea potrivește, întrucît nucii sînt foarte tineri, dar ce să-i faci ? Cîntecul livezilor acum se plămădește. Dar — veți spune — aceasta nu-i un motiv pentru reamintirea romanței ? Este.

George CIUDAN

Sadoveanu la 80 de ani

(Urmare din pag. 1-a)

„Poezia" prozei sadoveniene face ca acțiunea să capete astfel forță de sugestie, să simți realitatea celor petrecute, fie că este vorba de timpurile de acum cîteva sute de ani, fie că acțiunea se petrece încoace, aproape de zilele noastre. Și cînd rîndurile scrise de maestru sînt citite de însăși autorul lor, așa cum am avut prilejul la diferite ședințe literare sau din imprimările transmise la radio, atunci farmecul prozei sadoveniene capătă o savoare și mai mare.

Personajele operelor lui Mihail Sadoveanu se numără cu miile. Foarte multe dintre ele sînt cunoscute și îndrăgite de cititor. Cine nu-și amintește de atîtea chipuri moldovene pe care Sadoveanu le-a redat cu tot ceea ce au mai omenesc în ele ?

Mitrea Cocor a devenit un personaj atît de familiar cititorilor, încît nu este de mirare nimănui dacă pe alocuri este numit chiar „tovarășul Mitrea Cocor". Aceasta demonstrează viabilitatea acestui personaj nou al satului nostru nou, în plină transformare socialistă. Caracterul militant al operei lui Sadoveanu străbate ca un fir roșu opera sa. Scriitorul ia apărarea omului simplu, oprimat de regimul burghezo-moșieresc, ia atitudine împotriva nedreptăților sociale.

Cu ură și dispreț descrie Sadoveanu tratamentul inuman practicat de vechea armată în „Amintirile căpitanului Gheorghiță". Aceleași sentimente se vădesc și în „Un instigator". În „Strada Lăpușneanu" străbat ecourile Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Din primele zile după eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist, Sadoveanu — alăturîndu-se luptei poporului condus de către partid — a depus o vastă activitate și pe tărîmul activității obștești, pășind în pas tineresc alături de milioanele de constructori ai socialismului. În această privință sînt semnificative cuvintele lui : „Prieteni și prietene, spunea el, întindeți mîinile să vi le string. Binecuvîntați aceste zile eroice în care se pun temeliile unei lumi mai bune ! Străduințe și jertfe le închinăm cu bucurie generației ce se ridică".

Și Sadoveanu nu și-a precupețit forțele pentru a fi la înălțimea acestor zile eroice, aducînd un bogat și valoros aport la înflorirea Republicii noastre populare, cauzei socialiste. Înțelegînd datoria sa de cetățean, el a participat activ la viața politică, s-a aflat în mijlocul celor care munceau pentru ca viața noastră să fie din ce în ce mai frumoasă și mai bună. Cuvîntul și slova lui Sadoveanu au însuflețit. Prețuirea muncii sale este ilustrată de înaltele distincții pe care statul nostru democrat popular i le-a acordat, de titlul de mare cinste ce îl poartă. Sadoveanu, scriitorul și cetățeanul este Erou al Muncii Socialiste.

Numele lui Sadoveanu s-a impus și peste hotare nu numai ca artist, ci și ca luptător activ pentru pace. Ca membru al Consiliului Mondial al Păcii, glasul său a răsunat în apărarea acestui măreț și nobil ideal la Stockholm, Moscova, la Paris, unde s-a pronunțat cu hotărîre împotriva războiului, pentru dezarmare, pentru pacea lumii. A răsunat cu căldură, cu dragoste, pentru apărarea vieții, a patrimoniului bogat creat de omenire secole de-a rîndul, prin muncă sîrguincioasă.

Iubind cu înflăcărare Uniunea Sovietică, a militat pentru cunoașterea realizărilor uriașe ale celor ce construiesc comunismul, oamenii sovietici. Sadoveanu arăta cititorilor săi cu mîndrie, cu adîncă semnificație că „lumina vine de la răsărit".

Cu prilejul împlinirii vîrstei de 80 de ani îi adresăm lui Mihail Sadoveanu, acestui mare scriitor-cetățean, urări de sănătate, de viață îndelungată spre bucuria noastră, a tuturor.

Maestrul Sadoveanu, la biroul său de lucru, împreună cu fiica sa, Valeria Sadoveanu

OAMENI SOVIETICI

(Urmare din pag. 1-a)

pictorul trebuia să ia parte la o ședință a Uniunii, pentru repartizarea unui număr de 240 ateliere pictorilor din Moscova.

Am mai vizitat pe artiștii plastici Nikolai Jukov din Moscova și Kurdov din Leningrad, pe caricaturistul Ivan Semionov, pe L. Kosmodemianskaia.

— Cu multă bucurie și căldură ne-au primit — ne spune Șaru — muncitorii de la uzina „Kirov", printre care eroii muncii socialiste Leonov și Zaicenko ne-au uimit prin cunoștințele lor în domeniul artelor ; ca și membrii colhozului „Maxim Gorki" de lîngă Moscova.

Cînd ne-a văzut, președintele colhozului s-a adresat cîtorva colhoznici cu aceste cuvinte : „Vedeți, tovarăși. Cine spunea că nu ne mai vizitează pictorii ?" La aceste cuvinte am schițat și noi — din priviri — un semn de întrebare, după care a urmat explicația președintelui.

— Într-adevăr, de la o vreme, artiștii noștri plastici ne vizitează mai rar. Și asta, pentru că colhozul nostru este prea aproape de Moscova...

— Tot nu înțelegem...

— Să completez. Artiștii noștri plastici au fost criticați într-o vreme că se ocupă mai mult de colhozurile din apropierea Moscovei. Ar trebui — au spus criticii — să fie mai puțin comozi și să se deplaseze și la mii de kilometri de Capitală, că și acolo sînt colhoznici, că viața și munca acestora trebuie oglindită în artă, în egală măsură ca și la centru. Foarte bine. Dar, de atunci, artiștii, însușindu-și critica, pornesc cu uneltele lor în depărtări iar pe noi ne-au uitat...

... Cîte figuri interesante — continuă Șaru — ce oameni multilaterali se pot vedea în mediul colhoznic ! Oameni ca agronomul Abramenco, ca Iulia Bibikova și mulți alții ne-au pozat cu plăcere și s-au bucurat de vizita noastră, pe care au dorit-o cît mai lungă. Cînd le-am spus că vom organiza o expoziție la București, ei și-au exprimat dorința să expunem chipurile desenate de noi și în colhozul „Maxim Gorki". „Noi am fi foarte încîntați", ne-a spus președintele. Pot să vă confirm că dorința colhoznicilor va fi îndeplinită. Cu concursul Uniunii noastre ne vom afla din nou — de data aceasta cu expoziția noastră — în mijlocul oamenilor pe care i-am cunoscut și a căror amintire ne va rămîne neștearsă.

Miron LIVIU

PUNCTE DE VEDERE

OLIMPIADA ÎNȚELEPCIUNII

Indiferent de locul pe care-l vor ocupa la sfîrșitul celor patru săptămîni de concurs, prezența șahiștilor noștri între primele 12 naționale de pe glob constituie o performanță elogioasă. Această remarcabilă altitudine în ierarhia sportului minții, ne onorează, mi se pare, cel puțin cît o eventuală calificare în finala „Cupei Jules Rimet" — eventualitate care, deocamdată, reprezintă o utopie demnă de colecția „Povestiri științifico-fantastice".

Ca participare, actuala Olimpiadă de la Leipzig poate fi considerată drept cel mai puternic turneu inter-țări din istoria eșichierului. Pe lîngă patru purtători ai titlului de campion mondial — Euwe, Botvinik, Smislov, Tal — la care se adaugă, oarecum inerent, eternul „candidat" Keres — în vechea Lipscă și-au dat întîlnire cei mai mulți dintre corifeii tablei cu 64 de pătrate: Gligorici, Fisher, Szabo, Petrosian, Najdorf, Pachman, Unzicker, Uhlman și atîția alții.

În această companie mai mult decît selectă, echipa noastră, eminamente tînără, se comportă pînă acum foarte bine. Fără nici un nume de rezonanță, cu un Troianescu a cărui formă pare departe de aceea care l-a consacrat, șahiștii romîni luptă cu o dîrzenie exemplară, reușind să facă „zile negre" unor adversari net superiori prin antecedente. Dacă în preliminarii Cornel Radovici nu scăpa cîștigul la D. Byrne, dacă Troianescu — un pion avantaj! — ar fi scos cel puțin remiză la Fougelmann, pe tabela turneului, în dreptul inițialelor R.P.R., ar fi apărut două rezultate senzaționale: un meci egal cu S.U.A. și o victorie asupra Argentinei! Dar și așa se cuvine a fi consemnate la loc de cinste, atît egalitatea cu argentinienii, competitori la unul din primele locuri, cît și bilanțul favorabil al dublei întîlniri cu redutabila echipă vest-germană: R.P.R. — R.F.G. 4½—3½.

Pe lîngă aceste bucurii, oarecum personale, marea competiție despre care vorbim ne oferă însă o satisfacție inedită, a cărei importanță mi se pare cu totul excepțională.

Este vorba de participarea la un concurs desfășurat pe teritoriul Republicii Democrate Germane a unor reprezentative ale S.U.A. și R.F.G. După cum se știe, cercurile retrograde din ambele state capitaliste se opun oricăror relații oficiale cu sportivii din R.D.G., demonstrînd, în această privință, o încăpățînare vrednică de niște rubedenii mai depărtate ale calului de pe tabla de șah...

Așadar, i-a fost dat anticului și nobilului joc de origine asiatică, să facă o „primă mișcare" în direcția în care umanitatea speră să vadă îndreptîndu-se, cît mai temeinic și cît mai grabnic, întregul complex al relațiilor internaționale. La urma urmelor, șahul nu este oare el însuși un exemplu de întrecere pașnică, de adversitate creatoare, de luptă elegantă între inteligențe, singurele sacrificii fiind cele ale figurinelor simbolice, de lemn sau de fildeș?

Fie ca într-un viitor apropiat, aceste 32 de piese să devină unicele forțe armate ale unui pămînt fericit, unde lui Ares i se va spune „șah și mat" odată pentru totdeauna, pe toate paralelele și meridianele!

Dan DEȘLIU

Din cauza unui... iepure

Un iepure care s-a rătăcit din întîmplare pe stadionul din orașul englez Amersham, tocmai în momentul cînd se disputa un meci de fotbal între echipele Amersham Town și Swidon i-a obligat pe jucători să întrerupă partida și să înceapă o goană nebunească pentru a-l alunga. Dar acest lucru a fost doar prologul emoțiilor prilejuite de micul animal. Pentru că, încercați să vă închipuiți spectacolul trasă de unul din jucătorii echipei Amersham atunci cînd, trebuind să execute o lovitură liberă, a constatat cu stupefacție că balonul... se îndepărtează iute de dînsul. Bietul jucător confundase mingea cu iepurele care pînă atunci stătea ghemuit liniștit pe gazon.

Meciul a putut continua numai după ce iepurele s-a refugiat pe un cîmp alăturat.

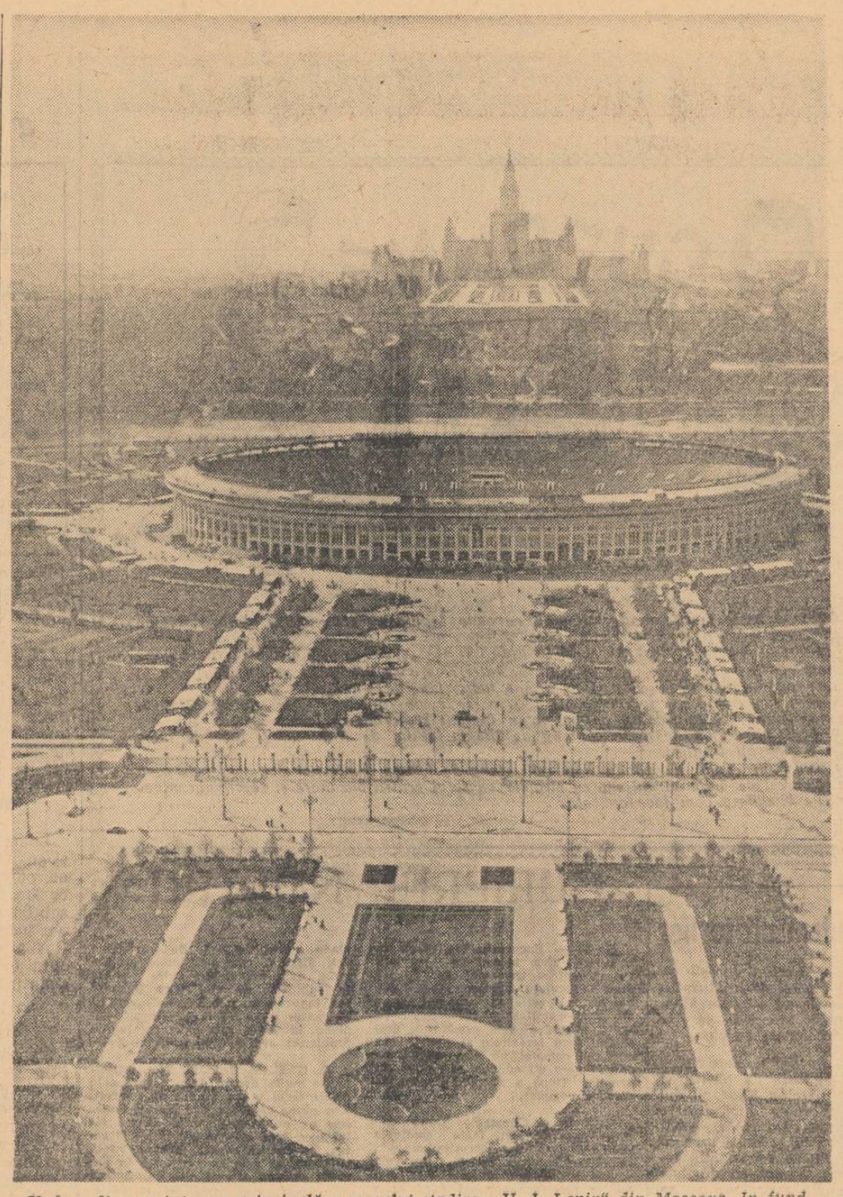

Vedere dinspre intrarea principală a marelui stadion „V. I. Lenin" din Moscova. In fund — clădirea Universității „Lomonosov"

DIN VIAȚA SPORTIVILOR SOVIETICI

Recorduri

Jumătate din recordurile mondiale și europene înregistrate la atletism, haltere, patinaj, tir, aviație sportivă, sînt deținute de sportivii sovietici. Numai în acest an atleții au doborît 10 recorduri mondiale și 12 europene iar halterofilii au corectat 24 de recorduri ale lumii. Printre angajamentele sportivilor în cadrul septenalului erau înscrise și o serie de „norme-record" ce păreau la prima vedere aproape de neatins: 28'20 la 10.000 m; 2,20 m. la înălțime; 525 kg. la haltere categoria grea; 40" la 500 m. patinaj. Termenul de realizare 1964—1965. Normele au fost îndeplinite și chiar depășite cu 4 ani mai devreme. La Olimpiadă, Iuri Vlasov a ridicat 537,5 kg. apoi pe toamnă Bolotnikov a alergat 10.000 în 28'18"8/10. Valerii Brumel a sărit exact 2,20 m. iar pe la începutul anului Grișin a patinat în 49". Fără îndoială că în curînd și alți sportivi sovietici le vor urma exemplul.

Un sportiv la 8 locuitori

Sportul, cultura fizică, erau aproape necunoscute în Rusia țaristă. O statistică datînd din 1913 arată că în întreaga țară se găseau numai 50.000 de practicanți ai sportului. După 43 de ani de la înfăptuirea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, în U.R.S.S. există 26 de milioane de sportivi (un sportiv la 8 locuitori), în 1950 erau 8 milioane, iar în 1965 vor fi 50 de milioane. Comparații care fac aproape inutile comentariile. Este instructiv totuși să menționăm că sporturile cele mai larg răspîndite sînt cele de bază, disciplinele complete care presupun însușirea perseverență a unei tehnici destul de dificile: schiul de pildă e practicat de aproape 3.000.000 de oameni, atletismul de 2.000.000, aproape un milion cunosc patinajul, peste 1 milion baschetul și gimnastica, sînt 1.700.000 de șahiști.

„Cele 5 minute de sănătate" și ceva mai mult

U.R.S.S. este prima țară în care s-a introdus pe scară largă gimnastica în producție — acest intermezzo sportiv al muncii, recreativ și tonic, „Cele 5 minute de sănătate" cum numesc muncitorii sovietici pauza dedicată exercițiilor de gimnastică la locul de muncă, își cîștigă tot mai mulți adepți. La ora actuală în orașele U.R.S.S. peste 6 milioane de oameni practică din convingere personală gimnastica în producție. In fond fenomenul apare firesc. Pentru omul sovietic, constructor al societății comuniste, sportul, activitatea fizică în general, turismul, nu sînt socotite ca simplu divertisment ci ca o necesitate vitală, fortifiante indispensabile ale trupului și minții. Muncitorul sovietic cînd se duce la bazinul de înot sau la patinoar, cînd conduce yachtul sau traversează munții, este convins nu numai că face un lucru util pentru el ci și pentru semenii săi la fel ca atunci cînd se află la strung sau în cabina unei macarale.

Eventul echipei „Torpedo"

După un lung șir de ani, în care numai trei echipe moscovite — Dinamo, Spartak și T.S.K.A. — și-au împărțit între ele titlul suprem în fotbalul sovietic, o nouă echipă, tot moscovită își înscrie numele în palmaresul cîștigătorilor campionatului Uniunii Sovietice. Este vorba de Torpedo Moscova, echipa fabricii de automobile Luhaciov din Moscova, formația ce s-a impus cu autoritate în acest sezon realizînd un dublu succes: campioană și cîștigătoare a Cupei U.R.S.S. la fotbal.

Torpedo Moscova este o echipă tînără care prin joc său frumos și-a cîștigat simpatia publicului spectator. Vîrsta medie a echipei este de 22 de ani, cel mai „bătrîn" fiind cunoscutul internațional Ivanov (26 ani), excelentul inter-dreapta care împreună cu colegul său de echipă, extrema dreaptă Metreveli, a făcut parte din reprezentativa U.R.S.S. care anul acesta, la Paris, a cucerit Cupa Europei.

In această stagiune cei doi antrenori ai echipei Torpedo, Viktor Maslov (antrenorul principal) și Boris Hrenov (antrenorul secund), au folosit un lot de 15 jucători care toți alcătuiesc o echipă bine închegată.

La fiecare 1000 de locuitori o bază sportivă

Uriașă și excelent utilată rețea de baze sportive deservește pe cei care vor să guste din plăcerile și foloasele sportului. Sînt răspîndite pe întinsul teritoriu al U.R.S.S. 2407 de stadioane mari cu piste de atletism, 10.000 de palate ale sporturilor și săli de gimnastică și vreo 230.000 (la un loc socotite) de bazine de înot, patinoare, baze nautice, terenuri de fotbal, volei, baschet, tenis etc. Moscova posedă cel mai mare complex sportiv din Europa — Lujniki (alte două asemănătoare sînt în construcție), o colosală piscină în aer liber (pe cheiul Kropotinskaia) și va avea în curînd cel mai mare stadion acoperit din lume, Dinamo ,cu 80.000 locuri și un „Lujniki albastru" pe lacul Himki. Stadioane se construiesc neîncetat și peste tot. Colhozurile din Turkmenia și Kirghizia, regiuni unde cuvîntul sport era absolut necunoscut cu 40 de ani în urmă, au fiecare stadionul său propriu. In ultimii ani la sate au fost amenajate 350 de stadioane și 147.000 terenuri de fotbal.

O roată de aur la bicicleta lui Kapitonov

La startul cursei olimpice de ciclism care se disputa la Melbourne se prezentă și un tînăr slăbuț, nu prea înalt, cu părul blond și cu fața luminată de ochi albaștri, cutezători. Il chema Kapitonov, avea 22 de ani și nu prea auzise lumea de el. Viktor venise în ciclism dintr-o întîmplare. Cînd lucra ca ajustor la fabrica de vagoane din Kalinin, era patinator de forță. Intr-o iarnă, avea atunci 17 ani, a cîștigat chiar titlul de campion al uzinei și a primit cadou... o bicicletă de curse. Cine să-și închipuie-? A uitat de patine și în anul următor fostul campion de patinaj devenea campion de ciclism pe șosea al orașului. Au urmat și alte succese, apoi eșecuri. Cum e la ciclism. Iată-l acum la Melbourne alături de atîția și atîția campioni celebri... Cu două ture înainte de sfîrșit evadează italianul Ercole Baldini; cu el mai sînt vreo cîțiva și Kapitonov. Viktor n-a avut parte să-și joace șansa pînă la capăt. La 12 km. de sosire a căzut într-un viraj și s-a clasat abia al 41-lea.

Au trecut alți 4 ani de atunci. Jocurile Olimpice îi „pun pe roate" și pe cicliști. Eroul nostru se află din nou la start. Intre timp s-a maturizat, a învățat multă „meserie", a cîștigat vreo 4-5 etape în „Cursa Păcii", a colindat multe țări, e cunoscut de toți rutierii. A devenit un as cum se spune. Nu e însă singurul. Pe circuitul de la Grotta Rossa din Roma și-a dat întîlnire „crema" ciclismului amator. Și italienii țineau morțiș să cîștige și al 6-lea titlu olimpic la ciclism — era de altfel cel mai rîvnit și cel mai important. Cursa era grea, 140 de concurenți porniseră în lupta pentru tricoul de campion olimpic. La km. 128 Kapitonov a fugit singur din pluton Dintre toți numai Livio Trape (acum profesionist) a reușit să-l prindă roata totuși ambițiosul alergător italian a fost nevoit să se încline pe linia de sosire.

I. GOGA

Echipa de fotbal „Torpedo"-Moscova

Vechi lucrări literare despre turism

Printre primii autori care au scris despre frumusețea peisajului de munte se află Polibet (istoric grec, 210—125 î.e.n.), Tit-Liviu Claudian, (poet latin, sec. IV), Diodor din Sicilia (istoric grec, sec. I), Arianus Polienus (scriitor grec, sec. II), Salust (istoric latin, sec. I î.e.n.).

Dante cere muntelui, într-un celebru poem al său, să-i împrospăteze forțele.

Petrarca a urcat muntele Ventoux (26 aprilie 1336) mînat de dorința de a cunoaște neobișnuita înălțime a locului, după cum însuși mărturisește.

Leonardo da Vinci, în tratatul său de pictură, descrie ascensiunea sa pe „Monboro" — munte ce nu a putut fi identificate.

Fără îndoială că cel mai vechi jurnal de escaladă este cel întocmit de Pietro de Aragon cînd a escaladat muntele Canizon în Alpi. Istoricii ezită în a fixa data: în 1276 ori în 1285...

Montaigne face într-unul din Eseurile sale celebre (II, 13) o subtilă analiză psihologică a amețelilor de munte, pe care le-a încercat cu propria sa experiență în 1580, cînd a trecut peste vîrful Brennero.

Instalîndu-se, în 1775, la poalele munților pe țărmul lacului Leman, Voltaire destăinuie în scrierile din acea epocă admirația sa pentru peisajele de la Famigny.

Părerea specialistului

DUPA UN DEBUT INTERNAȚIONAL...

Echipa braziliană de fotbal „Victoria Bahia", care ne-a vizitat de curînd pentru un turneu de patru jocuri, nu poate fi trecută în rîndurile marilor formații de club din străinătate ce-au evoluat pe terenurile noastre. Totuși apreciez că a fost un partener bun pentru selecționatele în compania cărora a jucat, deși foloase s-au tras pentru fotbalul nostru și din întîlnirile intercluburi susținute. Selecționatei A i-a scos în evidență șirul lung de lipsuri ce o însoțește acum, după cum echipei de tineret i-a permis un debut internațional interesant. Acest din urmă aspect al turneului cred că merită comentat mai pe larg.

„Victoria Bahia" a fost echipa de prim contact cu jucătorii străini oferit selecționatei noastre de tineret, formată exclusiv din debutanți. De la partida de anul trecut, de la Falun (Suedia), echipa de tineret a țării noastre n-a mai jucat. Și în jocul de atunci, împotriva formației corespunzătoare în „grad" a Suediei, noi am apelat la: Todor — Greavu, Motroc, Cojocaru — Fronea, Tabarcea — Ivănsuc, Mateianu, Dridea, Ene II și Ciripoi, cărora li s-au adăugat Mureșan și Petru Emil după modificările survenite în timpul disputei. Din toți acești jucători nici unul n-a fost folosit acum în partida cu „Vitoria Bahia". Au fost deci promovați noi jucători care să mărească lotul de selecționabili pregătiți să devină într-o zi titulari ai echipei A.

Cum s-a soldat pentru ei acest prim contact cu o echipă străină?

Mai întîi cu urmările inerente debutului și tracului. Contactul cu realitatea i-a ajutat însă mai mult decît povețele sau sfaturile ce li s-ar fi putut da.

In „Vitoria Bahia" selecționata de tineret a găsit un partener care i-a oferit prilejul să se adapteze felului de joc al unui adversar care acționează cu o înaintare cu patru jucători ce stau pe aceeași linie. E o variantă de joc destul de frecvent folosită în Europa (de unguri, cehoslovaci etc.) așa că jucătorii noștri trebuie să se acomodeze cu ea, să știe a-i replica.

„Vitoria Bahia" a mai arătat selecționatei noastre de tineret cum acționează o echipă ai cărei jucători sînt buni tehnicieni. Totul se face liniștit, cu calm, complet relaxat, chiar dacă e vorba de acțiuni în viteză. E ceea ce are de învățat nu numai echipa noastră de tineret sau selecționata A, ci toate formațiile noastre indiferent de categoria în care joacă.

Confruntarea cu echipa braziliană ne-a conturat echipa de tineret și posibilitățile ei. Dintre jucători s-au impus mai mult: Ioniță, Nunweiller IV, Marcu, Ionescu, O. Popescu, Datcu, etc. Lotului folosit la Bacău din care au mai făcut parte, printre alții, Raksi, Pîrcălab și Creiniceanu i se pot adăuga și alți jucători, mai mult sau mai puțin consacrați, cum ar fi de pildă: Tabarcea, Dridea, Greavu, Mureșan, Petru Emil, Cojocaru, Balint, Koszka, Ungurolu, Varga, etc. Din acest lot mărit se poate alcătui o echipă bună și de perspectivă, rezerva imediată a selecționatei A.

Pentru cîte a permis să se constate turneul echipei „Vitoria Bahia" (și eu n-am enumerat decît unele dintre aceste constatări) consider că federația de fotbal s-a orientat bine cînd a ales, pentru început, un asemenea partener. Rezultatele ar fi fost cu totul negative dacă, de pildă, un adversar cu mult prea puternic ar fi surclasat (eventual) selecționata de tineret la debutul ei, cînd tracul și lipsa de rutină pot juca feste dintre cele mai mari. Viitorul partener va fi desigur mai puternic, după cum continuu va exista preocuparea gradării valorii viitorilor parteneri. In afară de jocuri în compania unor echipe din țara noastră, (cum de pildă a fost recent întîlnirea cu Metalul Tîrgoviște), Selecționata de tineret trebuie să susțină și alte jocuri internaționale. De pildă, pentru evoluțiile imediat următoare, din toamna aceasta — în noiembrie — e foarte probabilă venirea echipelor A. F. K. Malmöe campioana Suediei și Voyvodina Novisad (R.P.F. Iugoslavia).

Un debut interesant, promițător, al selecționatei de tineret se cuvine consemnat ca atare, fără să fie însă transformat într-un element de autoliniștire. Pentru redresarea fotbalului nostru, pentru creșterea lui valorică, e necesară o muncă insistentă, pricepută și exigentă. Sporirea continuă a exigenței față de partenerii de pregătire se include pe de-a întregul în căile care pot duce la reușită, prin mijlocul sigur ce-l oferă în verificarea permanentă a valorii atinsă de jucătorii noștri în stadiul diferitelor etape de pregătire. Iar pentru că selecționata noastră A, jucătorii care intră în vederi pentru formarea ei, se prezintă astăzi așa cum se știe, cu atît mai minuțioasă se cuvine să fie preocuparea pentru transformarea reușită a echipei de tineret în schimbul de mîine.

Cu fiecare partener de joc adus din străinătate să urmărim strict, fără vreo concesie, atingerea completă a obiectivelor ce ne stau în față. Dacă cu „Vitoria Bahia" s-a făcut începutul, să se continue cu adversari mereu mai tari, programarea de jocuri simultane pentru echipele A și de tineret. Cu același partener de joc și jucînd în aceeași perioadă de timp se vor dobîndi învățăminte deopotrivă pentru jucătorii ambelor loturi ca și criterii de comparație sigure și fără echivocuri între acești jucători și pentru alegerea celor mai buni dintre ei.

C. TEAȘCA
membru în Biroul federal al F.R.F.

● Varietăți ● Varietăți ●

2000 ore de exerciții

Pentru a pregăti un cal care să obțină rezultate de valoare în proba olimpică de dresaj trebuie deobicei 3-4 ani. Ținînd seama că au loc 2 ședințe pe săptămînă a cîte 2 ore, rezultă că se lucrează minimum 600 de ore într-un an (au fost excluse duminicile). In trei ani și ceva pînă cînd calul va atinge performanța superioară dorită, sînt deci necesare cel puțin 2000 de ore de exerciții.

15.000 de sărituri

Cu un cal pentru probele de obstacole se lucrează în medie 48 de săptămîni pe an, cîte două ședințe pe săptămînă. In cadrul fiecărei ședințe se execută circa 10-12 sărituri, ceea ce înseamnă 950—1000 de sărituri la antrenament, într-un an. La acestea se mai adaugă săriturile din cadrul a minimum 8 concursuri, 600 la număr (inclusiv săriturile pentru încălzire). Deci, în total, 1500 de sărituri. Și dacă socotim că un cal judicios utilizat poate concura 10 ani (sînt cai care „merg" și mai mult) reiese că un cal își încheie activitatea competițională la obstacole însumînd 15,000 de sărituri.

Suporterii piraților sînt mai pirați

Există o echipă intitulată „Piratii din Pittsburg". Ar fi inutil să precizăm că titulatura aceasta prea puțin sportivă este utilizată de o formație din Statele Unite.

Făcînd totul pentru a nu-și desminți numele ce și l-au ales, „Piratii din Pittsburg" uzează de mijloace prea puțin sportive pentru a cîștiga meciurile. Violențele, rezultatele măsluite, adversari cumpărați și alte metode piratești sînt ținute la mare preț de acești corsari sportivi. Faptele sînt de notorietate publică americană. Nimeni nu s-a mirat deci cînd la un meci al acestei cucernice echipe un spectator a rostit tocmai adevărurile mai sus enunțate. Nimeni nu s-a mirat, numai că Gaspar Sanchez, suporter înflăcărat al „Piraților din Pittsburg" s-a înfuriat, a scos pistolul și și-a risipit cu dărnicie gloanțele printre mărunțaiele imprudentului spectator. Nici acesta nu a mai avut timp să se mire căci și-a dat duhul fără să mai apuce măcar să rostească o vorbuliță de retractare sau de laudă la adresa „Piraților din Pittsburg" și suporterilor săi.

Mozaic sportiv

● **JANOS FLESCH, un muncitor din Budapesta în vîrstă de 27 de ani, a stabilit un nou record mondial la șah „orb". Susținînd un simultan cu 52 de jucători, Flesch a cîștigat 31 de partide, a făcut 18 remize și a pierdut numai 3. In cele 12 ore cît a durat acest simultan, Flesch a trebuit să memoreze pozițiile a 1.664 de piese de șah răspîndite pe 3.328 pătrățele.**

● **IN CURSUL unui meci de fotbal desfășurat luna aceasta în Spania, arbitrul a eliminat de pe teren pe toți cei 11 jucători ai echipei Alcover din campionatul diviziei C, care s-au dedat la brutalități în partida de campionat cu echipa Tarragone. Arbitrul a eliminat mai întîi pe centrul atacant, mijlocașul stînga și pe portar. Cu toate că au rămas numai în opt jucători fotbaliștii de la Alcover continuau să urmărească picioarele adversarilor astfel încît arbitrul a oprit jocul și a invitat întreaga echipă să părăsească terenul.**

● **SCAUNE și sticle au început să fie aruncate de spectatori cu prilejul unei bătăi care s-a produs în timpul desfășurării unui meci de box în orașul Castellvero din Sicilia. Deoarece poliția care a intervenit împreună cu pompierii nu a reușit să liniștească spiritele, în ciuda faptului că au fost folosite și furtunuri cu apă, organizatorii au adus în grabă cîțiva stupi cu albine. In cîteva minute sala a fost goală...**

● **IN FAȚA unui tribunal din Carson City (statul Nevada) s-a judecat procesul unui cowboy care, asistînd la un meci de fotbal american, a fost atît de nemulțumit de deciziile arbitrului încît l-a prins cu lassoul și l-a scos afară de pe teren.**

Pentru această faptă tribunalul a obligat pe acuzat să... spele timp de șase luni automobilul arbitrului.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

TARAS BULBA

Adaptare după N. V. Gogol

Ilustrații : Beca RIND

Se adeveri curînd că vorbele atamanului zaporojean fuseseră pline de înțelepciune. Polonezii așezați terminară merindele și încercară o ieșire din cetate, dar fură respinși cu pierderi mari. Aflară însă că zaporojenii se despărțiseră în două și prinseră curaj, pregătindu-se din nou de luptă. Nici încercatul Taras nu stătu cu mîinile în sîn. El luă o serie de măsuri de prevedere și le vorbi cazacilor, îmbărbătîndu-i.

Dar iată că din orașul așezat se auziră sunete de surle și de tobe, iar puțin după aceea pe porțile cetății începu să iasă oastea poloneză. Inaintînd în rînduri strînse, polonezii asaltară taberele cazăcești. Cazacii îi lăsară să se apropie pînă la bătaia puștilor și, la semnalul atamanului, dădură foc armelor. Trăgeau mereu, fără răgaz, iar cei din spate le încărcau mereu armele spre uimirea polonezilor care nu se puteau dumiri cum de trăgeau cazacii fără nici o întrerupere. Se umplu văzduhul de miros de praf de pușcă și de vaietele răniților. Dar iată că polonezii puseră în linie de bătaie o baterie de tunuri. Taras dădu ordin cazacilor să încalece și

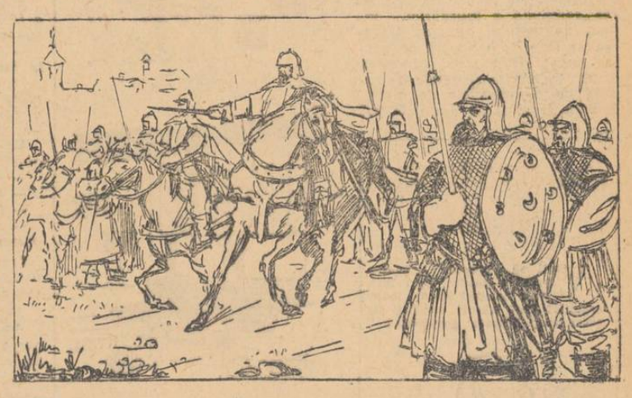

să-l atace pe tunari înainte încă de a deschide focul. Conduși de polcovnicul Ostap, fiul lui Taras, călăreții atacară, iar Ostap singur, zmulse fitilurile aprinse din mîinile a șase tunari. Patru tunari îi scăpară însă. Patru bombarde izbucniră deci și nimeriră în plin pe cazaci, lăsînd multe mame de cazaci fără sprijinul fiilor lor. Lupta se înteți, noi forțe fiind aruncate pe cîmpul de bătaie. Mulți leși și mulți cazaci căzură. Printre ei, bătrînul și viteazul Bovdiug, nimerit de un glonț drept în inimă. Mai căzu atamanul de polc Balaban și viteazul Cucubenco — a cărui moarte mîhni cel mai mult pe cazaci. Cu mai multă furie se aruncară de aceea în luptă cazacii, iar cînd, la un semn al atamanului Taras, polcovnicul Ostap dezlănțui călărimea și o îndreptă în galop furibund asupra oastei dușmane, victoria zaporojenilor începu să se întrezărească. Sub asaltul călăreților cazaci, polonezii se zăpăciră și fugiră în dezordine în toate părțile. Porțile cetății se deschiseră din nou și apăru mîndra armată poloneze, un polc de husari. Inaintea întregului pole călărea un viteaz mai frumos și mai falnic

decît toți. Curînd Taras recunoscu în acest mîndru cavaler pe propriul său fiu, pe Andrii. Ajungînd în dreptul cazacilor, Andrii despică și plonja cu lovituri în dreapta și în stînga.

— Cum? Pe ai tăi ți bați, fiul satanei? nu se putu opri să strige Taras. Dădu ordin unor cazaci să-l atragă pe tînăr spre pădure. Treizeci de zaporojeni călări porniră spre Andrii, îl despărțiră de restul polonezilor, îl lovîră cu latul săbiilor ca să-l ațîțe și-l atraseră într-un galop nebunesc spre liziera pădurii. Cînd tînărul se pregătea să atace pe cel mai apropiat dintre cazaci, o mînă viguroasă prinse frîul calului său. Andrii întoarse capul și, recunoscîndu-l în cel din față pe propriul său tată, pe Taras, păli și începu să tremure din tot corpul.

— Descalecă! îi porunci bătrînul. Iar fiul, supus ca un copil, îl ascultă.

— Vrăsăzică te-ai vîndut! l-ai vîndut pe ai tăi, mai spuse Taras, în timp ce-și scotea arma atîrnată pe spate.

— Așa, eu te-am făcut, eu te ucid.

Andrii se făcuse alb ca pînza cămășii. Buzele îi rosteau încetișor un nume, numele tinerei poloneze de care se îndrăgostise nebunește. Taras nu mai ezită. Ochi și trase, iar Andrii căzu ca un spic de grîu retezat de secseră.

In acest timp se apropiară cîțiva cazaci, printre care și Ostap, fiul cel mare al lui Taras.

— Ce-ai făcut, tată? Tu l-ai ucis?

— Eu, fiule!

Veniră în fugă alți cazaci și-și vestiră atamanul că polonezii primeau noi întăriri

— Incalecă, Ostap și să mergem! porunci Taras.

Ieșiră din pădure și chemară în jurul lor pe cazaci, dar n-apucară să se regrupeze bine că se și văzură împresurați de călăreți înarmați cu lănci și cu săbii.

— Nu le lăsa, Ostap, strigă bătrînul și apucînd sabia începu să izbească în dreapta și în stînga pe cei care-i ieșeau în cale. Pe Ostap îl înconjuraseră șase dușmani. Pesemne însă că-i păștea pe toți ceasul rău căci curînd Ostap îi scurtă de capete sau le străpunse coastele. Un glonț îi nimeri însă calul care se prăbuși prinzîndu-l sub el pe Ostap. Taras împresurat și el de polonezi, văzu toate acestea și-și îmbărbătă fiul:

— Bine, băiete, bine... Nu te lăsa... Iacă te ajung și eu!...

Opt polonezi se luară însă la trîntă cu Ostap înainte ca acesta să primească ajutorul tatălui său și polonezii îl dovediră pe flăcău. Li arun cară arcanul de gît, îi legară burduf și îl duseră cu ei.

In clipa aceea și Taras fu lovit de moarte și se prăbuși la pămînt ca stejarul pe care-l tai de la rădăcini, iar ochii i se acoperiră de o ceață deasă.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Practic ● Practic ● Practic

Curățirea obiectelor de bucătărie și din baie

Pentru curățirea zilnică a obiectivelor din faianță din baie, a meselor și picioarelor din bucătărie, a vaselor, precum și a obiectelor metalice (cuțite de bucătărie clanțe, etc) vom folosi prafuri. Pentru ca această operație să fie eficace — fie că e vorba de Sodil, praf Stela, etc. — este necesar să procedăm astfel: presărăm puțin praf pe o cîrpă sau o perie udă, după care frecăm bine obiectul respectiv, clătindu-l apoi pentru îndepărtarea completă a murdăriei, inclusiv a restului de praf. Uscarea se face cu o bucată de postav uscat. Prin acest procedeu putem îndepărta și petele de rugină de pe obiectele de metal. E bine de știut că prafurile pot fi folosite și pentru a ne curăța mîinile de eventuale pete de ulei sau vopsea, fără ca pielea să se asprească.

Folosirea judicioasă a spațiului

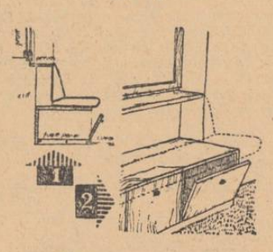

La un geam care nu are calorifer putem face o banchetă pe toată lungimea cu ușițe jos spre a putea utiliza spațiul dedesupt în chip de ladă. Deasupra se așează perne și spătare capitonate așa încît să vină exact pînă sub pervazul ferestrei. In desenele nr. 1 și 2 se arată cum se face lucrarea iar în 3 un aspect al unui astfel de aranjament, plăcut, luminos, comod.

Arta de a tranșa o pasăre

Vreți să preparați pentru prînz o pasăre. Știți însă să o tranșați după toate regulile? Nu? Atunci urmăriți în acest caz, această gospodină:

1. — Înfigeți furculița în încheietura articulației și treceți cuțitul sub încheieturile coapsei.

2. — Înfigeți furculița la nivelul articulației aripii, apoi introduceți cuțitul în scobitură. Tăiați ligamentele și ridicați carnea cu mîna stîngă pentru a detașa aripa.

3. — Tăiați aripa în două și ridicați carnea pieptului făcînd să alunece mereu cuțitul dealungul osului.

4. — Scoateți apoi toată carnea de pe oase.

Ați știut că...

...anul trecut, producția industriei alimentare din țara noastră a fost de circa 3,5 ori mai mare ca cea din anul 1948?

...față de anul 1959, în 1965 producția de carne va crește de circa 2,5 ori?

...în perioada planului de șase ani se prevede introducerea în fabricație a unor sortimente concentrate sub formă de pulberi (roșii, cartofi, ouă etc.)?

...Institutul de cercetări textile a întocmit schemele tehnologice pentru 36 produse din fire și fibre sintetice dînd ajutor la 20 întreprinderi în scopul introducerii în producție a acestor noi produse?

...Institutul de Cercetări Textile a elaborat procesul tehnologic pentru covoare tip tornay din 50 la sută relon și 50 la sută lînă țurcană? Noile tipuri de covoare sînt foarte rezistente.

...lucrările combinatului de produse lactate din București avansează în mod rapid? Încă în cursul acestui an noul combinat, cu o capacitate de prelucrare de 300.000 l. lapte pe zi va intra în funcțiune.

...se va putea bea must în tot cursul anului? Cercetătorii de la Institutul de Cercetări Alimentare se preocupă în momentul de față de obținerea unor musturi stabile, ceea ce va lichida caracterul sezonier al acestei băuturi solicitate.

...drojdia de bere reziduală este o sursă bogată în complex vitaminic B și conține proteine de calitate superioară? Datorită acestor calități, drojdia de bere reziduală va fi folosită la vitaminizarea unor produse alimentare ca: biscuiți, cornuri, halva, bomboane tip praline, ciocolată, etc.

Ce nu trebuie să uite nici o gospodină

● Să nu umble la instalațiile electrice, căci poate provoca o scurtcircuitare a tuturor aparatelor din casă, aflate în funcțiune; de aceia, orice reparație va fi încredințată numai unui electrician autorizat.

● Înainte de sosirea vremii rele, să verifice starea coșurilor: în gospodăriile încălzite cu sobe cu lemne, să nu aprindă niciodată focul cu benzină.

...Pentru a face economii la aragaz, să așeze la foc vase proporționale cu puterea flăcării sau s-o potrivească pe aceasta în funcție de capacitatea vasului. Dacă oala e prea mică, i se va înnegri fundul și marginile inferioare. Dacă e prea mare va înăbuși flacăra și va scădea randamentul arderii. Cînd în odaie se simte miros de gaz să ia imediat următoarele măsuri: să stingă orice sursă de foc, să nu aprindă becurile; să deschidă larg ușile și ferestrele, pentru a face un curent de aer; să închidă robinetul de gaz, de preferat direct cel de la sursă (butelie sau conductă); să anunțe întreprinderea de deservire.

● Dacă spală cu benzină sau alți solvenți inflamabili, în casă, să la toate măsurile de precauțiune (ventilație, depărtare de surse de căldură, să nu aprindă chibrituri, etc). Cînd părăsește camera unde calcă — chiar pentru scurt timp — să scoată cordonul fierului din priză.

Părinți și copii

MINGEA

Cînd tanti Silvia i-a adus mingea cea mare roșie cu buline albe, inima micuței Monica a tresăltat de bucurie. O minge așa de frumoasă nu mai văzuse niciodată. Nici chiar Nicușor, vecinul ei de apartament care are o mulțime de jucării nu avea o astfel de minge.

Mîinile Monicăi tremurau de nerăbdare cînd a scos-o din plasa de sfoară albastră făcută anume ca să mai domolească neastîmpărul globului de cauciuc roșu.

A izbit-o ușor de podea. Mingea a sărit zglobiu, gata, gata să răstoarne un pahar cu apă așezat pe bufet. Tanti Silvia a prins-o din zbor înainte ca dezastrul să se fi comis. Mămica s-a supărat.

— Altceva n-ai găsit și tu să-i aduci? Apoi a luat mingea săltăreață, a băgat-o la loc în plasă și a pus-o tocmai sus pe șifonier.

— In casă nu se joacă cu mingea!

Monica a rămas cu ochii țintă la minge și un nod imposibil de înghițit i s-a așezat în gît.

A doua zi primul gînd al Monicăi a fost la minge. Nerăbdarea a făcut-o să nu se spele ca lumea și să verse jumătate din cafeaua cu lapte pe șorțulețul proaspăt călcat. Mămica s-a supărat iar.

— Pentru că ești un copil rău și neastîmpărat ai să te duci să te joci fără minge.

In fața grozavei amenințări restul de cafea cu lapte și felia de pîine cu unt au refuzat să mai alunece pe gîtul înclestat. Mămica a rămas neînduplecată la toate plînsetele și rugămințile și nu i-a dat mingea pînă spre seară.

Văzînd cît de mult iubește fetița mingea cea roșie mama s-a gîndit că a găsit în fine mijlocul s-o cumințească.

— Dacă nu bei tot laptele nu capeți mingea.

— Dacă nu ești cuminte îți iau mingea

— Dacă nu te culci după masă nu te joci cu mingea.

— Dacă nu spui frumos poezia cînd vin musafirii nu vezi mingea.

Treptat chipul micuței a prins să se schimbe. La început era toată numai un zîmbet. Cînd își arunca ochii pe dulap Monica simțea că mingea ei dragă îi spune: „Nu te necăji. Peste puțin o să ne jucăm iar împreună" Și fetiței îi mai trecea supărarea.

Apoi însă zîmbetul s-a schimbat, se făcuse batiocoritor. Mingea parcă rîdea de ea și spunea „azi, nu-ți dă voie să te joci cu mine". Și fetiței îi dădeau lacrimile de necaz.

La urma urmei mingea nici nu era așa de frumoasă. Doar i se păruse. Începu să n-o mai iubească.

Intr-o zi a venit pe la ei vărul Mihăiță.

— Mai ai mingea cea frumoasă?

— Da, a răspuns Monica cu indiferență.

— Unde e?

— Uite-o colo, a arătat ea cu capul spre dulap.

— Nu vrei să ne jucăm cu ea?

Fetița se gîndi o clipă. Oare ce condiție o să i se pună ca s-o capete? Nu. Mai bine lipsă.

— Las-o! Hai mai bine în curte să jucăm șotron.

Mama s-a gîndit însă să le facă o surpriză plăcută. A coborît mingea de pe șifonier și s-a dus cu ea în curte.

— Uite copii! V-am adus mingea să vă jucați.

Monica se opri locului din sărit. Aștepta condiția.

— N-o luați? întreba mama mirată întinzîndu-le mingea.

Fetița nu se clinti. Hotărît lucru. Mingea asta parcă rîde de ea. O privi dușmănos. Nesuferită minge.

— Mihăiță, întrebă ea deodată, ție îți place mingea asta?

— Sigur că da!

— Tare de tot?

— Tare de tot!

— Atunci poți să ți-o iii. Ți-o dau ție.

— Cum adică, i-o dai? întrebă mămica uluită.

— Da, i-o dau lui. Dar, știi? De tot. Mie nu-mi mai trebuie.

Olga LĂZĂRESCU

Seturi de masă...

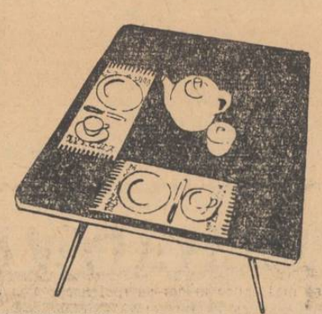

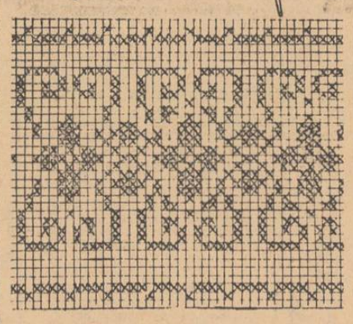

...se fac din material de cînepă în culori diferite. După ce se fac franjurile la capete, se lucrează pe cele 2 lățimi un model în culori vii, contrastante cu cele ale fondului. Seturile se fac late de 25-30 cm. și lungi de 40-50 cm.

Dăm aici un model care poate fi făcut în două culori.

Pe scurt

● **APA în care a fiert fasole (la 2 l. apă, ½ kg. fasole) se întrebuințează căldă la scoaterea petelor de fructe, grăsime, vin și cerneală. Lucrurile de stofă se spală foarte bine în această apă, fără săpun.**

● **LINGURILE DE LEMN se pun imediat după întrebuințare în apă caldă. Lăsate să stea, se spală apoi mult mai ușor.**

● **GEAMURILE nu se spală niciodată cu apă și sodă, pentru că aceasta le lasă albicioase. Se recomandă apă cu cîteva picături de alcool.**

● **CRATIȚELE ȘI VASELE DE BUCĂTĂRIE SMĂLȚUITE să nu se expună la schimbări bruște de temperatură, deoarece acestea produc cu mai multă ușurință crăpăturile.**

● **LUCRURILE DE PIELE nu se scorojesc, dacă din cînd în cînd le ungem cu ulei de ricin.**

● **VINURILE înfundate în sticle se păstrează culcate.**

● **DROJDIA DE BERE care s-a uscat, se presară cu zahăr praf și se topește apoi în lapte.**

● **LĂMÎIILE dau mult mai multă zeamă, dacă înainte de a le întrebuința le ținem cîteva clipe în apă fierbinte.**

Aproape toate marile magazine vînd cupoane la prețuri convenabile. Iată și cîteva idei pentru a le da o bună întrebuințare:

1. Dintr-un cupon de finet sau stofă lung de 1,90 m. și lat de 0,90 m. puteți confecționa o jachetă matlasată, cu căptușeală de mătase. Între cele două materiale puneți un rînd subțire de vatelină. Jacheta aceasta vă va prinde foarte bine la iarnă.

2. Dintr-un cupon de finet lung de 1,90 m. se poate confecționa un jupon călduros pentru la iarnă. Îl împodobiți cu un volan încrețit și bordat cu feston.

3. Dintr-un cupon de material lung de 0,25 m. și lat de 1 m. puteți face un fular căruia îi aplicați franjuri.

4. Dintr-un cupon de poplin sau zefir, lung de 1,90 m. confecționați un șorț de casă scurt. Un rest de material uni sau cu picățele va servi pentru buzunare și răscroiala mînecelor. Pe buzunare vom face aplicații.

CURIERUL NOSTRU

Răspundem cititorilor

● R. G. — *Reșița:* dorește să știe dacă e posibil de înlăturat o pată de tuș de pe o hîrtie albă. Singura posibilitate este să se încerce o decolorare cu clor.

● N.M. — *Bacău:* ne cere cîteva sfaturi în legătură cu păstrarea ciorapilor din relon. Ciorapii din relon se vor spăla după fiecare purtare, în apă călduță (30—40°C) cu săpun. Pentru a se menaja țesutul lor, nu se recomandă întrebuințarea apelor cu duritate prea mare. De asemenea nu se vor folosi săpunuri de toaletă colorate sau săpunuri prea lesiefice, care pot modifica nuanța vopsirilor, ci numai fulgi de săpun, șampon, săpun de bărbierit sau — la nevoie — un săpun de rufe fără prea multă sodă. După spălare, ciorapii se clătesc bine în apă rece, apoi se presează între mîini, fără a-i stoarce, într-o cîrpă curată, întrucît ei se usucă cu ușurință. După aceea se așează pe o suprafață netedă, curată și se netezesc ușor cu mîna. Pentru uscare ciorapii se vor atîrna pe șcaune sau pe alte suporturi netede, ca să nu fie agățați; dacă îi punem pe frînghie, vom așeza în prealabil o batistă albă. In nici un caz uscarea nu se va face în apropiere de o sursă de căldură, (calorifer, sobă etc.) sau prin expunere la razele soarelui.

● RODICA — *Dej:* Dorește să-i comunicăm un procedeu ușor și cu rezultate bune pentru spălarea și călcarea dantelei lucrată în lasetă cu șnur. Un procedeu chiar simplu pentru întreținerea dantelelor nu se poate folosi, dat fiind tocmai caracteristica acestor materiale. Principala problemă care se pune gospodinei este ca, după spălare și călcare, dantela să-și recapete forma inițială. Pentru aceasta, la dantelele complicate — cum e cazul și celei a cititoarei noastre — noi propunem următorul procedeu: înainte de spălare se scoate un mulaj al dantelei pe hîrtie albă. Se face apoi spălarea — după natura materialului —, se apretează cu apă cu gumă arabică (acest procedeu l-am arătat într-un număr trecut al revistei), se așează tiparul de hîrtie pe o masă acoperită cu o pătură și se fixează cu ace dantela pe acest tipar. Este suficient ca să lăsăm dantela să se usuce în această poziție, pentru a-și recăpăta forma inițială.

● JENI — *Iași:* și-a pătat balonseidul, de la numărul de pe mînecă (cititoarea noastră este elevă). Din păcate aici e vorba de o pătrundere a colorantului de pe stofa numărului, pe țesătura balonseidului. Experiența ne-a dovedit că, în condițiuni casnice, asemenea pete sînt foarte greu de înlăturat și de multe ori încercările nu fac altceva decît să strice materialul. De aceia noi vă sfătuim să încredințați balonseidul unei curățătorii chimice.

N. S. — București: Ne cereți în scrisoarea dvs. sfaturi în legătură cu absorbirea mirosului de țigară dintr-o locuință. Despre acest lucru noi am mai scris dar probabil că nu ați citit materialul respectiv. Pe scurt, procedeul este următorul: deschideți larg ferestrele și puneți în mijlocul camerei un vas umplut cu apă în care ați adăugat o lingură de amoniac. După o noapte, mirosul va dispare complet.

CICI C. — Constanța: După părerea noastră aveți toate motivele să vă bucurați că lucrurile au ieșit în cele din urmă astfel. Felul cum a pus problemele și mai ales modul în care a reacționat după ce a primit răspunsul dvs. arată că este un om interesat, pe care nu-l pasionă persoana dvs. ci cu totul alte lucruri. Unui astfel de om nu trebuie să-i dați nici o atenție.

PAUL N. — București: Totul depinde de dvs. de felul în care veți acționa. Vă trebuie multă răbdare și multă pricepere pentru a liniști lucrurile. Vă aflați în mijlocul a două puncte depărtate. A vă ține dreapta ori spre unul ori spre altul din acestea, ar fi, după părerea noastră, o greșeală. Există unele indicii, e drept foarte slabe, că între aceste două puncte se poate realiza o apropiere. Această apropiere, credem noi, este soluția cea mai bună pentru rezolvarea problemei dvs. Realizarea acestei apropieri depinde numai de dvs. De felul cum veți discuta, cum veți pune problemele, cum veți folosi orice punte de legătură, de felul cum îi veți convinge să renunțe la unele ambiții personale făcîndu-i mai maleabili, depinde în mare măsură rezolvarea problemei așa cum o doriți și dvs.

A. B C. — Tg. Jiu: Ne scrieți foarte multe despre dvs., despre cele ce-ați făcut și ce gîndiți să faceți. S-ar părea că toate sînt lucruri bune. Dar nu ne spuneți nimic despre felul cum sînt interpretate toate acestea, ce poziție adoptă față de intențiile dvs. și cum se comportă în general cu dvs. și mai ales cu copilul. Vă rugăm să ne scrieți și despre acestea pentru a putea să ne spunem și noi părerea pe care ne-o cereți.

ALICE — Vatra Dornei: Este o situație foarte clară și nu vedem de ce vă faceți atît de multe probleme. Așa zisul motiv pe care-l invocați dv. este cu totul neînsemnat. Este păcat să vă creați complexe de inferioritate în mod inutil. Din scrisoarea dv. reiese că el a avut și are tot timpul o atitudine corectă și că intențiile lui sînt din cele mai bune. Sîntem de părere să consolidați această relație de prietenie și nu să încercați s-o destrămați așa cum faceți în prezent. Cealaltă problemă la care vă referiți nu merită nici o importanță. Renunțați fără nicio grijă dar și fără întîrziere la această soluție.

MICUL CONSTRUCTOR

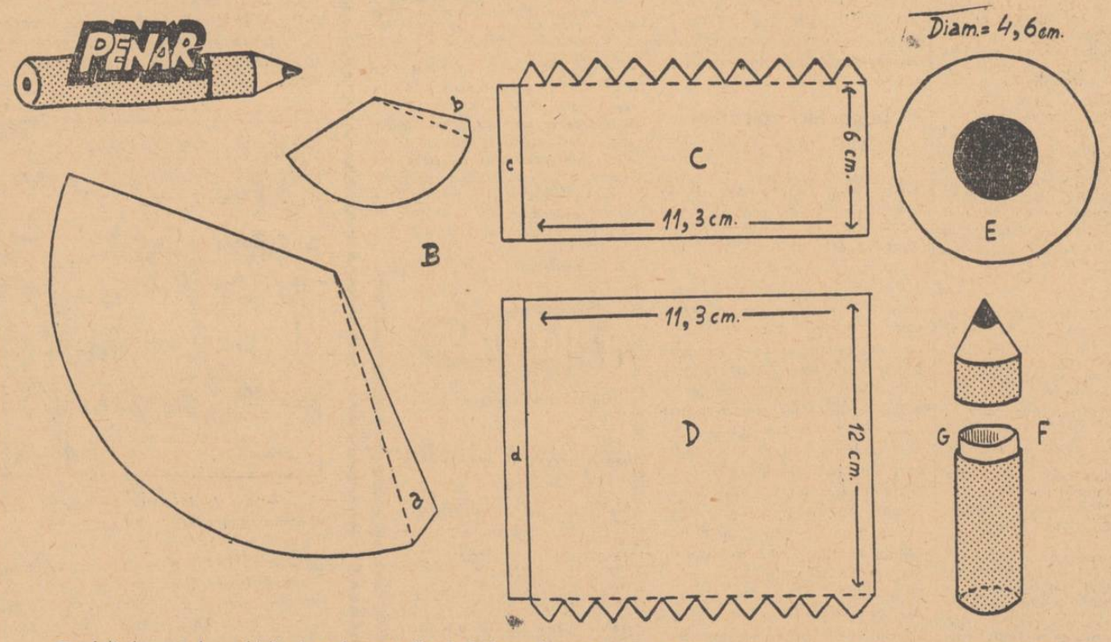

Copiați desenul A pe hîrtie de culoare galbenă și desenul B din hîrtie neagră. Lipiți piesa A din hîrtie galbenă pe carton mai moale și formați un con, lipind aripa a sub muchea opusă. Piesa din hîrtie neagră B lipiți-o la vîrful conului A — va fi vîrful creionului. Decupați din carton un dreptunghi de 11,3 cm. lățime (plus jumătate cm. pentru lipitură) și 6 cm. lățime ca în desenul C. Lipiți peste aripa c muchea opusă și acoperiți cilindrul format cu hîrtie colorată de orice culoare doriți. La fel procedați și cu dreptunghiul D, respectînd dimensiunile indicate în desen, fără a uita, bineînțeles de o jumătate de centimetru în plus — d — pentru lipitură. Formați și cilindrul D. Coltișorii de la C, ca și cei de la D îndoiți-i astfel: pe cei de sus, oblic, pentru a fi lipiți la baza conului A; pe cei de jos, în unghi drept pentru a lipi pe ei cercul E, cu diametrul de 4,6 cm. — baza creionului-penar, tăiată din carton acoperit cu hîrtie galbenă, iar în mijloc avînd un cerc mai mic negru, concentric. Tăiați o fișie de carton lungă de 11,5 cm. și lată de 2 cm., pe care o veți lipi, ca în desenul GF, așa fel încît 1 cm. să rămînă afară. Penarul e gata.

FUSTE

De la stînga la dreapta:

— Fustă tinerească din stofă uni. De la tiv în sus sînt aplicate două buzunare mari. Garnitură de tighele.

— Fustă cu linia evazată din stofă tweed. La cordon și clapele buzunarelor paspol lat în culoarea nopeurilor.

— Fustă sport din stofă cu desen. Are două buzunare mari cu cută dublă pe mijloc.

— Fustă largă avînd pe mijlocul feței două cercuri care se unesc cap în cap. Pe ambele buzunare tighele duble.

— Fustă cu linia rotunjită pe șolduri din stofa pepit sau ecosez mărunt. Cordonul și fenta din față din stofă uni.

Desene de Raia SOLOMONICA

SFATURI COSMETICE

LELIA M. N. Iași: În cazul dv., ten excesiv de uscat, este interzisă folosirea apei calde și reci și în special a săpunului. Seara vă curățați obrazul cu o cremă de demachiat sau cu vaselină simplă. Obrazul va fi uns cît mai des posibil cu creme nutritive pe bază de lanolină, colesterină și vitamine ca spre exemplu: lanolină 12 g., ceară albă 8 g., ulei de parafină 25 g. (sau ulei de măsline) colesterină 1 g., vitamina A 1 fiolă, vitamina F. 0,50 g., borax 0,30 g., apă 20 g. Deoarece tenul dv. este foarte uscat puteți rămîne unsă cu cremă și în cursul nopții. Pe porțiunea din jurul ochilor vă veți unge în mod obligator dimineața și seara cu un strat mai gros de cremă. Chiar dacă vă ștergeți de cremă pe restul obrazului, sub ochi este necesar s-o mențineți. Odată pe săptămînă puteți face o mască de gălbenuș de ou amestecată cu o linguriță untdelemn cu care rămîneți pe obraz și vă așezați în poziție orizontală timp de 20 minute. Pentru moment vă recomand să nu faceți nici un fel de tratamente cosmetice. Dacă obișnuiți să vă pudrați atunci se impune ca obrazul să fie uns în prealabil cu puțină cremă iar cantitatea de pudră să nu fie prea mare. În jurul nasului unde aveți puncte negre veți șterge odată pe zi cu următoarea loțiune: Pepsină 1 g., acid citric 1 g., apă 98 g.

MARA RADULESCU: Vă rog să fiți mai explicită deoarece nu știu la ce rețetă vă referiți și pentru ce anume.

ANY G. — Oradea: Decolorarea părului s-a produs în cazul dv. din cauza soluției de permanent, de aceia metoda folosită de dv. pentru a obține o colorare mai închisă nu a dat rezultate. În momentul de față nu puteți face nimic decît să tundeți din vîrfuri ceea ce ajută și la creșterea părului. Ca tonic pentru păr puteți folosi următoarea loțiune: chinină 5 g., clorură de sodiu 10 g., apă distilată 100 g., rom 100 g.

OLGA — București: Pentru îngrijirea mîinilor vă recomand următoarea rețetă: se pune la topit 20 g stearină într-un vas smălțuit, în alt vas se încălzește la fierbere 140 g. apă, 30 g. glicerină (cîntărită, nu măsurată) și 1 g. borax. În momentul în care apa începe să fiarbă luați-o de pe foc, adăugați 8 g. amoniac lichid și turnați încetul cu încetul peste stearina topită. Mențineți pe foc această combinație amestecînd mereu, pînă ce crema capătă consistența unei smîntîni groase.

Amestecați pînă la răcire și parfumați. Veți folosi pentru amestecat o lingură de lemn neîntrebuințată sau o lingură de os ori de plexiglas. Unghiile le veți ține zilnic în untdelemn călduț. Timp de 2—3 luni evitați folosirea sidefului și lacului.

MARIOARA D.: Baia de abur se realizează fierbînd apa într-un vas deasupra căruia se expune obrazul. În apă se pune o lingură de floare de mușețel. Vasul și capul îl acoperiți cu un prosop mare pentru a nu se pierde din aburi. Înainte de expunerea la aburi fața trebuie curățată și demachiată cu o cremă grasă, iar reglunea din jurul ochilor trebuie unsă cu cremă grasă hrănitoare pentru a evita ridarea.

Anca BOGDAN

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Budincă de cartofi cu brînză; tocăniță de porc; struguri.

— Conopidă poloneză; ruladă de carne cu salată; compot.

— Ciorbă de fasole albă; mîncare de roșii cu carne; tăiețel cu lapte.

— Șnițel de doviecel; fasole verde cu smîntînă, tricornuri cu prune.

— Sufle de spanac; morcovi umpluți cu carne; budincă de orez.

— Supă de roșii, ficat prăjit cu salată, fructe.

— Ciuperci la grătar; sarmale din carne de porc, tort de cacao.

Morcovul este un aliment cît se poate de sănătos. Această rădăcină, cea mai mineralizată și mai plină de putere dintre toate rădăcinoasele conține vitaminele A, B1, B2 și C. Pentru ca morcovul să-și păstreze toate sărurile minerale intacte, este bine să-l mîncăm mai mult crud, iar atunci cînd îl pregătim să fie fiert în aburi. Această legumă este indicată pentru copii, chiar de la cea mai fragedă vîrstă, sub formă de zeamă de morcovi.

MORCOVI CU SMÎNTÎNĂ

Luăm morcovii, pe care i-am curățat și spălat și îi punem să fiarbă în aburi cu puțină sare. Cînd sînt moi îi strecurăm, îi tăiem felii rotunde, nu prea subțiri și îi punem într-o cratiță unde am încins puțin unt. Astfel îi lăsăm să fiarbă înăbușit cîteva minute. Cînd sînt gata turnăm deasupra un pahar de smîntînă și îi servim calzi.

MORCOVI UMPLUȚI

Cantități: 600 g. morcovi mai mari, 500 g. carne moale, 1—2 cepe, sare, piper, miez de pîine albă, 1 ou. Se curăță morcovii, apoi se taie și se scobesc. Îi umplem cu tocătura făcută dintr-o jumătate de kg. de carne dată prin mașină cu franzela muiată, un ou, puțină ceapă rasă, sare, piper și verdeață. Prăjim puțin morcovii umpluți și îi punem într-o cratiță. Deasupra turnăm un sos obișnuit făcut din puțină ceapă tăiată mărunt, un vîrf de lingură de făină, roșii, sare și cîteva linguri de apă. Astfel pregătiți îi lăsăm să fiarbă pînă se fac moi. La sfîrșit adăugăm verdeață tăiată mărunt.

SALATĂ DE MORCOVI

Se rad morcovii, printr-o răzătoare mai mare, și presărăm cu puțină sare. Cînd îi servim la masă turnăm peste ei un sos pregătit din o lingură de zeamă de lămîie la 2 linguri de untdelemn.

Fel de fel

„Bărbierul" submarin

Știți ce înseamnă în limbaj marinăresc „barbă"? Marinarii au dat numele de „barbă" depunerilor de scoici și de alte animale marine pe fundul vaselor. Cu timpul, aceste aglomerări care formează veritabile depozite frinează viteza vasului și fac loc ruginei.

Nava „Rossia" din serviciul de navigație al Mării Negre, a găsit un remediu ca să scape de această barbă. Cum? Cu ajutorul ultrasunetelor. Vaporul e prevăzut cu o instalație specială, creată de colaboratorii științifici ai laboratorului de ultrasunete din Institutul de ingineri ai flotei Odessa. Această instalație, poreclită „bărbierul submarin", creează un cîmp de ultrasunete în jurul carcasei vasului, iar ultrasunetele provoacă în apă oscilații de înaltă frecvență care împiedică depunerea și fixarea scoicilor pe carcasă.

În atelierele Institutului a început producerea în serie a „bărbierilor submarini".

Cavalerism medieval

Expresia „a te purta cavalerește" se referă de obicei exclusiv la bărbat, amintind de cavalerii ce se luptau pentru apărarea onoarei, de cei ce se duelau pentru un zîmbet al stăpînii inimei lor. Acestea sînt însă numai idealizări pe care le întîlnim în romane de aventuri cavalerești.

De fapt, s-a întîmplat în istorie ca și femeia să se poată purta cavalerește, să provoace la duel și să lupte. Astfel, în legislația cehă din epoca feudalismului, găsim foarte amănunțit reglementată procedura duelului care era socotit drept unul din modurile de stabilire a adevărului într-un proces. Cînd o persoană venea în fața instanțelor judecătorești să reclame uciderea unui membru al familiei sale, ea indica și vinovatul. Dacă judecata nu mulțumea părțile, sau dovezile nu erau concludente, însuși judecătorul se pronunța pentru duel, fixînd ziua și ora. În cazul în care cel ucis nu avea rude de sex masculin care să-și poată asuma rolul de reclamant, dreptul de judecată și de duel revenea soției sau chiar fiicei dacă avea 18 ani. Dreptul cutumiar avea însă grijă ca să creeze femeii o serie de avantaje într-un astfel de duel inegal. Astfel, pîrîtul — respectiv bărbatul — trebuia să intre pînă la briu într-o groapă dinainte săpată înarmat fiind cu sabia și scutul. Adversarul său, femeia înarmată cu aceleași arme, trebuia să lupte deasupra pe pămînt, dar fără a putea trece peste un anumit semn desenat ca hotar între ea și pîrît.

Halterofil la... 72 de ani

În ultimul război mondial, înainte de capitularea Germaniei, generalul sovietic Piotr Sorokin a fost serios rănit într-un cartier al Berlinului de sud. După un tratament îndelungat a ieșit la pensie. Părăsind spitalul el l-a întrebat pe medicul curant: Voi mai putea să fac sport? Mirat de energia neobișnuită a acestui om virstnic care suferise multe în cursul vieții sale, medicul i-a răspuns: „Aveți voie, dar fără a face eforturi".

În 31 de ani de serviciu militar Piotr Sorokin a avut 7 răni și o contuzie din timpul primului război mondial și trei în cel de-al doilea. Dar constituția sa robustă și antrenamentul fizic l-au ajutat să suporte consecințele anilor grei de război. Chiar în timpul bătăliei de la Stalingrad, unde se afla printre numeroșii apărători ai orașului, generalul Sorokin n-a pierdut nici o ocazie de a se antrena. Și-a improvizat atunci dintr-o bară originală găsită între osiile unui vagonet cărua i se scoseseră roțile, o greutate. Pentru brațele sale vînjoase, 80 de kg. era o nimica toată.

Pensionîndu-se, la vîrsta de 60 de ani Sorokin a hotărît să se dedice... halterofiliei. Cu un antrenament asiduu și-a întărit organismul, a șters urmele rănilor sale și s-a pus serios pe muncă.

Trei ani după ce luase această hotărîre, între 1951 și 1953, echipa de halterofilii a armatei a cucerit titlul de campioană a Moscovei. Șeful echipei la categoria grea era... P. Sorokin.

În prezent Sorokin are 72 ani dar nici nu se gîndește să se lase de sport. Ca și înainte, e întîlnit mereu pe stadion la aruncarea discului, la piscină sau în sala de antrenament pentru halterofili. El ridică cu o ușurință impresionantă, o bară de 125—130 kg.

Piotr Sorokin e cu 48 de ani mai mare decît campionul mondial și olimpic Jurii Vlasov dar el urmează cu aceeași grijă ca acesta sfaturile și îndrumările antrenorului lor comun Suren Bagdasarov. Vigoarea și agilitatea sa nu-s de loc mai prejos decît ale atleților tineri.

Verificați-vă cunoștințele

Subliniați răspunsul pe care îl socotiți just la întrebările de mai jos. După ce ați răspuns la toate cele 12 întrebări, verificați exactitatea lor, folosind soluțiile ce se află la sfîrșitul rubricii.

1. Asupra cărui stat african, care și-a cucerit de curînd independența, și-au împărțit dominația pînă acum, cinci state colonialiste?
a) Libia, b) Tunis, c) Sudan, d) Somalia.
2. Care scriitor rus a fost în tinerețe aghiotant în București?
a) Gogol, b) Tolstoi, c) Dostoievski, d) Turgheniev.
3. Care sînt munții cei mai înalți din țara noastră?
a) Făgăraș, b) Bucegi, c) Rodna, d) Vrancei.
4. Cine este autorul operelor „Ruslan și Ludmila" și „Ivan Susanin"?
a) Rimski Korsakov, b) Ceaikovski, c) Glinka, d) Rahmaninov.
5. Care au fost cele mai mari animale carnivore care au existat vreodată pe pămînt?
a) Ihtiozaurii, b) Tiranozaurii, c) Dinozaurii.
6. Care este cel mai lung fluviu de pe glob?
a) Mississippi—Missouri, b) Amazoanele, c) Volga, d) Nil.
7. Împotriva cărei boli se face vaccinarea BCG?
a) Febra tifoidă, b) Tuberculoza, c) Paralizia infantilă, d) Variola.
8. Care cărbune conține cel mai mare procent de carbon?
a) Antracitul, b) Lignitul, c) Huila, d) Turba.
9. Care mișcare a șarpelui cu clopoței provoacă sunete?
a) Clănțănitul dinților, b) Scuturatul cozii, c) Scuturatul capului, d) Încrețirea pielei.
10. Care țevi produc notele înalte ale unei orgi?
a) Țevile lungi, b) Țevile scurte, c) Țevile de plumb, d) Țevile de cimpoi.
11. Cine este socotit drept primul cronicar romîn?
a) Ion Neculce, b) Radu Grecescu, c) Grigore Ureche, d) Miron Costin.
12. Ce sînt izobarele?
a) Linii cu care se unesc pe hartă localitățile cu aceeași medie de temperatură anuală, b) Liniile cu care se unesc pe hartă localitățile cu aceeași presiune atmosferică, c) Liniile care unesc două meridiane, d) Liniile care unesc două paralele geografice.

Care este vîrsta Pămîntului?

Iată o întrebare care a frămîntat din cele mai îndepărtate vremuri pe savanți. Stabilirea vîrstei Pămîntului avea o deosebită importanță pentru explicarea multor legi și fenomene din natură, precum și pentru combaterea concepțiilor religioase asupra originii planetei noastre.

Preoții tuturor religiilor propagau legenda după care lumea ar fi fost „creată din nimic" acum vreo șase mii de ani. Legenda biblică a „facerii lumii" a fost larg răspîndită între popoare, multă vreme. Dar oamenii de știință au demonstrat din totdeauna netemeinicia acestei legende ca și a altora asemănătoare.

Primul geolog care a încercat să stabilească o vîrstă ceva mai reală a globului nostru a fost Kelvin. După calculele lui, pămîntul ar fi avut cel puțin 20 de milioane de ani și cel mult 40 milioane de ani. Cifrele acestea, erau în orice caz mai „generoase" decît cele prevăzute de biblie, dar nici ele nu corespundeau adevărului. Deoarece evoluția vieții — descrisă de Darwin — s-ar fi putut îndeplini cu greu în acest interval, datele lui Kelvin au fost respinse de naturaliști.

Au intervenit atunci astronomii, care au încercat să stabilească vîrsta Pămîntului prin comparație cu cea a altor planete. Stabilind că Pămîntul s-a născut odată cu planetele din jurul Soarelui și din aceeași materie inițială, ei au presupus că globul terestru trebuie să existe de mai multe miliarde de ani. Pînă de curînd, cea mai veridică „etate" a Pămîntului era cea atribuită de astronomul și matematicianul sovietic O. I. Schmidt. Conform ipotezei acestui savant, Pămîntul ar avea peste 10 miliarde de ani.

După aceste presupuneri diferite, calificate de unii drept „prea bătrîn!" sau „prea tînăr" — au venit primele metode geofizice. Ele se bazează pe radioactivitate, adică pe proprietatea rocilor scoarței pămîntești de a conține în masa mineralelor, elemente radioactive. Aceste elemente pot constitui un veritabil „ceasornic atomic", datorită dezintegrării lor într-un timp precis. De pildă, jumătate din cantitatea uraniului se preface în plumb, la fiecare 4 miliarde și jumătate de ani.

Prin metode radioactive, după cantitatea de substanțe radioactive dezintegrate s-a precizat vîrsta multor roci și minerale. Savanții au ajuns astfel la concluzia că vîrsta Pămîntului trebuie să fie situată între 9 miliarde jumătate și 10 miliarde ani. Această vîrstă „respectabilă", sprijinită de numeroase cercetări geofizice, concordă cu cea susținută de astronomia modernă.

Cunoașterea cît mai precisă a vîrstei rocilor scoarței Pămîntului și a vîrstei Pămîntului, are și o deosebită importanță practică. De exemplu, știind că la noi în țară există multe roci de vîrsta „carboniferă", purtătoare de cărbuni valoroși, cînd se întîlnesc undeva roci de vîrstă apropiată ele pot fi bănuite că vor conține și cărbunele respectiv. Multe zăcăminte de petrol și cărbune au fost descoperite astfel în țara noastră cît și în alte țări.

Uzină construită din material vulcanic

La Irkuțk, în Uniunea Sovietică, a fost construită, de curînd, o uzină de aluminiu dintr-un material cu totul special. Halele uzinei au fost clădite cu ajutorul unor cărămizi de „perlobeton" — un material nou de origină vulcanică. Acest material a fost fabricat folosindu-se ca materie primă zăcămintele de „sticlă vulcanică" descoperite la Irkuțk, ale cărui rezerve au fost apreciate la peste un milion de metri cubi. Folosirea perlobetonului a permis specialiștilor sovietici să micșoreze de două ori grosimea pereților și de patru ori greutatea lor.

Răspunsuri la Verificați-vă cunoștințele

1. — d; 2. — b; 3. — a; 4. — c; 5. — b; 6. — a; 7. — b; 8. — a; 9. — b; 10. — b; 11. — c; 12. — b.

VLADIMIR IVANOV

PROROCII

Octombrie, vedeți, n-a fost să fie
Chiar pentru toți prilej de bucurie.
Se bucura și triumfa norodul,
Iar cei bogați își ascultau prohodul,
Și-atunci văzînd că totul e sfîrșit,
S-au pus numaidecît pe prorocit.
Răcneau că bolșevicii ori ce-ar face
Nici două zile n-o mai duc și pace!
Eserii, menșevicii și cadeții
Se întreceau să facă pe profeții,
Și cu tichia-n cap răcnea cît șapte,
Kautski lîngă oala lui de noapte.

Vociferînd că multe zile n-are
Regimul dictaturii proletare,
Un alt proroc cu minte de copil,
Moștenitorul tronului — Kiril,

Făcînd într-una zeci de ipoteze
Vroia urgent să se încoroneze,
Drept sceptru, în ridicolu-i hazard
Ținea semeț un băț de biliard.
Cînd alb-gardiștii au pornit război
Striga năucă gloata de slugoi:
„Ați auzit? Ai noștri-s în atac.
Denikin și Iudenici și Colceac

Și maximum, așa-ntr-o săptămînă
Din bolșevism nimic n-o să rămînă!"
Iar într-o zi un zvon s-a răspîndit:
„America-i cu noi! Am biruit!"...

Dar biruința, cum se vede treaba,
Capitaliștii o visau degeaba,
Căci generalii, știe orișicine
S-au cam făcut săracii de rușine!

Și anii tot treceau în goana mare
Și-au apărut vrăjmașii la hotare
Visau pesemne-ntinderea Rusiei
Și iar venise vremea profeției:
„O zi, și Leningradul o să cadă!
Ca miine e la Moscova paradă!
Uralul e al nostru, e știut!
Adio bolșevismul! Kaput!
Războiul fulger zău că-i o minune,
Va face praf întreaga Uniune!..."

Răcneau profeții și-mproșcau venin
Pîn-ce-au intrat ai noștri în Berlin!

Profeții însă, știți, de prorocire
Nu s-au lăsat. Perseverenți din fire
Au început în scurtă vreme iară
Să facă caz de bomba nucleară,
Să strige-n gura mare din rărunchi

Că în curînd ne-or pune în genunchi.
Ca Hitler au pornit pe-aceeași pantă,
Strigau așa în altă variantă:
„Războiul rece zău că-i o minune,
A-nspăimîntat întreaga Uniune!..."

Dar le-am răspuns: „Nu faceți tărăboi,
Căci ce-aveți voi, să știți c-avem și noi!...
Hei, domnilor profeți de meserie,
Mai bine vă lăsați de profeție!
Atîția ani la rînd ați tot strigat,
Iar noi mereu spre culmi ne-am înălțat.
Cu noi alături, astăzi mînă-n mînă,
Pășesc Balcanii, Dunărea bătrînă,
Iar voi cu profeția stați în pană
E-un vechi proverb cu cîini și-o caravană,
Gîndiți-vă la el, e mai cuminte,
Nu faceți ca prorocii dinainte,
Nu mirosiți zadarnic pricopseala
Acolo unde nu vă fierbe oala!

În romînește de D. MIHAIL

V. TIMOC

Cercurile conducătoare din Anglia sprijină planurile periculoase ale Bonnului.

O nouă „apropiere", în spirit vechi...

K. FERSTER (R. P. Polonă)

Renașterea Bundeswehrului... în cadrul N.A.T.O.

JEAN EFFEL (Franța)

MARSELIEZA BUNDESWEHRULUI

„Auziți voi cum răsună peste cîmpii răcnetul sălbatic al acestor soldați?"

VERDINI (Italia)

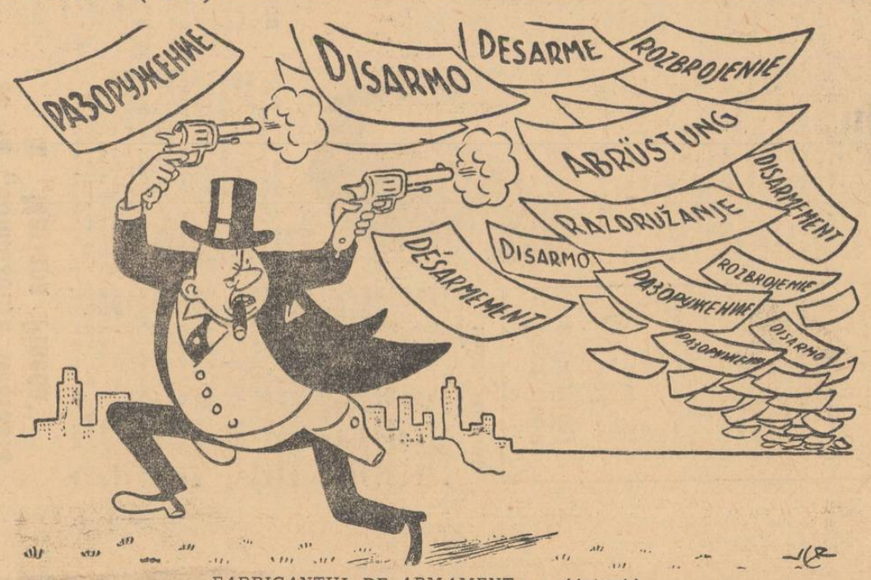

FABRICANTUL DE ARMAMENT: — Ajutor!!...

• ȘAH • ȘAH ȘAH • ȘAH

Olimpiada în plină desfășurare

O victorie la un fost campion mondial

Tînărul nostru maestru internațional Th. Ghițescu a obținut miercuri, în meciul cu Olanda, o victorie de mare prestigiu, învingîndu-l pe fostul campion mondial dr. Max Euwe. Un amănunt interesant: Euwe n-a mai întîlnit un jucător romîn din anul 1927, cînd a jucat cu Tiroler, pe care l-a învins!

Alb: Euwe (Olanda)
Negru: Ghițescu (R.P.R.)

1. d4, Cf6	20. Cdc2, Tg7
2. c4, g6	21. Cg3—e2, Cf6
3. Cc3, Ng7	22. Ce3, Cd3
4. g3, 0—0	23. Cd4, Cg4+
5. Ng2, d6	24. C:g4, f:g4
6. e4, Cld7	25. De3, g+
7. Cge2, e5	26. Rg1, N:h3
8. d5, a5	27. D:e4, N:g2
9. 0—0, Cc5	28. R:g2, Dh2+
10. h3, Ce8	29. Rf3, Cc5
11. Ne3, f5	30. Dc2, g2
12. e:f5, g:f5	31. Tg1, Dh3+
13. f4, e4	32. Re2, Te8+
14. Dd2, h5	33. Rd1, De3
15. Nd4, Tf7	34. Ce2, Ce4
16. Rh2, N:d4	35. a4, Cf2+
17. C:d4, h4	36. Re1, Ch3
18. Cce2, h:g3+	și fostul campion
19. C:g3, Dh4	mondial a cedat.

DEZILUZIA LUI FISCHER

Tînărul șahist amerîcan Bobby Fischer se numără printre jucătorii ale căror partide sînt urmărite de un public numeros. Aceasta îl determină uneori, mai ales cu jucătorii presupuși mai slabi, să practice un joc de efect, imprudent. În runda a II-a a preliminariilor, în meciul cu Munez (Ecuador), Fischer a lansat prematur un atac pe aripa regelui advers, fără să-și fi asigurat în prealabil spatele propriului front. Munez nu s-a intimidat de faima adversarului său și pînă la urmă l-a învins. Iată partida:

Alb: Fischer (S.U.A.)
Negru: Munez (Ecuador)

1. e4, c5	21. Nh6, Nh8
2. Cf3, d6	22. e5
3. d4, c:d4	22. ... b4,
4. C:d4, Cf6	23. e:f6, b:c3
5. Cc3, g6	24. Db2, D:f6
6. Ne3, Ng7	25. Ng5, Df7
7. f3, 0—0	26. De2, c:b2
8. Dd2, Cc6	27. D:e7, D:e7
9. Nc4, a6	28. N:e7, T:c2
10. Nb3, Da5	29. T:d6, Na4
11. 0—0—0, Nd7	30. Ng5, Tf2
12. Rb1, Tac8	31. Ne3, T:f3
13. g4, Ce5	32. Nd4, N:b3
14. Nh6, Cc4	33. a:b3, N:d4
15. N:c4, T:c4	34. T:d4, T:b3
16. Cb3, De5	35. Td2, Tcb8
17. h4, Tfc8	36. Td7, Tg3
18. Nf4, De6	și Fisher
19. h5, b5	recunoscut
20. h:g6, f:g6	învins.

CEA MAI SCURTĂ PARTIDĂ

...s-a jucat între Pfeiffer (R.F. Germană) și Batlouimi (Liban). Jucătorul libanez a neglijat apărarea flancului regelui său și a dat posibilitate adversarului său (care a jucat cu albele) să obțină o victorie fulgerătoare.

1. d4, d5	5. Cf3, Nd6
2. c4, c6	6. Ce5, Cd7
3. Cc3, e6	7. Dh5+, Rf8??
4. e3, f5?	8. Df7 mat.

O VICTORIE SPECTACULOASĂ

Jucătorul bulgar Nejkirch, binecunoscut șahiștilor romîni, a dovedit a fi în formă bună la Olimpiadă. În preliminarii, de pildă, n-a pierdut nici o partidă, pe lista învinșilor săi figurînd, între alții și marele maestru iugoslav Matanovici. Iată interesanta partidă cîștigată la ocasta din urmă.

1. d4, Cf6	13. N:e2, Tfe8
2. c4, g6	14. Nd3, Cd4
3. Cc3, Ng7	15. Tae1, Tac8
4. e4, d6	16. f5, g:f5
5. Ng5, c5	17. e:f5, T:e1,
6. d5, 0—0	18. D:e1, h6
7. Nd3, e6	19. N:f6, N:f6
8. d:e6, N:e6	20. Cd5, Dd8
9. Cge2, Cc6	21. Dg3 +, Rh7
10. f4, Ng4	22. Te1, Cc6
11. 0—0, Dd7	23. Te8!! și negru
12. Dd2, N:e2	cedează.

SURPRIZA TUNISIENILOR

O surpriză au produs și jucătorii tunisieni. În prima rundă, întîlnind redutabila echipă daneză, ei au cîștigat toate cele patru partide! Iată o mostră a jocului spectaculos practicat de tunisieni.

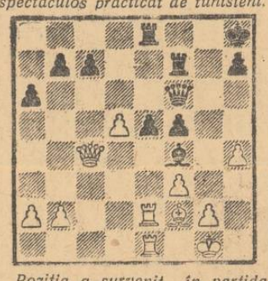

Poziția a survenit în partida Belcadi (Tunisia)—Nilsen (Danemarca) după a 28-a mutare a negrului. Belcadi, la mutare, a sacrificat dama 29. D:f4!! și după e:f4 30. T:e8+, Rg7 31. Te1-e5, Td7 32. Nd4!, Rf7 33. Te8 — e6, Dd8 34. T:f5+, Rg8 35. Tg5+, Rf8 36. Tf6 + negrul cedează.

Rezultate din „Cupa Magazin"

Ediția a II-a

GRUPA 36. **Manole Anghel** (com. Tătărani) — **Corneliu Marinescu** (Buc.) 0—1; **Bucureșteanu Tiberiu** (com. Crișcior — **Corneliu Marinescu** 0—1; **Corneliu Marinescu — Murgu Cornel** (Tr. Severin) 1—0.

GRUPA 37. **Ioniță P. Ion** (Coroești) — **Vasu Emilian** (Cluj) 1—0. Cu această victorie Ioniță P. Ion a terminat pe primul loc în grupă obținînd 6 puncte din 6 posibile și calificîndu-se pentru semifinala celei de-a II-a ediții a „CUPEI MAGAZIN". Pentru locurile 2—3 lupta se dă între Vasu Emilian și înv. Vasile Munteanu (Com. Găureni) care au cîte 4 puncte din 5 posibile.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

NOCTURNA

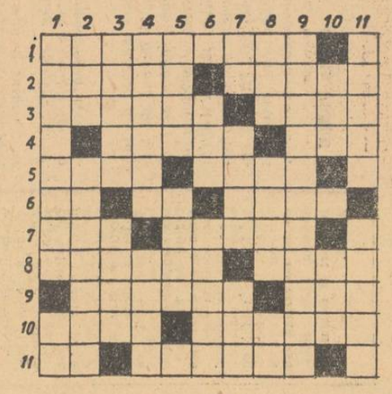

ORIZONTAL: 1) Autorul unei celebre nopți... furtunoase 2) Verb nocturn — Din ținuturile unde noaptea ține cîteva luni 3) „Ultima noapte de dragoste, prima noapte de război" (pl.) — Primesc vizita nocturnă a lui Moș Ene 4) Noaptea în raport cu ziua (la echinox) — Cincizeci fără zeci! 5) După aceea — Lucrare agricolă 6) În voie — Teofil Bușecan autorul piesei „Nopțile tăcerii" — Cele ale Moscovei sînt mult cîntate 7) Plasă de prins pește — Noapte bună! Somn ușor! 8) Trec pe ape printre trestii să se culce — Cei ai pisicii strălucesc în întunericul nopții 9) Preludiu la nocturnă... — Iamb fără picior! 10) Oprește — Operă de Verdi, care se termină cu un cîntec de leagăn... 11) Doi la sfîrșitul nopții! — Scriitor sovietic, autor al poeziei „Prin seara roșcovană".

VERTICAL: 1) „Noapte de..." comedie sovietică ce s-a bucurat de un mare succes — „Zile... nopți" 2) În nocturnă, în altă ordine — „1001 de nopți" 3) A vizitat-o noaptea pe Julieta, urcîndu-se pe o scară de mătase — Cu greu 4) Păcălit — Lac în America 5) Nume feminin — Stație în apropiere de București 6) E la electrică! — Dispozitive electrice ale unui sistem care comandă anumite modificări într-un alt sistem 7) Anton Popescu — O lampă care nu mai luminează — În carne (nu și-n oase!) 8) Logaritm — Partea privitoare la aer în mai multe cuvinte compuse — Nichel 9) Te scoate din... pană de întuneric 10) Încep la miezul nopții — Loc de odihnă peste noapte (od.) 11) Pentru meciuri nocturne și... cinematograf în aer liber! — „La geam tu sari de-odată / Ce vezi? întreab-o fată / ...Mi s-a părut așa!" (G. Coșbuc — „Mama").

N. CORNEA

Muzícală

Se dau cuvinte corespunzătoare următoarelor definiții: 1) Locuință portabilă. 2) Acest (prop.). 3) Fruct. 4) Față. 5) ...de Barbu, cîntăreață romînă. 6) Aliment.

Prin schimbarea inițialelor cuvintelor obținute, veți obține altele, corespunzătoare următoarelor definiții: 1) Adăpost pentru vase. 2) Punct cardinal. 3) Piesă la șah. 4) Animal nordic. 5) Măsură veche de greutate. 6) Oală.

Inițialele cuvintelor noi obținute vă vor da numele unui cunoscut artist de operă sovietic care ne-a vizitat de curînd țara.

I. MATEI

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

PE GRADE

ORIZONTAL: Cerc — Ecuație — Aparat — Spirt — Pozitiv — Am — A — Ila — Oleg — Pol — Te — Amiral — Fo — Atac — CN — Fain — Nivel — EO — CT — I — Iser — Pateu — Cotă — ERR — RM — Vin — Strica — E — An — Maior — Var — Zero — Ruinați.

VORBA AIA...

ORIZONTAL: Călători — Apt — Amiralitate — Papară — Avidă — Inimă — Arătat — Tetanos — Rană — Ato — Idilă — TS — Lari — Ari — AAA — Iritat — Dar — M — SE — Al — Perete — M — Blocări — Un — Fricos — Cart — Fiecar — Cîine.

CINEMATOGRAFICA

Gură — Animă — Lavă — Lună — Zece — Con — Olé — Mură — Inimă — Navă — Dună — Rece — Ion — Ele.

Jocuri distractive

Bărcile și farul

În desen se află două bărci, două geamanduri și un far. Barca albă trebuie să ajungă la geamandura albă, barca neagră la geamandura neagră, amîndouă trebuie să ocolească farul și n-au voie să-și taie drumul sau să și-l atingă.

Un creion, o foaie de hîrtie, răbdare și... succes!

Cîte cinci rînduri

Aveți la dispoziție șapte monezi. Vă rugăm să alcătuiți cu ajutorul lor două figuri care să îndeplinească aceleași condițiuni și anume: să aibă cinci rînduri și în fiecare rînd să se poată număra 3 monezi.

Încercați!

În rîndul A sînt aranjate patru fise albe și patru negre una după alta. Vă propunem ca din patru mișcări a cîte 2 fise alăturate să așezați cele 8 fise așa cum se văd în rîndul B. Încercați și... veți reuși!

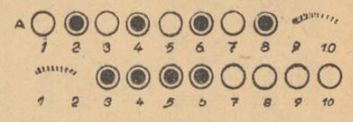

Fiecare: 18

Completați cele nouă cercuri cu cifrele 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, și 10 în așa fel încît cele patru laturi exterioare, linia de mijloc (aproape orizontală) și triunghiurile să dea fiecare un total de 18. Cele două triunghiuri apar prin unirea centrului cu cele două colțuri de jos și a centrului cu cele două discuri din mijlocul laturii de jos.

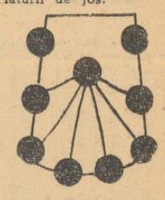

Dezlegările jocurilor din numărul 160

COȘUL CU OUĂ

Cel mai mic multiplu comun al numerelor 2, 3, 4, 5 și 6 este 60. Trebuie deci să găsim un multiplu al lui 7, mai mare de 1 decît multiplul lui 60. Prin urmare în coș puteau fi 301 ouă.

EXISTĂ?

Există un număr infinit de numere de acest fel. Cel mai mic dintre ele este 58.

IN 12

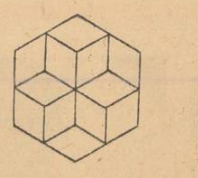

SUBSOLUL — LABIRINT

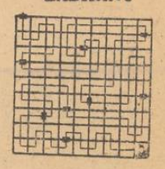

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20, interior ... Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii ... întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

Un concurs original

Mulți dintre actorii Teatrului Muncitoresc C.F.R.-Giulești — în afara numeroaselor deplasări la sate, sînt și instructori artistici ai brigăzilor de amatori de la căminele culturale sătești. În această calitate, ei au ocazia să cunoască viața nouă și luminoasă a satelor noastre.

Din dorința de a stimula pe acești actori să adune într-o lucrare cît mai bine în fața publicului moscovit, Ion Dacian a întocmit un concurs de piese într-un act, la care participă în exclusivitate actorii teatrului. Concursul se bucură de un frumos succes. Piesele au și început să sosească.

În ieșul acesta, repezentul teatrului va fi Unboghi cu lucrări originale — care se vor reprezenta în deplasări.

Premiere

Zilele trecute, Teatrul Evreiesc de Stat a prezentat în premieră comedia în 3 acte a lui Honoré de Balzac, „Mercadet — omul de afaceri".

Din distribuția piesei fac parte Mauriciu Sekler, artist emerit, Sonia Gurman, Erica Benes, Carol Feldman, Isac Havis, Benno Popliker, Samuel Fischler, Isac Cassvan, Dolly Schreiber, Willi Rieber, Ruth Schencker, Elias Bercovici, Lilli Elinovski, Moise Bălan. Regia artistică aparține lui George Teodorescu; decoruri și costume Adina Reich.

După cum se vede în desen, și după cum se va vedea pe ecrane, el e primul „operator" ce fixează explicarea ideii că muncа l-a creat pe om.

— Dar ăsta-i un lucru foarte serios !

— ...Pe care îl voi trata cu mijloacele comediei. Pretextul ? Sosirea unui om (căci în film va apărea și un om, unul singur, dar de-adevărat), pe o planetă necunoscută. Să-i zicem Zumbabo. O planetă pe care viața n-a evoluat după legile firești ale naturii, ci cu totul altfel. (Aici intervin. desigur, interpretările „foarte personale" ale lui Gopo. n.n.) O planetă — locuită de niște plante-animale ce n-au cunoscut niciodată munca...

— Va fi un film de desen animat ? (Întrebarea e doar întîmnată, timid, pentru că, de obicei, Gopo vine cu surprize).

— Nu ! Va fi un film de păpuși, desen animat și...actor (la singular, căci, în film va apărea doar un singur om.) Încolo plantele animale despre care amintesc, Arbustina și niște fluturi uriași... Asta e !

Silviu KERIM

UN MARȚIAN POZNAȘ-CINEFIL PASIONAT
este noul personaj al lui Gopo

L-am căutat pe Gopo din dorința de a afla ce mai face „Omuleții" lui, devenit celebru în lumea întreagă. Dar Gopo s-a dovedit a fi un părinte ultric, pentru că la clasica întrebare „Ce mai faci ?" mi-a răspuns, povestindu-mi despre cu totul alte lucruri. Iată-le, în transcrierea subsemnatei:

— Ce fac ? Niște treburi complicate. Am comis de curînd un scenariu după care urmează a se realiza un film din hîrtiuțe decupate. Un scenariu care are ca titlu: „MEREU MAI SUS" și în centru, un erou modern.

— „Omuletul" ?

— Nu. Un... martian. Un martian poznaș, cinefil pasionat și aventurier nevoie mare. Vreți să știți cum arată ? Uite-l :

După cum se vede în desen, și după cum se va vedea pe ecrane, el e primul „operator" ce fixează explicarea ideii că muncа l-a creat pe om.

— Dar ăsta-i un lucru foarte serios !

— ...Pe care îl voi trata cu mijloacele comediei. Pretextul ? Sosirea unui om (căci în film va apărea și un om, unul singur, dar de-adevărat), pe o planetă necunoscută. Să-i zicem Zumbabo. O planetă pe care viața n-a evoluat după legile firești ale naturii, ci cu totul altfel. (Aici intervin. desigur, interpretările „foarte personale" ale lui Gopo. n.n.) O planetă — locuită de niște plante-animale ce n-au cunoscut niciodată munca...

— Va fi un film de desen animat ? (Întrebarea e doar întîmnată, timid, pentru că, de obicei, Gopo vine cu surprize).

— Nu ! Va fi un film de păpuși, desen animat și...actor (la singular, căci, în film va apărea doar un singur om.) Încolo plantele animale despre care amintesc, Arbustina și niște fluturi uriași... Asta e !

Silviu KERIM

Citeva lucruri noi, despre un teatru nou
De vorbă cu D. D. Neleanu, directorul Teatrului pentru copii și tineret

Pe regizorul D. D. Neleanu, noul director al nouului Teatru pentru copii și tineret din Capitală, l-am găsit în mijlocul unui grup de actori, mașiniști și electricieni. Se discutau probleme la zi, probleme de viitor de-a-valma. Doar numai cu o zi înainte se constituise noul teatru. Mai tîrziu, în biroul directorului, l-am întrebat pe D. D. Neleanu :

— Care sînt sarcinile noului teatru ?

— Teatrul pentru copii și tineret va prezenta piese care să aducă o contribuție substanțială în educarea comunistă a tinerelor generații, în ridicarea nivelului lor cultural, în educarea simțului lor pentru frumos. Iată ci am enumerat și principalele noastre sarcini.

— Și cum credeți că veți putea realiza sarcinile ?

— În primul rînd prin repertoriu. În al doilea rînd prin calitatea spectacolelor. În ceea ce privește repertoriul ne preocupă mai ales repertoriul de actualitate, deci dramaturgia originală. În această direcție, pentru stimularea dramaturgiei originale destinată tineretului și copiilor, ne gîndim ca împreună cu tovarășii de la C.C. al U.T.M. să alcătuim un larg plan tematic, pe care să-l punem apoi la dispoziția unui cît mai mare număr de dramaturgi pe care să-i stringem în jurul teatrului nostru. Am vrea apoi ca împreună cu „Scînteia Tineretului" să organizăm concursuri bienale de dramaturgie, concursuri în care să se prezinte piese pentru copii și tineret. Și în sfîrșit, ne gîndim să discutăm cu Uniunea Scriitorilor din R.P.R. organizarea unui cenaclu al dramaturgilor care scriu pentru copii și tineret.

— Ceea ce ne spuneți se referă la viitorul apropiat. Dar am vrea să aflăm lucruri mai precise despre repertoriul din această primă stagiune.

— Deocamdată numai proiecte, gînduri, idei. Astfel ne gîndim la unele dramatizări după cele mai cunoscute cărți pentru copii. De pildă la „Emil și detectivii" de Erich Kästner, la „Morcoveață" de Renard, la unele dramatizări după Dickens. Pentru tineret repetăm acum „Băleții veseli" de H. Nicolaide, avem în studiu o piesă bulgară despre lupta din ilegalitate a tinerilor comuniști, intitulată „În fiecare seară de toamnă". Ne gîndim de asemenea să jucăm „Coana Chirița" de Vasile Alecsandri, să reluăm „Ruy Blas" într-o nouă regie. Poate vom pune în scenă „Vicleniile lui Scapin" a lui Molière și „Poțoară larnă" a lui Maxwell Anderson. Cum spuneam însă, dat fiind că sîntem abia a doua zi după constituire, toate acestea nu pot purta încă numele de repertoriu definitiv, ci doar de proiecte".

— O ultimă întrebare și am plecat. Înaintea primei premiere veți relua spectacolele vechi ?

— Desigur, începînd chiar de la sfîrșitul acestei săptămîni; vom relua cu unele schimbări în distribuții : „Nila" și „Scrisori de dragoste", vechi spectacole ale vechiului Teatru al Tineretului precum și „Scurtă întîlnire", „Secunda 58", „Cine a ucis?" și „Nota 0 la purtare" din spectacolele fostului teatru „C. Nottara". Reluăm de asemenea cele două piese pentru copii ale lui Ion Lucian „Cocoșelul neascultătorilor" și „Muscheța din Măgăriei Sale".

Cum promisesem că e ultima întrebare, mi-am luat rămas bun și am plecat. Pe director îl așteptau negocieri. Începea prima constituire de producție a Teatrului pentru copii și tineret...

M. PÎRVULESCU

IN STUDIOURI-PE ECRANE

● JEAN GABIN va interpreta un „nou personaj". El va detine rolul „președintelui", în filmul cu același titlu pe care-l turnează acum Henri Verneuil. Filmul „Președintele" e o ecranizare a romanului lui Georges Simenon.

● „TREI FELURI DE NOROC" este titlul noului film pe care l turnează regizorul Walter Beck în studiourile „DEFA" — Berlin.

● CUNOSCUTUL artist francez Robert Lamoureux își face debutul ca regizor în filmul „Superba", în care detine și rolul principal. El are ca partenere pe Silva Koscina și Lucille Saint-Simon.

● REGIZORUL italian Giuseppe de Santis, care ne-a dat minunatul film „Roma orele 11" lucrează la un nou film cu o temă din rezistența antifascistă. Filmul va avea titlul „Ancula va muri", scenariul fiind inspirat după o povestire de Renata Viganò.

● IN STUDIOURILE budapestane s-a terminat recent turnarea comediei „Călcarea pe iarbă este... permisă", în regia lui Karoli Makk.

● ÎN DANEMARCA a început o nouă campanie de boicotare a filmelor americane. În acest scop s-a redus prețul de închiriere a filmelor daneze, înlăturîndu-se astfel în parte concurența pe care o fac filmele „made in S.U.A.".

● „CĂLĂTORII DE PROBA- este titlul noii realizări a artiștilor Felix și Judit Mariassy. Acțiunea se desfășoară în cartierul muncitoresc Csepel din Budapesta.

● REGIZORUL Zahar Agranenko, cunoscutul realizator al filmelor „Simionia Leningradului" și „Garnizoana nemuritoare", turnează acum filmul „Bătălie în mars", după romanul cu același titlu de Galina Nikolaeva. Rolul principal a fost încredințat actorului M. Zimin.

● TATIANA LUKAȘEVICI realizează în studioul Mosfilm, filmul „Muzicantul orb" după o povestire a scriitorului Vladimir Korolenko.

Emoțiile unui compozitor...

Celia Tănăsescu, de la Teatrul de Stat de Operetă

Compozitorul Aurel Giroveanu se numără, într-una din serile trecute, printre entuziaștii auditori aflați în sala Ateneului R.P.R., la recitalul extraordinar al artistei emerite a R.S.F.S.R. Irina Arhipova și al cîntărețului nostru Dan Iordăchescu, — manifestare organizată în cadrul Lunii prietenirii romîno-sovietice.

După aria mamei din cantata „Vrem pace" de Novikov, aria luptătorului din cantata „Moscova" de Cealkovski, aria Ioanei din opera „Fecioara din Orleans" și alte arii interpretate cu strălucire de Irina Arhipova, se credea — așa după cum de altfel stătea scris și în program — că recitalul extraordinar va lua sfîrșit. Nu s-a întîmplat însă astfel pentru că artista Teatrului Mare Academic din Moscova a ținut să facă auditoriilor săi din acea seară o surpriză aspus de agreabilă. Irina Arhipova a anunțat: „Țara mea" de Giroveanu. Sala întreagă a fost cuprinsă de un freamăt puternic, iar autorul acestui cîntec patriotic pe versurile Mariei Banuș, compozitorul Aurel Giroveanu, nu-și mai găsea, pur și simplu... locul.

Aplaudînd-o frenetic, auditorii au făcut o caldă manifestație de simpatie artistei. Compozitorul Aurel Giroveanu s-a dus anume în culise să cunoască și să mulțumească personal artistei sovietice pentru măiestria cu care a interpretat lucrarea sa.

Zîmbindu-i prietenește, Irina Arhipova i-a spus.

— Am făcut cunoștință cu frumoasa dumneavoastră piesă la radio Moscova și am învățat-o cu plăcere. De altfel, prima oară am cîntat-o la posturile noastre de radio, înainte de a veni în țara dv., în semn de salut adresat poporului romîn.

Artista sovietică a afirmat apoi că melodia „Țara mea" va rămîne în repertoriul ei permanent, exprimîndu-și totodată dorința să cunoască și alte lucrări ale compozitorilor romîni.

N. SANDU

Interviu pe portativ...

Ca să împletești activitatea concertistică cu regia și aceasta, la rîndul ei, cu muzica, creare a rolurilor de subretă, îți trebuie pe lîngă înclinația necesară și multă entuziasm. Această multilateralitate a preocupărilor artistice întîlnești la Celia Tănăsescu. De aceea subretele ei sînt pline de nerv, au o candoare specifică și deosebită un umor natural. Am întîlnit-o zilele trecute la una din repetiții.

— Am început să repet noul meu rol — ne-a spus Celia Tănăsescu — fiind încă sub impresia frumoaselor amintiri ale turneului pe care l-am făcut, la începutul acestei toamne, în R.S. Cehoslovacă, unde am cîntat cu Filarmonica din Gottwaldov, condusă de talentatul dirijor Eduard Fischer. În cadrul concertelor susținute în stațiunea balneoclimaterică Luhacovice, am interpretat arii din operetele „Lisați-mă să cînt!" și „Vînt de libertate", care au și fost imprimate de Radio Brno. Tot pentru acest post de radio am mai imprimat arii din „Pițușul de pe Bistrița" și diverse cîntece romînești, care au fost apoi transmise ascultătorilor. Am prezentat, de asemenea, în limba cehă cîteva lucrări din folclorul țării gazde. M-a emoționat în mod deosebit primirea făcută de public muzicii noastre populare.

— Pe lîngă activitatea concertistică, ce alte preocupări s-au mai înscris în acest început de stagiune în sfera activității dv ?

— În cadrul studioului experimental al tinerilor actori pregătesc două montări pe care le regizez: un spectacol-emisiune alcătuit din operete romînești și sovietice și vodevilul „Scara mîței" de Vasile Alecsandri. Urmărim cu acest ultim spectacol să înlesnim publicului cunoașterea înzoratelor operetei romînești. Și evident, un efort susținut îmi solicită pregătirea noului meu rol.

— Veți aborda și de astă-dată genul dv. preferat ?

— Desigur. Myrina din noua operetă romînească „Lysistrata" a lui Gherase Dendrino este o subretă plină de viață, cu o alură moliereiască, și care reprezintă poporul, bunul lui simț, istețimea, hazul lui sănătos. De altfel, întreaga operetă are o pronunțată latură satirică, oferind posibilitatea realizării unor tipuri de comedie cum sînt: Glychera (Maria Wauvrina și Silly Vasiliu), un sot Stylbonide, ținut de scurt de o soție autoritară (George Groner), arhonele cetății, Polemos (Silviu Gurău), oracolul zeilor, Lampyto (Virginica Romanovski și Constanța Cîmpeanu), etc. Deocamdată repetăm intens, deoarece pînă la premieră nu a mai rămas decît puțin timp.

M. DAMIAN

De la „Domnișoara Nastasia" la „Mariana Pineda"

În seara geroasă a lui ianuarie 1946 cînd s-a ridicat pentru prima dată cortina Teatrului Muncitoresc C.F.R.-Giulești — printre actorii noului lăcaș de artă se afla și proaspăta absolventă a Conservatorului, ucenica maestrului Ion Manolescu, Marga Anghelescu. Erau primii ei pași pe scenă, prima cunoștință cu publicul. Au trecut de atunci 14 ani. Piese care stagiune i-a adus bucuria de a fi mereu prezentă

Marga Anghelescu

în fața publicului... A jucat — și enumerăm numai o parte — în piesele : „Clocot", „Sărăcia nu e viciu", „Covorul lui Dumaz", „Colîba lui moș Toma", „Viața începe din nou", „Voi trăi mereu", „Bala", „Aristocrații" și în „...Domnișoara Nastasia". Pentru feluL cum a dat viață pe scena fetei sărace și neajilte din mahalaua Bucureștiului de altădată, Marga Anghelescu a primit premiul „Criticii teatrales" atribuit de Uniunea Ziariștilor din R.P.R. pentru cea mai bună interpretare feminină.

În timpul activității sale, Marga Anghelescu, a făcut parte din echipa care are la activul ei zeci de deplasări în uzine, în întreprinderi, în casele de cultură de la sate. Numai în ultima lună a prezentat „Domnișoara Nastasia" la schela Boldești, la Oltenița, la Ulmu, la mînecile „23 August", la I.S.B. Deseori a jucat în aceeași zi 2 și 3 spectacole.

Astăzi, Marga Anghelescu joacă în „Fiul rătăcitor" de Egon Ranett și se pregătește să apară în rolul titular din piesa „Mariana Pineda" de Federico Garcia Lorca.

„Sînt mîndră că mi s-a încredințat să fiu interpreta eroinei Mariana Pineda, luptătoare pentru libertate, ne-a spus Marga Anghelescu. Mă străduiesc din toate puterile să pot înțălțea cît mai autentic vitejia și dragostea înflăcărată pentru popor a Marianei Pineda".

Sandu MARIAN

Prețuirea actorului

Un vechi slujitor al scenei, actorul Lică Rădulescu, a trăit serile trecute momente de mari emoții. În cadrul spectacolului „Casa cu trei fete", prezentat pe scena Teatrului de Operetă, în care deține un dintre rolurile principale. Lică Rădulescu a fost sărbătorit de întregul colectiv al Teatrului, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de rodnică activitate teatrală.

REFLECTOR

ÎNCA UN FILM MARE

Mizeria spirituală nu poate fi demonstrată statistic și ea reclamă multă literatură. Chirurgul tristeții unei societăți pietrificate, condamnate la pieire (I-am numit pe Cehov), prilejuiește cineaștilor sovietici ocazia de a crea încă un film mare. Este vorba despre Doamna cu cățelul. *De la Zvăpăiata, proza eliptică a marelui prozator arătase cîte filme stau în cărțile sale și iată că și această peliculă confirmă că ne aflăm în fața unui tezaur din care s-a mai luat și se va mai lua multă vreme.*

Ialta, vara, în urmă cu decenii. Aici vin domni și doamne în vilegiatură. În valuri pluteșe o sticlă goală. Un pierde-vară cu bani prinșește promenada porturi sorbind două sau trei pahare de lichior. Fiticleasca transpiră din pelicică. Cîțiva crai se animă la apariția unei femei enigmatice, însoțită de un cățel. Dmitri, unul dintre ei, reușește să stea de vorbă cu necunoscuta. Aceasta are un soț într-un oraș de provincie. Și bărbatul are la Moscova o familie : soție și trei copii. La Ialta se pierde mult timp, e cald, cu un vapor nu vine cel așteptat și florile aduse ca să-l întîmpine, se usucă. Cățelul doamnei este abandonat pe un coridor...

Ceea ce părea numai un episod de vacanță se transformă însă într-o tragoste chinuitoare. Timpul trece, vine iarna. Funcționarul nostru fuge pînă în orășelul acela uitat, ca să-și găsească iubita. Urmează o umilitoare strecurare de ochi societății și întrebarea chinuitoare : cît vom mai putea să ne ascundem ? Bărbatul era căsătorit cu două case, femeia cu un lacheu. Un tren o aduce din cînd în cînd la Moscova și totul e altfel de murdar încît exclamația lui Dmitri pare întemeiată : Totul e frumos în jurul nostru, în afara faptelor noastre...

— Trebuie să se întîmple ceva neobișnuit dicteză soția înșelată unui copil ce-și face lecția, *sub privirile vinovate ale funcționarului, gata să se strecoare în hotelul în care l așteaptă cealaltă. Finalul îi găsește pe cei doi amanți la fel de nenorociți și viitorul lor rămîne o enigmă. Am povestit atît de amănunțit acțiunea, pentru a surprinde tehnica cehoviană.*

Cîteva cuvinte despre regia excepțională (mai puțin finalul, cred eu). După criza de conștiință a femeii, îndrăgostiții stau pe malul mării. Un amurg liniștit, fără vînt. Bărbatul tace și ființa de lîngă el ar vrea să-l audă vorbele. Aparatul de filmat se oprește pe caii trăsurii care l-a adus pe cei doi aici. Caii rumegă, cu gurile în sacii de grăunțe. Alt episod. Adulterul a fost consumat. Dmitri ascultă lamentarea femeii și mănîncă o felie foarte subțire de pepene. Comentariu sonor : pe farfurie rămîi simbolicul unt după ulei, ca o grindină rară. În partea ultimă a filmului, Gurov, după un chef, se spovedește unui burtă verde aflat într-o sanie. Iubirea lui strigă, trebuie spusă cuiva. Interlocutorul se pare că ascultă cu atenție. Cînd Dmitri amuțește, celălalt își aduce aminte că nisetrul mîncat prinsese miros... Evident aici e tot Cehov, dar filmarea îți are meritele sale. Pentru că nu vrem să vă distrugem surpriza, ne oprim aici.

Iubitori ai filmului de calitate, alergați să vedeți Doamna cu cățelul, *care ne-a vorbit încă o dată de marile succese ale cinematografiei sovietice.*

★

Săptămîna care a trecut a fost marcată de sărbătorirea lui Gărdescu pentru 35 de ani de teatru. La o socoteală elementară, attlea seri de serviciu în slujba risului impune. Cantitatea de bună voie răspîndită printre tineri și mai bătrîni atinge sume fabuloase. L-am văzut pe scena teatrului Armatei în Fîntîna Blanduziei. *Flori și cuvinte fierbinți au adus actorului cîte ceva din omagiul nostru. Îi dorim o îndelungată activitate, tot atît de laborioasă și plină de succese.*

Eugen BARBU

„Spectacolul" în regiunile țării

Piesa „Siciliana" de Aurel Baranga în interpretarea Teatrului de Stat din Galați. (actorii Viorel Popescu (stînga), Mihail Păladescu, Gina Patrichi).

În vizită la Teatrul de Stat din Galați

Clădirea teatrului pare cufundată într-o liniște desăvîrșită. Trecătorul neavizat nu-și poate închipui că la această oră matinală în incinta teatrului domnește o activitate intensă. Artiștii gălățeni repetă de zor, în regia lui Vlad Mugur de la Teatrul Național „I. L. Caragiale", dramatizarea lui N. Ohlopkov „Tînăra gardă", după cunoscutul roman al lui A. Fadeev, a cărei premieră va avea loc în prima jumătate a lunii noiembrie. Printre interpreții intîlnim vechi cunoștințe: Gina Patrichi, Victoria Dinu, Mihail Păladescu, Dumitru Feloresc, C. Leonard și alții care vor da viață eroilor „Tinerei gărzi".

După cum am aflat, într-o convorbire pe care am avut-o cu tovarășa Victoria Dinu, directoarea teatrului, piesa „Tînăra gardă" va fi cea de a treia premieră din actuala stagiune. Primele două premiere au avut loc cu piesele „Ecaterina Teodoroiu" de N. Tăutu (regia artistică Ion S. Bologa) și „Siciliana" de Aurel Baranga (regia artistică Eugen Davidescu).

— Ce se mai joacă în stagiunea actuală ?

— Cîteva reluări din stagiunea trecută, dintre care amintim: „Lîngă poarta Brandenburg" de Erich Maria Remarque, „Școala nevestelor" de Molière, „Viața cu Vedă" de Alexandru Davila, „Răzeșii lui Bogdan" de Ernest Maftei, „Floricica purpurie" de Karnauhova și Braunevici.

În continuare am aflat că teatrul gălățean are o brigadă care efectuiază deplasări în întreprinderi și la sate. Această brigadă s-a reîntors recent dintr-un turneu prin satele din nunții Vrancei, unde a prezentat piesa „Inimă vitează" de Mihail Davidoglu.

— Care sînt proiectele Teatrului de Stat din Galați ?

La această ultimă întrebare tovarășa Victoria Dinu ne-a răspuns :

— În curînd va intra în repetiții colectivului nostru piesa „În căutarea extraordinarului" de I. D. Șerban. Pregătim totodată un turneu prin țară cu o piesă originală de actualitate, turneu pe care-l vom începe în a doua jumătate a lunii decembrie. Nu vom întrerupe nici deplasările în regiune.

Ion POPOVICI

Pe scurt — din țară

PE SCENA...

...Teatrului de Stat din Turda a fost prezentată recent cea de-a treia premieră a actualei stagiuni, comedia „Tache, Ianke și Cadîr" de V. I. Popa.

Spectacolul, montat în regia lui Vintilă Rădulescu, are în distribuție pe Ion Lorenț, Constantin Mandi, Titus Luca, Viorica Faina, Iuliu Giurgiu, Traian Dragoș și Emilia Botta-Luca.

OPERA „FALSTAFF" DE VERDI...

...se repetă la Opera Maghiară de Stat din Cluj, în regia lui Alexandru Szinberger, cu Sass Laszlo și Vida Victor în rolurile principale. Tot la Opera Maghiară din Cluj vor începe în curînd repetițiile și pentru montarea operei „Aida" de Verdi.

LA TEATRUL DE STAT DIN ORADEA...

...se pregătește premiera piesei „La telefon Taimiri", de Isaev și Galici. Pe scena aceluiași teatru vor mai vedea lumina rampei piesa „Celebrul 702" de Al. Mirodan și „Anna Karenina", dramatizare după cunoscutul roman de Lev Tolstoi, care va fi prezentată cu prilejul comemorării a 50 de ani de la moartea scriitorului.

PUBLICUL DIN OLTENIȚA...

...participă cu însuflețire la viața artistică a orașului. Pe scena noului teatru al sindicatului Șantierului naval — cu o sală având o capacitate de 600 de locuri și cu instalații dintre cele mai moderne — au loc cu regularitate spectacole de prezentare de echipele căminelor culturale, echipele sindicale, ca și de formațiile artistice afiliate în turnee.

„NILA" LA CĂLĂRAȘI

O frumoasă activitate artistică desfășoară echipa de teatru a Sindicatului Învățămînt din Călărași. Printre piesele puse în scenă de către acest talentat colectiv, se numără „Trei generații" de Lucia Demetrius, „Titanic-Vals" de Tudor Mușatescu, „Partea leului" de C. Teodoru ș.a.

Prezentîndu-se la concursul bienal „I. L. Caragiale" cu piesa „Nila" de A. Salinski, echipa de teatru a Sindicatului Învățămînt din Călărași a obținut premiul I la faza regională București, urmînd a participa la faza interregiuni care va avea loc la Constanța. Pusă în scenă de Aurel Elefterescu, instructorul artistic al echipei, piesa „Nila" are în distribuție pe Iolanda Dain — în rolul titular — Valentina Elefterescu, Ion Mihalache, Ana Negreanu, Grigore Elena etc.

IN CURSUL ACESTEI LUNI...

...Teatrul de Stat din Bacău va reprezenta — în premieră — piesele „Escu" de Tudor Mușatescu, în regia lui I. Gh. Rusu și decorurile de Paul Bortnovschi și „Moartea unui conu voiajor" de Arthur Miller. Această ultimă piesă va fi pusă în scenă de Gh. Jora, iar decorurile vor fi executate de pictorul scenograf Mihai Tofan de la Teatrul Național „I. L. Caragiale" din București. Repertoriul curent al Teatrului de Stat din Bacău cuprinde piesele „O scrisoare fără istorie" de Victor Birlădeanu, „Scrisori de dragoste" de Virgil Stoenescu, „Un milion pentru un suris" de A. Sofronov.

La rîndul său, colectivul secției din Piatra Neamț pregătește în prezent două piese : „Nunta lui Krecinschi" de Suhovo-Kobîlin și „Viori de primăvară" de Al. Stein. Pe scena teatrului din Piatra Neamț, ca și în regiune, teatrul prezintă piesele „Apă vie" de N. și Sorin Holban, „Casa din str. Cosbuc nr. 10" de Florin Vasiliu. În același timp, secția de păpuși a Teatrului de Stat din Bacău a pregătit o nouă premieră : „Necazurile lui Șurubel" de Valentin Silvestru.

Premieră la Teatrul Armatei
„FIUL SECOLULUI"

În cinstea zilei de 7 Noiembrie, Teatrul Armatei a pregătit o nouă premieră: „Fiul secolului" de dramaturgul sovietic I. Kuprianov.

Autorul piesei și-a început lucrarea dramatică cu următorul motto: „Pentru ca oamenii să se gîndească mai mult la oameni". Acesta este, de altfel, mesajul pe care autorul îl transmite spectatorilor. Este vorba de prețuirea omului, grija față de mulțimea muncitorilor anonimi care făuresc, zi de zi, marile realizări ale comunismului.

Acțiunea piesei se petrece pe un mare șantier din Siberia. În zilele noastre. I. Kuprianov redă scenic romantismul omului nou și zugrăvește interesante figuri de constructori, devotați cauzei comunismului.

În rolurile principale vor apărea: Val Săndulescu, în rolul organizatorului de partid de pe șantier, Florin Stroe, șeful șantierului, Sergiu Dumitrescu și Liliana Tomescu. Regia este semnată de Sanda Manu, iar decorurile de tînărul scenograf Camilo Ossorovitz. Premiera spectacolului va avea loc simbătă, 5 noiembrie.

I.V.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

TITU VEDEA

actor al Teatrului Muncitoresc C.F.R. Giulești, a realizat în piesele „Baia", „Aristocrații", „Domnul Puntila și sluga sa Matti", creații de valoare.

DRAGA OLTEANU,

de la Teatrul Național „I. L. Caragiale", care are o interesantă creație interpretînd rolul Larisa din piesa „Poveste din Irkutsk" de Alexei Arbuzov, va interpreta rolul Catița Turcului din filmul „Setea", una din viitoarele premiere ale cinematografiei noastre.

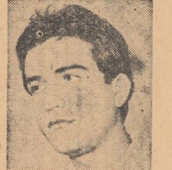

LAURENȚIU AZIMIOARA

tînărul actor al Teatrului de Stat din Timișoara, apare în primul său rol în piesa „Passacaglia" de Titus Popovici.

MICHAELA JUVARA,

de la Teatrul Municipal, va interpreta în piesa „Pîine și trandafiri" de A. Salinski, rolul principal feminin, Liubașa.

GRIGORE CONSTANTIN,

tînărul actor al Teatrului Național „I. L. Caragiale", care apare în curînd în filmul „Cocorii rătăcesc fără busolă", Grigore Constantin mai repetă în piesele „Nopți în Madrid" și „Cînd înfloresc migdalii", viitoare premiere ale Teatrului Armatei.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 162 ★ Sîmbătă 12 noiembrie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

FURNALIȘTII

Fotografii : Nicu VASILE

Cînd inginerul Constantin Constantinescu ne-a spus că acum furnaliștii sînt și buni constructori am stat un moment pe gînduri. Nu puteam pricepe exact la ce vroia să se refere interlocutorul nostru. Ne-am gîndit la început că poate șeful secției I-a ne vorbea de refacerea vreunui furnal îmbătrînit de atîtea șarje și că alături de constructori dau o mînă de ajutor la această lucrare și furnaliștii. Cum puteau altfel să fie furnaliștii și constructori nu vedeam.

Cîteva calcule, aparent simple, ne-au pus totuși în temă. Ele se bazau pe o valoroasă inițiativă a furnaliștilor hunedoreni de a ridica considerabil productivitatea agregatelor lor : pînă în 1965, ultimul an al planului de șase ani, productivitatea furnalelor să sporească cu 15—20 la sută peste sarcina dată de Congresul al III-lea al partidului. Adică să se atingă o îmbunătățire a indicilor de utilizare de 55—60 la sută.

Ce va rezulta din acest angajament îndrăzneț ? Bine înțeles mai multă fontă dată de aceleași agregate. Pentru secția I-a furnale de la Hunedoara, unde am poposit, înseamnă în anul 1965 că realizarea indicilor propuși va aduce o producție echivalentă cu construcția la fiecare pereche de furnale existente a încă unuia nou.

Așa dar furnaliștii pot deveni și constructori. Furnalele pe care le construiesc ei nu au nevoie însă de proiecte sau de materiale și nici de investiții. Agregatele ridicate de ei sînt realizate de fapt din fiecare procent în plus dobîndit pe drumul îmbunătățirii indicilor de utilizare, din fiecare tonă de fontă smulsă în plus furnalelor existente.

Este nevoie însă de multe alte calități. Acestea sînt foarte bine întruchipate de întregul colectiv de furnaliști ai secției I-a, dar mai ales de cei de la furnalul nr. 4. Este vorba de multă dîrzenie și perseverență, dar în deosebi de calificare. Prim-topitorul Ion Iacob cînd a preluat conducerea unuia din schimburile de la furnalul nr. 4, cu problema calificării și-a început activitatea. Omul acesta cu o statură anume făcută pentru un furnalist, cu o figură parcă cioplită în piatră, știa din propria lui experiență că fără calificare totul este în zadar. Sosit la Hunedoara din Dorohoi, o dată cu brigăzile de tineri voluntari, el însuși a urcat treaptă după treaptă pentru a ajunge astăzi unul dintre cei mai buni prim-topitori ai marelui combinat siderurgic. Și acum Ion Iacob, prim-topitor în vîrstă de 28 ani, urmează o nouă școală de calificare care să-i introducă în cele mai actuale probleme ale tehnicii moderne la noile furnale ce se construiesc.

Lucian Ionescu, Dumitru Grădinaru, Nicolae Ghioc, elevi destoinici ai lui Ion Iacob, fac acum cinste brigăzii. Aportul lor în munca brigăzii a fost lună de lună mai mare, pe măsură ce prim-topitorul Ion Iacob care-i îndruma le dezvăluia alte taine ale furnalului. Pentru ei, pentru întreaga brigadă furnalul nu mai are astăzi secrete. Cît de mult cîntărește calificarea în îmbunătățirea indicilor de utilizare a furnalului? Este suficient să amintim că în șase luni din anul 1960, brigada lui Ion Iacob a produs aproape 8.500 tone fontă mai mult ca în aceeași perioadă a anului trecut.

Preocuparea pentru însușirea de noi cunoștințe tehnice l-a făcut apt pe prim topitorul Ion Iacob să poată studia alături de cadrele de conducere ale secției cele mai arzătoare probleme. Împreună cu ing. C. Constantinescu, șeful secției I-a și cu maistrul Ion Mihalache, așa cum se vede în clișeul nr. 1, Ion Iacob (în centru) discută despre mersul furnalului. Proba de zgură care este luată în discuție indică și de data aceasta că totul decurge normal.

Și cabina de comandă a furnalului poate fi un loc potrivit pentru o discuție tehnică (clișeul 2). Ce pot oare discuta Ion Iacob și cauperistul Matei Șarpe decît asigurarea unei temperaturi constante necesare bunei topiri a minereului.

Ion Iacob nu este numai un bun „profesor" pentru brigada lui, ci și un exemplu în muncă. Iată-l executînd cu pricepere operația de destupare pentru scurgerea zgurii (clișeul nr. 3).

Se apropie momentul elaborării șarjei de fontă. Toate trebuie rînduite din vreme, nimic nu trebuie uitat. „Alo ! Transporturile... Aici furnalul 4. Trimiteți urgent oalele pentru fontă"... Arzare Luca este nevoit să vorbească tare la telefon (clișeul nr. 4). Vuietul furnalului îi acoperă în bună parte vocea. Pînă la urmă se face el auzit.

A sosit rezultatul analizei de la laborator. Calitatea fontei este bună. Lucian Ionescu înscrie pe tabla neagră procentele care indică conținutul de siliciu sau sulf (Clișeul nr. 5). Oțelarii vor primi nu numai fontă mai multă, dar și de o calitate mereu mai bună.

GH. TODIRAȘ

CRONICA STRĂZII

Și totuși toamnă!

Așa pățești cînd nu iei în seamă calendarul ! Cînd te orientezi „sezonier" după semne vărătece înșelătoare — soare amabil, prezența în standurile de pe străzi a delicioasei înghețate „marojnaia", gheretele cu răcoritoare — și mai ales cînd te iei după unii administratori de blocuri. Bunăoară al blocului din Schitu Măgureanu (nouă etaje) unde locuiesc, care abia în noiembrie s-a apucat să peticească, tabietliu, cazanul caloriferului.

— Ce facem, tovarășe administrator, că e toamnă ! Radiatoarele reci parcă mai scad temperatura încăperilor. Privește termometrul din interior ; a ajuns la 16 grade. E frig... De patru săptămîni nu avem apă caldă, ne curge nasul, ni-e...

— Cine vă pune să vă luați după calendar ? Vă dezorientează. Toamnă-i asta ? Vară curată ! — zice coborînd privirea spre tenișii albi, pe care-i poartă ca pe niște argumente infailibile. Întrebați-i — dacă nu mă credeți — și pe tovarășii de la I.A.L. ai raionului nostru și o să vă confirme. Așa ați obiectat și anul trecut și ați văzut...

— Ce am văzut ? Că pînă-n decembrie n-am avut căldură ? Pentru că faimosul cazan nu fusese încă pus la punct, mulțumită originalei concepții ce o ai dumneata și cei de la I.A.L. despre „specificul" anotimpurilor !

— Ei, specificul ! Nu-i constant. Asta-i specific de toamnă ? zice, desfăcîndu-și mai tare gulerul cămășii, un adevărat gest de iulie, pe plajă.

Te pomenești că așa o fi ! Și totuși, „e pur si..." parafrazînd pe Galileu, e toamnă ! Am notat ieri, ca să nu mai fie nici un motiv de controversă meteorologică, simptome indubitabile.

In ordine vegetală : A început să se vadă binișor prin crengile din ce în ce mai rărite ale plopilor — cînd arunc o privire în Cișmigiu din balconul imobilului de vis-a-vis — busturile lui Odobescu, Coșbuc, Eminescu, pînă mai ieri mascate de frunziș, ca de altă cunună. Mai mult, ca o emblemă de sezon, din statuia lui Caragiale ceea ce se conturează mai plastic e ...căciula.

S-au înmulțit pe tarabele din pieți gutuile galbene și ridichiile negre. La crame mustul a devenit tulburel. In coșurile florăreselor domină crizantema. In fiece dimineață măturătorul adună în fărașe peisajul municipal, ca ucenicii de frizerie ; castanii psalmodiază elegiile ultimelor frunze și e mult de cînd la șosea își aruncau în scăfîrlia trecătorilor petardele de păcăleală. Camioane cu lemne traversează orașul.

In ordine vestimentară : Au apărut la gulerele masculine cravatele, pe gambele feminine ciorapii. In vitrinele magazinelor, în decoruri sugestive de frunze ruginii, s-a instalat manufactura linei, trimbe de stofe groase, ce te învăluie călduros parcă, privindu-le, paltoane, confecțiuni „antefrig"... Manechinele exhibă ultimele produse ale fabricilor noastre de blănuri, între care leopardul se distinge ca o orhidee punctată.

Pe Lipscani fiecare vitrină cu încălțăminte (solidă, nu pirpirie ca cea estivadă) e o prelungire a celeilalte, în special sub raportul șosonilor, galoșilor. Se înșiră aliniați și sclipitori, și ai impresia cînd treci pe dinaintea lor că operezi o inspecție premergătoare paradei.

Unde-i administratorul să vadă la „Victoria", copiii cu cizmulițe de cauciuc, în vitrina înveselită și de hora pinguinilor încălțați la fel ? Sau pe motociclistul de la magazinul sport, îmbrăcat în manta de piele căptușită cu oaie, cască cu urechiere de asemenea blănită, bocanci masivi cu talpă de doi centimetri ? Partenera din spate poartă și ea pantaloni de ski, pulover gros, ghete serioase, nu sandalele și fusta subțire a verei pe care i le învoburа atît de... spectacular viteza.

Și în aceeași categorie vestimentară, uite : la șantierele construcțiilor imobiliare, paznicii de noapte și-au pus șuba mițoasă și acuși și pîslarii, fiindcă munca zidarilor nu sistează.

F. Brunea-FOX

• (Continuare în pag. 4-a)

Tînăra actriță sovietică, îndrăgită și de publicul nostru — JANNA BOLOTOVA, a debutat ca protagonistă în filmul „Casa în care locuiesc". Bolotova este în prezent studentă a Institutului de Cinematografie din Moscova

TIRGȘORUL

o fereastră largă spre trecut

In apropiere de Ploești se află comuna Tirgșorul Vechi, o localitate ca foarte multe altele în care viața se desfășoară normal, în care oamenii trăiesc și muncesc așa cum trăiesc și muncesc locuitorii tuturor celor 20.000 de localități rurale din țara noastră. Și totuși Tirgșorul are ceva deosebit, ceva pînă acum unic în întreaga țară...

Prințesa nu a vrut...

Acum 15 ani cînd s-a făcut reforma agrară, ultima descendentă a Moruzeștilor și-a strîns bagajul și a plecat pentru totdeauna din castelul de peste apa Leaotului, în marginea Tirgșorului Vechi. Nu numai sătenii au răsuflat atunci ușurați ci și arheologii. Da, arheologii pentru care ruinele celor trei biserici medievale și ale curții domnești, care se știa că zace în pămîntul moșiei, deveniseră accesibile. După aproape 50 de ani, timp în care familia moșierilor refuzase cu încăpățînare să îngăduie măcar o singură lovitură de tîrnăcop în pămîntul ei, arheologii și-au suflecat mînecile și acum cîțiva ani s-au apucat de treabă. Dar, așa cum se întîmplă de multe ori, pămîntul răscolit a început să dea la iveală mult mai mult decît era de așteptat. Fiecare metru de săpătură în adîncime a adus la lumină urme de viață omenească din ce în ce mai vechi. Și, de unde cercetările vizau secolele XIV-XV-XVI, au apărut vestigii ale populației de acum cel puțin 30.000 de ani !

Cercetări arheologice la Tirgșor

Iată cum, Tirgșorul a deschis larg

o fereastră spre trecutul îndepărtat al patriei

Ca într-o carte mare, s-a deschis în adîncurile unei suprafețe de numai cîțiva kilometri pătrați istoria emoționantă a cel puțin 10 civilizații omenești care s-au dezvoltat în același loc. Clădiri masive, dedesubt colibe, sub ele bordeie, iar la fund așezări de tipul cel mai primitiv ; morminte medievale, sub ele morminte pre-feudale așezate peste morminte neolitice, totul se suprapune cu precizie în succesiunea emoționantă a unei îndelungate istorii, totul este parcă anume făcut pentru a povesti, în graiul atît de expresiv obiectelor arheologice, despre viața și obiceiurile, suferințele și luptele a cine știe cîtor oameni...

Pe prima filă a căr-

A. COSTA

• (Continuare în pag. 2-a)

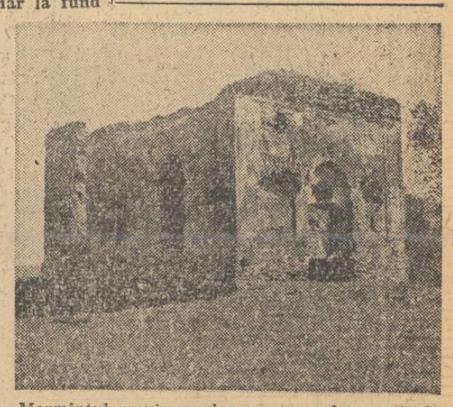

Mormîntul unui cavaler avar — descoperit la Tirgșor.

Podgorii moldovene

Propunerea de a vizita, la sfîrșitul lui octombrie, în toiul culesului, cîteva podgorii de prin părțile de nord ale Moldovei, am socotit-o de-a dreptul ispititoare. Venea din partea inginerului Traian Popescu, specialist în problemă, director în Departamentul Gostat. Acest fapt, deschidea de la bun început perspectiva unei cunoașteri amănunțite a muncii și mai ales a rezultatelor obținute de viticultorii din gospodăriile de stat din regiunea Iași. Este de la sine înțeles că n-am rezistat ispitei de a umbla cîteva zile prinire dăile și dealurile moldovene.

La gospodăria agricolă de stat din Huși, unde am făcut primul popas din călătoria noastră, discuțiile s-au purtat în biroul inginerului șef Ioan Neamțu. Interlocutorul nostru, pe cît de voiubil, pe atît de bun cunoscător al treburilor gospodăriei (deși este foarte nou aici), ne explica cu lux de amănunte cum stau cu producția, cu pepiniera, cu plantațiile noi și multe alte lucruri pe care aveam să le înțeleg cu adevărat abia după ce vom fi cutreierat cîțiva kilometri printre viile ruginii încărcate de rod bogat.

Viile erau pline cu oameni. Mîini harnice rupeau cu grijă de pe coarde ciorchine cu ciorchine și îi puneau în coșurile mari de tîrn. Pe urma carelor, scîrțîind sub povara încărcăturii am pornit spre centrul de vinificație aflat în incinta vestitei școli viticole din Huși. Tînăra absolventă a facultății de agronomie din București, Genoveva Moraru, supraveghea aici un complicat proces de „fabricație" a vinului. Obținerea de soiuri pure în partizi mari nu-i, după cît se pare, o treabă simplă. Iar lucrătorii gospodăriei de stat din Huși se pot mîndri oricînd sînt puși la încercare, cu cîteva soiuri de vin din cele mai bune. Cu toții îți vor vorbi însă cu pasiune despre Zghihora de Huși, vin bun pentru cei mai zdraveni băutori și pe care nu-l vei găsi în altă parte.

Busuioaca de Bohotin

Mi-a fost dat să aud foarte des vorbindu-se la Huși, bineînțeles între specialiștii viticoli, despre Busuioaca de Bohotin. Discuția o provocase inginerul Traian Popescu și la ea se antrenaseră atît specialiștii gospodăriei, cît și profesorii școlii viticole.

Stan VLAD

• (Continuare în pag. 2-a)

Din sumar:

SĂPTĂMÎNA de N. LUPU

REFLECTOR

JUNIORII de Eugen BARBU

Ne vorbește Mihail Tal
Interviu telefonic

Din lumea crizantemelor

PUNCTE DE VEDERE de Dan DEȘLIU

Noul Teatru de Comedie și-a început activitatea

IN FOTOGRAFIA DE SUS :

Merita să ne oprim la intrarea în Rm. Sărat pentru a citi îmbietoarea invitație la... parcare în „spatele" restaurantului „Drumeților". Cui o fi ajutînd o asemenea reclamă care îmbie pe șoferi la o masă bună și... vinuri alese ? In orice caz nu la respectarea regulilor de circulație.

IN FOTOGRAFIA DIN DREAPTA :

— Poftim, tovarășe conducător-auto. Drum bun! Toate sînt în regulă.

Tovarășul meu de la volan!

Tovarășul meu de la volan e un om trecut de prima tinerețe, cu vechime în meserie, cu multă experiență de conducător auto.

Il ascult cu plăcere cum își deapănă amintirile — întotdeauna șoferii au multe de povestit din drumurile lor (și parcă cu un dar anume) — urmărindu-l în același timp cu atenție cum conduce. Mașina este pentru el o veche cunoștință care nu-i ascunde nici o taină, nici un amănunt. Felul curat și îngrijit în care este îmbrăcat este nu numai cartea de vizită a celui care este la volan lîngă mine, dar însăși a vehicolului pe care il conduce, pe care îl îngrijește ca pe propria lui haină, ca pe un prieten ce-i este drag.

Tudor GHEORGHIU

• (Continuare în pag. 4-a)

POSTA REDACȚIEI

ION MOTOI — Islaz (Turnu Măgurele): Oricine ar citi poezia dv. ar recunoaște în ea numeroase părți ale unor cunoscute poezii populare. În asemenea condiții nu are nici un rost să facem — așa cum doriți — o analiză a versurilor dv. Străduiți-vă să ne trimiteți versuri originale și atunci vă vom satisface cerința.

VALERIU NEȘTEAN — Huși: Aveți perfectă dreptate când scrieți că în țara noastră discul muzical a căpătat o mare răspândire. Aceasta impune, firește, o analiză a calității imprimărilor. Revista noastră nu-și propune să creeze o cronică a discului, deoarece aceasta revine publicațiilor de specialitate. „Magazinul" va avea grijă însă să popularizeze noile producții. Asta se poate face și ne-o înscriem în plan.

CRISTINA BADEA — Dărmănești (Bacău): La scrierea scenariilor trebuie respectate regulile de care ne vorbiți și dv. Desigur că textul inclus să fie cît mai concis, să dea cît mai multe indicații în legătură cu subiectul și dacă e posibil și cu regia.

Indicațiile de regie puteți să le dați în paranteză. Mai important însă pentru dv. — scenarist — este să vă ocupați mai mult de acțiune, de buna conducere a intrigii.

SORIN STROESCU — Tr. Severin: În același timp nu se pot urma cursurile a două facultăți. Trebuie să vă decideți deci la una, la cea mai apropiată de înclinațiile proprii.

C. CĂLUȘERU — Moreni: Ne vine foarte greu să vă dăm lămuriri precise referitoare la întreprinderea care a fabricat garnitura de mobilă. E și complicat: n-am văzut-o.

Sfatul nostru este să vă adresați conducerii respectivului magazin de mobilă pentru a vă spune adresa întreprinderii furnizoare, după documentația ce a însoțit garnitura.

N. BĂDIȚĂ — Slobozia: Modul de tratare al subiectelor ni se pare sprinten, adecvat rubricii la care vreți să colaborați. Subiectul însă...

Găsiți altul mai interesant, mai original.

MARIANA R. R. — București: Dacă am publica una din caricaturile trimise, ați da prilejul unora să vă facă o caricatură în care să vă „înțepe" pentru slaba lor calitate.

Intențiile știm că sînt bune. Dar și realizarea trebuie să fie corespunzătoare. După nivelul desenelor, mai aveți foarte, foarte mult de lucrat.

S. MIȘAN — Constanța. În filmul care v-a atras atît de mult atenția, unele arii au fost înregistrate pe discuri imprimate în timpul vieții eroului.

Podgorii moldovene

(Urmare din pag. 1-a)

Am aflat că e vorba de o varietate de viță de vie foarte valoroasă, existentă cîndva în comuna Bohotin, situată nu departe de Huși. Se spune că această Busuioacă, avînd struguri cu bobul mic cît perlele și de culoare mai mult vînătă decît roz, are un parfum de o finețe excepțională. Vinul de Busuioacă de Bohotin este de o calitate care le întrece pe toate celelalte.

Așa stînd lucrurile, cel mai potrivit este să mergi chiar în localitatea lui de baștină. La Bohotin am găsit mulți viticultori. Cei mai bătrîni spun că la filoxera din 1915, Busuioaca a fost distrusă. Oamenii săraci n-au avut posibilități să pună la loc aceleași soi de vie și au sădit apoi hibrizi. Pe ici pe colo a mai rămas cîte un butuc, dar strugurii sînt puțini și merg în amestec cu ceilalți: nu se mai vinifică separat. Aflăm însă că prin unele locuri, mai spre Huși, există chiar în grup mai mare butuci cu Busuioacă de Bohotin.

Am vizitat apoi o parcelă mai mare, singura existentă prin părțile locului. Umblasem prin sate, prin zeci de podgorii, însoțind cîțiva specialiști, ca să aflăm de Busuioaca de Bohotin și pot spune că nu eram convins de necesitatea unui asemenea efort. Cînd am pus în gură primul bob de culoare vineție, mi-am dat seama că preocuparea Departamentului Gostat pentru descoperirea și apoi extinderea Busuioacei de Bohotin este o inițiativă din cele mai bune. Busuioaca de Bohotin are într-adevăr o aromă cum n-o are nici un soi de struguri.

Butucii cu Busuioacă de Bohotin au fost marcați și li se acordă acum o grijă asemenea unui nou născut. Posesorii lor s-au dovedit a fi foarte darnici în a da coarde pentru a fi sădite pe un deal special amenajat al gospodăriei de stat. Busuioaca de Bohotin va reînvia. Peste cîțiva ani, primele sticle din acest vin, socotit dispărut, vor putea fi gustate.

La secția de îmbuteliere a vinului de la Intreprinderea vin alcool-Iași

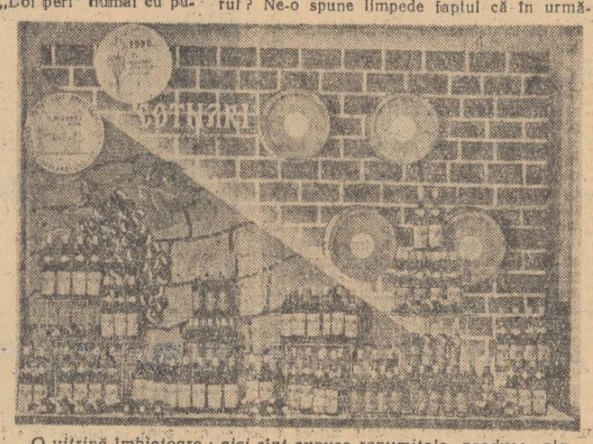

O vitrină îmbietoare: aici sînt expuse renumitele produse ale podgoriei Cotnari.

La „Doi peri"

Cine n-a auzit de Bucium și de vestitele sale podgorii? Aici, chiar în imediata apropiere a Capitalei Moldovei, se întind, pe dealurile străjere ale orașului, aproape 1000 ha. de vii și livezi. Am poposit pe înserat, după ce am străbătut un drum pe cît de lung și de întortocheat, pe atît de fermecător, printre vii și livezi, la secția denumită „Doi peri", a gospodăriei de Stat Buctum. Cînd te afli sus, în castelul de la „Doi peri", întregul Iași ți se desfășoară în fața ochilor în toată frumusețea sa.

Dar dacă ai venit toamna la Bucium și mai ales aici, la „Doi peri", nu ai timp să admiri panorama orașului și să cauți să recunoști prin mulțimea clădirilor Palatul, Trei Ierarhi, Golia, Biblioteca și alte atîtea edificii care fac faima Iașilor. Inginerul șef Eugen Ungureanu, înciudat probabil pe noi că am urcat la Bucium ca să admirăm Iașul din care abia venisem, s-a oferit să ne arate lucruri mai apropiate de noi ca distanță și de ținut, dar foarte prețioase cunoștințe în materie.

Perla Moldovei

Iată-ne ajunși și în vestita podgorie a Cotnarilor, după ce am străbătut un drum lung, plin de speranțe, pînă la izvoarele celui mai bun vin din țara noastră. Nici că se putea alege un mai strălucit epilog al vizitei noastre prin podgoriile moldovene.

De la elevul care abia a pășit băncile școlii, pînă la bunicul albit de ani, cu toții au auzit de vinul voevodal, de Perla Moldovei, ce se naște aici, pe aceste îmbătrînite dealuri ale Cotnarului. Despre istoria Cotnarului ce a început a fi cunoscută încă de prin veacul al patrusprezecelea, mai citisem multe. Dar cu același interes am ascultat-o într-o noapte la un pahar de „Grasă 58" spusă de o veche cunoștință, inginerul Liviu Jianu.

Se spune că podgoria Cotnarilor există dinaintea domniei lui Ștefan cel Mare. Dumitru Costăchescu, în *„Documente moldovenești înainte de Ștefan cel Mare"*, afată că în anul 1388 existau atît tîrgul Cotnarului, cît și viile sale. Marcus Bandinius, arhiepiscop de Marcianopole în Moesia inferioară, care a făcut o călătorie la Cotnar în decembrie 1646, ne dă cîteva date interesante despre denumirea orașului. Trebuie menționat că la vremea vizitei lui Bandinius, Cotnarul era socotit „oraș celebru", ceea ce face să se creadă că atunci localitatea era mai mare și mai importantă din punct de vedere politico-administrativ. După Bandinius, denumirea orașului se trage de la cel dintîi plantator de vii prin aceste părți, un oarecare Gutnar. Mărturii despre existența Cotnarilor încă cu secole în urmă, găsim și la Grigore Ureche, Ion Neculce, Dimitrie Cantemir și într-o serie de scrieri ale unor autori străini.

Fapt cert este că faima Cotnarilor în întreaga lume datează din vechi timpuri.

Anul 1893 este scris cu litere negre în istoria podgoriei Cotnari. Apariția filoxerei în acel an, a dus la distrugerea, în mare parte, a soiurilor locale. Înlocuirea lor cu o serie de vițe străine depreciază calitatea recoltelor. Astfel a început declinul Cotnarilor, declin ce avea să fie curmat abia în anii puterii populare, cînd în cadrul gospodăriei de stat constituită aici, a început o vastă operă științifică de refacere și de dezvoltare a podgoriei. S-a început cu defrișarea terenurilor ocupate de vii îmbătrînite și necorespunzătoare ca soiuri și apoi s-au plantat soiurile ce au adus cîndva și aduc azi din nou, în mod și mai strălucitor, faima Cotnarilor: Grasă, Fetească, Tămîioasă românească și Frîncușă.

Am ajuns astfel cu povestea în zilele noastre, cînd la Cotnari strălucesc medaliile de aur ale concursurilor internaționale: Ljubliana, Budapesta și altele. Ce va aduce viitorul? Ne-o spune limpede faptul că în următorii 10 ani se vor mai sădi 1500 ha. cu viță din soiurile amintite pe lîngă cele 350 ha. care există în prezent.

Cu gîndul la această poveste priveam dimineața de pe terasa castelului din dealul Paraclisului, dealurile din jur pe cît de arătoase pe atît de goluțe acum. Cîtă licoare atît de prețioasă va izvorî din pîntecele lor uriașe pornind-o la vale către budanele nesătioase!

Dar nici acum budanele și butoaiele de pe aici nu sînt goale. Trezit la realitate de această constatare de-a dreptul îmbucurătoare am pornit-o spre Cîrjoaia în jos, unde se află vin din cel medaliat. Cu strîngăcia unui începător am plimbat prin gură vinul neasemuit de bun, asemeni marilor specialiști de la concursurile de vinuri care l-au făcut notele cele mai mari. Aveau într-adevăr „profesorii" de ce să fie darnici la notații.

Privind lichidul alb-verzui de-o limpezime și finețe fără seamăn, gîndurile m-au purtat către imnul pe care i l-a închinat Mihai Codreanu:

Vin vechi, vin generos, buchet de vise,
Bătrîn sfătos de-nțelepciune plin
Rugină nobilă, Cotnar senin
Tu porți blazon de Soare în sticle înfundate!

Oare mai este nevoie să adaug ceva? Un singur nume, un nume scris cu litere mari, spune totul: COTNAR.

Stan VLAD

Tîrgșorul — o fereastră largă spre trecut

(Urmare din pag. 1-a)

ții se deslușesc urmele din paleoliticul superior, epoca pietrei cioplite — unelte și arme din piatră și os. Urmează neoliticul, epoca pietrei șlefuite, cu uneltele caracteristice de diferite tipuri, întru cîtva perfecționate, vase primitive, arme etc. Cu cîțiva centimetri mai sus — centimetri care rezumă multe mii de ani — apar rămășițele epocii bronzului, apoi a fierului. Metalul a intrat în scena istoriei aducînd schimbări adînci în viața oamenilor. În existența populației locale — dacii — această epocă se confundă cu perioada unor evenimente răscolitoare: dominația romană. Mărturie stau urmele castrului, construit de Legiunea XI Claudia, care se asociază cu celelalte vestigii.

Desigur că obiectele scoase la suprafață, fie că e vorba de simple pietre de pavaj sau construcție, vase, arme sau podoabe, toate au însemnătatea lor istorică și arheologică bine stabilită.

Dar prezența sau absența unora sau altora dintre aceste obiecte, tipul și așezarea lor pot povesti multe — și tinerilor cercetători în frunte cu arheologul Gh. Diaconu de la Institutul de arheologie al Academiei R.P.R., nu le lipsește talentul de a desluși, studiind obiectele găsite, fapte și întîmplări pasionante petrecute cu milenii în urmă.

Iată de pildă un vas de sticlă — dacă nu ar fi vorba de o piesă arheologică ai putea crede cu ușurință că sticla e fabricată în vremea noastră — în care s-au găsit rămășițele de incinerare ale unui dac. Dacii însă nu cunoșteau fabricarea sticlei de o asemenea calitate. Rezultă, după părerea arheologilor, că vasul este o pradă de luptă, că romanii cuceritori nu au dus nici un moment trai bun cu localnicii, fapt confirmat de altfel de retragerea destul de pripită a romanilor în Oltenia de azi, peste linia întărită a Oltului. Nu degeaba dacii din părțile Tîrgșorului s-au numit daci liberi. Ei au trăit nesupuși în timpul dominației romanilor și după retragerea acestora, împreună cu alte populații — sarmați, goți, slavi și alții, în tot cursul epocii migrației popoarelor. Aici intervine un alt element important care conferă săpăturilor de la Tîrgșor o valoare deosebită. Mulți istorici burghezi au pretins că odată cu retragerea armatei și administrației romane întreaga populație a părăsit aceste locuri care au rămas astfel pustii. Urmele numeroase și felurite care au fost găsite confirmă însă odată mai mult că localnicii nu și-au părăsit niciodată vetrele, că au continuat să trăiască în așezările lor în ciuda frămîntărilor care nu lipseau în acea epocă tulbure, care s-a prelungit timp de cîteva secole. Din această epocă datează peste 200 de morminte de înhumație și de incinerație care aduc noi mărturii despre convețuirea populației dacice cu alte populații, despre felul cum s-au înrudit reciproc.

Și aici, cercetătorii au avut anumite surprize. Nu cea mai mică a fost aceea pe care a produs-o descoperirea mormîntului unui cavaler avar îngropat împreună cu capul și copitele calului său și cu tot felul de obiecte potrivit ritului de incinerare al avarilor. Singur printre atîtea morminte care îi sînt străine, cavalerul avar este unicul descoperit pînă acum la sud de Carpați, lucru care interesează în mod deosebit pe istorici. Și nu numai atît. Studierea osemintelor a dus la concluzia că el a căzut în luptă și anume în luptă cu populația localnică care își apăra cu dîrzenie, pămîntul și bunurile. Dacii liberi nu se dezmințeau!

În asemenea condiții s-au desfășurat lucrurile pînă în momentul istoric cînd avea să apară

„Forum Novum"

Sub acest nume apare pentru prima oară în istorie Tîrgșorul într-un document scris. Este vorba de privilegiul dat de Mircea cel Bătrîn brașovenilor la 6 august 1413. Forum Novum era în vremea aceea un important centru economic și vamal pe marele drum comercial care unea Brașovul cu Dunărea și Marea Neagră. Pînă în anul 1570 el figurează ca întîiul oraș muntenesc, mai însemnat decît Cîmpulungul și Tîrgoviștea.

În secolele XV-XVI localitatea cunoaște înflorirea maximă. În acea vreme, la Tîrgșor — aflat la confluența a două văi străbătute din vechi timpuri de drumuri de comerț, valea Prahovei și a Teleajenului, la marginea codrului Vlăsiei — au prosperat negoțul și meșteșugurile. În vremea lui Vlad Țepeș aici se găsea curtea domnească pe care poate a ridicat-o însuși domnitorul. În orice caz prima inscripție a lui Vlad Țepeș la Tîrgșor se află. Curtea domnească e pe cale de a fi adusă în întregime la lumină, iar ruinele celor trei biserici construite în secolele următoare — cînd Tîrgșorul cedează rolul de mare centru economic Ploeștiului ridicat și privilegiat de Mihai Viteazu — urmează a fi consolidate și studiate în amănunțime. Și acum, pe pereții rămași în picioare ai uneia dintre ele se văd chipurile marilor domni ai Țării Românești. Poate că a venit momentul ca și Comisia monumentelor istorice să ia în considerație aceste biserici care, după părerea arheologilor, merită pe deplin să fie declarate monumente istorice.

În vecinătatea curții domnești se află tîrgul medieval. Existența lui se cunoaște dar deocamdată el e acoperit în întregime de un cîmp — ca să-l numim astfel — cu totul inofensiv.

★

S-au schimbat vremurile și oamenii. În adîncurile Tîrgșorului însă fiecare epocă și-a pus pecetea, fiecare civilizație și-a lăsat — dacă ne putem exprima astfel — cartea de vizită. Strat peste strat s-a depus consemnînd într-o istorie nescrisă istoria îndelungată a patriei noastre. Și nu încape îndoială că cel mai important element îl constituie contribuția pe care săpăturile de la Tîrgșor o aduc la rezolvarea problemei formării limbii și poporului român.

A. COSTA

Relicve ale trecutului, descoperite la Tîrgșor

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Mari cineaști
MIHAIL ROMM

O figură reprezentativă a literaturii mondiale contemporane

Thomas Mann

Zilele acestea de sfîrșit de toamnă coincid cu aniversarea a 85 de ani de la nașterea lui Thomas Mann, figură reprezentativă a literaturii mondiale contemporane.

O existență care a cunoscut pustiirile celor două războaie mondiale, rod sîngeros al politicii imperialismului și, pe acest fond, agresiva manifestare a fascismului și hitlerismului, și-a consacrat întreaga putere de creație criticii orînduirii burgheze, afirmării înaltelor valori ale umanismului. Este, deci, în opera lui Thomas Mann, o prețioasă continuitate cu cele mai bune tradiții ale literaturii lui Schiller și Goethe și, în același timp, o subtilă și activă contemporaneitate cu evenimentele timpului nostru. Thomas Mann a trăit după 1933 în exil, a condamnat fără cruțare obscurantismul nazist și a avut suprema bucurie să-i vadă pe dușmanii omenirii înfrînți.

Premiului Nobel ce i s-a acordat în 1929 pentru „Familia Buddenbrook" i-au urmat și alte cinstiri printre care festivitățile de la Stuttgart și Weimar, în 1955, cînd patria germană a scindată l-a salutat cu pe cel mai mare scriitor al ei de astăzi. Puține luni mai tîrziu Thomas Mann înceta din viață ducînd cu sine satisfacția unei activități cetățenești și artistice dintre cele mai rodnice.

Marele scriitor a debutat la sfîrșitul veacului trecut. În 1901 îi apare la Berlin romanul care avea să-i aducă celebritatea. „Familia Buddenbrook" — document în parte autobiografic — evocă procesul decăderii unei familii avute, ceea ce constituie un admirabil prilej pentru autor să dezvăluie realist contradicțiile sociale dintre clase și să evidențieze unele caracteristici economice ale procesului descompunerii burgheziei. Mann publică în continuare eseuri, articole, nuvele și, în 1924 după o lungă tăcere, romanul care i-a consolidat faima, „Muntele magic". Este ales în acești ani membru al unui număr considerabil de academii și distins cu diverse titluri universitare. Reputația nu-l împiedică, ca și pe Victor Hugo sau pe Zola, să ia poziție de indată cînd libertatea sau justețea sînt primejduite. Bătrîn, părăsește patria dar nu și lupta împotriva fascismului. Este încă din acești ani alături de partizanii progresului luînd cuvîntul ori de cîte ori concepțiile sale democratice i-o impuneau. A fost un prieten sincer al Uniunii Sovietice și desi n-a înțeles pe deplin rolul eliberator al proletariatului a socotit anticomunismul „ca o nebunie fundamentală a epocii noastre".

„Lotte la Weimar" și „Doctor Faustus", publicate în 1939 și respectiv 1947 întregesc cu întregul lor fond de dezbateri filozofice în favoarea culturii mesajul pe care Thomas Mann, artistul și gînditorul, l-a adresat lumii contemporane.

Este în aceste cărți de geniu o critică severă a filistinismului, meschinăriei și însingurării sterpe însă, totodată și o pledoarie însuflețită pentru omenie, lumină și colaborare internațională neîngrădită.

H. ZALIS

Din tezaurul epic al poporului indian

În tradiția străveche și multilaterală a culturii poporului indian — a cărei complexitate se vădește în faptul că și astăzi se manifestă cu vitalitate literaturi în 14 limbi naționale — la loc de frunte se situează vastele epopei „Maha-Bharata" și „Ramayana".

„Maha-Bharata" — „Marele război", cuprinde 19 cărți (dintre care una a fost considerată multă vreme ca pierdută), împărțite în 120.000 de versete. Dion Hrisostom, primul izvor european în care poate fi întîlnită o menționare a acestei culminații a epicei indiene, tradiționale, vorbește despre ea cu profundă admirație, ceea ce ne asigură că încă de pe atunci acest monument literar de un progidios interes, se bucura de un strălucit prestigiu.

De altfel, colosalele dimensiuni ale „Maha-Bharatei" se explică și prin faptul că elaborarea acestei opere cu o sumedenie de autori, s.a extins pe numeroase secole. Începînd din secolul VI înainte de era noastră, și pînă în sec. IV era noastră — s-a produs lenta acumulare și cristalizare de cunoștințe sacre și populare, transmise de-a lungul generațiilor, care face din epopee un fel de adevărată enciclopedie, prima de acest gen în lumea întreagă.

„Maha-Bharata" îmbină astfel tradiții istorice, fragmente de cîntece și balade locale, poeme epice, observații de ordinul științelor naturale, noțiuni de fizică, geografie și medicină, sfaturi — rod al experienței bătrînilor etc. Nucleul acțiunii principale — întretăiată, desigur, cu nenumărate episoade, unele complet interpolate ulterior — îl reprezintă lupta dintre neamurile regale Kuru și Pandu, pentru stăpînirea unui ținut aflat în bazinul Gangelui, leagăn real al unei culturi multiseculare. Cei cinci frați Pandu: Ydhistira — înțeleptul, Mejuna — războinicul nobil, Bhima — violent, lacom, supranumit „pîntec de lup", împreună cu gemenii Nakuela — Sahadeva, viteji loiali, sînt tipuri psihologice cercetate cu multă ascuțime și pătrundere, și totodată — probabil că simbolizează cîteva din castele în care brahmanismul a împărțit societatea indiană. Se pot distinge deosebite influențe ale popoarelor vecine, diferite întrepătrunderi folclorice care permit concluzii foarte interesante cu privire la relațiile întreținute în cursul evoluției sale istorice de popoarele conviețuind pe actualul teritoriu al republicii India. Un asemenea element este, de pildă, promisiunea făcută ca Draupadi — fiica regelui din Pancala — să devină soția celui care va izbuti să încordeze un arc gigantic; sau prezența unei femei cu cinci soți (element poliandric din Tibet).

Cea mai cunoscută este cartea a III-a — cuprinzînd mult material cosmogonic: nașterea Căii Laptelui, legenda Potopului (Markandeya), nașterea Gangelui. Cei 18 ani de război — descriși în 5 cărți voluminoase — evocă sîngeroasele lupte pentru dominație care timp de 12 veacuri au tulburat istoria Indiei, în cele mai mănoase ținuturi ale sale. O bogăție asemănătoare, pe planul concepțiilor, cunoștințelor morale, juridice, filozofice, constituie valoarea excepțională a celuilalt monument al epicii indiene: „Ramayana". Creată în era noastră și atribuită, în ceea ce e esențial, unui poet popular, un fel de Homer indian: primul ādikavi (bardul sau aedul european), Vălmiki, epopeea a ajuns la forma sa definitivă abia în sec. II. Cele 24.000 de strofe ale sale, alcătuind 7 părți, sînt un admirabil fir călăuzitor pentru cercetătorul care nu vrea să se piardă în labirintul instituțiilor tradiționale, al riturilor și formelor de organizare socială din trecutul frămîntat al poporului indian.

„Ramayana" are un sens progresist, este străbătută de o mare încredere în viață, de un optimism echilibrat, regele Rakshanei, uzurpatorul Ravăna-demon îngrozitor, vrăjmaș al ordinei naturii — fiind pînă la sfîrșit învins de forțele bine. lui. (În tabăra cărora, ca și în folclorul chinez, zeul-maimuță Hanuman-Sun-U-Kun la chinezi — joacă un rol important.) Prima traducere, incompletă, a „Ramayanei", a apărut în limba franceză, în 1854.

Eugen MARIAN

Mic dicționar de expresii celebre

CAVALER AL TRISTEI FIGURI. — Este titlul pe care îl dă Cervantes faimosului său erou Don Quijote pe care îl descrie avînd o față lungă, slabă și galbenă. Astăzi, cei care l-au citit și de multe ori și cei care nu l-au citit pe Cervantes aplică în zeflemea acest titlu oamenilor pe care îi văd morocănoși, posaci, mohoriți, triști sau veșnic încruntați.

CAVALER SERVANT, de fapt Cavaliere servante, deoarece în Italia s-a introdus în secolul al XVI.lea obiceiul ca în lumea nobilă femeia să fie însoțită chiar de a doua zi după nuntă, de un bărbat (ales de soț) care de dimineață pînă seara să se țină de... pași ei și s-o păzească și s.o servească. Poporul îi zicea Cicisbeo acestu cavaler. Trei secole le.au trebuit nobililor soți italieni să-și dea seama că se pun ei înșiși într-o postură ridicolă. Și obiceiul a dispărut. Dar termenul de „cavaler servant" a rămas și este folosit, cînd ironic, cînd galant la adresa unui bărbat care platonic e mereu în compania unei femei gata oricînd să-i îndeplinească toate serviciile și comisioanele.

CAVALER RĂTĂCITOR. — Erau cavaleri (în sensul medieval al cuvîntului) care în vremuri demult apuse, veșnic dispuși să tragă spada „întru apărarea celor slabi și obidiți" sau „pentru apărarea onoarei unei femei". Expresia a supraviețuit acestui cavalerism medieval dar sensul ei s.a restrîns, păstrîndu-și numai semnificația de „rătăcitori" așa că e întrebuințat astăzi spre a-l califica cu un termen „poetic" pe cei care sînt veșnic pe drumuri.

CHI DURA, VINCE. — E o zicală italiană: „Cine stăruiește, izbutește". Ea a căpătat o largă popularizare pe continentul nostru în secolul trecut datorită unei opere bufe cu același titlu, care s-a jucat cu mare succes în anii 1837 și 1850 în toate teatrele din Italia și pe multe scene de dincolo de hotarele ei. Autorul ei este azi aproape necunoscut (Ludovico Ricci), dar zicala e cunoscută și des întrebuințată ca îndemn de a stărui în muncă sau în altceva bun.

I. FLAVIUS și I. BERG

TOLSTOI IN ROMINIA

Tolstoi în 1856

Tolstoi în 1906

Împlinirea a 50 de ani de la moartea lui Lev Nikolaevici Tolstoi — „marele geniu" care prin „vigoarea talentului său" a zguduit întreaga lume și a atras asupra Rusiei „atenția uimită a întregii Europe", cum îl caracterizează Gorki — poate fi un prilej pentru a ne aminti despre trecerea titanului prin țara noastră, trecere consemnată în „jurnalul" său.

Într-adevăr, Tolstoi a stat în Rominia timp de opt luni, din martie pînă în noiembrie 1854, în timpul războiului zis al Crimeei, servind în armată în calitate de ofițer de artilerie. Statul major rus al armatei de la Dunăre se afla la București. În februarie 1854 Tolstoi, care se găsea la Tula, pe frontul din Caucaz, a fost mutat la o baterie care se afla la Oltenița. După o călătorie de trei săptămîni, Tolstoi a sosit la București, prezentîndu-se la biroul statului major unde a făcut un scurt popas. Jurnalul său consemnează data sosirii: 13 martie. Tolstoi notează: „Am plecat din Moscova, trecînd prin Poltava, Chișinău etc. am ajuns ieri la București. În aceste zile am fost fericit..." Tolstoi nu ne spune cauza fericirii. Poate că au contribuit la această fericire priveliștile țării noastre, poate o dragoste. Din nefericire însă, un timp destul de îndelungat Tolstoi n-a mai trecut nimic în jurnal. El își amintește de jurnal tocmai în ziua de 15 iunie: „Trei luni de lenevie și de nemulțumire sufletească". Între timp, Tolstoi trecuse prin multe: fusese la Oltenița, luase parte la asediul Silistrei, a fost bolnav, l-au durut dinții, n-a lucrat nimic; e nemulțumit. El trece în jurnal: „E pentru ultima dată cînd mă mai iert. Dacă în curs de trei zile nu fac nici un bine pentru alții, mă sinucid". Tînărul Tolstoi se străduia, după cum se vede, „pentru a-și liniști conștiința bolnavă".

Ceva mai tîrziu, aflîndu-se la Focșani, Tolstoi este din nou nemulțumit. Lenevia l-a împiedicat să citească din Schiller: „Dacă mîine nu lucrez, mă omor! Irevocabil mă omor!"

Cînd se afla în țara noastră, Tolstoi împlinise 25 de ani și el se arăta nemulțumit că la această vîrstă n-a realizat mai mult. Foarte sever cu el, își atribuia mulțime de păcate, dornic să lupte împotriva lor. De altfel, așa cum s-a spus, întreaga viață a lui Tolstoi a fost o luptă împotriva răului, a nedreptății. În legătură cu tinerețea sa, Tolstoi a mărturisit: „Mi-e cu neputință să nu simt în inimă groază și dezgust cînd mă gîndesc la anii aceștia. Minciuni, adulțere, chafuri, hoții tot felul de crime am comis. Pentru toate primeam felicitări și camarazii mă considerau ca un om relativ moral..."

Este de remarcat că marele scriitor a păstrat pînă la sfîrșitul vieții acea „porniri de sentiment moral", despre care a pomenit Cernișevski.

În timpul șederii în Rominia, Tolstoi citea din Lermontov, Puskin, Turgheniev, Schiller, Georges Sand, Charles Dickens, după cum lucra la „Romanul unui proprietar rus", „Adolescentul", „Memoriile unui artilerist". La Oltenița, pe linia frontului, Tolstoi n-a stat decît cîteva săptămîni, după care a revenit la București, unde a rămas pînă la jumătatea lui iunie, cînd a plecat cu întreg cartierul general, pe următorul traseu: București — Rîmnicu Sărat — Focșani — Bîrlad cu o mică întoarcere: Odobești—Focșani, Tecuci, din nou Bîrlad, apoi Vaslui, Iași, Sculeni — în total o lună de călătorie. La Iași, Tolstoi a împlinit 26 de ani.

În ziua de 20 iulie Tolstoi trece în jurnal, într-un stil laconic: „Seara am fost cu Malaci la Moara Domnească, dovedind încă o dată lipsa mea de seriozitate". Probabil că e vorba de un local de petrecere. În altă zi: „Ajuns cu bine la Bîrlad; executat misiunea cu care am fost însărcinat". În ziua de 15 august, Tolstoi notează: „Sculat tîrziu, plecat apoi la Odobești. Această plimbare nu mi-a reușit".

Evocatoare, melancolică, este însemnarea din noaptea de 7 iulie, privitoare la un București văzut sub lumina pîlpîndă a felinarelor. O idilă...

„Mă aplecai pe fereastră, spre a privi felinarul ce strălucea printre frunzele copacilor. Din norii de peste zi mai rămăsese doar unul. Fata proprietarului era și ea în balcon. Pe stradă a trecut o bandă de lăutari. Cînd sunetele unui vechi cîntec ajunseră pînă sus frumoasa fată suspină ... adînc, se sculă și se retrase înăuntru. O impresie de dulce tristețe mă cuprinse. Surîsei involuntar și am privit multă vreme felinarul, a cărui lumină se răspîndea printre ramurile copacilor. Vîntul, noaptea, cerul — toate îmi părură mai bune..."

Nu după mulți ani după plecarea din Rominia, o cotitură s-a produs în viața tînărului, care a înțeles înalta chemare a scriitorului pentru îndreptarea răului social. În legătură cu aceasta, Lenin a scris: „După obîrșie și educație, Tolstoi aparținea celei mai înalte aristocrații moșierești a Rusiei; el a rupt cu toate vederile obișnuite ale acestui mediu și, în ultimele sale opere, a atacat, printr-o critică plină de pasiune, toate orînduirile actuale de stat, bisericești, sociale, economice, întemeiate pe sclavia maselor, pe sărăcia lor, pe ruinarea țăranilor și a micilor gospodari, în general pe silnicia și fățărnicia de care viața contemporană e îmbibată de sus pînă jos".

Tot Lenin spune că Tolstoi s-a format ca artist și cugetător în perioada 1861—1905, după „reformă", cînd țăranii s-au pomenit în „libertate", dar despuiați pînă la piele.

Ioan MASSOFF

Patru secunde

Zilnic aproape ziarele din lumea întreagă ne anunță mari recorduri de viteză stabilite în cele mai diverse domenii de activitate. Ultimul record de care am aflat este de patru secunde.

Patru secunde poate spune mult sau nimic. Pentru un atlet bun patru secunde poate să însemne 40 sau 50 metri de alergare.

Pentru Georges Mathieu patru secunde înseamnă însă patru metri pătrați! Ne veți întreba poate ce legătură există între patru secunde și patru metri pătrați. Aparent, niciuna. Pentru profani însă. Pentru unii „oameni de artă" patru secunde reprezintă însă un record absolut. Or, Georges Mathieu este un om de artă. Așa, cel puțin, se recomandă. Așa îl recomandă unele ziare occidentale.

Georges Mathieu a declarat că a pictat — termenul a fost folosit de el — un tablou în patru secunde. Nici măcar în patru secunde și două zecimi ci exact în patru secunde.

Recordul nu poate fi pus la îndoială. Au existat chiar și martori. Cel mai convingător martor a fost însă „tabloul" expus. La Londra, se pare că unii curioși din această metropolă au putut vedea mizgileala prezentată la expoziția intitulată „abstracționismul liric". Pentru curentul plastic al „abstracționiștilor lirici" se pare că expoziția a constituit un veritabil triumf. Se spune, dar zvonurile n-au fost confirmate, că șeful școlii „abstracționiștilor epici" s-a recunoscut învins întrucît recordul lui personal în materie de viteză este de numai 6'8" și aceasta doar pentru o pînză de 1,75×1,68 m.

Dar cum s-ar fi putut el lua la întrecere cu un titan ca Georges Mathieu! „Eu am introdus acțiunea de viteză în pictură — declară Mathieu. Cineva a

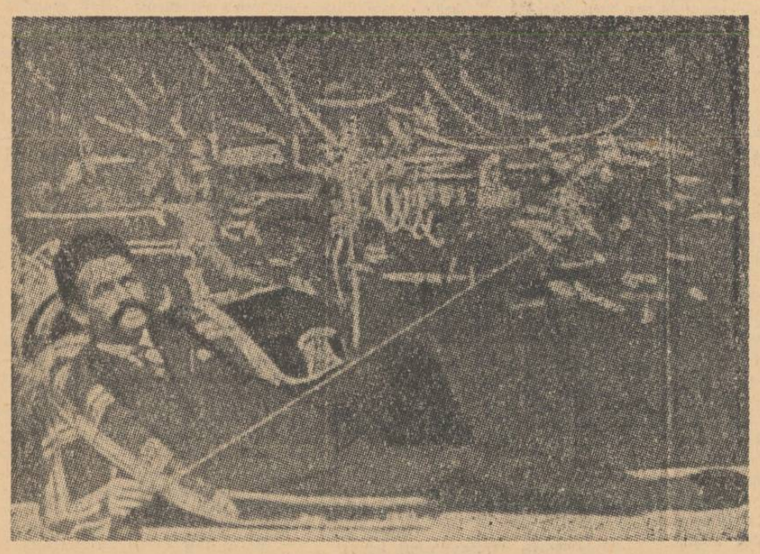

calculat că eu pictez de 54.000 de ori mai repede decît un maestru japonez". Această comparație a avut darul să spulbere și ultimele îndoieli ale celor care mai credeau poate că Mathieu nu este cel mai rapid „pictor" din lume.

Dar dacă unii s-au mai putut îndoi cumva de seriozitatea artistului în ceea ce privește iuțeala mîinii se pare însă că nimeni nu i-a contestat talentul. De altfel, însuși maestrul le-a venit în ajutor arătînd că el este un „adversar neîmpăcat al întrebuințării oricărui „truc" în pictură. El a combătut cu vehemență o practică foarte răspîndită ca aceea a... mersului cu bicicleta pe o pînză umplută cu diferite uleiuri. „Aceasta e o absurditate — a declarat Mathieu. Este ceea ce noi denumim un truc. Aceasta nu este artă. Ea nu are nici un sens".

Cuvinte care denotă mult bun simț, multă seriozitate, multă concentrare artistică.

Lucrul este evident mai ales dacă comparăm aceste „trucuri" cu metodele de lucru ale maestrului francez. Mathieu are două metode de lucru. Una pentru luni, miercuri, vineri, iar cealaltă pentru marți, joi și simbătă. Duminica maestrul nu lucrează propriuzis. Dimineața și-o consacră inventarierii. Tablourilor li se pun numere de ordine de la 1 la 500. Pentru restul se angajează un om cu ora.

Dar să revenim la metodele sale de lucru.

Prima a fost denumită „tubism". Ea constă în două operații. Se întinde mai întîi pe duşumea o pînză. Apoi, își mărturisește pictorul secretul, ia un tub de culoare și răspîndește conținutul pe pînză. „Spontan — precizează el. Aceasta trebuie făcut spontan". Ia apoi un bidon cu benzină. Benzina o varsă peste culoare și amestecă apoi totul cu conștiinciozitate timp de o secundă, maximum două. Înrămatul nu mai este treaba artistului.

A doua metodă este pe cît de spectaculoasă pe atît de profundă. Pictorul leagă o pensulă în vîrful unui baston lung de trei metri (fix trei metri) și „șarjează" pînza mai mult sau mai puțin timp, după dimensiuni. De exemplu, la New York a „pictat" paisprezece pînze în trei ore. În schimb, în Brazilia, pentru un perete lung de zece metri nu i-au trebuit decît 1h15'53".

În momentul de față Georges Mathieu lucrează cu perseverență la desăvîrșirea tehnicii sale. Deocamdată recordul a fost stabilit la patru secunde și este greu de presupus că ar putea fi doborît. Artistul este pus la adăpost de orice concurență, cel puțin în viitorul apropiat. Nici el nu se gîndește deocamdată la alte performanțe. El însuși a declarat că „nu este un pictor de acțiune". De acțiune sau nu el pictează totuși foarte rapid ceea ce i-a determinat pe admiratori să-i aprecieze nu numai talentul dar și modestia.

Lumea se întreabă însă ce se va întîmpla însă cînd Mathieu va deveni un „pictor de acțiune"?

Atunci, probabil, recordul va coborî în jurul a trei secunde. În Occident unii așteaptă cu respirația tăiată momentul cînd părintele „abstracționismului liric" va hotărî să dea asaltul final actualei granițe de patru secunde.

Atunci, desigur, putreda artă burgheză va mai face încă un sprint spre descompunere!

Eugen PHOEBUS

O „experiență" ratată

Din culisele politicianismului italian

Alegerile pentru consiliile provinciale s-au situat săptămîna aceasta pe unul din primele planuri ale scenei politicii interne din Italia. Consemnînd o importantă victorie a Partidului Comunist Italian, rezultatul scrutinului reprezintă o concretizare semnificativa și o continuare directă a puternicului curent popular din Italia care a zădărnicit în vară complotul menit să instaureze un regim ultrareacționar.

În legătură cu complotul din vară, presa italiană a făcut în ultimul timp, în cadrul campaniei electorale, o serie întreagă de dezvăluiri. Prezentăm parte din ele în reportajul de față.

În urmă cu peste 30 de ani, într-unul din ziarele italiene ale vremii a apărut următoarea scrisoare: „Subsemnatul declar pe onoarea mea de cetățean și de italian că renunț la credința mea politică. Recunosc în Benito Mussolini pe omul desemnat de providență să făurească măreția unui popor..." Această scrisoare era semnată de un om care avea să-și cucerească, după mai mult de trei decenii, o tristă celebritate: FERNANDO TAMBRONI. Același Tambroni care la 23 aprilie 1960, la capătul unei lungi crize de guvern a devenit șeful guvernului italian cu o înfimă majoritate, datorită celor 24 de voturi ale fasciștilor. Același Tambroni care, după cum scrie „Il Giorno", se declarase fățiș — chiar cînd cerea investitura senatului — împotriva sistemului parlamentar, pentru puteri dictatoriale".

★

Puțin timp după venirea la putere a lui Tambroni, la *Pesaro* organizațiile locale ale partidelor antifasciste au fost somate să-și trimită reprezentanți la prefectură. Venind aici, delegații — după cum scrie revista „L'Europeo" au fost duși la prefect. Avînd alături pe chestor și pe comandantul carabinierilor, prefectul li s-a adresat amenințător:

— Domnilor, vor avea loc unele manifestații ale mișcării sociale (fasciste — n.n.) italiene. Dacă aceste manifestații vor fi tulburate de partidele dvs. atunci vom interzice pe timp nedeterminat orice alte manifestări politice.

Începuse, în mod provocator, șantajul. Mișcarea socială italiană este o organizație fascistă a cărei activitate a înflorit în mod deosebit în timpul guvernării lui Tambroni. Autoritățile au încercat să asigure acesteia, ca și multor alte organizații ultrareacționare (de pildă Centrul antidemocratic italian, mișcarea neonazistă, grupurile de acțiune anticomunistă etc.) cele mai bune condiții de activitate.

Presiuni provocatoare asupra partidelor antifasciste s-au exercitat nu numai la Pesaro dar și la Ascoli Piceno, la Reggio Emilia, la Bologna și în multe alte părți. Cînd Tambroni a vizitat Tîrgul de la Foggia, autoritățile locale au fost îndrumate să ia măsuri forte: „Chestura locală de poliție — scrie „l'Europeo" — după ce a curățit toate zidurile orașului de manifestele antiguvernamentale lipite de către stînga, a făcut o descindere și la tipografiile din oraș pentru a confisca și celelalte materiale „subversive"... Sediile partidelor de stînga și ale sindicatelor (inclusiv Confederația italiană socialistă a muncii) au fost puse sub supraveghere și același lucru s-a întîmplat și cu tipografiile de la care puteau fi emise materiale tipărite". Oamenii mai vîrstnici își aminteau tot mai des de vremurile lui Mussolini...

La Bologna, în cursul unei adunări organizate de partidele de opoziție, poliția s-a năpustit pe neașteptate asupra mulțimii cu bastoanele și furtunurile de apă. Nu se mai recursese nici măcar la obișnuita somație prin care un comisar cu eșarfa tricoloră ordonă, în sunet de trompetă, întreruperea mitingului. „Experiența Tambroni" era în plină desfășurare.

Tambroni a creat un nou oficiu politico-administrativ, o așa numită secțiune psihologică — în realitate, după cum au subliniat ziarele — o arhivă cuprinzînd diferite materiale compromițătoare privind o serie de personalități politice. Această „arhivă" menită să permită șantajul politic se îmbogățea rapid în urma unei intense activități de spionaj. Numeroși oameni politici, și mai cu seamă parlamentarii au constatat că le sînt spionate pînă și convorbirile telefonice.

Încurajat de democrați-creștini, de celelalte partide de dreapta și mai ales de fasciști, de ale căror voturi depindea, Tambroni a început să se pregătească pentru o lovitură de forță. Și n-a avut mult de așteptat pînă la tragica săptămînă sîngeroasă din iulie...

★

Evenimentele sînt în parte cunoscute. Datorită reacției minioase, de nestrînt a opiniei publice, chestura din Genova a fost silită să contramandeze un congres național al partidului fascist care trebuia să se țină în localitate și pe care fasciștii puneau mare preț. Această contramandare, echivalentă cu o rușinoasă înfrîngere politică i-a înfuriat pe fasciști. Între conducătorul lor Michelini și primul ministru Tambroni a avut loc, după cum relatează „l'Europeo" o convorbire telefonică agitată, din care spicuim:

Tambroni: — (împăciuitor) - Dragă Arturo, uite...

Michelini (extrem de furios): Ce Arturo? — urmează cuvinte extrem de dure nereproductibile — spune-mi dv. și domnule...

Fasciștii îi imputau că deși se află la putere, datorită celor 24 de voturi ale lor, Tambroni nu i-a sprijinit ca pe „aliați" și n-a luat măsuri pentru ca congresul fascist să aibe totuși loc la Genova.

Revista „Vie Nuove" relatează, la rîndul ei, că după cîteva zile „secretarul național al mișcării sociale italiene, dl. Michelini, a fost primit la Viminal (sediul guvernului — n.n.), de către dl. Tambroni. Michelini aducea la cunoștința președintelui consiliului extrema moderație a intervențiilor fasciste în senat în ședința din ziua precedentă și asigura pe dl. Tambroni că mișcarea socială italiană a trasat deputaților săi din cameră să adopte o poziție de sprijin a guvernului cu condiția totuși ca din partea guvernului să se arate o mai mare „fermitate" împotriva opoziției antifasciste".

Prilejul de a da satifacție fasciștilor și de a interveni în sfîrșit cu „fermitate" s-a ivit chiar în aceeași zi. La Porta San Paolo era programată o manifestație a partidelor de stînga. În prezența lui Michelini, Tambroni l-a chemat la telefon pe șeful poliției Carceterra și l-a ordonat să împiedice cu orice preț manifestația. Ordinul a fost executat. Poliția și carabinierii călare au atacat mulțimile cu sălbăticie, provocînd victime.

Ca răspuns la aceste represiuni au fost organizate mari demonstrații de protest la Licata, la Reggio Emilia, la Palermo, la Catania și în alte localități. Tambroni jubila. Ordinul lui către chesturi era categoric: „tari pe poziție, dați o lecție demonstranților". Și acest ordin a fost executat. Începuse „săptămîna sîngeroasă". „Experiența Tambroni" aducea moartea a numeroși cetățeni italieni...

★

În ciuda desmățului poliției lui Tambroni, uriașul val popular de protest nu putea fi oprit. Oprobiul poporului aruncat asupra lui Tambroni era resimțit și de unele partide burgheze ai căror conducători începeau să simtă cum Tambroni devine compromițător. Arhiva lui Tambroni devenise de altfel, incomodă și pentru unii lideri ai partidului democrat-creștin. „Există oameni care susțin — scrie „l'Espresso" că au auzit pe dl. Moro, (secretarul partidului democrat-creștin), acuzîndu-l pe președintele consiliului că a ordonat ca el (Moro) să fie urmărit... și că nu mai doarme acasă". „Mulți oameni politici — scrie „l'Europeo" — au preferat să ceară ospitalitate prietenilor recurgînd la o practică ce în Italia părea că fusese înmormîntată pentru totdeauna odată cu căderea fascismului și cu sfîrșitul ocupației germane".

Manifestațiile populare antiguvernamentale căpătau o amploare tot mai mare. Dar cînd Tambroni se pregătea să la noi măsuri represive, a izbucnit prima bombă politică, a apărut primul semn al destrămării coaliției: președintele senatului, democrat-creștinul Mezagoro, în loc să-l aprobe pe Tambroni a propus un „armistițiu" de 15 zile pentru inițierea unor ample discuții politice. „Armistițiul" propus prevedea, între altele, consemnarea în cazărmi a forțelor de poliție. Cînd a aflat de aceasta, Tambroni s-a înfuriat. N-a acceptat. Mezagoro i-a telefonat și, în cursul unei convorbiri deosebit de dure, a amenințat cu demisia. Tambroni a refuzat din nou.

Pentru ca să justifice măsurile polițienești extraordinare pe care le lua, Tambroni a recurs la procedeul fabricării unor informații privind pretinse „complotări" antiguvernamentale cu scopul vădit, între altele, de a-l influența pe președintele statului. În același scop, Tambroni a dat ordin ca reședința prezidențială să fie supravegheată de o companie specială de parașutiști situată în spatele fiecărui copac din pădurea vecină...

Cercurile conducătoare ale partidului democrat-creștin considerașeră însă că „experiența Tambroni" nu mai putea continua. Tambroni era prea compromis, nu mai prezenta suficientă garanție. În țară se desfășurau manifestații de prea mari proporții. La 15 iulie, înainte de prînz, președintele Gronchi s-a reîntors cu avionul la Roma. Între conducătorii politici au început intense consultări. A doua zi, 16 iulie, „experiența Tambroni" a luat în mod oficial sfîrșit. Omul care-i jurase credință lui Mussolini a fost silit să demisioneze. Era răsturnat cel mai reacționar guvern italian din ultimii 15 ani. Pentru a nu se compromite pe de-a întregul, coaliția burgheză s-a văzut silită să se lepede de omul pe care-l adusese la putere cu 64 zile înainte, să înceapă alte combinațiuni și manevre politice pentru a continua politica ei.

Eșecul „experienței Tambroni" este semnificativ pentru hotărîrea poporului italian de a nu mai admite fascismul. Succesul forțelor de stînga în alegerile care au avut loc la începutul acestei săptămîni dovedesc această hotărîre odată mai mult.

U. V.

„Ajutor"... american

Într-un reportaj publicat recent în revista franceză „Paris Match", ziaristul Jean Farrar relevă situația mizeră a țărilor din zona de influență a Statelor Unite ale Americii din regiunea Mării Caraibelor.

„Marea Caraibelor — își începe Farrar reportajul — este marea fericirii pentru turiștii zgomotoși care se înapoiază seara în palatele lor cu aer condiționat, dar pentru țăranii negri și indieni, mulatri și metiși, care trăiesc pe malurile sale, ea este marea mizeriei. Oamenii de știință care au venit să anchezeze situația, au constatat că 45.000.000 de oameni care populează țările Mării Caraibelor trăiesc într-o stare de subnutriție. Ei nu cunosc laptele, carnea și nici legumele verzi. Nivelul de trai din Haiti este de 25 de ori mai scăzut decît nivelul de trai al unui cetățean din Statele Unite".

Exploatării economice spaniole, arată în continuare Farrar, i-a urmat exploatarea economică a S.U.A. Exporturile și importurile tuturor țărilor Mării Caraibelor sînt acaparate de monopolurile americane în proporții de cel puțin 65 la sută. „Pretutindeni adevăratele palate prezidențiale sînt ambasadele americane sau birourile trustului „United Fruit" care exportă anual fructe din America Latină în valoare de 116.000.000 dolari și care posedă în mai multe țări căi ferate, societăți de telefoane, o flotă, ceea ce face să fie considerată, pe bună dreptate, un stat în stat".

Ocupîndu-se de afirmația cercurilor conducătoare nord-americane că au acordat populației din Porto Rico dreptul la autodeterminare și că au făcut această insulă „o vitrină" care să servească drept model celorlalte țări din zona Mării Caraibelor, Farrar scrie că „în realitate este vorba de o simplă ficțiune". Porto Rico nu a obținut independența căci S.U.A. păstrează controlul asupra apărării, a legăturilor diplomatice, finanțelor și multor alte domenii ca de pildă emigrația și circulația aeriană. Portoricanii trebuie să se adreseze Statelor Unite atît pentru cumpărarea produselor manufacturate, cît și pentru vînzarea zahărului lor din care nu au dreptul să rafineze mai mult de 10 la sută. Pe de altă parte, profitînd de nivelul scăzut al salariilor și de scutirile de impozite, peste 500 de firme americane importante s-au instalat în Porto Rico. Cei 2.500.000 de locuitori ai insulei nu profită decît în mică măsură de pe urma uzinelor americane. Mizeria este mare în uriașele „bidonvilles" (cartiere din bordeie acoperite cu tablă veche — N.R.) ceea ce și explică de ce circa 1.000.000 de portoricani au emigrat în S.U.A.

Farrar subliniază că în rîndurile populației portoricane se manifestă dorința tot mai evidentă de a obține o independență efectivă. Dar conducătorul naționaliștilor portoricani, Allizer Campos, a fost internat într-un ospiciu de... nebuni.

În ce privește „ajutorul" american acordat de S.U.A. țărilor slab dezvoltate, Farrar scrie că „banii nu prezintă o soluție deoarece ei nu ajung pînă la popor. Sumele acordate ca ajutor, de altfel în proporții destul de modeste, se distribuie prea numeroșilor funcționari americani însărcinați să le minuiască, miniștrilor, marilor proprietari".

DE PRETUTINDENI

ÎN ORAȘUL Ulm s-a deschis un muzeu care prezintă istoria ființii, începînd cu anul 1175 î.e.n. În muzeu se află și indicele statistic al consumului de pîine. Conform acestuia, în Europa o persoană consumă în medie 75—80 kg. de pîine anual.

●

ÎN FAȚA tribunalului din Birmingham au compărut doi băieți (unul în vîrstă de 11 ani și altul de 14 ani) care au ars cu fierul roșu picioarele și brațele unor camarazi ai lor. „Am vrut să ne jucăm de-a indienii" s-au apărat ei în fața judecătorilor.

●

PRESA franceză anunță că în luna noiembrie va avea loc în orașul Darmstadt (R.F.G.) o licitație la care se va pune în vînzare masca mortuară a lui Shakespeare. Această mască a fost cumpărată la sfîrșitul secolului al 18-lea de canonicul Franz von Kesselstadt. În 1850, pictorul Ludwig Becker, care o deținea în acel timp, a transmis-o fratelui său. Ulterior, masca a ajuns la Darmstadt.

●

ÎN R. P. POLONA au fost descoperite manuscrisele a 13 poloneze, scrise de un compozitor necunoscut în prima jumătate a sec. al XVIII-lea. Printre ele se găsește prima variantă a unei poloneze care pînă în prezent era atribuită lui Bach.

●

CONDUCEREA poliției new-yorkeze a constatat că 50 dintre polițiști au fost răufăcători recidiviști. Printre aceștia se află foști spărgători, hoți de automobile, contrabandiști de stupefiante etc.

●

PĂDUREA rusă. Nu este vorba de romanul binecunoscut al lui Leonid Leonov ci de un măreț plan de plantare a unui parc național în împrejurimile Moscovei. Acest spațiu verde va ocupa uriașa suprafață de aproximativ 15.000 hectare. În afară de spațiile rezervate plantărilor așa zise oficiale un loc imens va fi rezervat pentru plantările individuale: oricine va putea planta un arbore pentru a marca un eveniment din viața sa.

●

„COMANDANȚII de oști din războiul civil". Sub acest titlu a apărut la Moscova o culegere, cuprinzînd 13 biografii a unor comandanți bolșevici de oști din perioada războiului civil. Cititorii vor afla biografii și amănunte interesante din viața acelora care au condus luptele în anii războiului civil și ai intervenției celor 14 state. Se găsesc aici biografiile lui Mihail Frunze, N. Sciors, V. Azin și ale altora. Autorii cărții sînt scriitori, ziariști, specialiști militari.

●

UN MEDIC danez, dr. Binem, a elaborat o năstrușnică limbă internațională, bazată pe cifre, denumită „logografie". Pentru aceasta intenționează să exprime 2000 de cuvinte, pe care le socotește esențiale, în cifre. Știți ce înseamnă „logografic" 1547-1819-1003? Te iubesc!

●

LA BRIERLEX Hill (Anglia) răufăcători au spart casa unui cinematograf, furînd biletele de intrare care purtau pe spate următoarea ștampilă: „Mulțumim, mai poftiți!".

Săptămîna

Cele ce se întîmplă pe glob în decurs de o săptămînă se oglindesc nu numai în știri și comentarii, ci și în imagini, ilustrații de diferite genuri — fotografii, desene, hărți, grafice, etc. Din stocul sosit la redacție în ultimele șapte zile am ales trei mai semnificative. Și pentru că ilustratele sînt deobicei însoțite și ele de cîteva rînduri vom proceda la fel.

Cu ce se va deschide „parada"?

Prima ilustrată ne parvine din Washington. Pe ea se poate vedea scheletul de fier al tribunei ce se

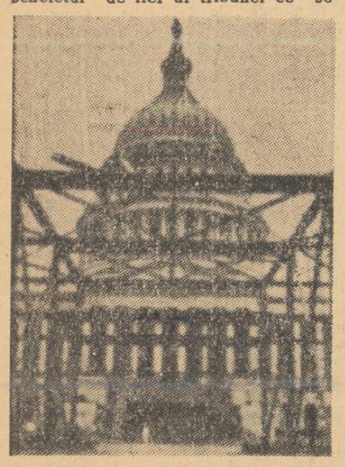

construiește în piața din fața clădirii Congresului S.U.A. și din înălțimea căreia la 20 ianuarie 1961, noul președinte al S.U.A. Kennedy își va inaugura activitatea. Construcția acestei tribune face parte dintr-un program amplu pus la punct de un comitet de specialiști în spectacole de revistă și parăzi. Acești specialiști au stabilit în detaliu toate amănuntele festivității ce va avea loc cu prilejul instalării lui Kennedy. Ei au hotărît că spre deosebire de parăzile anterioare, cea viitoare trebuie să aducă profituri serioase organizatorilor.

În acest scop a fost mărit numărul locurilor pentru public de pe traseu și s-a redus prețul de la 8 dolari locul la 3 dolari și 10 cenți. S-a anunțat, pentru a atrage cît mai mulți clienți, că la paradă vor participa fete-tobosari, atractive și învestmîntate în așa fel încît să aibă mișcările cît mai libere, acrobați care vor stîrni uimirea publicului, multe muzici militare și alte atracțiuni.

Un singur punct important nu a putut fi definitivat mai înainte de miercuri dimineața. Cine va deschide parada? Existau două variante dependente de rezultatul alegerilor: parada trebuia deschisă fie de un elefant (în cazul alegerii lui Nixon), fie de un măgar (în cazul alegerii lui Kennedy). Cînd a aflat rezultatul alegerilor unul din organizatori a exclamat cu ușurare: „Bine că s-a lămurit. Măgarul, simbolul partidului democrat, va deschide parada!".

Dacă însă în alcătuirea programului instalării noului președinte au putut fi, în cele din urmă, înlăturate toate incertitudinile, în privința programului activității noului președinte semnele de întrebare abundă. În timpul campaniei electorale s-au spus ca deobicei vrute și nevrute. S-au făcut afirmații nerealiste și retractări. Dar spectacolul s-a terminat. Pe masa noului președinte s-au adunat realitățile serioase ale lumii contemporane. Dacă nu va ține seamă de ele Kennedy va observa curînd că tobosarii cu fustă scurtă care atrag spectatorii la parăzi prezidențiale nu exercită nici o atractivitate în domeniul politicii externe. Deci, cine și cu ce va deschide „parada" americană în acest domeniu? — aceasta-i întrebarea.

Lacul Sfînt

Pare mai mult o pictură decît o fotografie. Această ilustrată frumoasă reprezintă pașnica localitate climaterică din Scoția „Holy Loch", care în traducere înseamnă Lacul Sfînt. În curînd multe familii americane vor primi asemenea ilustrate din partea rudelor lor aflate aci nu în călătorie de plăcere, ci din ordinul militariștilor de la Pentagon. Este cunoscut faptul că în lacul care se vede în fotografie vor fi staționate conform unui acord secret anglo-american submarine americane purtătoare de rachete nucleare.

În după-amiaza de marți 8 noiembrie, cînd un reprezentant al guvernului englez s-a ridicat a treia oară în decurs de cîteva zile, pentru

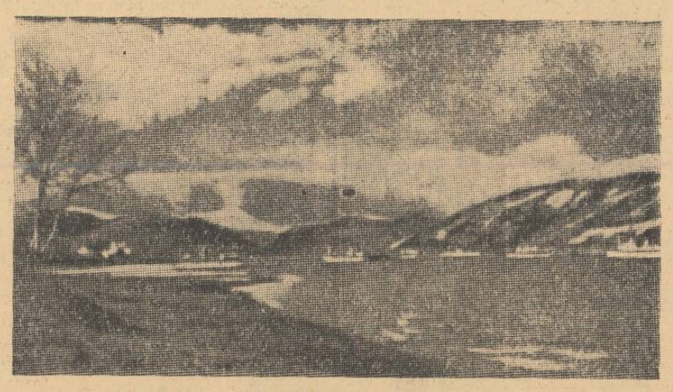

a da explicații suplimentare în legătură cu condițiile acestui acord, tumultul opoziției a acoperit cuvintele vorbitorului care nu era altul decît însuși primul ministru. Despre acest scandal vom mai auzi și în săptămînile următoare.

Climatul liniștitor și îmbietor la meditație al localității balneare Holy Loch nu are nici o părticică de vină. Poate că dacă în zilele lui martie 1960, domnul Macmillan, în loc să se ducă la Washington s-ar fi oprit la Holy Loch, scandalul nu ar fi izbucnit. Dar la Washington în atmosfera sumbră și încărcată cu particule agresive de la Pentagon, premierul englez împreună cu experții militari americani au ales un punct pe harta Angliei, unde va fi instalată o bază pentru submarine americane încărcate cu rachete nucleare.

În acordul secret domnul Macmillan a insistat să se includă o clauză care a stîrnit nedumerire în rîndul experților americani: folosirea rachetelor de pe aceste submarine poate fi făcută cu „deplina consultare posibilă prealabilă" a guvernului englez. Experții americani se mirau din următoarele motive: cuvîntul „posibilă" inclus în acest paragraf anulează de fapt obligația S.U.A. de a se consulta cu Anglia întrucît oricînd, mai ales în condiții de urgență, se poate spune că nu a fost „posibil" acest lucru.

Dar domnul Macmillan știa ce știa. El știa că nu va putea niciodată obține de la americani angajamentul de a se consulta cu Anglia în folosirea armamentului nuclear. Știind totodată ce critici îl așteaptă cînd opinia publică engleză va afla de acest acord, domnul Macmillan și-a asigurat o clauză echivocă care pe americani nu-i obligă la nimic dar care îi permite în schimb lui să manevreze pe plan intern.

Cînd a anunțat în Camera Comunelor acordul, premierul englez a amestecat cuvîntul „posibil" cu alte cuvinte tari spunînd: „Sînt satisfăcut să anunț că nici o hotărîre cu privire la folosirea acestor rachete nu va fi luată vreodată fără..." Abia la sfîrșit urmau cuvintele „consultare posibilă". Fie că acest cuvînt a fost pronunțat mai în șoaptă fie că semnificația lui a fost acoperită de tăria cuvintelor ce-l înconjurau, deputații au înțeles că guvernul englez a căpătat dreptul de control asupra folosirii acestor arme americane.

Unii dintre ei au lăudat chiar un asemenea act politic. Din nefericire pentru domnul Macmillan, cîțiva din diplomații americani aflați în tribuna Camerei, ca și corespondenții americani prezenți, au pierdut și ei din auz cuvîntul „posibil", astfel că guvernul american a primit o versiune a discursului premierului englez din care lipsea cuvîntul în cauză.

Această scăpare din vedere a creat tărăboiul. Guvernul american comparînd declarația cu acordul a dat o desmințire oficială. După discuții agitate pe cale diplomatică între Londra și Washington, domnului Macmillan i-a revenit sarcina să vorbească din nou marți în Camera Comunelor și să accentueze cuvîntul „posibil", să arate că de fapt el n-a fost înțeles. Iar unor corespondenți englezi le-a revenit o sarcină și mai ingrată: să demonstreze că nu este vorba decît după cum se exprimă Times „de o problemă academică", de o dispută „verbală" cu privire la semnificația cuvintelor: posibil și imposibil.

După cum se vede în acest lac sfînt „Holy Loch" și-a băgat coada... necuratul.

Disputa „verbală" n-a făcut decît să atragă și mai mult atenția opiniei publice engleze asupra caracterului „nesfînt" al acordului. Dovada? Protestul tot mai puternic în întreaga Anglie. Ceea ce era destinat înșelării opiniei publice s-a transformat într-un semnal de alarmă.

Tăcerea nu-i de aur

Cunoaștem zicala: tăcerea e de aur... În ziarul vest-german „Die Welt", a apărut desenul de mai sus prin intermediul căruia sîntem informați de două variante deosebite ale acestei zicale: una preconizată de guvernul de la Bonn care consideră că vorbirea e de aur, iar cealaltă preconizată de guvernul Statelor Unite care afirmă cu tărie că numai aurul este... aur. Caricaturistul ziarului „Die Welt" ne înfățișează un personaj întruchipînd guvernul de la Bonn, care revarsă din cornul abundenței, asupra unchiului Sam cuvinte ca: sinceritate, dragoste, promisiuni, sentimente, asigurări etc. Iar pe unchiul Sam, apucîndu-l de picior și strigîndu-i: „Hei, mai mult aur, nu numai vorbe de aur...!".

Desenul sintetizează o problemă care a dominat în această săptămînă relațiile dintre puterile atlantice și mai ales relațiile americano-vest-germane.

Se cunoaște că de cîtva timp rezervele de aur ale Statelor Unite înregistrează scăderi extraordinare. Se știe de asemenea că una din sursele principale ale acestor pierderi sînt cheltuielile făcute de guvernul S.U.A. pentru întreținerea bazelor militare și trupelor americane de ocupație din Europa occidentală și alte regiuni ale lumii.

În legătură cu aceste evenimente în ultimele zile s-a anunțat oficial la Washington că în a doua jumătate a lunii noiembrie, o misiune a guvernului S.U.A. compusă din ministrul finanțelor Anderson și subsecretarul Departamentului de Stat Dillon, va pleca la Bonn să ceară ca din cele 900 milioane de dolari cît costă întreținerea trupelor de ocupație americane din Republica Federală, guvernul vest-german să plătească 20%. După cum scria un ziar vest-german această știre „a produs neliniște la Bonn". Dar după puțină gîndire, oficialitățile Bonnului au anunțat luni că delegația americană este binevenită și că Republica Federală Germană este gata să satisfacă cererile americane. După cum constata însă ziarul englez „Times" — „declarația de bune intenții este zădărnicită de condiția ca această contribuție să aibă loc printr-un acord în cadrul N.A.T.O.". Cu alte cuvinte cancelarul Adenauer a legat satisfacerea cererii americane de condiția ca „toți aliații să plătească". Și cum nici măcar americanii nu se gîndesc că un asemenea lucru e posibil (de aceea s-au adresat doar numai Bonnului) poziția guvernului vest-german echivalează cu un refuz „delicat". Știe cancelarul de ce se teme.

Exact a doua zi după ce la Bonn s-a anunțat că guvernul este gata să „plătească", ziarul conservator englez „Daily Mail" a cerut să nu se facă discriminări față de Anglia, să fie plătite și trupele engleze de ocupație din Germania occidentală, pentru că și „problema balanței de plăți britanice este de ani de zile disperat de grea".

Cînd te gîndești că de fapt renunțarea la politica ocupației militare ar rezolva toate problemele! Nici tăcerea, nici vorba, nici chiar aurul nu e de... aur. Mintea e de aur. Așteptăm din partea desenatorului ziarului „Die Welt" un desen corespunzător care să fie trimis tuturor membrilor N.A.T.O.

N. LUPU

MAGAZIN MEDICAL

Cauzele gripei și ale răcelii

Variațiile brusce ale temperaturii, vînturile, mai mult sau mai puțin puternice și umiditatea crescută — caracteristice sezonului actual — fac necesară lămurirea populației asupra unor boli favorizate de aceste condiții meteorologice.

Aceste boli au o predilecție pentru căile respiratorii care sînt de altfel și căile de pătrundere a microbilor care produc aceste boli, de aceea ele sînt denumite global: boli acute ale aparatului respirator.

Gripa este o boală infecțioasă a întregului organism, ce se manifestă cu dureri în mușchi, frisoane, febră, toropeală, dureri de cap și de ochi.

Bolnavul strănută și tușește adesea și astfel răspîndește în jurul lui infecția, odată cu picăturile fine de salivă sau de secreție din nas și gît.

Însăminînd pe medii hrănitoare speciale aceste secreții, cercetătorii au descoperit că este vorba de anumite virusuri, de 80—100 milicroni, vizibili bine cu un microscop electronic.

Am întrebuințat intenționat pluralul, pentru că, la îmbolnăvirea de gripă, participă și întreaga familie de virusuri, care a fost împărțită de cercetători în patru grupe — virusul A, B, C și D — și în mai multe subgrupe A_1, A_2 etc.

Faptul că nu acceptă toți aceeași hrană — unii cresc și se înmulțesc pe un mediu hrănitor alcătuit din embrion de găină, alții pe bucăți de țesut — a ușurat diferențierea lor.

Din ziua în care oamenii de știință au constatat că în îmbolnăvirile de gripă nu is parte un singur virus și că aproape fiecare epidemie de gripă se datorește unor alte virusuri a aceleeași familii — a devenit clar de ce îmbolnăvirea de gripă se poate repeta la un interval scurt. Organismul care a suferit de gripă provocată de un tip de virus, nu este apărat față de un alt tip de virus gripal. Nici forma de boală nu este mai ușoară. Dimpotrivă știut fiind că orice boală infecțioasă slăbește organismul, reîmbolnăvirea de gripă poate fi mai grea și cu complicații mai serioase.

Sălășluind în epiteliul mucoasei căilor respiratorii superioare, gripa este însoțită aproape întotdeauna de un catar (o inflamație acută a mucoasei).

Catarul căilor respiratorii se poate localiza mai mult pe mucoasa nasului (guturaiul), faringelui (faringita), traheei (traheita), bronșiilor (bronșita), etc. și este dat nu numai de virusurile gripei.

Cercetări destul de recente au găsit încă 18 tipuri de alte virusuri denumite adenovirusuri pentru că se localizează în ganglionii limfatici ai regiunii faringiene și în amigdale și care dau cataruri asemănătoare.

La adulți aceste virusuri nu dau de obicei îmbolnăviri grave — ele sînt cunoscute în popor sub denumirea de răceală. Uneori însă, mai ales la copii, evoluează cu febră prelungită, guturai puternic, tuse chinuitoare și pot da complicații grave la plămîni.

Catarul acut al căilor respiratorii superioare poate fi însă cauzat nu numai de virusuri ci și de unele bacterii ca streptococul, stafilococul, bacilul influenței etc. În aceste infecții boala nu este deloc mai ușoară. Dimpotrivă, guturaiul este mai puternic ca și tusea, roșeața și durerea din gît este mai vie. Starea generală este însă ceva mai bună ca în infecțiile virotice.

Oricum, pentru a lămuri diagnosticul bolii și a începe tratamentul cît mai din timp, trebuie să ne adresăm medicului de circumscripție.

De asemenea trebuie să luăm din timp toate măsurile de prevenire care atît în gripă cît și în răceli sînt asemănătoare: să izolăm bolnavii, să ne ferim de aglomerații, să ne călim organismul, să respectăm regulile igienice ale unui regim corect de viață și să ne supunem vaccinărilor antigripale la care sîntem chemați.

Dr. V. I.

Cafeaua și medicina

Dintre alimentele „de agrement" cafeaua se bucură de o favoare deosebită în toate părțile globului. Cafeaua folosită pentru băutură este pulberea obținută prin rișnirea boabelor de cafea prăjită. Aroma este datorită substanțelor produse în cursul prăjirii — esență foarte bogată în azot. „Principiul activ" al cafelei este, însă, cafeina, un alcaloid care nu se găsește numai în boabele de cafea cum s-ar crede, ci și în toată planta și mai ales în frunze.

De asemenea, cafeina se mai găsește sub o formă combinată în plantele Cola (din Africa centrală), ceaiul Maté (America de Sud) etc. Numai în Europa nu s-au găsit plante care să conțină cafeină sau un produs analog.

Substanțele din grupul cafeinei se apropie, din punct

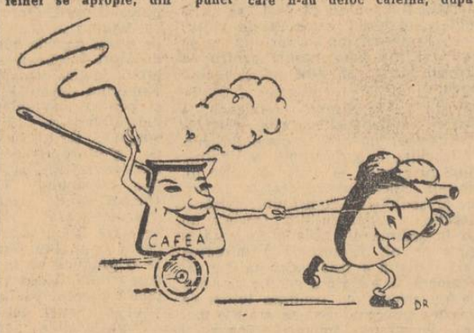

de vedere chimic, de unele substanțe existente în organismul animal — xantină, acid uric etc. Și unele și celelalte au formule chimice asemănătoare.

Cafeina izolată în stare pură, are înfățișarea unor cristale albe, foarte subțiri, moi și mătăsoase. În doză mică, acțiunea cafeinei se aseamănă cu a cafelei. Ea excită sistemul nervos central avînd o acțiune selectivă asupra centrilor superiori. După 1—2 cafele, organismul este stimulat, reconfortat, creierul lucrează mai ușor. În doze mai mari, cafeina „biciclește" activitatea mușchilor și a inimii. Amplitudinea contracțiilor inimii se mărește, producîndu-se în general o accelerare variabilă a bătăilor cordului. Sub acțiunea cafeinei se poate observa o creștere a metabolismului bazal în general și a celui respirator în special. De această acțiune trebuie legată și acea tendință de creștere a temperaturii corpului care se produce la unele persoane cu o sensibilitate crescută față de cafeină.

După cîteva ore de la absorbire, cafeina este distinsă în organism, iar o cantitate mică se elimină prin rinichi.

Cafeina — și deci cafeaua — are asupra tuturor celorlalte stimulente o mare calitate: înviorarea pe care o aduce sistemului nervos și organismului, nu este urmată de o depresiune, de o lîncezeală, cum se întîmplă cu alți alcaloizi.

Bogăția în cafeină a boabelor de cafea variază după specie. Există boabe de cafea, care n-au deloc cafeină, după cum există boabe în care cafeina atinge 3% din greutate.

În ce privește prăjitul și măcinatul cafelei, metodele diferite pot contribui la scăderea sau concentrarea cantității de cafeină. Cafeaua neprăjită poate fi păstrată ani de zile și unele varietăți își îmbunătățesc calitatea pe măsură ce trece timpul. Cafeaua prăjită se alterează însă repede, pierzîndu-și aroma, deoarece unele uleiuri pe care le cuprinde, se combină cu oxigenul din aer și rîncezesc.

Cafeaua se poate prepara în diverse feluri. În Orient, ea e rișnită foarte fin și se pune în recipiente de cupru care conțin apă rece; e încălzită mai întîi încet, apoi e fiartă repede. Se poate scoate astfel aproape toată cafeina. Gustul cel mai bun și proporția cea mai ridicată de cafeină (pînă la 30%) se obține cu apă distilată. Celebrul gastronom Brillat Savarin, indică următorul procedeu ca fiind cel mai bun: se toarnă apă fierbinte peste trei sferturi din pulberea de cafea, se fierbe repede, se retrage vasul de pe foc și se adaugă restul cafelei. Cafeaua astfel preparată este foarte bogată în cafeină și are un gust superior celei obținut prin alte metode.

Folosirea frecventă și în doze mari a cafelei, poate duce la intoxicație cronică. Întreruperea folosirii cafelei, este în aceste cazuri absolut necesară. Consumată însă cu măsură, cafeaua constituie pentru persoanele sănătoase, un tonic general foarte util și plăcut.

Dr. I. R.

De ce zboară insectele spre lumină?

Existau pînă acum mai multe ipoteze asupra cauzelor zborului insectelor spre lumină. Cea mai răspîndită, aparținînd savanților Marten și Meli, susținea că insectele s-ar apropia de lumină datorită acțiunii excitante pe care lumina o exercită asupra lor.

Recent, entomologul sovietic G. A. Mozohin Porșneakov, după ce a analizat vechile teorii ale acestei probleme, a găsit cea mai bună explicație a atracției pe care o exercită lumina asupra insectelor.

În primul rînd el combate ipoteza acțiunii excitante a luminii, arătînd că există multe insecte care, luminate brusc, se retrag în colțurile întunecoase, deși noaptea, aceleași insecte sînt atrase de bec.

După multe experiențe Mozohin-Porșneakov a ajuns la concluzia că acțiunea de atracție a luminii constă în faptul că ea constituie un semnal al spațiului liber sau a lipsei obstacolului în calea insectelor. Lumina atrage insectele, deoarece ele se orientează mai bine în mediu luminat pentru îndeplinirea anumitor funcții vitale.

Studiile cercetătorului sovietic au arătat că insectele reacționează mai intens la razele cu undă scurtă, mai ales ultravioletе. El explică aceasta prin faptul că spațiile libere emană mai multe raze cu undă scurtă (ultra violete) decît spațiile închise. Solul și vegetația absorb puternic razele scurte, reflectînd în special pe cele lungi, în timp ce sursa principală a razelor scurte o constituie cerul și soarele care orientează micile zburătoare spre spațiul liber.

O interesantă observație făcută de entomologul sovietic este și aceea că reacția insectelor la lumină variază în funcție de starea lor fiziologică.

Și totuși toamnă!

(Urmare din pag. 1-a)

În ordine menajeră: Ghirlănzile de ardei luți puși la uscat pe balcoane; mireazma autumnală a naftalinei revărsată din lenjăriile desbălsămate; coșarii care examinează pe acoperișe, „doftoricește", beregata hornurilor — „spune a, aaa!", ca la amigdalită. Ce-i mirosul ăsta pipărat, de oțet aromat, răspîndit în tot blocul? A leșinat cineva? Vai de mine! — e ultima ispravă a gospodinelor: gogoșarii. N-au mai preparat anul ăsta conserve de iarnă, căci magazinele alimentare sînt pline cu produsele excelente ale fabricilor respective. Milioane de cutii, din toate sorturile, inclusiv murăturile. Dar se poate gospodină fără măcar niscai gogoșari proprii?

Mai vreți și alte semne?

Locatarii au și început să-și călăfătuiască ferestrele cu cîrnați de pîsla, ba cei mai grijulii își repară cremoanele, chituiesc, lipesc cu hîrtie interstițiile cercevelelor. La farmacii a apărut ceaiul de tei, recoltă nouă, bun de tuse. Scatiii, cintezoii, perușele din Cișmigiu, au fost mutați la iernat în pavilionul încălzit cu o sobă „Godin" Nr. 3. Îndrăgostiții nocturni de pe băncile grădinei, au pardesiu și fular, fumul ce le înconjoară figurile în lumina palidă a felinarelor, în umbra boschetelor, nu-i numai al țigărilor „Favorit". ci și aburul respirației.

Tramvaiele, autobuzele și-au țintuit pînă-n vara viitoare ferestrele.

Toamnă, ce mai încolo încoace! Deh, anotimp de tranziție, mînînd spre iarnă încet dar implacabil ce-a mai rămas din supraviețuirile verii. Estompînd ultima amprentă solară de pe obraji, lungind mînecile, reformînd sandalele, agățînd de braț inaugurativ, umbrela.

Pavilioanele nautice ale lacurilor s-au pregătit de hibernare. Bărcile s-au refugiat în hangare, iar în bazinul pentru uzul celor mici, la Băneasa, pe mîzga verde semănată ca de peștișori morți, cu frunza sălciilor — plutește, uitată din vară, o espadrilă de copil.

Liniște, răcoare. Nimeni. Numai pe mal au fost uitați afară, pe schela neagră a debarcaderului, oamenii cu undița. Amatorii „idealiști"... Stau acolo din iulie, nemișcați, hipnotizînd cu o privire fixă undele creță ale lacului. Stau prinși de apă cu o trestie orizontală, și doar din cînd în cînd privesc cu încordare în jur, pîndind nu știu ce, poate un drumeț să le spulbere în ce an, în ce lună, în ce zi se află — poate divinitatea ironică a apei care să-i milostivească în sfîrșit cu un oblete cît o peniță Klaps...

E toamnă, oameni buni, duceți-vă acasă!

F. Brunea-Fox

Nicolae Olteanu, din comuna Fintinele, raionul Mizil împreună cu soția lui, au simțit pe propria lor piele ce înseamnă să călătorească în doi pe o bicicletă.

Ce să mai vorbim de starea tehnică a acestui autocamion, condus de Constantin Preda de la G.A.S. „Tudor Vladimirescu" din Valea Călugărească, cînd mina lui de gospodar se vede de la o poștă...

— Nu am băut decît o „jumătățică" — spune șoferul Constantin Ganea de pe autocamionul nr. 32039 — B.

ÎN LUMEA CRIZANTEMELOR

Vitrina expoziției de crizanteme din Piața Palatului Republicii.

Zilele trecute, în Capitală au fost deschise patru expoziții de crizanteme. Le-am vizitat și noi, alături de numeroși pasionați ai gingașelor flori. Desigur că aranjamentul acestor expoziții a fost îngreunat într-o oarecare măsură de prezentarea unei singure specii de floare. În ciuda acestui fapt, fiecare expoziție a oferit exemplare de flori variate ca formă și colorit și pline de prospețime; unele răsfirate sau îmbinate cu ramuri de arbuști floriferi în vaze frumoase, altele așezate compact în coșulețe cochete, pentru ornamentarea prezentării — rod al muncii cercetătorilor și floricultorilor de la Institutul de cercetări horti-viticole, de la întreprinderea horticolă „1 Mai", de la gospodăria de stat Popești-Leordeni și de la întreprinderea „Fructexport" Codlea. Expoziția organizată la blocul nr. 1 din Piața Palatului R.P.R. ne-a atras însă mai mult atenția. Și aceasta, din două motive: 1) prezentarea florilor în cadrul unui magazin de mobilă; 2) expunerea unui bogat sortiment de crizanteme.

Pentru a informa cititorii „Magazinului" despre această expoziție de crizanteme, ne-am adresat tovarășei ALINA MARCHIDAN, șefa laboratorului de floricultură de la Institutul de cercetări horti-viticole din Băneasa.

— Aceasta este de fapt a treia expoziție organizată de institutul nostru. La prima expoziție — organizată în sala Casei Sindicatelor, în cinstea zilei de 23 August 1959 — am prezentat spre cunoașterea publicului florile de vară. A doua expoziție — organizată la florăria de la blocul nr. 8 din Piața Palatului R.P.R., în cinstea zilei de 1 Mai 1960 — a fost adresată îndeosebi specialiștilor și cuprindea flori de primăvară. La expoziția aceasta — organizată în cinstea zilei de 7 Noiembrie — avem cea mai reprezentativă dintre florile de toamnă — crizantema.

— Bine, dar de ce ați expus florile aici, într-un magazin de mobilă?

— Am să vă explic scopul expoziției și astfel o să vă dumeriți. Noi am vrut cu acest prilej să sugerăm vizitatorilor cum trebuie să-și ornamenteze un interior acasă, în familie. După cum vedeți, s-a urmărit nuanțarea florilor cu culoarea vasului și legătura lor în cameră, astfel ca să existe o armonie, fără s-o încarce prea mult.

— Unii vizitatori au plecat din expoziție cu impresia că, alături de crizanteme, ați prezentat și alte flori...

— Nu, tot ce am expus aici sînt diferite soiuri de crizanteme.

— Ați putea să ni le clasificați după înfățișarea lor?

— Da. Intîi să începem cu florile obișnuite. Din acestea există două grupe de crizanteme: cu flori mari și cu flori mici, cărora li se mai spun și tufănele. Crizantemele mai puțin cunoscute publicului, se împart în alte două grupe: crizanteme margarete care imită margareta și crizanteme anemone care seamănă cu o pălărie mică de floarea-soarelui. În total, din aceste patru grupe fac parte vreo 40 de soiuri de crizanteme. Mai avem expuse cîteva crizanteme timpurii — fidelițe le numim — care înfloresc în luna septembrie, avînd flori mijlocii, de culoare albă și crizanteme „africane". Acestea din urmă, care au culoarea roșu-închis, sînt aduse la noi în țară de circa 50 de ani, dar nu li se cunoaște originea.

— După cîte am văzut, crizantemele margarete și crizantemele anemone sînt mult apreciate de public. De ce nu apar și pe piață? Sau poate nu se păstrează bine?

— Dimpotrivă. Aceste flori, ca și tufănelele de altfel, stau bine în apă, aproape o lună, spre deosebire de crizantemele mari care nu durează decît 7—10 zile.

— Atunci, care-i motivul că nu se găsesc în comerț?

— Se vor găsi la anul viitor. Puteau să existe și anul acesta, dar unitățile productive nu le-au cultivat, temîndu-se că nu vor avea căutare. Această expoziție ne-a informat asupra gustului cumpărătorilor. Ca urmare, unitățile respective ne-au cerut butași pentru înmulțire din toate soiurile de crizanteme.

— Și acum, în încheiere, o ultimă întrebare: ce planuri au cercetătorii din domeniul floriculturii?

— Multe. Dar ca să fiu concretă, ne pregătim pentru Expoziția internațională de la Ehrfurt unde vom prezenta flori de toate felurile. Succesele de la expozițiile ce au avut loc la Paris, Nissa și Triest — unde am primit premii și medalii — ne obligă la o pregătire atentă și minuțioasă.

Ing. V. CIAUȘU

BOALA „HULA-HOOP"

Presa medicală din ultima vreme publică din ce în ce mai frecvent cazuri de boală Hula-Hoop. E vorba de o nouă afecțiune legată de dansul Hula-Hoop, sau de o simplă coincidență de nume? Boala Hula Hoop este într-adevăr o nouă entitate patologică, legată de dansul cu același nume, dans care face numeroase victime în rîndurile tineretului occidental, prin caracterul mișcărilor nefirești la care sînt supuși dansatorii. (Dansul Hula-Hoop se practică cu ajutorul unui cerc pe care adepții acestui dans îl învîrtesc cu trunchiul). Nu inventariem numărul victimelor care se recrutează în urma încălzărilor singeroase cu care se termină deobicei acest dans, care ar spori acest număr.

Cazurile semnalate de literatura medicală atrage atenția asupra consecințelor extrem de neplăcute pe care le pot suferi cei ce practică acest dans. Prezentăm mai jos cîteva extrase din presa medicală occidentală (La presse medicale; British medical Journal) care ilustrează elocvent aceste consecințe:

PRIMUL CAZ: o femeie în vîrstă de 30 de ani, face o ruptură a mușchilor abdominali în cursul unui exercițiu de Hula-Hoop și este transportată de urgență într-un serviciu de chirurgie din Paris.

AL DOILEA CAZ: un tînăr adept al dansului Hula-Hoop, face o paralizie a nervului sciatic în timp ce încerca să învîrtească cercul în jurul genunchilor într-o atitudine de semiflexiune.

AL TREILEA CAZ: O fetiță de 10 ani, prezintă semne meningeale (amețeli, dureri de cap etc) însoțite de vărsături, după un exercițiu intens de Hula-Hoop.

Lista cazurilor de boală Hula-Hoop ar putea fi continuată. Ne oprim însă aici deoarece intenția noastră a fost să semnalăm doar fenomenul.

„Ceea ce este mai îngrijorător, scria recent un psihiatru englez, nu este ruptura mușchilor abdominali sau paralizia nervilor, ci psihoza creată de noile dansuri și de muzica infernală a jazzului ultra modern".

Toate avangardismele ieftine ale artei burgheze contemporane, indiferent de domeniul în care își exercită influențele (pictură, muzică, dans etc), dezvăluie apusul unei lumi în care incertitudinile planează deasupra individului, filosofia disperării și a răului de a trăi sînt singurele coordonate spirituale, iar excentricitățile și bizareriile, singurele manifestări estetice. Boala Hula-Hoop este un caz care reflectă doar un singur aspect din patologia artei burgheze contemporane în plină criză.

Dr. N. C.

ARSURILE GASTRICE

În termeni medicali, noțiunea de arsură gastrică poartă denumirea de „pyrosis", de la cuvîntul grecesc pyros, care înseamnă foc, iar în limbaj popular

„jarăgaia". Vedem dar că în ambele nomenclaturi se subliniază același element și anume: senzația de arsură ce-o resimte bolnavul în regiunea stomacului, senzație care se prelungește adeseori și în regiunea sternului. Ea survine la 1—2 ore după mese — cîteodată și noaptea — de durată variabilă de la ¼ oră la 1 oră — calmîndu-se cu-n vîrf de cuțit de bicarbonat sau un alt praf alcalin. Această „arsură" este rezultatul unei secreții și aciditări crescute, la care se adaogă și o iritație a porțiunii inferioare a esofagului. Foarte adeseori în caz de hiperaciditate găsim un ulcer gastric sau un ulcer duodenal. Deaceea e bine ca în caz de arsuri gastrice să facem un examen radioscopic pentru a vedea dacă nu cumva există vre-o leziune gastro-duodenală. Dar adeseori poate fi vorba de o alimentație nerațională sau o hiperaciditate ale cărei cauze medicul le cercetează cu atenție.

În ce privește tratamentul el constă într-unul medicamentos și unul dietetic. Cel medicamentos se va compune din prafuri alcaline, un amestec de bicarbonat de sodiu, bismut, magneziu în diferite proporții și care au drept scop să anihileze excesul de aciditate formată. Prafurile se vor lua în puțină apă la ½ oră după masă sau cu o oră înainte de masă. Tratamentul dietetic va avea un rol deosebit de important deoarece prin el se urmărește să se micșoreze secreția gastrică. Vor fi interzise sosurile și îndeosebi mîncărurile prăjite, rîntașurile. Se va evita cafeaua neagră, băuturi alcoolice, sărături și alte alimente în care se găsesc diferite condimente. În schimb poate fi consumată carnea fiartă, la grătar, sau sub formă de perișoare ori dată prin mașină și fiartă în aburi sau la cuptor (neprăjite), lapte dulce, brînză de vacă, unt proaspăt, pîine albă veche etc. Legumele, cartofii se vor consuma strivite, adică sub formă de pure.

De multe ori resimțim senzația de arsură iar la analiza sucului gastric constatăm chiar o lipsă de aciditate. Aceasta se datorește faptului că o abatere într-un sens sau altul al aciditățiі normale dă naștere la aceiași senzație de arsură. Am menționat acest fapt numai pentru a atrage atenția asupra faptului că nu se poate face legătura absolută între existența unei hiperaciditățiі și arsura gastrică și că numai stabilirea chimismului va lămuri exact procesul intim.

Dr. I. RAFAEL

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

STELIAN R.: Numărul mare de scrisori ce se primesc la redacția revistei noastre nu ne permite ca la scrisorile care nu indică adresa, să putem răspunde imediat. În cazul dv. se impune un control la un medic specialist ginecolog care pe baza examenului clinic și a calor de laborator să vă stabilească tratamentul corespunzător. Probabil că un tratament cu ovule după formula:
Rp. Nitrofuran 0,50 gr.
Borax 0,30 gr.
Emulgină q.s. pentru un ovul ass nr. XXX v-ar fi de folos.
Sfătuiți-l și pe soțul dv. să se supună unui temeinic control medical.

GHIȚĂ ION — Sibiu: Înainte de ori și ce sfat vă atragem atenția asupra unui fapt care poate vi se pare un amănunt dar care are o deosebită importanță: să nu rupeți sau să sfîndăriți cuticulele cu unghia.
În afară de aceasta degresați tenul cu următoarea loțiune:
Rp. sulf precipitat 6 gr.
Ac. salicilic 3 gr.
Iod metaloid 1,50 gr.
Alcool 80° ad. 100 gr.
Badijonați pielea de 2—3 ori pe zi. După 5—6 zile de la întrebuințare puneți cremă lanolină și prișnițe de ceai de mușețel seara.
Să nu vă îngrijorați dacă pielea se va coji. După alte 3 zile (cînd cojile au căzut) întrebuințați următoarea pomadă:
Rp. Rezorcină.
sulf pp. aa 15 gr.
Tale
oxid de zinc aa 12 gr.
Vaselină lichidă 30 gr.
În legătură cu cea de-a doua problemă pe care o ridicați vă recomandăm să vă prezentați la medic specialist O.R.L.

NICOLAE — București: Vă rugăm să reveniți cu o scrisoare care să cuprindă pe larg problema ce vă interesează întrucît prima dv. scrisoare nu a fost primită.

Ce știți despre organismul dv.?

● CANTITATEA de salivă secretată de glandele salivare este în funcție de apa „intrată" în organism. După suspendarea oricărei băuturi sau alimentații lichide, timp de 24 ore, mestecarea timp de cinci minute a unei „bomboane de gumă" produce o secreție salivară de numai 8 ml. în loc de 15—20 ml. cît se produce în mod normal.

● COLOANA vertebrală (șira spinării) nu este dreaptă, chiar la omul normal. Ea are cinci curburi situate la înălțimi diferite. Ele variază cu vîrsta: coloana vertebrală a noului născut nu prezintă decît o curbură dorsală, concavă în față. Cînd copilul începe să șadă, se formează curbura cervicală (a gîtului) prin acțiunea mușchilor care ridică capul. La fel curbura lombară (a șalelor) se dezvoltă cînd copilul începe să meargă. Curburile coloanei vertebrale, sînt o adaptare perfectă la mers și staționea în picioare, permițînd corpului cele mai diferite mișcări.

● RINICHIUL filtrează zilnic aproximativ 200 litri de singe. Din această cantitate peste 99% este readusă în circulația organismului, astfel încît el nu elimină sub formă de urină decît cca. 1,5—2 litri în 24 de ore.

● COMPOZIȚIA lacrimilor variază după cauza care le-a produs. Lacrimile provocate de emoții, se deosebesc din punct de vedere chimic de cele cauzate de agenți fizici (frig etc.) sau chimici (amoniac, gaze lacrimogene, ceapă etc.). Lacrimile produse de emoții conțin o cantitate mai mare de substanțe solide, în special albumine și săruri. Iată deci că analiza chimică a lacrimilor poate fi revelatoare asupra gradului lor de... sinceritate.

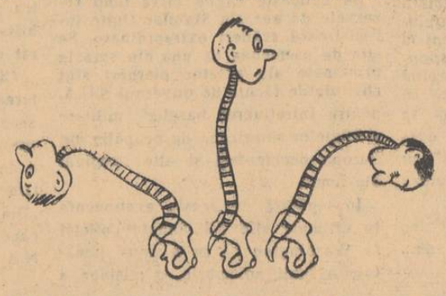

● MÎNA, deși este unul din cele mai mici organe ale corpului, conține un număr foarte mare de oase: 27.

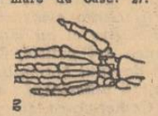

● OCHIUL omului funcționează ca obiectivul unui aparat fotografic. Razele luminoase care ajung la el, pornind de la un punct al obiectivului, sînt refractate și se întîlnesc apoi pe retina ochiului, unde se formează imaginea punctuluі de pe obiectivul respectiv. Obiectele din jurul nostru cuprind un număr infinit de asemenea puncte „separate", ale căror imagini alcătuiesc laolaltă „imaginea" obiectului întreg. Este interesant însă, că „imaginea" produsă de ochiul drept nu este absolut identică cu cea produsă de cel sting. Pe imaginea formată în ochiul drept stau mai multe puncte ale părții drepte a obiectului, iar pe ochiul sting, mai multe puncte de pe partea stîngă a obiectului. Cele două imagini se „întîlnesc" pe retina ochiului și se suprapun aproape complet, dînd astfel imaginea obiectului real.

● CULOAREA roșie a buzelor nu este datorită unui pigment, ci tocmai faptului că pielea la acest nivel este lipsită de... pigment, făcînd transparent epiteliul și vasele capilare bogate în singe.

Tovarășul meu de la volan!

(Urmare din pag. 1-a)

Ne îndreptăm spre Ploiești. Pe panglica nesfîrșită a șoselii ne încrucișăm cu nenumărate mașini. Este un du-te vino specific astăzi pe mai toate drumurile țării. Mașini de toate felurile, din toate regiunile țării transportă la destinație încărcătura sau călătorii.

Îl ascult pe tovarășul meu de la volan și fără să vreau gîndurile îmi zboară la miile de șoferi aflați acum la drum pe șoselele țării. Cît de grea și plină de răspundere este meseria aceasta. De-i ploaie sau viscol, de-i noapte sau zi, șoferul străbate drumurile fără oprelițe. Tovarășe de la volan, mărfurile sau călătorii transportați de tine au ajuns la timp. Datorită străduinței tale șantierul a primit la timp cimentul necesar, montatorii au început instalarea utilajelor mai devreme, alimentele nu s-au alterat, țesătoarei sau strungarului nu-i stau mașinile, bolnavului i s-au putut da mai iute îngrijirile, pasagerii nu au întîrziat de la treburile lor. Este grea meseria de șofer, dar și frumoasă.

Tovarășul meu de la volan nu uită să-mi amintească și de un alt aspect al circulației pe drumurile țării. Îmi relatează, de pildă, cu lux de amănunte cum a aflat că la un spital din București, una din sălile de operație a fost denumită de personalul medical, sala automobiliștilor. Are desigur un tîlc această denumire, dar ea ne dă și un indiciu că numărul accidentelor de circulație se menține, în ciuda măsurilor luate, încă relativ ridicat. Care să fie oare cauzele?

La plecarea în cursă

Mi-am amintit de o recentă adunare organizată de organele de Miliție la care am asistat la Ploiești. Erau de față numeroși șoferi, șefi de autobaze și garaje, conducători de întreprinderi. Se discuta bineînțeles despre realizarea unei perfecte siguranțe a transporturilor rutiere în scopul prevenirii accidentelor, despre necesitatea unei atenții sporite și a unei discipline desăvîrșite din partea tuturor conducătorilor de vehicule, probleme în bună măsură solicitate de intensificarea pe zi ce trece a circulației pe drumurile publice. Mi s-a părut demnă de reținut din acea adunare problema respectării normelor de întreținere și exploatare a parcului de autovehicule. S-a vorbit, de pildă, despre faptul că nu puțini șefi de garaje, nesocotind obligațiile ce le revin, nu controlează la ieșirea în cursă starea tehnică a autovehiculelor, permițînd plecarea lor la drum cu defecțiuni destul de grave. Controalele făcute la I.R.T.A.-Cîmpina, Rm. Sărat, Buzău, I.C.S.M.-Brazi, I.C.P.-Ploiești, au arătat că șefii acestor garaje în loc să se ocupe de reparațiile necesare autovehiculelor, permit ieșirea lor în cursă deși acestea au defecțiuni tehnice de natură să provoace accidente. Andrei Nicolae, conducînd autocamionul nr. 27.351 al rafinăriei 7 Brazi, intră din cauza luminilor slabe în căruța lui Stan Paradel pe care îl rănește grav și îi omoară calul; tot din cauza defecțiunilor tehnice autocamionul nr. 25.637 de la I.R.T.A. autobaza 2 mărfuri, condus de Nicolae Alexandru provoacă în comuna Boldești un accident care se soldează cu rănirea gravă a două persoane.

Lipsa de preocupare a unor șefi de garaje pentru starea tehnică a mașinilor, nepăsarea intolerabilă față de urmările unor astfel de stări de lucruri, ne-a fost ilustrată de altfel și de un caz întîlnit chiar pe drum. Aproape de Mizil, un șofer ne-a făcut semn să oprim. Era Ion Tomescu de la I.R.T.A.-Bîrlad de pe autocamionul 26.161 care solicita ajutor să-și pornească motorul. Tovarășul meu de la volan a rămas surprins de halul în care se afla acest autocamion: fără filtru de aer, fără colier dinam, fără electromotor, cu bătaie la cardan, diferențialul defect, joc la volan peste 25 de grade și cîte altele. Cum a putut pleca la drum Ion Tomescu cu o astfel de mașină? Pur și simplu fiindcă șeful garajului l-a forțat s-o facă...

Alcoolul și urmările lui

Pornit împotriva tuturor celor care nesocotesc regulile de circulație — și pe bună dreptate — tovarășul meu de la volan este necruțător în deosebi cu cei care consumă alcool atunci cînd sînt la drum. Experiența a demonstrat într-adevăr, că chiar și cel mai neînsemnat consum de alcool este suficient pentru a modifica reflexele necesare bunei conduceri a mașinii, lăsînd pe șofer dezarmat în fața unor situații neprevăzute. Urmarea nu-i greu de ghicit.

Conducînd sub influența alcoolului și bineînțeles cu viteză excesivă — spun unii șoferi că alcoolul dă mai mult curaj — Marin Scîntee de la T.A.P.L. Cîmpina intră cu mașina nr. 50.163 într-o curbă periculoasă de pe raza Comarnicului, nu se mai poate redresa și lovește un autocamion care circula în sens opus. Atît vinovatul cît și alte trei persoane aflate lîngă el sînt grav rănite, iar mașina avariată serios. În loc să la poziție împotriva șoferului care a provocat accidentul, conducerea T.A.P.L.-Cîmpina caută să intervină pentru a-l scăpa pe vinovat de răspunderea penală, mergînd pînă acolo încît îl eliberează o dovadă că nu au față de el nici un fel de pretenții, în ciuda pagubelor destul de mari. În același raion, cîteva luni mai tîrziu, se petrece un alt accident grav. Conducătorul auto Ion Roșu de la I.C.M.-Ploiești care deservea centrul de colectare Cîmpina, se deplasează în comuna Telega, împreună cu șeful centrului, pentru a ridica fierul vechi. Acolo, șoferul împreună cu alte două persoane, consumă o cantitate apreciabilă de țuică. La plecare, Ion Roșu ia în plus peste numărul legal de locuri o altă persoană în cabină. Din cauza alcoolului consumat și fiind incomodat de înghesuiala din cabină, în pantă spre Cîmpina, Ion Roșu manevrează greșit sistemul de frînare, intrînd cu autocamionul într-un pod C.F.R. Accidentul se soldează cu 4 morți și 4 grav răniți. Nu mai vorbim de avariile pricinuite mașinii. Și toate din cauza unui șofer inconștient, care încurajat și de alții, inclusiv șeful lui nu mai puțin inconștient, consumă alcool în timpul serviciului.

Are cuvîntul opinia publică

Încă puțin și ajungem la destinație. Tovarășul meu de la volan mai găsește încă timp să-mi spună o ultimă părere. Sînt bune, zice el, toate măsurile ce se iau pentru asigurarea unei siguranțe perfecte a transportului rutier, fie că ele sînt de natură preventivă, fie că sancționează o abatere sau alta de la normele în vigoare. La toate acestea ar trebui să se adauge o puternică opinie publică, o viguroasă opinie de masă a cetățenilor, pietoni sau conducători auto, împotriva tuturor celor care mai nesocotesc regulile de circulație. Șoferul care a consumat alcool să fie dat jos de pe mașină chiar de către tovarășii lui de muncă, țăranii care merg noaptea cu căruțe fără lumină și uneori mai și dorm cu hățurile în mînă, să fie opriți în drum chiar de cetățeni, conducătorii auto, amatori de viteză excesivă să fie domoliți chiar de cei care îi însoțesc. Și toate acestea făcute înainte ca să fie prea tîrziu, înainte ca accidentul să fie comis. Aceeași opinie de masă trebuie să se facă simțită și față de conducătorii auto care transportă ilegal persoane, de multe ori peste mărfurile încărcate, față de cetățenii care își lasă animalele să circule pe mijlocul șoselei, împotriva bicicliștilor care transportă persoane pe cadru, a motocicliștilor pe cît de neinițiați în conducere pe atît de dornici să gonească fără noimă, împotriva pietonilor care traversează drumul cu gîndul aiurea și numai la pericolul ce-i pîndește nu...

★

Tovarășul meu de la volan nu este un personaj imaginar. El poate să se numească Ioan Șerban, conducător auto la I.R.T.A.-Ploiești care a străbătut cu autocamionul 120.000 km. fără reparații, Anghel Voicu, șofer la Centrul de difuzarea cărții, sau să poarte numele a atîtor conducători auto fruntași în muncă din țara noastră, pentru care îndeplinirea sarcinilor de plan ca și respectarea regulilor de circulație au devenit obiective ale activității de fiecare zi, de fiecare ceas.

Tudor GHEORGHIU
Fotografii: Nicu VASILE

PUNCTE DE VEDERE

Recorduri necesare

Încerc un sentiment ciudat, de sfială și curiozitate, ceva în genul atracției din copilărie față de domeniile rezervate exclusiv pentru cei mari...

Vorbind despre fotbal, ciclism, canotaj etc. — chiar dacă n-ai participat niciodată la o competiție sau măcar la o dispută amicală, te afli totuși pe tărîmul realității familiare, mingea, bicicleta sau ambarcațiunea fiind obiecte de uz comun. Lucrul despre care vreau să spun astăzi cîteva cuvinte îmi pare însă la fel de tainic ca Antarctida sau Sirius : e vorba de saltul cu parașuta.

Zadarnic vom încerca să compunem în imaginație fabuloasa succesiune de senzații: plonjonul rotitor în văzduh, un fel de trambulină spre infinit, zmucitura bruscă, la deschidere, ca o ciocnire cu un zid nevăzut și elastic, amețitoarea lunecare în gol, sub clopotul de aer și de mătase, pămîntul care se apropie — insulă salvatoare în imensitatea oceanului aerian... Evident, toate acestea rămîn simple speculații de neofit; parașutismul, exercițiu temerar și superb, este un privilegiu al celor inițiați. Trebuie, cred, să faci parte din rîndurile lor, ca să apreciezi la adevărata valoare performanțele noilor recordmeni ai lumii, Gheorghe Iancu și Ștefan Badioc — ambii instructori la aeroclubul central „Aurel Vlaicu" din Ploiești. Totuși, chiar pentru noi, cei care n-am parcurs niciodată traseul Cer-Pămînt cu ajutorul cupolei fermecate, faptele sînt grăitoare. Să te avînți de la o mie de metri către o țintă abia vizibilă, înfruntînd capriciile curenților de aer și — în cazul lui Gh. Iancu — întunericul nopții, pentru a poposi în cele din urmă la cîțiva centimetri de centrul obiectivului, nu e, cum s-ar zice, la îndemîna oricui !

Singurul ajutor efectiv al cutezătorului care se lansează într-un asemenea meci cu spațiul, îl constituie cîteva liane din rețeaua fragilă care unește omul cu ciuperca plutitoare : suspantele, cîrmele parașutei.

Dar în afară de latura pur spectaculară a evenimentului, îmi place să observ că lucrurile au și o importanță practică, de loc neglijabilă. Imaginați-vă, de pildă, un alpinist accidentat, zăcînd undeva, în zone inaccesibile, — un om pe care numai intervenția imediată a semenilor îl poate salva. Sînt colțuri de munte unde helicopterul nu răzbește, iar avionul sanitar nu poate lansa decît o trusă cu medicamente... Acolo, în asemenea cazuri, este nevoie de „ași" ca Gh. Iancu, Șt. Badioc și tovarășii lor, oameni pentru care zece metri pătrați reprezintă — ziua, ca și în bezna nopții — un teren de aterizare absolut convenabil.

Am ținut să împărtășesc cititorilor aceste reflecții pe marginea unui eveniment sportiv bine cunoscut, fiind de părere că orice performanță lipsită de o eventuală aplicabilitate în viața societății este, la urma urmelor, o simplă ciudățenie. Din acest punct de vedere, obiectul rîndurilor de față mi se pare mai important decît — să zicem — derbyul de la Epsom.

Dan DEȘLIU

Studii sportive...

Despre spectatori

DEFINIȚIA. Spectator este oricare cetățean care vede meciuri. Pentru asta nu se cere vîrstă sau pregătire specială. Se cere numai bilet și coaste. Biletul trebuie să fie propriu iar coastele, ale vecinului din tribună. În acest caz, susnumitele coaste devin aparate de înregistrat emoțiile provocate de fazele mai palpitante. La nevoie, coastele pot fi înlocuite cu orice parte a corpului omenesc al vecinului, cum ar fi : spinarea, bătăturile sau pălăria.

Spectator este și acela care vede meciurile la televizorul vecinului, că pe al lui l-a declarat defect, să nu se mai adune musafirii. Avantajul spectatorului de televizor este că la repriza II-a poate să închidă butonul și să se culce. Ce n-ar fi dat spectatorul de pe stadion ca — la ultimele cupluje — să închidă butonul.

ORIGINA ȘI EVOLUȚIA SPECTATORULUI. Originea spectatorului este foarte veche și ea se pierde în negura timpurilor. După unii, primul spectator a fost Adam.

După oamenii de știință însă, strămoșul spectatorului a fost maimuța, care avea unele însușiri ale spectatorului de azi. Astfel, în epoca de piatră, la un mare meci între Brontosauri și Dinosauri, spectatorul preistoric a încurajat jocul dur, în asemenea măsură, că din minutul 50, componenții celor două echipe au început să se mănînce între ei mai rău ca umoriștii. La un moment dat Brontosaurii au rămas în zece oameni, iar Dinosaurii, care jucau pe teren propriu, au început să tragă de timp, spre satisfacția spectatorului maimuță, care-i avea pe Pronosport. Arbitrul însă, nu s-a lăsat influențat : cu cît trăgeau ei de timp, cu atît prelungea el meciul, așa încît jocul a durat cîteva milioane de ani, pînă la dispariția Brontosaurilor și Dinosaurilor și apariția spectatorului modern.

Evoluția spectatorului contemporan este foarte simplă și rapidă : cînd vine prima dată la meci e novice ; cînd vine a doua oară, e specialist. Din acest moment începe să dea și meditații gratuite jucătorilor, antrenorilor și celorlalți spectatori.

PROPRIETĂȚI. În general, spectatorul de azi are proprietatea că-i obiectiv, imparțial și vede bine. Sînt unii însă care au proprietatea de a se schimba brusc, după situații și după faze. Astfel, vede ca un vultur cel mai mic fault comis de „cellalți", dar îi lovește subit miopia cînd faultează sau fac hent „ai lui".

Sînt ființe care au și alte proprietăți. De exemplu se cred singuri proprietari ai bazelor și parcurilor sportive ; stau cu picioarele pe bănci, dau pe jos cu coji de semințe iar la plecare calcă pe flori, crezînd că drumul cel mai scurt spre ieșire e cel peste lalele ; iar unii, mai muzicali, merg spre tramvai cîntînd : „Vino peste.aleea trandafirilor"...

De asemenea, mai cred că au proprietate asupra a încă 5 locuri pe care le reîn cu : ziare (prietenul), șapca (un văr,) sacoșa (nevasta), umbrela (soacra) și tablele (cine-s-o mai nimeri) care pînă la urmă nici nu vin.

Unii au și proprietăți de fachiri : pot să stea pe cuie și pe ași. Pentru asta însă trebuie să aibă norocul să nimerească exact pe una din băncile rupte de la stadionul „Republicii" sau „23 August".

Cu vremea însă, băncile se vor repara așa că proprietatea aceasta e pe cale de dispariție.

ULTIMA FAZĂ. O dată cu fluierul final, începe și ultima fază a spectatorului, cînd redevine om obișnuit. Trecerea aceasta, de la o fază la alta, nu se face însă fără dureri. Dacă a pierdut echipa favorită, are durerea în inimă. Dacă meciul a fost ca Rapid-Petrolul, are dureri de cap, iar dacă vrea să plece de la stadionul „23 August" are dureri de picioare, că la ieșirea de la stadion nici un tramvai nu se zărește de-a lungul șinelor ce se pierd în zare, ca patru panglici argintii și pustii, peste care se plimbă doar mingîierea razelor purpurii ale apusului de soare în acest sfîrșit de toamnă în care foșnetul tainic al frunzelor ruginite par că... etc... etc... de unde se vede că în această ultimă fază spectatorul poate deveni și poet, că ce altceva să facă dacă tot a pornit-o pe jos spre Lipscani, Griviță sau Dămăroaia ?...

Și — în felul acesta — fostul spectator ajunge acasă...

Fred FIREA

ÎN 4 RÎNDURI

În meciul C.C.A. — Minerul, în repriza secundă, jucătorii de la Minerul au tras de 12 ori la poartă, în timp ce cei de la C.C.A. au tras numai de 9 ori.

E adevărul cunoscut
Minerii ies și intră-n..., șut.
La meci, sînt tot mineri
la toartă
Sînt pricepuți și-n... șut
la poartă.

În patru etape, echipa Rapid n-a marcat nici un gol.

Rapid (o spun fără ocol)
În fine iar s-a dat de...
gol
Căci golul lor și cel mai
mare
Eu, cred că-i la înaintare !

Reprezentanții a cinci regiuni din țară au refuzat să se prezinte la demonstrația hipică de la Craiova.

În speță, faptul nu-i de loc
banal
(Și vrem ca cei în drept să-i
dea și curs)
Dacă-i hipism și dacă
e concurs
Atunci de ce sar unii peste...
cal ?

D. TABACU

Imagini de la Leipzig, în timpul desfășurării celei de-a XIV olimpiade șahiste

Două recorduri mondiale ale sportivilor noștri

Săptămîna trecută s-a desfășurat un concurs de parașutism, organizat de Federația Aeronautică Sportivă și Comisia de aviație sportivă a o-

ȘTEFAN BADIOC

rașului București, care a reunit pe cei mai talentați și îndrăzneți minuitori ai suspantelor din R.P.R.

În această competiție, parașu-

GH. IANCU

tiștii Gh. Iancu, Ștefan Badioc, I. Badea, C. Mateescu, M. Siedleschi, Ciobanu, Dumitrașcu, Roșu și Velicu au stabilit valoroase performanțe de clasă republicană, în salturi individuale sau în grup, în lansări de noapte și de zi. Cu această ocazie parașutiștii noștri au cucerit două noi recorduri mondiale.

Este vorba de proba „salt individual de noapte", cu deschidere automată și aterizaj la punct fix, de la 1.000 m., realizat de Gh. Iancu, care a stabilit o distanță medie din 2 salturi, de 1,45 metri, față de vechiul record deținut de parașutistul sovietic Piotr Antonov — de 4,27 m. De asemenea, în proba de „salt individual ziua" cu deschidere automată și aterizaj la punct fix, de la 1.000 m. Ștefan Badioc a realizat, din 2 lansări o distanță medie de 0,385 m., față de punctul fix, deposedînd pe Șandor Kastely (R.P.U.) de vechiul său record, de 0,825 m.

Toate performanțele obținute de parașutiștii romîni au fost stabilite în cinstea zilei de 7 Noiembrie. Cele două recorduri mondiale obținute de R.P.R., încadrîndu-se în normele internaționale vor fi omologate de F.A.I.

Ne vorbește Mihail Tal

— Interviu telefonic —

— Aveți orașul Leipzig, hotel Astoria.

După cîteva clipe, glasul telefonistei a fost înlocuit de o voce bărbătească, tînără.

— Aici e Mihail Tal. Cu cine vorbesc, vă rog ?

După ce a aflat că e vorba de un interviu telefonic solicitat de revista MAGAZIN, campionul mondial a consimțit bucuros să răspundă întrebărilor.

— Ce părere aveți despre cea de-a XIV-a olimpiadă șahistă de la Leipzig ?

— A fost o competiție grandioasă, un turneu cum nu a mai fost niciînd, cu participarea echipelor din 40 de țări. Actuala olimpiadă dovedește că șahul devine din ce în ce mai popular în toate continentele. Organizarea — excepțională. Interesul față de competiții reiese și din cifra zilnică a spectatorilor : 5000. Atît eu cît și ceilalți jucători am jucat fiecare partidă cu plăcere.

— Ce părere aveți, despre comportarea echipei romînești ?

— Foarte bună. Mi-a plăcut mai ales cum a jucat în meciul decisiv cu Spania, din preliminarii. A jucat bine, dirz. Pe cîțiva dintre jucătorii romîni îi cunosc mai de mult. Cu Mititelu am jucat la Sofia și la Rejkanik, în Islanda. Cu Ghițescu am jucat la Uppsala, în Suedia. Am observat acum că au progresat mult. Ei au obținut o serie de rezultate bune. La viitoarele concursuri vor obține rezultate și mai bune.

În legătură cu comportarea echipei noastre se cuvine să facem o scurtă paranteză. Jucătorii noștri au dovedit cu prilejul Olimpiadei că posedă calități valoroase. În fața lor s-au recunoscut învinși numeroși mari maeștri. Rezultatele la cei ce-au cunoscut Olimpul șahului — actualul campion mondial Tal și foștii campioni mondiali Botvinik, Smîslov și Euwe — sînt mai mult decît onorabile: o victorie, două remize și o înfrîngere, deci 2—2. Echipa noastră s-a dovedit însă inconstantă, alternînd succesele importante cu cîteva eșecuri nemeritate și inadmisibile ca proporții. Această latură a experienței noastre olimpice merită de altfel atent analizată.

În continuarea convorbirii telefonice cu campionul mondial am mai pus următoarea întrebare.

— Ce părere aveți despre jocul lui... Mihail Tal la Olimpiadă ?

Interlocutorul nostru a rîs.

— Cred că n-a jucat prea rău. A fost foarte ocupat, a avut un accident auto...

— ...și un fiu.

— ...Da, și un fiu. Și revenind la șah, sînt mulțumit de procentul realizat : circa 75 la sută din punctele posibile.

În ceea ce privește partidele jucate la Olimpiadă Tal le consideră drept cele mai bune acelea disputate cu Robatch, Fischer și Najdorf, (aceasta din urmă o găsiți în pagina a șaptea la rubrica de șah).

Înainte de a încheia convorbirea, după ce i-am mulțumit pentru declarațiile sale, Mihail Tal a ținut să adauge cîteva cuvinte :

— Vă rog să transmiteți din partea mea, prin intermediul revistei „MAGAZIN", salutări din toată inima șahiștilor romîni.

U. VĂLUREANU

Instantanee fotbalistice

Plonjeonul lui Todor, portarul Rapidului, va fi inutil. Mingea șutată de Constantin (Știința-Cluj) va intra în plasă, consfințind rezultatul de 1—0 în favoarea echipei studențești

Crăiniceanu (Minerul) a pătruns în careul C.C.A., dar este faultat de Crișan. Arbitrul Ritter acordă lovitură de la 11 metri. Execută același Crăiniceanu. Printr-o „fentă" reușită Toma, portarul echipei militare, este trimis spre dreapta, în timp ce balonul va intra în poartă prin colțul opus.

Fotografii : V. BANESCU

Acum un sfert de veac

5 noiembrie 1935. — Se proiectează organizarea primului concurs de motocros în Romînia. „Gazeta Sporturilor", după ce arată că la acest gen de curse „se străbat chiar și cursuri de apă, fără a se utiliza poduri, pontoane sau vaduri", se întreabă, cu deplin temei, dacă la competiție vor putea participa mai mult de... 4—5 concurenți, dată fiind starea mizeră în care se află motocicletele alergătorilor noștri.

6 noiembrie 1935. — Conducerea federației romîne de rugbi s-a întrunit pentru a discuta despre starea proastă a terenurilor de joc. Consiliul federal a ascultat un „raport amănunțit" în problema introducerii apei pe terenul 1 de la șosea (N. R. Actualul Stadion al Tineretului).

6 noiembrie 1935. — Cunoscutul motociclist Ionescu-Cristea, care trebuia să concureze la o mare competiție în orașul Graz (Austria), a revenit în București fără să fi concurat, deoarece i s-a defectat mașina și n-a avut bani s.o repare...

8 noiembrie 1935. — Fotbalistul Moravetz din Timișoara, grav rănit la genunchi, are nevoie de o intervenție chirurgicală la clinica doctorului Molnar din Budapesta. Pentru a se strînge banii necesari deplasării și operației se va percepe cîte 1 leu în plus la fiecare bilet de fotbal.

9 noiembrie 1935. — Avîndu-se în vedere repetatele abateri de la disciplină, pe terenurile de rugbi, federația de specialitate a stabilit următorul „tarif" de suspendări : insultarea unui jucător sau a unei persoane din public — 8 zile, insultarea arbitrului sau a unei persoane oficiale — 16 zile, pumn sau palmă aplicată unui jucător sau unei persoane din public — 16 zile, pumn sau palmă aplicată arbitrului — 60 de zile, bătaie cu jucătorii — 90 de zile, brutalitate simplă în joc — 16 zile, brutalitate gravă și repetată în joc — 120 de zile etc. etc.

10 noiembrie 1935. — International Boxing Union (I.B.U.), organul de conducere al boxului profesionist european, nu mai recunoaște federația romînă de box. Motivul ? Federația n-a fost în stare să-și achite cotizația.

Varietăți • Varietăți • Varietăți

Pasiunea lui Dmitri Șostakovici

Numele lui Dmitri Șostakovici este binecunoscut melomanilor din lumea întreagă. Este însă mai puțin cunoscut faptul că una din marile sale pasiuni este fotbalul. Vestitul compozitor sovietic nu scapă nici un prilej să asiste la oricîte meciuri de fotbal are posibilitatea. Această pasiune a lui s-a concretizat însă și în creația sa muzicală, compunînd pînă acuma un galop care a fost înregistrat cu deosebit succes în execuția orchestrei comitetului de radio și televiziune al U.R.S.S. sub conducerea lui Iuri Silantiev.

Recent în cadrul unui interviu televizat, el a mărturisit că intenționează să compună o simfonie în cinstea acestui sport.

Noul Rapid

Cîțiva tineri muncitori dintr-o suburbie a Romei, au hotărît de curînd să înființeze o asociație sportivă. El se loveau însă de numeroase dificultăți materiale. Drămuindu-și leafa lor mizeră, punînd mînă de la mînă fiecare centimă, au constatat în cele din urmă că au exact atîtea lire încît pentru echipament nu le mai rămîne nimic. Erau cît p-aci să lase totul baltă cînd s-au pomenit cu un dar deosebit. Erau maiouri, tricouri, chiloți, încălțăminte și diferite alte echipamente și materiale sportive trimise de clubul Rapid din București. Tinerii italieni au avut calde cuvinte de recunoștință pentru gestul tovărășesc al ceferiștilor bucureșteni. Și ca să-și arate într-un fel recunoștința, au ales pentru noul lor club, culorile vișiniu cu alb și l-au botezat Noul Rapid.

Mozaic fotbalistic

● DACA în linia de atac a unei echipe figurează uruguayenii Schiaffino, Ghiggia, argentinienii Lojancono și Mamfredini, precum și suedezul Selmondsson, în ce țară activează această echipă? Bineînțeles că în... Italia, căci este vorba de echipa A. S. Roma, care după cum se vede și-a făcut un punct de onoare în „creșterea" tinerelor elemente talentate autohtone.

● LA 14 DECEMBRIE, la Madrid, se va desfășura un meci de fotbal între Real Madrid și o echipă alcătuită din jucători din Europa occidentală. Deși se știe că asemenea selecționate niciodată nu au dat rezultate, totuși, vestitul tehnician englez Walter Winterbottom și-a asumat sarcina ingrată de a selecționa cei 11 jucători din Europa occidentală.

● S-A VORBIT mult despre longevitatea sportivă a jucătorului englez Stanley Mathews care la o vîrstă înaintată mai joacă încă fotbal cu deosebit succes. Poate că cel mai interesant lucru din cariera sa este că recent echipa Stoke City, în care el a debutat acum 28 ani, ar vrea să-l angajeze din nou.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, Interior 1400.

Anul acesta la Moscova iarna a venit mai devreme. Prima zăpadă a și căzut. În parcul „Sokolniki", din apropierea Moscovei amatorii de schi au început antrenamentele, după cum se poate vedea în fotografia din dreapta. În același timp însă iubitorii de natație continuă să facă baie în noul bazin descoperit din centrul Moscovei (fotografia din stînga). Și asta în timp ce în preajma bazinului se află zăpadă.

Romanul nostru ilustrat

TARAS BULBA

Adaptare după N. V. Gogol

Ilustrații : Beca RIND

— Da' mult am mai dormit ! exclamă Taras, trezindu-se ca după o beție grea și încercînd să recunoască locurile și lucrurile din jurul său. Desluși cu greu pereții unei odăi, iar în fața lui zări pe cazacul Tovcaci.

— Spune-mi, unde mă aflu?... zise în sfîrșit Taras.

— Ia' mai taci și nu te mai sforța să vorbești, ți răspunse Tovcaci, nu vezi că ești cioprîțit de tot ? Alerg cu tine în șea de două săptămîni, fără o clipă de răgaz și tot timpul, cuprins de friguri, îndrugi la verzi și uscate. Abia acum ai dormit un somn mai liniștit. Hai, taci și odihnește-te, dacă nu vrei să te prăpădești.

— Dar Ostap ? strigă deodată Taras, încercînd să se ridice. Prin fața ochilor îi revenea scena în care Ostap fusese prins și legat chiar sub ochii lui și luat prizonier de polonezi. Își zmulse fețele de pe răni, le aruncă deoparte de el și vru să se ridice, dar efortul îl zdrobise pe semne, că

începu din nou să aiureze. Credinciosul Tovcaci, înjurînd de mama focului, îi obloji din nou rănile, îl înfășă ca pe un copil, îl așeză într-o scoarță de copac, îl legă cu frînghii de șeaua calului și porni din nou în goană cu el.

Goni așa, fără răgaz, zi și noapte, și-l aduse mai mult mort decît viu, la Zaporojie, în Seci. Aici îl doftoricără cu ierburi și cu cataplasme, îi dădură să bea, o lună întreagă, tot soiul de leacuri pînă ce Taras începu să se înzdrăvenească. Peste o lună și jumătate Taras era din nou în picioare.

Era trist și întunecat însă. I se adînciseră cutele pe frunte. Merse prin Seci și află că aproape toți vechii săi tovarăși muriseră în lupte. Nici cei care porniseră pe urmele tătarilor nu se întorseseră. Crescuse de mult iarba peste mormintele lor.

Încercară cazacii să-l mai înveselească pe Taras, îmbiindu-l la chefuri, cîntîndu-i din bandură, dar zadarnic. Taras lăsa capul în jos și gemea : „Ostap, fiul meu Ostap, unde ești tu ?"

N-a mai putut răbda multă vreme bătrînul Taras. Într-o zi își spuse : „Orice s-ar întîmpla, trebuie să merg să aflu ce-i cu dînsul. O mai fi trăind ?" După o săptămînă se afla în orașul Uman, înarmat cu sabie și cu lance. Se învoi cu un localnic să-l ascundă în căruța lui încărcată cu cărămidă și așa să pătrundă în cetatea poloneză.

Nu peste multă vreme, ascuns sub maldărul de cărămizi, Taras ajunse în cetate și află că fiul său Ostap se află, sub pază puternică, în închisoarea orașului. Făcu planuri peste planuri, iar într-o bună zi, îmbrăcat în straie leșești de conte, cu sprincenele și musteața înegrite, cu o păloșică pe vîrful capului, arătînd ca un bărbat de 35 de ani, că nici cazacii lui nu l-ar fi putut recunoaște, porni spre clădirea în care se aflau închisoarea și judecătoria. Pătrunse pe un coridor strîmt și întunecos și ajunse într-o încăpere în care se afla un mare număr de soldați înarmați pînă-n dinți.

— Nimeni nu are voie să treacă pe aici, spuse comandantul oștenilor. Ianchel, cel care-l conducea pe Taras, știu să se descurce. Trecură de

acești străjeri, mai treceră și de alții, sub cuvînt că contele avea dreptul să meargă peste tot și curînd se aflară în subsolul clădirii. La o poartă în formă de ogivă stătea de strajă un oștean înarmat.

— Rog pe nobilul pan, i se adresă Ianchel, să ne facă un servici. Iată, acesta e un prinț venit din locuri străine, care ar dori să-i vadă pe cazacii întemnițați. Nu a văzut niciodată în viața lui cazaci și ține foarte mult să-i cunoască.

Se întîmpla adeseori ca prinți și conți străini să vină în vizită în Polonia și să cerceteze cu curiozitate acest ținut pe jumătate european și pe jumătate asiatic. De aceea, ostașul s-ar fi încumetat să-și calce consemnul și să-l lase pe străin să viziteze închisoarea, dar își spuse gîndul cu voce tare :

— Nu știu ce ar putea să vă intereseze cazacii. Aștia nu sînt oameni, sînt cîini.

— Minți, diavole ! strigă Taras, nemaiputîndu-se stăpîni.

Dîndu-se astfel de gol, străjerul căzu la bănuială și vru să cheme garda, dar Ianchel îl potoli cu vorbe meșteșugite și-i blagoslovi cu doi galbeni, cîștigîndu-i bunăvoința, dar de vizitat închisoarea cazacilor nu mai putea fi vorba. Taras și ghidul său fură nevoiți să facă cale întoarsă, spre disperarea bătrînului cazac, în inima căruia ardea ca o flăcără dorul de a-și revedea feciorul.

Aflară că în ziua următoare cazacii prizonieri vor fi aduși în piață și supuși la cazne.

— Să mergem și noi. Vreau să văd cum au să-i pună la cazne ! spuse Taras.

Degeaba căută să-l înduplece Ianchel. Taras a rămas la ideea lui. În piață, o mulțime de oameni se adunase ca la bîlci și aștepta sosirea paznicilor și a prizonierilor. Pînă și pe acoperișurile caselor se adunase lumea, iar ferestrele și balcoanele erau înțesate cu nobili și cu femeile lor.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

PARINȚI ȘI COPII

Cînd se ceartă vecinii...

Se pare că nu mai e nimic de făcut! „Domnul" de la parter a avut un schimb de „amabilități" cu „doamna" de la etaj, soții respectivi, iresc, nu se puteau ralia decît la punctele de vedere ale „jumătăților" lor și, din te miri ce, relațiile, amicale pînă atunci, au înghețat brusc.

Vecinii s-au certat! S-a mai întîmplat și se întîmplă. Nu e ăsta lucrul cel mai rău dacă avem în vedere că oamenii își mai pot da seama, chiar dacă o fac cu întîrziere, că greșesc uneori.

E totuși regretabil, deoarece la o analiză mai amănunțită mobilul certurilor se dovedește mai întotdeauna neesențial. Nu pot exista motive serioase pentru ca oamenii să nu se înțeleagă între ei, iar dacă se ivesc totuși motive, ei dispun de suficiente mijloace pentru aplanarea în modul cel mai civilizat a diferendelor iscate. Poate că n-ar fi de prisos să amintim și de existența comisiilor de împăciuire de pe lîngă sfaturile populare care desfășoară o activitate extrem de eficientă. S-au înregistrat succese remarcabile din acest punct de vedere. Prin urmare, în interesul convețuirii civilizate a oamenilor, trebuie condamnate cu asprime elementele cărora le-au intrat în obișnuință răfuielile, certurile, tulburarea bunelor raporturi.

Dar, revenind la cazul nostru, trebuie subliniat că el este mult agravat prin aceea că de cînd s-a întîmplat „nenorocirea", copiii vecinului de la parter — la vîrsta cea mai receptivă a vieții — nu-i mai salută pe cei de la etaj și invers. Într-un cuvînt, după toate probabilitățile, copiii au primit „sfaturi" în acest sens și nu-și poate închipui cineva că ele puteau veni din altă parte decît din partea acelora care sînt chemați, prin însăși rațiunea lor de a fi, să-i formeze ca oameni.

Iată prin urmare dascălii care se numesc și părinți, otrăvind cu bună știință sufletele copiilor lor care ar trebui să fie — și de fapt sînt — străini de nimicurile pentru care se ceartă „cei mari".

Am stat zilele trecute de vorbă cu un vecin al părinților în conflict. Observ în ochii copilor — îmi spunea acesta — o umbră de regret și nedumerire în același timp: „de ce sîntem noi oare constrînși să întoarcem capetele pentru a nu saluta un cunoscut mai în vîrstă care pe deasupra mai e și vecinul cu care ne împăcam atît de bine?"

Într-adevăr. Copiii nu au nici o vină și nedumerirea lor e firească, dar comit o greșeală ireparabilă poate acei care îndrumă pașii lor — încă la începutul de drum — pe făgașuri incompatibile cu vremurile noastre. Chiar cînd nu li se spune copiilor în mod expres să ignore vecinii „vinovați" de toate relele, vorbind într-un anume fel în prezența acestora, chiar și numai acest lucru se răzbună crunt și lasă urme greu de șters în comportarea viitoare a copiilor. Aceștia au însușirea, uneori de-a dreptul uimitoare, de a reține și a aplica în raporturile dintre ei sau cu persoanele mature cele învățate de la cei din jurul lor. Ce se întîmplă însă atunci cînd în sufletele copiilor se inoculează cu bună știință veninul disprețului și nerespectării celor vîrstnici? Se ucide în felul acesta mult din ce au ei bun, inocența care le e caracteristică.

Sînt oare conștienți de acest lucru acei părinți care nesocotesc norme de educație cu totul elementare? Se pare că nu. Și e păcat. Copiii aceștia, ca și toți ceilalți de altfel, cresc la noi într-un climat nou, așteptat îndelung și pentru care au șingerat luptînd generațiile mai vîrstnice. Organizațiile de pionieri, U.T.M., școala, fac tot ce depinde de ele pentru a imprima copilului de azi caracterul integru al cetățeanului de mîine. Nu e lucru ușor, firește. Sînt necesare pentru aceasta multă răbdare, pricepere și mai cu seamă conștiința faptului că societatea noastră are nevoie de oameni educați în conformitate cu cele mai înalte principii. Cei chemați dovedesc din plin merite în această privință și rezultatele se văd la tot pasul. De ce atunci să întîlnim părinți care în loc de a sprijini în propriul lor interes această acțiune plină de răspundere, zădărnicesc în propriul lor dezavantaj eforturi demne de toată lauda?

De ce nu se gîndesc astfel de părinți că nesocotind acum norme primare de educație, ei altoiesc pe o mlădiță sănătoasă, care este copilul nevinovat, o ramură ce nu poate decît să transforme arborele viguros de mîine într-un vreasc de nefolosit? Copilului trebuie să i se insufle de la primii lui pași în viață norme de conduită demne, trebuie să i se arate că el nu va putea fi niciodată respectat, dacă nu respectă el în primul rînd, pe cei din jur. Cine trebuie să le ofere exemple demne de urmat în acest sens — și nu numai în acesta — dacă nu părinții, îndrumătorii lor nemijlociți? Și ce pildă le poate oferi un părinte care își antrenează copiii în certurile lui cu diverși indivizi? Oricum ai judeca, o pildă proastă.

Poate că în rîndurile de față se vor recunoaște părinți care vor trebui să-și dea seama, pînă nu e prea tîrziu, că au ce face ceva de făcut pentru a repara ce au stricat. Peste ani și ani, copiii vor trebui să devină oameni în toată puterea cuvîntului. Dar pentru aceasta, cei care prin comportarea lor de azi nu înțeleg prea bine ce rol le este rezervat trebuie să tragă concluziile corespunzătoare. Cu cît vor face asta mai repede, cu atît va fi mai bine.

I. MINDIRIGIU

BLUZE

De sus în jos:

— Bluză din jerseu sau ștofuliță subțire, cu linia dreaptă; la gît și buzunare are garnitură de tighele matlasate. Se închide în spate cu un mic fermoar.

— Bluză care se poartă peste fustă; are o platcă cu un joc de tighele, de sub care pornesc două clape. Bluza este ușor ajustată.

— Bluză din stofă sau jerseu. La gît are o încrustație care imită un plastron.

— Bluză din stofă combinată cu tricot.

— Bluză sport din pichet sau stofă în dungi. Se încheie într-o parte cu un nasture.

Desene de Raia SOLOMONICA

Un tricou care imită tuidul

MATERIAL: 350 gr. lînă, andrele nr. 3,5 și 2,5, cinci nasturi. Măsurile sînt calculate astfel: de la umăr pînă jos 51 cm; circumferința pieptului 90 cm., răscroiala mînecilor 45 cm.

FAȚA: Tricotați cu andrelele nr. 2,5—7,5 cm. înălțime în punct de elastic simplu (1 pe față, 1 pe dos și vice-versa la întoarcere). Continuați în punct de ciorap (un rînd pe față, un rînd pe dos) și creșteți cu un ochi de fiecare parte a rîndului următor (la șase rînduri odată, de 14 ori (132 ochiuri). Continuați drept, în punct de ciorap, pînă ce lucrul măsoară pornind de jos, 30 cm. și terminați cu un rînd pe față.

RĂSCROIALA MÎNECILOR: Scădeți 5 ochiuri la începutul celor 2 rînduri următoare. Scădeți cu cîte un ochi în ambele părți ale următoarelor 9 rînduri (104 ochiuri). Continuați drept pînă cînd lucrul măsoară pornind de jos 36 cm. și terminați cu un rînd pe dos.

RĂSCROIALA GÎTULUI: În rîndul următor 52 ochiuri pe față, întoarceți, lucrați mereu pe aceste ochiuri. Scădeți un ochi în partea interioară (dinspre gît) de la rîndul al 3-lea și, la 3 rînduri odată de 20 de ori (32 ochiuri). Apoi încheiați toate ochiurile. Pe fața lucrului înnodați lîna la marginea interioară a celor 52 ochiuri rămase, tricotați pînă la sfîrșit. Apoi continuați în același fel ca în partea cealaltă.

SPATELE: Tricotați ca și în față pînă ce aveți 104 ochiuri. Continuați apoi pînă ce lucrul are aceeași lungime ca fața pînă la umeri. Apoi încheiați.

MÎNECILE: Cu andrelele nr. 2,5 montați 48 ochiuri. Tricotați 7,5 cm. în punct de elastic simplu; apoi lucrați cu andrelele nr. 3,5. Creșteți pe mărgini pînă ajungeți la 60 ochiuri. Continuați să lucrați în punct de ciorap și creșteți cu un ochi de fiecare parte la 6 rînduri odată și acesta de 20 ori pînă ce lucrul are în total 100 de ochiuri. Continuați să lucrați drept pînă ce mîneca are 45 de cm. înălțime pornind de jos și terminați cu un rînd de ochiuri pe față. Încheiați apoi cîte 5 ochiuri la începutul următoarelor 2 rînduri. Scădeți cu un ochi de fiecare parte a rîndurilor următoare și la fiecare rînd alternativ, de 35 ori, pînă vă mai rămîn pe andrele 20 ochiuri. Încheiați-le dintr-o dată.

GULERUL: Cu andrelele nr. 2,5 montați 40 ochiuri. Tricotați

52,5 cm. în punct de elastic simplu. Încheiați toate ochiurile dintr-odată.

MONTAJUL: Călcați lucrul pe dos, cu un fier cald, peste o cîrpă umedă, evitînd partea executată în punct de elastic. Călcați cusăturile de la umeri. Aplicați mînecile. Călcați din nou. Coaseți gulerul și îndoiți-l ca să obțineți un guler-șal conform modelului. Coaseți nasturii în diagonală, așa cum se vede în desen.

CURIERUL NOSTRU

CREȚUȘOR — Tr. Severin: Familia dv. are perfectă dreptate. Sfaturile pe care vi le dă sînt cele mai bune de urmat în această situație. Desigur pentru dv. nu este chiar atît de ușor să urmați aceste sfaturi, dar mai bine așa decît să continuați a fi pusă în astfel de situații neplăcute ca cele actuale. Efortul de voință pe care l-ați face acum ar fi pe deplin recompensat mai tîrziu.

LELIA M. N. — Iași: În rubricile noastre de modă am dat deseori sfaturi în legătură cu cele ce vă interesează pe dv. și desigur vom mai reveni. La cealaltă întrebare veți primi răspuns la rubrica „Sfaturi cosmetice".

E. BELA — Timișoara: Aveți acum prilejul să reparați o greșală pe care ați făcut-o în urmă cu ani fără voia dv. Părerea noastră este să nu renunțați la scopul propus în prezent, deși mai există unele obstacole. Aveți suficiente posibilități să treceți peste acestea și să vă creați cămin dorit.

LAURA F. — Sibiu: În tinerețe se întîmplă să faci uneori astfel de greșeli care, din fericire, nu au nici un fel de urmări. Socotiți că totul a fost ceva întîmplător, un fapt care nu merită să i se dea nici o importantă. Nu sîntem de părere să discutați și nici să cereți vreo explicație. Ar fi neplăcut pentru dv. Demnitatea dv. vă obligă să adoptați o atitudine de totală indiferență. Ar fi păcat să faceți un caz dintr-un lucru nesemnificativ.

P. E. — Baia Mare: Vom publica cele ce vă interesează într-unul din numerele lunii noiembrie.

SONIA J.: Dacă ați realizat cele la care v-ați gîndit împreună, ați face un lucru foarte bun. Vor exista desigur și unii care să nu privească cu ochi buni această realizare. Nu trebuie să vă speriați. Niciodată nu veți reuși să-i împăcați pe toți. Cu timpul se vor convinge și cei mai sceptici că ceea ce ați făcut a fost un lucru bun.

D. P. — Rădăuți: Sînteți încă foarte tînără și aveți suficient timp pentru a vă pregăti și a urma institutul de învățămînt superior care vă pasionează. Este păcat că nu v-ați gîndit mai din vreme deoarece puteați cîștiga un an, încercînd chiar în toamna acestui an să intrați la institut. Pregătiți-vă de pe acum cu seriozitate pentru a fi sigură de reușită în toamna anului viitor.

VALI-ANA: Din păcate în această problemă nu vă putem fi de nici un folos. Vă puteți adresa instituției respective, scriind pe plic numai numele.

ALBERTO I. — București: Ați făcut foarte bine că ați plecat încercînd să renunțați la această relație de... prietenie. Lipsa dv. de experiență în problemele de viață v-a împiedicat să vedeți și mai ales să acționați operativ și ferm în acest caz. Desigur, că aceasta vă va fi o bună învățătură și nu vă veți mai lăsa ademenit de lucruri de suprafață. Tovarășilor dv. de lucru, care au fost informați în mod eronat despre toată această tristă poveste, va trebui să le explicați absolut totul și sîntem convinși că ei vă vor ajuta să treceți cu bine de acest impas.

EMA — Călărași: Părerea noastră este să renunțați cît mai repede la o astfel de „prietenie", va fi mai bine pentru dv. și acum și mai ales în viitor. Nu este chiar atît de greu, acum cînd relațiile sînt abia la început.

Știați că...

...în anul 1961 se vor produce cu 27 la sută mai multe țesături sintetice ca în 1960? Datorită rezistenței acestor țesături la purtare, a tușeului plăcut și a ușurinței cu care se spală, ele sînt mult solicitate de consumatori.

...industria mătăsii a pregătit pentru contractările din semestrul I al anului 1961, peste 40 modele noi de țesături din mătase naturală, printre care multe pentru rochii de seară?

...la fabrica „Industria Textilă"-Pitești au început lucrările de dezvoltare a filaturii, care-i vor spori capacitatea de producție cu peste 3100 tone fire pe an?

ÎN CURÎND — ÎN MAGAZINE

Ce pregătește în acest sezon pentru femei și copii fabrica de blănuri „1 Mai" din Oradea

Vitrinele magazinelor se vor împodobi în curînd cu numeroase surprize plăcute atît pentru cei mari cît și pentru cei mici. Lucrul acesta l-am aflat vizitînd fabrica de blănuri „1 Mai" din Oradea, unde am găsit întregul colectiv preocupat de un fapt deosebit: se pregătea noua colecție de haine de blană pentru sezonul de iarnă 1960—1961. Și pentru ca cititorii „Magazinului" să fie informați din vreme asupra numeroaselor noutăți, l-am rugat pe tov. ing. *Iosif Man*, șeful serviciului tehnic al fabricii, să ne arate ultimele sortimente și să ne dea explicațiile necesare.

Mergîndu-se pe linia lărgirii gamei produselor, în acest an s-a trecut la combinarea materialului textil cu blănuri, ținîndu-se astfel cont de sugestiile publicului. S-au creat numeroase modele noi de stofă cu îmblănătură din piei de ovine sau piei de vulpe, avînd și diverse garnituri de blană la manșetă și guler în diferite combinații.

O altă gamă de confecții au la bază semifabricate din piei de ovine vopsite în culori pastel, lucru absolut nou în ramura blănărie. Inovația aparține inginerilor Geică Mărgărit și Petrache Costache și datorită ei s-a reușit crearea unui vast sortiment de produse de o mare frumusețe, atît pentru femei cît și pentru copii, îndu-se o utilizare mai bună materiilor prime indigene. În această gamă se încadrează jachetele pentru femei din blană fantezi, în culori pastelate. Tot din acest nou semifabricat s-au confecționat o seamă de modele cu material textil îmblănit, culoarea materialului textil asortîndu-se cu cea a blănii. Odată cu crearea semifabricatului în culori pastel a apărut și ideea de a folosi aceste combinații de culori și pentru produse mai mici, fabricîndu-se pentru prima dată la noi în țară căciuli și fulare din blană pentru femei, acestea prezentînd și avantajul că se pot folosi ca garnitură la hainele de stofă. Colecția de căciuli în afară de faptul că sînt frumos colorate sînt lucrate în două moduri, cu blana sau derma în afară, ceea ce multiplică varietatea lor, iar prețul de vînzare va fi în jurul sumei de 100 lei, fularele costînd circa 90 lei.

De asemenea s-a creat un model de haină de blană pentru femei din piei hîrșii (o piele asemănătoare cu astrahanul), o haină de blană tip Bueno (care imită mielul argentinez, haine de mouton d'aurée — tip nutria, jachete din aceeași blană, precum și haine de stofă îmblănite cu piei de oi sau vulpe pentru femei și bărbați.

Un accent deosebit în industria de blănărie s-a pus acum pe produsele necesare copiilor, noua colecție prezentînd în această ramură numeroase noutăți. Astfel, părinții celor micuți vor avea în curînd bucuria de a le putea cumpăra la prețuri accesibile saci de dormit din material textil îmblănit, foarte practice, care se încheie cu fermoar pînă sub bărbie, salopete cu glugă din material textil combinat cu tricotaj și blană în diferite culori pentru copii între 5—6 ani.

Un model nou este de asemenea haina tip brandenburg, care este confecționată din material textil îmblănit avînd nasturii îmbrăcați. Tot pentru copii s-au făcut haine de blană colorate pastel pentru fetițe, haină de blană din piei albite tip Römer, haină de velur albă combinată cu blană albastră și haină material textil cu guler de blană albă și căptușeală din blană. Pentru fetele de 16-17 ani s-au confecționat haine din material textil îmblănit, cu guler, șal și cordon, gulerul fiind din blană seminobilată și paspoalul alb. Trebuie adăugate numeroasele sorturi de mănuși de blană, căciulițe divers colorate, bundițele de blană albă „Römer" — imitație piele de oaie africană, cu un caracter natural de încrețitură, în combinație cu garnitura de mănuși din blană.

S. SAVEANU

Sus stînga — Haină de blană pastel pentru fetițe; Haină de blană din piei albe tip „Römer"; aceeași haină cu garnitură, bundiță, mănuși și căciulița din piei ovine albite; haină de velur alb combinată cu blană albastră și haină material textil cu guler blană albă și căptușeală blană.

Jos stînga: Haină din material textil îmblănit pentru fete de 16—17 ani. Guler șal din blană seminobilată și paspoalul alb.

Dreapta jos: Jachetă fantezi din blană culoare roșie.

SFATURI COSMETICE

Folosirea rațională a farduluI dă obrazului un aspect plăcut și îngrijit. Persoanele care prezintă anumite defecte le pot retușa prin acoperirea lor cu fard. În acest scop poate fi folosit un fond de ten de culoarea pielii sau o pudră cu putere mare de acoperire.

În aplicarea fardului se va ține seama și de vîrstă. Este neplăcut să vezi o fată de 18 ani sau o persoană mai în vîrstă fardată strident. De asemenea vom ține seama întotdeauna de faptul cît intensitatea fardării trebuie să difere după cum urmează să ne expunem fața la lumina zilei sau la lumina becurilor electrice. Nu se va aplica niciodată fardul pe un obraz care a mai fost fardat. Este recomandabil ca înainte de începerea fardării să curățim bine obrazul, să-l spălăm cu apă, să-l ungem cu o cremă grasă dacă este uscat sau cu o cremă pe bază de stearat (crema Elida de zi) dacă este gras, după care vom proceda la fardare. Cînd tenul este excesiv de gras nu se va aplica nici un fel de cremă, ci se va pudra direct. Crema se va aplica începînd cu fruntea, vîrful nasului, bărbia și pe fiecare obraz în parte. Vom avea grijă ca să obținem un strat uniform și neted folosind pe cît posibil cît mai puțină cremă. Pentru obținerea efectului cel mai reușit pudra se va aplica din abundență cu ajutorul unui puf, iar excesul se va îndepărta cu o periuță moale. Este necesar ca înainte de începerea fardării fiecare femeie să-și determine tipul de față: oval, rotund, lat, lung.

Fața ovală. Fardul de față se va aplica sub formă de triunghi, de la tîmple înspre nas, iar latura de jos de la un punct paralel cu vîrful nasului și de acolo spre urechi.

Fața rotundă. Fardul se aplică pe pomeți imediat sub ochi și aproape de nas pentru a da feței lungime.

Fața lată. Se va întinde fardul în jos pe o linie ușor alungită.

Fața lungă. Fardul se aplică pe o porțiune destul de lată, pornind de la nas înspre urechi.

Fardul va fi aplicat astfel încît să fie întins discret înspre pielea înconjurătoare, să nu aibă contur. Dacă folosim un fard de obraz gras atunci aplicarea lui se va face înainte de a pudra obrazul, în cazul în care folosim un fard compact, uscat, îl vom aplica după ce ne-am pudrat. Culoarea cea mai potrivită de ruj de buze este aceea care se asortează cel mai bine cu mucoasa internă a buzelor. Rujul conturează buzele și le dă o culoare atrăgătoare, el poate mări buzele înguste și micșorează pe cele groase. În aplicarea rujului cel mai bine este să se accentueze arcurile buzelor și să întindă discret înspre colțurile acestora.

Anca BOGDAN

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Papanași cu smîntînă; cotlete de porc la grătar; fructe.

— Ciorbă de perișoare, sărmăluțe în foi de viță; compot.

— Mămăliguță cu brînză; coroană de orez; guiuș coapte.

— Salată orientală; mîncare de conopidă cu carne; gogoși.

— Colțunași cu carne; pește prăjit cu cartofi; găluște cu prune.

— Ciorbă rusească; ghiveci cu carne; mere.

— Supă de găină; pilaf de pasăre; baclava.

Orezul este socotit în bucătăria noastră ca o materie primă foarte prețioasă care se poate prepara în nenumărate feluri. Atunci cînd pregătim orezul, pentru a-l obține bob cu bob, trebuie să-l fierbem în multă apă, încît amidonul care se degajă prin fierberea lui, să fie cît mai mult diluat. El nu trebuie să fie pus la foc odată cu apa, ci numai cînd apa a dat în clocote, iar în tot timpul fierberii nu trebuie să fie acoperit. Cînd este gata vărsăm orezul într-o sită, pe care o punem sub robinet, lăsînd să curgă apă rece peste el. Pentru a-l încălzi, este suficient să-l punem într-o cratiță, cu puțin unt, la un foc moale. Astfel pregătit poate fi întrebuințat drept garnitură lîngă friptură. Cantitatea obișnuită pentru o persoană este de 2 linguri de orez.

COROANĂ DE OREZ

Se încinge într-o cratiță 4 linguri de untdelemn peste care se adaugă 500 g. orez nespălat. Se amestecă cu o lingură de lemn, la foc moale, pînă se rumenește foarte ușor. Trebuie să avem grijă ca să nu-și schimbe prea mult culoarea. Totul durează de altfel numai cîteva minute. În momentul cînd socotim că orezul este rumenit, turnăm peste el un litru de apă fiartă, sărată, sau un sos tomat și îl acoperim imediat. Cînd începe să fiarbă, facem focul mai mic. De obicei trebuie lăsat 18—20 minute — ținînd seama și de calitatea orezului — pînă ce acesta absoarbe tot lichidul. Apoi, amestecăm în el 60 g. unt și-l punem într-o formă de savarină unsă. Se tasează orezul, punînd deasupra un șervet și după 5 minute se răstoarnă. Centrul coroanei de orez se umple cu fasole albă fiartă în apă cu sare sau cu mazăre boabe sote. Platoul pe care se așează coroana se mai poate împodobi și cu felii de roșii, măsline și se servește cu o maioneză.

RIZOTO CU OUĂ

CANTITĂȚI pentru 4 persoane: 250 g. orez, 70 g. unt, 4 ouă, 2 roșii, 50 g. parmezan ras, o căpățînă de usturoi, 2 linguri de untdelemn, sare, piper și o ceapă tăiată mărunt.

Puneți la prăjit ceapa în 30 g. unt, peste care adăugați orezul nespălat. Amestecați tot timpul ca să nu se rumenească, dar lăsați-l atît timp pînă suge toată grăsimea. Peste el turnați apă clocotită (odată și jumătate volumul orezului) sare și piper. Acoperiți-l imediat și așa îl lăsați să fiarbă încet pînă cînd absoarbe tot lichidul. Tăiați roșiile felii rotunde, le puneți în puțin untdelemn să se prăjească, la un foc repede, iar pe fiecare bucată presărați puțin usturoi ras, după gust. Preparați din ouă o omletă, cu restul de unt, puțină sare și piper. Pe un platou așezați orezul în formă de coroană, în mijloc puneți omleta, iar deasupra orezului, la distanțe egale, feliile de roșii.

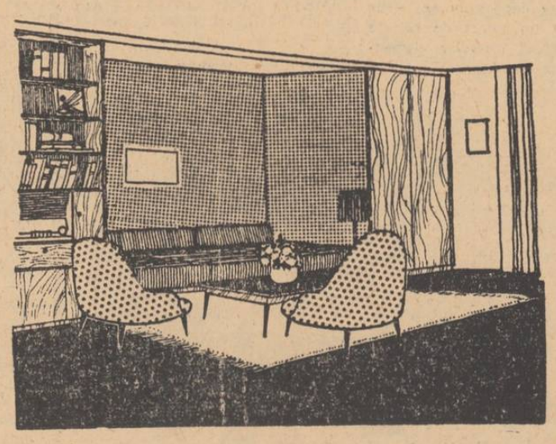

NIȘA...

...din cameră, fie prin construcția însăși, fie formată de două dulapuri, se folosește perfect băgînd în ea o canapea joasă cu perne mari la peretele de pe lungime. În față, măsuța și cele două fotolii vor completa un colț foarte plăcut de primit vizite fără a stînjeni trecerea prin cameră. Eventual o lampă cu picior sau una mică prinsă în perete completează acest locșor plăcut.

Gimnastică

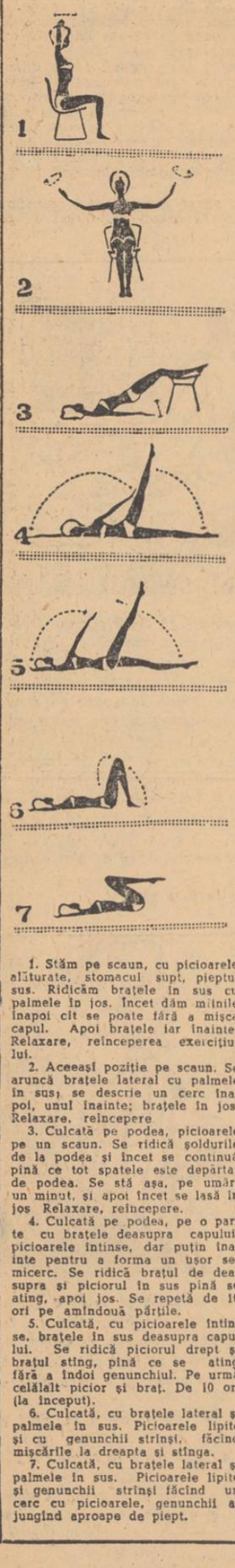

1. Stăm pe scaun, cu picioarele alăturate, stomacul supt, pieptul sus. Ridicăm brațele în sus cu palmele în jos. Încet dăm mîinile înapoi cît se poate fără a mișca capul. Apoi brațele iar înainte. Relaxare, reîncepere exercițiului.

2. Aceeași poziție pe scaun. Se aruncă brațele lateral cu palmele în sus, se descrie un cerc înapoi, unul înainte; brațele în jos. Relaxare, reîncepere.

3. Culcată pe podea, picioarele pe un scaun. Se ridică șoldurile de la podea și încet se continuă pînă ce tot spatele este depărtat de podea. Se stă așa, pe umăr, un minut, și apoi încet se lasă în jos. Relaxare, reîncepere.

4. Culcată pe podea, pe o parte cu brațele deasupra capului, picioarele întinse, dar puțin înainte pentru a forma un ușor semicerc. Se ridică brațul de deasupra și piciorul în sus pînă se ating, apoi jos. Se repetă de 10 ori pe amîndouă părțile.

5. Culcată, cu picioarele întinse, brațele în sus deasupra capului. Se ridică piciorul drept și brațul sting, pînă ce se ating fără a îndoi genunchiul. Pe urmă celălalt picior și braț. De 10 ori (la început).

6. Culcată, cu brațele lateral și palmele în sus. Picioarele lipite și cu genunchii strînși, făcînd mișcările la dreapta și stînga.

7. Culcată, cu brațele lateral și palmele în sus. Picioarele lipite și genunchii strînși făcînd un cerc cu picioarele, genunchii ajungînd aproape de piept.

În pătuț...

Să fi fost, dacă aduni,
De un an și nouă luni.
Din vorbite cît aflai
A-nceput cu guturai;
L-a pălit și-o fierbințeală
Și-n cinci zile o spuzeală
Cu broboane mari, de jar,
De-am ghicit că e pojar!

Termometru-n ciuda lui
Clocotea pînă-n gurgui,
Alungîndu-l pe moș Ene
Hăt, departe, de pe gene...

Două nopți a aiurat
Dragul nostru de băiat!
Înecat în val de tuse
Ca o luntre se pierduse,
De era să credem bieții,
Că se rupe firul vieții!

Mîna-n păr de-l petreceai
Și îndemnul pentru ceai
N-aveau boabă de răspuns...
Mama lăcrima pe-ascuns,
Nefiind în casă cine,
Suferința să-i aline...
Seara, pe la scăpătat,
Doctorul cînd a intrat
Fețele s-au luminat...

Și, cum știe fiecare,
După ploaie vine soare!
Într-o zi s-a întremat,
A sărit vioi din pat,
A țîșnit pe ușă-afară,
În cotlonul de sub scară,
Inspectînd în libertate
Jucăriile uitate...
Ce prăpăd e-n urma lui,
N-am cuvinte să vă spui!...

Vasile DIMA

Din vizită la „Casa de mode" din Cluj

Printre numeroasele construcții ale Clujului, terminate în ultima vreme, se numără și clădirea modernă, cu șase etaje, din centrul orașului, clădire în care a început să funcționeze o mare Casă de modă.

Din vitrinele mari, elegante, de la parter privirile ne sînt atrase de fel de fel de obiecte de îmbrăcăminte expuse estetic pe manechine.

Curiozitatea ne-a îndemnat să ne alăturăm și noi celor care pătrund în interiorul clădirii și n-am avut ce regreta. În holul de la intrare stau la dispoziția vizitatorilor numeroase schițe și jurnale de modă interesante și actuale, precum și unele mostre de țesături. De aici, din holul care va servi și ca sală pentru paradele model, scări de marmură, străjuite de o balustradă din fier cromat, ne conduc la etaj. Unde să ne oprim mai întîi? Depinde de felul îmbrăcămintei ce dorim să ne-o comandăm. Primul etaj, bunăoară, este destinat secției de copii. Aici, se lucrează pentru cei mici tot felul de îmbrăcăminte ca: paltonașe, costumașe, rochițe, pardesie, uniforme școlare etc. Celelalte etaje sînt ocupate de secțiile: croitorie pentru femei (rochii, bluze, taioare, troacare, mantouri etc.) și croitorie pentru bărbați, precum și de o secție de lenjerie pentru bărbați și femei.

Fiecare încăpere desmnată publicului este frumos mobilată cu mesuțe și fotolii comode. La atmosfera primitoare care domnește aici contribuie, cum este și normal, comportarea atentă a personalului de deservire. Meșteri pricepuți, printre care pot fi întîlniți Gheorghe Matei, Gheorghe Micaciu, Maria Erdös, Iuliu Deretei și alții, se străduiesc să satisfacă în cele mai bune condițiuni cererile publicului. Ei ajută pe cei amatori să-și aleagă modelele cele mai potrivite.

Înainte de a ne încheia vizita, am stat de vorbă cu tovarășul Kolumban, conducătorul tehnic al cooperativei „Drum nou", de care aparține Casa de modă. El a ținut să ne informeze că în scurt timp „Casa de modă" va organiza transportul îmbrăcămintei la domiciliul clienților, iar tot pe curînd va avea loc și prezentarea model pe anul 1961.

...S-a lăsat seara. Firma luminată cu neon ca și vitrinele frumos amenajate ale „Casei de modă" continuă să atragă atenția clujenilor, care se mîndresc pe bună dreptate cu această nouă construcție demnă de înfățișarea tinerească pe care o capătă în zilele noastre vechiul oraș transilvănean de la poalele Feleacului.

Ion POPOVICI

FEL DE FEL

MUZICA ȘI ANIMALELE

Din cele mai vechi timpuri au existat relații strînse între muzică și animale. Miturile și legendele tuturor popoarelor sînt pline de personaje fantastice, care întruchipînd caracterele omului și animalelor, se ocupau cu muzica. Este destul să citățm astfel sirenele, faunii, tritonii.

Animalele au contribuit însă în mod sigur la dezvoltarea muzicii, prin furnizarea materialelor necesare construirii instrumentelor muzicale. Cel mai vechi instrument muzical, toba, folosea pielea animalelor. Pînă în ziua de azi, toba este făcută dintr-un cilindru de lemn sau tablă ale cărui capete sînt acoperite cu piei de animale argăsite prinse în cercuri de lemn.

În ce privește instrumentele cu coarde, primul instrument de acest fel, arcul muzical cu o singură coardă sau „cordofonul", era alcătuit din intestine uscate ale animalelor. Cu 5.000 de ani î.e.n., în India, regele Ravana din Ceylon ar fi inventat ravanstronul, care era alcătuit din coarde de intestine de gazelă, căluș, cutie sonoră și arcuș. Adăugindu-i-se apoi noi coarde și cutii de rezonanță, din el s-a născut lira, harpa, lăuta, vioara și celelalte variante ale instrumentelor cu coarde. Lira ar fi fost fabricată la început din carapace de broască țestoasă și intestine de bou. Harpa, are coardele formate și acum din intestine de oaie.

Primele instrumente de suflat utilizau și ele un produs animal. Flautele primitive erau adesea făcute dintr-o pană groasă de pasăre. Se utilizau de asemenea în acest scop, solzi de pește, scoici, coarne de animale.

Chiar pianul, instrumentul cel mai tînăr, are în fabricația sa și un produs animal. Clapele pianelor sînt făcute, deobicei, din fildeș de elefant.

Dacă ne referim acum la istoria propriu zisă a muzicii, vom vedea că și conținutul muzicii este legat adesea de animale. Prima formă de muzică a fost probabil cîntecul liric care avea drept erou pe animalul totemic care „proteja" tribul respectiv. Cuvîntul „tragedie", de origine greacă, este semnificativ din acest punct de vedere. La origine, tragedia era imnul care se cînta la serbările dionisiace, pe cînd se jertfea țapul (= „tragos") care personifica pe zeul Dionisos.

Apropiindu-ne de timpurile moderne, este demn de remarcat că printre primele forme ale „muzicii cu program" un loc de frunte l-au ocupat compozițiile bazate pe imitarea sunetelor animalelor. Iată doar cîteva exemple: piesa compozitorului francez Claude Daquin intitulată „Cucul", corul pentru 4 voci „Cîntecul păsărilor" de Clement Iannequin, piesele pentru clavecin cu caracter imitativ ale lui François Couperin: „Fluturii", „Albinele" „Țiparul". piesa lui Jean Philippe Rameau „Găina".

În epoca romantică, Franz Schubert, creatorul liedului romantic, a scris cîteva lieduri închinate animalelor ca „Cioara", „Cîntecul lebedei", „Poșta porumbeilor", precum și un lied și un cvintet intitulat „Păstrăvul". Schumann, în afara unor lieduri cu subiect din viața animalelor (de pildă, „Gărgărița") a scris o celebră lucrare pentru pian „Fluturii". Liszt a scris compoziția „Sf. Francisc vorbind păsărilor". Aluzii frecvente la viața animalelor se găsesc în muzica lui Weber („Freischutz"), Mozart („Flautul fermecat"), Haydn („Anotimpurile").

În timpurile mai noi, Wagner introduce în multe opere muzicale animale: lebăda în „Lohengrin", porumbeii în „Parsifal", calul în „Walkiria" etc. Saint Saens, prezintă în „Carnavalul animalelor", o veritabilă „grădină zoologică" în care apar leul, cocorul, elefantul, broasca, cangurul și multe alte animale. În „Tablouri dintr-o expoziție" de Musorgski se prezintă o scenă animalieră „Baletul puilor care n-au ieșit din găoace". Tot Musorgski a scris „Balada purcelului". Rimski Korsakov a introdus în „Poveste despre țarul Saltan" o melodie celebră, „Zborul cărăbușului". Rimski-Korsakov a mai scris duetul „Fluturele", romanța „Privighetoarea atrasă de trandafir".

Dintre lucrările compozitorilor francezi sînt cunoscute „Pastorala rățoilor" și „Balada porcilor roz" de Emanuel Chabrier, compoziția „Fluturele" de Gabriel Fauré, „Balenele" de Pierné, piesele „Peștișorii de aur", „Cal din pădure" și „Elefantul" de Debussy, „Păsări triste" și „Mama mea gîsca" de Ravel, baletul „Praznicul pitanfenului" de Albert Roussel.

În muzica românească există două exemple recente de opere muzicale inspirate din lumea animalelor. Max Eisicovits este autorul operei „Povestea țapului" în care în afară de țap mai apare ursul, liliacul, cucuveaua, vevericța, lupul etc. Al. Zirra a scris „Capra cu trei iezi".

Se poate spune că aproape nu există animal mai „important" care să nu fi fost imortalizat în muzică. Lista noastră de exemple ar mai putea fi prelungită încă cu compozitori care au cîntat șarpele, dromaderul și multe alte animale.

R. EMILIAN

ȘTIRI FILATELICE

De curînd Ministerul Comunicațiilor din Uniunea Sovietică a scos o nouă marcă poștală dedicată propunerilor sovietice cu privire la dezarmarea generală și totală.

Pe timbre sînt scrise cuvintele tovarășului Hrușciov: *„Dezarmarea este calea spre întărirea păcii și prieteniei între națiuni".* Timbrul, cu o valoare de 40 copeici, are mărimea de 66,5 x 104 mm.

★

În cinstea primei aniversări a lansării celei de a treia rachete sovietice cu stație interplanetară care a zburat în jurul Lunii, Ministerul Comunicațiilor din Uniunea Sovietică a pus în circulație un timbru comemorativ, care înfățișează racheta fotografiind partea invizibilă a Lunii.

I. DORU

— Diploma ți-ai luat-o, de ce nu pleci în provincie?
— Mi-e milă de bieții părinți: pe cine o să mai îngrijească ei?

NELL COBAR

ÎN STUDIO, ÎN AȘTEPTAREA SOLISTEI
— Să vedeți, mămica nu mai poate veni să cînte, dar vă trimite placa!...

E. ARNO

ȘEDINȚOMANUL: — Îmi iau angajamentul să fiu un soț ideal și anume...

P. NEAGU

— Încă puțin, Gigele, să urce și tanti Amalia!...

GH. CHIRIAC

— EL: — Așa că-i frumos tabloul?...

SOLICITANTUL: — Nu vă deranjați, depun o cerere...

AL. CLENCIU

— EL: — Întotdeauna am fost pătruns de principiul egalității dintre sexe... nu m-am uitat niciodată de sus la femei!...

D. PETRICĂ

CINELE: — Mă sinucid? Nu mai pot suporta attea povești „vînătorești"...

MATTY ASLAN

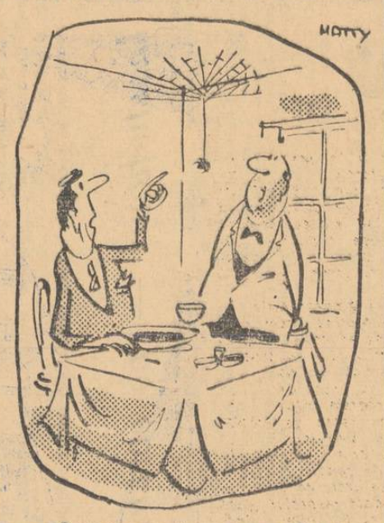

— Deasupra supei mele e un păianjen..
— Nu e chiar așa de rău... vă apără de muște..

V. VASILIU

Tot mai mulți muncitori pun accentul pe calitatea mărfurilor produse de întreprinderea lor.

— E al 29-lea client de cînd sîntem aici, care cere produsele fabricii noastre.

S. NOVAC

În legătură cu fotbaliștii noștri care sutează cu mult peste bare.

— Hei, fotbaliștii ăia? Ați greșit poarta...

FRED GHENĂDESCU

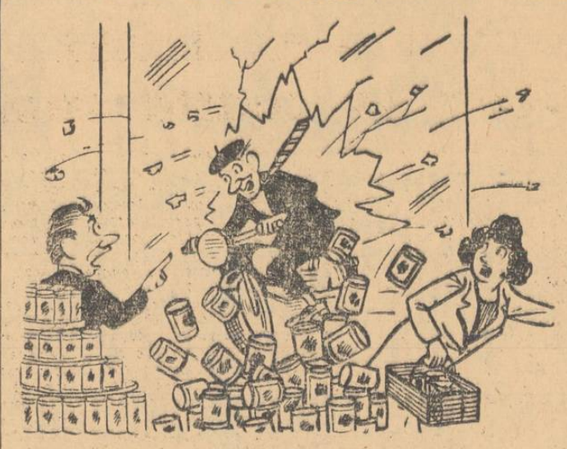

MANIACII VITEZEI
— Hei! Aici e magazin cu auto, nu cu moto-deservire?

TOVARĂȘE REDACTOR

Da, istoria cunoaște
C-a plouat cîndva cu broaște,
Cu nisip, gîndaci, lăcuste...
Afirmările sînt juste.
Sînt și texte să ateste
Că nu-s fapte din poveste,
Simple-nchipuiri adică;
Iar știința azi explică
Cauza și consecința.
Eu mai sesizez știința
Despre o curioasă ploaie
Și anume, de gunoaie:
Scrum și mucuri de țigare,
Rămășițe culinare,
Cioburi, bețe, hîrtioare,
Praf și scame de covoare...
Fenomenul se petrece
Dimineața, către zece,
Ține pînă spre amiază
După care încetează.
Dar nu-i ploale generală
În întreaga Capitală:
Fenomenul are loc
Cred că doar la noi în bloc
Și ce e mai curios
Plouă chiar pe timp frumos
Cînd nu-i pic de nor pe cer.

Gh. Ionescu
BLOC (parter)

P. conf.
Florin IORDACHESCU

AUTUMNALĂ

Toamnă,
numai tu știi ce înseamnă
un poet, un creator,
că doar de attea ori
tu l-ai îndemnat să scrie
tone-ntregi de poezie.
Te-a cîntat
plîngînd pe lîră
și, ce-i drept, zău nu mă mir
căci veneai întempestivă,
agresivă,
și-l găseai
fără haine-n garderobă,
fără lemne, fără sobă,
încălzindu-se cu ceai
ori luînd la vreo vecină
aspirină.

Astăzi eu te primesc dispus,
Încîntat
și nici că-mi pasă
și chiar te privesc de sus,
fiindcă-mi vine regulat
pensia acasă.
Dar ceva tot mai regret
ca poet,
din lumea veche:
mai întîi și-ntîi, frizura
neagră și pe la ureche
și dantura.
Și-decît n-aș spune oare? —
mai regret încă ceva:
fetișcana zîmbitoare
care-i azi... nevastă-mea?

I. Atanasiu-ATLAS

ECONOMII

Există cazuri (însă nu prea dese)
și de economii... rău înțelese.
În primul rînd, sînt unii care-ar vrea
să li se dea o muncă principală,
dar fac mereu economie la consum de energie... personală.
O lipsă la cîntar echivalează
cu paguba unui cumpărător
și totodată, ea concretizează
„economia" unui... vînzător.

Mai vezi și fotbaliști orgolioși
ce vor să joace importante roluri,
dar sînt atît de „economicoși",
că fac economie și la... goluri.
Cunosc și pe un umorist (în fine)
de care mi-a vorbit un cititor
că scrie numai lucruri anodine,
făcînd economie de... umor...
(În nici un caz, nu-i vorba despre mine).

Mircea CODRESCU

REBUS-magazin

CASE

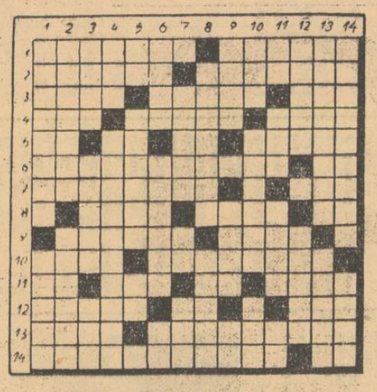

ORIZONTAL: 1) Clădirile destinate serviciului sanitar — Scriitor francez a scris „Casa La motonul cu mingea" etc. 2) Pe acoperișul caselor (pl.) — Pictor român autorul tabloului „Case de țară" 3) Chemare — Curgător — Plecat 4) Reîren în cîntecele populare — Adăpost folosit de către păstori în special în timpul verii — Clădirea serviciului de graniță (pl.) 5) Des! — Cal dobrogean — În vedere! — De culoarea aurului 6) Deasupra casei (pl.) — Notă redacției 7) Compozitor român de muzică ușoară, autorul melodiei „Unde-o fi casa?" — Sute și sute 8) Remorchez — Marcă de tractor — Notă muzicală 9) Dramaturg sovietic, autorul piesei „Casa de odihnă „Bine ați venit"" — Zeul războiului la vechii greci 10) Personaj din piesa de la 9 orizontal. — Casă 11) În corp! — Pronume — Erbiu — A aerisi o cameră 12) Pictor francez, autorul tabloului „Casa din grădină" — Interjecție — Ramură 13) În calea — Cartier bucureștean în care s-au construit în ultimii ani numeroase blocuri 14) Scriitor rus, autorul romanului „Amintiri din casa morților" — Face parte dintr-o locuință.

VERTICAL: 1) „...-l casa de lumină", poezie de H. Heine — Nestabil (fig.) 2) Pictor român, autorul tabloului „Casă provensală" — Și un alt pictor, autorul tabloului „Case lîngă lac" 3) Alt pictor român, autorul tablourilor „La balcon" și „Interior oriental" — Compus chimic organic — Oraș în R.P.F. Iugoslavia — 4) Țesătură fină — Ansamblu de camere necesare unei familii 5) Măsură de suprafață — Referitor la stele — În cete! 6) Instalație de deplasare pe verticală folosită în blocurile moderne — Sant — A exista 7) Nume masculin — În covor! — Articol 8) Pictor român, autorul tablourilor „Turnul Radu Vodă" și „Scara Teatrului Național" — Scriitor clasic rus, autorul lucrărilor „Casa cu mezanin", „Casa cea veche", „Rîndurile casei mele" etc. 9) „...turceaască" pictură de Th. Aman — Animal — Curs! 10) Conjuncție străină — „Case țărănești printre...", pictură de Rembrandt van Ryn — Romancier sovietic 11) Consoane — A răsuna prelung — Fluviu în Franța — Posezi 12) Construiește casa — Neclar (fig.) 13) Metal neferos, folosit din ce în ce mai mult în construcțiile moderne — Sprijină vița de vie 14) Stă la casă (fem.) — Pictor clasic român autorul tabloului „Casă de țigancă".

Radu STANESCU

POȘTA REBUS

NICOLAE NICULA — *Hunedoara:* Aveți prea multe cuvinte rare: Raon Ais, Arn etc. Deasemenea, două definiții — prima de la 11 orizontal și a doua de la 11 vertical — am dori să le schimbați.

HLEUCA ILARON — *Craiova:* Se reține.

IOAN MIRCA — *Reg. Suceava:* Ne-a sosit prea tîrziu. Mai trimiteți.

M. C. — *București:* Nu intră în profilul rubricii noastre. Reveniți.

M. CONSTANTIN — *Reg. Ploiești:* Pentru primele încercări jocurile dovedesc îndeminare. V-am recomanda ca pe viitor, să lucrați pe dimensiuni mai mici. Așteptăm să primim noi jocuri de la dv.

TATIANA BELKOVITZ — *Singeorgiul de Pădure:* În limita spațiului disponibil va apare.

Zvon de clopote

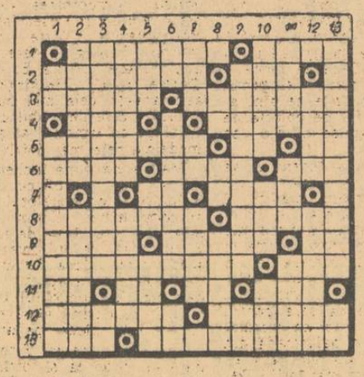

ORIZONTAL: 1) Autorul unei celebre arii „a clopoțeilor" — Tînguiosul glas de clopot 2) „Clopoțelul", așa se intitulează una din romanțele acestui compozitor rus — Ață 3) „Cavaleria rusticană" de Mascagni, în care se face auzit grandiosul cor „al clopotelor" — „Clopotele din Corneville" de Planquette și „Halopka" de Strelnikov (duetul „Clopoțeii). 4) Bel... — Vestește anul nou îndemnînd pe la ferestre plugușorul, poenind din bici și sunînd din zurgălăi. 5) Dispozitive pentru ridicarea greutăților — Mihai Chiribelea — Nu 6) Urmează bătăilor de gong — „Glas de clopot se..." vers dintr-un cunoscut cîntec de Willer — Ulcică 7) Odiniioară — Aici 8) Clopotar — Nume masculin 9) Dragoste — Clopotul... îmbut din melodia „...lumea" de Radu Șerban — Barbu Oprescu 10) „Clopotele" de Charles Dickens și „Clopotul din Islanda" de Halldor Laxness — Scobit 11) Utilizare — Munți în Noua Caledonie — Posezi — Ultimele file din caiet! 12) Sincere — Alfred Mendelsohn a creat piesa vocală „Cloppte" pe versurile acestui poet clasic rom. 13) „Clopotele din Geneva" l-au inspirat lui Liszt una din cele mai frumoase piese simfonice din ciclul „...de călătorie" — Podoaba mioarei.

VERTICAL: 1) George Oltenu — Clopotel de pe răzoare 2) Compozitor francez, autorul liedului „Valul și clopotul" — Fluviul junglei sud-americane, patria „păsării-clopot" 3) „Clopotele...", uvertură de Maillart. Purtate sub tîlc 4) Volum de versuri de Veronica Porumbacu din care desprindem poezia „Bat clopotele" — Metal de bază în compoziția alamei și bronzului, aliaje din care se toarnă clopotele 5) Refren popular — Ființă — Veche monedă turcească 6) Refren pe plaiuri acompaniat de tălăngi — Li s-a tras clopotul — Dînsa 7) Început de evocare! — Exclamație a veseliei — Picături de apă pe frunze 8) Cupeu! — Primele clipe ale dimineții... — Nume feminin 9) Clopotul din piesa simfonică a lui Pick Mangiagalli (pl.) — Literă slavonă 10) Funcția limită pentru „clopotul lui Gauss" (matem.) — Prima ființă cu... limbă lungă! — Provoc 11) Cuprins — Celebru clopot moscovit, vestit prin imensitatea și istoricul său — Ce bună nună! 12) În lipsă de... clopot, o bat limbuții — Amărît? 13) Mare pictor sovietic care a expus anul trecut la București, printre altele, tabloul „Clopotel" — Precum.

Ovidiu LUNGU

CINEMATOGRAFICA

Se dau următoarele cuvinte: 1) Căruță 2) Dîră 3) Bătrîn 4) Galbenă 5) Apă întinsă.

Prin schimbarea inițialelor cuvintelor aflate, se vor găsi altele, corespunzătoare definițiilor: 1) Din nou 2) Pușca, de pildă 3) Păstrător de hîrtii 4) Vas și Ambarcațiune.

Inițialele noilor cuvinte vor da numele unui tînăr regizor român, al cărui film, „Darclée" va fi prezentat în curînd pe ecrane.

A. MARIN

● ȘAH ● ȘAH ȘAH ● ȘAH

De la Olimpiadă

Reprezentantul nostru Iuliu Szabo a jucat la masa a patra și, într-o serie de meciuri, a prestat un joc inspirat, realizînd victorii de mare preț pentru echipa noastră. Iată mai jos partida pe care a cîștigat-o cu negrele la cehoslovacul Ujtelki, partidă care a contribuit la victoria echipei noastre cu 2½—1½. Szabo a jucat cu negrele.

1. c4, Cf6	27. Ce5, Db7
2. g3, c6	28. Nh3, Nb4
3. Ng2, d5	29. Td1, c5
4. Cf3, Nf5	30. Df4, c:d4
5. 0—0, e6	31. N:d4, Nc3
6. b3, h6	32. Rh2, N:d4
7. Nb2, Ne7	33. T:d4, Da6 !
8. d3, Cbd7	34. Tb2, f6
9. Cc3, 0—0	35. Cf3, e5
10. Te1, Nh7	36. C:e5, f:e5
11. Dd2, a5	37. D:e5, Tce8
12. Tad1, Cc5	38. Dd5+, Rh8
13. De1, Db6	39. f4, Ng8
14. d4, Cce4	40. Dd7, Cf6
15. c5, Da6	41. Dd6, Te2+
16. Ca4!, Cg4	42. T:e2, D:e2
17. T1i, D:e2	43. Ng2, Cg4+
18. Td1, Da6	44. Rh3, Ce3
19. Dd1, Tad8	45. Td2, Dg4+
20. Te2, Cg6	46. Rh2, Tf6
21. T1e1, Cd7	47. Dd3, C:g2
22. Nf1, Da7	48. T:g2, Tc6
23. De1, Tc8	49. f5, Tc1
24. h4, b6	50. f6, Ne8
25. c:b, C:b6	51. f:g7+, R:g7 și albul cedează.
26. C:b6, D:b6	

★

Alb: Tal — Negru: Najdorf

1. e4, c5	12. Dh3, Dc7
2. Cf3, d6	13. Tae1, Cc5
3. d4, c:d4	14. Nf2, d5 ?
4. C:d4, Cf6	15. e:d5!, C:d3
5. Cc3, e6	16. c:d3, N:d5
6. Ne3, a6	17. C:d5, e:d5
7. f4, b5	18. Cf5, Na7
8. Df3, Nb7	19. d4, Da7
9. Nd3, Cbd7	20. Nh4, Ce4
10. 0—0, Ne7	
11. a3, 0—0	

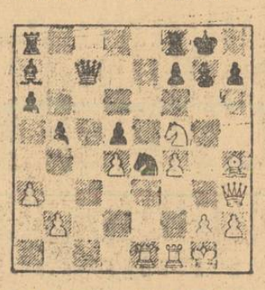

21. T:e4 !, d:e4	24. Ne5, Dg6
22. Nf6 !!, Db6	25. Ch6+, Rf8
23. N:g7, Tfe8	26. f5! și negrul

se recunoaște învins. De subliniat spectaculozitatea mutării 22. Nf6 !! după care se amenința sacrificiul damei cu Dh6!, g:h6 C:h6 mat.

Recunoașteți?

Fragmentele de mai jos au apărut într-o carte a cărui acțiune se petrece într-un lagăr de concentrare nazist. Despre care din următoarele trei lucrări este vorba: „Ultima fortăreață" de Pierre Daix, „În umbra crematoriului" de O. Lustig" și „Fabrica morții" de Otta Kraus și E. Kulka?

„...Concluzia: văd că ai un joc de șah pe birou, hai să facem o partidă.

Andre era așa de furios, încît îl învinse pe Senftleben. Trebui să-și dea toată silința ca să piardă două partide la rînd pentru a evita un incident grav. Senftleben plecă mai fericit ca oricînd.

— Te-am lăsat să cîștigi prima partidă ca să văd cîte parale faci. Nu joci chiar așa de rău. Numai că voi, francezii, sînteți prea ușuratici și șahul e un joc serios.

Enrique, care se pricepea la șah, izbucni într-un rîs atît de zgomotos, încît Bubi veni să vadă ce se întîmplă, ca să-i raporteze lui Popeye.

Drept urmare, vizitele lui Senftleben în cursul cărora ținea cu vîntări insultătoare într-o franceză distinsă, deveniră aproape zilnic. Din fericire, exhibițiile de box se răriră. În schimb, partidele obligatorii de șah deveniră, obicei și André începu să se desprindă cu ele...

Răspunsul îl găsiți la sfîrșitul rubricii.

Rezultate din „Cupa Magazin"

Ediția I — semifinală

GRUPA B. Manu Const. (Plopeni) — Maftei Nic. (Buc.) 1—0; Perl Bernard (Bîrlad) — Găban Emilia (Tr. Severin) remiză; Popescu Corneliu (Buc.) — Perl Bernard 1—0; Popescu Corneliu — Constantin Manu 1—0. În clasament conduce Popescu cu 3 puncte din 3 posibile.

GRUPA C. Aurel Georgescu (Buc.) — Florian Pittiș (Buc.) 1—0.

GRUPA D. Vlja Ioan (Buc.) — M. Tomescu (Buc.) 0—1.

GRUPA E. Schwartz State (Buc.) — Pietraru Gh. (Tîm.) remiză; Schwartz State — Grisaru Zelig (Buc.) 1—0.

GRUPA F. Kugel S. (Brad) — Niculoiu Șt. (O. Stalin) 1—0.

Ediția a II-a — semifinală

GRUPA 15. Iliu Gh. (Buc.) — Zdrulă Radu (Buc.) remiză; Zamfirescu Marian (Filipeștii de Pădure) — Manole Emil (Hunedoara) 0—1.

GRUPA 19. Feuerstein Robert (Luduș) — Schlatz Günther (Tîncăbești) 1—0; Schatz G. — Ilie Frasiniuc (com. Dumbrăvenii) 1—0. Feurstein conduce cu 3 puncte din 4 posibile, urmat de Schatz cu 3 din 4.

GRUPA 27. Trandaf Gh. (școala Berca) — Gh. Văduva (Bacău) remiză.

GRUPA 28. Strănutu Gh. (com. Talpa) — Karchner Fr. (Constanța) 0—1; Strănutu Gh. — Pînzaru Gl. (Bursuceni) 1—0; Strănutu Gh. — C. Vasilescu (Cîmpulung Muscel) 1—0.

GRUPA 32. V. Zaharescu (Buc.) — E. Crișmaru (Pălținiș) 1—0; Crișmaru — Petre Zimmer (Tîm.) 0—1.

GRUPA 40. Cotic Mihai (Brăila) — Popescu Ianuarie Doru (Galați) 0—1; Solomon Alex. (Reghin) — Petre Meglei (Baia Mare) 1—0.

Poștă șahului

MUTIU DINU — București. Presupunerea dv. este justă. Pionul ajuns pe ultima linie se poate transforma în damă chiar dacă jucătorul respectiv mai are dama pe tablă.

★

Fragmentul este extras din volumul „Ultima fortăreață" de Pierre Daix.

Jocuri distractive

Fiecare cu un pion

Desenul alăturat reprezintă o tablă de șah cu 4 pioni. Încercați să împărțiți tabla în patru părți egale și identice ca formă, astfel ca pe fiecare din ele să rămînă cîte un pion.

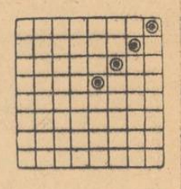

Patru litere

Care sînt cele patru litere ale alfabetului care răsturnate, rămîn totuși aceleași și tăiate orizontal sau vertical, să dea două jumătăți simetrice?

Țineți minte!

Cineva a pus pe masă un bilet cu următoarele două rînduri de numere:

1 9 3 8 7 6 1 5 2 0

9 6 4 8 2 4 1 8 6 3

și a cerut celor prezenți să se uite bine la numere și după un minut să le scrie pe hîrtie din memorie. Nu-i vorba însă numai de memorie. Dacă vă uitați mai atent la cele două rînduri de numere veți constata că au un element comun care te ajută să le ții minte bine.

Care?

Care este numărul al cărui produs cu 6 se împarte în 7 de 5 ori și dă rest 1?

Dezlegările jocurilor apărute în numărul 161

ÎNCERCAȚI

Fișele se mută astfel: 2 și 3 la 9 și 10; 5 și 6 la 2 și 3; 8 și 9 la 5 și 6; 1 și 2 la 8 și 9.

BÂRCILE ȘI FARUL — **FIECARE: 18**

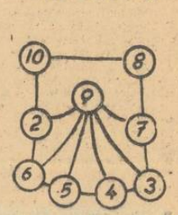

CITE CINCI RÎNDURI

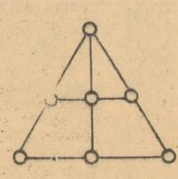

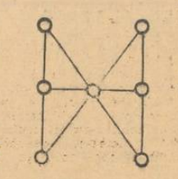

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.40. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

Noutăți cinematografice

KINOPANORAMA

cucerește un public tot mai larg

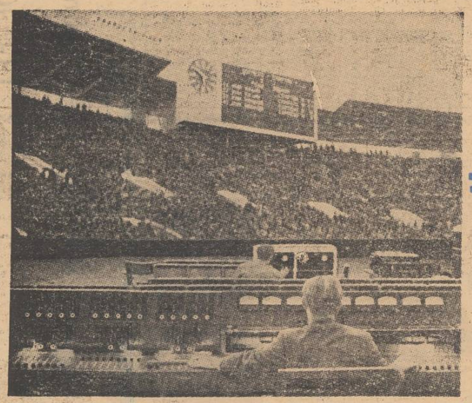

Înregistrarea stereofonică a sunetului pentru un film panoramic

Creația a specialiștilor din cadrul Institutului de cercetări științifice în domeniul cinematografiei și al fotografiei al U.R.S.S. „Kinopanorama" este un sistem original și, în multe privințe, superior „cineramei" americane, destinat reproducerii filmelor panoramice cu efect de relief vizual și auditiv. Principiul kinopanoramei constă în a reuni (la filmare) trei camere de luat vederi într-una singură iar la reproducere de a proiecta cu ajutorul a trei aparate sincrone trei benzi de pelicule, fiecare trimițînd pe ecranul larg, curbat, cîte un fragment al acelaiași imagini. Impresia de relief optic se completează cu cel sonor datorită imprimării sunetelor pe 9 piste magnetice diferite care le dirijează către cele 80 de difuzoare instalate în tot cuprinsul sălii.

Încă din anul 1957, la Moscova, într-un cinematograf special amenajat a rulat cu mult succes primul film documentar pentru kinopanoramă intitulat „De necuprins este patria mea". După Moscova, la Leningrad, Kiev și în alte orașe ale Uniunii Sovietice au fost instalate kinopanorame. În 1958, la Bruxelles, kinopanorama a fost distinsă cu Marele Premiu al Expoziției Universale. Anul trecut, filmele panoramice sovietice au fost proiectate la Oslo și New York. La Paris a fost, de asemenea, inaugurată o kinopanoramă care își va completa în anul 1962 cu fi prezentat primul film artistic jucat în kinopanoramă.

„Festivalul filmului romînesc în Franța"

Marți 8 noiembrie, a avut loc în sala „Vendome" din Paris, primul spectacol din cadrul „Festivalului filmului romînesc în Franța", care urmează să se desfășoare în cîteva orașe principale din această țară. În cadrul acestei manifestări sînt prezentate producțiile „Valurile Dunării", film distins cu Premiul Mare al Festivalului Cinematografic de la Karlovy-Vary și „Viața nu iartă", precum și numeroase scurt-metraje printre care : „Homo sapiens", film de asemenea distins cu Premiul Mare al Festivalului Cinematografic de la Karlovy-Vary, „De dragul prințesei", „Trei jocuri romînești", „Hora", „În iureș de joc", „Valea lalomiței". „După ploaie", „Iarna în Deltă" și altele.

Spectacolele se bucură de o bună primire din partea publicului francez.

In studiouri — pe ecrane

■ UN OM TÎNAR, fost participant la mișcarea de rezistență italiană în anii celui de al doilea război mondial. Războiul s-a terminat de mult, dar el continuă să ducă viața de partizan, ascuns în munți. Pentru el războiul nu s-a terminat, deoarece vechii lui dușmani, cei care au colaborat cu nemții, dețin funcții în aparatele municipale, sînt proprietari de diferite ziare. Și eroul își face singur dreptate. Curînd ajunge în închisoare. Iată foarte pe scurt subiectul filmului „Pe vie Veli" că au intenționează să-l realizeze regizorul italian Carlo Lizzani (cunoscut ca regizor al filmului „Cronica anilor săraci") și intitulat „Cocoșatul".

■ S-AR PĂREA că cei ce conduc viața culturală a R.F.G. ar avea motive de mîndrie pentru faptul că ar. tista Marlene Dietrich, a respins în 1934 onorariile fabuloase pe care i le propusese Goebels și a refuzat să filmeze în filmele ce proslăveau regimul hitlerist. În acea perioadă ea a și părăsit Reichul fascist.

Recent, cu prilejul turneului ei în Germania occidentală, în presa vest-germană au fost publicate articole jignitoare la adresa artistei.

Desigur, nu toți locuitorii din R.F.G. sprijină această josnică campanie pornită împotriva unei valoroase artiste, care în timpul războiului a cîntat în fața trupelor din coaliția antihitleristă.

În ce o privește, Marlene Dietrich a declarat unui corespondent al ziarului „Die Welt" că au intenționează să se justifice față de cei ce o învinuiesc de trecutul ei antihitlerist.

■ „A VENIT FERICIREA" este titlul filmului pe care îl realizează la studioul din Yalta regizorul I. Kobozad. Filmul povestește viața unei femei sovietice, Ekaterina Topalina. Bărbatul ei a părăsit-o. Ea însă nu se descurajează, își crește fiul, lucrează cu pricepere în colhoz, ajunge chiar Eroina a Muncii Socialiste.

Scenariul este semnat de A. Sofronov după motivele piesei sale „Inima nu iartă".

■ STUDIOUL din Leningrad a filme științifico-populare a realizat filmul „Biblioteca lui Voltaire". Filmul prezintă faimoasa colecție a cărților filozofului francez de la biblioteca publică de stat Saltikov-Șcedrin din Leningrad. Filmul arată de asemenea primele ediții ale operelor lui Voltaire. Un număr de documente dau o scurtă schiță biografică a vieții lui Voltaire.

Marlene Dietrich

AUTORUL...

Acum cîteva zile l-am întîlnit pe Mircea Crișan în postura unui „specialist" în fotbal. Repeta, într-unul din studiourile poștei noastre de radio, un cuplet prin care „punea la punct" unele din slăbiciunile jucătorilor de fotbal.

— Este unul din cupletele emisiunii de sîmbătă și umor „Odiseia" care se va transmite la radio duminică 13 noiembrie — îmi explică Mircea Crișan.

— Cine sînt autorii ?

— Al. Andi, Radu Stănescu și... Mircea Crișan.

— „Mîna cu 5 degete" piesa care s-a bucurat de un deosebit succes atît în țară cît și peste hotare — că să nu mai amintim de numeroasele spectacole muzicale — vă situează în rîndul autorilor. Profesiuneg de actor vă dă răgazul să puteți și scrie ?

— Am o adevărată pasiune pentru meseria scrisului. Și pentru ce iubești., îți faci întotdeauna timp.

— La ce-ați mai lucrat în ultima vreme ?

— În afară de emisiunea radiofonică de duminică, am mai scris spectacolul muzical „Toamna se numără melodiile" care, în momentul de față, se repetă la Televiziune. Apoi am predat Teatrului Giuleștii comedia „Hoții și vardiștii" — și lucrez la piesa „Măseaua de minte".

Bineînțeles însă că toate lucrările mele sînt scrise în colaborare cu vechii mei prieteni Al. Andi și Radu Stănescu.

M.

Noul Teatru de Comedie și-a început activitatea

Noul Teatru de Comedie, care își are sediul în str. Bălăceanu (vechea sală a Teatrului Tineretului) și-a început activitatea. Actorii grupați în acest teatru s-au prezentat la posturi, iar o bună parte au și fost distribuiți în noile spectacole ce se vor juca pe această scenă.

Spectatorii vor avea prilejul să vadă pe scena acestui teatru o serie de spectacole noi. Astfel, menționăm piesa originală „Cele-brul 702" de Al. Mirodan. În rolul principal va juca actorul Radu Beligan, din rectorul noului teatru. Spectacolul va fi pus în scenă de regizorul Moni Ghelerter, de la Teatrul Național „I. L. Caragiale".

Altă piesă nouă este „Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită" — puternica satiră antifascistă a lui Brecht. De asemenea, se vor mai juca comedia sovietică „Vremea dragostei" de Boris Laskin, „Agentul nostru la Havana", o satiră la adresa uneltirilor spionajului imperialist în Cuba prerevoluționară, adaptare după romanul lui Graham Greene și altele, inclusiv, deocamdată, în proiectul de repertoriu al teatrului.

Teatrul de Comedie va mai juca „O noapte furtunoasă" de I. L. Caragiale, în care rolul principal va fi deținut de Ștefan Ciobotărașu, cunoscutul actor care a jucat pînă acum pe scena Teatrului Municipal. Apoi „Burgherul Gentilom" de Molière în direcția de scenă a lui Lucian Giurchescu, „Ploșnița" de Maiakovski care se joacă pentru prima oară în București, „Nunta lui Figaro" de Beaumarchais și altele.

REGRUPAREA UNOR ACTORI DE COMEDIE

În jurul scenei noului teatru au fost regrupați o serie de actori de comedie, de o deosebită valoare. Am întrebat-o pe Ninetta Gusti, care a jucat în ultimul timp la Teatrul Armatei :

— Ce ne puteți spune despre trecerea dv. la Teatrul de Comedie ?

— În sfîrșit, mi-am găsit locul pe care-l căutam de mai multă vreme. Cred că voi juca de acum înainte mai des și mă voi strădui ca în rolurile ce-mi vor fi încredințate să corespund cerințelor noului teatru și gustului spectatorilor.

N. Gărdescu ne-a spus :

— Sînt foarte mulțumit. Cum se spune : Omul potrivit la locul potrivit !

În afară de cei de mai sus, vor mai juca pe scena noului teatru Floria Scărlătescu, Victoria Mierlescu, Ion Lucian, Mircea Constantinescu, Mircea Șeptilici, Dem. Savu, Sanda Toma, Aurel Cioranu, Dem. Rădulescu, Liliana Țicău, Jurie Darie, Vasilica Tastamân, Tamara Buciuceanu, Angela Chiuaru, Alexandru Lungu, Amza Pellea și alții.

APORTUL UNOR REGIZORI SOVIETICI

La noul teatru își vor aduce contribuția și regizori sovietici. Astfel, conducerea teatrului și-a propus ca pentru punerea în scenă a pieselor „Ploșnițe" de Maiakovski și „Suflete moarte" după Gogol să invite pe cunoscuții regizori sovietici Valentin Plucek și V. Toporkov.

M. Lv.

Interviu cu un proaspăt... dramaturg

Ultimul tur de manivelă al filmului „Portretul unui necunoscut" s-a dat la Facultatea de Arhitectură. Impresiona cu regizorul Andrei Călărașu se afla un tînăr brun, înalt, al cărui interes pentru reușita secvenței m-a făcut să cred că este asistent de regie. L-am întrebat în consecință :

— Ca asistent de regie sînteți contribuit la realizarea filmului ?

— Nu am această calitate. Totuși, să facem cunoștință. Mă numesc Dan Mihăescu. Sînt consultant al filmului și autorul... ideii după care s-a realizat scenariul.

— Ce înțelegeți prin „idee" ?

— Lucrurile s-au petrecut astfel : acum cîțiva vreme am publicat o povestire intitulată „În numele poporului" inspirată din activitatea lucrătorilor miliției noastre populare pentru descoperirea infractorilor. Ulterior, această povestire a stat la baza scenariului scris de Ion Hobană și Gh. Turcu.

— Și mai aveți vreo... „idee" ?

— Fără îndoială că acest domeniu al apărării avutului obștesc de către organele de miliție, pe cît de vast pe atît de interesant, nu poate să-l epuizeze un singur autor. Eu mă străduiesc ca pe potrivite posibilitățile mele să înfățișez aspecte ale acestei activități pasionante, care cere curaj, abnegație și multe alte calități. Astfel, am prezentat recent piesa „Ancheta" care a fost transmisă în premieră în cadrul emisiunii „Teatru la microfon", la posturile noastre de radio. Lucrez în prezent o altă piesă, bineînțeles... cu aceeași tematică.

Sandu MARIAN

În sala Palatului R.P.R.

În sala Palatului R.P.R., Teatrul Național „I. L. Caragiale" va prezenta mîine, duminică, spectacolul cu piesa „Moara" de Vasile Iosif. La acest spectacol și-au anunțat participarea peste 2.500 de fărani muncitori și colectiviști din Regiunea București. La 20 noiembrie se va reprezenta loi act spectacolul cu piesa „Cînd scapă luna" de Horia Stancu.

Concerte în întreprinderi

Filarmonica de Stat „George Enescu" continuă organizarea în întreprinderi a concertelor de muzică populară și simfonică. Asemenea concerte au avut loc zilele trecute la uzinele „21 Decembrie" și uzinele „Mao Tze-dun". Pentru la 15 noiembrie este programat un concert la Atelierele C.F.R. „Constantin David". În luna aceasta se vor mai organiza de asemenea concerte la fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej" și la fabrica „Kirov".

POVESTEA UNUI CLARINET

Cum să nu-i fie nostaș de drag clarinetul artistului emerit Traian Lăscuț-Făgărășanu cînd el l-a prelual, de pe cînd avea vîrsta de 12 ani, de la tatăl său, Nicolae Lăscuț — căruia i se spunea simplu Nicuță — iar acesta l-a „moștenit" tot de la părinții săi, Litu Lăscuț...

Acum Traian Lăscuț-Făgă, rășanu își petrece cu mîndrie unul din copii, pe Eugen Lăscuț la școala de muzică nr. 2 unde învață la rîndul său clarinetul, la clasa profesorului Ion Țigăilă... Și de fiecare dată cînd îl însoțește pe Eugen — în vîrstă de 12 ani, — la școala de muzică, artistul emerit Traian Lăscuț-Făgărășanu îi vorbește cu pasiune despre începuturile carierei sale, despre necazurile și bucuriile pe care i le-a adus clarinetul.

— Tata m-a învățat să cînt la clarinet, căci pe vremea aceia nici vorbă nu putea să fie să-mi la profesori. Și suflam în acest instrument, care parcă mă fermecase, cît era zmîlca de mare și nu mă opream decît atunci cînd eram sfîrșit de oboseală. La vîrsta de 17 ani am rămas orfan. Murise și tata și mama, Aluncă am plecat în satele Făgărașului și apoi prin toată țara să să cînt doine și învîrtite, bătegane și posovaici... Îndrăgeam tot mai mult muzica populară și în special pe cea ardeleneească și pe oriunde mergeam căutam să cunosc cît mai bine locurile și oamenii, să descopăr frumusețile înepuizabile ale folclorului nostru. Cînd vedeam ce bucuroși sînt și cei tineri și cei vîrstnici să mă asculte în timpurile pre de-a rîndul minunatele noastre cîntece populare, nu mai simțeam nici frigul, nici oboseala... Îndrăgeam deasupra tuturor cîntecele

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 163 * Sîmbătă 19 noiembrie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

FRUMOS ŞI INTERESANT

În fața unei vitrine cu articole electrotehnice am surprins următoarea convorbire:

— Uite ce lustre frumoase s-au realizat la fabrica „Bela Breiner" din Timișoara. Oare la Timișoara există mai multe fabrici cu această denumire? Doar la un stand cu articole de muzică am văzut un saxofon minunat, produs tot de o fabrică din Timișoara cu această denumire. Ba ceva mai mult. Ultima mea pereche de încălțăminte poartă și ea marca „Bela Breiner"-Timișoara.

— Nu știu. S-ar putea să fie la Timișoara mai multe întreprinderi cu această denumire.

Pentru că mai există asemenea nedumeriri, ne-am gîndit să scriem despre întreprinderea „Bela Breiner" pe care am vizitat-o de curînd. De fapt denumirea de întreprindere este improprie, întrucît aici este vorba de un adevărat combinat de industrie ușoară, cu multe secții și diverse preocupări.

Secția de mase plastice

are două sectoare — policlorura de vinil pe suport textil (cunoscută sub denumirea de piele artificială) și sectorul de foi subțiri din material plastic.

Ați apreciat și dv. diferitele modele reușite de poșete, genți, serviete și alte obiecte de marochinărie confecționate din piele artificială. Credem că puțini cunosc că unul din furnizorii principali ai policlorurii de vinil este secția de mase plastice a fabricii „Bela Breiner". Cifrele sînt dovezi grăitoare. În ceea ce privește dezvoltarea acestei secții, să apelăm la una singură, care ne pare concludentă. În decurs de numai cîțiva ani (1953—1960) producția acestei secții a crescut de la 300 metri pe zi la 2.300 metri, iar în ce privește sortimentul acesta a crescut de la 120 variante de modele — culori și presaj — la 1.200.

V-ați pus vreodată întrebarea în ce domenii poate fi utilizată pielea artificială?

La secția de mase plastice a fabricii „Bela Breiner" am primit răspuns la această întrebare. Cunoșteam de fapt că din piei artificiale se pot realiza diferite articole de marochinărie, dar aici am aflat că datorită calităților lor sale ea mai poate fi utilizată la confecționarea de jachete, paltoane, scurte sau pentru covoare. Cred că cititoarele noastre se vor bucura cînd vor citi că fabrica pregătește imitații de piele de șarpe, de piele de crocodil și șopîrlă, așa-zise piei exotice.

Imagine dintr-o secție a întreprinderii „Bela Breiner"

Un mic amănunt care ne demonstrează contribuția policlorurei de vinil la creșterea șeptelului de animale: pielea artificială produsă aici în decurs de doi ani a salvat de la sacrificare 300.000 de viței.

„Oul lui Columb"

Așa denumește inovatorul ing. Tiberiu Guban ultima sa inovație cu ajutorul căreia producția de piei artificiale se dublează. Datorită dispozitivului foarte simplu și ingenios conceput care se montează deosebit de ușor la mașina de fabricat piele artificială și care înlocuiește o mașină, este posibilă realizarea pielei artificiale în două culori. Pentru inovatorul care a realizat o idee așa de prețioasă, inovația poate constitui „oul lui Columb". Dar dublarea producției la un articol așa de mult solicitat cum este pielea artificială, ca și economiile anuale antecalculate care depășesc suma de 2.000.000 lei sînt rezultate deosebite.

Mezinul fabricii

Masele plastice pot avea o largă întrebuințare. Cu ajutorul mașinilor și binețeles al oamenilor ele pot fi transformate în cele mai variate produse folositoare omului. De curînd la întreprinderea pe care v-o prezentăm au fost instalate mașini noi, moderne, pentru fabricarea foliilor subțiri din material plastic. Ele pot fi întrebuințate la confecționarea fulgarinelor, a fețelor de

Elena PAVELESCU și Mihaela ALEXANDRU

• (Continuare în pag. 2-a)

Din sumar:

MUZEUL TOLSTOI

5 minute cu Lucia Demetrius

Noutăți tehnice din U.R.S.S.

Cum ne vom îmbrăca în 1961

PUNCTE DE VEDERE
de Dan Deșliu

Cu Bob Călinescu despre filmul romînesc de păpuși

REFLECTOR
de Eugen BARBU

Două cadre din două noi filme românești, care vor vedea în curînd lumina ecranului: Sus — Ștefan Ciobotărașu și V. Rebenciug, în filmul „Mîndrie"; jos: — Vasile Tomazian și Irina Petrescu, în comedia „Nu vreau să mă însor".

O zi la studioul cinematografic de la Buftea

Dimineața la studioul cinematografic Buftea. Soare, biajin, parcuri pictate în arămiu-galben, lacul verde, somnolența broaștelor și, mai cu seamă, liniștea, îl îndeamnă pe vizitatorul sosit din freamătul Bucureștiului să se închipuie într-o stațiune de odihnă.

Pătrunzînd în clădirile mari, luminoase, ale studioului, primele impresii ar putea să-l înșele pe vizitator: nu se aleargă ca în alte dăți, atmosfera nu vibrează de tensiune, clachetele nu se lovesc scurt și sec, nu se strigă: „atenție! filmăm!"

O mare parte a muncii creatoare a depășit faza filmărilor. Ea s-a retras în încăperile de montaj, postsincron, înregistrare de sunet, laborator, adică în acele încăperi în care filmul se finisează pentru ca de aici să-și ia zborul în lume. Aici, creatorii își verifică și cizelează opera, scrutînd viitorul apropiat: va place oare filmul? Va trece examenul în fața publicului?

Răspuns la aceste întrebări așteaptă filmele: „Nu vreau să mă însor", comedie muzicală în culori, realizată de Manole Marcus după scenariul lui Simion Macavei; „Darclée", în regia lui Mihai Iacob, după scenariul lui Const. Cirjan și I. Hristea și, în sfîrșit, „Setea" după romanul lui Titus Popovici, realizat de Mircea Drăgan.

Pe Mircea Drăgan, tînărul regizor veșnic calm, după ce ne-a vorbit despre colaboratorii săi și despre actorii din „Setea" cu admirație și recunoștință, despre film cu decență și reținerea omului îndrăgostit de munca sa, l-am întrebat:

— Am auzit că v-ați hotărît să lucrați în viitor și seria II-a la „Setea".

Mircea Drăgan ne confirmă:

— Vom relua eroii din prima serie după o trecere de 7-8 ani. În fața eroilor noștri se pun acum probleme noi, izvorîte din transformările vieții noastre. Mitru Moț e acum om maturizat, luptînd pentru colectivizarea agriculturii. Moții au devenit stăpînii vieții lor noi, hotărîți să ajute la înfăptuirea deplină a colectivizării.

Și acum cîteva cuvinte despre ce se plămădește în prezent la Buftea.

Scriitorul Francisc Munteanu, despre care se știe că a trecut pentru un timp la scrisul în imagini, filmează ultimii 3-400 metri la „Soldați fără uniformă".

Tereza TRESTIAN

(• Continuare în pag a 8-a)

Biologia privește spre cer

Buletinul meteorologic și sănătatea

Fenomenele meteorologice pot influența oare funcționarea celulelor vii într-o măsură atît de importantă încît, în anumite condiții, să producă schimbări organice? La această întrebare oamenii au încercat să răspundă din cele mai vechi timpuri.

În antichitate, Hippocrat, „părintele medicinii", acorda vremii un mare rol în apariția bolilor. Aristotel sfătuia chiar pe părinți să aleagă momentul concepției copilului în funcție de ...vreme, dacă vor să aibă copii frumoși și viguroși. Mulți medici din evul mediu, aveau, printre instrumentele lor și un barometru, cu ajutorul căruia, apreciind schimbările meteorologice, făceau pronosticuri asupra evoluției bolii pacienților.

Medicii din secolele trecute au întrevăzut influența factorilor meteorologici asupra organismului, dar observațiile lor nu aveau întotdeauna un caracter științific. Abia în ultimul timp, meteoropatologia — o nouă ramură a biologiei — a început să studieze în mod sistematic relațiile meteorologice cu biologia.

Medicina și meteorologia

Deși tînără, meteoropatologia a ajuns la concluzii extrem de interesante. Încă din anul 1928 un grup de savanți sovietici, sub conducerea prof. Lukașev, a studiat comportarea unor bolnavi în funcție de variațiile factorilor meteorologici. Observațiile lor au arătat că temperatura ridicată influențează în mod defavorabil stările nervoase. În timpul verii, aceste stări prezintă o accentuare a simptomelor clinice. Presiunile barometrice mici s-au dovedit nefaste pentru bolnavii suferind de tiroidă. Timpul ploios și umed a influențat în rău evoluția diabeticilor și a reumaticilor, pe cînd clima uscată a agravat durerile bolnavilor de maladia lui Parkinson.

Cercetările recente au confirmat justețea acestor observații. Clima, prin componentele sale — temperatură, umiditate, lumină, presiune atmosferică, curenți de aer etc. acționează asupra funcționării organismului normal sau bolnav.

Savantul sovietic Mezeriniski a studiat reacția sistemului nervos față de diverși factori climatici. Vîntul moderat, de pildă, are o acțiune tonifiantă, pe cînd cel puternic produce un dezechilibru al centrilor nervoși. Schimbarea climei poate provoca, atunci cînd survine brusc, modificări psihice importante de însomnie, nervozitate, lipsa poftei de mîncare sau intensificarea simptomelor unor boli nervoase.

Barometre vii...

Legătura dintre climă și manifestările patologice ale organismului reiese în mod clar din studiul reumatismului. Boala reumatismală este o raritate în regiunile calde. O serie de reumatici gravi, transportați dintr-o regiune rece la Porto-Rico, s-au vindecat fără nici un alt tratament, numai sub influența climei. Reumatismul este o afecțiune tipic meteorotropă — adică supusă radiațiilor atmosferice. Cînd se schimbă vremea, se produce de fapt o schimbare a „masei de aer". Buletinele meteorologice anunță în acest caz că „deasupra țării noastre, o masă de aer polar înlocuiește o masă de aer tropical". Fiecare masă de aer are anumite caracteristici fizice: temperatură, umiditate, stare electrică. La locul de contact dintre două mase de aer au loc fenomene meteorologice intense; această zonă este denumită „front". Savanții sovietici R. A. Alik, E. S. Merkulova și alții au dovedit că la nivelul fronturilor se schimbă radioactivitatea și concentrația în ioni, intensitatea cîmpului electric etc.

După părerea fiziologului sovietic S. M. Ciubinski, tocmai aceste „fronturi" exercită o acțiune importantă asupra organismului. Un mare număr de lucrări sovietice din ultimii ani au arătat în mod convingător o dependență între starea timpului și agravarea bolilor. Într-un articol recent din „Sovetskaia mediține", sînt trecute în revistă boli foarte variate, care s-au agravat cu ocazia trecerii „fronturilor". În medie 2-3 din bolnavi au „simțit"

R. IRIMESCU

• (Continuare în pag. 4-a)

Aspect dintr-o sală de tratament prin „climă artificială" în clinica profesorului Pancenko din Kiev

SURPRIZE LA MAMAIA

Octombrie. — Pe litoral „sezonul" s-a încheiat de mult. De pe plajă au dispărut și umbrelele multicolore și trupurile bronzate de soare. Frumoasele restaurante și-au închis porțile, tonomatul a amuțit și el. Atmosfera estivală nu mai e decît o amintire. Doar valurile mării spală, cu aceeași regularitate, nisipul.

Mamaia e oare pustie, tristă? Nicidecum! E plină de freamăt. E drept că viața se prezintă aci, acum, sub alte înfățișări. Mamaia, transformată temporar dintr-un loc de odihnă într-unul de muncă creatoare, se pregătește să îmbrace haina nouă.

S-au adunat aci sute de oameni: constructorii unui nou și mare complex de vile. Datorită lor, pe porțiunea strînsă între apele dulci ale Siutghiolului și ale lacului Tăbăcăriei și între cele sărate ale mării, locurile își-au schimbat înfățișarea cunoscută ultimelor „sezoniști". Așa că, despre monotonie nu poate fi vorba la Mamaia, nici chiar acum. Domnește animația obișnuită marilor șantiere: zeci de autocamioane într-un permanent du-te vino, betoniere în continuă rotație, macarale care se profilează pe cerul încă albastru al unei toamne lungi și pretutindeni oameni-fierari și zidari, dulgheri și vopsitori, maiștri și ingineri...

Cînd apa ține loc de cărăuș

Cine a vizitat Mamaia spre sfîrșitul verii a remarcat cu siguranță întinderea de apă ivită între faleză și șoseaua de pe marginea ghiolului. Un adevărat lac în miniatură. Acum apa a dispărut. I-au luat locul uriașele cantități de nisip. Cum a fost posibilă această transformare? Explicația este simplă și interesantă.

Exista aci, pe o suprafață destul de mare, o depresiune a terenului, o adevărată groapă. Prezența ei încurca serios munca constructorilor. Terenul trebuia — obligator — nivelat. Dar cum? Calculele au arătat că ar fi fost nevoie de numai puțin de 750.000 tone de umplutură. O cantitate imensă, pentru transportul căreia ar fi fost necesare zeci de basculante timp îndelungat și cheltuieli mari. Specialiștii au rezolvat însă și această problemă: apa va servi drept cărăuș! Procedeul nu a fost complicat: o dragă instalată pe ghiol, o conductă cu deschidere largă și apa, împreună cu nisipul, a fost zvîrlită la sute de metri depărtare, exact pe locul depresiunii. Viteza: 150 metri cubi de nisip pe oră. Apa și-a croit apoi drum în adîn-

Sonia MARCARIAN

• (Continuare în pag. 2-a)

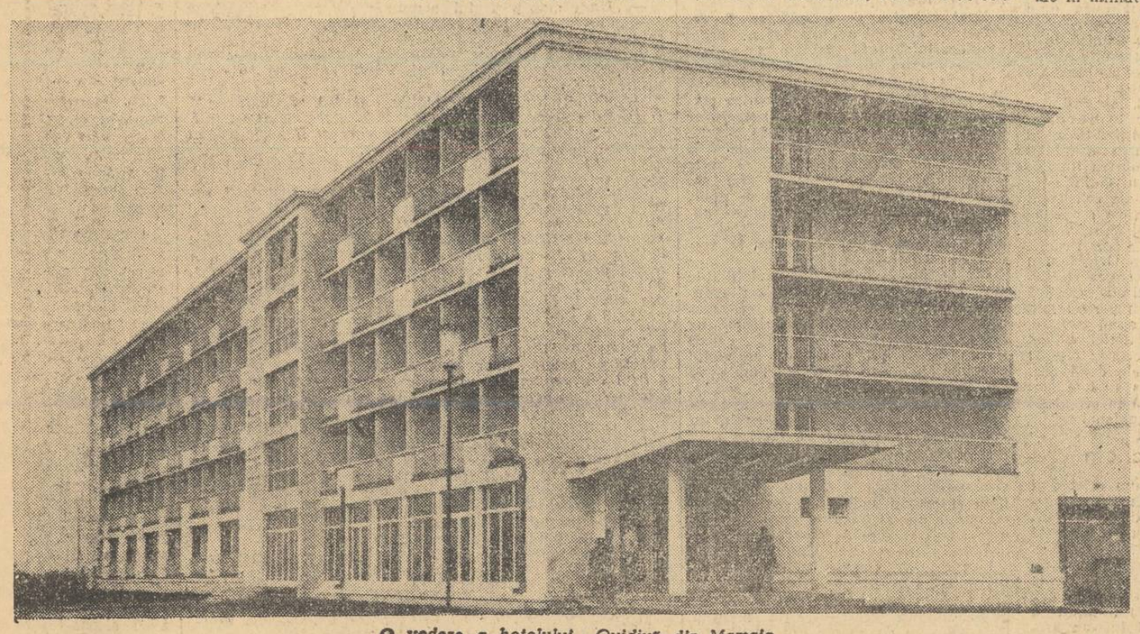

O vedere a hotelului „Ovidiu" din Mamaia

Afișul

Fiind și el un detaliu din decorul orașului, ca atîtea altele: — vitrina, lampadarul, consola ceasornicului, culoarea fațadei, ornamentul floral etc. — afișul nu poate fi neglijat de urbaniștii noștri, preocupați de realizarea unui București modern, nou și estetic sub toate înfățișările. Altădată el nu constituia o problemă, ca dealtminteri tot ce aparținea nepăsării pînă la cinism a edilității burgheze față de aspectul Capitalei. Acel „orientalism" ce caracteriza peisajul municipal — începînd cu traficul comercial în „aer liber" și isprăvind cu circulația besmetică a vehiculelor — se oglindea și în debandada afișului, a afișajului. Cutropise ca o pecingine orașul, — pereții caselor, gardurile, grădinile, stîlpii și chiar firele telegrafice, atîrnînd peste străzi, în anumite momente electorale, ca rufele; și nici măcar monumentele, statuile nu erau imune la eczema asta publicitară.

Degeaba gospodarul iubitor de buna înfățișare a casei sale placarda avertismente uneori amenințătoare; degeaba înlătura reclama varietеului „deschis toată noaptea", a cremei de ghete Gladys, a Mafaldei-ghicitoarea și a „Miss Rominiei" lansînd fotogenic costumul de plajă „Jantzen"; degeaba își ținea mobilizate mereu bidineaua, varul: peste noapte afișele își reluau locul, acoperind proaspăta tencuială, cu „murdăria oprită sub bătaie" cu tot.

CRONICA STRĂZII

Ținînd seama de rolul informativ — și decorativ totodată — al afișului în viața socială, politică, artistică și comercială a obștei — urbanistica modernă se străduie să-l integreze disciplinat în tabloul municipal, armonizîndu-l cu ansamblul, indicîndu-i amplasamentul, încurajîndu-i cu osebire devenirea lui estetică.

Afișul frumos realizat sub raport grafic, coloristic, completează fresca exterioară, arhitectonică a străzii, a bulevardului, reține plăcut ochiul trecătorului, își îndeplinește adicătelea și misiunea sa publicitară. El contribuie nu numai la compoziția picturală a orașului, — ca vitrinele magazinelor, firmele luminoase, plantațiile de pe bordura trotuarelor, — dar în formele lui variate: fotografia, placarda cu repertoriul filmelor, al sălilor de spectacol, instituțiilor culturale — întreține, pe cale vizuală contactul pietonului cu manifestările felurite ale vieții de toate zilele a urbei — de la scena teatrului pînă la tîrgul ce expune roadele industriei noastre socialiste.

★

Reabilitat într-o stimă pe care nu i-o puteau conferi moravurile societății burgheze reflectate și în cabotinajul, desmățul afișului, avînd azi situație civilă și morală, sediu stabil

F. BRUNEA-FOX

• (Continuare în pag. 4-a)

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

MUZEUL TOLSTOI

Intr-una din însemnările sale, Romain Rolland scria că, citindu-l pe Tolstoi, a aflat mai mult despre ruşi şi despre istoria Rusiei, decît dacă ar fi stat 5 ani în arhive şi ar fi studiat toate documentele înşirate în rafturi prăfuite. Cît adevăr în aceste cuvinte. Tolstoi este una din cele mai mari figuri ale literaturii ruse. Mai mult chiar, un fenomen al vieţii româneşti. În nici un caz Tolstoi nu este „un fenomen al sufletului rusesc plin de credinţa sfîntului duh", aşa cum citeam mai deunăzi într-o fiţuică a centrului reacţionar antisovietic de la New York, care poartă din păcate numele de Institutul Tolstoi.

Consiliul Mondial al Păcii a hotărît ca în luna noiembrie să se comemoreze în întreaga lume 50 de ani de la moartea marelui scriitor. Şi lumea îl comemorează pe marele scriitor al poporului rus şi nicidecum pe acea fantomă pe care stipendiaţii de la New York caută s-o prezinte drept „spirit religios al Rusiei".

Cu prilejul acestei comemorări, la muzeul Tolstoi din Moscova au fost prezentate cîteva exponate interesante. În încăperile din strada aceea liniştită a Moscovei ai impresia că stai faţă-n faţă cu viaţa acestui titan al literaturii. În minte îţi răsună cuvintele lui, pe care le vezi scrise pe un mare panou de cum intri: „Eroul pe care-l iubesc din toată inima, pe care m-am străduit să-l redau în toată frumuseţea lui, care a fost şi este şi va fi totdeauna minunat — este adevărul". Aceste cuvinte sînt din manuscrisul „Povestirilor din Sevastopol".

Opt mii de scrisori din lumea întreagă adresate lui Tolstoi se păstrează aici în vitrinele muzeului. Muncitori, ţărani, filozofi, care caută răspuns la întrebările lor, savanţi, toţi îi scriu „bardului de la Iasnaia Poliana". Vizitatorii se opresc îndelung în faţa exemplarelor unice cu autografe ale lui Bernard Shaw, Anatole France. În faţa fotografiilor străzilor pieţelor şi şcolilor muzeelor şi instituţelor din Uniunea Sovietică şi alte ţări care poartă numele lui Tolstoi.

Foarte interesante sînt vitrinele care oglindesc activitatea pedagogică a lui Lev Tolstoi: Carnetele de însemnări, manuscrisul „Alfabetului", al cărţilor de citire pe care le-a creat special pentru copiii care învăţau la şcoala de la Iasnaia Poliana. „Vreau ca poporul să înveţe, pentru a salva pe nenumăraţii puşkini şi lomonosovi care se pierd" — spunea Tolstoi.

Cu mulţi, mulţi ani mai tîrziu, Thomas Edison i-a trimis în dar lui Lev Nikolaevici Tolstoi un fonograf. La muzeu poate fi văzut, poţi chiar asculta cîteva cuvinte pe care marele scriitor le-a adresat tot copiilor (se pare că avea o atracţie specială pentru copii).

Urmărind manuscrisele lui Tolstoi îţi dai perfect de bine seama ce înseamnă munca scriitorului. Portretul Katiuşei Maslova din „Învierea" a fost scris în 17 variante. Aici în arhivele muzeului se păstrează cu sfinţenie 160.000 de file de manuscris. 160.000 de adevărate lecţii despre frumuseţea şi respectul pentru cuvîntul scris.

Am avut mai de mult prilejul, împreună cu un grup de ziarişti, să discut cu secretarul lui Tolstoi, care ne spunea că marele scriitor putea să asculte ore întregi pe celebrul pianist din acele timpuri Goldenweiser interpretînd sonatele lui Beethoven şi valsurile lui Chopin. Nu prea mulţi oameni ştiu că Lev Tolstoi a fost şi compozitor. La muzeu se păstrează manuscrisul unui vals al său.

Se spune că literatura nu se prea împacă cu cifrele. Totuşi, panoul de cifre care se poate vedea în ultima încăpere a muzeului, nu te poate lăsa indiferent. Pînă în 1917 în Rusia operele lui Tolstoi s-au publicat doar în 11 milioane exemplare. În Uniunea Sovietică a apărut culegerea de opere complete în 90 de volume, cea mai mare culegere din lume din opera unui scriitor. Lucrările lui Lev Tolstoi au fost editate în toate limbile naţionalităţilor din U.R.S.S. într-un tiraj de 100 milioane exemplare. Dacă ar fi să facem un calcul elementar asta ar însemna să revină cîte un volum al lui Tolstoi la fiecare doi locuitori. Iată adevărata slavă a marelui scriitor rus Lev Nikolaevici Tolstoi.

Al. STARK

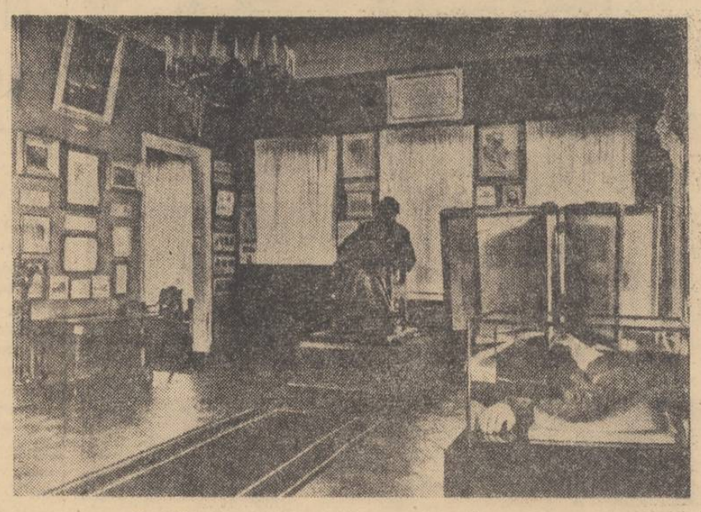

O sală a Muzeului de Stat L. N. Tolstoi din Moscova

Insemnări

Gae şi ai lui

Ne-aţi auzit de Gae? Păcat. În Piteşti, Gae e un personaj arhicunoscut. Şi copiii care abia au învăţat literele alfabetului şi îşi fac plimbarea prin parcul „V. Roaită", îl ştiu. Aceasta, fără a mai vorbi de miile de sportivi care vin să-şi vadă echipa favorită „Dinamo", de sutele de îndrăgostiţi ce se plimbă pe alei, de pionieri ori pensionari, femei ori militari. Într-un cuvînt, Gae e cineva la Piteşti. N-a făcut vreo descoperire arheologică, n-a cîştigat ca Dumitrescu 300.000 lei la Pronosport, n-a inventat vreo maşină modernă. Şi, atunci mă veţi întreba: „Cine-i Gae?" Ştiu doar atît: îl cheamă Gae. Totuşi, Gae şi-a înscris numele în contemporaneitate, simplu şi fără mare osteneală. Dacă Nero a dat foc Romei, Columb a pleoştit un ou, Prinzip l-a împuşcat pe Franz Ferdinand la Sarajevo iar contele Sandwick, copleşit de partidele sale de cărţi a creat o mîncare nouă, Gae, al nostru a luat, într-o zi, un ciocan şi o daltă şi s-a urcat pe podul de cale ferată din faţa parcului „Vasile Roaită". Acolo, cu migală de „artist" şi-a săpat numele în piatră, să-l ştie lumea. Ce l-a îndemnat, cum s-au petrecut lucrurile, rămîne să afle posteritatea. Acesta e Gae. Cineva care n-a avut altceva mai bun de făcut...

Se pare însă că asemenea manii nu l-au stăpînit numai pe Gae. Cîţi dintre dv. nu aţi trecut prin sala de aşteptare a Gării de Nord din Capitală. Sala e grandioasă, curată, aerisită, cu bănci cuprinzătoare. Nu de mult, stînd acolo, am făcut o descoperire de seamă. Pe acolo au trecut o serie de „personalităţi", care au socotit necesar să-şi imortalizeze efemera prezenţă, prin diferite însemnări pe banca vecină.

Un cetăţean, pe nume Marin I. Bănică, din comuna Slobozia şi-a descoperit talente de poet şi a lăsat nişte versuri schioape dintr-o poezioară, proprie. Un altul S. Voicu din Căciulaţi găsise momentul pentru confesiuni. Să-l afle lumea vîrsta sa, a fetii cu care vorbeşte şi alte intimităţi. În cîteva minute am făcut cunoştinţă cu o mulţime de „scriitori de bănci". Cu Pali Antal din Suceava, cu Maria Ghiunghiuş din comuna Girleni, raionul Buhuşi, cu Elena Hanganu din Tg. Ocna, cu Mizger Anton din Satu Mare şi alţii.

Ce sentimente i-a animat nu ştiu. Ştiu doar că gestul în sine e costisitor şi ne. avenit.

Sau, cei care merg să viziteze mînăstirea Curtea de Argeş ce au cu fiinţa legendarului Manole de trebuie lunar văruită pentru a se acoperi mîile de semnături depuse? Sau cei care merg la Predeal, Cîmpineşti ori Eforie ce au cu băncile din parcuri, cu pomii, cu mesele de la cluburi şi cărţile din bibliotecî de le acoperă cu atîtea „suveniruri".

B. DANILA

„Pădurenii" au ieşit în lume...

„Pădurenii", aşa sînt porecliţi locuitorii comunei Zecehotare. Dar iată că „pădurenii" au ieşit din anonimat în ultimii ani. Prezentul şi-a pus şi aici pecetea pe realităţi numeroase şi diverse.

Zecehotarele, cu văile şi dealurile împădurite, cu oamenii şi realizările sale, devine apropiat şi drag oricui vine aici şi caută să-l înţeleagă.

Deşi veniserm aici numai şi numai în scopul de a mă odihni, nu m-a răbdat inima să stau la o parte de munca şi preocupările acestor oameni. Aşa că într-una din zile am pornit-o spre satul popular. Pe drum însă, am avut surpriza de a mă întîlni cu un vechi cunoscut pe care nu l-am mai văzut de cîţiva ani şi despre care auzisem multe prin sat.

— Noroc, tovarăşe Ciupleu I, îl strig de departe pe nume, stringîndu-ne după aceea mîinile. De unde veniţi şi încotro? Tocmai mergeam la sfat.

— Atunci e-n ordine. Hai cu mine pînă la canal iar de acolo o să trecem şi pe la sfat.

Canalul nu era prea departe, aşa că am ajuns repede. De-a lungul unui kilometru şi jumătate, la traseul canalului pe care cîteva săptămîni mai tîrziu a început să curgă apa potabilă în satul Bătrînul, lucrau de zor peste o sută de oameni. Ne-am oprit în faţa unui grup de oameni, care după cîte am observat începuseră lucrul doar de puţin timp. Erau minerii din schimbul întîi.

— Muncim, spunea minerul Matei Gavril, pentru că ştim că tot ce facem este numai pentru noi, pentru fericirea copiilor noştri.

— Copiii mei trăiesc astăzi fericiţi, a intervenit minerul Ciuclea Dumitru, tată a opt copii. Acum sînt alte timpuri, nu ca atunci cînd eram eu copil. Din şapte copii, cîţi am fost la părinţi, nici unul n-a avut posibilitatea să înveţe nici măcar alfabetul, dar mi-te să studieze la un institut de învăţămînt superior. Sărăcia ne-a silit să intrăm cu toţii slugi pe la chiaburi. Acum copiii mei nu mai trebuie să slugărească la nimeni, lor le sînt deschise toate drumurile spre viitor.

Socotind că este timpul să-mi continui drumul mi-am luat rămas bun de la ei şi împreună cu preşedintele Ciupleu, m-am îndreptat spre sfatul popular. Dar înainte de a ajunge la sfat, am mai luat cunoştinţă de încă alte cîteva realizări ale „pădurenilor".

În primul rînd am admirat noul şi frumosul cămin cultural, demn de toată lauda. Au muncit cu mult suflet şi hărnicie economisind prin muncă voluntară peste 50.000 lei din valoarea de deviz. Tot aşa au lucrat şi la construirea dispensarului medical, care are şi o casă de naştere cu patru paturi. Acest dispensar a şi fost inaugurat. Cei din Zecehotare au posibilitatea să primească deja asistenţa medicală acasă sau la dispensar.

În zilele noastre, acest lucru pare ceva obişnuit. El se întîmplă peste tot, dar pentru zecehotărani care înainte de eliberare nu aveau nici măcar o moaşă în sat, cel mai apropiat spital era la Beiuş (40 de km. depărtare), iar acum au trei medici, doi felceri şi o moaşă, reprezintă nu numai o deosebită bucurie ci şi o mîndrie.

— Vedeţi dv., spunea tovarăşul Marcon Vasile, secretarul organizaţiei de bază P.M.R. din comună, în trecut noi nu am avut măcar o şcoală. Aşa că spre deosebire de acum 15 ani, cînd în comună nu exista decît un singur absolvent a 7 clase primare, în prezent un sfert din copiii de vîrstă şcolară sînt absolvenţi a 7 clase elementare. De asemenea, există mai mulţi copii la diferite şcoli profesionale, şcoli medii tehnice sau de cultură generală. Dintre cei ce au terminat liceul mulţi au urmat mai departe diferite institute de învăţămînt superior.

— Viaţa s-a schimbat complet pentru „pădureni" şi într-un alt fel, interveni de data aceasta preşedintele Ciupleu. Locul opiniei atît de mult folosită de „pădureni", a fost luat de încălţămintea de piele. Nici sumanul, lucrat în casă, nu mai are în prezent întrebuinţare. Înfăţişarea satului nu a rămas neschimbată nici ea. În locul caselor scunde şi întunecoase, învelite cu paie, au apărut sute de case noi, mari şi frumoase, construite în ultimii ani. Radio-ul de asemenea nu mai e o „minune" pentru aceşti oameni. Zi de zi apar noi antene de radio deasupra caselor nou construite.

...Spuneam la început că venisem în Zecehotare în scopul de a mă odihni. Este ceeace am făcut în ambianţa fnoirilor pe care „pădurenii" le făuresc cu spirit gospodăresc cu însufleţire.

Florian JURCA

Frumos şi interesant

(Urmare din pag. 1-a)

masă, perdelelor, abajururilor pentru lămpi etc. Materialele plastice transparente sau mate vor fi imprimate într-o bogată gamă de culori. Producţia industrială va începe curînd. Aceasta înseamnă că în scurt timp, spre bucuria gospodinelor aceste produse vor apare în magazine. Spunem spre bucuria gospodinelor pentru că am văzut multe mostre produse pentru probă. Ele sînt rezultatele progresului tehnic neîntrerupt al industriei noastre. Aceste produse vor cuceri în scurt timp aprecierile unanime ale cumpărătorilor.

Mezinul uzinei aşteaptă cu nerăbdare terminarea probelor tehnologice şi începerea producţiei industriale.

Încălţăminte modernă

Colectivul fabricii „Bela Breiner" este un pasionat al noului. Cele 60 modele ceate la secţia de încălţăminte sînt apreciate de cumpărătoarele noastre cît şi de vizitatorii celor 30 expoziţii internaţionale la care au fost expuse. Varietatea de modele şi culori şi calitatea execuţiei fac aceste produse deosebit de apreciate.

Facsimilul unei scrisori

Acum un an uzina a primit o scrisoare. Era aşteptată cu multă nerăbdare. Oamenii cei mai competenţi trebuiau să-şi spună cuvîntul asupra calităţii primului saxofon realizat în ţara noastră. Sosirea scrisorii a produs o mare bucurie în rîndul colectivului. Aprecierea Filarmonicii de Stat „Banatul" din localitate că „saxofonul poate fi comparat cu unul de orice marcă străină" a fost satisfacţia colectivului pentru munca depusă. De atunci saxofonul realizat aici a ajuns în orchestrele multor întreprinderi.

Lustre şi accesorii

Nu este vorba de accesorii la lustre. În afară de lustrele, veiezele şi lămpile aplice care se realizează într-unul din sectoarele fabricii se mai produc aici şi accesorii necesare industriei noastre de marochinărie.

Exigenţa colectivului pentru calitatea produselor, bunul gust care îi ajută să realizeze produse aspectuoase, cu linii elegante i-a călăuzit şi în fabricarea accesoriilor mult apreciate de cumpărători.

Dar nici cu aceasta nu se încheie activitatea multilaterală a fabricii. Aici se mai fabrică de la crema de ghete pînă la vopseaua de acoperirea pieilor, o gamă variată de chimicale necesare industriei noastre de pielărie şi încălţăminte.

Şi aici ca peste tot în ţară există planuri de viitor. 20 modele noi de încălţăminte, 30 modele noi de lustre, zeci de noi articole pentru marochinărie, sortimente îmbogăţite la pielea artificială şi la foile subţiri din material plastic sînt cuprinse în planul pe 1961 al fabricii. Bineînţeles dacă nu ne vor oferi şi noi surprize plăcute.

Elena PAVELESCU
şi Mihaela ALEXANDRU

Somniferele împotriva... lupilor

Lupii aduc omenirii pagube uriaşe. Aceasta se întîmplă deoarece lupii au un apetit deosebit de mare, o oaie întreagă de abia ajunge pentru potolirea foamei la doi lupi. Iarna cînd toate animalele pădurii, care în mod obişnuit constituiau hrana lor, se ascund, lupii se adună în cete şi se apropie de sate, prădînd turme şi atacînd chiar oameni. Oamenii din vremuri străvechi duc o luptă crîncenă cu ei. Dar vînătoarea de lupi este deosebit de grea, deoarece lupii sînt foarte prudenţi şi şireţi. În Uniunea Sovietică s-a început o vînătoare de lupi cu metode deosebite, întrebuinţîndu-se în acest scop un somnifer. Pentru a atrage lupii, se întrebuinţează cadavrul unui viţel îmbibat cu doze mari într-o substanţă puternic somniferă. Lupii înfulecînd carnea, adorm curînd şi sînt uşor de prins.

Rezistenţa la insecticide

Problema rezistenţei insectelor la acţiunea insecticidelor se pune din ce în ce mai serios. Muştele s-au dovedit astfel primele care au devenit rezistente la acţiunea insecticidelor de tip „analcid".

Insecticidorezistenţa apare după administrarea unor doze submortale sau repetate şi este strict specifică. Care este explicaţia? Se pare că rezistenţa ar fi consecinţa unei selecţii darwiniste. Insecticidele nu ar provoca modificări în structura insectelor ci ar opera o selecţiune prin distrugerea indivizilor sensibili. În schimb, insectele care supravieţuiesc devin foarte prolifice. S-a constatat, astfel, că urmaşii unei tulpini de muşte care au supravieţuit la tratamentul cu insecticid, depun cu 70 la sută mai multe ouă decît muştele normale.

Un scriitor puţin cunoscut: MULTATULI

Pentru început o lămurire: Multatuli este un pseudonim (de la latinescul multa tuli = a suferit mult) şi aparţine lui Eduard Douwes Dekker, remarcabil scriitor olandez continuator al celor mai bune tradiţii ale literaturii progresiste olandeze. A trăit între 1820—1687.

Fiul unui căpitan din flota comercială, el a lucrat în anii de tinereţe ca funcţionar la o mare firmă comercială din Amsterdam. Făcîndu-se vinovat de o înregistrare greşită a unor transporturi, patronul l-a concediat fără milă şi în căutarea de lucru tînărul a ajuns pînă la urmă într-unul din porturile insulei Iava — pe atunci colonie olandeză.

A fost angajat ca funcţionar la camera de comerţ din Batavia — oraş portuar din Iava. Dar el nu se împăca cu atmosfera apăsătoare din biroul de lucru, în care avea de executat o muncă monotonă, plictisitoare. Avea de ţinut evidenţa uriaşelor profituri ale plantatorilor de cafea. Totul îi amintea de plictisitorul birou din Amsterdam. Este de aceea foarte bucuros cînd obţine numirea sa în calitate de controlor secund într-o regiune îndepărtată pe ţărmurile Sumatrei. Aici tînărul Dekker îşi poate astîmpăra setea de a cunoaşte, aici îi poate cunoaşte pe indonezieni, să le asculte cîntecele şi să înveţe melodioasele lor limbi. Pretutindeni Dekker a putut vedea ţărani istoviţi de munca peste puterile lor, fără vlagă, roşi de boli. Pretutindeni el a putut vedea ogoare părăginite căci întreaga populaţie era trimisă forţat să muncească pe plantaţiile exploatatorilor olandezi.

De ce oare, se întreba el nu o dată, oameni atît de harnici flămînzesc în timp ce natura şi solul sînt aici atît de darnice? A meditat şi a înţeles pînă la urmă că oamenii pier cu zile pe pămîntul patriei lor pentru că plantatorii olandezi le-au răpit cele mai bune terenuri pe care indonezienii cultivau orez — principalul lor aliment — şi au organizat uriaşe plantaţii de cafea, cacao, trestie de zahăr şi piper. A înţeles că Olanda „ţară mică cu gură uriaşă" jefuieşte nemilos insulele olandeze şi că veniturile colonialiştilor sînt îmbibate de sîngele şi sudoarea milioanelor de locuitori din aceste insule.

Drept şi sincer, păturos de o dragoste fierbinte pentru oameni, Dekker — care între timp a avansat pe scară ierarhică ajungînd pînă la aceea de rezident — a protestat împotriva metodelor de jefuire a popoarelor indoneziene. A scris plîngeri, memorii, credea încă în naivitatea sa că guvernul olandez va dori să îndrepte lucrurile. Nimeni nu l-a ascultat. A fost considerat un excentric şi pînă la urmă a fost concediat. Întors în patrie, după ani de privaţiuni, a hotărît să povestească lumii întregi despre crimele strigătoare la cer ale burgheziei olandeze. A început să scrie. Romanul său „Max Havelaar" cu caracter autobiografic, este o necruţătoare demascare a politicii colonialiste. În centrul romanului stă imaginea tragică a umanistului solitar Max Havelaar, luptător curajos în apărarea drepturilor unui popor asuprit. Autorul se ridică la generalizări şi zugrăveşte un tablou zguduitor al suferinţelor şi umilinţelor pe care le îndura poporul indonezian. Şi în celelalte lucrări dintre care amintim „Ideeën", „Millioenenstudieen" el se dovedeşte acelaşi înflăcărat apărător al celor mulţi şi umiliţi din Indonezia înfierînd pe capitaliştii olandezi şi pe feudalii locali.

Astăzi, sute de milioane de oameni din Asia de sud-est şi Africa, printre care şi indonezienii pe care Multatuli i-a îndrăgit atît de mult au scuturat lanţurile robiei coloniale.

I. B.

Cezar Boliac

Critica literară burgheză a aruncat un văl de tăcere asupra operei uneia din tre figurile reprezentative ale literaturii noastre din veacul trecut. Acesta a fost scriitorul paşoptist Cezar Boliac.

Născut în Bucureşti la 26 octombrie 1813 el deveni poetul ce „cînta iobagul şi-a lui lanţuri de aramă" cum prea bine l-a caracterizat Eminescu în „Epigonii". Ca mulţi alţi tineri al căror nume a rămas încrustat în istoria literaturii: V. Cîrlova, N. Bălcescu, Gr. Alexandrescu, Boliac a intrat în miliţia naţională de unde a plecat curînd mînat de dorinţa de a se dedica preocupărilor culturale şi politice. Insufleţit de ideea luptei pentru dezrobirea socială şi naţională a poporului, Cezar Boliac se apropie de rîndurile tinerilor progresişti. Alături de Bălcescu, a fost unul din cei mai aprigi luptători ai revoluţiei de la 1848. Activitatea revoluţionară a legat-o în mod strîns de cea poetică. La el, poezia are un adînc caracter social. Poeziile „Sila", „Ocna", „Cîlcaşul", „Ciocoii în revoluţie", vibrează de ură şi revoltă împotriva asupritori boiereşti.

Lui Boliac îi revine meritul de asemenea de a fi dat încă în prima perioadă a activităţii literare după primul său volum intitulat „Meditaţii", scris prin 1835, una din primele drame originale din literatura noastră. Ea a fost scrisă şi jucată în 1836 şi avea titlul „Matilda".

Paralel cu activitatea în poezie, Cezar Boliac a militat şi în gazetărie, colaborînd la mai multe ziare. A scris cronici dramatice şi muzicale, articole de critică literară, studii de arheologie şi geografie, mitind în vasta activitate publicistică în perioada de pregătire a revoluţiei de la 1848 pentru ideile cele mai înaintate ale timpului.

Ca şi în poezie, în critica şi teoria literară Boliac s-a dovedit purtătorul unor idei avansate. Articolele lui despre poezie formulează în linii mari concepţia scriitorilor paşoptişti despre misiunea literaturii. Înţelegea literatura şi arta în genere ca o armă de luptă şi de educare a poporului cerînd poeţilor oglindirea realistă a vieţii. Articolul, „Poezia" apărut în 1846 în „Foaie pentru minte, inimă şi literatură" este elocvent în această privinţă.

Credincios idealurilor de luptă îşi continuă activitatea socială pînă la sfîrşitul vieţii ca entuziast partizan al Unirii şi ca luptător pentru ideile de libertate şi progres. Ca participant activ la revoluţia din 1848 gustă şi el din plinea amară a exilului împreună cu Bălcescu.

Lucrările sale nu sînt lipsite însă de unele influenţe idealiste ceea ce umbreşte oarecum limpezimea unora din paginile scrise de el.

Boliac s-a stins din viaţă în 1881. Contribuţia sa constituie un capitol preţios în literatura română.

C. MIHALACHE

Pierre Brasseur

Pe numele său adevărat Pierre Albert Espinasse, s-a născut la Paris, în 1905.

Acel care avea să devină mai tîrziu marele actor de teatru şi de film, a început prin a fi desenator, lucrînd pentru diferite publicaţii. Lumea spectacolului, pe care o cunoscuse de mic, mama sa fiind o renumită actriţă de teatru, îl atrage în mod deosebit determinîndu-l să intre într-o echipă teatrală care făcea turnee în provincie. Acolo îşi face Brasseur ucenicia reuşind în 1925 să fie angajat la Paris. Brasseur cutreieră teatrele pariziene impunîndu-se ca un talent autentic în plină dezvoltare.

Mai tîrziu, în compania lui J. L. Barrault sau la teatrul Antoine, îndrumat fiind de marele actor Jouvet, Brasseur îşi adînceşte posibilităţile de exprimare artistică abordînd roluri mai dificile, mai complexe, pe care le interpretează cu măestrie.

Activitatea teatrală n-a fost abandonată de Brasseur nici cînd s-a lansat ca artist de film, teatrul rămînînd marea sa pasiune, precum a declarat-o el însuşi.

În momentul de faţă Brasseur joacă cu un mare succes alături de actriţa Maria Casaris rolul scriitorului G. B. Shaw din piesa „Mincinosule drag" de John Kitty.

Prima apariţie pe ecran şi-o face chiar în anul angajării definitive la Paris — 1925 — cînd regizorul Jean Renoir îl distribuie în filmul „La fille de l'eau". În anii care au urmat, Pierre Brasseur joacă în nenumărate filme, roluri care-i aduc simpatia şi admiraţia publicului, dar primul său mare rol îl interpretează mult mai tîrziu, în filmul realizat de Marcel Carné în 1938 „Quai des brumes".

Ultima creaţie în care publicul nostru l-a admirat pe Pierre Brasseur a fost aceea din filmul lui René Clair, „Porte des Lilas" (terminat în 1959) unde interpretează un personaj cu totul opus celor pe care le-a jucat în filmele precedente.

Pierre Brasseur s-a făcut cunoscut şi ca autor dramatic, scrînd şi interpretînd piesele sale „Cerneala neagră", „Grison" care în 1936 a fost transpusă pe ecran, „Trece un înger", şi altele încă.

Ion BARNA

Mic dicţionar de expresii celebre

CINCINNATUS — Iată un nume care dăinuieşte şi la care se face deseori aluzie de aproape 2500 de ani. Ce l-a făcut celebru? Plugul! A impresionat imaginaţia celor vechi faptul că oamenii care s-au dus să-i înmîneze însemnele demnităţii de consul roman la care fusese numit, l-au găsit pe ogor la coarnele plugului şi că, după ce a fost consul şi dictator şi salvase republica, s-a demis şi s-a întors la coarnele plugului.

De aceea numele lui a devenit echivalent cu o austeră simplitate.

NICOLAE SOREANU

Anul acesta s-au împlinit zece ani de la moartea lui Nicolae Soreanu, unul dintre cei mai de seamă actori ai noştri.

Nicolae Soreanu s-a născut în Bucureşti, în ziua de 3 iulie 1874 şi a murit în vîrstă de 76 de ani.

În anul 1890, Soreanu s-a prezentat la examenul de admitere al Conservatorului. A fost însă respins, fiind găsit lipsit de calităţi scenice. Tînărul de 16 ani n-a disperat însă. În anul următor şi-a încercat norocul cu „Dracul şi baba", după ce căzuse cu „Sergentul" de Vasile Alecsandri. A fost primit în Conservator, dar fără entuziasm din partea comisiei, care în schimb s-a extaziat după alţi candidaţi care, mai tîrziu, au ocupat onorabile profesiuni, dar care n-aveau vreo legătură cu arta teatrului. Soreanu a fost elevul lui Ştefan Vellescu, profesor de artă dramatică şi al lui Constantin Nottara. În 1895, fiind încă elev de Conservator, Soreanu a fost luat în turneu de către Matei Millo, — unul din acele turnee în care reglementarele mese nu prea se respectau. Millo a prezis lui Soreanu o mare carieră.

Absolvind Conservatorul în 1896, Soreanu a făcut cerere de angajament la Teatrul Naţional. În ciuda premiului întîi pentru comedie, pe care-l luase pentru felul cum a interpretat pe Harpagon din „Avarul" de Moliére, directorul Teatrului Naţional, Grigore Cantacuzino, a respins oferta premiantului, din pricina lipsei de fonduri. A fost nevoie de intervenţia energică a lui Ştefan Vellescu care, pe drept cuvînt, a arătat inutilitatea Conservatorului dacă nu sînt angajaţi la Teatrul Naţional, singurul teatru stabil al Capitalei, nici măcar absolvenţii premiaţi, — pentru ca Soreanu să fie angajat la Naţional cu 80 lei pe lună.

Au urmat şase ani de figuraţie. Tînărul actor apărea cînd într-un oştean, cînd într-un matelot, cînd într-un om din popor, cînd ţinînd halebarda. Cum se spune în limbaj teatral, Soreanu a dus tava timp de ani de zile. Era tare supărat cînd, întrebat de vreun prieten pe cine joacă, trebuia să răspundă: „Pe un om din popor". — „Bine, bine, pe un om din popor, dar cum îl cheamă?". Căci rolurile jucate de N. Soreanu, pînă în 1904, nu prea aveau stare civilă.

În spre vară, cînd începeau aşa zisele reprezentaţii în beneficiu — reprezentaţii de tristă amintire, pe care actorii proeminenţi şi le organizau pentru a o mai putea scoate la capăt, se recurgea, în disperare de cauză, şi la serviciile tînărului Soreanu, care avea prilej să apară în roluri cu nume pe afiş.

Regizorul Paul Gusty, întrezărind posibilităţile lui Soreanu, i-a încredinţat primul rol de răspundere: pe Inspectorul Prell din „Institutorii", satira lui Otto Ernst împotriva pedantismului pedagogic, — tip de ursuz, dar cu inimă bună, burzuluit dar om drept, în care Soreanu a făcut o adevărată creaţie.

Dar în ciuda succesului din „Institutorii", rolurile mai de seamă se lăsau aşteptate, astfel că într-o seară Soreanu juca pe Inspectorul Prell, pentru ca în seara următoare să apară în rolul servitorului din „Ziua scadenţei".

Într-o zi din iarna lui 1905, a venit pe scena Teatrului Naţional actorul italian Ermete Novelli, aflat în turneu, pentru a felicita pe protagoniştii piesei „Stingerea":

— Ei, ce spui, cum ţi-a plăcut? — l-a cercetat directorul Alexandru Davila.

— Cum îl cheamă pe actorul care a jucat pe servitorul din actul al treilea? — s-a interesat, înainte de orice, Novelli.

Actorul care jucase rolişorul servitorului, era chiar Soreanu, care, tacticos, se degrima în cabină, lăsînd pe alţii să treacă la felicitări. Cu multă greutate, mai mult pe sus, regizorul de serviciu l-a adus pe Soreanu pe scenă, pentru a primi felicitări, care au însemnat o cotitură în cariera sa.

Au început să vină rolurile şi să se afirme creaţiile lui Soreanu. Unele nu erau roluri cu text mult, dar Soreanu ştia să dea amploare oricărui rol, folosindu-se de mijloace simple, dar cu atît mai expresive.

În 1946 Soreanu a fost sărbătorit, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de teatru.

Deşi pensionat, el a fost în cadrele active ale teatrului pînă la sfîrşitul vieţii.

Ioan MASSOFF

Surprize la Mamaia

(Urmare din pag. 1-a)

cime, lăsînd în urmă nisipul tasat şi terenul nivelat gata să-i primească pe constructori.

„Într-o zi, cît alţii în zece"

Acest leit-motiv al basmelor cu feţi-frumoşi a devenit aci, la Mamaia, adevărată unitate de măsură a progresului tehnic. Rapiditatea cu care se ridică aci construcţiile este o dovadă. Primul corp al unui bloc-turn — cu 10 etaje şi cu o suprafaţă de 600 m.p., s-a înălţat văzînd cu ochii: un etaj pe zi.

E rezultatul firesc al folosirii cofrajelor glisante. Procedeul de lucru e aproape industrial. Un cofraj înalt de 1,15 m., urmăreşte perfect conturul pereţilor interiori şi exteriori. În interiorul cofrajului se toarnă betonul. Deasupra, o podea serveşte drept platformă de lucru constructorilor. Din loc în loc, ancorate de cofraj, sînt montate nişte pompe hidraulice. Acţionate centralizat, ele alunecă în sus de-alungul unor tije, trăgînd după ele întreg eşafodajul: cîte 2 cm. la fiecare 10 minute. Într-o zi construcţia înaintează cu înălţimea unui etaj.

Unui asemenea grad de tehnicitate îi corespunde un sistem îmbunătăţit de organizare a muncii şi, mai cu seamă, o pregătire superioară a oamenilor. Betoniştii, fierarii, dulgherii, aleşi dintre cei mai buni, îndeplinesc toate operaţiile cu precizie de ceasornic. Procesul de lucru e continuu. Fixarea armăturii şi turnarea betonului, montarea tîmplăriei, urmărirea atentă a nivelului care trebuie să fie acelaşi la toate cele 70-80 de pompe, sînt operaţii care cer constructorilor operativitate şi atenţie. Gh. Beznea, şeful unei echipe de fierari-betonişti, dulgherii Simion Octavian şi Gh. Voicu, betoniştii Ion Ilinca şi Victor Dumitrescu, mecanicul de macara Ion Boiceanu, şi-au însuşit perfect tehnica şi ritmul cerute de noua metodă. Primul bloc-turn a fost astfel ridicat „de roşu" într-un timp record: cîte 11 zile pentru fiecare din cele două corpuri, cu economii de 40 la sută la materialul lemnos şi 5 la sută la preţul de cost faţă de construcţiile obişnuite.

Urmărind macheta

Blocul-turn, pe care acum oricine îl poate admira, nu este singura construcţie apărută în acest răstimp la Mamaia. Un al doilea bloc cu 9 etaje este acum în lucru, iar în jurul lor alte cinci construcţii cu cîte 4 etaje au intrat în stadiul de finisare. S-ar putea ca la apariţia acestor rînduri cifra de mai sus să nu mai corespundă realităţii: la Mamaia totul se întîmplă într-un asemenea ritm încît imaginile nu pot fi fixate pentru multă vreme. De aceea, făcîndu-i pe constructori să-şi continue munca, vă vom prezenta, urmărind macheta, Mamaia anului 1962.

Noul complex de vile va totaliza 10.000 de locuri, dintre care jumătate vor fi date în folosinţă încă în vara viitoare. Pe porţiunea cuprinsă între punctul „Pescăriei" şi actualul Cazino se vor ridica nu mai puţin de 18 hoteluri. Şapte dintre ele vor avea 9 etaje, şi 10, iar un altul cu 18 etaje. — La intrarea în staţiune va domina întregul ansamblu. Camerele cu 2 şi 3 paturi vor fi prevăzute cu tot confortul pe măsura celor mai exigente gusturi. Băile de mare în timpul iernii vor deveni în curînd un lucru obişnuit: în lupta cu natura proiectanţii au prevăzut ca două dintre hoteluri, cu o capacitate de 900 locuri, să funcţioneze şi în sezonul rece. Aci, bazine cu apă de mare încălzită şi decorul înconjurător vor crea iluzia, aproape perfectă, a unei veri neîntrerupte. Pentru cei friguroşi chiar şi în timpul verii, vor fi amenajate alte două bazine, descoperite, cu apă încălzită.

Un mare cazino pe plajă, 12 restaurante şi numeroase magazine vor sta la îndemîna vizitatorilor.

Noul complex de odihnă va fi deservit de un centru gospodăresc, situat înaintea intrării în staţiune. El va cuprinde printre altele un laborator de cofetărie, în care se vor prepara zilnic 30.000 de prăjituri, un altul pentru prepararea a 4—5000 kg. carne, numeroase magazii frigorifice, o fabrică de gheaţă, o spălătorie cu o capacitate de 8000 kg. rufe pe schimb, şi altele. O parte din aceste construcţii, ca de pildă un cămin cu 200 de locuri şi 32 de apartamente pentru personal, clădirea administrativă, fabrica de gheaţă şi de preparate de carne, au intrat în stadiul de finisare.

Cît despre distracţii, posibilităţile vor fi multiple. Va exista doar greutatea alegerii. Parcul ce se va amenaja pe malul lacului Tăbăcăriei, cu teren de volei, baschet şi tenis, clubul nautic — de aci şi cel de pe malul Siutghiolului, vor fi mult căutate de sportivi. Pentru amatorii de spectacole: un teatru cu scena pe apă, în noul parc, şi un altul descoperit, cu 1000 locuri în centrul staţiunii.

O nouă şosea, pe malul Siutghiolului, va face legătura cu Constanţa prin şoseaua ce merge la Ovidiu. Automobiliştii şi motociclişti vor avea la îndemînă nu numai zone speciale de parcare, ci şi ateliere de reparaţii şi staţii de alimentare cu combustibil.

Iată deci atîtea surprize pe care Mamaia le va oferi vizitatorilor ei, încă din vara anului viitor. Despre ele şi despre munca celor care le înfăptuiesc, vă vom da mereu noi veşti.

Sonia MARCARIAN

CALEIDOSCOP

Din istoria anecdotică a teatrului românesc

Cîteva debuturi hazlii

Nae Ciucurette *a fost un apreciat comic al scenei româneşti, care s-a ilustrat atît în teatrul de proză, cît şi în operetă şi revistă. Fiind încă elev la conservator, bătrînul actor Hagiescu — cel dintîi interpret al lui Harpagon în ţara noastră — îl cheamă să-i dea un rolişor într-o revistă pe care o pregătea, în sala Eforia din Capitală. Pînă la premieră mai erau doar trei zile, dar pentru învăţarea textului nu se cerea mai mult timp, că Ciucurette nu avea de rostit pe scenă decît un cuplet scurt, al lui Ivan brag

Un gol în propria poartă...

Mentorii politicii externe americane au încercat să folosească prilejul recentelor alegeri prezidențiale din S.U.A., pentru a obține unele succese propagandistice în rîndul țărilor afro-africane. In acest scop, ei au adresat ambasadei Ghanei din Washington, ca și altor ambasade, invitația de a trimite un observator oficial care să asiste la alegeri și să se convingă personal cită „libertate" există în Statele Unite.

După primirea invitației, ambasada Ghanei a comunicat că este de acord să delege un observator oficial. După obișnuitele luări de contact pe cale diplomatică, s-a hotărît ca trimisul ghanez să urmărească alegerile la un centru electoral din Mapleton, un mic orășel din Atlanta, în sudul Statelor Unite.

In ziua alegerilor, al doilea secretar al ambasadei Ghanei în S.U.A., H. V. M. Sekyi, delegat ca observator special, împreună cu alți funcționari diplomatici ghanezi și însoțit de un reprezentant al Departamentului de stat al S.U.A., s-a aflat la Mapleton. Aici, conform trebuirilor pentru care a venit, a început să urmărească cum se desfășoară mult lăudatele alegeri „libere" americane. Dar l-a așteptat o surpriză...

Cînd grupul ghanez intră într-un centru de vot, bande de rasiști strînși în jurul localului de vot, au început să urle :

— Ce caută ăștia aici ?

— Dați-i afară pe băieții ăștia colorați. Ei nu știu că negrii nu au voie să voteze împreună cu albii ?

— Afară cu ei ! Afară cu ei ! începură să strige și alții, ridicînd pumnii.

Oaspeții ghanezi se opriră înmărmuriți. Unul din ei încercă să explice ceva. Nu-l ascultă nimeni. Insultele nu mai conteneau. Urletele rasiștilor deveneau din ce în ce mai puternice, mai amenințătoare.

Reprezentantul Departamentului de Stat, puțin jenat, încercă să murmure o explicație :

— Știți, la noi există libertate deplină și...

Polițistul însărcinat cu menținerea ordinei la centrul de vot se apropie de grupul ghanezilor și îi invită cu asprime să plece.

— Plecați sau altfel va fi aici tărăboi.

Sekyi, secretarul secund al ambasadei ghaneze și observator oficial, protestă :

— Am venit aici la invitația expresă a secretarului Departamentului de Stat, mister Herter. Sîntem diplomați ghanezi și..

Protestul nu folosi la nimic. Polițistul, un vlăjgan bine antrenat, nici nu mai așteptă răspunsul diplomatului ghanez. Îl îmbrînci cu violență și îl scoase în brînci din clădire. Iar reprezentanții Departamentului de Stat nu au făcut nimic pentru a-l apăra tot așa cum întreaga politică a guvernului S.U.A. nu a făcut nimic substanțial pentru a lichida rasismul.

Astfel s-a sfîrșit misiunea ghaneză de observare a alegerilor în S.U.A., a „democratismului" american în plină acțiune. Ambasada Ghanei la Washington a înaintat un protest în legătură cu aceste acțiuni rasiste.

Relatînd episodul de mai sus, diferite ziare din S.U.A. și din alte țări l-au caracterizat ca fiind un nou eșec al propagandei americane care caută să poleiască realitățile compromițătoare ale societății capitaliste americane.

In termeni sportivi s-ar putea spune că propaganda „modului de viață" american și-a băgat un gol în proprie poartă.

U. VĂLUREANU

Mulțumim Romîniei pentru sprijinul pe care ni l-a acordat la O.N.U.

Convorbire cu delegația Omanului la a XV-a Sesiune a Adunării Generale

In timp ce la sediul O.N.U. din New York majoritatea reprezentanților celor 99 de țări membre se pronunță pentru lichidarea rușinosului sistem colonialist, în îndepărtata Peninsulă Arabică, Anglia duce un război de agresiune împotriva micului popor al Omanului.

La această sesiune zece state arabe au cerut înscrierea pe ordinea de zi a problemei Omanului.

Adunarea Generală a aprobat înscrierea acestei probleme pe ordinea de zi, trimițînd-o însă spre discuție Comitetului politic special, conform recomandării Comitetului general !

★

Pe Emirul Himiar Ben Suleiman, fiul șeicului Suleiman Ben Himiar, conducătorul regiunii Gebel El Ahdar (Munții Verzi) din Oman și șeicul Ibrahim Itfieshe, i-am întîlnit îndată după ședința Adunării Generale care a discutat această problemă. Ne-am așezat la una din mesele aflate pe lungile coridoare din clădirea O.N.U.

— Delegația noastră, **îmi spune șeicul Ibrahim Itfieshe** a străbătut o cale lungă spre a veni aici, la New York, ca să înfățișeze la O.N.U. cazul poporului nostru și să demaște în fața întregii lumi agresiunea britanică din Oman unde Anglia duce în secret un război sălbatic împotriva poporului omanez. Britanicii împiedică opinia publică mondială să afle despre această agresiune și înșiși corespondenții de presă din Anglia relatează că nu pot obține știri din această regiune.

Agresiunea britanică — **a continuat interlocutorul meu,** — a fost îndreptată împotriva oamenilor nevinovați, copii și femei. Agresorii au distrus toate orașele importante și au dat foc multor sate. Ei folosesc în prezent tot felul de arme moderne împotriva poporului nostru, inclusiv bombardiere cu reacție, tancuri și artilerie grea. Agresorii speculează faptul că noi ducem lipsă de arme, precum și slăbiciunea noastră economică.

După cum vedeți micul nostru popor e nevoit să lupte în condiții de inegalitate cu o armată agresoare puternică, echipată cu cele mai moderne arme. Dar cu toate acestea, **a relevat el,** poporul omanez continuă lupta și nu o va înceta pînă cînd ocupanții nu vor părăsi țara noastră. Lupta pe care o ducem este o luptă împotriva colonialismului.

Emirul Himiar Ben Suleiman a arătat la rîndul său, că faptele istorice demonstrează că Anglia a recunoscut imamatul Omanului ca o entitate independentă pînă cînd s-a descoperit că există petrol în mari cantități în această regiune. El a subliniat că îndată după ocuparea de către trupele britanice a capitalei Omanului, Nizva, la 17 decembrie 1955, au fost trimiși ingineri și utilaj britanic în regiunea Fahud, bogată în petrol, unde au și început prospecțiunile. Intervenția britanică constituie o încălcare flagrantă a Cartei O.N.U. și a principiilor dreptului internațional. Situația din Oman — **a încheiat emirul Himiar Ben Suleiman** — este un exemplu clar a unei agresiuni armate fățișe săvîrșită de o mare putere colonială împotriva independenței, suveranității și integrității teritoriale a unei țări mici.

Ziarele britanice — **a continuat șeicul Ibrahim Itfieshe referindu-se la poziția condamnabilă a reprezentantului Angliei în Comitetul general,** au recunoscut că guvernul britanic a cheltuit aproximativ 10 milioane de lire sterline pentru ofensiva din regiunea Gebel El Ahdar și au folosit în 1959, cca 12 mii de soldați pentru ocuparea acestei regiuni. Pînă și presa britanică a recunoscut aceasta. Totuși, reprezentantul Angliei a declarat în Comitetul general că în prezent nu ar fi decît 300 de soldați britanici în Oman.

Omanul — **a continuat el** — a prezentat cazul său Consiliului de Securitate în 1957, dar nu a reușit să obțină discutarea acestui caz deoarece ne-a lipsit un singur vot. Anul acesta însă, cu sprijinul țărilor iubitoare de pace, și bucurîndu-ne de simpatia multor țări printre care și Romînia, am reușit să obținem ca Adunarea Generală să aprobe înscrierea pe ordinea de zi a problemei Omanului. Noi considerăm aceasta ca o primă victorie a poporului nostru. Imamul Omanului și poporul omanez salută cu satisfacție sprijinul moral al Națiunilor prietene printre care și Romînia precum și cel al presei internaționale prietene.

Apreciind intervenția reprezentantului R.P.R. în Comitetul general, care a intervenit în favoarea discutării problemei Omanului în Adunarea Generală, șeicul Ibrahim Itfieshe mi-a spus în încheiere : Vă rog să transmiteți mulțumirile noastre Romîniei pentru sprijinul pe care ni l-a acordat la O.N.U.

Al. GHEORGHIU

New-York

DUPĂ „FOCUL VICTORIEI"

In caricatura de mai sus intitulată „După focul victoriei" și apărută în ziarul vest-german „Süddeutsche Zeitung" este satirizată situația ingrată în care s-a aflat cancelarul Adenauer după alegerile din S.U.A. Cu o zi înainte de alegeri el nu și-a ascuns preferința pentru Nixon. A doua zi după alegeri, el a declarat că este bucuros că a fost ales Kennedy.

Sensul unui document secret

Sînt numai cîteva zile de cînd un ziar uruguayan a publicat o amplă și interesantă relatare cu privire la politica practicată de Statele Unite față de țările din America latină. Este vorba de un document secret, elaborat de către Departamentul de stat, care conține cîteva propuneri privind necesitatea elaborării unei noi linii politice americane față de singeroasele regimuri dictatoriale conduse de mercenarii Washingtonului. Cuprinsul acestui document este extrem de semnificativ mai cu seamă în actualul moment cînd în multe țări din America de sud se observă o considerabilă intensificare a luptei popoarelor pentru eliberarea lor de sub exploatare și teroare întreținute de cercurile monopoliste nord-americane prin intermediul agenților lor.

Potrivit ziarului amintit, în acest important document se afirmă că, în lumina evenimentelor care au avut loc în Coreea de sud, autorii documentului ar fi ajuns la concluzia că agitarea falitei gogorițe a așa-zisului pericol comunist nu este suficientă pentru menținerea regimurilor totalitare împotriva majorității opiniei publice.

Acest document constituie o nouă dovadă a politicii falimentare promovate de Statele Unite față de o serie de țări în care au fost instaurate crunte regimuri dictatoriale. El constituie totodată și recunoașterea fățișă a succesivelor și numeroaselor înfrîngeri suferite de Washington, în ultimii ani, pe arena internațională. Acum, se pare că Washingtonul caută cu febrilitate metode pentru a preveni și a împiedica dezvoltarea luptei de eliberare a popoarelor încă înrobite, într-o formă sau alta, pentru a opri prăbușirea regimurilor-marionetă pe care le mai controlează. In acest sens, pot fi apreciate și declarațiile echivoce cu privire la revizuirea politicii S.U.A. față de statele latino-americane și cu privire la intenția proclamată de a li se acorda unele ajutoare economice.

Numai că, declarațiile diplomaților americani despre intensificarea ajutorului economic au fost imediat anulate de ceea ce ziarul „Economist" apreciază a fi „pasul înapoi făcut de S.U.A. spre vechile vremuri ale strategiei politice", adică spre perioada de folosire intensă a „politicii bîtei". Așa că, departe de a putea înșela pe cineva, mult trîmbițata nouă politică a S.U.A. față de statele latino-americane precum și față de alte state, a fost rapid demascată ca fiind aceeași politică.

Secretul document elaborat de Departamentul de stat confirmă pe deplin faptul. Vărsînd lacrimi de crocodil pentru mercenarii pe care popoarele i-au alungat, Departamentul de stat se gîndește la felul în care să evite pe viitor repetarea unor asemenea situații. Potrivit ziarului uruguayan „Marcha", în documentul american se arată că exemplul Cubei demonstrează în ce pericol se află influența S.U.A. în lume dacă se va continua politica de pînă acum. Sprijinul acordat regimului lui Batista nu a împiedicat răsturnarea dictatorului cuban însă majoritatea poporului cuban a dobîndit convingerea că Batista ar fi putut fi alungat mult mai înainte dacă nu s-ar fi bucurat de ajutorul american. Statele Unite — se afirmă mai departe în relatarea privind documentul american — sînt compromise în Cuba ca urmare a greșelilor și a crimelor comise de regimul lui Batista și continuă să se compromită susținînd pe vechii conducători ai regimului dictatorial, refugiați actualmente în S.U.A.

In aceeași ordine de idei, se arată că în document se vorbește despre situația politică din Vietnamul de sud care este tot așa de șubredă ca și cea din Coreea de sud. Interesul american, susține documentul, continuă să fie menținerea la putere a președintelui Diem. Trebuie însă evitată o posibilă criză care să ducă la scăderea influenței americane.

In sfîrșit, concluzia acestui document ar fi cam următoarea : trebuie urgentată modificarea politicii americane pentru cazul în care evenimente analoage celor din Cuba, se vor produce în viitoarele luni. Pe scurt, cam aceasta este relatarea pe care o face ziarul „Marcha" cu privire la documentul secret al Departamentului de stat.

Viața a arătat însă, și nu o singură dată, că nu ține cont de planurile ticluite în cancelariile diplomatice ale Occidentului.

Eugen PHOEBUS

„PAYOLA" ÎN AUSTRIA

Nu numai America își are scandalul ei cu așa-numita „payola" (bani plătiți mită pentru prezentarea anumitor discuri) scrie ziarul austriac „Arbeiter Zeitung", într-un număr apărut zilele trecute. Se pare că și în Austria există prezentatori de discuri imprimate cu o muzică de prost gust, care primesc din partea diferitelor firme anumite sume pentru a repeta unele plăci de atîtea ori pînă cînd ascultătorii se obișnuiesc cu ele și în cele din urmă le cumpără.

Ceea ce ne sperie în această chestiune, scrie ziarul „Arbeiter Zeitung" nu este faptul că un „Jockey al discului" a luat bani de la firme producătoare de plăci. La urma urmelor, la noi în țară s-a întîmplat ca și un judecător să ia de la un acuzat diferite aparate electrice „de probă". Nu. Faptul însă că este suficient ca o producție de proastă calitate să fie mult repetată pentru ca să devină un succes, precum și faptul că acest lucru se poate „aranja" cu atît de puțini bani, iată ce ne înspăimîntă.

In timp ce conducta de apă a Vienei este atît de bine asigurată și păzită pînă la ultimele ei ramificații, scrie în continuare ziarul, încît nu există nici cel mai mic pericol care să amenințe sănătatea vienezilor, situația diferitelor canale prin care timpul liber al oamenilor este inundat cu „material distractiv", este cu totul opusă. In aceste canale poate oricine să arunce orice vrea.

„Oamenii vor așa !" — ni se spune ori de cîte ori am îndrăznit să criticăm această marfă de duzină — scrie în încheiere autorul articolului. Dar acum, această justificare nu-și mai are rostul. S-a constatat că mulți ascultători înghit ceea ce li se repetă pînă la saturație. Prin urmare, nu oamenii vor așa, ci prezentatorii de discuri — și firmele producătoare de astfel de „mărfuri" de prost gust.

F. J.

In timp ce conținutul în aur a rublei a crescut puterea dolarului slăbește tot mai mult ca urmare a scăderii rezervelor de aur ale S.U.A.

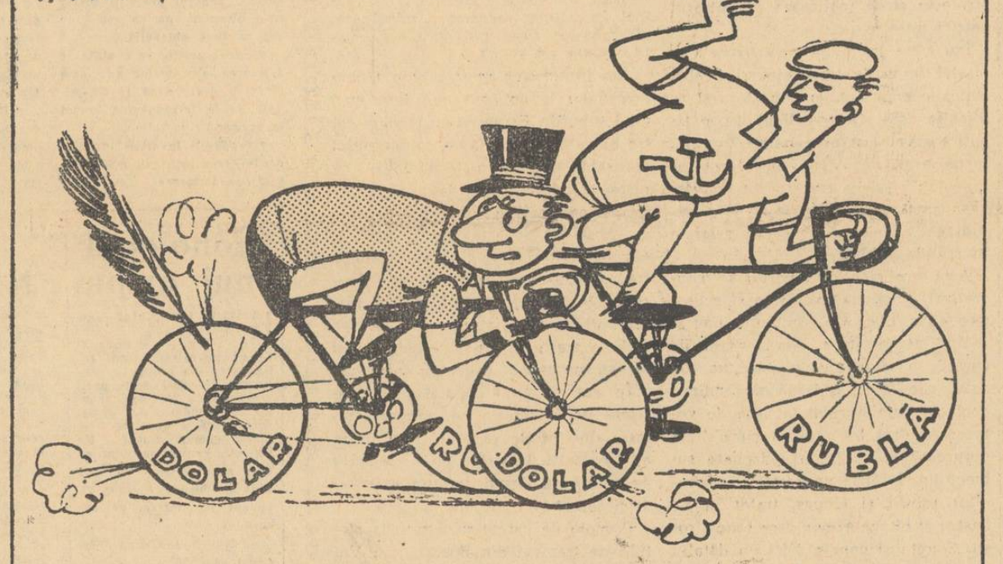

Tocmai acuma cînd mi-o la înaintea îmi trebuia mie pană !...

Desen de Vlad CRIVĂȚ

Săptămîna

Vietnamul de Sud, Laos, Guatemala, Nicaragua. Atîtea colțuri diferite ale lumii readuse pe primul plan al actualității din această săptămînă de ciocnirile puternice dintre lumea veche care nu vrea să moară și lumea subjugată care luptă pentru dreptul la viață. Și printre aceste evenimente și-au făcut loc cu vigoare în zorii zilei de marți, cîteva cifre de aur, de aur curat, nu numai la propriu ci și la figurat : 0,987.412. Ele exprimă conținutul în aur al rublei. Spuneam că este vorba de aur curat și „la figurat" pentru că cifrele simbolizează bogăția realizată de munca liberă în folosul oamenilor liberi.

Dolarul — aur a rămas în urmă. Nu numai pentru că valoric e mai mic decît rubla, ci și pentru că este aur necurat, mînjit cu sînge, din Vietnamul de Sud, Nicaragua, Guatemala... Să luăm o bucată de aur din rezervele americane de la Fort Knox (vorbim bineînțeles figurativ), să o topim și să-i analizăm în laboratorul realităților din ultimele șapte zile procentele de impurități. Iată cîteva.

AUR ...MINCINOS

Joi dimineața în localitatea climaterică Augusta din statul Georgia (S.U.A.) la vila președintelui în retragere Dwight Eisenhower au fost suspendate partidele de golf. Automobilele nu mai pridideau aducînd nu una sau două persoane, ci întreg Consiliul național al securității care, după cum este cunoscut se convoacă pentru hotărîrile majore.

Sosiseră la Augusta, secretarul de stat Herter, ministrul de război Gates, ministrul finanțelor Anderson, directorul bugetului Stan, președintele comitetului mixt al șefilor de stat major generalul Lemnitzer, directorul agenției centrale de spionaj Allen Dulles și alții. Vicepreședintele Nixon lipsea deși și el este membru al Consiliului. Obosise perorînd în campania electorală că niciodată Statele Unite n-au avut o poziție mai bună în lume. Iar Consiliul național al securității se întrunise tocmai din cauză că între altele situația financiară internațională a S.U.A. a atins o limită atît de gravă încît s-a făcut simțită nevoia unei intervenții grabnice, printre care reducerea cheltuielilor legate de întreținerea trupelor americane de ocupație. Cînd te gîndești că oricine în trecut ridica o asemenea problemă era acuzat de „împăciuire", „moliciune", „trădare". Acum, însuși zeul suprem al Americii, Aurul în persoană, a ridicat cu curaj această problemă în fața Consiliului național al securității. El le-a spus : „Dacă nu reduceți cheltuielile fug de la voi !". Și pentru orice eventualitate și-a trimis o parte din puii săi la adăpost în băncile engleze, elvețiene și vest-germane.

De altfel, acum după campania electorală au început în S.U.A. să apară la suprafață ici și colo unele adevăruri neplăcute.

Un grup de conducători ai marilor corporații care alcătuiesc un fel de Consiliu Consultativ pe lîngă Ministerul Comerțului, se întruniră în luna octombrie și declarară într-un document public că producția S.U.A. va crește în ultimul trimestru al anului 1960 și se va menține la acest nivel în timpul primelor șase luni ale anului 1961.

Au vrut probabil să-l ajute pe Nixon. Acum însă, după ce cifrele electorale și-au spus cuvîntul, încep să apară la iveală adevăratele cifre economice.

Economiștii de profesie s-au întrunit din nou și au recunoscut că se înregistrează de fapt o nouă scădere a producției în ultimul trimestru și că acest proces va continua în toată vara anului 1961. „Cea mai optimistă descoperire pe care au făcut-o economiștii, scrie corespondentul economic al lui New York Herald Tribune, Joseph R. Slevin, este că prăbușirea economică, nu pare să aibe loc cu viteză mare." Optimiști 110 la sută !

Experții, spune același corespondent, sînt îngrijorați de faptul că „există pericolul ca slăbirea situației să devină dramatică în timpul iernii".

Nu ar fi de mirare ca în Consiliul de la Augusta, Allen Dulles să fi strigat furios: „Trădare! Aurul ne-a trădat. S-a dat cu rubla!". Sau nu va spune nimic de frică să nu fie acuzat că nici de astă-dată serviciile de spionaj americane n-au fost în stare să afle ce se întîmplă. De fapt aurul american nu a fost trădător. A împrumutat pentru cîteva săptămîni înfățișarea obișnuită a unui demagog electoral burghez. Aur mincinos. Dar minciuna — chiar și minciuna aurită — are... zimții tociți.

AUR ...EXPLOZIV

Intr-o localitate din Germania occidentală un inspector al lui Bundesmarine, viceamiralul Friedrich Ruge a ținut o scurtă cuvîntare care a produs tulburare la bursa din Londra. El a anunțat că avioanele engleze care sînt folosite de marina vest-germană vor fi înlocuite cu avioane americane și franceze. „Acest anunț, scrie cu amărăciune „Times", marchează eșecul efortului industriei de armament și avioane a Angliei de a cîștiga o cantitate considerabilă de comenzi de arme pentru Bundeswehr — cea mai largă piață occidentală de acest gen în afara Statelor Unite !"

Observați ce tranșant și rece vorbesc domnii de la „Times". Parcă armele ar fi wisky și Germania occidentală cea mai mare consumatoare. Dar la Bonn se bea bere și se fac planuri de revanșă. Așa că Londra vrea să cîștige bani cu arme dacă nu se poate cu whisky. Aur exploziv.

Pînă acum, timp de cinci ani industria de armament engleză a vîndut Bundeswehr-ului „produse" în valoare de 60 milioane lire sterline. Cînd piața a început să meargă mai greu guvernul englez a cerut guvernului de la Bonn să-i plătească o cotă-parte din cheltuielile necesitate de menținerea trupelor de ocupație engleze în Germania occidentală.

Guvernul federal a spus răspicat că nu vrea să plătească, dar că va plasa în schimb mai multe comenzi de armament în Anglia, pentru a acoperi în acest fel deficitul financiar și scăderea rezervelor de aur, cauzate de cheltuielile întreținerii trupelor de ocupație.

Englezii au acceptat tranzacția. Acum ei constată că au rămas și fără subvenții pentru ocupație și fără comenzi militare.

Cauzele? Iată cum ni le explică Times: „Probabil unul din factori îl constituie obiceiul de a folosi comenzile de arme ca instrumente politice. De pildă, Statele Unite sînt cel mai mare aliat al Germaniei occidentale și cele mai mari comenzi de armament s-au dus peste Atlantic, cu toate că în cazul tancurilor M47 și M48 și al avioanelor de tipul Starfighter era evident de la început că ele nu erau cele mai bune de pe piață...".

Dar Times ține să fie socotit ziar „respectabil". El își alege cuvintele cu grijă. Colegul său conservator „Daily Mail" nu ține să fie respectabil.

De aceea ascultați cum sună într-un editorial glasul autentic al tejghetarului de arme. „Dacă armele americane și franceze — scrie Daily Mail — ar fi superioare nu ne-am putea plînge. Dar ele nu sînt. Ale noastre sînt mai ieftine și mai bine potrivite țelurilor germane". Cum s-ar spune, observați la calitate! Omoară dintr-o împușcătură mai mulți decît e nevoie !

Lucrurile nu se termină aci. Nu este vorba numai de o luptă pentru piețe a negustorilor de armament din Anglia cu cei americani și francezi. Specialistul militar al ziarului Daily Mail, Stevenson Pugh ne dezvăluie că și negustorii englezi de arme se lovesc între ei cu ce apucă și unde pot. Monopolurile care fabrică avioane pentru marină, s-au plîns că „produsele" lor au fost refuzate în Germania occidentală din cauză că monopolurile care fabrică avioane pentru unitățile aeriene au răspîndit păreri defavorabile cu privire la avioanele produse de ele de tipul NA39, păreri de care s-au folosit cei de la Bonn pentru a motiva anularea comenzilor. La rîndul lor monopolurile acuzate au contraacuzat pe fabricanții lui NA39, că răspîndesc svonuri calomnioase cu privire la bombardierul TSR2 subminîndu-le comenzile pe care le așteaptă din partea țărilor N.A.T.O.

Prinsă de goana după aur toată această faună pare să uite că finalul unei asemenea curse nu ar putea fi decît o inutilă și ucigătoare pulbere radioactivă și care în cazul lor ar putea fi de aur dacă ar fi surprinși asemeni lui Hagi Tudose strîngînd la piept monezile adunate. Aur exploziv.

ADEN — AUR

Ultimul element dat la iveală de analiza făcută aurului capitalist în această săptămînă este elementul pe care l-am denumi : Aden-aur. Provine de la revanșistul Adenauer, care a început să se pregătească de alegeri. In momentul cînd se întoarce cu fața spre public pentru că dorește să cîștige voturile constată două lucruri: 1) că nu le va putea cîștiga inaugurînd o politică de creștere a cheltuielilor cerute de partenerii din blocul Atlantic; 2) că de asemenea nu le va putea cîștiga cu propaganda războiului rece.

Ce e de făcut însă cînd aliații occidentali se plîng că au deficituri din cauza cheltuielilor de ocupație în Germania occidentală, și privesc cu lăcomie la rezervele de aur de la Bonn și cer bani ?

Ce e de făcut de asemenea cînd toată lumea te cunoaște de înrăit atițător la război? Luînd în considerare toate aceste date, bătrînul cancelar care vrea din nou să candideze, recurge la acțiuni pe care le-am putea denumi "operația Aden-aur". Pe de o parte publică documente și statistici aranjate menite să demonstreze aliaților occidentali că lucrurile nu stau chiar atît de bine cu rezervele de aur ale R.F.G. Pe de altă parte din gura lui încep să se audă vorbe de... aur.

In ce privește rezervele de aur, Institutul industriei germane ale cărui păreri, după cum scrie un ziar american „reflectă adesea felul de a gîndi al guvernului" a primit sarcina să alcătuiască un raport în care afirmă că „rezervele de aur și valutare ale Germaniei occidentale sînt mai mici decît acelea ale multor altor țări". Și după această piatră financiară aruncată în grădina vecinilor raportul citează ca țări cu o poziție mai bună : Statele Unite (!), Elveția și... Italia. „Germania occidentală, spun raportorii oftind, este cea mai datornică națiune din lume..." etc. etc. Concluzia? Nu putem devaloriza marca vest-germană așa cum ne cer americanii și englezii pentru a împiedica creșterea rezervelor noastre de aur în detrimentul lor. Scurt și cuprinzător! 'țeles?

In ce privește „vorbele de aur", într-un interviu acordat ziarului „Neue Rhein Zeitung", mult discutat în această săptămînă de comentatorii occidentali, Adenauer a început să vorbească despre necesitatea tratativelor est-vest, despre înțelegere, despre o conferință la nivel înalt care să rezolve ...problema dezarmării. Vorbe dulci, de aur, dar nici măcar un cuvîntel despre problema germană și a Berlinului Occidental. Astea nu le vrea rezolvate pentru că vrea arme. Dar cum se poate vorbi despre tratative, înțelegere, dezarmare, fără rezolvarea problemei germane, fără renunțarea la militarizarea Germaniei occidentale ?

Un purtător de cuvînt al partidului social-democrat vest-german a declarat că „tactica cancelarului Adenauer tinde să dea o lovitură politică opoziției și astfel să prezinte politica guvernului ca o politică mai elastică decît cea a social-democraților"...

Ce vor face cei de la Bonn cu rezervele de aur vest-germane se va mai vedea. Despre cuvintele de aur trebuie însă să spunem că ele nu pot avea circulație internațională, fără o acoperire serioasă, fără rezerve substanțiale de dovezi concrete ale dorinței de tratative.

In caz contrar valuta Aden-aur se va dovedi la fel de inflaționistă pe piața politică cum s-a dovedit valuta Adenauer.

N. LUPU

DE PRETUTINDENI

LA MOSCOVA se va deschide un muzeu închinat marelui cîntăreț rus Feodor Șaliapin. Aici vor fi adunate numeroase materiale privitoare la Șaliapin, care se păstrează în fondurile Muzeului teatral al U.R.S.S., Muzeului central de cultură muzicală, la teatrele de operă din Moscova și Leningrad. Printre exponatele de preț ale noului muzeu fac parte biblioteca personală a cîntărețului, fotografii unicate, discuri, desene și sculpturi executate de însuși artistul, filme documentare și artistice.

Boris Șaliapin, fiul marelui cîntăreț, de profesiune pictor, a vizitat recent Moscova și a declarat că muzeul ce se înființează poate conta pe numeroase exponate : costumele pe care le-a folosit Șaliapin în diferite roluri, afișe, fotografii din ultimii ani ai vieții, scrisori și diverse obiecte personale.

●

DINTR-O recentă statistică franceză reiese că anul trecut 2.622 parizieni au încercat să-și pună capăt zilelor. Dintre aceștia, 970 au murit. Aceeași statistică arată că numărul femeilor și bărbaților care au vrut să-și curme viața e aproape egal : 1.286 bărbați și 1.336 femei.

●

PESCARUL filipinez Carlos Umbros din Pampanga a murit într-un mod cu totul ieșit din comun. Își întinsese, după obicei, undița în așteptarea peștelui atras de momeală cînd un pește se azvîrli fulgerător, un metru peste suprafața apei — direct în gura lui. Pescarul muri sufocat, înainte ca cineva să fi reușit să-i scoată peștele lunecos din gîtlej.

●

IN U.R.S.S. se pregătește publicarea unei Enciclopedii a teatrului, în 4 volume, la elaborarea căreia lucrează peste 100 de specialiști. Primul volum va fi editat la începutul anului viitor, celelalte urmînd să apară în următorii trei ani.

●

LA CONGRESUL internațional în problemele cancerului, care a avut loc la Tokio, s-a comunicat că în ultimii cinci ani procentajul vindecărilor de cancer la sîn a crescut de la 52 la 70 la sută.

●

JUPITER, cea mai mare planetă din sistemul solar s-a mîniat oare ? Întrebarea este pusă în legătură cu descoperirea pe această planetă a unor explozii. Oamenii de știință presupun că este vorba de explozii la suprafața planetei. In orice caz, forța acestor fenomene deocamdată misterioase este egală cu cea a exploziei în fiecare secundă a unei bombe cu hidrogen de 100 de tone !

●

CEL MAI înalt pod din lume se află în R.P. Chineză, pe șoseaua care leagă provincia tibetană a Chinei de o altă provincie. Podul, care se întinde deasupra unei prăpăstii adînci de 273 m., se află la o altitudine de 4.500 m. deasupra nivelului mării.

●

CU AJUTORUL unui microscop, Jaroslav Vittner din R. S. Cehoslovacă, a construit o vioară minusculă, împreună cu cutia ei. Materialul folosit a fost lemnul din care se construiesc deobicei cutiile de vioară, corzile sînt din fire de sîrmă extrem de subțiri, iar arcușul este confecționat din fire de păr de om. Numai muzeele din R.D.G. și Japonia au exemplare miniaturale de asemenea viori, însă acolo ele nu au și cutia respectivă. Vioara lui Vittner, împreună cu cutia ei, care se află la secția de muzică a muzeului popular din Praga are dimensiunea unei prune obișnuite.

●

„VIAȚA și aventurile lui Robinson Crusoe" de Daniel Defoe a apărut recent în limba iacută. Aceasta e cea de-a 160-a carte publicată anul acesta în limba unui popor care înainte de revoluție nu avea nici alfabet.

●

CUNOSCUTUL arheolog egiptean Selim Hassan, însărcinat din anul 1959 — cînd s-a furat sceptrul de aur al faraonului Tutankamon — să inventarieze colecțiile muzeului din Cairo, a declarat de curînd că alte 400 de piese rare străvechi au dispărut din muzeu.

●

IN PREZENT, în Uniunea Sovietică ființează peste 500 de teatre, 90.000 de cinematografe, aproape 400.000 de biblioteci, 250.000 de cluburi muncitorești.

●

CARTOFUL este un aliment, care poate fi preparat în zeci și zeci de feluri. Recent, s-a constatat că el este nu numai un aliment gustos, dar și o materie primă de preț pentru un nou medicament. Dintr-un kilogram de cartofi se poate obține o doză dintr-un medicament pe care savanții cehoslovaci l-au numit „inghibin". Preparatul este folosit în tratamentul proceselor inflamatorii, care nu au fost provocate de bacterii.

●

IN TIMP ce viziona un spectacol de televiziune, familia Walkowiak din Colonia a fost tulburată de un muget înspăimîntător. Deschizînd ușa camerei vecine, au rămas stupefiați cînd au zărit în pat un leu care stătea întins în voie. Pentru capturarea animalului, poliția a organizat o adevărată vînătoare. Leul a comis o greșeală, scoțînd capul pe balcon. Această imprudență l-a costat viața, căci el a fost răpus de o rafală de mitralieră.

●

„SĂ VORBIM rușește, *iată invitația cu care ziarul canadian „Toronto Daily Star" s-a adresat cititorilor săi. Este, desigur, invitația de a învăța limba rusă, căci așa precum subliniază ziarul, este limba lui Pușkin, Tolstoi și a lui Hrușciov, este limba celor ce au creat sputnicul. Radiodifuziunea de Stat din Canada a început să transmită de două ori pe săptămînă la televiziune, lecții de limba rusă.*

●

ERNEST HOGG, din Grombby (Anglia), poartă un aparat acustic care captează emisiunile televiziunii engleze. Fie că-și bea ceaiul, fie că tunde gazonul din grădină, el ascultă programul televiziunii engleze.

Un specialist venit să ancheteze acest fenomen a descoperit cauza: cablul televiziunii trece pe lîngă casa lui Ernest Hogg. „Faceți ceva și scăpați-mă de această năpastă — s-a rugat nefericitul — altfel voi ajunge în pragul nebuniei".

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Acumulatori — liliput

În radioelectronică, actualmente, o problemă importantă este miniaturizarea pieselor și dispozitivelor. Pentru a ne da seama de importanța problemei e suficient să amintim că în tehnica rachetelor, ca și a navelor cosmice se cere ca aparatura radioelectronică folosită să fie de dimensiuni și greutate cît mai mică.

Pînă de curînd rămăsese nerezolvată miniaturizarea surselor de curent. Actualmente această problemă atît de importantă mai cu seamă pentru aparatajul radioelectronic portabil, a fost rezolvată cu succes și în Uniunea Sovietică se produc pe scară industrială noi tipuri de acumulatoare cu electrozi de nichel-cadmiu, complet etanși. Remarcabil la acești acumulatori e faptul că oxigenul ce e degajat de electrodul pozitiv este absorbit de electrodul negativ, ceea ce evită posibilitatea ca amestecul de oxigen și hidrogen degajat de electrozi să poată detona. În plus acumulatorii se pot încărca fără control sau reglaj, putînd fi încărcați în regim de scurtă durată (cîteva minute) sau în regim de lungă durată (mai multe ore). Indiferent de formă (cilindru sau prismă) acești acumulatori cîntăresc circa 25 g. și au dimensiunile unei țigări și o capacitate apreciabilă : 0,5 Amperi-oră. În comparație cu alte tipuri de acumulatori, acești acumulatori liliput suportă ușor supraîncărcări și sînt din punct de vedere mecanic, foarte robuști.

O nouă metodă de însilozare a porumbului

În Uniunea Sovietică s-a experimentat obținîndu-se rezultate foarte bune, o nouă metodă de însilozare a porumbului nutreț și anume sub învelișuri de masă plastică, îndesarea nutrețului făcîndu-se cu ajutorul vidului. Metoda de vidare e foarte simplă. Se acoperă nutrețul cu foi de masă plastică și apoi cu ajutorul unei pompe de vid de la o instalație obișnuită de muls se scoate aerul. Prin această metodă volumul ocupat de nutrețul însilozat se reduce la jumătate. Rezultatele obținute sînt cît se poate de bune. Astfel pe toi timpul însilozării temperatura nutrețului în interiorul lui nu a trecut de 150 C. și nici nu a înghețat atunci cînd temperatura mediului ambiant a coborît pînă la — 20° C. Nutrețul și-a păstrat în întregime mirosul plăcut și calitățile nutritive, neprezentînd nicio urmă de acid butiric. Noua metodă de însilozare a porumbului se va extinde foarte curînd, deoarece e foarte practică și economică.

Noutăți tehnice din U.R.S.S.

Constructorii și inginerii sovietici au elaborat proiectul unui furnal care va da mai multă fontă decît toate întreprinderile metalurgice din Italia. Furnalul va avea un volum de 2700 m.c. Practica construcțiilor metalurgice din lumea întreagă nu cunoaște asemenea giganți : cel mai mare furnal care funcționează în afara Uniunii Sovietice este de 1850 m.c. O altă caracteristică a noului furnal este gradul înalt de înzestrare tehnică. Toate procesele de producție la acest agregat sînt complet automatizate. Încărcarea furnalului, elaborarea șarjei, turnarea metalului, temperatura și insuflarea vor fi urmărite de dispozitive electronice. Furnalul va fi dirijat de un inginer (unul singur).

★

La Institutul Unional de Cercetări Științifice din Fergana (R.S.S. Uzbecă) s-a obținut un beton ultra rezistent din... bumbac. Înlocuirea cimentului prin coajă (pleavă de coajă de bumbac) a dat betonului calități deosebite : rezistența la compresiune a crescut de trei ori, rezistența la întindere de cinci ori iar la încovoiere de 7—8 ori. Noul beton nu se teme nici de foc, nici de apă și nici de acizi. El este perfect termoizolant, nu se scufundă în apă. O altă și prețioasă calitate a noului beton este aceea că aderă atît de perfect la metal încît cu ocazia încărcării la rupere, se rupe armătura metalică iar locul de contact dintre beton și metal rămîne intact.

★

Specialiștii sovietici au creat un dispozitiv original pentru preîntîmpinarea ciocnirilor dintre nave în largul mării. Dispozitivul reprezintă un aparat electronic care este o anexă la instalația de radiolocație a navei. La apropierea unei nave în condiții de ceață, dispozitivul înregistrează datele radiolocatorului cu privire la viteza de apropiere precum și date privitoare la direcția și viteza mersului navei proprii. Aceste date sînt fulgerător prelucrate de un mecanism de calcul electronic cu care este înzestrat dispozitivul. Pe scala dispozitivului apare unghiul necesar de declinație de la cursul urmat pentru a se asigura securitatea navigației. Dispozitivul cîntărește aproximativ 7 kgr. Dispozitivul care cîntărește numai 7 kgr. se declanșează automat de îndată ce se profilează o primejdie.

★

Colaboratori ai Institutului de Proiectare în domeniul comunicațiilor din Taşkent au prezentat un proiect îndrăzneț de folosire a conductelor magistrale de gaze pentru schimbul programelor de televiziune dintre diferite orașe. În prezent se construiește o gigantică conductă de gaze care va porni din orașul Gazli (Uzbekistan) și va duce pînă la Uralul central. Această linie este înzestrată cu instalații de radiolocatori pentru dirijarea automată a întregii conducte. Oamenii de știință au creat o schemă de dispozitive care vor permite folosirea liniei de radiorelee concomitent pentru nevoile televiziunii, radioului și telefonului. Toate orașele care se află pe traseul conductei vor putea recepționa emisiunile televiziunii din Moscova, Sverdlovsk și din alte orașe așezate în partea centrală a U.R.S.S., precum și programele transmise din capitala Uzbekistanului, Taşkent. Proiectul acesta urmează să fie realizat în următorii doi ani.

★

Este greu să ne imaginăm dimensiunile unui micron — a mia parte dintr-un milimetru. Diametrul unei globule de sînge vizibil numai la microscop, este de 7 microni. În zilele noastre, în stadiul actual de dezvoltare a tehnicii, asemenea mărimi devin obișnuite. Pe zi ce trece se fabrică tot mai multe instrumente, mașini, aparate de înaltă precizie. Înalta precizie este cerută în diferite sectoare. Nu cu precizie de micron, ci de fracțiune de micron, iată de ce se cere astăzi.

La uzina de scule din Leningrad se confecționează opticatoare de înaltă precizie care măsoară mărimi de 10 ori mai mici decît micronul. Eroarea maximă a acestui dispozitiv este de 0,00005 milimetri. În catalogul producției de serie a acestei uzine din Leningrad figurează tot mai des mărimi care indică precizii ultraexacte : 0,5, 0,2, microni. O asemenea precizie — a 10-a parte dintr-un micron o va avea un alt dispozitiv, microcatorul al cărui model experimental urmează să fie realizat la sfîrșitul anului. Dispozitivul este destinat controlului unor rulmenți cu bile speciale.

★

În împrejurimile Moscovei se construiește prima seră automată din Uniunea Sovietică. Proiectul ei a fost elaborat la Institutul de Agrofizică din Leningrad. Savanții prevăd cultivarea legumelor nu în sol ci în pietrișul mării. Deasupra pietrișului se toarnă o soluție nutritivă care conține toate substanțele necesare dezvoltării normale a plantelor.

În seră se instalează un dispozitiv special cu ajutorul căruia se menține umiditatea necesară atmosferei. Un alt dispozitiv pulverizează în seră apa sub formă de ceață. Inima serei automate este punctul central de comandă. Este vorba de un panou pe care se montează întreaga aparatură care urmărește dezvoltarea legumelor, care reglează aprovizionarea cu soluție nutritivă precum și stropirea plantelor.

În curînd va începe ampla construcție de sere automate.

Afișul

(Urmare din pag. 1-a)

(nu volant sau flotant), prezența lui în imagistica citadină e indispensabilă, înviorătoare. De aceea are obligația să-și dovedească mereu și cît mai desăvîrșit „dreptul de cetate".

Acelora care-l creează cu inspirația și talentul lor — pictorii, artiștii grafici, litografii, tipografii — le revine în primă și ultimă instanță această sarcină, după cum amplasarea lui în spațiul urbanistic, arhitecților. Un afiș reușit este acela în care virtuozitatea artistică nu descumpănește ideea, nu o acoperă, cum se întîmplă adesea. Menirea lui fiind dublă : cea de amănunt plastic în fresca străzii, cea destinată grăitor omului, ambele cerințe trebuie armonizate.

★

Îmi place să urmăresc efectul unui afiș pe chipul trecătorului, mai ales cînd e vorba de contribuția ce o dă afișul ilustrat la propagarea ideilor de pace, de înfierare a războiului și a celor ce-l ațîță ; cînd e vorba de munca noastră, de ceea ce se construiește și se realizează pe întinsul patriei noastre.

Îmi vine în minte priveliștea Capitalei în zilele unor alegeri pentru sfaturile populare, la atmosfera și animația căreia a contribuit într-o izbutită măsură și propaganda vizuală. În peisajul fremătător și colorat al orașului, privirile trecătorilor conver-geau spre panourile uriașe, la multitudinea afișelor litografice instalate în piețele publice.

Arta graficienilor noștri s-a concretizat în cîteva excelente și sugestive afișe, pline de conținutul nou și realist al tematicii. Am revăzut de curînd, în colecția Academiei, un afiș ce a cunoscut o largă răspîndire : acela al muncitorului la urna de votare. Autorul l-a realizat cu o linie viguroasă și cu tonuri adecuate subiectului. Înfățișa un portret de muncitor robust și chipeș, tratat în albastru și cîteva armonioase tonuri roșii. Simplu și concis. Nici un detaliu inutil care să fure ochiul de la figura centrală a tabloului. Îndărătul figurii, doar o filă de calendar cu o inscripție : „3 decembrie". Artistul n-a compus o imagine rigidă și mecanizată ilustrînd gestul votării. Muncitorul e conștient de actul ce-l săvîrșește. În vreme ce mîna lui lasă să cadă în urnă buletinele împăturite, ochiul lui e țintit drept înainte și încrezător, spre o viziune plină de perspective optimiste.

Un alt afiș înfățișa în tonuri însorite de anotimp mănos, pe un muncitor tînăr și un țăran. Tabloul personifica munca întovărășită a omului din uzină cu omul de la ogoare. Ei privesc spre o largă perspectivă de țară, la marginea căreia se profilează pe orizont uneltele progresului industrial, escavatoare și tractoare, vapoare ce navighează pe întinderea albastră a mării. E o viziune care s-a materializat aevea în strălucitele victorii obținute în toate domeniile economiei și culturii noastre socialiste.

★

Constituit dintr-o substanță care e și a plantelor, e curios de notat că afișele nu sînt legate de anotimpurile dătătoare de sevă lumii vegetale. Existența lor e neîntreruptă, ele supraviețuiesc arborilor care le-au furnizat materia, și curînd, cînd ultimele frunze vor părăsi crengile, afișele vor rămîne pînă-n primăvară singura vegetație a orașului.

Împrospătate mereu de seva fecundă a orașului care muncește și produce, ele se nasc în fiecare dimineață ca zorelele. Trăiesc din privirile oamenilor, din lumina zilei. Concurentele lor nocturne sînt neonul, electricitatea, inventatoarele celorlalte afișe incandescente, ce ornează bulevardele bucureștene. Numai în bătaia acestor reflectoare, „frumoasele zilei" pot parada ca niște vedete pe scenă.

Am înregistrat acest tablou al bulevardelor la un ceas de întuneric, cînd tuburile cu neon suspendate între blocuri sus, deasupra caldarîmului carosabil, erau ca niște găetane, ca niște brandenburguri de aur pe pelerina nopții. Din Piața Kogălniceanu, pînă hăt departe la Universitate, afișele fluorescente, albe, roșii, albastre, verzi, trăgeau o parafă de culoare peste ușile magazinelor, ale restaurantelor, cinematografelor, de pe ambele trotuare. Unele clipeau, își făceau cu ochiul, cochetau între ele.

În această zonă incandescentă, afișele de hîrtie de pe panouri trăiesc, sînt vesele ca ziua, se întreține cu trecătorii, le strîng mîna, le scriu pe retină, la despărțire, un autograf drept amintire : „să nu mă uiți !".

Dincolo de cercul neonului, la stațiile de tramvai din Buzești, din Vasile Lascăr, afișele s-au retras în culisele nopții. Cîte un călător în așteptarea lui „3" sau „15", se apleacă tare ca să descifreze titlul piesei de teatru, a operei, la lumina palidă a becului electric.

Acuși, omul cu sulul subsuoară și cu găleata cu clei în cealaltă mînă, va veni să-i schimbe costumul și mîine afișul, ferchezuit, treaz, volubil, le va spune vatmanului și miilor de călători matinali care se duc la muncă : „Bună dimineața. Să veniți la teatru".

F. BRUNEA-FOX

MAGAZIN MEDICAL

Să cunoaștem plantele medicinale

Arnica (Arnica montana)

Este o mică plantă ierboasă, care în diferite regiuni ale țării noastre mai poartă și următoarele denumiri : Podbal de munte, Cujdă (Transilvania), Carul-Zînelor, Carul pădurilor (Banat).

La noi în țară această plantă crește prin fînețele și poienile de munte de joasă altitudine și în regiunile subcarpatice, mai ales în locurile umede.

Înflorește în lunile iulie-august. Planta are o tulpină dreaptă de 20-50 cm. înălțime cu una sau mai multe ramuri. Aceste ramuri au în capăt cîte o floare de o frumoasă culoare galben-portocalie cu un diametru de 1-3 cm. (în mic ea seamănă cu floarea soarelui). Frunzele sînt dispuse la baza florii formînd o rozetă. De asemenea și pe tulpină există cîteva perechi de frunze opuse, lunguiețe, de culoare verde.

La magazinele de plante medicinale se găsește sub formă de „Flori de arnică" (Flores Arnicae).

Conține o serie de substanțe active uleioase. Substanțele conținute de florile de arnică au următoarele acțiuni medicamentoase :

— Acțiune de stimulare generală, dar mai ales de stimulare a contracției mușchilor (acționează asupra nervilor care inervează musculatura).

— Acțiune febrifugă (de scădere a temperaturii) și calmantă în faza de început și de rezorbție a stărilor gripale. Se folosește cu succes în durerile musculare și durerile coloanei vertebrale (rahialgii) post gripale.

— Acțiune de regenerare a fibrelor musculare. Este foarte utilă în întinderi și rupturi musculare (mai ales la sportivi).

— Acțiune coagulantă asupra sîngelui, fiind astfel folosită în diferite hemoragii : metroragii, epistaxis (sînge pe nas) etc. Este indicată mai ales în hemoragiile la femei (metroragii) unde acțiunea coagulantă asupra mușchiului uterului, prin contracția căruia se închid vasele sanguine sîngerînde. De asemenea pe cale externă este folositoare în echimoze (vînătăi), hematoane superficiale, (revărsări de sînge în țesuturi) favorizînd vindecarea acestora.

Se administrează în mod obișnuit sub formă de ceaiuri. Ceaiul de flori de arnică se face folosind 250 g. apă fiartă în care punem o lingurită plină cu flori de arnică lăsîndu-se să dea în clocot. Se beau 1—3 cești de ceai pe zi. Ceașca nu trebuie băută toată deodată, ci înghițitură cu înghițitură, fracționată pe toată ziua. De menționat că în cantități mari produce fenomene toxice manifestate prin : spasme musculare (tetanii) crampe abdominale, urticarie pe piele. De asemenea la farmacii se mai găsește și sub formă de tinctură de arnică din care se iau 20-30 picături pe zi.

Pe cale externă se folosește ceaiul răcit, aplicat pe comprese de vată, în cataplasme cu hematoane (sînge adunat în țesuturi) și echimoze (vînătăi) mai ales la copii. De asemenea se mai prescrie următorul amestec :

Tinctură de arnică	20 gr.
Glicerină	50 gr.
Apă distilată	60 gr.

Cu această soluție se fac badijonări și comprese pe locurile lovite. Fiind o plantă foarte utilă, florile sau tinctura de arnică, nu trebuie să lipsească din casa nici unei bune gospodine.

Dr. BRATU

Interesant și util de știut

● **Cu aproape 2.500 de ani în urmă, învățatul grec Aristotel a descoperit la oul de găină care se clocește, un mic punct roșu: „bănuțul". Acest bănuț reprezintă prima fază embrionară a inimii de pui, care apare la embrion foarte devreme — după 20—30 de ore de clocire — cînd embrionul nu are încă nici vase, nici sînge, nici nervi. Bănuțul poate fi foarte ușor observat, pe un astfel de ou, cu lupa obișnuită.**

● **Sucul gastric care ajută la digerarea alimentelor nu este secretat decît după 15—20 minute de la introducerea hranei în stomac.**

● **Procesul învățării dactilografiei este legat în mare măsură de formarea „reflexelor condiționate". Cu alte cuvinte, între literele și sunetele existente, sau mișcările degetelor, datorită exercițiului îndelung (sau cum se spune datorită multelor asociații) se produc reflexe condiționate complexe, speciale. Pentru a aprecia importanța formării acestor reflexe, este suficient să spunem că omul care nu a scris niciodată la mașină face abia 20—40 lovituri pe minut, pe cînd o dactilografă experimentată, în același timp bate 200 pînă la 450 litere sau semne.**

● **Distanța minimă a vederii destinate pentru citit este la omul normal 15—25 cm. iar distanța maximă este de 60—65 cm.**

Monologul unui gripat

Hotărît lucru, sînt un om tare.

Vreți o dovadă? Să vă povestesc numai întîmplarea din biroul în care lucrez. Nu mai mult decît acum cîteva zile am contractat undeva o gripă. Credeți că a doua zi am rămas cumva acasă? Vă înșelați. Pentru un fleac ca ăsta să întîrzie lucrările mele de birou? A doua zi, la opt fix, intram pe ușa biroului.

— Nu vă dau mîna. Sînt gripat. Am 38°...

— Atunci de ce-ai mai venit la serviciu? se mirau colegii mei.

— Cum de ce-am mai venit ? Patul nu-i de mine. Pentru un fleac ca ăsta să sufere munca ?!

Șeful serviciului meu, care lucra la o masă alăturată, zîmbi vădit încurcat.

A doua zi, ce-i drept, m-am simțit și mai rău. Mi-am măsurat temperatura, 39,1 grade.

— Ei și? Să creadă ei că numai gura a fost de mine ?

La serviciu abia am ajuns.

Văzînd în ce hal sînt șeful a încercat să mă convingă că totuși poate ar fi bine să stau la pat.

Deși dirdîiam și-mi clănțăneau dinții, i-am răspuns:

— Nu — niciodată în l-lume. Rezi-rezi-st eu.

Șeful a dat din cap în semn admirativ și chiar dacă o să mă credeți superstițios, am să vă spun că strănutul care a urmat a fost, fără îndoială, tocmai confirmarea admirației pentru tăria mea.

A treia zi, încă de la începutul orelor de servici, cînd a chemat însăși tovarășul director pe șeful meu la telefon, a trebuit să răspund eu :

— Șeful lipsește, tovarășe director. S-a îmbolnăvit de gripă și stă acasă... Eu? Rezist, rezist, tovarășe director. La mine datoria înainte de toate !

M-a chemat la el și mi-a cerut să-l înlocuiesc pe șef în timpul bolii. Așa s-a convins și el că sînt un tip tare.

Peste două zile eram singur în toată instituția !

Toți se îmbolnăviseră de gripă. Curată epidemie. Și singurul care am rămas pe poziție am fost eu și încă pe picioare, așa cum am dus boala. Nu m-am lăsat de fel. Am fost un tip tare, nu ?

Acum, sînt curios, vor ști oamenii oare să aprecieze cum se cuvine tot ce am făcut pentru ei ?

(Prelucrare din limba polonă).

Bolile și sîngele alb

Nu se întîmplă destul de des, medicilor, să întîlnim persoane alarmate de faptul că au un număr de leucocite în sînge sub 7000 pe mm³. De aceea ținem să precizăm dintru început că pentru un om sănătos variația între 5000—8000 de leucocite, sau globulele albe ale sîngelui cum li se mai spune, este normală. Această înseamnă că în cele 5—6 litri de sînge, cît are în mod normal un om sănătos, se găsesc circa 50 de miliarde de leucocite.

Variația leucocitelor la un om sănătos poate avea cele mai diverse cauze : felul alimentației, efortul fizic, ora din zi sau noapte cînd se face numărătoarea, etc.

Numărul leucocitelor poate însă crește sau scădea dincolo de granițele normalului și în cazul unor boli. Aceasta se explică prin aceea că sîngele, care scaldă întregul organism omenesc reacționează în timpul îmbolnăvirilor.

O scădere a globulelor albe sub 4.000 pe mm³, se numește — leucopenie. Această sărăcire a sîngelui alb se constată în mai multe boli : otrăviri cu diverse substanțe chimice, iradieri cu raze ionizante, febra tifoidă, rujeola, diferite forme de anemie.

Unele medicamente, cum ar fi piramidonul, aspirina, pot cauza o scădere a globulelor albe din sînge, atunci cînd se abuzează de ele, cînd tratamentul se face fără controlul medicului.

În alte boli numărul leucocitelor crește în afara granitei normalului — leucocitoză.

Astfel se întîmplă în gripă, reumatism, dizenterie și alte boli infecțioase. În leucemie, o boală gravă a sîngelui, numărul leucocitelor pe mm³ crește deobicei la cifre impresionante de sute de mii. În aceste cazuri medicul de laborator constată în sîngele bolnavului un număr mare de leucocite tinere, incomplet dezvoltate și care nu pot lua parte la lupta împotriva microbilor. În consecință organismul pierde în oarecare măsură proprietatea prețioasă de a se împotrivi bolilor.

Medicina de azi posedă însă cîteva mijloace bune de combatere a bolilor sîngelui. În rîndul lor sînt unele medicamente, produse hormonale și vitamine, apoi transfuziile de sînge și de masă leucocitară.

Chiar unele boli de sînge care erau socotite pînă mai ieri incurabile, au început să fie tratate cu efect prin transplant de măduvă osoasă.

Ultimele cuceriri ale științei medicale în acest domeniu sînt mai mult decît încurajatoare.

Dr. V. IVANOV

Medicul vă sfătuiește

ȘTEFANESCU ILIE — Mangalia: Scoaterea tatuajelor nu se poate rezolva decît pe cale chirurgicală. În general cînd tatuajul nu este prea întins lucrurile se rezolvă simplu. Dacă însă, întinderea este prea mare, atunci operația e mai complicată și pot fi necesare chiar mai multe operații de plastie.

CONSTANȚA GĂESCU — Găești: În cazul dv. se impune un consult la un medic specialist urolog care pe baza unui examen clinic atent și pe baza analizelor de laborator să vă prescrie tratamentul corespunzător.

MINA — Galați: Un tratament cu Viplex, Hexafosfat, tonic „Cif", stricnină este indicat pentru a combate stările despre care ne scrieți.

Grupele sanguine la om și importanța lor

În trecut și pînă la începutul secolului nostru, cînd nu se descoperise încă grupele sanguine la om, transfuzia de sînge reprezenta un act cu adevărat eroic, la care medicii apelau numai atunci cînd toate mijloacele terapeutice erau epuizate. Dar, în acele timpuri, transfuzia de sînge aplicată la întîmplare, în loc să fie salvatoare, adeseori grăbea moartea celui suferind. Din această cauză considerată astăzi ca o armă terapeutică importantă în practica chirurgicală, fusese în multe țări interzisă. Pentru cercetătorii acelor vremi accidentele mortale după transfuzie reprezentau o enigmă de nedezlegat.

De-abea la începutul secolului nostru Landsteiner și mai tîrziu, Yanski reușesc să dezlege enigma, descoperind că oamenii, indiferent de rasă, se împart din punct de vedere al sîngelui în patru mari categorii, pe care le-au denumit grupe sanguine.

Deosebirea între o grupă sanguină și alta constă în reacția substanțelor chimice care se găsesc fixate pe globulele roșii. Aceste substanțe chimice, aflate pe suprafața globulelor roșii le conferă acestora specificitatea. Ele poartă numele de aglutinogene.

Dintre acestea cele mai importante sînt două, notate cu literele A și B, după ordinea în care au fost descoperite de Landsteiner. În unele cazuri ambele aglutinogene lipsesc de pe globulele roșii, individul avînd astfel grupul sanguin O (I); alteori este prezent un aglutinogen sau celălalt, individul avînd grupa sanguină A (II) respectiv B (III); alți indivizi au ambele aglutinogene pe globulele roșii și sînt deci de grupă AB (IV).

Astăzi aceste grupe sanguine se determină în spitale cu foarte mare ușurință făcînd posibilă efectuarea transfuziei de sînge, ori de cîte ori este nevoie, fără absolut nici un pericol pentru bolnav.

Persoanele aparținînd grupei O (I) sînt denumite donatori universali deoarece sîngele lor se poate transfuza oricărui bolnav: cele care aparțin grupei AB (IV) pot primi transfuzii de la orice persoană indiferent de grupa de sînge pe care o au și poartă numele de primitor universal.

În general însă transfuziile se fac numai cu sînge de aceiași grupă cu a bolnavului.

După cum am văzut mai sus, în afara aglutinogenelor A și B, mai există încă un număr mare de alte aglutinogene. Dintre acestea, cel mai important este factorul Rh, descoperit de Wiener în 1940 și numit astfel fiind comun cu aglutinogenul fixat pe globulele roșii ale maimuței antropoide Macacus Rhesus.

Determinarea factorului Rh, care azi se face cu mare ușurință, este deosebit de importantă pentru femeile gravide, deoarece se pot preveni din vreme accidentele datorite nepotrivirii, sub acest aspect, dintre soție și soț.

Alte grupe de sînge, cu importanță mai mult științifică, descoperite în ultimii ani, sînt: sistemul MN; P; Q, Kell-Celano, Lewis, etc. Determinarea lor, acolo unde există posibilități, poate sluji la stabilirea paternității, cu mai multă siguranță.

Dr. Al. THEODORESCU

Scrîșnetul dinților

Nu rareori mamele se plîng că copiii lor scrîșnesc din dinți în timpul somnului. Aceasta alarmează părinții, deși copilul lor nu se plînge de nimic și arată sănătos.

Cum se explică acest fenomen ?

„Scrîșnetul dinților" este rezultatul unei încordări de scurtă durată a mușchilor masticatori. Acești mușchi sînt inervați de nervul trigemen. El primește impulsuri din centrii nervoși distribuiți în segmentul subcortical al creierului.

Se știe că somnul este o urmare a inhibiției sistemului nervos central. Inhibiția începe la nivelul scoarței creierului mare și trece treptat în segmentul subcortical, adîncind și liniștind somnul.

Dacă somnul nu este adînc și liniștit, înseamnă că inhibiția corticală dar mai ales subcorticală este slabă și unii centri nervoși rămîn treji. Asa se explică de ce nu numai copiii, dar și adulții mestecă uneori în timpul somnului, se zvîrcolesc, vorbesc în somn etc. fără ca să-și dea seama.

La copii asta se întîlnește mai des, fiindcă centrii subcorticali scapă mai ușor de sub controlul scoarței cerebrale.

Deci scrîșnetul dinților se manifestă la acei copii care au un somn insuficient de adînc, agitat.

Un somn neliniștit poate fi cauzat de o turburare gastro-intestinală, de viermi intestinali, de un guturai sau de cauze mai simple cum ar fi: un pat incomod, o activitate prea vie înainte de culcare sau culcatul cu stomacul plin, la prea scurt timp după cină etc.

Un regim corect de viață, alimentație și odihnă stau la baza unui somn bun. În plus, culcatul la ore fixe, cu corpul și picioruşele curate, într-o cameră aerisită și cu o temperatură potrivită ajută la obținerea unui somn adînc și liniștit. Odată cu aceasta se întrerupe și scrîșnetul dinților.

DE TOATE

MULȚI poeți s-au inspirat stînd la umbra teilor ale căror flori încep să umple cu parfumul lor grădinile, străzile și parcurile de la sfîrșitul lunii mai. Florile de tei sînt însă și un minunat leac în cazuri de răceală sub formă de infuzie (ceai) pentru a provoca transpirația, pentru a combate tusea iar alături de alte plante pentru liniștirea unor tulburări nervoase și cardiace.

FORMA dinților are o foarte mare importanță în paleontologie Ea servește la determinarea speciei animale și la situarea ei în grupa zoologică. La om, fiecare dinte are o formă strict individuală, comparabilă cu cea a amprentelor digitale.

DIMINEAȚA, un om adult cîntărește cu 500 de grame mai puțin decît seara, din cauza apei care se evaporă din corp în timpul nopții.

TAPIOCA, care se recomandă copiilor mici, se fabrică din rădăcina unei plante care crește în America Centrală. Este interesant că atît timp cît rădăcina nu este uscată prin încălzire, este foarte otrăvitoare.

LAPTELE se poate conserva timp de 10 zile cu ajutorul razelor gama fără să sufere vreo modificare a calității lui.

UN FIR de păr lung de 25 cm., cu diametrul de 0,063 milimetri, supus la o întindere de 16 kg pe mm. pătrat nu se lungește decît foarte puțin cînd e uscat. Dacă este însă bine îmbibat cu apă caldă și săpunit, lungirea trece de 5 cm.

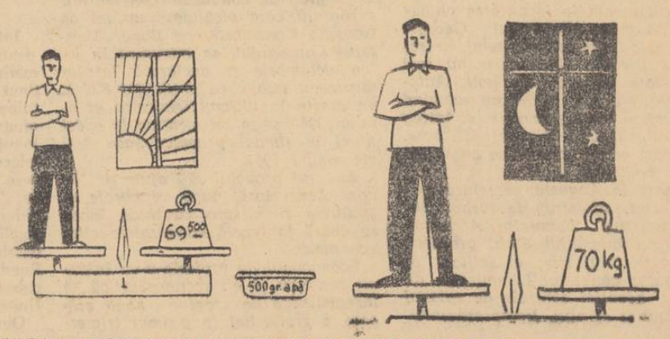

Verificați-vă cunoștințele

DA sau NU?

Încercați să răspundeți la întrebările de mai jos prin „da" sau „nu". Comparați apoi răspunsurile date de dv. cu cele publicate la sfîrșitul rubricii.

1. Gîndiți-vă la teoria relativității : lungimea unui corp este o mărime absolută ? DA! NU!

2 Se pot atinge pe pămînt temperaturi de 1 miliard grade? DA SAU NU.

3. Culoarea verde este cea care are acțiunea cea mai calmantă asupra sistemului nervos? DA! NU!

4. Există vreo lună în calendar care poartă numele unui împărat roman? DA! NU!

5. Din două metale maleabile se poate obține un aliaj nemaleabil? DA! NU!

6. Într-o povestire a scriitorului german Adalbert von Chamisso este vorba de „un om căruia și-a pierdut umbra". Există totuși, în realitate oameni care nu-și pot duce munca fără să-și „piardă" umbra ? DA! NU!

7. Este vreo deosebire între „scrima germană" și „scrima italiană"? DA! NU !

8. Un gîndac are mai multe picioare decît un păianjen? DA! NU!

9. Priviți puțin rafturile dulapului dv. de bucătărie. Ce părere aveți se află printre obiectele de veselă existentă unele făcute din nisip? DA! NU!

RASPUNSURI

1. NU! (Această mărime depinde de mișcarea corpului. Dimensiunile situate în direcția mișcării se micșorează).

2. DA! (Cu o capcană uriașă „Ogra" savanții sovietici au reușit să atingă temperatura de 1 miliard grade).

3. NU! (Este cea albastră).

4. DA! (Iulie — Iuliu Cezar și August — Octavian August).

5. DA! (Aurul și argintul, ambele metale maleabile, dau un aliaj care nu este deloc maleabil).

6. DA! (Chirurgii în timpul operației. lor, folosesc lămpi speciale care cădind deasupra mîinii și a bisturiului, îi „pierd" umbra. Metoda iluminării cu „lămpi fără umbră" este aplicată în prezent în toate sălile de operație moderne).

7. DA! (La cea germană se stă pe loc, la cea italiană nu).

8. NU! (Păianjenii au opt picioare iar gîndacii șase).

9. DA! (De pildă paharele. Ele sînt făcute bineînțeles din sticlă, dar sticla se face din nisip, din cel mai obișnuit nisip).

Biologia privește spre cer

(Urmare din pag. 1-a)

aceste fenomene meteorologice. Iată cîteva date, cu procentele respective, cu privire la bolnavii care au suferit o agravare în asemenea cazuri : reumatism 70%, tuberculoza pulmonară 78%, hipertensiunea arterială 68%, eczema 72%.

Mulți bolnavi posedă adevărate „barometre vii" la nivelul afecțiunii. Reumaticii au dureri mai mari, cei care au fost operați se plîng de dureri la locul cicatricei și așa mai departe.

Omul „simte" petele din soare !

Studierea încărcăturii electrice a atmosferei și a pămîntului a dus, de asemenea, la constatări surprinzătoare. În mod normal, pămîntul este încărcat cu electricitate pozitivă, iar atmosfera — cu electricitate negativă. Ciocnirile dintre sarcinile electrice pozitive din atmosferă și cele negative de pe pămînt, care au loc în timpul furtunilor magnetice, influențează asupra stării generale a oamenilor, mai ales a celor sensibili și nervoși. Multe observații au constatat agravarea bruscă a stării unor bolnavi în timpul furtunilor magnetice. Doi biologi englezi au înregistrat statistic 20.000 de morți subite în timpul unor furtuni de acest fel.

În ultimul timp s-a stabilit că mișcările atmosferice, furtunile magnetice sînt strîns legate de activitatea soarelui. Activitatea solară maximă, care se manifestă prin cunoscutele „pete" solare, are un ritm ciclic : din 11 în 11 ani. La fiecare 11 ani, numărul și dimensiunile petelor solare trec printr-un maxim, apoi descresc pînă la dispariția aproape totală.

Oamenii de știință au ajuns la concluzia că „erupțiile" solare influențează organismele vii, slăbindu-le rezistența față de boli și microbi. Medicul francez Poumailloux a constatat o înmulțire a cazurilor de infarct cardiac în perioadele de furtuni magnetice terestre. Prof. Exclanjeon (Paris) arăta că cea mai mare epidemie de gripă din lume, care a avut loc în 1918, a corespuns activității maxime a petelor solare.

Pronosticuri agrometeorologice

Nu numai oamenii resimt însă aceste influențe solare. La animale se observă, în răstimpul care precede furtuna magnetică, o frică și o neliniște puternică. Cercetările au arătat că fenomenele solare au repercusiuni chiar și asupra plantelor. Se știe că fiecare „inel" din interiorul copacilor reprezintă de fapt creșterea din timpul unui an. Inelele sînt o „oglindă" fidelă a condițiilor climaterice ale fiecărui an. Anilor secetoși și reci le corespund inele subțiri, iar anii calzi și ploioși sînt reprezentați prin inele groase.

Variațiile lățimii inelelor, pe un mare procent de arbori, a arătat că există o fluctuație interesantă, care concordă cu ritmul activității solare de 11 ani.

Biologia modernă urmărește cu atenție activitatea soarelui și, în funcție de aceasta, sînt fixate termenele de însămînțare ale diferitelor culturi Prognozele meteorologice îi interesează pe agronomi, care vor să afle anii cu recoltă slabă, pentru a combate „capriciile" naturii.

Tot astfel unele boli ale plantelor sau dăunătorii animali pot fi „prevăzuți" pe baza buletinelor meteorologice. S-a constatat, de pildă, că mana atacă vița de vie numai dacă nu plouă sau temperatura aerului este sub 11 grade, ori peste 30 grade. Invaziile lăcustelor nu mai constituie o surpriză pentru oamenii de știință. S-a demonstrat că între înmulțirea în masă a acestor insecte dăunătoare și activitatea solară există o anumită legătură. „Descifrată" de savanți, această relație este explicată de prof. V. Krat de la Observatorul Pulkovo (Leningrad), astfel: ploile puternice din timpul musonilor, provocate de activitatea solară, aduc recolte bogate. Bine hrănite, lăcustele proliferează extraordinar și invadează cîmpurile. Trebuie să arătăm că periodicitatea de 11 ani a atacurilor dăunătorilor nu este riguros exactă. Comportarea unora dintre ei nu este lămurită încă. Cunoscîndu-se aceste comportări, se vor putea organiza în viitor campanii de combatere a dăunătorilor înainte de apariția lor.

Tratamente prin „climă artificială"

În sfîrșit, meteorologii și biologii au făcut o descoperire extraordinară, care va permite tratarea multor boli numai prin „climă artificială". Pornind de la constatarea că bogăția aerului în ioni negativi de oxigen are o influență pozitivă asupra organismului, savanții sovietici au aplicat în practică acest fenomen. Omul nu este încă în stare să schimbe clima, dar savantul sovietic prof. D. Pancenko a realizat un „biotron", în care „vremea" este stabilită de medic. În acest biotron, un spital compus din camere special amenajate, se produce o climă artificială bogată în ioni negativi. La bolnavii de hipertensiune arterială introduși în biotron, tensiunea s-a normalizat sau a scăzut chiar din primele zile.

Rezultate promițătoare au fost obținute prin „aeroionizare" și în țara noastră, în unele afecțiuni, ca de pildă ulcerul gastric. La Institutul de igienă și sănătate publică din Cluj au fost ameliorați mulți bolnavi de ulcer prin tratarea cu aer bogat în ioni negativi. Aeroionoterapia a dat rezultate și în unele cazuri de intoxicații, în silicoză și în boli de plămîni.

Biologul A. L. Cijenski a observat că păsările care pe lîngă hrana obișnuită primesc și „nutreț" aerian bogat în ioni, dau mai multe ouă, vacile dau mai mult lapte, iar purceii se îngrașă mai repede.

Iată, deci, cîteva cazuri din multiplele aplicații practice ale studiilor meteoropatologice. Ne putem aștepta ca, în curînd, buletinele meteorologice să dea indicații și asupra sănătății oamenilor sau a evoluției bolilor. Un astfel de buletin va suna cam așa: *„Timpul probabil de mîine: Vremea se menține variabilă. Presiunea atmosferică în creștere: bolnavii de hipertensiune vor evita eforturile și vor urma riguros tratamentul. Vînt slab, pînă la potrivit, din sectorul nordic: bolnavii nervoși vor sta cît mai mult în aer liber pentru a-și fortifica sistemul nervos. Temperatura aerului ușor variabilă, minimele vor fi cuprinse între 9—11 grade (pericol de apariție a gîndacului de Colorado — dușmanul cartofului) iar maximele între 18—22 grade (pericol de apariție a țînțarilor care atacă pădurile de brad). P

SPORT

Azi la patinoarul „23 August"

Deschiderea sezonului oficial de hochei și patinaj

Din primăvara anului 1957, de cînd în Parcul de Cultură și Odihnă „23 August" din Capitală a fost dat în funcțiune cochetul patinoar artificial, dis-

La antrenament pe patinoarul artificial

cuțiile despre hochei pe gheață și patinaj se fac mult mai devreme. A devenit un lucru obișnuit, care nu mai surprinde pe nimeni, faptul că sporturi specifice sezonului de iarnă își încep activitatea într-o perioadă cînd mercurul termometrului indică cu mult peste 0 grade. Și anul acesta s-a întîmplat la fel. La începutul lui noiembrie, pe un timp splendid, cu soare, pe patinoarul artificial, și-au început pregătirile hocheiștii și patinatorii din lotul republican. Și iată-i acum după ore și ore de antrenament, gata să participe la primele confruntări ale anului. După cum s-a mai anunțat, Federația de specialitate a fixat pentru astăzi, deschiderea oficială a sezonului de hochei și patinaj. Cu acest prilej spectatorii bucureșteni vor viziona un interesant program care cuprinde demonstrații de patinaj artistic, patinaj viteză și un meci de hochei între selecționata divizionară și reprezentativa orașului București.

Așadar, începînd de azi vom lua din nou drumul spre patinoarul din parcul „23 August". Curînd, curînd, hocheiul va înlocui, pînă la primăvară, fotbalul.

Varietăți

Primele concursuri de schi la noi în țară

Primele concursuri de schi, disputate în mod organizat, s-au desfășurat la noi în luna februarie 1911. Un concurs de coborîre s-a disputat de pe Postăvarul pînă în Poiana, la start prezentîndu-se 11 sportivi. Al doilea concurs, tot de coborîre, a avut loc pe distanța Stînca Ana — castelul Peleș (pe actuala pîrtie de bob) cu o participare ceva mai numeroasă decît la concursul anterior.

Fotbaliștii teleghidați...

O mare senzație a produs experimentarea unui aparat produs de o fabrică de televizoare din Zurich, aparat care permite teleghidarea fotbaliștilor în plină desfășurare a unui joc. Aparatul este de proporții foarte reduse, microfonul fixat direct la urechea jucătorului cîntărind numai 17 grame. Antrenorul care se află undeva în tribună poate să-și dirijeze oamenii pentru a aplica cu strictețe sistemul de joc propus.

Acceptînd că această invenție va deschide orizonturi noi în pregătirea echipelor, ziarul elvețian „Gazette de Lausanne" păstrează și unele rezerve arătînd că prin folosirea exagerată a acestui aparat, fotbalul și-ar pierde din spontaneitate, jucătorii devenind niște roboți care trebuie să asculte de indicațiile unei persoane ce se află în afara acțiunii propriu zise a jocului.

1.500 km în 3 luni

Presupunînd că un schior fondist își face „intrarea pe zăpadă" la 15 noiembrie și va lua parte la campionatele republicane sau mondiale (15, 30, 50 km și ștafeta 4x10 km) care se desfășoară deobicei după 15 februarie, face cîte 5 ședințe de antrenament pe săptămînă. Potrivit programului metodic eșalonat, el „calcă" săptămînal 80—100 km; ceea ce înseamnă un total de circa 1.100 km pînă la 15 februarie. La această cifră se adaugă kilometrii parcurși în 8 sau 10 concursuri (aproximativ 300 km), plus cei 105 km din cadrul campionatelor republicane (sau mondiale).

De unde reiese că, în trei luni, un bun fondist parcurge minimum 1.500 km.

Meci nul

Fostul portar al echipei de fotbal, a Finlandei, Matti Jokinen este actualmente jucătorul și antrenorul echipei din orașul suedez Umeo. La unul din meciurile de campionat adversarii echipei Umeo au comis cinci faulturi grave în propriul lor careu, sancționate cu numărul respectiv de lovituri de la 11 metri. Tot de cinci ori Jokinen (specialist în penaltiuri) și-a părăsit poarta și foarte calm nu a greșit la nici o lovitură. Dar ca o ironie a soartei, de cîte ori Jokinen marca cîte un gol de la 11 metri, aproape imediat înaintașii echipei adverse îl obligau și pe el să scoată mingea din propria plasă, astfel că meciul s-a terminat 5—5.

Sinceritate

Botafogo, una din renumăratele echipe braziliene, care au efectuat în acest an turnee în Europa, s-a oprit și în Franța. Una din adversarele ei a fost echipa Reims și jocul cu aceasta a decurs normal. Dar numai pînă în momentul cînd Marquitos, interul stîng, nemulțumit de o decizie a arbitrului s-a apropiat de el și a încercat să-l lovească. O eschivă promptă l-a ferit pe arbitru dar nu și pe jucătorul Piantoni care se afla în apropierea locului cu pricina. Făcut K.O. Piantoni a fost scos pe targă. După meci, jucătorul brazilian s-a dus în cabină să-i ceară scuze spunîndu-i: „Te rog să mă ierți. Știi, după un turneu ca acesta sîntem foarte obosiți și nu mai avem aceeași precizie în lovituri". (Nu este vorba de loviturile la poartă).

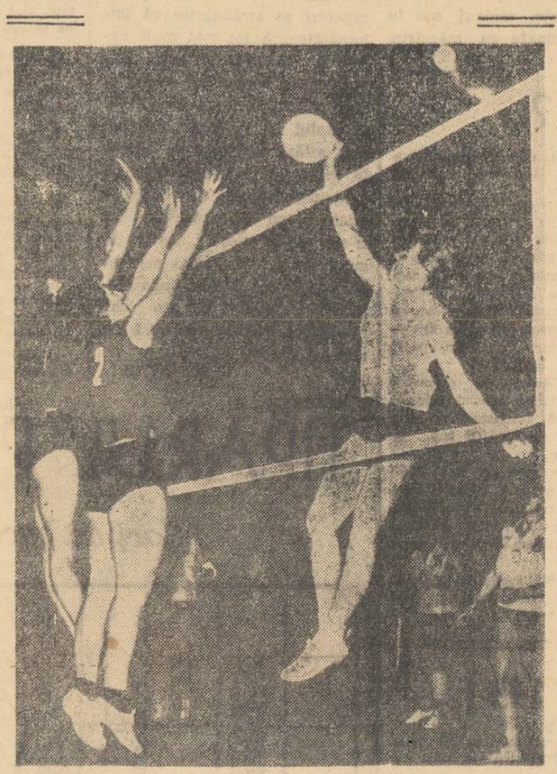

Echipele Uniunii Sovietice — campioane mondiale de volei

Campionatele mondiale de volei, ultima mare întrecere a acestui an atît de bogat în evenimente sportive, s-au soldat cu un dublu succes al echipelor Uniunii Sovietice.

Ca și în alte discipline (atletism, fotbal, ciclism, haltere, gimnastică etc., etc.) sportivii sovietici au arătat că la ora actuală sînt cei mai buni din lume și la volei. Maniera în care echipierii lui Cesnokov și colegele veteranei Ciudina au dominat competiția de la Rio de Janeiro este impresionantă. Nici o partidă pierdută, victorii clare, joc subtil, spectaculos, o vitalitate debordantă, calm și siguranță, iată ce a caracterizat evoluția echipelor U.R.S.S. Mai ușor decît se aștepta, fără a trece prin emoții prea mari, voleibaliștii sovietici au cîștigat net duelul cu selecționatele R. S. Cehoslovacă și R. P. Română. Foștii campioni mondiali au marcat un ușor declin la acest campionate, iar echipa noastră, deși a excelat ca valoare tehnică nu a avut niciodată suficiente resurse morale, acel plus de voință care în condițiile unei lupte de la egal la egal îți dă șanse de victorie. În meciul cu echipa U.R.S.S. ca și în cel cu cehii jucătorii noștri au pierdut seturi ce păreau gata cîștigate, lăsîndu-se pradă unei emotivități puerile. Locul trei este desigur onorabil dar la clasa atinsă de voleiul nostru nu putem fi mulțumiți cu acest rezultat.

În altă ordine de idei, recentele campionate mondiale desfășurate pentru prima oară într-o țară sud-americană, au cunoscut un deosebit succes de public, prin aceasta vădindu-se popularitatea acestui sport în întreaga lume și posibilitatea ca voleiul să fie inclus în familia sporturilor olimpice.

ÎN FOTOGRAFIE: *Un aspect din timpul desfășurării meciului dintre reprezentativele U.R.S.S. și R. S. Cehoslovacă.*

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERĂ"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

PUNCTE DE VEDERE

Rînduri pentru noi, cei din tribună...

Despre meciul C.C.A.—Dinamo s-a scris mult și pe bună dreptate, pentrucă, la urma urmelor, alt eveniment remarcabil nu s-a petrecut în sezonul de toamnă pe terenurile bucureștene. Momente interesante, răsturnări de situație, sclipiri ale cîtorva jucători — s-au mai putut vedea și cu alte ocazii. Însă un meci de fotbal în adevăratul înțeles al cuvîntului, ni s-a oferit abia duminica trecută. După mine, învingători și învinși au merite egale în realizarea acestui spectacol; avantajul minim obținut de coechipierii lui Apolzan se datorește unui plus de voință, calm, experiență, etc. — adică unor factori foarte concreți care compun adeseori ceeace numim „șansă".

Lăsînd la o parte asemenea noutăți demult cunoscute, cu C.C.A. s-a petrecut duminică un lucru care trebuie să ne dea de gîndit, nouă, celor din tribune.

Ne-am obișnuit să spunem: — Echipa asta nu mai e ce-a fost!

Zîmbim nostalgic la amintirea disputelor cu Lutton Town și Borussia Dortmund, criticăm gafele apărării, scăderile liniei de mijloc, combinațiile sterile ale lui Constantin, Tătaru și ceilalți.

Uităm un singur lucru: că o echipă este totuși un organism viu, complicat și sensibil. Sînt unsprezece oameni, cu bucuriile și amărăciunile lor, cu nervi mai zdraveni sau mai tociți, cu inimi mai aspre sau mai emotive. În fond, la fiecare nouă apariție pe gazon, în fiecare din cei unsprezece tresare puștiul ciufulit și voinicos care-a bătut ani de zile mingea pe maidane și acum se vede chemat să joace pe un stadion întesat, într-o partidă de-adevăratelea...

Noi, cei din tribună, uităm deseori toate astea deși, la rîndul nostru, am rămas tot niște băieței zurbagii, pătimași, ba, cîteodată, de o cruzime într-adevăr copilărească. Așa — pentru o eroare de arbitraj în primele minute, îi fericim cu fluierături și interjecții ironice — pînă în final — pe același unsprezece oameni pe care i-am aplaudat acum o săptămînă — două, pe care i-am purtat pe aripile ovațiilor spre victorie — în atîtea și atîtea rînduri! Din păcate, asta poate să devină un fel de tradiție — și așa se explică, între altele, faptul notoriu că C.C.A. joacă mai bine în deplasare decît „acasă".

Ce înseamnă pentru cei unsprezece suportul moral, încrederea publicului — s-a văzut clar în duminica despre care vorbim. Au fost de ajuns cîteva ropote de aplauze, cîteva strigăte de încurajare, — pe deplin meritate — pentru ca jucătorii să prindă aripi. Sub ochii noștri uimiți, a înviat parcă din propria-i cenușă, C.C.A. din epoca de glorie, multipla campioană a țării, incontestabil cea mai bună echipă de club pe care am avut-o în ultimul deceniu. Am văzut iarăși, contraatacurile fulgerătoare, șarjele vijelioase pe extremă, deschiderile subtile, golurile de maestru — îndeosebi acel „cap" fulminant al lui Alexandrescu, care a consemnat deschiderea scorului.

Toate astea, în luptă cu un adversar de mare clasă, un „Dinamo" în formă excelentă; pentru care înfrîngerea „albaștrilor" ar fi însemnat o serioasă opțiune asupra titlului de campion.

Nu, C.C.A. nu este o echipă „terminată", cum s-au grăbit să afirme unii — mai ales după eșecul în fața Minerului! Dimpotrivă, ea a dovedit că rămîne aceeași formație de nădejde a fotbalului românesc, care ne va aduce și pe viitor mari satisfacții. Coechipierii lui Apolzan n-au uitat să joace, după cum nici spectatorii n-au uitat — pare-se — să-i aplaude.

Și totuși — mă gîndesc adeseori ce bine ar fi dacă am adresa „militarilor" măcar un sfert din entuziasmul pe care i l-am dăruit duminica trecută. Sînt convins că am vedea mult mai adesea demonstrații de fotbal ca aceea pe care am aplaudat-o din toată inima.

Să fie oare așa de greu?

Dan DEȘLIU

Acum un sfert de veac

12 NOIEMBRIE 1935. Direcțiunile liceelor, protejate de Ministerul Educațiunii Naționale, persecută pe elevii care participă la competițiile sportive extrașcolare. Elevul Puellock din Timișoara, campion și recordman de înot al țării, a fost exmatriculat din cl. VIII-a de liceu deoarece, în timpul vacanței de vară participase la campionatele naționale de natație.

14 NOIEMBRIE 1935. La Timișoara, un meci de fotbal de categorie inferioară Galvani-Stăruința, arbitrul Marcu, culpabil de numeroase decizii eronate și în compensație, s-a apărat de mulțimea care îl „asediase", trăgînd un foc de revolver în aer!

16 NOIEMBRIE 1935. În urma conflictelor politice italo-britanice, federația italiană de fotbal a luat măsura de a șterge din controalele sale tot ce are legătură cu Anglia și... limba engleză. Astfel, echipa Football Club Torino a fost obligată să-și schimbe denumirea într-una pur italiană: Torino Associazione Calcio.

17 NOIEMBRIE 1935. La poligonul ONEF are loc un concurs de tir deschis „trăgătorilor din toate straturile societății". În ciuda caracterului așazis „popular" al concursului, taxa de înscriere este de 50 lei pentru fiecare probă...

18 NOIEMBRIE 1935. Clasamentul golgheterilor în campionatul Diviziei A are următoarea înfățișare: Dobra (Gloria C.F.R.) 10 goluri, Sepi (Venus) 9 goluri, Bajusz (Chinezul), Barbu II (C.F.R.) și Baratky (Crișana) 8 goluri, Rohan (Gloria C.F.R.), Ciolac (Ripensia) și Dobay (Ripensia) 7 goluri.

19 NOIEMBRIE 1935. Federația română de hochei pe gheață anunță că, neavînd posibilitatea să procure fondurile necesare deplasării echipei reprezentative la Garmisch Partenkirchen, a renunțat la ideea participării la J. O. de iarnă.

20 NOIEMBRIE 1935. Echipa de rugbi Stadiul Romîn se pregătește pentru turneul pe care urmează să-l întreprindă în Franța și Italia. Dornici să încurajeze „oropsitul sport al marșului", cum îl califică o gazetă bucureșteană, „roș-albaștrii" vor deplasa un jucător de rezervă mai puțin, pentru a-l putea lua cu ei în schimb pe mărșăluitorul Vasile Firea, căruia i se dă astfel posibilitatea unei afirmări.

Părerea specialistului

Arbitrii și ridicarea calitativă a fotbalului nostru

La sfîrșitul actualei stagiuni fotbalistice — și nu mai este mult pînă atunci — se va trage, de către federația de specialitate, o serie de concluzii oferite de o primă etapă din acțiunea pentru ridicarea calitativă a fotbalului nostru. Concluziile vor însemna mai mult decît constatări asupra viabilității planului în acțiune existent, căci vor atrage și măsuri pentru îndepărtarea rămînerilor în urmă mai insistente.

De pildă, o atenție deosebită se cuvine acordată — și face parte din preocuparea federației — pentru asigurarea unui lot mai amplu de arbitri competenți, cu care să se realizeze normala desfășurare a partidelor, ca și ridicarea calitativă a jocurilor.

M-am aflat de multe ori în mijlocul unor discuții în care se spuneau cam următoarele: „Înțelegem că jucătorii, antrenorii, presa, publicul, au partea de contribuție la îmbunătățirea fotbalului. Dar arbitrii cum pot contribui la aceasta?" Cei ce se înfruntau în aceste discuții se declarau de acord și susțineau într-o unanimitate absolută că arbitrajul poate și trebuie să asigure normala desfășurare a jocului și, mai ales, să evite vicierea rezultatelor. Dar dincolo de acestea, puțini erau cei ce se aventurau să probeze că de fapt arbitrul chezășuiește și progresul tehnic al jocului, calitatea lui în general.

Într-un meci de fotbal, jucătorii sînt factorii cei mai activi. E foarte importantă, de aceea, influența ce o are arbitrajul asupra lor. În țară și în străinătate, observațiile făcute au arătat că în multiple cazuri echipe în bună formă, cu frumoase posibilități și cu jucători reputați, au furnizat partide modeste, mediocre (și chiar mai puțin) datorită arbitrajului defectuos, necorespunzător, ce l-au avut de suportat. Explicația științifică a venit să arate că se produce o perturbare între cei doi factori care neapărat trebuie să meargă mînă-n mînă: pregătirea și gîndirea. Pe jucător îl pregătești la antrenament să fie în măsură să prestezе un joc bun. În timpul meciului factorul gîndire operează asupra lui și-i permite să dea viață pregătirilor la care a fost supus. Cînd însă asupra jucătorilor presează starea de enervare ce l-o poate crea un arbitraj necorespunzător, ei nu se mai pot concentra, capătă preocupări lăturalnice și se comportă... ca niște elevi ce au uitat lecția învățată.

Ce realizează, în opoziție, un arbitraj competent? Îl face pe jucători să-și păstreze toate facultățile pentru joc, obligîndu-i să-l practice cu respectul total, dar nu rigid, al regulamentului. Intervenția arbitrului, corectă și obiectivă, promptă și pe fază canalizează jocul pe făgașul cel mai bun, îi dă cursivitate. Sînt eliminate astfel „poticnelile" pricinuite de loviturile între jucători (la adăpostul indulgenței sau slăbiciunii arbitrilor), de discuțiile înfierbîntate și aprig controversate, sînt evitate — sau măcar limitate — accidentele de joc. Marii arbitrii pe care i-am văzut, dintre care citez pe Latîșev (U.R.S.S.), Ellis (Anglia), Dorog (Ungaria), Liverani (Italia), Grill (Austria) etc., au tocmai acest dar de a contribui la situarea jocului la un nivel mai ridicat, prin priceperea, tactul și oportunitatea intervențiilor lor. Și mai vreau să adaug că la un asemenea arbitraj, atunci cînd faptele o impun, arbitrul intervine ca un chirurg. El înlătură radical răul cel mare atunci cînd, cu toate măsurile luate, acesta se produce. Un jucător recalcitrant, brutal, e ca o cangrenă. Cînd se manifestă ca atare excluderea lui din joc, constituie, de acee, totdeauna o măsură indicată, pentru vinovat și cei ce-i seamănă în manifestări, adică e o măsură cu efect imediat dar și pentru viitor.

În fotbalul nostru una din principalele probleme ce se pun e asigurarea unui lot cît mai larg de asemenea arbitri. Cum să-l obținem și aceasta mai ales într-un termen relativ scurt?

În ultima vreme s-au impus prin arbitrajele prestate o serie de arbitri cum ar fi de pildă I. Ritter (Timișoara), Andrei Rădulescu și N. Mihăilescu (București) etc. I-am citat pe aceștia nu întîmplător. Aș spune chiar că i-am ales, cu scop. Citești trei sînt foști jucători de fotbal care au avut partea lor de glorie la timpul potrivit. Credința mea e că reușita lor în arbitraj se datorează și carierei lor fotbalistice, care le permite să înțeleagă mai bine ceea ce se petrece în joc, ce greșeli sînt comise etc. Adăugînd teoria (învățarea regulamentului) la practica lor de jucători, ei sînt astăzi mai bine înarmați pentru arbitraj decît arbitrii care au fost modești jucători de fotbal — sau nu l-au practicat de fel. Cu această afirmație nu preconizez limitarea arbitrilor numai la foști mari jucători de fotbal, pentru că viața a arătat și arată că se pot recruta arbitri excelenți și din practicieni mai puțini iluștri în ale fotbalului. Dar cînd se pune problema să se găsească soluții rapide și convenabile pentru ridicarea de noi arbitri bine dotați, deci așa cum este, acum, situația la noi, foștii mari jucători de fotbal trebuie să ne atragă atenția în primul rînd. Pentru arbitrii recrutați dintre acești jucători nu se cer — sau nu trebuie să se ceară — stagii mari de timp pentru perfecționare și promovare. La îndemîna lor trebuie puse cursuri scurte de circa 30 de zile, pentru învățarea literei regulamentului. Apoi noii arbitri să fie programați și lăsați să arbitreze. Am credința că acești arbitri — cei mai mulți dintre ei — vor urca repede treptele consacrării.

Iată deci o problemă a cărei rezolvare poate fi adusă într-un viitor apropiat. Adică din chiar iarna aceasta, în așa fel încît la primăvară să-i vedem la lucru pe acești noi arbitri, capabili să ofere fotbalului nostru ajutorul lor de mare preț.

C. TEAȘCĂ
membru în Biroul federal al F.R.F.

Socoteala lui Pandele

Masa era îngropată de ziare, reviste, foi de hîrtie... Aplecat deasupra ei, Pandele calcula, așternea cifre pe care le aduna, le înmulțea, le împărțea...

De afară, prin fereastra deschisă, pătrundea zgomotul voios al unui joc de fotbal. Pandele se ridică furios și strigă la fotbaliști: „Mai încet băieți! Știți doar că am de lucru!"

Cine o fi Pandele? Desigur, vreun cercetător, vreun savant, care lucrează la cine știe ce calcule migăloase și care nu mai de fotbal nu-i arde!

Cine o fi Pandele? Ne lămurim numai după ce omul nostru termină socotelile, împături frumos hîrtiile și satisfăcut se apropie de fereastră. Scoase din buzunar un fluier și cu un scurt semnal opri jocul:

„Băieți — lăsați antrenamentul, că avem lucruri mai importante. Haideți — pas alergător la mine!"

După cîteva minute, strînși roată în jurul antrenorului lor, Pandele, ascultau cuvîntul acestuia:

„A fost teribil de greu, dar tot am reușit să vă scot la liman. Mare noroc ați avut să dați peste un antrenor ca mine! Fiindcă trebuie să știți: fotbalul e 5 la sută joc și 95 la sută calcul... Calculul hîrtiei, asta e totul! (Aici antrenorul Pandele bătu cu palma satisfăcut și biruitor hîrtiile de pe masă). De ce?!? Actele vorbesc! E foarte simplu! Mai avem opt meciuri de jucat? Avem! Trei în deplasare și cinci acasă? Perfect! Socoteala e făcută. În deplasare nu luăm nici un punct — în schimb acasă avem asigurate 10 puncte. Ia să vedem ce am strîns noi pînă acum. Un punct. Bun și ăsta decît nimic! Prin urmare 10 și cu 1 fac 11... Celelalte echipe nici ele nu stau prea grozav. Alea din frunte nu ne mai interesează. Am jucat și am pierdut, deci am scăpat de ele și unde mai puneți că tocmai de cele mai bune! Mare noroc ați avut! Și acum să luăm pe vecinica noastră, pe penultima. O să ziceți că tot are 6 puncte. Ei și? Joacă aici la noi..."

Socoteala antrenorului Pandele ar mai fi ținut poate mult timp, dacă cel mai tînăr jucător nu l-ar fi întrerupt:

— Am auzit că același lucru ați făcut și la echipa pe care ați antrenat-o înaintea noastră. Ați calculat șansele hîrtiei, dar echipa a... retrogradat!

— Ai dreptate țînțule, rîse antrenorul. Însă cu ei a fost altceva. Eu am socotit bine, dar antrenorii celorlalte echipe n-au știut să calculeze și au... greșit. Sînt eu de vină?!?

Sandu MARIAN

Mozaic sportiv

● Jules Vandooren, antrenorul echipei franceze de fotbal Olympique-Lille își obligă jucătorii să scrie la fiecare ședință de antrenament o compunere de aproximativ 50 de rînduri privind aspecte interesante din viața lor. După cum a arătat Vandooren scopul acestor compuneri este de a-i învăța pe jucători să cunoască, în afara fotbalului, și regulile de... ortografie și gramatică.

● Ocupînd în cadrul unui turneu de șah ultimul loc, conducătorul unei echipe din orașul austriac Graz a oferit următoarea explicație: „Da, am avut ghinion. Înaintea turneului, jucătorii mei au primit piese noi cu care nu s-au putut obișnui în numai cîteva zile..."

● În R.F. Germană federația de fotbal apelează la serviciile a 71 de arbitri femei, iar cea de box la 22.

● În timpul unui concurs de haltere desfășurat în orașul Milwaukee (S.U.A.), halterofilul Ashman a aruncat cu atîta putere halterа la pămînt încît aceasta a spart dușumeaua și a căzut în beci unde a declanșat dispozitivul de alarmă pentru incendiu. Cei prezenți au fost cu totul surprinși atunci cînd, după puțină vreme, au văzut cum sala este înconjurată de pompieri care au început să întindă și furtunurile...

Instantaneu

Cu născutul dumisale
A-nceput raite să dea
Spațiilor siderale,
Că în fotbal cică-i „stea".

De aceea-n tot momentul
Zîmbitor spune oricui
Că, mă rog, antrenamentul
Nu mai e... de nasul lui.

Deci cînd ceilalți, pe-ndelete,
Trag la gol pînă-nserează,
Dînsul trage la bufete
Și la chef... se antrenează.

Cheamă-ntr-una ospătarul
Ce servește cam domol
Și-i arată-ncet paharul:
— Nene, nu vezi?...
Iar.. e gol!

Iar cînd chefu-l se sfîrșește
Și spre casă o apucă,
Fără voie se trezește
Dînd cu capul... în ulucă.

Și pe strada-ntunecată
I se-aude vocea spartă:
— Este pentru prima dată
Cînd eu nimeresc în poartă...

Deci — normal— cum el cultivă
Chefurile permanent
Și la munca productivă
E... ca la antrenament

Dar făcînd doar ce îi place
După mintea lui ghidușe,
Cînd e pus la meci să joace
Este bun... să stea pe tușe.

V. P. POPA

Romanul nostru ilustrat

TARAS BULBA

Adaptare după N. V. Gogol

Ilustrații: Beca RIND

Fremăta mulțimea adunată în piață în așteptarea prizonierilor. Și iată că, de odată, un fior străbătu parcă prin inimile oamenilor. Din toate părțile se auziră strigăte:

Iată-i! Cazacii! Vin cazacii!...

Aveau capetele descoperite, pe frunți le atîrnau ciufurile lungi de păr și mai toți aveau bărbile crescute. Nu păseau cîtuși de puțin înfricoșați sau întristați, dimpotrivă înaintau plini de demnitate și mîndrie. Hainele de pe ei, făcute din stofe fine și scumpe se uzaseră și se zdrențuiseră. Mergeau privind drept înaintea lor, fără să clipească. În fruntea coloanei de cazaci se afla Ostap.

Pierdut în mijlocul mulțimii, bătrînul Taras își privea tot timpul fiul, fără să-i scape vreuna din mișcările lui.

Curînd cazacii se apropiară de locul execuției. Ostap ajunse cel dintîi și se opri. Privi spre cazacii care îi urmau, ridică sus mîna și rosti, cu voce puternică:

— Fie ca nici unul din acești eretici care se află aici în piață să nu poată auzi scrîșnetele de durere sau vaietele unor cazaci adevărați. Nici unul dintre voi să nu sufle vreo vorbă.

Spuse toate acestea și se urcă apoi cu demnitate pe eșafod.

— Bravo, fiule, bine, bine ai vorbit!... murmură neauzit de nimeni, Taras.

Călăul se apropie de Taras, zmulse de pe el hainele zdrențuite, îi virî mîinile și picioarele într-un fel de presă din lemn și urmară niște chinuri care nu merită să fie povestite căci ar face să li se ridice cititorilor părul măciucă. Asemenea barbarii erau rezultatul acelui secol crud și brutal, cînd oamenii duceau viața stîngerească a faptelor de arme, sufletele lor nemai cunoscînd sentimente de omenie. Se mai ridicau pe ici, pe colo, voci împotriva acestor odioase procedee. Cîțiva cavaleri cu mințile mai luminate, explicau zadarnic că asemenea cruzimi nu fac altceva decît să atîțe și mai mult dorința de răzbunare a cazacilor.

Ostap rezistă chinurilor și torturilor fără să crîcnească. Nu se auzi nici un vaiet, nici un strigăt, din gura lui, nici chiar atunci cînd oasele începură să-i pleznească și cînd trozniturile oaselor se puteau auzi pînă în ultimele rînduri ale mulțimii fremătînde.

Taras stătea cu capul în jos, ochii îi erau plini de lacrimi, dar era stăpînit de un sentiment de mîndrie și nu încetă să murmure încetișor:

— Bine, fiule, bine!

Cînd începură să-i aplice lui Ostap ultimele torturi, torturile mortale, i se păru lui Taras că pe fiul său îl părăsesc puterile, nu-i mai țin nervii. Ostap, istovit, mai putu să strige:

— Tată, unde ești tată, mă auzi tu oare?

— Te aud! se auzi o voce din mulțime, în tăcerea mormîntală care se așternuse. Și întreaga mulțime tresări, iar cîțiva oșteni din garda călare se îndreptă în pripă să-l descopere pe cel care vorbise. Dar nu-l putură descoperi. Taras dispăruse.

* * *

Dar bătrînul cazac reapăru. Reapăru, nu după multă vreme la granița Ucrainei, în fruntea unei oaste căzăcești de o sută douăzeci de mii de

oameni. Nu mai era un simplu detașament care pornea după pradă, era poporul întreg care se ridicase și care se ducea hotărît să se răzbune de nenumăratele batjocuri pe care le suferise, mergea să spele jignirile aduse obiceiurilor și credințelor sale strămoșești.

În fruntea oștilor se afla tînărul și viteazul hatman Ostraniță, iar lîngă el călărea bătrînul Cunin, un cazac cu multă experiență. Opt volcovnici comandau polcurile formate fiecare din cîte 12.000 de oameni.

Dintre toate polcurile, cel mai ales era cel condus de însuși Taras Bulba, pe care cazacii îl înconjurau, nu fără dreptate, cu multă considerație. Vîrsta lui înaintată și priceperea lui de a-și mișca oștile cu cea

mai mare repeziciune, dar mai presus de toate dîrzenia lui, inspirau tuturor respect și încredere.

Lupta începu și fu fără cruțare. Cronicarii au descris-o pe larg și nu mai este nevoie să revenim asupra ei. Dar trebuie spus că cazacii s-au luptat cu un eroism și o vitejie pe care numai credința și dragostea de glia strămoșească le pot insufla.

Fugeau garnizoanele dușmane din orașele eliberate, iar oștile hatmanului regal Nicolai Potocki, cît erau ele de uriașe, nu se putură împotrivi nici o clipă iureșului nestăvilit al căzăcimii.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

PARINȚI ȘI COPII

Cinci frați și o mamă

Copiii Paraschivei N. erau în culmea indignării:

— Auzi, să ne dea mama în judecată! Oh, de-am găsi un foiletonist care s-o încondeieze!

Cinci copii erau indignați și toți cinci țipau. Numai cea de-a șasea — Georgeta — era de altă părere.

— Foarte bine a făcut! Pentru că trebuie s-o ajutăm. E mama noastră. Bătrînă și bolnavă.

Și în timp ce toate cele cinci personaje se hotărau să pornească în căutarea unui foiletonist, Paraschiva N., mama lor în vîrstă de 72 ani, împrumuta de la o vecină cîțiva lei pentru pîine.

...Fuseseră 9 acasă. Nouă copii a crescut mama Paraschiva.

Ea a dezmierdat, a alăptat, a îmbăiat, a înfășat, a crescut, singură, fără vreun ajutor, nouă omuleți. A fost cîțiva ani muncitoare la o fabrică, de unde a plecat pentru a se consacra copiilor. În timpul liber își mai ajuta la muncă soțul — un opincar infirm. Casa le era și atelier. Și-au dat copiii la școală, i-au educat în spiritul dragostei de muncă, au făcut din ei oameni respectabili, bine văzuți de tovarășii lor. Trei au murit. Cei-lalți sînt de mult cu toții la casele lor.

Cum se poate că o mamă a putut să crească atîția copii, iar atîția copii nu-și pot ține mama?

Acum, egoismul lor a fost citat în fața instanței judecătorești. Dar nici acolo frații și surorile N., cu excepția Georgetei, n-au reușit să priceapă la ce este bun pe lume obiceiul de a-ți ajuta părinții la bătrînețe. Copiii care au plătit un avocat și cheltuieli de judecată ca să se scape de o obligație elementară, nu găsesc mijloace de a asigura bătrînei și neputincioasei lor mame un trai modest. Au venit la proces cei cinci copii, plus avocatul lor, ca să demonstreze că bătrînei nu i se cuvine nici un ajutor de la ei.

Cuvîntul lor final în instanță este concis. Sînt neînduplecați. Oameni dintr-o bucată! O bucată de lemn, de piatră, de orice — numai de om, nu:

— Să hotărască tribunalul cine dintre noi s-o țină, iar ceilalți să nu contribuie cu nimic — propun ei, de comun acord.

Un fel de loterie, adică. Și doar era vorba de mama lor, de ultimii ei ani de viață. Nimeni nu spunea că n-au și ei greutățile lor — dar nu era vorba de mult: era vorba ca atîția oameni, adunînd mînă de la mînă, să-și ajute mama lor! Și pentru asta era nevoie de o hotărîre judecătorească!

Stăteau acolo, în fața unor oameni străini, care le judecau cu silă, lipsa de omenie. Ei, acești oameni „străini", aveau să lupte împotriva copiilor Paraschivei N., pentru ca ea să primească ajutor la bătrînețe. Nodul gordian al frămîntărilor al tocmelilor și al meschinăriilor celor cinci moștenitori a fost tăiat cu simplitate, potrivit legii. Bătrîna, avîndu-se în vedere că are și o mică pensie, urma să primească de la copiii ei 335 lei lunar, fiecare contribuind cu o sumă infimă. De cîte ori 335 au cheltuit părinții lor cu fiecare dintre ei, ani de-a rîndul? Nici unul dintre cele cinci personaje n-a făcut socoteala. Acum, cînd trebuiau să-și ajute mama, toți laolaltă, nu le venea la socoteală:

— Ce nedreptate! strigară frații și surorile N., ieșind de la tribunal. Facem recurs!

— Nu vă purtați omenește! le-a strigat o vecină. Doar e mama voastră, vă faceți păcat!

Dar frații și surorile N. nu auzeau aceste cuvinte. Ei făceau mare larmă discutînd despre recurs.

Rufele murdare s-au spălat din nou în mijlocul unor oameni străini. „Străini" — e un fel de a spune. Pentru că ei reprezentau societatea întreagă, căreia nu-i sînt străine comportarea și interesele fiecărula dintre noi. Și reprezentanții societății au decis: recursul se respinge. În zilele noastre nu se poate tolera ca fii și fiice putrezi de egoism să-și lase mama bătrînă neajutorată.

Sentința este acum definitivă. Deși a trecut o bună bucată de vreme de cînd tribunalul i-a obligat s-o întrețină pe aceea care le-a dat viață și i-a crescut, Paraschiva N. n-a primit încă nici un ajutor din partea copiilor ei.

Recent, tocmai cînd se așteptau mai puțin să-l găsească, apăru în mijlocul fraților și surorilor N. foiletonistul.

— De ce nu vă purtați omenește? s-a indignat el.

Fără a roși, frații și surorile au răspuns:

— Păi... așteptam să ni se pună poprire pe salariu...

Mircea MANOLE

Tricotaje bărbătești

1. Jachetă la un rînd cu buzunare interioare marcate de o bandă îngustă din patent.

2. Pulover din două culori, cea deschisă fiind în față. Spatele este lucrat în întregime din culoarea închisă.

3. Pulover cu mîneca raglan. Se execută din două nuanțe (dunga gri mai închis, iar restul negru). În spate se păstrează aceeași combinație.

4. Vestă dreaptă în dungi late. Banta din față, de la răscroiala mînecii și buzunare este dintr-o singură culoare, de preferință cea închisă.

5. Jachetă cu bantă lată de patent. Aceasta poate fi din dungi înguste, folosind o culoare în contrast cu jacheta.

Desene de Melania POPESCU

Cum ne vom îmbrăca în 1961

Pentru a primi răspuns la această întrebare am făcut recent o vizită la CASA DE MODA din Capitală. Desenatorii de modele și meșterii croitori de aici sînt în plină activitate. Odată terminată colecția de modele pentru toamnă și iarnă — care a fost prezentată în cadrul unor expoziții pentru public — se fac pregătiri intense în vederea lansării liniei modei pentru anul 1961. Cum, desigur, cititoarele noastre doresc să afle de pe acum care va fi linia modei în anul viitor ne-am adresat tovarășului GHEORGHE MOISE, președintele CASEI DE MODĂ care a răspuns cu amabilitate întrebărilor noastre. Am adus, pe primul plan, firește, discuția despre moda pentru femei.

— Referindu-ne la linia modei feminine — a spus tovarășul Moise — trebuie amintit de la început că aceasta nu se deosebește prea mult de cea din anul 1960. Linia rochiilor, de pildă, e variată pentru că trece de la fusta largă purtată pe jupon la fusta ovală cu lărgiri din falduri pe șolduri și îngustă jos, pînă la fusta dreaptă, strîmtă cu o cută clasică, ușor desfăcută pentru pas. Corsajele sînt rotunjite simplu la baza gîtului, cu mîneci kimono sau prinse mai jos de umeri. Talia este uneori marcată cu un cordon înnodat din materialul rochiei sau din piele subțire exact la talie sau mai jos cu 10—12 cm., fără a avea linia precizată. Aceasta este în funcție de gust, de siluetă și mai ales de... vîrstă. De reținut totodată că rochiile de dimineață se încheie lateral iar la o parte din rochiile de după-amiază se remarcă o linie înfășurată sub drapeuri asimetrice.

— Ne puteți da unele detalii și despre mantouri și taioare?

— Taioarele vor fi mai lungi și cu talia discret subliniată. Majoritatea lor nu vor avea gulere fiind răscroite simplu în jurul gîtului. În ceea ce privește mantourile aș putea spune următoarele: acestea sînt de cele mai multe ori în falduri, cu kimonouri largi în partea de sus, cu linie ovală, strînsă jos. Eșarfele și blănurile completează aceste mantouri care se asortează cu pălării din fetru simplu, drapat ușor, cu calota foarte înaltă, adeseori din blana cu care este garnisit mantoul. Rețineți că garniturile de blană — gulere, manșete și căciulițe, vor fi foarte căutate în acest an.

— Nu ne-ați amintit nimic despre culori și țesături...

— ...Tocmai despre aceasta mă pregăteam să vă vorbesc în continuare. În 1961 se mențin culorile vii sau pastelate uni, cu două fețe, melanj sau în dungi combinate cu măestrie. Pentru rochiile de ocazii, scurte sau lungi și trenante se poartă mult țesăturile cu metal argintiu, auriu sau oxidat. Pentru mantouri și ansambluri se folosește tuidul și lodenul.

— În linia modei pentru bărbați n-a intervenit nimic nou?

— Cum să nu! Costumele bărbătești au în noul an o linie ușor marcată în talie; nu prea lungi; cu reverele mai scurte și mai înguste ca pînă acum; moale la umeri; cu pantalonul îngust, în general fără manșetă.

— Ca o ultimă întrebare, vă rugăm să ne spuneți cîteva cuvinte și despre felul cum CASA DE MODĂ face cunoscută marelui public noua linie a modei?

În primul rînd noi facem cunoscută linia modei prin magazinele noastre din București și prin prezentările pe care le organizăm trimestrial. În afară de aceasta, prin secția noastră de schițe, care este încadrată cu desenatori și creatori talentați, distribuim anual în întreaga țară circa 40.000 de schițe de modă diferite. O contribuție importantă în lansarea modei o aduce revista „MODA" editată de către CASA DE MODĂ. Colectivul de desenatori-creatori se străduiește să îmbunătățească tot mai mult calitatea acestei reviste. Că străduințile creatorilor noștri nu sînt zadarnice ne-o dovedește și faptul că revista „Moda" este astăzi solicitată nu numai în țară ci și în străinătate.

În urma acestei convorbiri se poate trage concluzia că într-adevăr creatorii noștri de modă reușesc în bună măsură să promoveze o linie care răspunde cerințelor decente dar pretențioase și de bun gust ale marelui public.

I. POPOVICI

Gimnastică

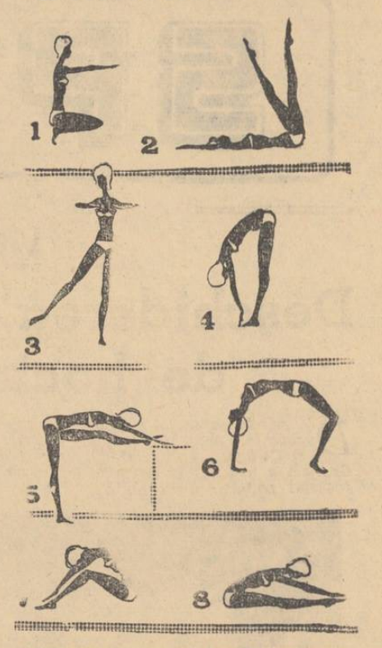

1. Dintr-o poziție perfect dreaptă, cu picioarele lipite, ne ridicăm pe vîrfuri, întindem brațele înainte și ne lăsăm încet pe vine. Apoi ne ridicăm. Repetăm mișcarea de 10 ori.

2. Culcați pe podea cu brațele întinse înapoi, ridicăm picioarele și fesele, apoi începe mișcarea picioarelor înainte și înapoi, alternînd piciorul sting cu cel drept.

3. Din poziția perfect dreaptă cu brațele ridicate și aduse la piept, ridicăm piciorul drept lateral, îl lăsăm în jos. Apoi ridicăm piciorul sting și-l lăsăm în jos. Repetăm mișcarea de 10 ori.

4. Luăm o poziție perfect dreaptă, apoi îndoim corpul în jos pînă ce atingem podeaua cu degetele, fără a îndoi genunchii. Repetăm mișcarea de 10 ori.

5. Ridicăm un picior și-l rezemăm de masă. Apoi se îndoale corpul înainte pînă ajungem cu mîinile la vîrful piciorului. Revenim în poziție dreaptă și schimbînd piciorul repetăm mișcarea.

6. Cu picioarele îndepărtate și mîinile ridicate ne lăsăm pe spate pentru a forma puntea. Ne ridicăm și repetăm mișcarea de cîteva ori.

7. Așezate pe podea cu genunchii curbați, ridicăm brațele și le întindem înainte aplecînd tot corpul pentru a ajunge cu vîrful degetelor la vîrful picioarelor, ridicăm brațele iar în sus și reîncepem exercițiul.

8. Așezată pe podea cu genunchii întinși ridicăm brațele și le întindem înainte aplecînd partea de sus a corpului pînă ajungem cu vîrful degetelor la vîrful picioarelor, ridicăm brațele iar în sus și reîncepem exercițiul.

AȚI ȘTIUT?...

...Conservarea cărnii cu ajutorul frigului se realizează prin supunerea ei timp de 2—3 ore la o temperatură de —35 grade Celsius. Această temperatură scăzută se obține cu ajutorul unor instalații moderne. Carnea conservată prin înghețare nu este supusă în prealabil nici unui tratament chimic.

...Carnea conservată prin frig este bine să fie preparată în aceeași zi în care a fost cumpărată.

...Fripturile, cîrnații, patricienii conservați prin frig se pun înghețați pe grătar sau în tavă la un foc nu prea viu.

...În cazul cînd doriți să porționați carnea conservată prin frig, o lăsați să se dezghețe parțial, 2—3 ore în ambalajul ei la temperatura camerei. În nici un caz nu se va face o grăbire a dezghețării, căci aceasta duce la pierderea sucului din carne.

...Institutul de Cercetări Textile a elaborat procesul tehnologic privind hidrofobizarea blănurilor urson din relon cu un nou produs rominesc „Fobotin". Prin hidrofobizarea ursonului se îmbunătățește calitatea acestuia.

...Anul viitor se vor fabrica în țara noastră cu 27% mai multe țesături din relon ca în anul 1960.

...În 1961, producția țesăturilor de bumbac va crește cu 34 milioane m.p.

...La fabrica „Quadrat" din Capitală au fost fabricați și în curînd vor apare în magazine șoșoni de diferite culori (albi, gris, roșii, verzi și în combinații de culori).

...Creșterea turației la războaiele de țesut din industria bumbacului cu o singură tură, înseamnă un spor de capacitate de 1.500.000 m.p. de țesături pe an.

...Planul de șase ani (1960—1965) prevede construirea a 8 depozite frigorifere de mare capacitate și a cca. 20 mii m.p. spații frigorifice pe lîngă depozitele existente de mărfuri și în piețe.

...Pînă în 1965, spațiul frigorific de depozitare va crește față de anul 1959 de cca. 3 ori.

SFATURI COSMETICE

I. A. P. — Cluj: Transpirația subsuorilor o puteți înlătura folosind produsul „Odorono" pe care îl găsiți de vînzare la toate magazinele de parfumerie. Procedați în felul următor: seara înainte de culcare vă spălați sub braț cu apă călduță și săpun, vă ștergeți cu prosopul și aplicați cu ajutorul unui tampon de vată soluția de „Odorono". Lăsați să se usuce, apoi pudrați cu o pulbere formată din talc amestecat în părți egale cu acid boric. Această operație o repetați la 3 zile, spălatul subsuorilor îl puteți face zilnic fără însă a mai aplica soluția dezodorantă.

GETA SANDULESCU: În cazul dv. este necesar să respectați orele de somn. Părerea mea este să consultați un medic internist. Local, aplicați comprese cu ceai de tei.

ANDREI MARIA — București: Din cele ce-mi scrieți dv. rezultă că suferiți de seboree. Pentru a vă putea da răspunsurile respective este necesar să-mi scrieți o serie de detalii în legătură cu tenul și părul dv. precum și modul cum vă îngrijiți în prezent. Dacă nu vă deranjează, vă rog să-mi indicați adresa exactă pentru a vă putea răspunde prin poștă, deoarece răspunsurile cerute necesită spațiu mai mare.

MARINA — ONEȘTI: Punctele negre în cazul dv. sînt consecința unei secreții exagerate de grăsime, specifică vîrstei dv. Pentru înlăturarea acestui neajuns veți șterge porțiunile respective cu următoarea loțiune: acid boric 0,50 g., acid salicilic 0,50 g., camfor 1 g., tinctura benzoe 5 g., alcool 30 g., apă 65 g. Odată pe lună față o baie de abur și stoarceți punctele negre cu ajutorul unui tifon steril, dezinfectați și aplicați o mască de gălbenuș de ou.

P. V. S. — Suceava: Cînd aveți un ten atît de uscat nu este de mirare de ce ați făcut la vîrsta de 22 ani atîtea riduri, nemaivorbind de faptul că ați făcut totul ca să agravați starea tenului dv. Pentru remedierea situației în care vă aflați va trebui în primul rînd să renunțați la spălatul cu apă și săpun. Veți folosi apa simplă la temperatura camerei. În al doilea rînd este necesar să aplicați o cremă grasă hrănitoare, cu care puteți rămîne unsă și în cursul nopții, cel puțin de 4 ori pe săptămînă. În acest scop puteți folosi crema polivitaminată Velur pe care o găsiți în comerț sau următoarea formulă: lanolină 10 g., vaselină pură 10 g., ulei de măsline 10 g., apă 10 g., vitamina F soluție 2 g. De asemenea trebuie să renunțați să vă ștergeți pe obraz cu apă de colonie deoarece dacă, într-adevăr acesta vă curăță obrazul, accentuează totodată gradul de uscăciune a pielii. În jurul ochilor aplicați zilnic dimineața și seara puțină cremă.

OLGUȚA POPESCU: Mustățile le puteți depila cu următorul preparat: 50 g. coloforniu, 10 g. ceară de albine pe care le topiți, lăsați să se răcească puțin și aplicați 2 fâșii pornind de la mijlocul buzelor. Lăsați să se întărească și trageți în sens contrar de cum ați aplicat. Dezinfectați cu alcool și pudrați apoi cu pudră obișnuită.

Anca BOGDAN

PRACTIC

Scoaterea petelor de parfum

Există mai multe procedee pentru scoaterea petelor de parfum, colorate sau numai aparent colorate. În cazul primelor, obținem rezultate bune, ștergîndu-le cu o soluție slabă de acid acetic, la care se adaugă circa 1/3 din cantitatea de acid acetic, în acid oxalic, de asemenea foarte diluat. În soluția de alcool, se pot adăuga cîteva picături de amoniac. Procedeul acesta albește locul respectiv. Un efect similar se poate obține și cu apă oxigenată. Petele care se văd foarte slab, se vor trata prin introducerea porțiunii respective în alcool rece sau cald. Prin aceasta se obține extragerea esenței de parfum, care este și ea o esență dizolvată în alcool. Locul pătat se înmoaie înainte în apă. Trebuie avut însă în vedere că alcoolul poate extrage și colorantul țesăturii, în special cînd e vorba de mătase. Acest procedeu se va aplica, numai după ce se face mai întîi o probă pe o mostră mică, scoasă din țesătură, de exemplu de pe un tiv.

Ghidul gospodinei

Printre răspunsurile pe care sîntem datoare să le dăm cititoarelor noastre, sînt diferitele rețete de prăjituri. Și pentrucă există nenumărate feluri, o să începem cu cremele care se pregătesc repede și sînt foarte hrănitoare.

Cremă de șocolată la cuptor

Pentru 10 persoane: 200 g. de șocolată, 125 g. zahăr pudră, 4 gălbenușuri de ou, 1 litru de lapte, 200 g. frișcă. Se pune dinainte șocolata în laptele rece pentru a se topi, astfel ca atunci cînd începem să preparăm crema, să fie complet topită. Amestecăm zahărul cu laptele, îl punem la un foc moale, iar în momentul cînd începe să fiarbă, îl mai lăsăm 5 minute, fără a înceta însă să-l amestecăm. Luăm laptele de pe foc și îi adăugăm frișca. Într-o timp batem ou telu gălbenușurile peste care turnăm laptele călduț, încetul cu încetul. Această compoziție o punem într-un vas rezistent la foc în cuptor timp de 30 minute. Se servește în cupe.

Cremă de migdale

Amestecați 100 g. zahăr pudră cu 2 linguri de făină de grîu, o lingură de făină de amidon, la care mai adăugăm 3 gălbenușuri și un ou întreg. Totul se amestecă timp de 3 minute, după care vărsăm deasupra 1 pahar de lapte clocotit și 100 g. migdale curățate, alune sau nuci. Această cremă se pune într-o cratiță, pe foc moale, amestecînd încontinuu pînă ce se îngroașă. După aceea o dăm jos de pe sobă și cît mai este caldă îi adăugăm o bucățică de unt.

Cremă prăjită

Pentru 4 persoane: o jumătate litru de lapte, 6 gălbenușuri, 100 g. făină, 125 g. zahăr, 50 g. griș și 2 pachețele de vanilie. Se pune făina într-un castron împreună cu 5 gălbenușuri și zahărul, se amestecă bine, iar la sfîrșit se toarnă laptele deasupra împreună cu vanilia. Se așează totul pe foc, amestecîndu-se mereu pînă dă în clocot. Această cremă o răsturnăm pe o farfurie, cu o suprafață cît mai mare, și o lăsăm să se răcească. Cînd a devenit compactă, o tăiem bucățele pătrate pe care le tăvălim prin griș, cel de al șaselea ou diluat cu puțin lapte și din nou în griș. Bucățelele le punem să se prăjească în unt. Le pudrăm cu zahăr.

Spumă de șocolată

Pentru o persoană este nevoie de 1 baton de 20 g. de șocolată de menaj și 2 ouă. Se topește șocolata în puțin unt proaspăt. Se separă gălbenușurile de albuș și se adaugă la ciocolata topită în unt, amestecînd încontinuu. Albușurile se bat spumă, cu puțin zahăr și se adaugă la șocolată. Punem în cupe și se lasă la rece pînă devine compactă. Se poate servi cu puțină frișcă.

Spumă de mere

Se pune la fiert 1 kg. de mere curățite cu 300 gr. zahăr, ca la mamaladă. Această compoziție o dăm prin sita de supă, astfel ca să obținem o pastă compactă la care adăugăm 4 albușuri de ou bătute spumă. După aceea o turnăm într-o formă glasată cu zahăr ars (5 bucăți de zahăr, o lingură de apă) o punem la baimarie timp de 20 minute, după care o băgăm în cuptorul bine încălzit 2—3 minute. Se servește cu o cremă de vanilie consistentă.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Supă de carne cu găluști; rasol cu hrean și cartofi; ruladă cu marmeladă.

— Salată de cartofi cu țelină; ciulama de rinichi; fructe.

— Salată de vinete; sărmăluțe în foi de viță; compot.

— Cartofi sufle; crap pescăresc; pesmeți cu șocolată.

— Supă de cartofi; mîncare de carne cu gutui; clătite cu dulceață.

— Salată de icre de crap; vrăbioare cu sos de roșii; mere.

— Ciorbă de pui; pui cu smîntînă; spumă de mere.

TIPARUL PRACTIC

Șorț de bucătărie

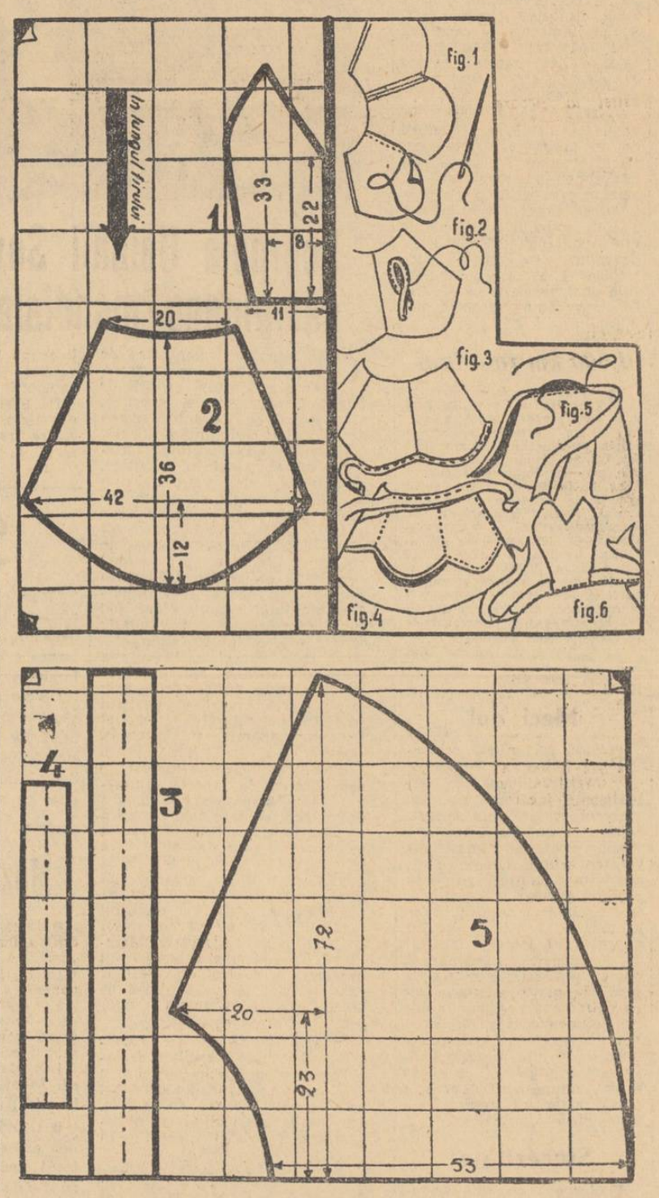

Vă prezentăm azi un șorț în care veți putea apare elegantă în bucătăria dvs. Pentru realizarea lui aveți nevoie de: 1,50 m. de material uni și 1 m. de material înflorat. Acest șorț se compune dintr-o bavetă (nr. 1) din material înflorat, din trei colți tot din același material înflorat (nr. 2), (acest tipar trebuie să se croiască de trei ori), care se aplică pe materialul uni nr. 5 cu cordon strîns în spate (nr. 3) și o mică panglică în jurul gîtului, care să țină baveta.

Tiparul se poate mări pe hîrtie cu ajutorul pătrățelelor de mai sus, ținînd seama de faptul că fiecare pătrățel reprezintă 10 cm. Decupați apoi toate tiparele și așezați-le pe materialul dublat (vedeți schema de mai sus). Prindeți cu ace și tăiați, avînd grijă să lăsați 1 cm. pentru cusături.

Cei trei colți din material înflorat se prind avînd grijă să lăsați în fiecare parte o deschizătură de 20 cm. pe care o veți festona (fig. 2). Se mai pot borda aceste deschizături și cu șnururi colorate, care se găsesc de vînzare în mercerii. Cu același material se vor borda și cele trei colțuri care formează partea medie a șorțului. Se așează apoi cele trei colțuri astfel obținute peste materialul uni. Se cos cele două părți exterioare astfel încît să se formeze buzunarul (fig. 4). Apoi se așează cordonul îndoindu-se parte peste parte și punctîndu-se în toată grosimea lui (fig. 4). Aveți grijă ca la sfîrșit să-i faceți tivul (fig. 5). Baveta se bordează cu un bie colorat fixîndu-se pe dosul cordonului. La fiecare capăt al cordonului se adaugă cîte o bridă pentru a evita uzarea lui de timpuriu. Se fixează de asemenea breteaua de la gît și se face un tiv de jumătate de centimetru la poalele șorțului.

MICUL CONSTRUCTOR

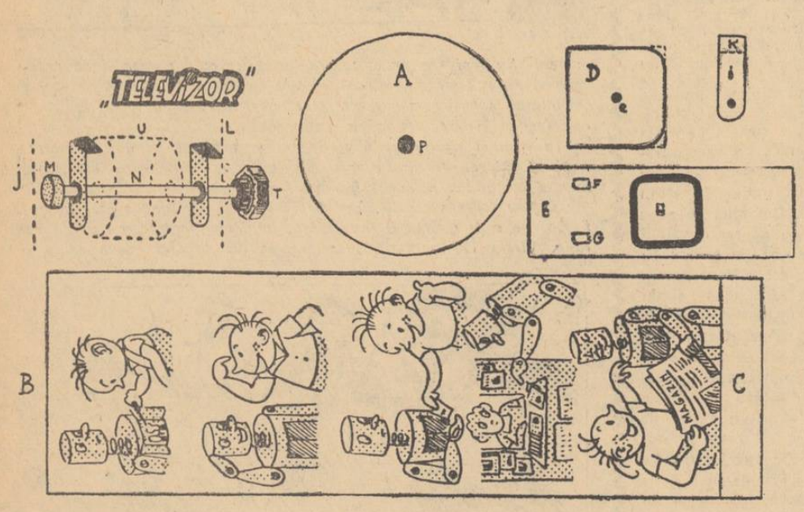

Tăiați la traforaj două suprafețe circulare cu diametrul celei din desenul A și dați-le cîte o gaură în centru (P) așa fel încît bețișorul N (desenul din stînga sus) să se poată înțepeni în găurile respective. Decupați filmul BC și lipiți-l pe un carton mai moale. Dacă vreți, colorați-l. Lipiți apoi solid marginea B peste spațiul alb C, lipind filmul pe ambele laturi în lung pe lățimea lemnului din care ați tăiat cele două „roți" A. Rezultă un fel de tobă, arătată punctat în desenul din stînga sus. Decupați apoi din carton mai gros sau din lemn de traforaj cei doi pereți ai cutiei televizorului, ca în desenul D, cu lățimea de 7 cm și înălțimea de 8 cm. În centrul unuia dintre pereți faceți o gaură ceva mai mare decît la cercurile A. Faceți din carton două aripi ca în desenul KI, dați și aici cîte o gaură prin care bețișorul N să poată trece lejer. Îndoiți aripile lor K, treceți bețișorul N prin găurile cercurilor A și, de o parte și de alta a tobei, puneți aripile KI. După aripa din stînga fixați un bețișor, o bucată de plută sau cauciuc M. Treceți capătul din dreapta al bețișorului N și prin peretele din dreapta al cutiei televizorului, după care montați-l în gura unui căpăcel de la un tub vechi de pastă de dinți (puteți să-l fixați cu ipsos sau ciel de tîmplărie). Tăiați o fișie lungă de carton de 8,5 cm (desenul E). La 9 cm. distanță de unul dintre capete faceți o deschizătură dreptunghiulară (ecranul H de 4 cm. înălțime și 5 cm. lățime. Lipiți apoi solid marginile fișiei E pe muchiile celor doi pereți D, de jur împrejurul lor, inclusiv la spate. Învîrtind „butonul" T (din desenul stînga sus) va rula un film de... foarte scurt metraj. Dar va rula continuu.

Cutiercul nostru

M. P. — Tecuci: Dacă nu ați trimite adresa v-am da un răspuns mai amplu, mai ales că sîntem convinși — în urma citirii scrisorii dv. — că aveți nevoie de un sprijin mai efectiv în perioada actuală. Sîntem de acord cu dv. că lucrurile care vi s-au întîmplat în ultimul timp sînt foarte dureroase și împărtășim în totul necazul dv. Totuși nu putem fi de acord cu felul în care ați acționat în urma celor petrecute și cu felul în care priviți în prezent situația creată. De ce exagerați atît de mult lucrurile, de ce dați acestora o importanță așa de mare, în fond nemeritată? Este adevărat că sînteți tînără, că vă lipsește experiența vieții. Dar chiar așa fiind, credem că trebuie să faceți mai mult apel la rațiunea dv., la voința și demnitatea dv. Vă rugăm să ne mai scrieți. Noi nu avem posibilitatea de a afla adresa cerută de dv.

MARGARETA — Pitești: Este clar că la ora actuală nu se poate prevedea în ce direcție va evolua această situație. Se pare însă — din datele pe care ni le dați — că perspectivele sînt îmbucurătoare. Acum însă nu puteți face nimic concret. Continuați să păstrați și să dezvoltați pe o linie sănătoasă această relație. Presupunem că este un om corect ale cărui intenții sînt din cele mai bune.

NUȚI DOBRESCU — str. V. I. Lenin nr. 34, Mizil, regiunea Ploiești: Pentru cei ce vor să facă schimb de vederi din diferite colțuri ale țării, vă publicăm adresa, așa după cum v-am promis.

L. CATALINA — București: La ora actuală situația este destul de confuză. După acțiunile întreprinse în ultimul timp, înclinăm să credem că dorește să încheie în mod cît mai onorabil acest capitol din viața lui. Motivele invocate pentru a justifica acțiunile lui nu stau în picioare. Nu se poate pune niciodată problema de a alege între cele două situații. Acestea sînt chestiuni pur personale în care numai cei în cauză poate hotărî. Ar fi bine să vă gîndiți la presupunerile noastre și să analizați cu atenție fiecare acțiune întreprinsă pentru a clarifica definitiv lucrurile.

ANGELICA M. — Ploiești: Credem că cel mai bine este să priviți acum la prezent și mai ales la viitor. Încercați să uitați tot ceea ce a fost, mai ales că aveți unele garanții că asemenea lucruri nu se vor mai repeta niciodată. Noi sîntem de părere să priviți cu încredere garanțiile ce vi s-au dat, să faceți tot efortul ca printr-o comportare demnă și înțelegătoare în același timp, să readuceți liniștea și bunăvoința în căminul dv. Credem că se poate reveni la vechea situație, deși pe parcurs s-au întîmplat unele lucruri neplăcute Totul este condiționat de respectarea garanțiilor date de el și de înțelegerea de care veți da dovadă dv.

I. L. — București: S-ar putea ca într-adevăr să aveți dreptate în presupunerile și asociațiile pe care le faceți. Nu vă putem însă garanta că așa este. Dar chiar dacă presupunerile dv. corespund realității nu trebuie să vă îngrijorați prea mult pentru viitor. Se pare că s-a lămurit faptul că această situație este fără perspectivă.

FEL DE FEL

Inițiativa creatoare a maselor

Anul trecut, în U.R.S.S. peste 2.000.000 de oameni ai muncii au prezentat propuneri de raționalizări și invenții. Aplicarea acestora în producție a făcut ca în anul respectiv să se economisească aproximativ 12 miliarde ruble — cu 20 la sută mai mult decît în anul precedent.

Recompensele plătite de stat în această perioadă persoanelor a căror contribuție s-a făcut simțită în domeniul tehnicii, s-au ridicat la aproximativ 580.000.000 ruble.

Baraj în ținutul înghețului veșnic

Proiectul hidrocentralei de la Viliui — prima centrală sovietică din zona înghețului veșnic — a fost elaborat de un colectiv de ingineri din Leningrad.

Centrala va fi construită la 1.000 km. de gura rîului de taiga — Viliui. Un baraj lung de 760 de m. se va ridica aici, iar forța apei în cădere va pune în funcțiune mașinile electrice. În fundația barajului — pentru a rezista sub apă în pămîntul înghețat — se va monta un strat impermeabil care va opri infiltrarea apei, așa încît hidrocentrala care va produce energie începînd cu anul 1963 va rezista timp de veacuri.

Un „controlor" sever

Pentru a accelera și simplifica analiza care permite controlul calității oțelului în atelierele de laminat, inginerii laboratorului central al Combinatului metalurgic din Kuznețk, ajutați de fizicieni, au găsit o nouă metodă: cea a ultrasunetelor.

Lîngă grămezile de laminate, pe o mică estradă, s-a instalat un aparat, care ca aspect aduce cu un mic televizor. O sondă specială atinge piesa de oțel și pe ecran apare o linie verde. Asta înseamnă că metalul e bun. Dacă linia ia o formă neregulată, înseamnă că aparatul a detectat un defect.

Cu ajutorul acestui aparat, analiza pieselor de oțel care dura altă dată cîteva zile, se face acum în cîteva minute.

Știați că...

...în localitatea Haman Mescutin (Algeria de Răsărit) există o bucătărie naturală? Este vorba de un izvor fierbinte, asemănător unui uriaș cazan de piatră, în care apa fierbe neîncetat. Introducînd-se în această apă o bucată de carne legată de o sfoară, peste cîteva minute carnea este gata fiartă, ba chiar și sărată deoarece apa izvorului conține clorură de sodiu (sare de bucătărie).

...în China au existat ceasornice foarte originale cu mult înainte de apariția lor în Europa? Acestea erau niște luminări lucrate dintr-un amestec special care asigură o ardere uniformă. Luminarea avea gradații corespunzătoare unităților de timp. În afară de aceasta firitul era îmbibat pe întreaga sa lungime în diferite ierburi aromate și astfel la fiecare oră luminarea arzînd emana un miros diferit.

...pe un hectar de pămînt arabil trăiesc aproximativ 133.000 de rîme? Ele sapă zilnic 4,3 tone pămînt contribuind la fertilizarea lui.

...în Franța există fluviul Aa și lacul Oo?

...în Australia trăiește un cangur care își duce viața numai în copaci?

De necrezut și totuși adevărat

O pereche de furnici și progeniturile lor distrug într-un singur an aproximativ 120 milioane de insecte și aproximativ 150.000 de omizi.

Cornul rinocerului este alcătuit din nenumărate firișoare de păr presate. Un cuțit bine ascuțit îl taie cu ușurință.

Păsările nu dorm niciodată în cuiburile lor. În aceste cuiburi ele își clocesc doar ouăle.

Girafa are nu numai un gît lung, dar și o limbă lungă. Limba ei ajunge la 60 de cm.

La eschimoși anul nou nu are dată fixă. Anul nou începe atunci cînd cade prima zăpadă.

GH. CHIRIAC

Fără cuvinte

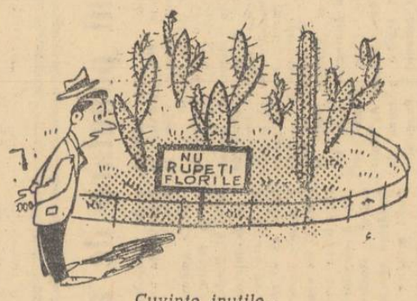

Cuvinte inutile...

A. MURATOV

CERC VICIOS

Sărmanul Moș Fedot ștergea de zor
De pe un gard, culegeri de „folclor".
Ștergea și tot ștergea cu-nverșunare
Scuipînd și suduind în gura mare.
Vorbea mereu de-arhangheli și de sfinți,
De rude apropiate, de părinți,
Și nu știa, cum da din mînă trist,
Că el e cel mai mare „folclorist"...

Nepotul stînd pe banca lui, cuminte,
Intipărea „folcloru"-ntreg în minte.
Și-a doua zi, cînd moșul a trecut
Tot ce șterse, iarăși a văzut!

În romînește de M. DJENTEMIROV

MATTY ASLAN

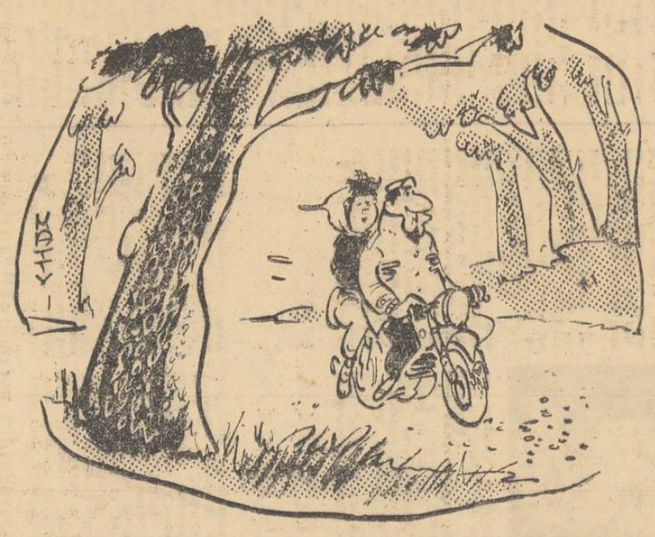

— Iubitule, mai ții minte ce emoționat ai fost la prima noastră plimbare?
— Te cred, era a doua oară cînd mă suiam pe o motocicletă...

— Spune-mi, tu, Mimi ce mai face?...

A. PAVEN

Deși a început sezonul pliotos, din neglijența organelor administrative din unele Gospodării Agricole de Stat, mai sînt grajduri nereparate.

SOLUȚIE

FRED GHENĂDESCU

CINTECE CU... CINTEC

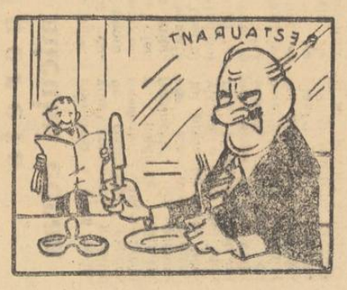

„De ce nu vii, de ce nu vii?"...

„La umbra nucului bătrîn"...

„Zboară mingea peste plasă"...

Avancronică de iarnă!

Parcă-i simți în atmosferă
Parașuta ei de nea,
Cu luciri de peruzea
Și cu turțuri — flori de seră...

E pe undeva pe-aproape
Poate-i, colo, sub un nor...
Au fîșnit, șfîos, ușor
Parcă fulgi topiți pe pleoape...

Dar precis eu știu că vine
Fragmentată-n paragrafe.
Iat-o, dă autografe
Risipite în vitrine...

La confecții, cu paltoane
Cu fulare și mănuși
Cu căciuli de sănioși
Cu șoșoni și cu moltoane...

Cum am spus? Șoșoni? Eroare
O eroată se cuvine:
Iarna nu-i în magazine.
Vine la primăvară, oare?

Dar în schimb găsești sandale
Sau cămăși (de tipul „sport")
Cu reverul lat de un tort
În modele estivale...

Vrei să bei ceva fierbinte?
Căci e... brr (prevede timpul)
Și îți cere anotimpul
Să-i iesi iernii înainte.

Haidem la... „răcoritoare"
Cum ai spus? Vrei cald, ceva?
Geaba, nu mai căuta
Numai suc e că-i „răcoare".

Dar te-ai zgribulit pe dată
Și auzi, precis, un glas:
(strigă tot așa de-un ceas)
„Înghețată... înghețată"...

Vine iarna? Iaca vine.
Dacă vine, s-ar cădea
(Cei vizați au spus ceva?)
S-o primim cum se cuvine!

D. TABACU

REBUS-magazin

Scena și ecranul

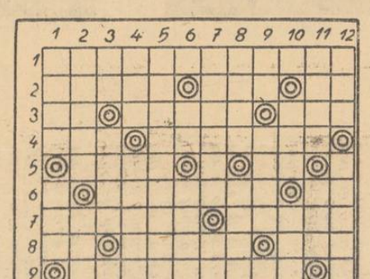

ORIZONTAL: 1) Film romînesc inspirat din viața lucrătorilor forestieri (2 cuv.). 2) „Roma... 11", cunoscut film italian — Personaj masculin din filmul „Citadela sfărîmată", o producție a studiourilor „București" — Carte! 3) Notă muzicală—...Wilde, autorul piesei „Soțul ideal" — A iubi. 4) Lugojana lui Filaret Barbu — Soț, soție și copii! 5) „Ordinul...", film realizat de studiourile sovietice după nuvela lui A. P. Cehov — Unitate de timp. 6) Unul din eroii romanului „Tînăra gardă" de A. Fadeev, după care studiourile sovietice au realizat un film — Cuore! 7) Cunoscută comedie de Molière — Alt personaj masculin din piesa „Citadela sfărîmată" de Horia Lovinescu. 8) Începe jocul! — „...naș își are nașul" savuroasa comedie realizată de studiourile sovietice — Uniunea Artiștilor Plastici. 9) Film francez realizat după un roman de Dostoievski. 10) Cal — „...lui Bogdan" piesă a tînărului dramaturg și actor Ernest Maftei. 11) Națiune — Spetează — Nume 12) „Pescarii din..." titlul unui film sovietic — „...celor curajoși", alt film sovietic închinat circului și artei sale.

VERTICAL: 1) „...oraș deschis", film italian — Pronumele unui cunoscut actor și regizor indian cunoscut publicului nostru din filmul „Vagabondul" — Diminutiv feminin. 2) Una din cele 3 surori din piesa „Trei surori" de A. P. Cehov — Actor cehoslovac. 3) „...Donul liniștit" cunoscută creație a cineaștilor sovietici, după romanul lui M. Șolohov — Nume rusesc feminin — A omite. 4) „...ați greșit numărul" comedie realizată de studioul de filme „București" — „Moara cu..." alt film romînesc realizat după nuvela lui Ion Slavici — Pomadă! 5) Film romînesc inspirat din viața satului, după nuvela lui Marin Preda. 6) Primele secvențe din „Capcana" — Protipendada ridiculizată în filmele „Telegrame", „D-ale carnavalului" etc. 7) Scriitor sovietic după romanul căruia a fost realizat filmul „Misterul celor două oceane" — Podoabe capilare. 8) Mici insecte din scoarța copacilor — „Liliacul" de exemplu 9) „...om teribil", cunoscută comedie maghiară—...bucălaie— Terminație latină. 10) Rîu și departament în Franța — „Fanfan la..." film francez. 11) Semne pe pămînt—„Ultima...", piesă de Mihail Sebastian — Nume masculin. 12) Fir — Verbul sine qua non al filmului „Erupția" — Salutare.

Anton MOREANU

Cu roți și fără

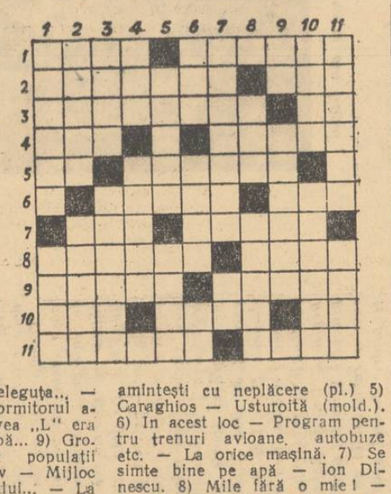

ORIZONTAL: 1) „Carosabilă" și pe deasupra și pe dedesubt... (pl.) — În larg se simte la largul lui. 2) Energia vehicolelor de mîine — Aleargă pe fir. 3) „Solii pămîntului", trimiși soarelui și lunii — Eugen Popescu. 4) Pronume — Într-o poziție la avion, într-alta la elicopter. 5) Șine, pe jumătate... și „antipodul" lor la tramvaie (în întregime!). 6) Capitala R.A.U. — Plînea sau calea! 7) În opoziție cu căruța și teleguța... — Tatăl Atrizilor. 8) Dormitorul avioanelor — Dacă avea „L" era haltă, așa e altă vorbă... 9) Grozăvii — Limba unei populații restrînse. 10) Posesiv — Mijloc de transport al aerului... — La rachetă. 11) Pusă în mișcare de magnet! — Punct comun între aviație și gazetărie.

VERTICAL: 1) Automobil — Uța, ... cu căruța! 2) Supliment la motocicletă (pl.) — Transportat. 3) A descoperit-o „Homo sapiens" al lui Gopo! (pl.) — Animal care-și transportă puiul în căruciorul propriu! 4) În lungime și în lățime — Mijloc de transport de care îți amintești cu neplăcere (pl.) 5) Caraghios — Usturoită (mold.). 6) În acest loc — Program pentru trenuri avioane, autobuze etc. — La orice mașină. 7) Se simte bine pe apă — Ion Dinescu. 8) Mile fără o mie! — Aparat folosit în navigația aeriană și maritimă pentru a detecta și localiza un obiect. 9) Rapid, la început — O caracteristică a mijloacelor moderne de transport (pl.). 10) Unul din diminutivele lui Alexandru — Au în profesiune cîte un auto! 11) „Motorul" bărcii... fără motor! — Cetate legendară.

N. CORNEA

Nuntă

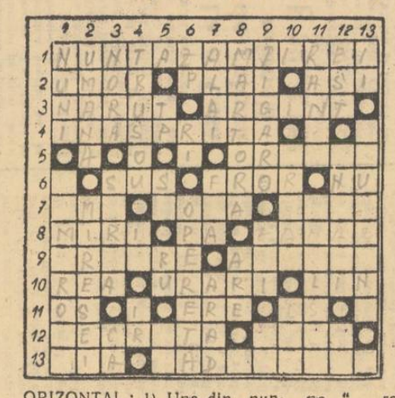

ORIZONTAL: 1) Una din „nuntile" lui Cosbuc (2 cuv.); 2) Organizatorul olimpic al nunții (mit.) — Cîmpie — Campioni; 3) „O taină care la gura drept ureche — un punct roz pe „i"-ul verbului a iubi" (Edmond Rostand) — Nunta de...., a 25-a aniversare a nunții; 4) Aspră; 5) Vorbește frumos; 6) La înălțime — Metal dur — Dacă unul din miri răspunde astfel la Oficiul stării civile, căsătoria nu are loc; 7) Pronume — Dans popular care se joacă după nuntă — Hain; 8) Cele două persoane care se căsătoresc, în ziua nunții lor — O sărutare de la distanță — Materie primă pentru ciocolată; 9) Bradul de nuntă — Zeița care îndrăgostindu-se de frolanul Tithon, îl luă în cer, căsătorindu-se cu el; 10) Ca „Soacra cu trei nurori" — „Mulți ani fericiți", „Sincere felicitări" — Neted; 11) Bucățica lui Azor — Epoci — S; 12) „Căsătoria" lui Cimarosa — Mireasa nevăzută a poetului; 13) „O caricatură, un chibrit, o...! Cu piciorul mare și c-un păr cît ciuta" (G. Topîrceanu — „În jurul unui divorț") — Maestrul prozei romînești, autorul romanului „Nunta domniței Ruxanda".

VERTICAL: 1) Încadrează pe miri la nuntă — Compozitor italian, autorul operei „Căsătoria secretă"; 2) Omenească — „Nedeia din Polana...", roman de N. Deleanu; 3) Mireasa față de socri — Dans popular cu ritm viol, care se joacă după nuntă — „Să le spui curat... m-am însurat" („Miorița"); 4) Rufăria miresei — Nimfă iubită de Zeus — Pomadă; 5) Titus Popovici — Extremele unui șah! — Jumătate rudă — S; 6) Zamfira Popescu! — Rîs nesfîrșit! — „Văduva veselă"; 7) Cortegiu — Onomatopee păsărească — Oraș în Ardeal; 8) Persoană prezentă la încheierea căsătoriei (fem.) — Posedă; 9) „Nunta lui...", operă de Mozart — Motiv pentru... Pepelea — Marina Vlady; 10) Dacă nu-l lovești... nu-i bun de nimic — Romancier francez (1804—1857); 11) După accident — Un dans care se joacă la nunta... unui scoțian; 12) Acolo unde răsare soarele — Cinste — Unitate de timp; 13) Cămăși — „N-a fost nuntă mai...", operetă de Niculae Kirculescu.

D. BARTOLOMEU

Sfaturi

ORIZONTAL: 1) Poate fi și alb — Misiunea zeului Mercur, în sport 2) Evitată, în limbajul scrimerilor — Tras 3) Zid! — Reuniune de box 4) Nu e țîr — Normă — Dispută 5) Din duminică-n duminică, pe terenurile de fotbal — În afara tusei (fonetic) 6) Lac în U.R.S.S. — Echipă de fotbal la Madrid 7) Precede concursul (pl.) 8) Notă muzicală — Loc pentru întreceri sportive (pl.). 9) Avînt — Epocă — Deasupra 10) Pe turnuri și pe ture (sing.) — Pereche 11) Suliță în miniatură — Se repetă (neart.) — Pînze în sport 12) Cununa învingătorului — Sportiv.

VERTICAL: 1) Stil de înot — Prietenesc 2) Conducător — Nu coboară 3) Referitor la orar (fem.) — În aviație sau la șah 4) Pas de barză — Interlocutor sportiv 5) Farfurii care servesc drept țintă — Gol 6) Condiment — Pronumele unei sportive de „greutate" — Porțiune determinată în spațiu 8) A cîștigat multe concursuri — Pronume — „Sport" pe care îl învață cei mici (neart.) 9) Trec în goană — Atîrnă pe pămînt — Pronume 10) Unul peste altul — Jucător dinamovist — Repriză 11) Urmărit în rugby — Sport nautic 12) La inimă sau în sport — Jucător în echipa „Știința"-Timișoara.

Hieucă ILARION

Poșta rebus

ILIE MOISESCU — *București:* Nu publicăm aritmografie.

TICU CHEPTOȘU — *Corabia:* Nu intră în profilul rubricii noastre. V-am recomanda să îndreptați jocurile spre revista „Rebus".

TOMA MICHINICI — *Craiova:* Schimbați primul cuvînt de la 7 orizontal.

GH. OANCEA — *raionul Drăgănești:* Așteptăm noi jocuri de la dv.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

CINEMATOGRAFICA

Car — Iar — Urmă — Armă — Moș — Coș — Pală — Oală — Lac — Bac.

CASE

ORIZONTAL. — Spitale — Balzac —Cosori — Băncilă — Apel — Fluid — Dus — Ler — Stînă — Vămi — Ds — At — Ve — Aurie — Acoperișuri — Nr — Tucaliuc — B — Mii — A — Trag — Utos — Ut — Șatrov — Ares — A — Nina — Locuință — Or — Mea — Er — Aera — Manet — Ah — B — RAM — Atîn — Floreasca — Dostoievski — In.

ZVON DE CLOPOTE

ORIZONTAL. — Delibes — Dang — Gurilev — Fir — H — Operă — Operete — Ami — T — Urător — Cricuri — Mc — Ba — Acte — Aude — Tas — M — I — OD — Icea — I — Pălămar — Avram — Amor — Toală — Bo — Narațiuni — Cav — Uz — MU — Al — Iet — Loiale — Coșbuc — Ani — Tălăncuță.

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Rezultatele din concursurile prin corespondență

„CUPA MAGAZIN" ediția I, semifinală

GRUPA A. Găban Ion (Tr. Severin) — Ismail Noman (Constanța) 0—1, Klang J. (Buc.) — Mariculoiu Gh. (Roșiorii de Vede) 1—0; Klang J. — I. Găban (Tr. Severin) 1—0; Gabriel Gheorghiu (Buc.) — Klang Jerome 0—1; Klang J. — A. Lapedatu (Ocna Mureș) 1—0; Klang J. — D. Popovici (Timișoara) 1—0.

GRUPA C. N. Popescu (Buc.) — Dan Alex. (Buc.) 1—0; P. Minciunescu (Buc.) — P. Pittiș (Buc.) 1—0; Ad. Ionescu Vornicu (Buc.) — P. Pittiș (Buc.) 1—0.

GRUPA D. Tătaru I. (Corabia) — V. Zaharescu (București) 0—1; În clasament conduce V. Zaharescu cu 5 puncte din 5 posibile, urmat de Tomescu cu 4 puncte din 5 posibile.

GRUPA E. Furnica D. (Or. Stalin) — Cărare Paul (Satu Mare) 1—0.

„CUPA MAGAZIN" ediția a II-a

GRUPA 1. Dr. V. Malcoci (Cluj) — Pompiliu Bacalu (Baia Mare) 1—0; P. Bacalu — V. Rotarescu (Buc.) 0—1; V. Malcoci conduce în clasament cu 4,½ puncte din 5 posibile.

GRUPA 5. Bălan Al. (Petroșani) — Vișan Ion (Devesel) 1—0.

GRUPA 6. Prodan Anatolie (Alimpești) — Vătășescu Tib. (Tîrgoviște) 1—0; Prodan A. — Vărlămuță Ion (Lupeni) remiză. Vărlămuță și Prodan conduc în clasament cu 2,½ puncte din 3 posibile.

GRUPA 9. Ad. Porcescu (Craiova) — M. Tomescu (Buc.) 1—0; M. Tomescu — R. Romașcanu (Iași) 1—0; V. Enăchescu (Fieni) — M. Tomescu 0—1.

CONCURSUL REPUBLICAN ediția 1960—1961

GAUPA A. Tepeneag Dumitru (Buc.) — Drăgotoiu Gheorghe (Hîrșova) 1—0; Drăgotoiu Gh. — V. Malcoci (Cluj) 0—1; P. Diaconescu (Ploești) — Drăgotoiu Gh. 1—0; Gh. Rotaru (Buc.) — ing. L. Popazov (Craiova) 1—0; Gh. Rotaru — Gh. Drăgotoiu 1—0. M. Grupcea (Buc.) — P. Diaconescu 0—1. În clasament conduce Gh. Rotaru cu trei puncte din trei posibile. Urmează V. Malcoci cu 2½ puncte din 3 și P. Diaconescu cu 2½ puncte din 4 posibile.

GRUPA C. Vlad Const. (Constanța) — Davidovici Alexandru (Satu Mare) 0—1.

GRUPA D. Roșca D. (Galați) — Buză Ad. (Cluj) 1—0; Simu Oct. (Pojorîta) — Roșca D. 1—0; Roșca D. — Ianczo I. (Oradea) remiză; E. Buzoianu (Pitești) — Roșca D. 1—0; Roșca D. — A. Braunștein (Buc.) 0—1 Kimmel N. — D. Roșca 1—0.

Partidă

Jucată prin corespondență în meciul triunghiular dintre echipele: B.S.G. FORTSCHRITT THALHEIM (R.D.G.), T. J. LOCOMOTIVE PARDUBICE (R.S. Cehoslovacă) și PETROLUL (Ploești).

ALB: Ing. VLADIMIR SALCEANU (Petrolul Ploești).

NEGRU: MANFRED ROSCH (B.S.G. Fortschritt Thalheim).

1. e4 e5 2. Cf3 Cc6 3. Nb5 Cf6. Astăzi varianta Rio de Janeiro din apărarea spaniolă a demonstrat că albul obține un joc mai bun. În partida de față însă, negrul a adoptat această ordine de mutări, care este considerată cea mai bună, atunci cînd el vrea să treacă în clasica variantă de apărare a lui Steinitz. *4. 0—0 d6!* În acest fel, negrul trece în varianta Steinitz, în care mutarea 0—0 a albului este pasivă și negrul obține un joc satisfăcător. *5. d4 Nd7 6 Cc3 e: d4 7. Cd4: Ne7.* La 7...C:d4, probabil cel mai tare este 8. D:d4 N:b5 9. C:b5 și nu merge 9... a6, din cauza 10. e5: cu avantaj mare pentru alb: Klaman-Ivașin, Gorki 1945. *8. N:c6.* Mutarea aceasta, care evită numeroasele schimburi ce survin în alte variante, este recomandată de Keres ca cea mai bună. Nimic nu obține albul după 8. C:c6, b:c6 9. Nd3 0—0 cu joc mai bun pentru negru. *8... b:c6 9. b3* Se poate juca și 9 Df3 cu amenințarea e4—e5, dar mutarea din text, prin care se aduce nebunul la b2 — unde exercită presiune asupra flancului regelui negru — este probabil cea mai bună.

9... 0—0 10. Nb2. În această poziție, într-o partidă jucată la Varșovia în 1935, între Horowitz și Toma Popa, a urmat 10... Te8 11. Dd3 Nf8 12. f4. Adversarul meu a jucat însă altfel. *10... Ng4?*. Judecînd după desfășurarea ulterioară a evenimentelor, această mutare de simplificare nu poate fi recomandată. *11. C:c6E N:d1 12 C:d8 N:c2 13. Cc6 Tfe8 14 Tfe1!!* Deodată negrul se află într-o situație foarte grea. Albul a apărat pionul e4 cu turnul, nepermițînd negrului să cîștige un tempo prin mutarea Nd3, care ar fi atacat turnul f1. Acum se amenință 15. Cb4, care nu poate fi parată prin 14... Nd3, deoarece Cb4 atacă și cîmpul de refugiu a6. *14... Nf8 15. f3.*

În această poziție, negrul a greșit grav, jucînd *15... Nd3?? 16. Cb4 și a cedat* după cîteva mutări fără importanță.

Interesante, cred, sînt însă analizele de mai jos, care demonstrează că albul are avantaj decisiv, chiar la cel mai bun joc din partea negrului: *15... a5!* Parînd amenințarea 16. Cb4. *16. Te3, d5!* Cu amenințarea 17... Nc5 Interesantă este cooperarea pieselor albe, în varianta 16... a4 17. Cd4 a:b3 18. a:b3 T: a1+ 19. N: a1 Ta8 20. Cc2 *17. Cd4!! Nc5.* După 17 000 c5 18. C:c2 d4 19. Td3 d:c3 20 N:c3, albul are un pion în plus și poziție superioară. *18. C:c2! N:e3* + La 18... d4 19. Ca4 cu cîștig. *19. C:e3 d4 20. Cc4!! d:e3 21. N:f6 g: f6.* Dacă 21... c6, atunci 22. Cb6 g:f6 23. C: a8: T:a8 24. Td1 și albul cîștigă relativ ușor finalul. *22. C:c7!* cu doi pioni în plus, deci final ușor cîștigat.

Comentarii de Vl. SĂLCEANU

După aproape un an de la începerea turneului triunghiular echipa „Petrolul" se arată a fi în formă, obținînd pînă acum patru victorii individuale: P. Diaconescu (Petrolul) — Gerhard Jung (Thalheim) 1—0, I. Oprescu (Petrolul) — Kurt Brödner (Thalheim) 1—0, Zdenek H. (Pardubice) — I. Oprescu 0—1 și partida de mai sus.

De la Olimpiadă

Cu ultima sa mutare — Cc1 — fostul campion mondial olandezul dr. Max Euwe a vrut să provoace schimbul cailor, pentru a-și mai ușura puțin poziția. L-a așteptat însă o surpriză. Adversarul său, argentinianul Najdorf, a jucat 24... T:e3!! sacrificînd temporar calitatea. A urmat 25. f:e3, C:c1 26. T:c1, N:b2 27. Tb1, N:a3 și după o rezistență de încă 14 mutări, albul a trebuit să cedeze, consemnînd victoria la scor (3 ½—½) a Argentinei.

Poșta șahului

MARIAN ZAMFIRESCU — Filipeștii de Pădure. Continuați partida cu Iliu și comunicați situația timpului de gîndire la mutarea 40.

STAN V. GHEORGHE — com. Răzvad și ILIE IOAN — Orașul Stalin. Am primit scrisoarea dv. și am luat notă de cele comunicate.

Jocuri distractive

Cum?

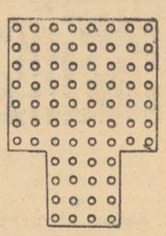

Placa de mai sus trebuie împărțită în șase părți egale. Care sînt liniile după care este necesar să se facă tăierea?

Problemă

Într-o haltă cu o singură linie de cale ferată s-a oprit un tren compus dintr-o locomotivă și cinci vagoane cu care veneau o echipă de muncitori care lucrau la construirea unei linii secundare. Deocamdată halta nu dispunea decît de o scurtă linie moartă pe care încăpea în caz de nevoie o locomotivă și două vagoane sau trei vagoane.

În urma garniturii care aduseseră echipa de constructori venea un tren de pasageri. Cum trebuia procedat pentru a lăsa calea liberă trenului de pasageri?

Două nave

Două nave au plecat în același moment dintr-un port aflat pe malul unui fluviu. Primul, „Albatros", a pornit în sensul curentului, iar al doilea, „Pescărușul", împotriva curentului. Vitezele lor sînt egale. În clipa plecării un colac de salvare de pe „Albatros" a căzut în apă și a plutit la vale. După o oră ambele vase au primit ordin prin radio să schimbe direcția: nava care naviga împotriva curentului să întoarcă în sensul curentului iar nava care naviga în sensul curentului să întoarcă împotriva curentului.

Întrebare: va înțelege echipajul vasului Albatros" să prindă colacul de salvare care pluteste pe fluviu înainte de a se întîlni cu cealaltă navă?

Total 15

Vă prezentăm un dreptunghi cu cifre cioplite în el așa cum se vede în desenul alăturat. Vă cerem să împărțiți dreptunghiul în două părți egale astfel încît pe fiecare parte să rămînă cifre totalizînd 15.

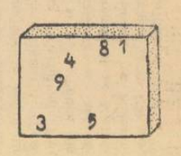

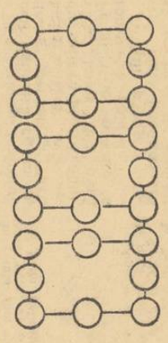

Cifre în cercuri

Înscrieți în cercurile care formează trei dreptunghiuri cifrele între 1—8 (în fiecare dreptunghi sînt opt cercuri), astfel aranjate încît orizontalele pătratului de sus să dea 15, ale celui din mijloc 14 și ale celui de jos 13. Dacă soluția este bună, verticalele din dreapta și stînga de sus pînă jos dau 42 iar cea din mijloc 24.

Peste cît timp?

În apropierea unui țărm se găsește ancorat un vas peste bordul căruia este aruncată o scară de frînghie. Scara are 10 trepte iar distanța dintre trepte este de 30 cm. Ultima treaptă de jos atinge suprafața apei. Începe fluxul care face ca în fiecare ceas nivelul apei să crească cu 15 cm. Peste cît timp va acoperi apa treapta a treia a scării de frînghie?

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 162

CARE?

Numărul este 6. 6 x 6 = 36 se împarte la 7 de 5 ori și dă rest 1.

PATRU LITERE

Este vorba de literele X I H O.

ȚINEȚI MINTE!

Trebuie să țineți minte primele două cifre din rînd, pentru că celelalte se obțin prin dublarea primelor și așa mai departe. De pildă: 19 x 2 = 38 x 2 = 76 x 2 = 152. Adăugăm un zero. În rîndul al doilea în loc să dublați înjumătățiți!

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.40. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

„Avem și noi brigada noastră!"

Cine dintre lucrătorii cooperativei „Metalocasnica" s-ar fi gîndit cu cu două luni în urmă că-și vor avea brigada lor artistică? Cum s-ar fi putut strînge să repete la un loc, actori din atelierele răspîndite pe tot cuprinsul Capitalei?

Și totuși într-o zi a început să se adune materialul, din activitatea cooperativei și s-a scris spectacolul intitulat „Avem și noi brigada noastră!" Apoi o mică de cooperatori, dintre care notăm pe Mariana Mosor, Valeria Mosor, Emilia Fertună, Tanța Constantinescu, Ion Cristea, Ion Moșat, Coca Stoian — au început repetițiile. La început a mers mai greu. N-au lipsit nici timiditatea, nici emoțiile inerente acelora care fac prima cunoștință cu scena. Dar încetul cu încetul gesturile au început să devină tot mai naturale, iar glasul nu mai tremura de emoție. N-a trecut nici o lună și jumătate din ziua cînd s-a botărît înființarea brigăzii artistice și într-o seară la Teatrul Cooperației — în fața unei săli arhipline — proaspăta brigadă a cooperativei „Metalocasnica" și-a spus cuvîntul. Cuplete „Spălătoreselele", „Invitiesla", „Sînt cinstit" ca și numerele muzicale au stîrnit binemeritate aplauze. Au defilat prin fața spectatorilor figurile și pățaniile unor cooperatori, s-au povestit — pe melodii — întîmplări pline de haz din activitatea cooperativei, iar arma ascuțită a satirei desigur că a dat de țintă la acelora care mai au încă lipsuri.

O nouă brigadă artistică de amatori a pășit pe drumul unei rodnice activități culturale. Îi urăm succes!

S. M.

Studioul Școlii populare de artă

Școala populară de artă din București a devenit o adevărată pepinieră care pregătește în condiții optime schimbul de mîine al mișcării artistice de amatori.

Profesorul Aurel Crăiceanu, șeful secției de teatru, ne-a informat asupra diferitelor aspecte din activitatea școlii:

— Secțiile acestei școli funcționează — în afară de sediu — și în cinci centre: „Casa Scînteii", „Regionala C.F.R.", Fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej", Uzina „Grigore Preoteasa" și Casa de cultură „I. V. Stalin". În felul acesta, profesorii — actori și regizori — ca Ion Gheorghiu, N. Massim, Horea Benea, — își inițiază o parte din „ucenicii" în tainele actoriei, chiar la locul lor de muncă.

— Care este stadiul de pregătire al elevilor?

— În momentul actual, elevii noștri, în afară de studierea istoriei literaturii dramatice — se pregătesc practic, repetînd scene din spectacolele „Anii negri" de Baranga și Moraru și „Surorile Boga" de Horia Lovinescu sau învățînd piese într-un act cu „Repetiția" de A. Maltz și „A furat-o pădureа" de Mihai Leonard. Repetițiile decurg într-un mod cu atît mai entuziast, cu cît ele sînt premergătoare unui eveniment deosebit în viața școlii populare de artă: deschiderea unui studio propriu.

— Ce amănunte ne puteți da în legătură cu activitatea studioului?

— Înființarea studioului ne bucură nu numai prin faptul că ni se îndeplinește o mare dorință, dar prin ajutorul lui vom putea mări eficacitatea pregătirii practice a elevilor noștri. În cadrul studioului se vor desfășura spectacole și producții artistice susținute de elevi, prin aceasta obișnuindu-i cu scena și publicul.

MARIAN

Teatrul „Țăndărică" pregătește un nou spectacol

Atelierele Teatrului „Țăndărică" trăiesc zile de activitate febrilă. Din lemn și mucava se dă viață noului spectacol „Doctorul Au-mă.doare" de V. Kostiliev, versiune romînească de Gellu Naum și Lili Irimescu. Repetițiile au început din clipa cînd... Ella Conovici a făcut schițele viitorilor „interpreți" ai spectacolului, iar Mioara Buescu decorurile. Peste puțin timp, păpușile vor învăța „rolul" pe scenă — sub îndrumarea regizorului Ștefan Lenkisch, pregătindu-se să apară în fața micuților spectatori.

Pînă atunci se va relua — în afară de repertoriul obișnuit al teatrului — spectacolul „Artiștii pădurii" de Nina Ghernet — într-o nouă montare, în regia lui St. Lenkisch. De asemenea continuă să se desfășoare programul de deplasări în provincie. Astfel în cursul lunii noiembrie, Teatrul „Țăndărică" a prezentat la Buzău și la Rm. Sărat un program format din două piese pentru copii „Mingică-Piciulică" de Jan Malik și „Giscănelul" de Nina Ghernet și pentru adulți „Umor pe sfoară" — spectacolul care a depășit pînă în prezent 600 de reprezentații.

Cinci minute cu Lucia Demetrius

Mai întîi a trebuit să așteptăm... cinci minute, pînă să pot începe convorbirea, căci întrînd în camera de lucru a scriitoarei și autoarei dramatice Lucia Demetrius, am găsit-o în plină lectură. Cîteva unele scrisori ce-i sosiseră tocmai de la diferiți spectatori care asistaseră la reprezentarea pieselor sale „Vlaicu și feciorii lui", „Trei generații", sau „Arborele genealogic" — aceasta din urmă jucată de curînd în limba maghiară la Teatrul de Stat din Sf. Gheorghe — și care-i relatau impresii.

— Privesc cu regularitate asemenea scrisori, îmi spune Lucia Demetrius. Și ele îmi produc o foarte mare plăcere.

...Trecînd la problema pentru care veniserm, o rog pe interlocutoare să vorbească despre munca sa, în domeniul creației literaturii dramatice, din ultimul timp.

— Am terminat de scris o comedie intitulată „Cînd cînță privighetoarea", — glumă în trei acte.

— Ce temă abordează noua dumneavoastră lucrare dramatică?

— E o istorie cu tineri, cu dragoste, cu primăvară și totodată cu împlinirea sentimentului datoriei.

— Unde se desfășoară acțiunea piesei?

— Într-un oraș din țară în zilele noastre.

— La ce lucrați actualmente?

— La o piesă pe care o scriu în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului. Titlul provizoriu al acestei piese este „Visul împlinit".

— Ce anume trăiți aci?

— Piesa înfățișează drumul străbătut de un ucenic într-o fabrică metalurgică din 1944 și pînă în zilele noastre, cînd ajunge inginer atomist. Această lucrare vrea să zugrăvească evoluția conștiinței socialiste în decursul acestor ani datorită schimbărilor revoluționare care s-au produs în țara noastră.

Scriitoarea și autoarea dramatică Lucia Demetrius a ținut să mai adauge înainte de a încheia convorbirea noastră:

— Depun toate silințele ca piesa ce o închin aniversării partidului să îndeplinească cu adevărat și fie cea ce nădăjduiesc eu să exprime.

N. SANDU

IN STUDIOURI-PE ECRANE

● **CINEASTUL** francez Raoul Levy a început să lucreze la noul său film des, pre Călătorile lui Marco Polo. Imaginile vor fi înregistrate în India, în Tailanda și în Nepal. Guvernele acestor țări au pus la dispoziția cinematografului 10.000 figuranți și 600 elefanți. Rolul lui Marco Polo este interpretat de cunoscutul actor italian Marcello Mastroiani.

● **IN UNIUNEA SOVIETICĂ** se lucrează la un film artistic închinat vieții celebrului balerin Nijinski.

● **REGIZORUL** Fred Sa.. vadier a început de curînd turnarea unui film după „un capriciu" al lui Alfred de Musset. Eroina acestui film care se lucrează la Boisette, o mică localitate din Seine-et-Marne, e Anne Carrère.

● **SPENCER TRACY** și Frank Sinatra vor fi principalii interpreți ai viitorului film al lui Melvyn le Roy, „Diavolul la orele patru".

● **MARIA SCHELL** a început să turneze într-un nou film în Irlanda (The Mark). Ea a anunțat că anul viitor va turna în regia lui Carlo Ponti un film după romanul lui Sartre: „Secheștrații din Altona".

● **CINEASTUL** belgian P. Haesaerts, autorul documentarelor „Visită la Picasso", „De la Renoir la Picasso", „Rubens", „Un secol de aur" etc. se află acum la Nimes unde turnează un nou documentar, care va suscita interesul artiștilor și arhitecților.

● **DAHLIA Lavi**, care interpretează rolul Kunegundei în „Candide" sub direcția lui Norbert Carbonneaux, interpretează rolul principal și în viitorul film al lui Roger Vadim „Călătorie la Tahiti".

● **STUDIOUL** central de televiziune din Moscova a terminat recent un nou film intitulat „Melodii din Brazilia". El este dedicat artiștilor brazilieni ai radioului, televiziunii și ecranului.

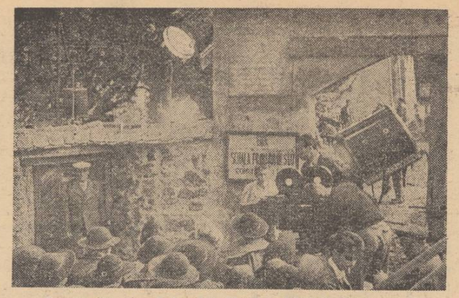

Moment din timpul turnării filmului „SETEA", după romanul lui Titus Popovici

Cadru din filmul „DARCLEE"

Colea Răutu și Mircea Constantinescu într-o scenă din filmul „Soldați fără uniformă"

O zi la studioul cinematografic de la Buftea

(Urmare din pag. 1-a)

E primul film pe care Francisc Munteanu îl regizează singur. (Și-a făcut debutul ca regizor secund în filmul „Valurile Dunării"). Se cere să vă spun dreptatea cei care susțin că omul care lucrează o dată la film se îndrăgostește fără leac de această meserie.

Trecem pe platoul învecinat, unde decorul unui laborator modern și interiorul unui apartament tinresc ne vorbesc despre filmul „Mîndrie". Primitor și modest ca întotdeauna, Mo. ries Teodorescu, coautor al scenariului și regizor ne dă amănunte despre noul său film. Acțiunea „Mîndriei" se petrece în zilele noastre într-un orășel nou industrial (numeroase scene au fost filmate la Reșița și Hunedoara). Marius Teodorescu ne vorbește despre munca sa cu actorii, despre subiectul filmului.

„Mîndrie" își va primi actul de naștere încă în anul acesta.

Pe una din ușile de la parter a apărut o placă nouă: „Febra". Credem că au exagerăm afirmînd că aici temperatura e ...foarte ridicată. Regizorul Iulian Mihu își începe activitatea regizînd scenariul lui Horia Lovinescu. A pornit la lucru cu pasiunea care îl caracterizează. Și-a ales actorii și va pleca în prospecție la locul principal al acțiunii: Delta Dunării.

Părăsim Buftea mult după apusul soarelui. Încrucișăm cu mașini care și-duc echipe de filmare ce-și încep activitatea abia de la ora această tîrzie. Iată de ce spuneam că ființa de la Buftea e înșelătoare...

Tereza TRESTIAN

Ce va produce „Mosfilm" în 1961?

La această întrebare a răspuns, într-un recent număr al revistei „Ecranul sovietic", V. Surin, directorul general al studiourilor „Mosfilm". El a arătat că față de cele 26 de filme pe care le realizează „Mosfilm" în 1960, anul acest studio va produce 38 de filme, dintre care 25 de lung metraj, 5 de metraj mediu și 8 filme pentru televiziune. În ceea ce privește cele 25 de filme de lung metraj, subiectele vor fi luate cu precădere din actualitate.

Din bogata și promițătoarea listă de filme pe care le vom vedea în anul ce vine, spicuim cîteva: „Brigada comunistă" pe care îl va regiza Serghei Iutchievici pe un scenariu de A. Kepler, film care tratează problema creșterii conștiinței comuniste în procesul de muncă; o temă interesantă de etică a ei. neretului va fi ridicată în filmul „Cum s-a întîmplat asta" pe care-l va realiza regizorul I. Raizman pe baza scenariului lui Iurii Ohanski; filmul „Despre ea și dragoste" pe care-l va turna Ivan Pîriev după nuvela lui V. Loghinov va aduce pe ecrane lumea colhoznicilor din Cuban, în timp ce filmul pe care-l va dirija regizorul B. Barnet după povestea lui Serghei Antonov „Alionka" ne va transporta în lumea celor ce defrișează pămînturile înțelenite. Va fi ecranizat romanul **Galinei Nikolaeva** „Bătălie în mars" de către regizorul Z. Agraimenko, ca și piesa de teatru a lui A. Himelek „Prietenul meu Kolea" pe care o vor transpune pe ecran regizorii A. Mitt și A. Saltikov. Dramaturgul V. Rozov și regizorul M. Kalatozov, a căror colaborare creatoare a dus la străluciții filme ca „Cocorii", vor realiza scenariul și regia filmului „Școala vieții" închinat tineretului moscovit. Pe baza unui scenariu al regretatului **A. Dovjenko**, regizoarea **Iulia Solșneva** va realiza filmul pe care îl visează de ani și ani. „Povestea anilor înflăcărați". Cunoscutul romancier **Leonid Leonov** a terminat un scenariu-pamflet, intitulat „Fuga lui mister Mc. Kinley" pe baza căruia se va face un film care va lovi cu vigoare în provocatorii la război, tot așa cum noul film la care va lucra **Grigorii Roșal**, „Judecata demenților", va condamna tendințele nebunești ale neofasciștilor contemporani.

REFLECTOR

Succese de stimă

Adeziunea spectatorilor la un spectacol bun, are un nervu numit succes de stimă, *un fel de panaș care însoțește lauda scrisă și lauda palmelor. Toate lumea este, adică, de acord că spectacolul respectiv a fost echilibrat și lucrat cu migală, că nu i se poate reproșa nimic. Despre două asemenea* succese de stimă *vreau să scriu astăzi. E vorba de* Aristocrații, *piesă jucată la Teatrul Municipal C.F.R. și* „Scandaloasa legătură dintre domnul Kelle și doamna Moon", *piesă reprezentată pe scena Teatrului Armatei (sala Studio — unde în treacăt fie zis, pentru securitatea actorilor și a spectatorilor ar trebui pusă în funcțiune urgent o instalație de aerisire).*

Aciele lui Pogodin, rezistînd vremii înfățișează procesul de reeducare al unor elemente sociale înapoiate. Un Makarenco reeditat altfel, într-o încleștare dramatică, plină de poezie. O ceată de disperați în drum spre o viață luminoasă, lupta unor pedagogi siliți să lucreze cu un material uman foarte îndărătnic, iată în rezumat acțiunea piesei.

Regizorului, mulțimea personajelor și pitorescul lor îi oferea greutăți și ispite de neînlăturat. Din fericire, și el și interpreții au găsit echilibrul necesar, și astăzi încă, după multe reprezentații, opera lui Pogodin nu ni s-a părut de loc alterată. Decorul lui Perahim întregește fericit munca celorlalți.

Cum este normal, trebuie amintite cîteva nume ce ni s-au impus. Colea Răutu și Grațiela Albini au jucat cu reținere și înțelegere două roluri grele, care cereau un mare efort de interpretare. Primul, știe să sublinieze emoția cu o lacrimă nemărturisită, ceea ce este foarte important în teatrul modern. După cei de mai sus, l-aș aminti pe Ștefan Bănică, actor foarte tînăr, de cert talent, care fără text aproape face o adevărată creație în rolul episodic. Alfel, ansamblul este bine struns și e omogen, de unde un spectacol fără fisuri care ar trebui să fie programat mai des.

Se joacă de cîteva timp, cu un îndreptățit succes, o bună piesă a lui Priestley, în regia lui George Rafael. Prestidigitatorul scriitorului englez împotriva unei societăți ipocrite detestată cu sinceritate, ia aici forme subtile. Sfîrșitul optimist al evadării domnului Kelle și al doamnei Moon spre o societate a viitorului, realizată sub presiunea unor umbrele negre amenințătoare, simbolizînd prejudecățile și prefăcătoria unor cercuri britanice, nu ne-a convins. Ar fi fost mai potrivită reîntoarcerea domnului Kelle în mecanica luării ceaiului la ore fixe, în trezirea dintr-un vis scurt și frumos, lucru ce ar fi sublimat mai mult tragedia celor din categoria eroilor, dar cum nu-i poți obliga pe autor să scrie piesele cum vrea fiecare, rămînem la formula să și vom încerca să vedem dacă actorii au înțeles ce aveau de făcut.

Trebuie spus că, în sfîrșit, Teatrul Armatei a găsit omogenitatea atît de necesară unei echipe de interpreți. Spectacole anterioare ne îndreptățeau să spunem că aici, unii actori se aflau lîngă text. De data aceasta, principiul omul potrivit la locul potrivit a fost respectat. Val. Săndulescu și Migri Avram-Nicolau au jucat strins, fără clește, două roluri dificile. Umorul rece și înghețarea ființei primului în scenele de la început ne-au plăcut foarte mult. Et au fost secondați excelent de Dan Nicolaie (căruia rolul șoțului doamnei Moon i se potrivește ca o mănușe) și de Liliana Tomescu, Geo Maican și Lili Popovici care au contribuit substanțial la succesul spectacolului. Regizorul George Rafael s-a descurcat cu multă pricepere în textul dificil și scena jocului de copii, rămîne remarcabilă ca dezlegare. Un cuvînt bun și pentru decorul spiritual.

Eugen BARBU

O premieră cu patru interpreți

La Teatrul Municipal a intrat în repetiție o nouă piesă. Este vorba de „Menajeria de sticlă" de Tenessee Williams.

Noua premieră va avea în distribuție doar patru interpreți: artista poporului Lucia Sfeura Bulandra, Lucia Mara, Octavian Cotescu și Septimiu Sever.

Direcția de scenă este semnată de regizorul Dinu Negreanu.

Sărbătorirea maestrului G. Storin

În luna aceasta artistul poporului G. Storin împlinește 55 ani de rodnică activitate în slujba artei noastre teatrale. Cu acest prilej colectivul Teatrului Național „I. L. Caragiale" va sărbători, la 30 noiembrie, în sala Comedia, pe maestrul G. Storin.

Sărbătorirul va apare în această seară într-una din marile sale creații, interpretînd rolul titular din piesa „Regele Lear".

Expoziția de la Teatrul Municipal

În holul Teatrului Municipal s-a deschis o interesantă expoziție de fotografii și picturi, oglindind aspecte din turneul pe care acest teatru La făcut în toamna acestui an la Budapesta.

Printre numele celor ce semnează picturile (George Ștefănescu, Paul Bortnovski, Mircea Șeptilici) figurează și acela al actorului Stelian Cînd-ăță-rașu, al cărui talent în pictură este mai puțin cunoscut.

La o Casă de cultură raională

Echipa de teatru a Casei de cultură a Raionului Gheorghe Gheorghiu-Dej a prezentat zilele trecute, în premieră, spectacolul cu piesa „Vlaicu și feciorii lui" de Lucia Demetrius. Spectacolul a fost prezentat sub conducerea actriței Mimi Enăcescu de la Teatrul Municipal. Distribuția acestei piese cuprinde pe artiști amatori: Constantin Pangraiu, Dumitru Alexandru, Măxim State, Iancu Datcu, Doina Vucu.

La Casa de cultură a Raionului Gh. Gheorghiu-Dej se pregătește actualmente un spectacol de estradă.

Cu Bob Călinescu despre filmul romînesc de păpuși

Ușe grea, a platoului de filmare se închide discret în urma noastră. Din întunericul pragului, privirea este captată de un imens fundal azuriu, pe care diferite constelații își înscriu contururile stilizate în șerpuiri arginții.

Ne aflăm după cum desigur bănuiți, pe platoul de filmare la Tomis unde își desfășoară munca colectivul realizatorilor filmelor de păpuși, condus de regizorul Bob Călinescu. Spre deosebire de platou-

Regizorul Bob Călinescu la masa de lucru

rile de filmare obișnuite, pe care le cunoaștem, aici personajele, aparatura, mecanismele, decorurile, pînă și proiectoarele care scaldă în lumina lor de basm această mirifică lume a păpușilor, toate sînt reduse la dimensiunea specifică actorilor... păpuși.

— Studiul de păpuși a împlinit zece ani de activitate. Ați vrea să ne spuneți cîte ceva despre lungmetrajele filmului romînesc de păpuși și drumul pe care l-a parcurs în acești ani?

— La sfîrșitul anului 1949 Studioul cinematografic „București" ne-a pus la dispoziție un aparat de filmat și cîteva zeci de metri peliculă. Trebuie să vă mărturisesc însă de la început că încă din timpul Conservatorului de artă dramatică, am fost stăpînit de o adevărată pasiune pentru sculptura diverselor figurine, obiecte de artizanat, păpuși și tot felul de miniaturi. Cu ajutorul aparatului de filmat am căutat să dau viață figurinelor mele. Și iată că după o muncă de pionierat de cîteva luni — timp în care mi-am realizat singur păpușile, decorurile și animația, am reușit să dau studioului primul film romînesc de păpuși.

După acest film am realizat, rînd pe rînd altele, în studioul de păpuși care a luat ființă în cadrul studioului cinematografic „București". Studioul de păpuși de la Tomis, dotat cu aparatura tehnică necesară și cu ateliere bine utilate s-a dezvoltat de la an la an. Aici s-a sudat pe parcursul anilor, în procesul de muncă comună, un colectiv bun de tineri regizori, operatori, animatori, pictori scenografi, butafori, etc. De-a lungul acestor ani, studioul de păpuși a produs mai bine de 50 de filme, care au fost vizionate cu interes atît în cinematografele noastre cît și pe ecranele din străinătate. Printre acestea: Ucenicul vrăjitor, Cîntecul tractoarelor, Chiț în pericol, Chiț descoperă piața, Insula Negrilei, Dimineața Mihaelei, Domnul Goe, Musafir nedorit etc, etc.

— Am dori să ne prezentați o foarte scurtă retrospectivă critică a creației dv. concretizată în unele din cele mai noi realizări personale.

— „Cîntecul tractoarelor" al 10-lea film al meu, deși marchează oarecum un sfîrșit de perioadă, constituie abia un început, fiind rezultatul unei munci de ani de zile, a unor căutări și experiențe. Ani de-a rîndul m-am străduit să realizez pe ecran mirajul mișcării pe pasiv și obiectelor neînsuflețite prin ele însăși, căutînd să ajung din ură realizatorii mai virtuozi și mai experimentați. Îmi doream de fiecare dată să îmbuteasc să realizez o ...

stilistică, proprie, să dau ecranului un film de păpuși deosebit.

Și iată că, cu unele părți slabe, pe care am căutat să le îndrept, „Cîntecul tractoarelor" a răspuns în parte deziderateloor mele și ceea ce este mai important el mi-a deschis drumul spre un stil propriu.

Bucuria realizării întradevăr a unui stil propriu atît de mult rîvnit de mine, mi-a adus-o filmul terminat în cinstea celui de-al 11-lea Festival Internațional al Filmului de Păpuși și Marionete din București din septembrie a.c., „Rapsodie în lemn", distins cu premiul III.

— Ați vrea să ne spuneți cîteva cuvinte despre noutatea ce o intervenit în tehnica filmului „Rapsodie în lemn" și despre perspectivele pe care le întrezăriți acestui nou gen al filmului de păpuși?

— Utilizînd lemnul cioplit și lăcuit ca material primar în construcția păpușilor mele în acest film, impresia cu ecourile și cestomele lucrate în întregime din fibre vegetale și frucțe, toate dăltuite, stilizate sau pictate în genul artei populare romînești, folosind un scenariu interesant în care basmul și ficțiunea se îmbină cu realitatea și cu anticipația, cred că am reușit să ofer și prima peliculă de care sînt mulțumit.

În același timp prevăd o mare perspectivă de dezvoltare acestui gen nou de expresie artistică, datorită imenselor posibilități de care dispune — și pe care mă voi strădui în viitorul cît mai aproape — adîncă după terminarea filmului la care lucrez acum „Felicitări din Cosmos" să le descopăr și să le utilizez rînd pe rînd, dărnindu-mă în exclusivitate lui.

I. MIHU

„Steiele Sofiei" în arena Circului de Stat

Începînd din săptămîna aceasta, spectatorii bucureșteni au prilejul să cunoască spectacolul „Stelele Sofiei", prezentat de artiștii circului bulgar care ne vizitează țara. În cadrul acestui program ne dau concursul cunoscuta cîntăreață de muzică ușoară Leia Ivanova, cvartetul „Allegro" și sextetul de muzică ușoară „Eddy Kazakian".

De asemenea, se mai produc cîtiva artiști remarcați în cele mai noi realizări personale.

„Cîntecul tractoarelor" al 10-lea film al meu, deși marchează oarecum un sfîrșit de perioadă, constituie abia un început, fiind rezultatul unei munci de ani de zile, a unor căutări și experiențe. Ani de-a rîndul m-am străduit să realizez pe ecran mirajul mișcării pe-pasilor și obiectelor neînsuflețite prin ele însăși, căutînd să ajung din ură realizatorii mai virtuozi și mai experimentați. Îmi doream de fiecare dată să îmbuteasc să realizez o ...

„Spectacolul" în regiunile țării

A 4-a premieră la Teatrul din Turda

Teatrul de Stat din Turda a prezentat recent o nouă premieră, piesa „Ecoul Indepărtat" de dramaturgul ucrainean Sava Golovaniskii.

Cu „Ecoul indepărtat", Teatrul din Turda dă a 4-a premieră din această stagiune.

Teatrul Municipal la Oltenița și Buzău

În ziua de 22 noiembrie, Teatrul Municipal va face o deplasare la Oltenița, în mijlocul muncitorilor de la șantierele navale, reprezentînd piesa „Trei generații" de Lucia Demetrius.

Colectivul teatrului care face această deplasare va fi însoțit de autoarea piesei care, înainte de spectacol, va ține o conferință în fața spectatorilor, vorbind despre tematica lucrărilor sale dramatice.

La 24 noiembrie echipa de tineret a Teatrului Municipal va da, la Casa de cultură din Buzău, două spectacole cu „Hamlet".

„Nunta lui Krecinski" la Piatra Neamț

Secția din Piatra Neamț a Teatrului de Stat din Bacău va prezenta în curînd premiera piesei „Nunta lui Krecinski", a clasicului dramaturgiei ruse Suhovo-Kobilin.

„Poveste din Irkutsk" pe două scene din regiuni

„Poveste din Irkutsk", piesa lui A. Arbuzov care s-a bucurat de un mare succes la Teatrul Național „I. L. Caragiale" a fost pusă în scenă la încă două teatre din regiuni. La Teatrul de Stat din Cluj, în regia tînărului absolvent al Institutului de Teatru Cornel Todea, iar la Teatrul de Stat din Timișoara (a cărei premieră a avut loc în cursul acestei săptămîni) în regia lui Ion Maximilian.

Stagiunea păpușarilor clujeni

La cel deal doilea festival internațional al teatrelor de păpuși și marionete, artiștii păpușari clujeni au cucerit laude binemeritate. Spectacolul lor „Povești cu animale", a fost laureat. Noua stagiune a teatrului de păpuși din Cluj e-a deschis cu această piesă și cu „Povestiri" după Ion Creangă.

În repertoriul teatrului mai figurează cîteva viitoare premiere: „Vasilache la țară", o comedie satirică pentru adulți, piesa „Ianos Vitez" după Petőfi și o parodie a romanelor polițiste.

Artiștii păpușari clujeni mai intenționează să realizeze în studiul experimental un spectacol cu povești ale diferitelor popoare din lume. În același studio vor fi prezentate experimente artistice urmate de dezbateri despre arta păpușărească de pe tot cuprinsul țării.

„Celebrul 702" — spectacolul de deschidere al Teatrului de Comedie

Noul Teatru de Comedie își va începe seria spectacolelor cu comedia lui Al. Miro, „Celebrul 702", în regia lui Moni Ghelerter.

Rolul principal al piesei, a cărei acțiune se petrece în celula unui închisori din New York, va fi interpretat de Radu Beligan.

În celelalte roluri vor apărea: Florin Scărlătescu, Sanda Toma, Liliana Țicău, Mircea Șeptilici, N. Gărdescu, Dem. Savu, Ion Lucian, Mircea Balaban, Rezalia Avram, Nineta Gusti, Anza Pelea, Al. Lungu.

Decorurile și costumele sînt semnate de Al. Brătășanu.

GR. VASILIU-BIRLIC la „Burghezul gentilom"

„Burghezul gentilom" de Molière a intrat în repetiție la noul Teatru de Comedie.

În rolul d-lui Jourdain va juca Gr. Vasiliu-Birlic, de la Teatrul Național „I. L. Caragiale", iar în rolul d-nei Jourdain, Nineta Gusti.

În celelalte roluri vor apărea Sanda Toma — Iarina Ionescu (Lucile), Val. Plătăreanu (Cleonte), Angela Chiaru (Dorimène), Iurie Darie (Dorante), Vasilica Tastaman (Nicole), Aurel Cioranu (Covielle), Dem. Savu (Profesorul de muzică), Mircea Balaban (Profesorul de dans), Biban Rădulescu (Profesorul de scrimă), Mircea Constantinescu (Profesorul de filozofie), D. Rucăreanu (Maestrul croitor).

Spectacolul este pus în scenă de regizorul Lucian Ghiurchescu.

Decorurile și costumele vor fi semnate de Dan Nemțeanu.

IN CÎTEVA RÎNDURI

OCTAVIAN COTESCU tînărul actor al Teatrului Municipal, a fost distribuit în rolul Actorul din piesa „Azilul de noapte" de Maxim Gorki, care se reprezintă pe scena acestui teatru, jucînd alternativ cu artistul poporului Jules Cazaban.

GRAȚIELA ALBINI actriță a Teatrului Municipal — Giuleștii — „Răzeșii lui Bogdan", „Rapsodia țiganiei", realizînd un deosebit succes în rolul Soniei din piesa „Aristocrații".

GH. LASCU actor al Teatrului „Al. Davila" din Pitești, un este numul unui dintre cei mai populari actori pitețeni, el și un mare animator al mișcării artistice pitețene. În fotografie, în rolul „Marinarului" din piesa „Ruptura".

ION LUCIAN cunoscutul actor de la Teatrul de Comedie, repetă rolul Jackson din comedia „Celebrul 702", de Al. Mirodan, viitoarea premieră a noului teatru.

SILVIA TABACU-GRAUER actriță a Teatrului de Stat din Brăila — a interpretat rolurile Magda din piesa „Arcul de triumf" de Aurel Baranga, Larisa din „Fata fără zestre" de Ostrovski, Mița Baston din „D-ale carnavalului" de I. L. Caragiale — obține un frumos succes interpretînd rolul Linda din piesa lui A. Stein „Hotel Astoria", recenta premieră a acestui teatru.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 164 ★ Sîmbătă 26 noiembrie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

„INTERVIU" CU PRIMUL COSMONAUT

Corespondență telefonică din Moscova

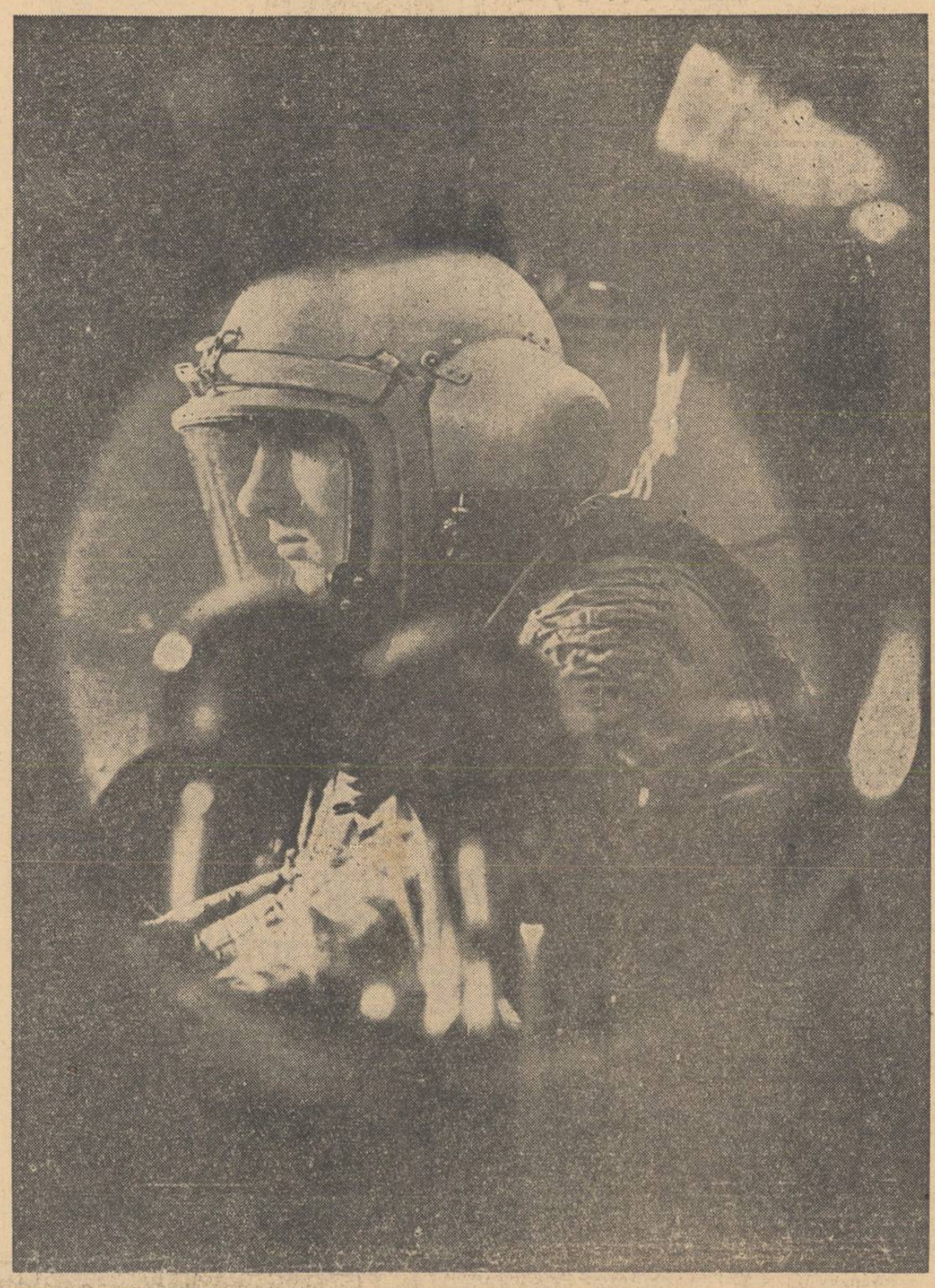

Caracterul acestui interviu este într-cîtva curios măcar pentru simplul fapt că nu vi-l pot prezenta pe cel intervievat, așa cum se obișnuiește: numele, vîrsta, culoarea părului și a ochilor etc. Toate acestea nu le cunosc. Și totuși, poate că trecînd pe străzile Moscovei l-am văzut pe primul cosmonaut. La urma urmei și cosmonauții merg cu metroul, intră în magazine, vizionează filme.

Aici, în capitala Uniunii Sovietice, am avut posibilitatea să stau de vorbă cu numeroși savanți sovietici, specialiști în diferite ramuri ale științei, printre care profesorul A. Lebedinski, membru corespondent al Academiei de Științe Medicale, academicianul Sisakian, specialist în problemele biologiei cosmice, Vladimir Timacov, vicepreședintele Academiei de Științe Medicale și alții. Din discuții au reieșit multe fapte, pe care aș dori să vi le comunic în rîndurile care urmează.

★

Nu de mult strungarul Alexandr Julev, de la stația de reparații a tractoarelor din Samarskaia (Kazahstan), s-a adresat în scris organelor competente ale Academiei de Științe a U.R.S.S., propunîndu-se ca voluntar pentru primul zbor în cosmos. Poate că Alexandr Julev nu știa că această dorință și-au exprimat-o pînă acum și alții. Zilele trecute am văzut sute și sute de asemenea scrisori. În răspunsurile adresate tuturor, li se mulțumește pentru ajutorul care vor să-l dea științei, atrăgîndu-li-se atenția că zborul omului în cosmos este o chestiune de pregătire îndelungată, care necesită un anumit nivel de preparație teoretică și practică. Dar, după cum menționa recent ziarul „Pravda", ziua în care omul va porni în cosmos nu este departe.

★

Cum trebuie să arate cel ce se pregătește pentru zborul în cosmos? În primul rînd nu trebuie să fie mai înalt de 1,70 m. și nu trebuie să aibă peste 70 de kg. În cursul zborului, fiecare gram contează. Candidații, foarte puțini la număr, au fost aleși în urma unui examen medical extraordinar de sever. Fiecărui candidat i s-au făcut peste 100 de analize medicale și cercetări clinice. După cum este firesc, profesia de bază a majorității celor aleși este aviația. Cunoașterea pilotajului și a aparatajului ușurează foarte mult viitoarea activitate, mai ales că aceasta simplifică și teleghidajul de pe pămînt: cosmonautul va putea executa singur anumite manevre.

★

Îmi voi permite să trec la „interviul" propriu zis. Într-un fel interlocutorul meu este imaginar, cele „declarate" de el însă se bazează pe date recente ale științei sovietice.

— V-am ruga să ne spuneți cum decurge pregătirea dv.?

— Am un program fixat pe o perioadă lungă de timp. Este vorba despre o pregătire constantă, care cuprinde atît latura teoretică, cît și cea practică.

— Ce obiecte studiați în special?

— **Astronomia, botanica, bazele medicinei, electrotehnica și tehnica radio.**

— Cît privește antrenamentul practic, ce ne puteți spune?

— **Să vă dau un exemplu: la anumite intervale mă îmbrac într-un costum special, într-o cameră ermetică, unde se crează temperatura de minus 110 grade și... „înălțimea" de 50.000 metri. La fiecare 3 minute aparatajul înregistrează activitatea inimii, a mușchilor, tensiunea, pulsul, indiferent de momentul în care mă aflu: în stare de imponderabilitate sau în stare normală.**

Întrerupînd pentru puțin timp „interviul", aș dori să vă dau unele amănunte cu privire la îmbrăcămintea cosmonautului. Costumul-scafandru — este format din 5 straturi. Deasupra este un strat de aluminiu, care apără

Al. STARK

Moscova, noiembrie 1960

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Miraculosul praf alb

De cînd — sînt vreo trei decenii de atunci — un savant pe nume Fleming a descoperit că o ciupercuță oarecare înghite cu nesaț microbii, omenirea a făcut și face uriași pași înainte în lupta cu bacteriile. Din laboratoare, producția de antibiotice, — cum se cheamă în termeni generali — fiecare în parte cu terminația „ină", — a apărut în industrie.

De la penicilina lui Fleming, încă slabă și neputincioasă și pînă la antibioticele de astăzi, este un drum lung și glorios în lupta împotriva suferințelor omenești, drum punctat de contribuția a nenumărați biologi și chimiști, medici și farmaciști.

Și totuși, deși astăzi penicilina e atît de cunoscută oamenilor, despre ea se știe destul de puțin. Am plecat să aflu tainele penicilinei pășind pragul moderne fabrici de lîngă Iași.

Ciupercile gurmande

Unii cred că penicilina este un soi de ciupercă, — nu chiar din cele care se mănîncă „ a la grec", dar pe aproape — care se usucă, se tratează cu nisceaiva chimicale, se bagă în flacoane și cam asta e tot. Doctorul Constantin Tudose, șeful serviciului de cercetări al fabricii de antibiotice mi-a povestit chiar că a primit o scrisoare de la un grădinar de prin Cluj, care își oferea serviciile în calitate de specialist în ciuperci și întreba cam pe ce întindere se află serele.

De fapt, penicilina nu e o ciupercă, ci un produs al unor ciuperci minuscule cărora li se spune Penicillium notatum sau crisogenum. Ele fabrică un soi de mucegai, cam așa cum viermele de mătase își crează borangicul sau păianjenul pînza lui fină. Din acest mucegai ciupercii bacteriofage se extrage printr-un procedeu extrem de complicat și de complex praful cel alb al penicilinii.

N-o să încerc să descriu procesul tehnologic de fabricare. De fapt, să vă spun un secret. După ce inginerul Gh. Moscu m-a plimbat timp de șase ore prin diferite secții și sectoare și mi-a îmbogățit vocabularul cu sute de termeni tehnici, mi-am dat seama în fine că... nu mai înțeleg nimic.

În legătură cu aceasta, inginerul, care fusese cîndva învățător, mi-a povestit o întîmplare. La începutul carierei sale didactice, la o oră de aritmetică cu copii abia veniți în clasa I-a, s-a adresat micuților:

— Deschideți cărțile de aritmetică la pagina 11.

Cînd a văzut figurile uluite ale copiilor și-a dat seama că a făcut într-o frază nu mai puțin de două greșeli: a) micuții nu știau încă ce e aritmetica; b) ei n-aveau habar de cifra 11.

Dar să revenim la preocupările noastre. Deci ciupercile trebuie puse la treabă pentru a fabrica penicilina. Cît mai multă și mai activă penicilină. Dar ciupercile acestea sînt din cale afară de mofturoase. Ele nu se apucă de lucru dacă nu capătă mîncare gustoasă și dacă n-au căldură atît cît li-e placul. Deci, trebuie să li se creeze condiții — mediu — cum spun biochimiștii, pentru a fabrica penicilină. Asta înseamnă în primul rînd un mediu bogat și consistent. Fiecare sector al fabricii dispune de o adevărată bucătărie unde, pe baza unei rețete riguroase, se prepară hrana ciupercilor.

Odată deci hrăniți și tratați cum se cuvine, sporii ciupercii se simt bine și încep să crească, să se umfle. Devin chiar obezi dacă menționăm că inițial sînt puși să crească în vase de 500 litri denumite inoculatoare, apoi sînt mutați în vase „intermediare" de 5000 litri pentru ca la urmă să poposească în mari fermentatoare de 50 tone. În timpul acesta sporii fabrică „miceliul", mucegaiul purtător de penicilină.

Bacteria, inamicul nr. 1

În tot procesul de producție a penicilinei și a celorlalte antibiotice, „oamenii în alb", inginerii, tehnicienii și operatorii fabricii au de luptat cu un inamic invizibil și periculos: bacteriile.

Într-adevăr, mediul în care se dezvoltă micelul ciupercii-producătoare de penicilină, hrana sa, sînt foarte pe placul și a numeroase bacterii și ciuperci. Or, ar fi de-ajuns ca o bacterie sau o ciupercă străină să spargă zidul complexului de măsuri privind sterilizarea, ca întreaga șarjă de penicilină, streptomicină sau aureomicină să se ducă pe apa sîmbetei.

Dar în fabrică igiena este la mare preț și laboratoarele — multe și perfect dotate — conduc întregul proces de producție. Nu cred că exagerez dacă susțin că aproape jumătate din instalațiile existente, aproape jumătate din întreaga filieră a procesului tehnologic, este dedicată luptei cu musafirii nepoftiți. Iată, ca exemplu, aerul, care este folosit mult în diferitele faze de prelucrare a penicilinei. De cînd trece din stația de pompare și pînă intră în procesul de fabricație el urmează o filieră sinuoasă și dificilă de purificare. La fel se întîmplă cu apa, la fel cu oricare alt produs auxiliar. În locurile mai primejdioase pentru infiltrarea bacteriilor, nimeni n-are voie să pătrundă. Există o seamă de încăperi „tabu" pentru oricine, afară de operatoarea de serviciu care intră acolo printr-o sală de dușuri. Accesul în fabrică fără halat și boneta albă este interzis. Clanțele ușilor din sălile de fabricație sînt învelite în tifon care se schimbă mereu. Lămpi bactericide luminează în toate locurile periculoase. Oriunde mergi vei spune că te afli într-o sală de operație dintr-un mare și modern spital. Multă bătaie de cap dă muncitorilor selecționarea, spălarea cu apă distilată și dezinfectarea flacoanelor de penicilină. Fiecare flacon este supus unui control foarte atent și unei serii întregi de operații de spălare, periere și uscare.

În afară de această luptă, să-i spunem pasivă, împotriva invizibililor oaspeți dăunători, bătălia principală împotriva lor se duce în laboratoare. Aci sînt aduse încontinuu probe din toate fazele de prelucrare a penicilinei și supuse unor analize severe în camere termostat la 37° (pentru descoperirea bacteriilor) și la 24° (pentru ciuperci, al-

Paul MARIAN

● *(Continuare în pag. 4-a)*

DIALOG DESPRE TERMOFICARE

Într-o dimineață, — pe una din străzile cartierului Gării de Nord. De-a lungul străzii, echipe de muncitori sapă de zor, făcînd șanțuri, prin care introduc țevi groase și lungi de metal. Deși pare să fie o lucrare obișnuită — cum sînt atîtea pe străzile Capitalei — nu m-am putut reține să întreb:

— *Ce fel de lucrări se fac aici?*

— Asta e — *mi se răspunde* — o rețea de termoficare.

— *Termoficare?*

— Da. N-ați auzit? În Capitală se introduc rețele de termoficare. Conducta asta pornește tocmai de la Grozăvești.

★

La Termocentrala Grozăvești din cartierul cu același nume, mă primește o inginer de la serviciul tehnic. O rog să mă pună în curent cu noile lucrări.

— Mai întîi să precizăm ce este termoficarea.

— *De pildă...*

— Orice termocentrală ca a noastră — care are turbine cu prize de termoficare poate asigura prepararea unor mari cantități de apă, încălzită pînă la temperatura maximă de 150 de grade, care, pompată printr-o stație specială de pompare, ajunge pînă la distanțe mari. Apa pleacă — să zicem — pînă la blocul în care locuiți dv. Acolo, într-un schimbător de căldură, încălzește apa care circulă prin caloriferele blocului. Apoi se înapoiază de unde a plecat.

— *Înlocuiește, deci, necesitatea arderii combustibilului în fiecare bloc în parte.*

— Exact.

— *Ați spus — tovarășă inginer — că apa încălzită la 150 de grade poate străbate și distanțe mari. În cazul acesta, nu există riscul de a se răci pe drum?*

— Nu. Pentru că conductele sînt prevăzute cu izolații termice (vată minerală, înfășurată pe conductă). Și dacă se înregistrează o scădere de temperatură, aceasta este foarte mică.

— *Ați putea să ne vorbiți despre importanța economică a termoficării?*

— Cum ați observat, prin termoficare se înlocuiește arderea combustibilului în instalații mici, desconcentrate, neeconomice. Se economisesc, deci, sute de tone de combustibil pe zi. Apoi, Capitala noastră fiind în continuă construcție, avem nevoie de sistematizarea încălzirii noilor cartiere. În același timp se economisesc atît mijloacele de transport al combustibilului, cît și echipamentul pentru echiparea fiecărei centrale termice locale în parte. În al treilea rînd, realizarea încălzirii prin termoficare fiind mai ieftină și beneficiarii termoficării vor fi avantajați de o cheltuială mai mică. Termoficarea contribuie, deci, și la ieftinirea mijloacelor de trai. De asemenea, numeroase întreprinderi industriale vor realiza economii importante prin folosirea unui sistem mai ieftin de încălzire.

— *În ce stadiu se află lucrările de termoficare?*

— În stadiu de finisare. Avem pînă acum în construcție două rețele: de vest și de nord.

— *Și care vor fi primii beneficiari?*

— Din rețeaua de vest, care este gata construită, vor beneficia, mai întîi, uzinele „Semănătoarea", Combinatul de produse lactate, Horticola 1 Mai, Atelierele metalurgice „9 Mai" și cartierul de locuințe din Drumul Taberei. Rețeaua de nord va încălzi noile blocuri de locuințe din apropierea Gării de Nord, din calea Griviței, pînă la Piața Victoriei.

Miron LIVIU

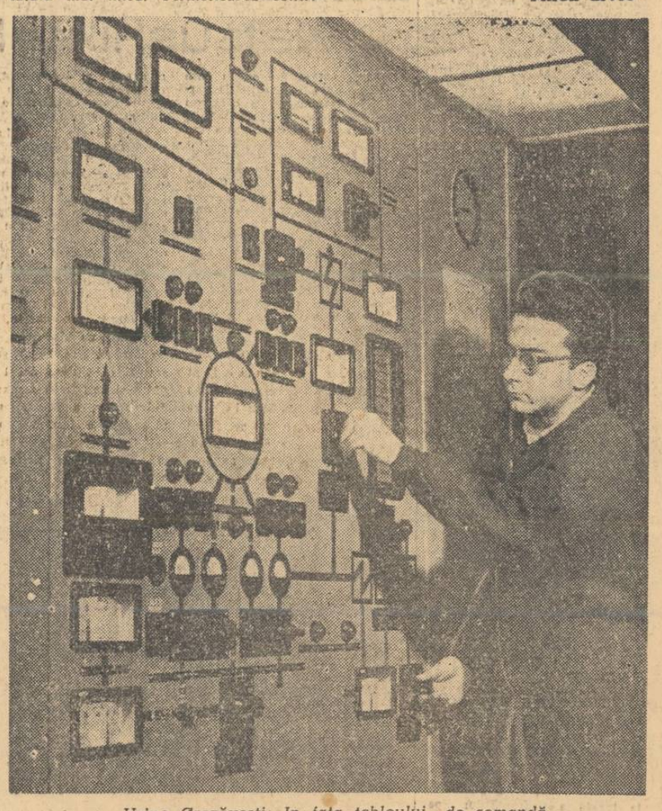

Uzina Grozăvești: *În fața tabloului de comandă*

CRONICA STRĂZII

De la „Mistrețul" cetire...

Plecînd de la principiul că succesul oricărei întreprinderi comerciale îl hotărăște publicul consumator, „Mistrețul", magazin de prezentare și desfacere a mezelurilor, produse de fabrica cu același nume — i s-a conformat cu vigilență și cu tragere

de inimă. L-a pus în aplicare chiar din ziua inaugurării — 6 august 1960 — concretizîndu-l într-un fapt aparent insignifiant, dar care constituie totuși o revoluție în ce privește soluționarea unui amănunt generator îndeobște de nemulțumiri și de frecături între client și vînzător.

Acest amănunt poartă denumirea: „Condica de reclamații și sugestii".

Scoțîndu-l așadar din locșoarele ocult unde s-au obișnuit unii gestionari să-l țină — lada de fier, îndărătul vreunui raft, în sertarul tejghelei sau pe scaunul pe care șade casierița — catastiful a fost plasat în punctul cel mai vizibil al magazinului din Piața Kogălniceanu, „în media res" — cum se spune, în epicentrul privirilor.

I s-a conferit un pupitru ad-hoc, așa că nu mai e nevoie să-l ceri sau să duci tratative ca să-l obții, e la îndemîna oricui. Mai mult: parcă el singur te solicită să nu-l treci cu vederea.

Nu-l de mirare deci că numai după cîteva luni paginile sale ar putea rivaliza cu acelea ale unui „Jurnal de bord" după o lungă și agitată croazieră. Prezența lui e atît de ademenitoare, ca să mă exprim astfel, încît nu rămîne aproape niciodată în „relache", cum m-am putut convinge ori de cîte ori intru sau îmi arunc privirea din stradă, prin vitrină. Fie că e filuit de vreun client îmbiat să facă lectură în vreme ce mestecă un „bogaci" savuros; fie că e luat de un altul ca pretext de ași utiliza „bic-ul" cu care se caligrafiază așa de frumos o laudă cînd vrei să-ți exprimi mulțumirea; fie că e obiectul pentru vreo observație de altă natură, pe care se grăbește s-o scrie nervos cu un creionaș cu mină aspră, vreun client nu chiar atît de satisfăcut ca precedentul

Dar mai este ceva care m-a determinat de fapt să dau atenția cuvenită unei condici, la urma urmei banale, una din sutele, din miile existente în București. Acest ceva dovedește că responsabilii de la „Mistrețul" pun într-adevăr preț pe însemnările clienților. Că nu

au expus-o numai așa, de florile mărului, ca să le „astupe gura", sau ca să-i încurajeze doar pe posesorii de stilouri și creioane să și le mobilizeze pentru elogii sau reproșuri platonice.

Tovarășii Gheorghe Vitter și Dumitrescu Petre, responsabilii magazinului, au venit cu o inovație ce constă în menționarea în condică, în dreptul reclamației respective, a măsurii de îndreptare luate imediat. În felul acesta registrul nu este o simplă oglindă de deziderate ale consumatorilor, de care nu știi dacă s-a ținut seamă, sau care în cel mai bun caz capătă răspunsul stereotip cînd te mai interesezi oral de soarta lor: „Se face!" sau „Am luat notă".

F. BRUNEA-FOX

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Din sumar:

Un mare dascăl și conducător: FRIEDRICH ENGELS

SĂPTĂMÎNA
de N. LUPU

O revoluție în radiotehnică
de ing. A. NEGREA

Modele de încălțăminte pentru 1961

Aplicațiile medicinei nucleare în țara noastră

REFLECTOR
de Eugen BARBU

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Marele savant
Emil Racoviță

„Călor care își vor aminti de expediția noastră, aș fi fericit ca ea să le evoce următoarele cugetări: Au fost odată 19 oameni ce au plecat pe un mic și șubred vas ca să exploreze Polul Sud. Ei nu erau nici bogați, nici puternici, nici renumiți — dar erau conștienți de ceea ce se duceau să facă și știau ce-i așteaptă. Și ajunși acolo au făptuit greșeli și au fost pradă slăbiciunilor omenești — dar au lucrat cît au știut mai bine și au făcut tot ce au putut. Și s-au întors numai 17, zicîndu-și că moartea celor doi sărmani tovarăși și propriile lor suferințe nu vor fi fost cu totul zadarnice, căci au putut adăugi o mică pietricică la edificiul științei, la acel focar de lumină, de adevăr și de dreptate, ce călăuzește omenirea spre timpuri mai bune' — așa și-a încheiat Emil Racoviță impresiile de călătorie pe care a ținut să le împărtășească publicului românesc, după întoarcerea sa în țară, în anul 1900.

Expediția antarctică a avut o mare însemnătate pentru activitatea științifică ulterioară a lui Emil Racoviță. Studiul faunei și florei, a caracterelor specifice ale acestora, l-au dus pe marele nostru om de știință și mai aproape de convingerea adaptabilității organismelor la mediu. Totodată, el face observații extrem de prețioase asupra balenelor, elaborînd o lucrare fundamentală în acest domeniu.

Emil Racoviță, folosind experiența cercetărilor din Antarctica, întreprinde apoi studii aprofundate asupra fundului mării, naturii geologice a tărmurilor, faunei Mării Mediterane și răspîndirii ei etc. In anul 1904 vizitează faimoasele grote din insula Majorca. In Peștera Balaurului el dă de un domeniu neexplorat — ființele cavernicole. De atunci, activitatea lui se îndreaptă spre cercetarea vieții din peșteri. Pînă în anul 1924, deci în 20 de ani, el vizitează peste 1000 de peșteri din Romînia, Franța, Spania, Africa de Nord etc., recoltînd peste 15.000 exemplare de animale cavernicole și punînd bazele unei noi științe — biospeologia.

După primul război mondial, dînd dovadă de spirit patriotic, Emil Racoviță se întoarce în țară și ocupă catedra de biologie din Cluj. Aici el întemeiază institutul de speologie, unicul din lume. Alături de cercetări, Emil Racoviță duce o intensă activitate organizatorică și de conducere a diferitelor instituții. In munca didactică, el luptă pentru apărarea științelor naturii în în-

vățămîntul românesc și a cercetărilor științifice în acest domeniu. Ca membru și apoi ca președinte al Academiei Române, duce o campanie susținută pentru schimbarea structurii și modului ei de lucru, pentru a promova știința în țara noastră, dar fără rezultat. Mai mult decît atît, în anul 1931, regimul burghezo-moșieresc suprimă subvențiile laboratoarelor și ale fondului de explorări științifice pe motiv de „economii bugetare". În anii care au urmat pînă la izbucnirea celui de-al doilea război mondial — așa cum mărturisește unul din colaboratorii lui Emil Racoviță — s-au cercetat doar cîteva peșteri din modestele lor salarii.

Emil Racoviță moare la 19 noiembrie 1947, în plină activitate științifică. Viața lui a fost aceea a unui om ce s-a dedicat integral științei și progresului, a unui om pentru care cercetările științifice au constituit preocupările de bază ale existenței sale, care în același timp s-a interesat intens de problemele sociale, participînd chiar la mișcarea socialistă. Pe lîngă ocupațiile din țară, Emil Racoviță a făcut parte din multe societăți cu renume din străinătate și a primit numeroase ordine și medalii, românești și străine. Ca un omagiu adus marelui savant, Academia R.P.R. a hotărît în anul 1957 să se publice operele alese. De asemenea, s-a dat numele lui institutului pe care l-a creat, unor școli, precum și satului Sărănești din Raionul Vasiui, unde se află casa părintească.

Fotografiile de mai sus ne înfățișează o parte din această clădire, restaurată de curînd pentru a fi casă-muzeu și bustul lui Emil Racoviță.

Ing. Vasile CIAUȘU

CALDERON DE LA BARCA

Reprezentarea, în curînd, de către Teatrul Național „I. L. Caragiale" a piesei „Judecătorul din Zalamea" este un prilej pentru a ne opri asupra lui Calderon de la Barca și a teatrului său.

Don Pedro Calderon de la Barca s-a născut odată cu veacul al XVII-lea, la 1600, ca fiu al unui nobil spaniol.

Ca și Lope de Vega, își face studiile la școala iezuiților din Madrid, între 1609 și 1614, iar la vîrsta de 15 ani intră la Universitatea din Salamanca, unde studiază dreptul civil și canonic.

După zece ani de serviciu militar, Calderon începe să se preocupe de teatru. Între timp, aventurile vieții sale de militar făcuseră oarecare zgomot, atrăgîndu-i o faimă nu tocmai favorabilă.

Dedicîndu-se literaturii, după acest deceniu de viață activă și aventuroasă, Pedro Calderon este ridicat la rangul de cavaler al ordinului de Santiago, ca răsplată pentru succesul unei piese, „Cele trei minunății".

In 1640, Calderon ia parte la o campanie dusă împotriva catalanilor răzvrătiți, ca membru al ordinului de Santiago. Nemulțumit de ceea ce trebuia să săvîrșească în slujba regelui, Calderon caută să obțină o misiune militară la Madrid, iese la pensie și se îndreaptă spre cariera preoțească. In 1663 devine capelan al regelui Filip al IV-lea. Scrie necontenit și moare în timp ce compunea un „autos sacramentales", în al 681, într-un moment în care decadența Spaniei habsburgilor atinsese, sub Carol II Vrăjitorul, pragul cel mai de jos. Ecourile acestei epoci se simt cu putere în opera lui Calderon, constituită aproape exclusiv din scrieri dramatice. A compus în total 201 piese, dintre care 70 de „autos sacramentales", 111 „comedias" și 20 de intermedii, scenete, farse.

Calderon a scris una din cele mai bune piese ale teatrului spaniol, „Judecătorul din Zalamcea", în care poporul se ridică împotriva exploatării și abuzurilor comise de nobilime. El a creat de asemenea piesa „Magul făcător de minuni" care, după expresia lui Marx, este un „Faust catolic", și o serie de alte piese cu caracter filozofico-religios, în care a oglindit adînca frămîntare a oamenilor timpului său. Pe lîngă acestea, Calderon a scris multe piese în care apar oameni de rînd, care luptă pentru interesele lor de viață și, într-o mai mică sau mai mare măsură, rup cu tradițiile feudale.

Ca o contrapondere a lucrărilor sale filozofico-religioase grave, pline de nesiguranță și teroare, Calderon a compus o serie de comedii de moravuri, în care măiestria tehnică joacă un rol important. Inspirate din obiceiurile clasei mijlocii, ale acelor hidalgos, care erau sau nobili decăzuți, sau burghezi proaspăt înobilați, „comediile de capă și spadă" (numite așa după costumul purtat obligatoriu de către reprezentanții micii nobilimi), nu cădeau sub rigorile cenzurii care nu apăra decît interesele marii nobilimi, a așa numiților „grandzi". Intriga lor este ingenioasă, peripețiile se înșiruie fără contenire, alcătuind tablouri vii și pitorești ale vieții spaniole. Pe lîngă marii nobili și mica aristocrație, în „comedia de capă și spadă" apar soldați, țărani, servitori, acei faimoși valeți a toate știutori și întreprizători. In teatrul spaniol își face astfel loc tipul de om simplu, cu umorul lui specific și observațiile demascatoare ale mentalității de clasă.

Formă de teatru populară, „comedia de capă și spadă" nu respectă nici una din regulile clasice ale unităților dogmatice, de timp, de loc și de acțiune. Situațiile exprimate prin dueluri, omoruri, bătăi, certuri și intervenții ale justiției, travestiuri, schimbul hainelor între personajele piesei și chiar între personaje de sexe diferite, sînt elemente menite să placă unui public larg.

Calderon de la Barca este unul dintre marii scriitori ai omenirii care au știut să ne zugrăvească fidel moravurile unei epoci de abuzuri și decadență în care a trăit. Personajele lui, chiar dacă nu sînt întotdeauna individualizate, fac cunoscută mentalitatea de clasă a oamenilor și dezvăluie spectatorului raporturile dintre clase. Întreaga lui operă este învestmîntată într-o haină aleasă, Calderon de la Barca știind să folosească minunatul său dar poetic și talentul lui de dramaturg în slujba scoaterii la iveală a nedreptăților Spaniei feudale.

Lumini asupra trecutului Africii

Dacă ar fi să se dea crezare oamenilor de știință apologeți ai colonialismului, popoarele africane n-au un trecut, nici o istorie a lor. Ele ar fi, pasă-mi-te, popoare fără istorie. Într-unul din volumele „Istoriei umanității — Istoria universală" (operă în 9 volume a specialiștilor germani, apărută la sfîrșitul secolului XIX, sub redacția lui Hans Helmolt) se poate citi, la capitolul privind Asia Occidentală și Africa: „Africa este sumbră și misterioasă, asemenea sfinxului din deșerturile egiptene... Istoria Africii nu este decît un penibil somn nocturn". Este nu numai o elucubrație reacționară, dar și un punct de vedere, preponderent în istoriografia burgheză.

Se pot cita însă exemple, nenumărate fapte istorice, ce confirmă punctul de vedere al oamenilor de știință înaintați și care dovedesc trecutul bogat al popoarelor africane. De pildă: în regiunea fluviilor Zambezi și Limpopo, europenii au descoperit vechi construcții din piatră, de dimensiuni grandioase; mai mult de 300 numai în Rhodezia de sud. Pe acest uriaș teritoriu întîlnim mine părăsite, resturi de cuptoare pentru topirea metalelor, obiecte din fier, aramă, bronz, cositor și aur, tipare de argilă pentru fabricarea monezilor de aramă, fîntîni și canale. Fără îndoială, aici se află leagănul unei mari civilizații, dispărută din cauze necunoscute. Istoria umanității abundă de exemple asemănătoare. Numeroși savanți s-au ocupat de această civilizație de Zimbabia, dar nici unul dintre ei n-a vrut să recunoască că întemeietorii ei au fost popoare africane.

În Benin, în Africa occidentală, europenii au găsit minunate sculpturi în bronz. Cele mai reprezentative au fost expuse în muzeele din Europa și America. S-a pus întrebarea: cui aparține această artă aleasă? În mod firesc, după aparențe, ar fi trebuit să se răspundă: autorul acestor capodopere este poporul din Benin. Dar recunoașterea acestui fapt ar fi năruit concepțiile istorice născute sub influența politicii și ideologiei colonialiste.

În Africa orientală, primii călători europeni „au descoperit" mai multe state, destul de mici dar foarte evoluate. Așa, primii exploratori ai Bugandei au rămas uimiți de splendoarea curții lui Kabaki (numele suveranului), de organizarea judicioasă a puterii politice, de existența unei armate și a unei flote, de buna stare a drumurilor, de dezvoltarea comerțului.

Călătorii și savanții europeni n-au putut concepe că toate acestea au fost create de popoarele Africii, fără ajutor străin.

Totuși, concepția reacționară, antiștiințifică, după care popoarele africane n-ar avea istorie, a fost larg răspîndită, deoarece acesta era imperativul social al colonialiștilor pentru a justifica astfel dominația lor asupra popoarelor din Africa, pentru a întreține mitul „misiunii lor civilizatorii". Elevii din școlile africane învățau istoria Angliei sau Franței, dar nu și istoria popoarelor lor. Cunoscutul savant W. Du Bois scrie: rasa albă era prezentată ca „pură" și „superioară"; rasa neagră ca „impură" și „într-un fel inferioară"...

Atunci cînd primele valuri ale revoluției naționale au atins Africa, cei care n-au studiat istoria acestui continent au rămas stupefiați: ceea ce au aflat contrazicea noțiunile difuzate în tratatele de istorie. Cînd vechea colonie Coasta de Aur și-a cucerit independența și a luat numele de Ghana, lumea a aflat că mai de mult în Africa a existat un imperiu Ghana. Iată ce zice cu privire la aceasta Kwame Nkrumah, președintele Republicii Ghana: „În zorii erei creștinismului, cu mult înainte ca Anglia să devină o mare putere, strămoșii noștri au întemeiat un vast imperiu... Se știe că învățații se bucurau acolo de mare stimă, că populația purta veșminte de lînă, de bumbac, de mătase, se împodobea cu bijuterii de aur sau argint". Ulterior, pe harta globului a apărut un nou stat, urmaș al unui imperiu din Evul Mediu: republica Mali. Falsificarea istoriei popoarelor africane a devenit evidentă chiar și pentru neinițiați.

Oamenii de știință din Africa sînt cei care au pornit primii să restabilească adevărul istoric. Nu de mult încă popoarele din Africa, cu excepția egiptenilor, nu aveau savanți, studiul istoriei Africii fiind monopolizat de oamenii de știință din Europa și America. În zilele noastre oamenii de știință, istoricii africani, nu sînt încă în număr mare, însă există de pe acum cărți de istorie, scrise de africani. Iată cîteva nume devenite cunoscute în ultimii ani: profesorul Onwuka Dike, rector al Universității din Ibadan (Nigeria), Seik Anta Diop, un tînăr senegalez plin de talent, care a publicat în ultimul timp o serie de cărți interesante, decedatul Mbonu Ojike, autorul unei lucrări care a reținut atenția specialiștilor, intitulată „Africa mea".

La Congresul scriitorilor și artiștilor negri, care a avut loc anul trecut, în raportul său, Saburi Biobaku a arătat printre altele: „pînă nu de mult istoria Africii era considerată sinonimă cu istoria ac-

Femeie din acajou
(Africa occidentală)

tivității europene în Africa, că ar începe o dată cu venirea exploratorilor, a misionarilor, a negustorilor europeni... Este necesar ca istoricii africani să spulbere acest mit..."

Iată sarcina nobilă pe care și-o propun istoricii Africii eliberate, sarcina nobilă la care își aduc contribuția mulți savanți și publiciști progresiști.

La această operă de restabilire a unui adevăr istoric își aduc contribuția și oamenii de știință sovietici. Un institut special a fost întemeiat pentru studiul istoriei, economiei și civilizației de pe acest continent. În institutele de învățămînt superior din Uniunea Sovietică au fost create catedre pentru studiul istoriei Africii. Un loc corespunzător i-a fost rezervat Africii în „Istoria universală", operă colectivă a unor savanți sovietici.

B.

Katsushika Hokusai

Fiecare țară are artiști care redau particularitățile artei naționale cu cea mai mare amploare, forță și talent. Printre acești maeștri, un loc de frunte îl ocupă japonezul Katsushika Hokusai (1760—1849), de la nașterea căruia anul acesta — din inițiativa Consiliului Mondial al Păcii — se sărbătorește a doua sută aniversare.

S-a scurs relativ timp puțin de cînd arta Japoniei a devenit cunoscută. În anul 1860 au fost aduse în Franța cîteva mici gravuri ale lui Hokusai. Aceste prime eșantioane ale artei japoneze au trezit un mare interes

Hokusai a făcut pictură, a scris poezii și foarte frumoase nuvele. Dar s-a făcut cunoscut mai ales prin gravurile în lemn colorate. El a fost unul dintre reprezentanții cei mai străluciți ai școlii Ukiyo.ye (Ceea ce înseamnă „lumea de jos, de toate zilele sau populară"). Datorită prețului lor scăzut, gravurile acestei școli s-au bucurat de o mare popularitate în rîndul maselor.

Hokusai s-a impus în toate genurile artei japoneze; ca și marii artiști din antichitate, a preferat peisajul, căruia îi consacră cicluri foarte frumoase. În cele mai multe dintre aceste cicluri, ca de pildă „36 vederi ale lui Foujiiama" sau „Poeții Chinei și Japoniei", natura este majestuoasă, spațiul fără sfîrșit. Hokusai, a redat frumusețile patriei natale, farmecul cîmpiilor și al fluviilor, al munților și al cascadelor. În afară de aceasta, peisajele sale nu sînt un mijloc de interpretare lirică sau filosofică, ci slujesc drept cadru vieții și activității umane. Viața dulgherilor, a pescarilor și a țăranilor, a fost pentru Hokusai tot atît de atrăgătoare și interesantă ca și frumusețile naturii.

KATSUSHIKA HOKUSAI: „Pescar din Kadzika-Sava"

Ciclurile sale „Cascadele", „Florile" etc., executate între anii 1820—1830, denotă o maturitate împlinită și perfecțiune de stil. Hokusai a trăit aproape 90 de ani. A folosit vreo cinci sute de pseudonime, pe măsură ce-și schimba stilul, și a lucrat pînă în ultima zi cînd a mai putut ține în mînă penelul. Înainte de a muri, el a rostit cuvintele care au devenit legendare: „Dacă cerul mi-ar fi dăruit încă cîțiva zeci sau măcar cinci ani de viață, aș fi putut deveni un pictor într-adevăr mare...".

Hokusai a lăsat aproape treizeci de mii de desene și gravuri, a publicat în total cinci sute de albume și cărți ilustrate. Pentru prima oară, viața de toate zilele, existența orășenilor și meșteșugarilor, moravurile artiștilor și curtezanelor, au devenit teme principale în arta sa. Operele sale au dat loc la multe interpretări și au fost obiectul părerilor cele mai opuse. Acest lucru nu poate mira. Era o artă nouă și îndrăzneață și, ca toate artele mari, era originală și independentă. În operele lui Hokusai ideea de frumusețe și de măreție a universului căpătau viață și un răsunet nou.

Hokusai este unul din ultimii pictori ai Japoniei feudale și unul din primii vestitori ai artei noi. La el, vechea măiestrie națională se îmbină cu tehnica artei europene, tradiția multiseculară cu o libertate de creație, desprinsă de schemele îndeobște admise și de regulile stricte.

Hokusai a fost un artist apropiat de poporul său și profund național; o personalitate cu vederi largi, înzestrat cu o energie inepuizabilă. Opera sa aparține celor mai mari realizări ale artei japoneze și mondiale.

UN MARE DASCĂL ȘI CONDUCĂTOR
FRIEDRICH ENGELS

Au trecut 140 de ani de la nașterea lui Friedrich Engels. Socialismul, transformat de Marx și Engels din utopie în știință, a devenit o realitate concretă. În lume nu a existat o teorie care să fi exercitat o influență atît de puternică asupra dezvoltării istorice ca măreața învățătură a lui Marx, Engels, Lenin.

Proletariatul — făuritor al societății socialiste

Friedrich Engels s-a născut la 28 noiembrie 1820 în orașul Barmen, în Renania. Tinerețea lui a corespuns unei epoci de dezvoltare a industriei, de acentuare a mizeriei maselor muncitoare, de avînt al luptei dintre proletariat și burghezie. Tînărul Engels, înzestrat cu aptitudini deosebite, manifestînd din școală interes pentru literatură, artă, muzică, iubitor al călăriei, scrimei, înotului trece cu tot sufletul de partea democraților revoluționari, este pătruns de ura de moarte împotriva monarhiei, arată o simpatie profundă față de popoarele asuprite. „Eu mă aștept la ceva bun de la un suveran numai atunci cînd îi vîjîie capul de palmele primite de la poporul său și cînd revoluția îi sparge geamurile palatului". După o scurtă perioadă de preocupări și lupte filozofice la Berlin, Engels pleacă în Anglia, țara clasică a capitalismului, patria marii industrii mecanizate. Colindă străzile zgomotoase din Londra și Manchester, cartierele muncitorești, studiază minuțios situația clasei muncitoare engleze. In 1845 apare cartea sa „Situația clasei muncitoare din Anglia" lucrare care oglindește una din primele etape ale formării comunismului științific. Ca un puternic act de acuzare împotriva burgheziei sînt prezentate aici condițiile de muncă ale muncitorilor — salariul de mizerie, ziua de muncă prelungită dincolo de orice limită, condițiile neomenești în care locuiesc, munca grea a femeilor și copiilor care distruge familia muncitorului, situația deznădăjduită a șomerilor, crizele economice periodice. Dar Engels nu se oprește aici. El descoperă în proletariat clasa ale cărei condiții de existență creează ele însele premizele pentru unirea, pentru organizarea ei, pentru înfăptuirea măreței sale misiuni istorice — lichidarea capitalismului.

In 1844, Engels se întîlnește la Paris cu Karl Marx, cu care era de mai mult timp în corespondență. In cursul celor 10 zile petrecute la Paris s-a dovedit că, independent unul de altul, Marx și Engels ajunseseră la aceleași concluzii.

Rezultatul activității comune a lui Marx și Engels este apariția în februarie 1848 a „Manifestului Partidului Comunist", primul document programatic al comunismului științific care a devenit în acea perioadă lucrarea cea mai răspîndită, cea mai internațională din întreaga literatură socialistă, programul comun al muncitorilor din toate țările în care este expusă pentru prima dată teoria revoluționară a proletariatului — comunismul științific.

Revoluționar pasionat

Pătruns de stările de spirit revoluționare încă din adolescență, în contact viu cu mișcarea chartistă a maselor populare din Anglia, activ organizator al Ligii Comuniștilor, în anul revoluționar 1848 Engels se întoarce împreună cu Marx în Germania stabilindu-se în Colonia, unul din cele mai importante centre ale mișcării muncitorești germane. Aici desfășoară împreună cu Marx o bogată activitate politică și organizatorică atît în rîndul Uniunii Muncitorilor din Colonia cît și în cadrul Asociației Democrate luptînd împotriva tendințelor oportuniste și capitulante. In perioada cînd contrarevoluția se pregătește de ofensivă, Engels se ocupă de organizarea maselor pentru luptă, elaborează un plan de insurecție armată a cărui caracteristică principală este orientarea spre descătușarea maximă a energiei revoluționare a maselor, spre o conducere centralizată și fermă a insurecției, spre îndrăzneală și rapiditate în acțiuni. La Elberfeld el creează o companie specială de geniu, organizează baricadele, insistă pentru înarmarea muncitorilor.

In ultima perioadă a revoluției Engels luptă cu arma în mînă împotriva trupelor prusace contrarevoluționare; detașamentul în care a luptat Engels, în rîndurile căruia se aflau mulți muncitori, a fost cea mai bună unitate a insurgenților. In luptă Engels s-a dovedit un strălucit organizator, care nu se temea de nici o muncă și de nici o primejdie.

După înfrîngerea revoluției, la Londra, Engels începe din nou activitatea revoluționară împreună cu Marx. Deși silit să locuiască și să lucreze la Manchester, păstrînd legătura cu Marx numai prin corespondență, Engels i-a acordat lui Marx cel mai efectiv ajutor în crearea și conducerea Internaționalei I-a și în lupta împotriva influențelor burgheze și mic-burgheze din mișcarea muncitorească.

Considerînd activitatea revoluționară drept cea mai mare satisfacție în viață, Engels desfășoară o uriașă muncă practică-organizatorică în cadrul Internaționalei, ca secretar corespondent se ocupă tocmai de acele secții a căror conducere prezenta cele mai mari dificultăți. El organizează sprijinirea grevei muncitorilor de la fabrica de țigări din Anvers și a mișcării greviste din Bruxelles, a textiliștilor din Barcelona, a tăbăcarilor din Valencia, luptă împotriva influențelor anarhiste în mișcarea muncitorească din Spania și Italia.

In 1883 moare Marx și ajutorul lui Engels este tot mai mult solicitat de către mișcarea muncitorească internațională. „Rămas singur după moartea lui Marx, Engels a continuat să fie sfătuitorul și conducătorul socialiștilor europeni. Lui i se adresau pentru sfaturi și directive, în egală măsură și socialiștii germani a căror forță, cu toate persecuțiile din partea stăpînirii, creștea repede și necontenit, și reprezentanții țărilor înapoiate, de pildă spaniolii, românii, rușii, care trebuiau să chibzuiască și să-și măsoare primii lor pași, cu toții sorbeau din bogata comoară de cunoștințe și de experiență a bătrînului Engels". Astfel descrie Lenin această perioadă din activitatea lui Engels.

In 1889 Engels se avîntă ca un tînăr în lupta împotriva oportuniștilor, pentru crearea Internaționalei a II-a. Cu toată vîrsta sa înaintată, el nu lipsea de la nici o demonstrație de 1 Mai a muncitorilor englezi. Pînă la sfîrșitul vieții Engels și-a păstrat încrederea neclintită în victoria apropiată a clasei muncitoare, în instaurarea inevitabilă a societății comuniste. El spera încă să ia parte activă la bătălia hotărîtoare care se apropia și nu regreta decît că nu va mai putea urca pe cal. A trăi însemna pentru Engels a munci, iar a munci însemna a lupta.

Un mare teoretician

Paralel cu conducerea mișcării muncitorești, Marx și Engels și-au continuat studiile teoretice pe care le considerau o parte componentă extrem de importantă a muncii lor de partid. In lupta pentru apărarea mișcării muncitorești germane de influența periculoasă a socialismului mic-burghez al lui Dühring a apărut celebra lucrare a lui Engels „Domnul Dühring revoluționează știința" un fel de enciclopedie marxistă în care a fost abordată în mod sistematic o sferă foarte largă de probleme ale filozofiei, științelor naturii, economiei politice și ale socialismului. Broșura „Dezvoltarea socialismului de la utopie la știință" alcătuită de Engels pe baza a trei capitole din Anti-Dühring este o introducere populară în teoria comunismului științific, care a avut un rol uriaș în formarea cadrelor marxiste în diferite țări.

Engels era unul din oamenii cei mai culți ai timpului său. Pe lîngă activitatea în domeniul științelor militare, Engels se ocupa cu studierea limbilor. Stăpînind la perfecție principalele limbi europene, cunoscînd bine greaca și latina, în 1852 începe studiul temeinic al limbii ruse. In 1870 Engels s-a apucat de studiul limbilor celto-islandeze, olando-frizică și scoțiană. Către sfîrșitul vieții a început să învețe limbile română și bulgară pentru a putea conduce mișcarea socialistă care lua naștere în aceste țări. Engels vorbea și scria curent în 12 limbi și citea în aproape 20. In strînsă legătură cu studiile sale ligvistice Engels a continuat să studieze și literatura universală, obținînd rezultate strălucite.

Prin 1860 începe să studieze temeinic științele naturii: chimia, fizica, biologia, urmărind cu atenție toate descoperirile noi. După 1872 Engels începe o vastă lucrare despre dialectica naturii, care deși a rămas neterminată este o operă remarcabilă prin profunzimea și bogăția sa de idei. In toate ramurile științelor naturii și ale matematicii, Engels se ridică împotriva adepților vechiului, sprijinind tot ce era nou și progresist în știința vremii. Analizînd științele naturii prin prisma materialismului dialectic, Engels privește departe în viitor și emite o serie de ipoteze științifice deosebit de rodnice, anticipează numeroase descoperiri științifice ca de exemplu structura complexă a atomilor.

După moartea lui Marx, Engels publică două cărți de o deosebită importanță teoretică. Una este „Originea familiei, a proprietății private și a statului" nou și uriaș pas înainte în elaborarea concepției materialiste asupra istoriei. In această lucrare Engels demască teoriile burgheze asupra „Statului deasupra claselor", demonstrînd că în societatea împărțită în clase antagoniste statul este un instrument al clasei dominante pentru reprimarea și exploatarea clasei asuprite. A doua lucrare este „Ludwig Feuerbach și sfîrșitul filozofiei clasice germane" apărută în 1888. Ca și în alte lucrări ale sale, Engels susține aici principiul partinității în filozofie, examinînd toate problemele filozofice prin prisma luptei dintre materialism și idealism.

Marea prietenie

Vorbind despre prietenia dintre Marx și Engels, Lenin a comparat-o cu cele mai mișcătoare legende ale anticilor despre prietenie între oameni. Această prietenie și colaborare în luptă, nemaiîntîlnită, se baza pe concepția despre viață și convingerile comune, pe credința nestrămutată față de cauza proletariatului, față de lupta revoluționară. Timp de aproape 20 de ani Engels a renunțat la propriile sale planuri științifice, pentru a face o muncă nesuferită într-un birou de comerț, muncă ce-i permitea să-l ajute materialicește pe Marx, care lucra la monumentala sa operă Capitalul. Engels, care a recunoscut întotdeauna superioritatea geniului prietenului său plecîndu-se în fața lui, a considerat firesc să preia o parte din grijile materiale ale lui Marx pentru a-i permite acestuia să-și continue munca teoretică și politică. Corespondența dintre Marx și Engels oferă imaginea deplină a luptei permanente, grele și istovitoare, pe care a trebuit s-o ducă Marx contra mizeriei. Cu dragoste și devotament de prieten și cu grija nețărmurită față de un mare conducător, Engels se grăbea de fiecare dată să vină în ajutorul lui Marx. Fără sprijinul financiar permanent plin de abnegație al lui Engels, Marx nu ar fi putut termina „Capitalul" și să-și continue activitatea revoluționară din cauza condițiilor materiale deosebit de grele în care se găsea.

Dacă în timpul vieții lui Marx, Engels a făcut tot ce era posibil pentru a-l ajuta să scrie „Capitalul", după moartea lui Marx, Engels a lăsat de o parte lucrările sale științifice, consacrîndu-se tot restul vieții redactării volumelor II și III din această operă. Trebuia transcris manuscrisul scris necitet și cu prescurtări de cuvinte și fraze întregi; unele capitole erau numai schițate, unele fragmente aveau mai multe variante. Pentru volumul III din „Capitalul" trebuiau puse în ordine materialele și făcut completări absolut necesare. Ca să pregătească pentru tipar volumul III din „Capitalul" Engels a muncit aproape 10 ani. Cînd la a 70-a aniversare s-a revărsat asupra lui Engels, o avalanșă de telegrame, scrisori și articole elogioase, el a spus: „Mi-a fost scris să culeg gloria și onoarea ale căror semințe le-a semănat un om mai mare decît mine: Karl Marx".

Sub steagul învățăturii lui Marx, Engels și Lenin o treime din populația Globului pămîntesc a pășit pe drumul socialismului și comunismului. Acest tezaur nesecat al operelor clasice ale marxism-leninismului, constituie pentru partidul nostru, ca și pentru celelalte partide comuniste și muncitorești o călăuză sigură în rezolvarea problemelor complexe ale construirii socialismului și comunismului.

Maria COSTACHE

„INTERVIU" CU PRIMUL COSMONAUT

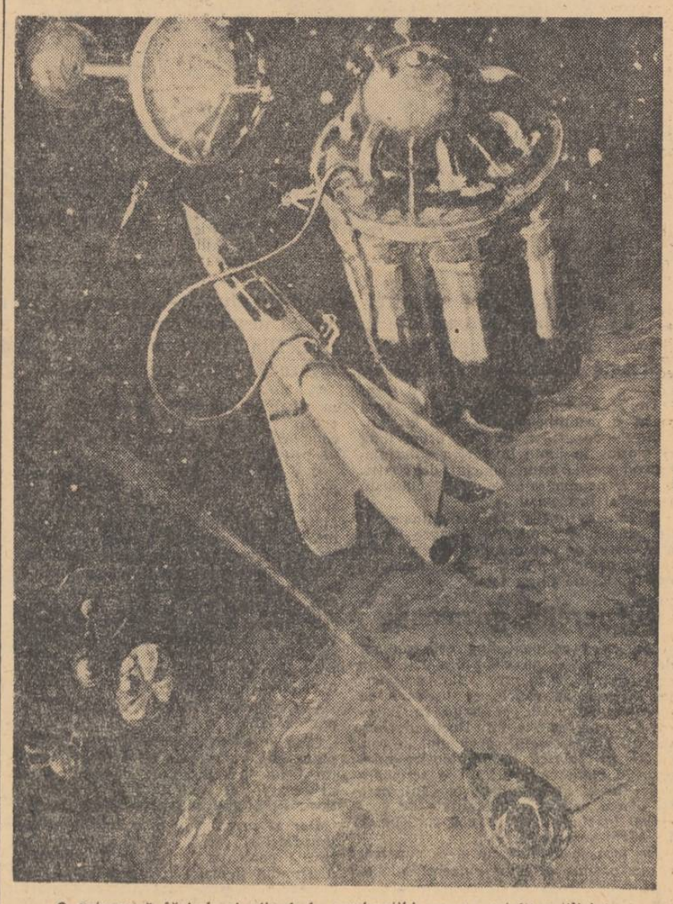

O astronavă făcîndu-și plinul de combustibil pe un satelit artificial

(Urmare din pag. 1-a)

de încălzire; urmează un strat ventilator, unul din mase plastice impermeabil și altele. Experiențele s-au făcut pînă la 150 km. înălțime. Costumul cîntărește 6 ½ kg.

Dar să continuăm...

— Ce sporturi practicați?

— Haltere, volei, înot și gimnastică.

— Spuneți-mi, vă rog, cîteva cuvinte în legătură cu alimentația.

— Desigur că primul zbor în cosmos nu va fi de lungă durată, așa că 2-3, chiar 4 zile de călătorie, nu ridică probleme prea grele. Pentru o perioadă mai lungă de călătorie, specialiștii s-au oprit la o algă verde clorella.

Într-un centimetru cub există 40 milioane de exemplare. Alga aceasta este multilaterală: conține 50 la sută albumină, 5 la sută grăsimi, 10 la sută săruri minerale, 13 la sută vitamine. În dependență de temperatură și gradul de iluminație, omul poate dirija dezvoltarea acestor componenți în algă, obținîndu-le în cantitățile dorite. Această algă unicelulară este și o bună producătoare de oxigen, fabricîndu-l într-o proporție de 200 de ori mai mare decît propria ei greutate. Profesorul N. Gaevski, de la Institutul de Cercetări Piscicole, a obținut rezultate interesante în privința acestei alge.

— Ce ne puteți spune despre apa cu care veți fi alimentat?

— Probabil că voi bea apă sub formă de gelatină și aburi condensați. Imponderabilitatea va crea mari greutăți și de aceea sînt prevăzute automate speciale care duc apa la gură.

★

„Discuția" noastră poate că s-ar fi prelungit. Mai sînt multe de spus despre antrenamentul la întuneric și lipsa de profunzime, senzații permanente pe care va trebui să le suporte omul în cosmos, despre medicamentele speciale care s-au creat pentru sistemul nervos, despre atitea și atitea altele. Cred însă că pentru primul „interviu" este deajuns.

Fiecare om este întrebat care este cea mai mare dorință pe care o are. Autorul acestor rînduri ar dori să fie unul din primii care vor lua un interviu primului cosmonaut. Este, bine înțeles, vorba despre un interviu în care conform normelor, vor exista cel puțin doi interlocutori: reporterul și persoana căreia i se pun întrebările.

Al. STARK

Moscova, noiembrie 1960.

Din istoria anecdotică a teatrului românesc

„Tranca-fleanca, mere acre"

Istovit după o viață întreagă dăruită scenei, Matei Millo a trebuit, la bătrînețe, să recurgă la tot felul de șiretlicuri pentru a obține cîțiva amărîți de bani, într-o societate care nu se gîndea să ofere nici cele mai modeste mijloace de existență aceluia care animase decenii în șir mișcarea teatrală autohtonă. Într-o vară, cînd Millo poposise cu cei cîțiva actori ai trupei lui la Ploiești, văzînd că publicul nu vine la teatru, puse într-o bună dimineață să se lipească pe ziduri un afiș, care glăsuia astfel:

Astă seară, în Grădina Pavilion,
— unica reprezentațiune specială —
„TRANCA-FLEANCA, MERE ACRE"
piesă de actualitate în trei acturi și mai multe tablouri
scrisă de domnul Millo la Ploiești!

In același timp își instrui actorii, care răbdaseră de foame și se înglodaseră în datorii, să împînzească orașul cu zvonuri și „secrete" privitoare la noua piesă, din care să rezulte că în spectacol va fi vorba despre tot soiul de întîmplări și oameni din distinsa protipendadă a orașului. Cum era și firesc, biletele se vîndură la iuteală, din primele ceasuri. Millo achită toate datoriile la hotel și la birt, cumpără bilete de tren pentru toți actorii și-i expedie la gară, iar el, punîndu-și fracul, se instală pe scenă și la ora spectocolului, porunci să se tragă cortina. Sala era plină de figuri simandicoase. Bătrînul artist îi salută și începu să le vorbească, domol întîi, apoi înflăcărîndu-se, despre soarta teatrului românesc din acea vreme și despre felul în care sînt dați uitării slujitorii scenei.

„Ce fel de teatru se poate face la noi", *întrebă Millo*, „cînd la piese frumoase nu veniți și preferați calamburile și obscenitățile, satirele insultătoare și bîrfirea cutărula ori cutărula dintre cei pe care cu multă politețe îi salutați pe stradă și le zîmbiți, chiar aici, în stalurî? Cum să nu îndurăm noi, actorii, foamea și mizeria, dacă doar intriga vă îndeamnă să luați bilete pentru teatru?"

Și după ce-i săpuni bine timp de vreun ceas, Millo încheie:

„Acum, fiindcă piesa de astăzi se joacă doar cu mine și cu dumneavoastră, cum eu am terminat cu „tranca-fleanca" aștept să aruncați pe scenă cu mere acre și putrede!" *Dar spectatorii, cărora li se strepeziseră gurile, încercau să zîmbească și chiar să aplaude „cu convingere" strașnica lecție pe care le-o servea veteranul scenei românești.*

Cuiul lui Teodorini

Dacă snoava populară cunoaște un cui al lui Pepelea, în teatrul românesc a rămas vestit „cuiul lui Teodorini". Marele actor romantic de

Caleidoscop

acum un veac, Teodor Teodorini, în calitatea lui de director al teatrului craiovean, îndeplinea și funcția de regizor al spectacolelor în care juca. Pregătind un spectacol cu o distribuție numeroasă, Teodorini angajă pe lîngă actorii din trupă și cîțiva „statiști", cum se numeau actorii angajați ocazional. Unul dintre ei, cu toată străduania lui Teodorini, nu știa niciodată unde trebuie să stea pe scenă, în clipa în care eroul — pe care-l interpreta chiar Teodorini — trebuia să vină la el și să i se adreseze: „Domnia ta ce cauți?". „Pe regele", era răspunsul statistului, la care eroul rostea, cu gravitate: „Îl ai în fața ta!"

Dar sărmanul Teodorini, la fiecare repetiție, trebuia să se succească peste tot pentru a-și găsi partenerul, care se așeza ba în dreapta, ba în stînga, ba în fundul scenei. Furios, la ultima repetiție dinaintea premierei, Teodorini dădu dispoziție să se bată un cui în dușumea și-i ceru actorului ca la reprezentație să stea acolo unde e cuiul.

In seara premierei, la scena cu pricina, printre mulțimea de curteni, Teodorini îl căută pe cel cu replica și bine înțeles, nu-l văzu. Statistul era pe undeva, într-un ungher, cu privirea în pămînt, foindu-se de ici colo. Spumegînd de ciudă, Teodorini privi spre el și-l întrebă cu voce tunătoare, spunîndu-și replica:

— „Domnia ta ce cauți?"

— „Afurisitul ceia de cui! Am înnebunit căutîndu-l!" *răspunse statistul, cu deplină candoare, uitînd că sala e plină de spectatori.*

O replică de la galerie

*In ultimul an al veacului trecut, la Teatrul Liric din București activa o trupă de operetă condusă de dirijorul G. Stephănescu. Printre actori era și V. Maximilian, pe atunci un strălucit june-comic. Treburile mergeau însă destul de prost și într-o bună zi, întreaga orchestră, care nu mai primise de luni de zile leafa, anunță că nu mai cîntă. Spectacolul fiind însă programat și publicul în sală, se hotărăște a se cînta doar cu acompaniament de pian. Se juca opereta „Crispino și moartea" cu Maximilian în rolul titular — al lui Crispino,

S. U. A. 1960

— Note de drum (I) —

La 10 noiembrie, exact la amiază, i-am spus Good By inegalatei Madame Liberty (decorativa statuie ce străjuiește intrarea în portul New York). America a rămas învăluită în ceață. Conturul țărmului plantat de zgirie nori abia se distingea sub ploaia măruntă și rece. La desprinderea transatlanticului Queen Mary de chei, numeroși oameni gălăgioși, grăbiți să mai facă semne cîteva clipe, celor care plecau spre Europa, călcau neatenți peste un panou murat de ploaie cu fotografiile zimbitoare ale cetățenilor Nixon și Lodge.

Nu trecuseră nici 24 de ore de la anunțarea rezultatelor alegerilor prezidențiale. În oraș viața cotidiană se desfășura ca deobicei, în timp ce protagoniștii cursei electorale se odihneau.

Febra electorală

Cu fiecare zi care apropia data alegerilor la întuniri, în presă, pe ecranele de televiziune, termometrul politic urca. Febra electorală provocată artificial de mașinile de propagandă ale celor doi candidați lăsînd apatică cea mai mare parte a populației, reușea să atragă amatorii de mari spectacole mai ales cînd aveau loc manifestări însoțite de fanfare, confeti, serpentine. Vremea rece de la începutul lui noiembrie a lipsit aceste întruniri de unul din punctele de atracție: tinerele sumar îmbrăcate purtînd banderolă cu numele candidatului pentru care făceau campanie. În dreptul caselor de propagandă electorală ale celor două partide continua în schimb vînzarea unor imensi nasturi, uneori de dimensiunile unei farfurioare, cu portretul și numele candidatului respectiv. Partidul Republican a lansat chiar un „nasture" lanus, care dacă-l priveai dintr-o parte îl vedeai pe Nixon, iar din cealaltă pe Lodge. De pieptul unor puști de școală atîrna cîte un „nasture pe care puteai citi: „Dacă aș avea 21 de ani l-aș vota pe Kennedy". La un moment dat au apărut și oameni care purtau în piept un „nasture" alb pe care scria: *Niciunul.*

Două zile înainte de alegeri James Reston indica în „NEW YORK TIMES": „Omul pe al cărui nasture se poate citi cuvîntul: Niciunul, s-ar putea să fie mai apropiat de felul de a gîndi al țării ca oricare altul". În etapa finală a campaniei electorale trăsătura cea mai caracteristică a fost ping-pong-ul cu atacuri personale Nixon a început să-l claifice pe Kennedy drept iresponsabil de pericolul ca președinte iar pe Truman l-a făcut mincinos. El a recitat chiar ziariștilor o poeziară compusă de un membru al aparatului său electoral care-l satiriza pe fostul președinte din partea partidului democrat. Truman afirmase anterior că după campania electorală Nixon ar trebui să-și deschidă un parc de distracții ca loc de creare a iluziilor despre prestigiul Statelor Unite în lume, vizînd astfel caustic tema de predilecție a republicanilor. În ultima duminică din octombrie, cînd s-a aniversat ziua reformei lui Luther în majoritatea bisericilor protestante au avut loc predici împotriva lui John Kennedy, care este catolic.

Într-o seară am asistat la următoarea scenă. Patru vlăjgani opresc o pereche și se adresează femeii: Vrei să-ți moară soțul în război, votează-l pe Kennedy. După cîțiva pași aceeași pereche e oprită de un alt grup care explică cu ardoare că John Kennedy va fi continuatorul lui Roosevelt. De-a latul străzii o lozincă plouată lansează chemarea: Unește-te cu Rockefeller pentru a alege pe Nixon-Lodge. La cîțiva zeci de metri replica pe o altă pancartă într-un joc de cuvinte referitor la cei doi candidați republicani: Dislodge Nixon (să-l eliminăm pe Nixon — N.R.).

În sfîrșit a venit ziua alegerilor prezidențiale. Ea are loc ca și Olimpiadele în fiecare an bisect. Data este prin tradiție fixată în prima zi de marți, după prima luni din noiembrie și anul acesta a căzut la 8 noiembrie. Imaginea de furnicar zgomotos care ți-o prezintă New Yorkul în zilele obișnuite de lucru fusese înlocuită cu cea cunoscută doar în timpul frecventelor exerciții de alarmă atomică. Orașul părea aproape pustiu. La radio și televiziune însă emisiunile electorale se succedau.

Marea inovație a acestei campanii electorale a fost larga folosire a televiziunii și reunirea celor doi candidați în cursul a 4 emisiuni. Ziariștii cu care am stat de vorbă îmi explicau că unul din principalele motive ale acestor emisiuni asupra cărora au căzut de acord ambii candidați a fost următorul: Din momentul începerii lucrărilor sesiunii Adunării Generale O.N.U. interesul americanilor față de campania electorală a trecut pe planul doi, el concentrîndu-se asupra activității șefilor delegațiilor țărilor socialiste, în frunte cu N. S. Hrușciov. Dat fiind larga răspîndire a televiziunii cei doi candidați voiau să reamintească apropierea alegerilor. Numeroși observatori atribuiau anularea „celui de-al 5-lea match televizat", cum a fost denumit, insistențelor strategilor electorali republicani. Aceștia susțineau că Kennedy a marcat mai multe puncte în oratoria electorală și în plus dezbaterea la televiziune i-a permis să devină cunoscut aproape tot atît cît și Nixon.

Cînd am sosit la Paris, în drum spre țară, în librării tocmai apăruse o cărticică scoasă de Editura Plon intitulată *„Președintele Kennedy"*. „Istoria acestui volumaș scris de ziaristul francez Nicolas Chatelain, care din 1949 este corespondentul în S.U.A. al ziarului de dreapta „LE FIGARO", nu-i lipsită de picanterie. Chatelain a contractat cu editura Plon apariția unei cărți consacrate noului președinte imediat după ce se va afla rezultatul votului. Cum, rezultatul apărea extrem de nedecis, Chatelain a scris două cărți una *„Președintele Kennedy"* și alta *„Președintele Nixon"*. În rotative a intrat cartea care a fost indicată de rezultatul votului. Născut în 1917 John Fitzgerald Kennedy aparține unei familii patriciene din Boston. În 1957 revista americană „FORTUNE" l-a plasat pe Joseph Kennedy, tatăl actualului președinte — ales al S.U.A., între cei 5—6 oameni cei mai bogați din țară. Evocînd începutul carierei politice a lui J. F. Kennedy care în 1946 a candidat pentru un loc de membru al Camerei Reprezentanților, N. Chatelain scrie: „Familia întreagă a intrat în joc... Din fundul proprietății sale de la Hyannis Port, la Cape Cod, bătrînul Joe urmărea toate aceste activități cu un ochi de expert, cu stiloul lîngă carnetul de cecuri". Referindu-se mai departe la campania electorală a lui John Kennedy în 1932 pentru un loc în Senat, Chatelain scrie: „Bătrînul Joe a adus singur două milioane dolari". În cartea lui Chatelain pot fi recunoscute capitole care desigur puteau figura în ambele cărți pe care le pregătise.

Cum se votează în America

Un adevărat Moloh mîncător de dolari a fost și această campanie electorală. Observatorii americani nu s-au pus încă de acord pentru a preciza cîte sute de milioane de dolari au fost cheltuite de cele două partide în ultimele luni. Kennedy a fost sprijinit financiar de familie, de miliardarul Harriman, de bancherul Lehman, Nixon de Dupont, Mellon, Rockefeller. Majoritatea financiarilor care au contribuit la campania electorală a unuia sau altuia din candidați au preferat să rămînă în umbră. Totuși revista „FORTUNE" din luna octombrie a publicat o serie de nume. În comitetul „National and Profesional Men for Kennedy and Johnson" făceau parte Earl Dickerson, președintele lui Supreme Libertyhife Insurence Co. (Chicago), Richard Reynolds președintele lui Reynolds Metals (vînzări în 1959 în valoare de 489 milioane dolari), August Busch Jr., președintele lui Anhenser Busch (vînzări în 1959 în valoare de 296 milioane dolari, etc.). Președintele organizației „Voluntarii pentru Nixon—Lodge" a fost Walter Thayer, președintele lui Whitney Corporation care este și proprietara ziarului „New York Herald Tribune". Însărcinat cu strîngerea fondurilor era Horace Flanigan președintele lui New York 's Manufacturer Trust Co. iar consilierul politic și unul din autorii discursurilor lui Nixon a fost Charles Percy, președintele lui Bell & Howell Co (Chicago).

O caracteristică a alegerilor americane este că votul pentru alegerea președintelui este un vot indirect. Din punct de vedere formal la 8 noiembrie au fost aleși cei 537 electori. Fiecare stat are atîția electori cîți deputați și senatori trimite în Congres. În prima zi de luni după a doua miercuri din decembrie, electorii se adună la reședința statelor respective și desemnează pe președinte. Rezultatul se trimite Congresului care la data de 6 ianuarie deschide scrutinul. Noul președinte e oficial instalat la 20 ale lunii ianuarie. Datorită sistemului de vot indirect se poate întîmpla ca majoritatea voturilor date de cetățeni să desemneze pe electorii unui partid, dar celălalt partid să aibă majoritatea de electori necesari alegerii președintelui, respectiv numărul de 269. Așa s-au și petrecut lucrurile în 1824, 1876 și 1888.

Toată această procedură conservatoare și în același timp complicată, are corespondentul său practic mai simplu din punctul de vedere al cunoașterii persoanei care va fi desemnată președinte. După ce cele două partide și-au desemnat candidații pentru strategii electorali singurul lucru care contează este asigurarea celor 269 de voturi ale electorilor. Electorii sînt aleși în bloc pe state, ei fiind agenți locali ai partidelor respective și e suficient într-un stat un singur vot în plus pentru ca partidul respectiv să obțină tot pachetul de electori. De aceea, cînd se află cîți electori a reușit să-și asigure un candidat e cunoscut și viitorul locatar al Casei Albe. Iar aceasta poate fi numai unul din candidații celor două partide.

O altă caracteristică a alegerilor americane este că votul nu-i universal. Conform datelor oficiale există 107 milioane persoane peste vîrsta de 21 de ani cerută ca una din condiții pentru participarea la vot. Presa americană semnala că 20 de milioane au fost excluse de la vot prin diferite măsuri discriminatorii, iar alte 20 de milioane nu s-au înscris în listele electorale. Anul acesta în listele electorale erau înscriși 67 milioane de cetățeni, deci 57 la sută din cei care ar fi trebuit să voteze.

Cel mai mult se comenta faptul că din trei persoane una era nedecisă asupra felului cum să voteze. De aceea, experții atribuiau rolul hotărîtor votanților nedecși. Profesorul universitar Sidney Hyma scria în „NEW YORK TIMES MAGAZINE" că în această categorie intră cei care declară că nu intenționează să voteze dar votează:

— Intenționează să voteze dar nu o fac;

— sînt hotărîți cum să voteze dar în fapt sînt nehotărîți;

— sînt hotărîți dar în fapt nu au hotărît cui să dea votul. În sfîrșit cei complet nedecși și care rămîn așa pînă la vot.

În cursul zilei de 9 noiembrie pe la ora prînzului s-a aflat că Kennedy are asigurat numărul de 269 electori. S-a calculat că Kennedy a fost ales cu o medie de două voturi majoritate de fiecare centru de vot. Rezultatul a fost decis de faptul că ceva mai mult de jumătate din voturi au fost împotriva lui Nixon, iar ceva mai puțin de jumătate împotriva lui Kennedy. Dezbătînd rezultatul votului comentatorii de televiziune îl calificau drept cel mai „confuz".

Comentînd semnificativ încheierea alegerilor un mare cotidian american publica o caricatură înfățișînd o mînă (subliniu o singură mînă) cu nenumărate bandaje de diferite dimensiuni. Pe manșeta cămășii puteai citi doar un singur cuvînt: *candidații.*

E. PREDA

Un „plimbăreț" uitat

Pentru a preîntîmpina o manifestație, care ar fi fost ecoul ciocnirilor din Alger, scria în urmă cu cîteva zile revista „L'EXPRESS", un important serviciu de 3000 de polițiști deasupra cărora zbura un elicopter — a fost pus în funcțiune în după-amiaza zilei de 11 noiembrie pe Champs-Elysée și în apropierea străzii Grenelle unde avea loc un miting al extremei drepte.

În continuare, revista face următorul bilanț al acțiunilor polițienești. Ea începe mai întîi cu ziariștii.

„Unii, scrie L'EXPRESS", care stăționau în rîndurile mulțimii — de ce dracu se aflau ei aici? — au fost atît de crunt bătuți, încît doi dintre ei au fost transportați în stare de inconștiență la spital. Important este că de la ora 16 pînă la ora 23,30 au fost arestate la Paris 2000 de persoane care se plimbau".

Zelul poliției este ilustrat de următoarele exemple citate de L'EXPRESS: „Actorul Maurice Ronet, care mergea la o întîlnire, a fost arestat în apropiere de strada George al V-lea".

În același timp, un redactor de temut de la „L'EXPRESS" a fost aruncat într-un camion al prefecturii și dus în subsolurile primăriei celui de-al treilea arondisment. Așteptînd să fie eliberat, el a avut timpul necesar să identifice pe cele aproximativ 30 de persoane care aveau aceeași soartă; un profesor american recent sosit de la New-York, un șef de orchestră austriac și un turist german, trei locuitori din cartier arestați din magazine, trei tineri arestați în fața unei... vespasiene etc.

La centrul Beaujon, un student în drept făcea numărătoarea victimelor. El nota la întîmplare un instituțor de stînga, arestat pentru că staționa pe stradă (așteptă autobuzul) doi băieți din Ivry îmbrăcați în haine de sărbătoare veniți „să vadă capitala", cîteva perechi de îndrăgostiți care „stăționau" și ele; în sfîrșit, de-a valma: nenumărate persoane...

„Toată această lume" n-a fost trimisă la pușcărie ci închisă îndărătul unor garduri de sîrmă, supravegheată de paznici înarmați, lăsată pradă foamei și frigului, brutalităților unor polițiști și a enervării celor care verificau identitatea. În cele din urmă, aceste persoane au fost eliberate treptat, în grupuri de cîte 10, după 12 ore de așteptare.

Acestea fiind spuse, scrie revista, putem trage concluzia că la 11 noiembrie poliția și-a îndeplinit bine misiunea. După slăbiciunea manifestată la 3 octombrie față de ultracolonialiști și după severitatea manifestată la 27 față de liberali, ea s-a dedat, de data aceasta, la un fel de exces de zel. Poliția a arestat tot ce i-a ieșit în cale.

Chiar tot nu. Există cel puțin un parizian care a scăpat.

În acea zi, acest trecător anonim, acest plimbăreț inofensiv mergea pe Champs-Elysée, în plină încălzire, ducînd cu sine un pachet cu plicuri. La un moment dat, el a lăsat să-i cadă unul, pe care cineva l-a ridicat la întîmplare și l-a trimis revistei „L'EXPRESS". În plic se afla următorul manifest:

„C.R.C., 5—9—60.

Toți responsabilii pînă la gradul de conducător de sector trebuie să transmită verbal oamenilor următoarele consemne:

Împușcați pe toți antipatrioții care au posturi de răspundere și în primul rînd: magistrați ziariști (inclusiv cei de la radio), conducători sindicali, profesori etc... Această directivă trebuie să fie transmisă de responsabili ca și cînd ar veni din partea lor, pentru a nu se crea agitație și pentru a evita să se dea impresia unei acțiuni de ansamblu.

Destinația: Acțiunea politică — ZONE URBANE I"

Anonimul era unul din mesagerii bandelor fasciste care pun la cale asasinate ca preludiu la o lovitură de stat. El a „scăpat" poliției.

I. CHIREA

ULTIMA PARTIDĂ DE GOLF

Eisenhower către Kennedy: În definitiv îți las moștenire flota, nu-ți este de-ajuns?

Desen de ABU din ziarul englez „Observer"

La Pentagon, se caută o cerere!

Dacă nu ar întruni elementele pregătitoare ale unei agresiuni, dacă nu ar constitui un atentat la independența unor popoare din America latină, pregătirea acțiunii militare a Statelor Unite în Marea Caraibelor ar părea mai curînd o farsă de prost gust, un prost scenariu de film polițist, operă a unui oarecare diletant. Numai că opereta înscenată de regizorii de la Pentagon nu se joacă în decoruri de mucava, pe o oarecare scenă din Broadway, în fața burtăverzimii ahtiate după senzații tari care să le mai biciuie nervii. Înscenarea se desfășoară pe teatrul (vrait de lupte de către Washington) existent în arhipelagul Caraibelor

Se caută cu lumînarea

...o cerere din partea guvernelor din Guatemala și Nicaragua. Cererea, aprobată de toate esaloanele din Pentagon, a plecat din Washington spre capitalele unde se află instalate marionetele Somosa și Ydigoras. Iată însă că cererea nu a ajuns la timp la destinație. Astfel că, în lipsă de instrucțiuni, respectivii dictatori au început să cam calce în străchini. Ca și stăpînii lor de altfel.

Dar să vedem despre ce e vorba.

Purtătorul de cuvînt al Casei Albe a vestit lumii întregi că „după ce a primit cererile scrise" ale guvernelor din Guatemala și Nicaragua, președintele Eisenhower a ordonat navelor de război americane și unităților aeriene de a veni în ajutorul celor două țări „pentru a descoperi și a împiedica" orice atac al Cubei. Lucrurile sînt deci clare. Există „cereri scrise". Purtătorul de cuvînt al Casei Albe nu a arătat ziariștilor respectivele cereri. Nici aceștia, versați pe semne în asemenea afaceri, nu au cerut să vadă documentul, dacă nu în original măcar sub formă unei fotocopii.

Iată însă că marionetele, ca orice marionete, nefiind trase la timp de sfori, nu au știut că „ au adresat" o asemenea cerere Washingtonului!

Corespondentul din New York al agenției „Prensa Latina" a luat legătura telefonică cu președintele Guatemalei, Ydigoras, și l-a întrebat dacă a cerut ajutorul Statelor Unite pentru a evita „pericolul".

— Nu, senor — a răspuns laconic dictatorul.

Neprimind comanda, nici dictatorul din Nicaragua nu a bănuit din prima clipă care sînt intențiile concrete ale Washingtonului. Așa că Somosa a fost nevoit să declare: „Nu am nici un fel de dovezi evidente pentru a acuza guvernul Fidel Castro". La rîndul său, Ecîandi, președintele statului Costa Rica a relatat că „toți revoluționarii care s-au ridicat împotriva regimului existent în Nicaragua, iar apoi au trecut pe teritoriul costarican, au fost locuitori din Nicaragua".

Așadar baloanele de săpun lansate de mașina propagandiștilor americani au plesnit. Allan Dulles ar trebui să recunoască deschis că oamenii lui au lucrat cam din topor.

Cînd White calcă în străchini

Curios este faptul că nu numai marionetele sud-americane nu au cunoscut amănuntele planului agresiv al Pentagonului. Prost inspirat, însuși Lincoln White, purtătorul de cuvînt al Departamentului de stat, a călcat în străchini. El a declarat că „Departamentul de stat nu dispune de nici un fel de dovezi în sensul că Cuba să fi fost amestecată în explozia revoluționară din Guatemala". Implicit, recunoașterea se referă și la Nicaragua.

De bună seamă că asemenea declarații nu au fost făcute cu dragă inimă. Nenumărate ziare din întreaga lume au arătat clar că mișcările revoluționare din Guatemala și Nicaragua se datoresc unor cauze interne. „Times" din Londra scria că „Nici guvernul Fuentes din Guatemala și nici cel al lui Somosa din Nicaragua nu trebuie să caute în afara frontierelor lor explicații pentru ceea ce se petrece. Amîndouă sînt „guverne ale pumnului" și ele trebuie să înfrunte nemulțumirea în creșterea cauzată de metodele lor de guvernare...".

Chiar o parte a presei americane a fost silită să nu ignore adevărul. „Există îndoieli serioase" în ceea ce privește primejdia militară din partea Cubei — scrie ziarul „New York Post". „Dimpotrivă — afirmă mai departe același ziar — există impresia neplăcută că unitățile flotei militare și ale aviației, cărora președintele Eisenhower le-a ordonat să nu admită o eventuală intervenție împotriva Guatemalei și Nicaraguei, determină accentuarea neliniștei care există în Marea Caraibelor".

Fum negru deasupra Casei Albe

Cînd se alege cîte un nou papă se obișnuiește ca vestea să fie anunțată curioșilor printr-un norișor de fum ce iese pe unul din coșurile palatului pontifical. Cînd militariștii americani pun la cale o nouă agresiune, se vorbește ziariștilor despre existența unor „cereri scrise". Nu ar fi oare mai indicat ca și la Casa Albă să se instaleze un asemenea sistem de semnalizare? S-ar economisi mult timp, s-ar evita contradicțiile dintre Hagerty și White, s-ar da mai multă mînă liberă scribilor presei burgheze. Acestia ar putea inventa, pe cont propriu, și poate într-un mod mai inteligent, motivele pentru care Statele Unite trebuie să sară în „ajutorul" cutărei sau cutărei marionete.

Oricum ar lucra, se pare însă că unii ziariști americani au mirosit că în birourilor Pentagonului a cam început să se simtă adierea prafului de pușcă. Așa că David Lawrence scrie în „New York Herald Tribune": „Acțiunea armată a Statelor Unite împotriva lui Castro este considerată inevitabilă". Comentînd, mai departe, ordinul lui Eisenhower în privința trimiterii marinei și aviației americane în Marea Caraibelor, Lawrence arată că de aici înainte Cuba „va fi făcută răspunzătoare pentru orice mișcări militare care amenință pacea internă a altor țări". Apoi, dînd în vileag întreg caracterul perfid și agresiv al planurilor ticluite de cercurile militariste americane, Lawrence declară cinic: „Nu este departe ziua cînd Statele Unite, acționînd în conformitate cu principiile recunoscute ale dreptului internațional, probabil că vor trebui să debarce trupe pentru a lua în mîinile lor proprietățile americane din Cuba confiscate de guvernul Castro".

Iată așadar — mărturisite pe față — planurile agresive ale militariștilor americani.

Un nou caz Gleiwitz?

În toate statele Americii latine se pune astăzi mai pregnant întrebarea dacă nu cumva difuzarea repetată a tezei privind necesitatea prevenirii „pericolului de intervenție" cuban nu este folosită în vederea înscenării unei autoprovocări. Metoda a devenit doar clasică. Ea a fost folosită și ca pretext al atacării Poloniei de către Germania hitleristă. Cazul de la Gleiwitz este binecunoscut.

La 31 august 1939, Heydrich, locțiitorul lui Himmler, a îmbrăcat în uniforme de-ale armatei poloneze un grup de criminali condamnați. Acestora li s-au administrat niște injecții mortale. Acest grup de criminali a ocupat postul de radio de la Gleiwitz, situat pe teritoriul german. Apoi, un ofițer de S.S. a ținut o cuvîntare de cîteva minute în limbile poloneză și germană. S-au trasă după aceea cîteva focuri de armă, iar organizatorii înscenării s-au retras. Au fost aduși la fața locului niște ziariști pentru a vedea cadavrele criminalilor ce între timp muriseră. Aceasta s-a întîmplat seara la ora 20. A doua zi dimineața, la orele 5, s-a dat ordin trupelor germane să-și înceapă marșul asupra Poloniei...

Or, faptele arată că cercurile militariste din S.U.A. fac pregătiri intense în vederea înscenării unei provocări. În Guatemala au fost organizate tabere speciale în care ofițerii americani instruiesc bande de mercenari destinate atacării Cubei. Aceste bande așteaptă numai un semnal pentru ca după ce dictatorii din Guatemala și Nicaragua vor primi cererea pe care trebuie s-o adreseze Washingtonului, să pornească la atac...

Opinia publică nu poate să nu fie îngrijorată de faptul că oficialitățile americane continuă să vorbească despre „posibila" intervenție cubană. Între timp, la Pentagon se caută cu lumînarea un pretext.

Iată de ce, pentru a preîntîmpina o asemenea eventualitate, popoarele din America latină, împreună cu popoarele întregii lumi, își intensifică lupta pentru demascarea acțiunilor agresive întreprinse împotriva poporului cuban, pentru a împiedica realizarea planurilor cotropitoare ale cercurilor imperialiste.

Eugen PHOEBUS

DE PRETUTINDENI

SPECIALIȘTII sovietici au întocmit proiectul celui mai mare combinat de concentrare a minereului din Europa. Această gigantică întreprindere, care se va construi în bazinul Krivoirog, va livra anual 21 milioane tone de minereuri concentrate. Pentru comparare este de ajuns de aflat că această cifră este de 1,5 ori mai mare decît cantitățile de minereuri ce se extrag în toate minele din R.F.G.

Peste cinci ani, numai Ucraina Sovietică va livra mai mult minereu decît se extrage în prezent în oricare țară capitalistă, inclusiv S.U.A.

●

CELE mai mici salarii ale profesorilor universitari există în Argentina. Un profesor universitar din această țară are un salariu lunar cu aproximativ 300 dolari mai mic decît cel al colegilor săi din alte țări ale Americii Latine. Iată de ce mulți dintre ei preferă să renunțe la catedră, lucrează în afara universității sau emigrează.

●

LA KARABAK, în plină stepă, Institutul științific de silvicultură și ameliorare a solului și pădurilor din Azerbaidjan crează o grădină dendrologică. Prin dimensiunile și bogăția de plante pe care le va cuprinde această grădină în suprafață de 122 ha., va fi una dintre cele mai importante din U.R.S.S. Ea va cuprinde aproape 2.000 de specii de arbori și arbuști și sute de varietăți de flori din toate zonele geografice ale pămîntului.

●

RENUMITUL constructor sovietic Aleksei Smolin, ale cărui automobile de curse au stabilit cîteva recorduri europene, a terminat recent proiectul original al unui automobil zburător. Întîlnind în calea sa un obstacol — cum ar fi o apă peste care nu trece un pod, sau un obstacol de altă natură — automobilul se poate ridica în aer la înălțime relativ mare și trece obstacolul.

Zborul automobilului se va realiza cu ajutorul unei elice de elicopter demontabile. Elicea este adăpostită în portbagajul automobilului și în caz de nevoie poate fi ușor montată pe acoperișul acestuia. Energia motorului automobilului este suficientă pentru zboruri scurte.

●

SAVANȚII sovietici au început vaste cercetări într-un nou domeniu al științei — biologia moleculară. La institutul de combinații macromoleculare din Leningrad se studiază în prezent sinteza albuminei în celula vie. Descoperind legile care dirijează procesele din celule, oamenii de știință vor putea dirija dezvoltarea combinațiilor albuminei în organism, ceea ce va asigura savanților un instrument puternic pentru preîntîmpinarea unor boli grave ale omului, în special a bolilor de singe. Anul viitor urmează să aibă loc la Moscova un simpozion internațional în problemele biologiei moleculare.

●

PENTRU a-și procura mijloacele financiare necesare organizării balului lor anual, studenții facultății de Arte Frumoase din Leicester (Anglia) au întreprins o „expediție" arheologică în apropierea institutului lor. Întîmplarea a vrut ca ei să dea de adevărate vestigii ale trecutului (oase, vase etc.) de care se interesează acum muzeul din Leicester.

●

UN ROBOT, destinat studierii efectelor alcoolului asupra funcțiunilor biologice ale corpului omenesc, a fost pus la punct de către doi specialiști austrieci. Acest aparat, căruia i se pot „injecta" anumite doze de alcool, reproduce cu ajutorul circuitelor luminoase efectele asupra centrilor nervoși și cerebrali. El poate, de asemenea, simula diferitele faze ale beției.

●

APARATELE de filmat au înregistrat recent pe peliculă un spectacol cel puțin ciudat. În lumina proiectoarelor, pictorul abstracționist Salvador Dali sărbătorea crearea unei nemaipomenite acuarele în 66 de culori pe „plexiglas". Tehnica folosită: împroșcarea culorilor pe „pînză" cu puternice lovituri de pumn.

●

DINTRE țările europene, Danemarca, Suedia, Germania Occidentală și Elveția ocupă primele locuri în ce privește numărul sinuciderilor. Dintr-un studiu al Organizației Mondiale a Sănătății reiese că în Germania Occidentală sinuciderile ocupă locul al treilea printre cauzele deceselor locuitorilor între 15 și 44 de ani. În Elveția, din 100.000 de locuitori se sinucid 22, iar în Japonia 25—26.

●

IVO PITCH, cetățean iugoslav, e un mare amator de... lapte. De 23 de ani el n-a înghițit în afară de lapte, nici măcar o picătură din alt lichid. Om în vîrstă de 78 de ani, Ivo Pitch se bucură de o sănătate de invidiat. În fiecare dimineață el e văzut pe străzile Liubljanei, făcînd obișnuitul ocol al orașului.

●

ARHEOLOGI polonezi au descoperit în sudul Varșoviei, la Kielce, rămășițele aproape intacte ale unui schelet uman, contemporan cu omul din Neandertal (115.000 ani). Lîngă schelet s-au găsit unelte din silex și vestigiile unei vetre.

●

ÎN CURSUL unei ședințe la care au luat parte personalități conducătoare ale partidului democrat-creștin din Italia, din buzunarul ministrului Piccioni — în momentul în care și-a scos batista — a căzut o monedă de 500 de lire, care s-a rostogolit pînă la picioarele colegului său, ministrul de finanțe Taviani. Acesta însă nu s-a aplecat să ridice moneda, care a fost ridicată de un alt participant la ședință. Cînd și-a dat seama că asupra sa au fost îndreptate cîteva priviri, părînd-a-i reproșa lipsa de politețe, Taviani a spus foarte calm: „nu m-am aplecat s-o ridic, deoarece am observat după sunet că e falsă". Și, într-adevăr: o sumară verificare a demonstrat că urechea nu l-a înșelat. Era una din multimea de monede false a căror largă circulație îngrijorează profund pe cetățenii Italiei.

Săptămîna

Știrile săptămînii pot ocupa, în funcție de semnificația evenimentelor pe care le relatează, locuri diferite în paginile ziarelor. De regulă, evenimentelor mai puțin importante li se rezervă rubricile de știri scurte. De multe ori se întîmplă ca tocmai asemenea știri scurte, ca urmare a evoluției situației internaționale, să treacă pe primul plan. Oricum, în fiecare fapt, în fiecare știre, pot fi găsite înțelesuri majore, tocmai pentru că în rîndurile lor ele captează stropi mai mici sau mai mari din imensul torent al vieții internaționale.

Să ne oprim asupra cîtorva din ultimele zile.

Altensteig

Un căpitan american și-a adunat într-o seară soldații cantonați la Altensteig (R.F.G.) și le-a spus:

— „Tineți minte! Cei de dincolo (adică din răsărit) și-au deghizat cîțiva din oamenii lor ca cetățeni pașnici; considerați-vă deci în stare de alarmă".

Căpitanul a omis să le atragă atenția că acesta era doar un exercițiu în cadrul manevrelor.

Fapt e că soldații l-au crezut pe cuvînt. După o jumătate de oră o patrulă a aceluiași regiment a pătruns într-o berărie unde trei civili pașnici îmbrăcați în pantaloni de piele, stăteau la o masă și consumau bere în liniște din cănile imense așezate în fața lor. Comandantul patrulei s-a apropiat de masă și le-a strigat:

— „Dreepți! Noi știm cine sînteți și de unde veniți".

Pașnicii civili, enervați că tihna le-a fost tulburată, au ripostat pe același ton. După cîteva minute lupta era în toi. Patrula americană cu toate că era bine înarmată n-a putut rezista focului concentric de halbe, sticle de bere și scaune, la care a participat întregul local. Patrula s-a retras. Autoritățile americane și-au cerut scuze.

Poate fi considerat incidentul închis? Nu, pentru că el ridică multe probleme.

Un ordin greșit înțeles, într-o regiune nevralgică, sau în preajma unor baze atomice și de rachete nucleare nu va strica numai tihna unor pașnici băutori de bere. Mai mult. Dacă luăm valoarea simbolică a incidentului, putem vedea cu ușurință că pe planul politicii internaționale blocul atlantic acționează asemenea căpitanului obscur din Altensteig: atîtă tot timpul isteria războiului, inventînd tot felul de pericole imaginare, care chipurile ar veni din Răsărit.

La Altensteig acțiunea căpitanului a purtat eticheta „temă de luptă". În statele majore atlantice, acțiuni de acest gen capătă titlul de „război psihologic".

În fiecare Altensteig unde există trupe americane ar trebui pus următorul afiș: „Vreți să beți bere în tihnă, cereți trupelor americane să se care acasă". Bazele trebuie lichidate. Un înțeles mare într-un fapt mic.

Marietta

Pare un nume de fată. Este doar o mică localitate din statul Georgia (S.U.A.). Acolo se află o bază a aviației militare cu depozite speciale de arme „deosebit de periculoase". Este vorba de rachete „aer-aer" folosite de avioanele F 86. Aceste depozite sînt înconjurate de garduri înalte de sîrmă, plus gărzi speciale.

Ei bine, acum cîteva zile, s-a constatat dispariția a două focoase de rachetă cu o mare putere de explozie și a unui motor de rachetă. Informațiile nu spun dacă focoasele erau nucleare, dar nici nu dezmint. Prin atașarea focoaselor la motorul furat ele puteau fi făcute să explodeze.

Serviciul secret american a organizat imediat cercetări intense. În cele din urmă s-a constatat că ele au fost furate de... doi copii însoțiți de un cîine care au putut pătrunde neobservați, și pleca la fel, de la baza respectivă.

Agenția U.P.I. arată că purtătorul de cuvînt al aviației nu a putut da nici o explicație imediată „cum de au putut pătrunde copii în această zonă interzisă și apoi să plece cu aceste arme".

Dacă acest lucru este mai greu de explicat, altele sînt mai ușor. Probabil că părinții copiilor le-au atras atenția ca altădată să nu mai fure focoase cu mare putere de explozie. Dar numai cu atît problema nu va fi rezolvată. Nici chiar dacă autoritățile militare din Marietta vor lua măsuri severe de pază. Să ne gîndim puțin numai la planurile lui Norstad și ale altor generali atlantici care au prezentat în această săptămînă proiecte menite să asigure o mai largă răspîndire a armelor nucleare în sînul țărilor blocului atlantic, crearea mai multor depozite asemenea celor de la Marietta.

Care-i soluția?

Să fie aruncate armele în mare iar în depozitele ultrapăzite să fie instalați generalii care în loc de capete au parcă focoase nucleare.

Sîntem convinși că nici un copil din lume nu va putea fura fără să fie observat un astfel de focos. De altfel, nu i-ar putea folosi la absolut nimic în jocurile sale.

Geneva

Pînă acum autoritățile cantonului Geneva și-au concentrat preocupările doar spre atragerea turiștilor și a conferințelor internaționale, ținînd seama de faptul că atît turiștii cît și participanții la conferințe aduc un venit serios bugetului local.

De cîteva zile, autoritățile cantonului sînt preocupate de problema organizării de lagăre speciale pentru turiștii francezi. Este vorba de turiști tineri care au început să vină în număr tot mai mare în acest canton și nu se prea grăbesc să plece. Nu acest fapt însă îi supără pe oficialii genevezi, ci motivele acestui aflux: războiul din Algeria. Tinerii fac parte din grupurile de rezerviști care sînt chemați sub arme să moară pentru colonialism. Ei preferă să fugă în Elveția, unde autoritățile, pentru a nu se pune rău cu guvernul francez, se gîndesc să-i închidă în lagăre de concentrare. Acolo, după cum se afirmă la Geneva „poate fi mai bine supravegheată activitatea lor".

Acești tineri francezi ar afla un adevăr pe care poate l-au mai întîlnit în drumul lor dar căruia nu i-au dat atenția cuvenită: nu poate fi liber un popor care asuprește pe altele.

Belfast

Orașul Belfast se află în Irlanda de nord. De la o vreme situația este aci din ce în ce mai grea din cauza creșterii numărului șomerilor. Se prevede de pildă că, dacă industria construcțiilor navale nu va primi noi comenzi în cîteva luni, aproape 50 la sută din forța de muncă a regiunii va rămîne fără lucru.

Într-o dimineață actualii șomeri și viitorii șomeri deschizînd ziarul lor au găsit cea mai formidabilă ofertă de serviciu menită să asigure înlăturarea șomajului, și a celui viu și a aceluia care are deocamdată formă de spectru.

Primul ministru al Irlandei de nord, lordul Brookborough era plecat la Londra unde avusese întrevederi mai lungi cu domnul Macmillan și cu alți membri ai cabinetului englez. După întrevedere el a făcut ziariștilor o declarație care era publicată în ziare la loc de frunte. În ea era cuprinsă oferta de serviciu.

„Dacă ni se va cere, spunea lordul Brookborough, să acceptăm o bază pentru rachete Polaris în Irlanda de nord, noi o vom accepta în special dacă ea ne va ajuta să rezolvăm problema șomajului".

O bucată de pîine cam primejdioasă. Rareori ne-a fost dat să ascultăm un lord mai cinic. Vrea să speculeze foametea oamenilor pentru a le băga pe gît rachetele fără să crîcnească. Vrea să obțină sprijin de masă „Consumați Polaris! Serviciul garantat, inclusiv cel funebru!" Așa sună de fapt oferta de serviciu a lordului Brookborough.

Acasă!

De altfel, presa americană în această săptămînă a căutat să bată monetă tare (tocmai pentru că dolarul e mai slab) din avantajele economice pe care le aduce în diferite țări existența bazelor militare americane și a trupelor de ocupație. „New York Times" făcea următoarea socoteală. Pe lîngă soldații și ofițerii americani se află așa-numiții „dependenți" (femei, copii sau alte rude ale lor). Dependenții sînt: 200.000 în R.F.G., 100.000 în Anglia, Franța, Spania și Italia la un loc, și 56.000 în Japonia.

Cînd președintele Eisenhower a anunțat reducerea cheltuielilor legate de existența trupelor de ocupație, el s-a referit la reducerea cheltuielilor necesitate de prezența acestor „dependenți" prin reducerea numărului lor cu 284.000.

*„New York Times" și alte ziare au căutat să demonstreze că în timp ce președintele a îmbrățișat lozinca „Yanchei cărați-vă acasă

Miraculosul praf alb

(Urmare din pag. 1-a)

tele decît cele producătoare de penicilină). Laborantul, „micologul" cum i se spune aici, constată dacă șarja de penicilină este sau nu bună. Fără avizul său nu se poate face nimic.

Tovarășa Ecaterina Grumeza, tehnolog al sectorului I, mi-a vorbit despre o interesantă inovație a colectivului, menită a depista mai rapid o eventuală infiltrare. Probele de miceliu juate sînt tratate cu o substanță numită rezasurină. Dacă ele se colorează în roz înseamnă că mediul este infectat. Avantajul față de analiza obișnuită este că rezultatul este obținut în maximum 4 ore în loc de circa 24.

Fabrică? Nu! Combinat.

Am vorbit pînă acum despre penicilină. În realitate la Iași se fabrică multe alte antibiotice, unele principale, altele secundare. Mai importante sînt streptomicina și aureomicina care au fiecare cîte un pavilion special de fabricație, recent construite.

Interesant e că ciuperca care fabrică aureomicina produce în același timp un alt medicament, tot atît de util: vitamina B 12. De aceea, în pavilionul de fabricare a aureomicinei se prelucrează în paralel ambele subproduse. Dintr-o cantitate enormă de lichid, tone întregi, rămîne atîta vitamină B 12 cît s-o pui într-o eprubetă. Dar această cantitate infimă este suficientă pentru mii de fiole care vor aduce alinare suferinzilor.

La prepararea streptomicinei un lucru inedit este procesul ultramodern folosit: schimbătorii de ioni la filtrarea soluției, atomizarea la obținerea streptomicinei pure. Cuceririle științei în domeniul fizicei atomice au pătruns deci și aici.

Pe lîngă produsele amintite, în întreprindere se mai fabrică Endocilin (procain penicilin), Policilin (un amestec de streptomicină cu procain penicilin) precum și numeroase antibiotice de uz zootehnic și biostimulatori ca Aurex, Vitaurom, Benfurim, Furadicim, etc., etc... În viitorul apropiat gama antibioticelor se va completa cu Tetraciclină, Eritromicină, Penicilina V., Teramicină, etc., iar în studiu avansat în stația pilot a laboratorului central se află fabricarea nistatinei, neomicinei, viomicinei, oleandomicinei, etc.

Dacă adăugăm că într-o hală a fabricii s-a instalat de curînd, în condiții moderne, o veche fabrică de medicamente din Iași (Chimica 16) care confecționează tot felul de unguenți (Rinosept, Cutanol, Sulfanil etc.) rezultă că fabrica de antibiotice din Iași, este în realitate un adevărat combinat. Acest caracter se va accentua și mai mult în anii viitori cînd fabrica se va îmbogăți cu încă trei pavilioane unde se va fabrica vitamina C, produse antipirinice și înlocuitori de sînge.

La Iași, oamenii în halate albe se străduiesc să dea populației cît mai multe arme de luptă împotriva bolii și suferinței. Vizita făcută acolo mi-a întărit convingerea că această cauză este în mîini bune.

Paul MARIAN

O revoluție în radiotehnică

Natura constituie un uriaș rezervor de fenomene, din care noi nu am reușit deocamdată să „pescuim" decît cîteva din exemplarele cele mai ușor de sezisat. Există fenomene minunate, a căror prezență o ghicim, fără a fi reușit însă să le „capturăm", cum sînt tainele gravitației. Cu cît mijloacele științei și tehnicii progresează în sensibilitate și precizie, ne devin cunoscute fenomene noi și minunate care ne lărgesc din ce în ce mai mult orizontul și posibilitățile noastre de a influența natura înconjurătoare.

Savanților sovietici le-a revenit cinstea de a fi scos la lumină multe din aceste noi fenomene. Este încă proaspătă amintirea premiilor Nobel acordate unor oameni de știință sovietici.

În cele ce urmează ne vom ocupa de o nouă descoperire a savanților sovietici, descoperire care este pe cale de a revoluționa radiotehnica.

Radiospectroscopia

este unul din cele mai tinere domenii ale fizicii și se dezvoltă într-un ritm foarte rapid. Savanții sovietici V. L. Ghinsberg și E. K. Zavoiski sînt cei care i-au pus bazele. Încă în secolul al 19-lea s-a arătat că lumina descompusă cu ajutorul unor prisme sau a unor rețele prezintă în spectrul ei benzi luminoase și obscure în dreptul anumitor frecvențe. Aceste benzi sînt întotdeauna aceleași pentru anumite elemente chimice. Pe această cale se poate deduce compoziția chimică a corpului, lichidului sau gazului incandescent care produce lumina sau a gazului prin care a trecut lumina.

Savanții sovietici au arătat că există asemenea benzi de emisie și absorbție și în domeniul frecvențelor radio. Astfel, în locul spectroscoapelor optice se pot construi radiospectroscoape, care datorită posibilităților vaste ale radiotehnicii moderne, au putut fi făcute mult mai sensibile și mai precise decît spectroscoapele optice. Radiospectroscoapele au posibilități foarte largi putînd fi folosite pentru o gamă de unde cu o întindere de 10 octave, a căror lungime variază de la fracțiuni de milimetru la zeci de metri, în timp ce domeniul spectroscoapelor optice acoperă abia o singură octavă. Radiospectroscopia permite să se determine structura moleculelor cu foarte mare precizie. Cu ajutorul radiospectroscoapelor se pot efectua analize chimice în mod rapid și exact. Ele pot servi la analiza continuă a gazelor și vaporilor, făcînd posibilă reglarea automată a unor importante procese tehnologice.

Molecule în locul electronilor

De mai mare importanță este însă faptul că cercetările radiospectroscopice au dus la descoperirea unui principiu nou, revoluționar în radiotehnică. În trecut, în aparatele radiotehnice se foloseau numai fenomene ce pun în joc electroni, astfel încît cuvîntul „radiotehnică" devenise aproape sinonim cu „electronică".

Savanții sovietici N. G. Basov și A. M. Prohorov, distinși cu premiul Lenin pe 1959, au descoperit că generarea și amplificarea undelor radio se poate face și cu ajutorul moleculelor, nu numai al electronilor. Pe baza aceasta se pot construi generatori și amplificatori de tip nou, moleculari. Ceea ce este extraordinar este însă că generatorii și amplificatorii moleculari prezintă calități care depășesc cu mult calitățile generatorilor și amplificatorilor electronici.

Calitatea revoluționară a generatorilor și amplificatorilor moleculari este lipsa zgomotului de fond. Numele modest al acestui fenomen nu ne poate face să bănuim că el constituie o barieră de netrecut în calea radiotehnicii electronice. Radioelectricienii au încercat adeseori, cu creionul și rigla de calcul în mînă, să proiecteze amplificatori capabili de a amplifica de milioane de ori semnale extrem de slabe. În acest fel ei ar fi putut reuși de exemplu să „prindă" emisiunile postului slab de radioemisie al unei rachete cosmice îndepărtate sau diverse radiounde provenind din depărtările cosmosului. De fiecare dată însă la realizarea practică a acestor amplificatori, în difuzoare și pe benzile de înregistrare nu apărea altceva decît un zgomot continuu, un fel de șuflu provocat de oscilațiile dezordonate ale electronilor din aparate. Din acest motiv era imposibil să se detecteze un semnal mai slab decît zgomotul de fond provocat de electronii din aparat.

Amplificatorii și generatorii moleculari

funcționează pe baza capacității unor anumiți atomi și molecule cum sînt amoniacul și unii semiconductori, de a putea avea mai multe nivele de energie. Dacă un atom sau o moleculă de acest tip sînt ridicate la cel mai înalt nivel energetic, ele absorb energie. Atunci cînd ele primesc un semnal radio, o undă electromagnetică, ele restituie undei energia acumulată, amplificînd astfel semnalul primit. Din acest motiv, amplificatorii moleculari mai sînt numiți și „amplificatori cu microunde prin emisie de radiație stimulată". Ei sînt excitați, „încărcați", prin „pomparea" unei radiounde ultrascurte. Pentru a preveni descărcarea prematură a amplificatorilor moleculari și pentru a reduce agitația termică a atomilor și moleculelor lor, ei sînt ținuți la temperaturi foarte joase în heliu lichid. Din acest motiv cu toate că „inima" unui asemenea amplificator este doar un mic cristal semiconductor, este nevoie de o încăpere destul de mare pentru a adăposti echipamentul de răcire. Amplificatorii moleculari sînt capabili de a amplifica semnale extrem de slabe al căror domeniu e situat dincolo de posibilitățile aparatelor electronice.

Pe același principiu cu amplificatorii lucrează și generatorii moleculari. Acești generatori sînt capabili să producă radiounde cu frecvența extrem de stabilă, de constantă. Din această cauză ei pot fi folosiți la construirea unor ceasornice moleculare extraordinar de precise mai precise decît orice alte ceasornice.

La Institutul de fizică al Academiei de Științe a U.R.S.S. a fost realizat un asemenea ceasornic care în prezent este cel mai precis ceasornic din lume. El rămîne în urmă cu mai puțin de o secundă în zece milioane de ani.

Perspective științifice minunate

Cu ajutorul ceasornicelor moleculare se vor putea cerceta tainele gravitației controlînd neregularitățile rotației Pămîntului și a altor corpuri cerești în jurul axelor lor. Se va putea cerceta legătura dintre aceste infime neregularități și alte fenomene, de natură electromagnetică sau nucleară.

Un generator molecular montat pe un satelit artificial va permite verificarea efectivului de schimbare a frecvenței datorită gravitației, prezisă de teoria generală a relativității. Pe satelit, datorită depărtării mai mari față de centrul Pămîntului, cîmpul gravitațional este mai puțin intens urmînd să modifice frecvența radiației extrem de stabile a generatorului molecular.

Amplificatorii moleculari, folosiți în radioastronomie vor mări puterea radiotelescoapelor de cîteva zeci de ori. Aceasta înseamnă că vom putea „vedea" în univers la distanțe mult mai mari, percepînd semnale care vin de la obiective cerești situate la distanțe fantastice de cîteva miliarde de ani lumină. Multe taine ale universului vor putea fi clarificate.

Cu ajutorul amplificatorilor moleculari se pot construi aparate de măsură extrem de sensibile, ca magnetometre și altele, care vor permite cercetării științifice deschiderea unor lumi de fenomene noi.

În sfîrșit amplificatorii moleculari vor constitui elementul de bază al comunicațiilor cosmice. Ei vor asigura legătura Pămîntului cu navele cosmice, între navele cosmice și între stațiunile științifice care se vor instala în viitor pe planetele sistemului nostru solar.

Perspectivele deschise în fața științei și tehnicii de către radiotehnica moleculară depășesc cele mai optimiste prevederi.

Ele reprezintă încă o dovadă a uriașelor posibilități ale dezvoltării științei.

Ing. A. NEGREA

De la „MISTREȚUL" cetire...

(Urmare din pag. 1-a)

El este o evidență a măsurilor și soluționărilor executate operativ, ceea ce nu face decît să-i bucure pe consumatori, ei constatînd că dorințele lor au fost luate în considerație.

★

Cum am arătat, magazinul în chestiune ocupă un larg spațiu din parterul blocului ridicat anul acesta în Piața Kogălniceanu. Celălalt spațiu, lipit de el, avînd vitrină și în B-dul 6 Martie e ocupat de „Mioriță" (îi rezervăm o cronică) „Mistrețul" e carnivor, ca să zic așa, „Mioriță" e lactofilă. E după preferința consumatorului.

Pentru cei cu gusturi mixte, această vecinătate e ideală, deși un pic hibridă (se va vedea de ce). Mănînci un pateu de carne sau „merdenele" (plăcintă cu carne), sau cremvurști cu muștar la discreție, sau rulouri cu cremvurști — specialitățile casei — și te duci alături să bei un lapte bătut!

Dar să ne întoarcem la condică. Răsfoind-o am avut prilejul să ne mai încredințăm încă odată că cea mai perfectă socoteală de acasă nu se potrivește cu cea din tîrg. Cu alte cuvinte, că realitatea practică e aceea ce dictează structurii comerțului, că „cererea" e aceea ce determină fizionomia „ofertei".

În ziua inaugurării, „Mistrețul" se prezenta într-o formă desăvîrșită. Local elegant, împărțit în trei sectoare: unul, — teighea albă ripolinată, două cîntare scoase ca din cutie, galantare frigorifice încărcate cu toate bunătățile de porc și vacă, din care atîrnau berechet și pe perete; al doilea destinat cărnurilor congelate și preparatelor culinare gata de pus la foc: tocănițe, sărmăluțe, coltunași, plus găluști cu prune (care, între noi fie vorba, nu prea aveau ce căuta în această ambianță și constituiau o imixtiune imprudentă, avînd în vedere că publicul le cerea după ce au fost transferate la „Mioriță", unde erau mai în familie și de unde — vox populi... — au revenit).

Al treilea sector, mobilat cu mesuțe și taburete drăguțe, în culoarea mușchiului, era rezervat consumatorilor de cremvurști și patiserii calde.

Afară, deasupra magazinului, o firmă de neon în două culori, roșu și albastru, funcționa noaptea în contratimp cu cea a „Mioriței", ca să se... deosebească. Într-o vitrină, portretul unui ins rotofei ca un jambon, îți semnala cu o privire de gurmand inscripția „Specialitățile noastre satisfac cele mai rafinate gusturi".

În interior, o frescă lungă cît tot peretele, cu amuzante imagini, descria aventura celor trei purcelușă zvăpăiați, pe care ursita îi transformă în cîrnați, spre nespusa consternare a pinguinilor care asistă la această ultimă și jalnică fază: depozitarea mezelurilor în lăzile cu gheață. Sub frescă inscripția: „Calitatea materiei prime asigură exigența gusturilor dv.oastră".

Și, privighind cele trei sectoare, un personal alcătuit din vînzători și vînzătoare tinere, drăguțe, numai suris, în impecabile costume de serviciu alb-albastru, făceau față clientelei.

Cu asemenea pregătire nu ești sigur de victorie? Și a fost victorie — cum rezultă din memorialul (recte condica) consultat. Și continuă a fi. Numai că victoriile ulterioare s-au mulat pe directivele imprimate de consumatori.

Vedem (factori pozitivi):

O ploaie de flori laudative pentru modul cum se înfățișează magazinul și cum servește personalul. „Rugăm să continuați așa". „Impresie plăcută". — sînt aprecieri ce revin mereu în paginile registrului. Citățm: „Aspect civilizat, personal amabil; cît despre marfă, ce să mai vorbim, prima întîi!" — semnează Turian Cornelia, artistă. **O pagină întreagă cu slove albastre și mari cît măslinele... verzi, cuprinde:** „Pentru acest local dau nota 10 ca sanitar și ca distribuție. Merită premiul întîi pe țară. Ion Dumitrescu, prof. științe naturale". Și: „Tovarășul Baciu Tudor merită a fi menționat pentru felul atent și politicos cum servește — Ioana Tudor".

(Către acest vînzător converg și alte gentilețe de ale clienților).

★

Să vedem acuma în ce fel a reacționat conducerea magazinului, cînd publicul dornic să-i menționă laurii, a început să-i semnaleze niscai deficiențe.

CETĂȚEANUL: — E prea cald în local (August).

„MISTREȚUL": — Se va monta un ventilator (S-a montat N.A.)

CETĂȚEANUL: Lipsește ghiudemul. De ce?

„MISTREȚUL": — E un produs de sezon rece. Se va introduce la timpul cuvenit (Există. N.A.)

C:— Să se decoreze și celelalte vitrine care-s goale.

„M": — De acord. (S-au pus ghivece cu ficuși și portretul unui tînăr bucătar cu bonetă albă și șort care duce o tavă cu patiserii. N.A.)

C: — Nu sînt băutor, cum s-ar putea închipui, dar un pahar cu bere la o pereche de cremvurști ar fi binevenit.

„M": — Înțelegem, dar nu se poate realiza (Ministerul Comerțului e contra, N.A.)

C: — La ora 6.45, cînd sîntem grăbiți să mergem la serviciu, e un singur vînzător.

„M": — S-au mai angajat trei.

C: — Bogacii ar trebui să fie calzi și mai mustoși.

„M": — E o patiserie uscată și se consumă rece.

C: — De ce nu există în fiecare zi jumări?

„M": — Nu se aduc numai cînd se topește untura la Abator.

C.: — (Vlădescu Aurel, care se plînge pe două pagini și jumătate că n-a fost servit din marfa pe care o vroia. Îi răspunde, polemizînd cu dînsul cetățeanul Steriade din str. Papurii Nr. 2, care fiind martor la scenă dă dreptate vînzătoarei).

„M": — S-a făcut instructaj și s-au luat măsuri în consecință.

C.: — Deoarece sedințele se țin în orele de program ale magazinului, vînzarea e greoaie.

„M".: — De acord.

C.: — Să nu se ție mezelurile descoperite.

„M".: — S-a făcut demuștizarea și s-a dat dispoziții ca marfa să fie acoperită.

C.: — Prea puține cîntare, în consecință coadă interminabilă.

„M.": — S-au mai adus patru cîntare și s-a completat personalul.

C.: — Ce facem cu berea? Cît o să mai mîncăm lucruri picante și să bem apă? (chestia cu berea e un continuu leit-motiv. Alți cetățeni cer să se introducă cel puțin suc de roșii).

„M": — Nu se poate realiza.

C.: — Să se mai înființeze o cassă.

„M.": — S-a mai adus una.

C.: — Pateurile au prea multă ceapă!

„M.": — Sînt preparate conform rețetei în vigoare.

C.: — Vînzătoarea Antoaneta se comportă necuviincios.

„M.": — I s-a dat avertisment.

★

Iată viața și munca unui magazin reflectate în condica de sugestii și reclamații. Asemenea cronici vii ale comerțului nostru de stat — m-am gîndit — ar fi bine să se editeze și să se redideze de toate unitățile noastre comerciale. Dialogul dintre consumatori și gestionari este, precum se vede, o metodă practică de progres.

E. BRUNEA-FOX

Artere artificiale

O arteră ruptă sau înfundată poate pune în pericol viața unui om. Deobicei, în asemenea accidente, porțiunea de arteră lezată era înlocuită printr-o altă arteră din țesut conservat sau proaspăt, destul de greu de procurat. Operația a fost mult ușurată recent prin confecționarea unor artere artificiale dintr-un material plastic denumit poliuretan, artere care pot fi oricînd, oriunde și în orice cantitate la îndemîna medicului. Deși este un produs plastic, artera străină devine cu timpul parte integrantă din artera „originală", epitelizîndu-se și înconjurîndu-se cu țesut conjunctiv. Noua metodă — experimentată în laboratorul de organe artificiale al clinicii Fundeni — din Capitală — a dat pînă în prezent rezultate excelente.

MAGAZIN MEDICAL

ASPIRINA — un medicament actual ieri și azi

Introducerea tratamentului hormonal (cortizonul și derivații lui) într-o serie de forme ale bolii reumatismale precum și spectacularele rezultate de început, a făcut pentru un moment ca salicilatul de sodiu și aspirina să fie date uitării.

Cu trecerea timpului, stabilindu-se din ce în ce mai precis limitele în spațiul cărora este eficace tratamentul hormonal, s-au impus din nou salicilatul și mai ales aspirina.

Trebuie să recunoaștem însă că reintroducerea aspirinei în tratamentul obișnuit al reumatismului sub diferitele sale forme, n-a avut de luptat numai împotriva concurenței cortizonului și derivaților săi, ci și împotriva unor „păreri" mai vechi, reactualizate de aceleași voci la fel de nedreptățitoare ieri ca și azi. După aceste „păreri" aspirina și salicilatul în general ar avea un efect terapeutic, dar mai important este efectul toxic asupra inimii — „atinge inima" — cum zic dînșii.

Din păcate aceste concluzii care țin de realitate își au rădăcinile nu în tratamentul cu aspirină sau salicilat, ci în evoluția însăși a reumatismului rău tratat, sau netratat și despre care Boullaud (unul dintre cercetătorii ce și-au legat numele de această boală) s-a exprimat că reumatismul „linge articulațiile și mușcă inima".

În aceste împrejurări, o serie de autori s-au întrecut în a „redescoperi" aspirina, medicamentul vechi și uitat care e iarăși nou și dacă e întrebuințat la timp și în cantitate suficientă rămîne o armă puternică contra reumatismului, care pe această cale poate fi împiedicat să — „muște inima".

În reumatismul acut aspirina administrată corect face să dispară febra și durerile din articulații (artralgiile) în 2—3 zile iar viteza de sedimentare a hematiilor (test de evoluție a reumatismului) scade în 6—7 zile în spre valorile normale. Efectele bune ale aspirinei se datoresc salicilatului de sodiu în care ea se transformă în organism, realizînd o anumită concentrație în sînge sub care efectele sînt slabe și peste care după un anumit timp nu apare fenomene toxice. Se pune atunci legitima întrebare de ce tolosim aspirina și nu trecem direct și de la început la salicilatul de sodiu — forma eficace a salicilatului. Explicația constă în faptul că prin folosirea asiprinei se ajunge mai încet la concentrația sanghină eficientă, dar mai constant și mult mai prelungit decît prin folosirea unor doze mult mai mari de salicilat de sodiu.

Pentru aceste motive aspirina rămîne încă un timp nedeterminat un mijloc foarte bun de luptă contra reumatismului, fiind în același timp foarte accesibil prin costul său scăzut și ușurința cu care se administrează, iar stabilirea cantității precum și a momentului cînd trebuie administrată rămînînd o treabă pentru care cel mai bun lucru este să consultăm medicul.

Dr. F. M.

Interesant și util de știut

● **CA ȘI MUȘTELE, gîndacii pot transporta microbii unor boli contagioase. Dat fiind felul lor de trai și de hrană, gîndacii invadează adesea (în lipsa măsurilor igienice) depozitele de alimente, pivnițele, magaziile, bucătăriile etc. Avînd o putere de înmulțire destul de mare (o insectă depune aproximativ 200 de ouă în timpul vieții) gîndacii pot prezenta un adevărat focar de infecție. Ei transportă adesea bacilul tuberculozei, microbi ai supurațiilor (adică ai unor infecții care produc puroi), microbii febrei tifoide, dizenteriei și chiar ai cărbunelui (dalacului).**

● **FULGII DE CEREALE (de ovăz, de orez) sînt foarte hrănitori conținînd în proporții variate toate grupele de alimente nutritive (zaharuri, albuminoide și grăsimi). Ele conțin de asemenea vitamine din grupa B și D. Se recomandă mai ales la debili și convalescenți prepararea mîncărurilor din fulgi de ovăz asociate cu salate.**

● **EXPERIMENTAL s-a dovedit că animalele devin cu atît mai rezistente la infecția tuberculoasă, cu cît li s-a administrat mai multă vitamina C. Un cercetător introducînd în alimentația elevilor unei școli vitamina C. în cantități mari, a putut scădea îmbolnăvirile de tuberculoză de la 6 la sută la 0 la sută operînd astfel o reală și folositoare experiență făcută pe om.**

Gimnastică medicală pentru picioarele plate dureroase

Picioare plate sînt picioarele ale căror scobituri sau bolți naturale sînt micșorate sau dispărute. Cînd astfel de picioare devin dureroase și produc jenă în mers apare boala propriu zisă.

În general este vorba de slăbirea ligamentelor tendoanelor și capsulelor articulațiilor piciorului. Din această cauză raportul normal între diferite oase ale piciorului se schimbă și apare deformarea piciorului, prin aceia că bolțile picioarelor se turtesc, se lățesc, deseori pînă la dispariție. Această poziție anormală atrage de multe ori durerea și jena funcțională.

Un tratament medical corect instituit se adresează atît suferințelor generale ale organismului, cît și prevenirii sau corectării deformării picioarelor și urmărilor lor.

Printre mijloacele de tratament folosite astăzi trebuie reținută de la început gimnastica medicală. Aceasta este însă eficace numai în stadiul incipient, și în forma de picioare plate suple, reductibile. Ea este mai puțin eficace în stadiul mai înaintat, în forma de picioare plate greu reductibile, semirigide, contractate, și este nefolositoare alteori, chiar dăunătoare în stadiul tardiv de picioare fixate, întepenite.

Cei suferinzi de picioare plate trebuie să mai știe că gimnastica medicală este eficace, numai pentru anumite cazuri. Acest lucru îl apreciază medicul ortopedist.

Tocmai de aceea ea trebuie executată în așa fel, încît să nu producă suferințe noi și să nu obosească organismul; la început executînd exerciții mai ușoare, și treptat, pe măsură ce organismul se obișnuiește, se va trece la executarea completă a exercițiilor.

Exercițiile de gimnastică se vor executa întotdeauna diminețile în picioarele goale, nu vor dura mai mult de 4—6 minute pentru începători, și nu vor depăși 10—15 minute pentru cei obișnuiți.

Astfel medicul ortopedist va prescrie după vîrstă, sex, ocupație, starea generală a organismului, indicațiile speciale.

În ori ce caz exercițiile trebuie făcute zilnic și execuțiile trebuie să fie cît mai corecte.

Iată descrierea principalelor exerciții de gimnastică medicală folosite în boala picioarelor plate dureroase, după tratatul de ortopedie, al acad. prof. A. Rădulescu.

EXERCIȚIUL Nr. 1. Stînd în picioare, cu picioarele ușor depărtate. Ridicarea de marginea externă a picioarelor cu îndoirea degetelor, ridicarea laterală a brațelor la orizontală și **inspirație profundă.** Revenire la poziția inițială cu **expirație profundă.** Se execută de 3—5 ori. Este un exercițiu ușor.

EXERCIȚIUL Nr. 2. Stînd în picioare, cu picioarele răsturnate înăuntru, sprijinite pe marginea externă, cu mîinile îndoite la umăr. Ridicarea încetă pe partea anterioară a marginilor externe a picioarelor, întinderea brațelor în sus.

Revenirea la poziția inițială. Se va executa 3—4 ori. Este un exercițiu relativ ușor.

EXERCIȚIUL Nr. 3. Stînd în picioare, pe o bancă sau pe un prag de ușe mai înalt, cu picioarele paralele, sprijinit pe călcîie, iar antepicioarele atîrnînd peste marginea băncii sau a pragului se îndoaie genunchii, cu brațele întinse înainte, cu flexiunea forțată a degetelor. Revenire la poziția inițială. Se execută de 3—4 ori. Este un exercițiu relativ ușor.

Dr. Ion GAFTOI

Medicul vă sfătuiește

TASICA — Hunedoara: În-tr-adevăr afecțiunea de care suferiți poate constitui o cauză a sterilității.

Totuși înainte de a trage concluzii definitive credem că ar fi bine să vă prezentați la un consult la un medic specialist ginecolog.

I. I. — Luind în considerație faptul că ați urmat repetate și variate tratamente pentru afecțiunea pe care-o aveți, desigur că nu sperați în posibilitatea rezolvării rapide a afecțiunii dv. Credem că după simptomele descrise un consult la Institutul de Endocrinologie ar fi pentru dv. lucrul cel mai potrivit.

V. D. — Ploiești: Nu vă neliniștiți. Un mic efort de voință, un tratament general de întărire va contribui la îmbunătățirea stării generale. Ser neurotonic, Viplex eventual, Glutacid, dușuri reci dimineața, gimnastica, munca în aer liber vă vor ajuta foarte mult. Medicul neurolog din policlinica teritorială ar fi cel mai indicat să conducă tratamentul.

M. M. I. — București: În cazul dv. mai mult ca sigur nu este vorba de-o boală organică. Un tratament general de întărire pe lîngă care se poate face și gerovital, după indicațiile medicului endocrinolog, pot repede ameliora situația.

De asemenea, vă recomandăm cît mai mult sport, muncă în aer liber și eventual un concediu petrecut într-o stațiune de munte.

Dr. E. ALBU

Joc distractiv — instructiv

Verificați-vă cunoștințele privind efectul binefăcător al exercițiilor fizice și sportului asupra organismului, răspunzînd la întrebările de mai jos.

1. **Dacă în stare de repaos, la un organism normal, circulul complet al sîngelui se face în 20—25 secunde, cu ce viteză se face tot circuitul în timpul unui efort muscular?**

2. **În timp ce în stare de repaos cantitatea de sînge împinsă de inimă în vase printr-o singură contracție este de 50—60 cm³ la cît ajunge ea în timpul unui efort fizic?**

3. **Un om normal, în stare de repaus, absoarbe o cantitate de oxigen din sînge de 200—300 cm³. La cît crește cantitatea de oxigen absorbită în timpul unui efort fizic intens?**

4. **Ce se întîmplă cu tensiunea arterială și cu frecvența bătăilor inimii la un sportiv antrenat? Cresc sau scad?**

5. **Dacă în stare de repaus omul inspiră 6—7 litri de aer pe minut, ce cantitate inspiră un sportiv în timpul unei alergări sau a unei probe de înot?**

6. **La cei care nu practică nici un fel de sport și nici nu fac exerciții fizice diferența dintre perimetrul toracic măsurat în expirație și în inspirație este în medie de 5—7 cm. Cît măsoară în medie această diferență la sportivii bine antrenați?**

7. **Sub influența efortului fizic și a antrenamentului se produc modificări importante în ceea ce privește globulele sîngelui. Cu cît cresc globulele roșii? Dar cele albe?**

8. **Crescînd numărul globulelor roșii crește și hemoglobina, ceea ce permite mărirea capacității de transport a oxigenului. Știți de cîte ori crește cantitatea de oxigen transportată de un sportiv antrenat?**

9. **În ce constă efectul principal al exercițiilor fizice asupra funcției aparatului digestiv?**

10. **Exercițiile fizice și anumite sporturi măresc viteza de reacție a organismului, cresc spontaneitatea reacțiilor. Dacă la un scrimer începător viteza de reacție a reflexelor este de 24—35 de sutimi de secundă, după 6 luni de antrenament la cît credeți că poate scădea timpul de reacție?**

RĂSPUNSURI:

1. Viteza circuitului sanguin crește pînă la 8 sec.!

2. La circa 150 cm³. într-o singură contracție! Dacă însă multim aceste cifre cu 60—70 contracții pe minut vedem că debitul cardiac pe minut crește de la 4—5 litri la 30—40 litri pe minut.

3. La 5 litri.

4. Cifrele privind frecvența cardiacă și tensiunea arterială, scad treptat, pe măsură ce sportivul este mai bine antrenat. Aceasta este o adaptare a organismului la efortul fizic și este avantajoasă sportivului care astfel va putea realiza eforturi fizice mari pe care nesportivul nu le poate atinge.

Ar fi interesant să arătăm bunăoară că după datele Institutului de Cultură Fizică studenții primului an au în medie 72 de pulsații pe minut, ca în anul II să aibe în medie 68 și în anul III 61 de pulsații pe minut.

5. De aproape 20 de ori mai mult, adică 120—140 litri pe minut.

6. Aproape dublu.

7. Numărul globulelor roșii crește cu 200.000—300.000 pe mm³ față de neantrenați, deci cu 10—12 la sută; globulele albe cresc și mai mult, cu 60—80 la sută, ajungînd pînă la 40.000—50.000 pe mm³.

8. De 10—15 ori.

9. Inviorează mișcările peristaltice ale tubului gastro-intestinal evitînd constipația.

10. Timpul de reacție scade la 14—20 de sutimi de secundă.

Dr. V. IVANOV

Aplicațiile medicinei nucleare din țara noastră

De la alchimiștii Evului Mediu, acei adevărați vrăjitori care au lucrat ani îndelungați în laboratoare secrete la descoperirea pietrei înțelepciunii cu ajutorul căreia sperau să transforme plumbul în aur, pînă la cercetările științifice din zilele noastre s-a făcut un salt formidabil. Sînt 21 de ani de cînd o importantă veste străbătea întreaga lume: Frederic Joliot Curie și soția sa Irène reușiseră — pentru prima dată în istoria omenirii — să producă izotopi radioactivi din elemente aflate în natură. Fusese descoperită piatra înțelepciunii secolului XX — particula nucleară — care, datorită uriașei energii înmagazinată, putea transforma un element într-altul. Se năștea deci alchimistul modern, omul putea acum să transforme nu numai plumbul în aur ci oricare element într-altul, știința pășea pe calea unei adevărate revoluții. A urmat apoi descoperirea fisiunii în lanț, fenomen ce stă la baza funcționării pilei atomice, ajungîndu-se astfel la crearea izotopilor radioactivi pe scară industrială, numărul lor întrecînd acum cifra de 1000.

Dacă descoperirea focului i-a deschis omului primitiv orizonturile civilizației, folosirea energiei nucleare în scopuri pașnice a creat cercetătorilor științifici un cîmp larg de acțiune, cu perspective nebănuite, ușurînd munca omului și salvîndu-i de multe ori viața.

Razele care transmit din interiorul corpului omenesc

De mii de ani este cunoscut modul de alcătuire a corpului omenesc și tot de mii de ani nimeni n-a putut afla cu exactitate secretele de funcționare ale acestei uriașe uzine cu mii și mii de laboratoare interne, uzină care întreține viața uneori zeci și zeci de ani în mod ireproșabil, ca un ceasornic de precizie. Încă de acum 3—4000 de ani egiptenii cunoșteau organele ce alcătuiesc corpul uman datorită practicii îmbălsămării, iar mai tîrziu medicii romani, greci și apoi cei din secolele 13—14 au făcut nenumărate disecții pentru a afla tainele imensei uzine omenești. Apropiindu-ne de zilele noastre, medicina modernă deși a progresat enorm, totuși medicii încă nu reușeau să afle modul cum se petrec multe din procesele vitale, deoarece nu exista o observație directă.

Odată cu geniala descoperire a izotopilor radioactivi, medicina are acum la dispoziție un mijloc sigur și eficace pentru cunoașterea acestor procese, pentru diagnosticul și vindecarea unor boli grave. Cine și-ar fi putut închipui acum cîțiva ani că hipertiroidismul, cancerul, diverse tumori și chiar unele boli grave de piele pot fi diagnosticate și chiar vindecate datorită metodei trasorilor, metodă care a deschis un drum nou, plin de perspective științei medicale. Noua metodă constă din marcarea radioactivă a substanțelor introduse în corp, radiațiile pe care le emit atomii putînd determina precis drumul, timpul cît stau și acțiunea lor. Razele gama transmit deci din interiorul corpului omenesc nu numai felul de acționare a organului respectiv ci semnalează și boala de care suferă, medicul putînd afla cu ușurință toate acestea cu ajutorul unor aparate speciale de măsurat radiațiile: contoarele Geiger.

★

În imensa curte a spitalului clinic nr. 2 din Cluj, am văzut o mică clădire care ne-a atras atenția încă de departe, datorită firmei ce se afla deasupra unei uși mici: „Secția de medicină nucleară". Am sunat, și peste puțin timp ne-am aflat în fața conducătorului secției, dr. Holan Tiberiu, șeful catedrei de biofizică și medicină nucleară la I.M.F. Cluj. Auzind că dorim să facem cunoscută cititorilor „Magazinului" activitatea secției pe care o conduce, d-sa ne-a dat cu bunăvoință toate lămuririle.

— Încă din 1953 — ne-a spus d-sa — am studiat la Moscova condițiile necesare pentru tratarea unor boli cu ajutorul izotopilor radioactivi. Acolo am asistat la tratamentele aplicate în cancerul sîngelui, de prof. Pobedinski și prof. Kozlova de la Institutul central de cercetări radiologice, precum și la determinările funcționale în glanda tiroidă, lucru ce a dus la vindecări ale bolii lui Basedov.

Crearea în țara noastră a reactorului atomic a dat un mare ajutor cercetătorilor medicali. După ce am făcut un stagiu de 3 luni la Institutul de Fizică Atomică din București, am fost trimis prin O.M.S. să studiez la Institutul de cercetări anticanceroase din Paris și Institutul de radiologie și izotopi din Londra și acum, după crearea secției noastre de medicină nucleară pot spune că laboratorul acesta corespunde întrutotul cerințelor, aici fiind aplicate cele mai noi idei în ce privește tratamentul și diagnosticul anumitor boli, el putînd concura din punctul de vedere al înzestrării cu orice laborator bine utilat de peste hotare.

Surpriza din depozitul blindat

Vizitînd încăperile secției de medicină nucleară, deodată un perete masiv ne blocă drumul și o ușă pe șenile se deschise încet în fața noastră. Era ușa depozitului blindat cu pereți groși din beton, izolați cu un strat de plumb, depozit unde se păstrau substanțele radioactive.

Primul lucru pe care l-am văzut aici ne-a provocat surpriză și un zîmbet în același timp. Un mic cobai închis într-o cușcă aflată pe podea se uita la cei ce intraseră. Însoțitorul, medicul primar radiolog Marcel Micluțea, observînd mirarea noastră, ne explică atunci cauzele prezenței micii rozătoare în acest loc puțin obișnuit. Micul animal, fiind inoculat experimental cu substanțe radioactive, emitea radiații, devenind periculos, din care cauză fusese izolat.

În încăpere se aflau niște cilindri metalici, așa numitele containere, în care era depozitată materia primă a cercetătorilor medicali — substanțele radioactive.

Nișa teleghidabilă

În sala de alături am asistat la modul ingenios de minuire a acestor periculoase și în același timp atît de prețioase substanțe. Ne aflam în fața unei nișe blindate în același mod ca și depozitul vizitat mai înainte, cu deosebirea că partea ei superioară ne dădea impresia că este din sticlă. Nișa era izolată însă atît în interior cît și în afară cu plumb și plexiglas (produs rominesc fabricat la Copșa Mică), asigurînd astfel protecția necesară. Dozajul necesar al cantităților de substanțe radioactive și manipularea lor se face prin telecomandă cu ajutorul telepipetelor — un fel de clește mecanic cu cîrlig. De aici substanța respectivă este dusă în sala de dozimetrie cu numărătoare electronice unde scintilatorul îi măsoară radioactivitatea și aparatul sovietic B2 îi numără impulsurile. După aceea, substanța se introduce într-un mic conteiner care este dus lîngă bolnav.

Medicamentul „miraculos"

**Am ajuns în camera de examinare și tratare a bolnavilor. În fața noastră o femeie stă în apropierea unei cuvete și i se dă să bea un lichid dintr-o sticluță. Medicul respectiv, aflat la o distanță de cîțiva metri, este foarte atent, deoarece în acel moment medicamentul emite radiații... Interesîndu-ne, aflăm că pacienta se numește E. F. din C

în cuvinte și imagini

Nu este un secret pentru nimeni că fotbalul se bucură de o mare popularitate în țara noastră. De acest lucru ne-a convins odată în plus numeroasele scrisori primite din partea cititorilor noștri prin care sîntem rugați să publicăm un istoric al jocului de fotbal. Răspunzînd acestor solicitări, revista noastră publică, începînd cu acest număr, un scurt istoric al jocului de fotbal, însoțit de caricaturi.

In China, în urmă cu peste 2000 de ani se juca „Tsu Chu", un joc al cărui nume se traduce prin „minge șutată". Intre două prăjini lungi de bambus se întindea o plasă de mătase care avea

o deschizătură circulară cu un diametru de circa un picior. Două echipe se întreceau încercînd să tragă mingea prin deschizătura plasei. Învingătorii primeau cupe de argint umplute cu fructe și vin, iar învinșii „corecții corporale, drept pedeapsă.

In jurul secolului V, japonezii au creat jocul „Kemari", la care luau parte opt jucători, ce-și pasau mingea

unul altuia, pe un teren de formă pătrată. In fiecare colț al terenului se găsea un pom: un pin, o salcie, un cireș și un arțar. Porți pentru înscris puncte nu existau...

La greci, jocurile cu mingea erau foarte populare din timpurile cele mai vechi, după cum au dovedit-o scrierile lui Homer. O formă a fotbalului de astăzi a fost identificată însă abia în secolul al IV-lea î.e.n. prin descrierea unei „faze" făcută de scriitorul de comedii Antifan: „Prinzînd mingea, jucătorul o pasează unui partener. In același timp el evită un jucător și respinge pe un altul. Pe un al treilea îl încurajează strigîndu-i: Pasează. Execută o pasă lungă... Jos... Sus... O pasă scurtă... Pasează înapoi. Du-te înapoi...".

Romanii au preluat acest joc și l-au numit „Harpastum". El se juca pe un teren dreptunghiular, de către două echipe care apărau liniile ce marcau capătul terenului. Mingea era aruncată de la un jucător la altul, înaintîndu-se și căutîndu-se să se treacă mingea dincolo de linia marcată. Pentru interceptarea mingiei jucătorii se loveau tare între ei.. La „Harpastum" jucătorii mai tineri erau atacanți, iar cînd deve-

neau veterani erau retrași în apărare.

Romanii mai practicau și alte jocuri cu mingea, folosind mingi de feluri și dimensiuni variate. Unele erau confecționate din păr sau pene, din semințe de smochine etc. și acoperite cu piele sau pînză colorată. Mingea cu dimensiunile cele mai mari era o bășică umflată, cu un înveliș de piele. Cunoscută sub numele de „follis" era prototipul mingii moderne de fotbal.

Cînd romanii au ocupat Britania e de presupus că au împămîntenit și acolo jocul „Harpastum". De-a lungul anilor, invadatorii anglo-saxoni, danezi, normanzi, au transmis și ei băștinașilor jocurile lor cu mingea. Normanzii, de pildă, aveau jocul lor „La choule" la care luau parte sate întregi.

Text: Ion BOCIOACĂ
Desene: Gh. CHIRIAC

(Va urma)

PUNCTE DE VEDERE

Poftiți pe Bulevardul Muncii!

Pînă mai acum cîțiva ani, existau în R.P.R. un soi de cetățeni cu deprinderi oarecum stranii. Către finele toamnei, cînd toată lumea se pregătește să întîmpine cum se cuvine sezonul rece, cînd plaja, prinzurile la iarbă verde și promenadele tîrzii pe malul lacului au devenit niște dulci amintiri, iar țuica fiartă o problemă la ordinea zilei, ciudatele personaje la care mă refer, umblau, ca să zic așa, cu limba scoasă — după... gheață! E vorba — ați ghicit — despre hocheiști și patinatori.

Vă aduceți aminte peripețiile tragicomice ale unora dintre campionatele noastre de hochei, care-ncepeau la București, se mutau la Orașul Stalin și se încheiau (dacă se încheiau!) la Tg. Mureș sau Miercurea Ciuc... Preschimbate în veritabile piscine, patinoarele încetau să-și merite numele, în locul pucului putînd să apară foarte bine mingia de polo.

La ora de față, totala neseriozitate a spiridușilor meteorologici, care, precum se știe, continuă să-și facă de cap pe toate meridianele și paralele, nu mai constituie un motiv de panică pentru acrobații cu patine și crose de la noi. Sîmbăta trecută, marele frigider în aer liber din Bd. Muncii și-a deschis porțile, inaugurînd oficial stagiunea sportivă de iarnă. La o săptămînă după memorabilul meci C.C.A.—Dinamo, disputat alături, într-o ambianță absolut primăvăratică, bucureștenii au putut urmări evoluțiile — promițătoare pentru această perioadă — ale lui Csaka, Szabo și ceilalți. Sub scînteierea vie a lămpilor, flori argintii oglindindu-se în lentila de gheață — au erupt iarăși tricourile violent colorate, au săgetat pe urmele pucului — crose vărgate ca niște șerpi exotici, au răsunat chiotele gen „pielițe roșii" ale faimoasei galerii de specialitate...

Hocheiștii, repet, nu ne-au dezamăgit. Faptul mi se pare deosebit de important acum, la începutul unui sezon dificil, în care avem obligații suplimentare față de anii trecuți — vezi prestigiul de cîștigători ai „Cupei Europei", vezi campionatele mondiale, vezi apropiatele confruntări cu diverse formații străine — aici și peste hotare. Și — pentru că veni vorba — se pare că niște canadieni cu patine, pe numele lor Winnipeg Morroons evoluează zilele acestea prin Cehoslovacia. Cine știe, poate se abat și pe la București, să vadă „Vitamina M— Muzica"— și, cu prilejul ăsta, vedem și noi un spectacol cel puțin la fel de interesant. Nu de alta, dar nu strică să afli „de visu" ce vasăzică hocheiul în patria campionilor lumii...

Evident, băieții noștri ar trebui să-și dubleze eforturile de pregătire pentru a face față în mod onorabil unei asemenea eventualități — dar, cum ziceam, ei s-au dovedit încă din prima zi în sensibil progres față de perioada corespunzătoare a anului precedent. E și normal să fie așa, cînd nu mai trebuie să alergi după gheață în provincie, din pragul iernii pînă-n primăvară!

Dan DEȘLIU

P. S. Cu totul remarcabilă evoluția Cristinei Patraulea. Aș fi scris mai pe larg despre veritabilul recital de balet pe care ni l-a oferit simbătă, dar mi-am adus aminte că nu mai e o fetiță și ar putea să creadă că-i fac complimente. Și cum n-am pus patinele în picioare de pe la 12 ani...

Varietăți • Varietăți • Varietăți

Cazul Waern

Atletul suedez Dan Waern, fost recordman mondial la 1000 m. și clasat pe locul patru la Jocurile Olimpice de la Roma în proba de 1500 m., a recunoscut public că a primit mari sume de bani pentru a lua parte la diferite concursuri în Suedia. Ziarul „Expressen" precizează că Waern primea la fiecare reuniune atletică între 2.000—3.500 coroane. Waern condiționa participarea sa de încasarea acestor sume pe care și le fixa singur în raport cu importanța concursului. După terminarea Jocurilor Olimpice, Waern a devenit proprietarul unei întreprinderi forestiere evaluată la cîteva sute de mii de coroane. Neputînd să justifice proveniența veniturilor sale, Waern a fost nevoit să recunoască faptul că acestea provin din „bogata sa activitate de atlet amator". Cazul Waern a produs o impresie penibilă în cercurile sportive suedeze. Federația suedeză de atletism a luat hotărîrea să-l descalifice pe viață.

Un sport nou — schi pe apă

Amatorii de schi nu vor mai trebui să aștepte cu înfrigurare căderea primilor fulgi de nea pentru a se dărui cu pasiune practicării sportului preferat. Noul sport schido le va oferi posibilitatea să practice disciplina favorită chiar și vara dacă vor avea la îndemînă o apă și echipament de schido. Inventarul schido-ului este alcătuit dintr-o pereche de schiuri de construcție specială și din bastoane. Schiurile au dimensiunea cît o treime din cele obișnuite, și sînt confecționate dintr-un material plastic denumit poliesterol avînd proprietatea de a susține deasupra apei corpul celui care și le pune în picioare. Bastoanele de schido sînt aproape identice cu bețele utilizate la schiul de fond, dar spre deosebire de acestea din urmă sînt prevăzute în partea de jos cu un flotor din poliesterol de forma unui butoiaș miniatural care înlocuiește rondeaua și vîrful.

Cu un astfel de echipament se poate schia pe apă.

Iole din material plastic

Recent, un grup de specialiști sovietici au supus experimentării sportivilor o ambarcațiune de tip „Olandezul zburător", construită în întregime din material plastic. Experimentul a dat rezultate pe deplin mulțumitoare și nu este exclus ca de acum încolo sportivii sovietici să folosească și aceste ambarcațiuni.

Spaghete împotriva... fotbalului

In Italia jocul cu balonul rotund are mulți admiratori. Nu mai puțini sînt însă și adversarii lui. Unul dintre aceștia, locuitor al orașului Brigio, a găsit o metodă cu totul originală pentru a-și exprima dezaprobarea față de practicarea fotbalului. In fiecare duminică cînd în localitate este programat un meci de fotbal, el se introduce în primele ore ale dimineții pe teren și varsă în dreptul spațiului celor două porți cîteva lăzi cu spaghete proaspăt fierte. Nu mai trebuie adăugat că în aceste... condiții portarii și jucătorii se simt la Brigio nu ca pe un teren de fotbal ci ca pe un... patinoar.

Presa italiană relatează că federația a oferit un premiu persoanelor care-l vor prinde pe acest răufăcător. Deocamdată banii sînt încă în casa federației, iar echipele care trebuie să joace la Brigio se gîndesc cu groază la spaghetele de pe teren.

Fiarele stau afară din cușcă

„Catch-cage-can", adică lupte de catch în cușcă este ultima invenție americană în materie de sport. Ea se datorește unor organizatori din New York și are ca scop „protejarea" practicanților acestui sport degradant împotriva publicului care de multe ori îi întrecea în cruzime chiar pe luptători. La fiecare reuniune de catch, oamenii din arenă erau bombardați cu tot felul de obiecte de spectatorii dornici de senzații tari și nemulțumiți că văd prea puțin sînge. De-acum înainte, ringurile de catch vor fi înconjurate cu grilaje de fier ca la circ cînd au loc numere de dresaj cu fiare sălbatice. Numai că în acest caz cei cu apucături de fiare sînt și în afara gratiilor, știut fiind că publicul acestui gen de spectacole se recrutează dintre cele mai descompuse elemente ale claselor exploatatoare din S.U.A.

Echipa de fotbal „Dinamo"-Moscova a susținut mai multe partide amicale în Republica Ghana. In clișeu, căpitanul echipei Brongshofo din Accra primește o cupă din partea conducătorului echipei sovietice.

IN PATRU RINDURI...

Echipa Farul este ultima clasată în divizia A.

Deși problema nu-i eternă
Am remarcat cumva bizarul
De ce dacă se cheamă Farul
Să poarte musai și... lanternă?

In meciul de categoria B dintre Știința Craiova—Chimia Govora, jucătorul Birn (Chimia) l-a lovit pe portarul Urziceanu și a fost eliminat de pe teren. El a refuzat însă timp de două minute să părăsească terenul.

...Iar Birn dorind „ca să discute"
A stat în plus două minute.

Acum desigur, n-o să scape:
Va sta — în minus — cred... etape.

Pe patinoarul artificial „23 August" s-a deschis sezonul de hochei pe gheață.

A început sezonul. Și nu se
cade oare
Să-ncepem (se cuvine) cu
clasica urare:
Echipele codașe să-și schimbe
astăzi iața
Sau cum s-ar spune simplu...
să spargă totuși gheața.

D. TABACU

O nouă generație de handbaliști

Handbalul este sportul care în ultimii ani ne-a adus poate cele mai multe și mai mari bucurii. Fetele noastre din echipa de handbal în 11 s-au întors de două ori acasă purtînd la gît în chip de salbe medaliile de aur de campioane ale lumii. Băieții, la rîndul lor, au cucerit medaliile de argint la ultimul campionat mondial de handbal în 11. Ne afirmăm tot mai mult și la handbalul în 7. Numeroase echipe reputate din Praga, Copenhaga, Berlin, Leipzig sau Novisad au fost nevoite să încline steagul în confruntările pe care le-au avut cu formațiile noastre.

Dar pe umerii unor jucătoare și jucători care au repurtat aceste victorii s-a adunat nu numai gloria; s-au strîns și anii. Vîrsta începe să-și spună cuvîntul. Se pune întrebarea: Cine va înlocui mîine pe prestigioșii noștri veterani? Cu acest gînd am colindat pe la mai multe echipe din țară, căutînd să vedem cum se preocupă antrenorii noștri de pregătirea și promovarea elementelor tinere. Constatările pe care le-am făcut sînt îmbucurătoare. Multe cluburi au atît la băieți cît și la fete, un lot masiv de tineret. „Petrolul Teleajen", bunăoară, și-a format din ucenici și din școlari o echipă care a urcat treaptă cu treaptă, ajungînd în prezent în campionatul primei divizii a țării. Iar jucătorul Ion Popescu din această formație a dobîndit o asemenea pregătire încît a fost selecționat printre cei care se pregătesc pentru campionatul mondial de handbal în 7 ce se va disputa în martie 1961 în R. F. Germană. La „C.C.A." și la „Dinamo" din București sînt formați jucători de clasă superioară cum ar fi Cornel Oțelea, Mircea Costache, Ion Bogolea și alții. O contribuție meritorie o aduc la formarea de noi handbaliști cluburile școlare. Foarte multe nume noi întîlnim și în echipele feminine. Echipa „Banatul" din Timișoara și-a compus prima sa garnitură numai din eleve. Jucătoare ca Ana Nemeth, Anca Lucreția, Felicia Gheorghiță, Hedwiga Ziegler de aici, dovedesc încă de pe acum calități excelente. Formațiile „Mureșul" din Tg. Mureș și „Tractorul" din Brașov au și ele în lot numeroase cadre tinere de perspectivă. Cu grijă se preocupă în ultimul timp de primenirea formației sale feminine și clubul „Rapid" din București. Aici activează printre altele eleva Doina Nițu care dovedește calități excepționale pentru postul de portar. Sînt însă și o seamă de cluburi ca de pildă „Progresul" din Capitală sau C.S.M.S. Iași unde pregătirea cadrelor tinere nu este privită cu toată atenția.

Federația de specialitate a luat în vremea din urmă o seamă de măsuri menite să dea posibilitatea tinerelor talente să se afirme, să urce treptele consacrării. A fost organizată competiția dotată cu „Cupa de iarnă" a F.R.H., deschisă în special tineretului. Se studiază posibilitatea începerii unui campionat rezervat numai juniorilor. Pînă atunci s-a inițiat „Cupa sportului popular" pentru juniori în cadrul căreia au loc meciuri deosebit de interesante. La întrecerile din cadrul „Cupei orașului București" vor participa și două echipe de tineret — una de băieți și alta de fete. Desigur că se mai pot lua și alte măsuri. Cei care răspund de handbalul nostru, trebuie să fie mereu conștienți că la dispoziția lor se află un frumos patrimoniu care se cere îmbogățit continuu.

Ion PAVEL

INSTANTANEE

Cine fluieră la urmă fluieră mai bine

Mai zilele trecute răsfoiam „Magazinul". Tocmai reciteam spovedania ghetei de fotbal pe care o publicasem în numărul trecut, cînd telefonul de pe birou începu să sune. Ridic receptorul și aud: „Povești, domnule, povești! Unde-ai mai văzut dumneata să vorbească o gheată de fotbal?" Zic: „Dar cine ești d-ta?" Zice: „Fluier!" Mă gîndesc: Ce ciudat! — și ca să mă conving că am auzit bine întreb din nou: „Fluier?" Zice: „Fluier!" Zic: „Fluier și mai cum?" Zice: „Fluier și atît!" Zic: „Dar ce ești d-ta?" Zice: „Fluier!" Zic: „Nu, nu m-ai înțeles. Întreb cu ce te ocupi?" Zice: „Fluier!" Zic: „Lasă-te de bancuri!" Zice: „Și eu ți-aș spune d-tale să te lași de bancuri, dar asta este meseria dumitale!" Zic: „Ce vrei să spui cu asta?" — și simt că încep să fierb în suc propriu. Zice: „N-am spus nimic cînd ai publicat bancuri mai vechi ori mai noi, cu barbă ori bărbierite, dar acum nu mai tac. Ești un mincinos!" Nu mai zic, ci încep să strig: „Lasă gura!" Zice: „Imposibil. Asta e meseria mea. Nu ți-am spus că sînt fluier?! Sînt fluierul arbitrului Ivănescu și nu pot să cred că o gheată de fotbal vorbește!".

„Ce tot spui? Unde ai mai văzut un fluier să vorbească la telefon?" Zice: „Păi eu nu vorbesc!" Zic: „Dar ce faci?" Zice: „Fluier!" Zic: „Dumneata ești dement cu siguranță!" Zice: „Nu sînt dement cu siguranță, sînt de tablă nichelată, cu șnur!" „Și, la urma urmei, ce dorești?" — îl întreb, dornic să termin această convorbire absurdă. „Să protestez — îmi răspunde. Să protestez împotriva sancțiunii aplicate stăpînului meu, arbitrul Ivănescu. Mai mult decît atît. Vreau să protestez în numele foștilor, actualilor și viitorilor arbitri care au fost, sînt și vor fi criticați pentru felul în care arbitrează o partidă. Sînt direct interesat în această problemă, fiindcă de fapt eu și nu stăpînul meu conduce partida. Căci de fluierat cine fluieră? El sau eu? Eu! Și așa cum un arbitru fără fluier e ca un fluier fără arbitru, tot așa un fluier fără arbitru e ca un arbitru fără fluier. Clar, nu? Uite, de asta protestez și vreau să le iau apărarea!" „N-ai putea fi mai explicit?" „Cum de nu, dar mai întîi n-ai vrea să-ți vorbesc despre soarta ingrată a arbitrului?" „Fluieră, adică spune!" „Uite, de pildă cînd începe o partidă de fotbal, toată lumea știe ce are de făcut: portarul să apere, extremele s-alerge, centrul înaintaș să nu nimerească decît peste poartă, spectatorii să-și încurajeze echipa preferată și Niță Scandal să huiduiască. Pentru toată lumea, deci e limpede ce are de făcut. Numai noi, adică eu și stăpînul meu, nu știm ce ne așteaptă. Noi trebuie să fim obiectivi. Chiar dacă am mers cu „Farul", solist, noi trebuie să fluierăm orice ofsaid al „Farului" și să-i sancționăm de fiecare dată, deși în felul ăsta „Pronosportul" nostru e în aer. Ei, ce crezi că asta e puțin lucru? Sau cînd spectatorii strigă cît pot că e corner, cînd noi am văzut clar că e aut de poartă, crezi că e ușor să dictăm corner? Și totuși noi, cu toată autoritatea, dictăm corner, deși arbitrul de tușă poate să pună stegulețul în foc c-a fost aut. Noi însă nu ne lăsăm influențați. Nu! A fost aut, corner să fie! Sau, de pildă, cîte necazuri avem cu simulanții. E cîte un fundaș care, cînd e meciul în toi, îl lovește pe înaintașul echipei adverse în gleznă. Inaintașul cade lat și nu se mai poate scula. Noi luăm imediat măsuri și-l eliminăm de pe teren, fără vorbă multă, pe... înaintaș. Ca să se învețe minte și să nu mai simuleze altădată. Apoi dăm „minge de arbitru". Logic, nu? Dar să vezi ce încăpățînați sînt simulanții ăștia! Se prefac atît de bine că au fost loviți încît două—trei etape nici nu mai apar pe teren și umblă chiar cu piciorul în ghips. In profesia noastră mai există un principiu: arbitrul e suveran! Dacă a dat o decizie, toată lumea trebuie s-o respecte. Să presupunem că un jucător a făcut hent în careu. Noi fluierăm îndată și dictăm lovitură de pedeapsă. Iar dacă respectivul jucător vine la noi să protesteze, noi nu revenim asupra deciziei ci doar o revizuim puțin: hentul tot se bate dar înspre poarta adversă".

— „In definitiv, de ce-mi spui mie toate astea?"

— „Dar cui ai vrea să spun?"

— „Arbitrului Ivănescu".

— „Păi... el e suspendat!"

— „Cu atît mai bine. Are timp să reflecteze asupra problemelor de arbitraj!"

— „Și eu ce mă fac?"

— „Nu-ți rămîne decît să fluieri a pagubă. Cu fluier! Vreau să spun: cu bine!"

— „Ești un fluieră-vînt!" — se supără el. Ce mă tot iei peste fluierul piciorului? Las-că ne mai întîlnim noi! Ai să vezi că cine fluieră la urmă fluieră mai bine".

Am auzit de la capătul celălalt al firului un declic. Imi trîntise receptorul. De ce s-o fi supărat? Oare din cauza ghetei de fotbal? Și-o fi închipuit c-am inventat toată povestea. Probabil că nu crede c-am auzit-o vorbind. Ce să-i faci: cap de fluier.

Ion Atanasiu-ATLAS

Romanul nostru ilustrat

TARAS BULBA

Adaptare după N. V. Gogol

Ilustrații: Beca RIND

Pagini de letopiseț ne arată cît de viteji se arătau cazacii. Fugeau oștile leșești din cale și însuși hatmanul Potoțki s-a dovedit neputincios în fața acestei puteri de nebiruit. Floarea falnicei lui armate a fost înecată într-un mic riuleț iar hatmanul, împresurat și prins de polcurile căzăcești în tîrgușorul Polonnii, s-a legat cu jurămînt să stăruie pe lîngă rege să facă deplină dreptate cazacilor întorcîndu-le toate drepturile și pronoiile de odinioară. Și cazacii s-au învoit să-l slobozească pe Potoțki împreună cu polcovnicii lui. Numai Taras Bulba nu s-a învoit de fel cu aceea pace. Smulgîndu-și un smoc din părul lui cărunt, strigă:

— Tu hatmane și voi polcovnici! Nu faceți treaba asta muierească! Nu vă încredeți, că o să vă vîndă!

Iar cînd totuși pisarul polcului întocmi zapisul și hatmanul îl întări cu mîna lui atotputernică, el își scoase paloșul de oțel curat și sabia scumpă turcească din fierul cel mai de soi, o frînse în două ca un bețișor și aruncă bucățelele departe zicînd:

— Rămîneți cu bine, dar! Așa precum cele două capete ale acestei săbii nu s-or mai împreuna în veci pentru a face iar o sabie întreagă, așa n-o să ne mai întîlnim nici noi, tovarăși cazaci pe lumea asta. O să vă mai aduceți voi aminte de mine în ceasul morții! Credeți că ați cumpărat liniștea și pacea? O să vă prăpădiți prin beciuri umede, ziditi în hrube de piatră, dacă n-o să fiți fierți de vii în cazane ca niște berbeci!

Și întorcîndu-se spre cazacii lui, Taras Bulba urmă:

— Iară voi, cazacii mei, vreți să vă-nturnați pe la casele voastre, să vă lepădați de credința strămoșească și să duceți în spate popii leșești?

— Ba vrem să mergem cu tine, pan polcovnic! Cu tine! strigară cei din polcul lui Taras.

— Ei, dacă vreți să mă urmați pe mine, haidem — făcu Taras. Acestea zise, dădu bici cailor urmat de credincioșii lui cazaci.

Și începu Taras împreună cu polcul lui să calce așezările leșești îndreptîndu-se spre Cracovia. Vestea isprăvilor lui ajunse la rege care-i dădu strașnică poruncă lui Potoțki să-i prindă pe cazaci.

Șase zile dură urmărirea. Caii cazacilor abia mai puteau îndura goana nebună. Pe malul Nistrului, oștile lui Potoțki îl ajunseră pe Bulba care se statornicise într-o cetate pe jumătate dărîmată pentru a-și lăsa oamenii să se odihnească. Acolo se încinse lupta. Patru zile se bătură cazacii cu oștile leșești iar cînd puterile le scăzură, Taras hotărî să facă o spărtură prin rîndurile dușmanului. Incercarea părea a izbuti datorită cailor lor iuți de picior, dacă deodată Taras nu s-ar

fi oprit strigînd: Stai! Mi-a picat luleaua! Nu vreau să cadă pe mîna procleților. Bătrînul hatman se aplecă să-și caute pipa dar treizeci de leși îi săriră în spate și-i imobilizară mîinile. Hotărîră apoi să-l ardă de viu în văzul lumii. Chiar în acel loc se afla un copac uscat. Il legară cu lanțuri de fier de trunchiul copacului, îi țintuiră mîinile în cuie și începură să clădească rugul. Dar privirile lui Taras se îndreptau spre locul unde cazacii lui se luptau cu leșii. Din locul unde era el legat vedea departe malul Nistrului și cu bucurie observă cîteva luntri legate la țărm. Se aplecă și strigă cazacilor:

— Dați-vă spre mal, spre mal, băieți! Țineți poteca ce coboară prin stînga. Jos sînt niște luntri. Luați-le pe toate, ca să nu vă urmărească.

Vîntul îi duse vorbele și cazacii îl auziră. Ei se repeziră pe poteca care ducea spre riu și se năpustiră cu caii lor ușori peste o prăpastie căzînd în Nistru.

Cînd Taras se uită spre Nistru, cazacii lui ședeau în luntre și visleau cu lopețile. Gloanțele leșilor nu-i mai puteau ajunge.

— Cu bine, tovarăși — le strigă Taras de sus. Să nu mă uitați și chiar în primăvara care vine să vă întoarceți din nou încoace ei, i-ați prins, leși afurisiți? Credeți că se află pe lumea asta ceva care să poată înspăimînta un cazac?

...Limbile de foc începură să se ridice de pe rug și, cuprinzînd picioarele lui Taras învăluiră în vîlvătăi tot copacul. Dar se găsesc oare pe lumea asta ruguri, cazne ori vreo altă putere care să înfrîngă puterea rusească?

(SFIRȘIT)

32 de zile în Brazilia

După 40 de zile de călătorie pe drumuri atît de lungi și pe meleaguri atît de îndepărtate și variate e foarte greu să împărtășești impresiile în cîteva articole. Parcurgînd aproape jumătate din lungimea Ecuatorului, trecînd prin atîtea țări și peste ocean, poposind, pentru prima oară pe tărîmuri atît de pitorești în care întîlnești cele mai izbitoare contraste, amintirile și caietele cu fugitive însemnări te îndeamnă fie să dai un răspuns laconic (a fost „o deplasare foarte interesantă"), fie să așterni pe hîrtie impresiile despre fiecare loc, despre fiecare imagine, despre fiecare om pe care l-ai întîlnit.

Și totuși, zilele petrecute în „țara diamantelor și a cafelei" ca și ediția din acest an a campionatelor mondiale de volei au fost marcate de cîteva momente impresionante prin majora lor semnificație asupra cărora mă voi opri mai mult.

In drumul făcut de-a lungul celor 40 de zile nu am întîlnit numai zeci de țări și orașe, liniștite mări în care se revărsa tot albastrul cerului și fluvii uriașe peste care se arcuiau poduri suple—adevărate monumente arhitectonice. Nu am întîlnit numai oameni de toate culorile și cu obiceiuri dintre cele mai pitorești și mai neașteptate, ci ne-a fost dat ca în cele cîteva zeci de zile să trăim intens, să gustăm din plin frumusețile unei simfonii a anotimpurilor de o măreție și profunzime wagneriană. Cînd am plecat din București toamna ne-a condus pînă la aeroport cu strălucirea ei de bronz, cu copacii desfrunziți și cu buchete de flori mari și albe. Am reîntîlnit-o la Paris. Cîteva ore mai tîrziu, în miez de noapte, la Dakar — pe pămîntul Africii — căldura înăbușitoare, greu suportabilă chiar de băștinași, ne-a amintit de recordurile în materie de temperatură înregistrate în zilele de vară. Și dacă la Rio de Janeiro unde am ajuns a doua zi la ora 9 dimineața (la București era ora 14) vegetația luxuriantă, cerul senin și vestimentația ușoară și subțire ne-a făcut să retrăim în același an — dar la perioade diferite — zile de august, la Belo Horizonte, orașul cu 800.000 de locuitori care ne-a găzduit mai bine de două săptămîni — am avut revelația unei tulburătoare primăveri. Cu 20 de zile mai tîrziu, trecînd cu avionul peste munții și orașele noastre de altitudine, iarna ne-a salutat în vești mîntul ei alb de zăpadă cu care împodobise culmile.

Drumul nostru spre Brazilia s-a încheiat la aeroportul intercontinental din Rio de Janeiro, aeroport udat la marginile lui de apele înspumate ale Atlanticului. De aici, cu un autobuz, am fost transportați la aerogara de trafic aerian intern. Pe drumul, care a durat mai bine de o oră, am întîlnit primele imagini ale unei țări fermecătoare prin peisajele ei, impresionantă prin bogățiile naturale și surprinzătoare prin contradicțiile ei nebănuite, prin proporțiile de masă ale analfabetismului și prin etalarea unei vieți mizere sub podurile și în cocioabele — denumite „favelas" — și care se află la cîțiva pași de monumentale construcții făurite în spirit modernist.

Șoseaua trece prin inima unui cartier populat cu oameni simpli ce se zbat în ghiarele lipsurilor și șomajului. In fața unei cișmele un șir de vreo opt-nouă femei, cu fețele supte de foame, așteptau, la rînd, cu brațele pline de rufe murdare pentru a ajunge la gura de apă să și le spele. Copii, cu fețe arămii, îmbrăcați doar cu cîte o cămășuță alergau pe drumuri cu picioarele pudrate de praf. In fața cîtorva case, oameni mai în vîrstă, sătui de drumurile bătute în căutare zadarnică de lucru, dregeau cîte un obiect casnic sau priveau la mașinile ce goneau pe șosea.

Cînd mașina a făcut un scurt popas un tînăr cu părul cîrlionțat și negru ca abanosul s-a apropiat și aflînd că sîntem străini — ne-a oferit o floare pe care o păstrez și acum, cu drag. A fost primul semn al ospitalității acestor oameni simpli și săraci din Brazilia.

In aceeași zi am vizitat bazele sportive din Rio de Janeiro. Mai întîi am poposit la stadionul Maracana, cel mai mare stadion al lumii. In tribunele sale dispuse circular (de aici și denumirea de „oală din Maracana") și fără nici un stîlp interior — deși sînt acoperite — încap 220.000 de persoane. De jur împrejurul terenului de joc șanțul lat de 4 m și umplut cu apă rece pentru a stăvili manifestările prea temperamentale ale spectatorilor sud-americani, se vede din avion ca o cingătoare strălucitoare, de argint. In apropierea stadionului, sala circulară cu 18.000 locuri s-a dovedit un loc minunat pentru disputarea marilor întreceri de volei.

Cu prilejul plimbărilor pe străzile orașului am întîlnit foarte puține monumente de artă și doar o singură expoziție de pictură. In schimb am fost surprinși de zecile de tablouri, basoreliefuri și chiar statuete ale jucătorilor de fotbal care au cucerit titlul suprem în campionatele mondiale din Suedia. Ne-am convins că Pele este cel mai popular personaj din Brazilia.

In perioada de acomodare am stat la Belo Horizonte, localitate în care am susținut și meciurile preliminare cu formațiile Perului și R. P. Polone. Orașul este capitala statului Minas Gerais și datorită bogatelor resurse de minereu din împrejurimi a devenit un puternic centru minier. Așezat într-o regiune splendidă în care pitorescul palmierilor se armonizează cu suprafețele lucitoare ale lacurilor și cu zgomotul „cascadelor albe" — Belo Horizonte ca toate așezările Braziliei impresionează prin contrastele sale. Am întîlnit pe străzi ca și în sălile de cinematograf și mineri purtîndu-și gînditori grijile zilei de mîine și indieni din Matto Grosso — speriați de cele mai elementare semne ale civilizației — și studenți în nesfîrșite rînduri în fața unor modeste cantine, cu toții deosebindu-se total de cei ce purtau veșminte luxoase și bijuterii.

După zilele de antrenament ne-am întîlnit cu cele două formații amintite. Echipa R. P. Polone a pus în joc toată energia și tot talentul unor sportivi bine pregătiți dintre care s-a remarcat în mod special Rutkovschi.

Formația statului Peru are o valoare modestă, deși jucătorii fac dovada unor prețioase calități fizice. Niciunul din meciuri nu a ridicat probleme prea dificile pentru formația noastră și cu cartea de vizită de cîștigători ai meciurilor din serie ne-am prezentat la turneul final desfășurat la Rio de Janeiro.

Primele evoluții ale unei echipe de sportivi români în Brazilia au stîrnit un viu interes și o mare curiozitate.

Dar despre aceasta vă vom vorbi în numărul nostru viitor.

Ing. Marcel RUSESCU
maestru al sportului

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

O bună gospodină ştie că...

...obiectele de aluminiu devin ca noi dacă le curăţim cu o bucată de flanelă impregnată cu săpun.

...obiectele de argint se curăţă cu o bucată de flanelă îmbibată cu spirt denaturat.

...obiectele de bronz se curăţă cu apă cu fulgi de săpun, în care s-a adăugat o lingură de amoniac la o jumătate de litru de apă. Se clătesc apoi cu apă curată şi se lasă să se usuce.

...obiectele de aramă se curăţă cu o soluţie de acid oxalic (atenţie, este otrăvitor).

...obiectele din fier forjat ruginite, se curăţă mai întîi cu glaspapir. Apoi se lustruiesc cu ceară.

...oglinzile se spală cel mai bine cu apă în care am pus o cantitate egală de spirt denaturat.

...storurile din material plastic trebuie întîi periate din interior, apoi şterse la exterior cu o cîrpă umedă.

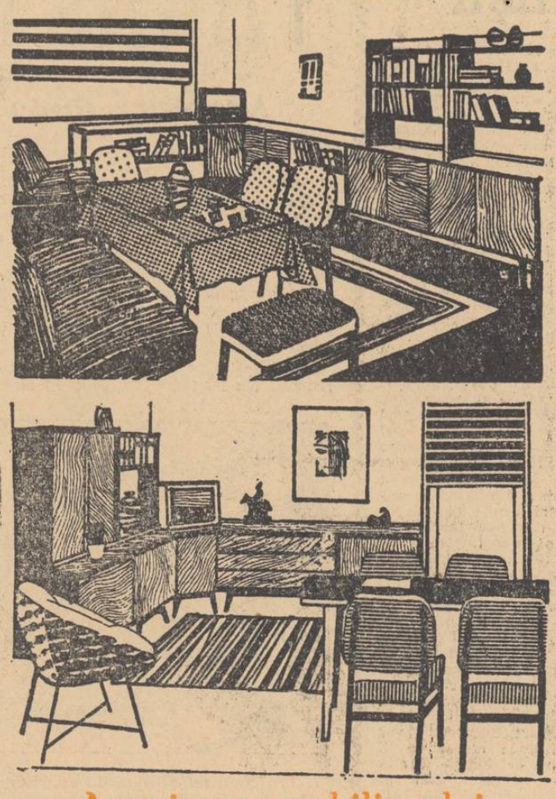

Aranjarea mobilierului

...în noua locuinţă este de multe ori, o problemă spinoasă. Trebuie folosit spaţiul existent la maximum fără a stînjeni circulaţia prin cameră avînd şi grijă ca toate să fie cît mai la îndemînă.

Dăm mai sus două schiţe în care se văd aranjamente practice şi care pot fi călăuze celor ce se ins talează în locuinţă nouă.

PENTRU IARNA

1. Mantou cu guler mare, adîncit în faţă, croit chimono cu tighel pe cusătura mînecii. Buzunarul cu o clapă format dintr-o linie ce porneşte de sub braţ. Linia mantoului dreaptă.
2. Haină sport închisă cu nasturi ascunşi cu cordon prins în doi nasturi, formînd garnitură cu nasturii de pe guler. Buzunare mari aplicate.
3. Mantou închis la două rînduri de nasturi, guler cu blană, croiala chimono cu o platcă care se continuă şi la spate. Mîneca mai largă jos, linia hainei este evazată.
4. Mantou cu croială raglan foarte adîncă, pînă în talie, accentuat printr-un tighel. Mîneca este mai strînsă jos. Gulerul este croit o dată cu faţa. Închis cu un nasture mare. Spatele chimono.

Desene de Beatrice BOBOCEA

Sfaturi cosmetice

Este dăunătoare folosirea pudrei? Cum trebuie folosită? Se recomandă şi în cazul tenurilor uscate? Iată cîteva din întrebările frecvente puse de cititoarele noastre în scrisorile pe care le primim. În cele ce urmează voi căuta să dau cîteva sfaturi în legătură cu folosirea pudrei.

Pudrele obişnuite obţinute din ingrediente de calitate bună, fără a conţine substanţe toxice, folosite în mod raţional au în general efect binefăcător pentru piele. O pudră bună trebuie să fie aderentă, omogenă, inofensivă, adică să nu conţină substanţe ca săruri de bismut, mercur, plumb, să nu astupe porii, să absoarbă secreţiile prea abundente ale glandelor sebacee şi sudoripare, să acopere parţial diferite pete şi neregularităţi ale pielii, să ferească pielea de praful din atmosferă, să nu se şteargă de pe faţă prea repede. Industria noastră cosmetică pune la dispoziţia publicului un sortiment variat de pudre de calitate superioară, ca spre exemplu: Carmen, Pompeia, Vals etc.

Pentru a satisface exigenţa consumatorilor de curînd s-a pus în vînzare pudra compactă Carmen. Desigur în folosirea pudrelor ca şi în cazul cremelor este necesar să ţinem seama de natura tenului respectiv. În cazul tenului uscat înainte de pudrare se recomandă să se aplice pe obraz o cremă grasă, nutritivă

PUDRA

sau coldcremă. De asemenea cantitatea de pudră va fi cît se poate de mică pentru a nu usca pielea. Cînd dorim ca pudra să fie mai groasă putem adăuga la compoziţia ei 1 la sută lanolină hidratată. În cazul tenurilor grase înainte de pudrare se aplică de asemenea o cremă pe bază de stearat, dacă tenul este foarte gras se pudrează direct. Deoarece pudra are şi acţiune absorbantă a grăsimii ea poate fi folosită des şi din abundenţă. În cazul tenurilor excesiv de grase folosirea pudrelor este o necesitate tocmai pentru că ea absoarbe grăsimea şi face să dispară luciul pielii. De asemenea este recomandabil să conţină sulf p.p.

Pudrarea se face cu ajutorul unui puf sau cu un tampon de vată, îndepărtînd apoi excesul de pudră cu o periuţă specială. Pentru menţinerea pudrei pe obraz mai mult timp şi îndepărtarea excesului, după pudrare se poate aplica pe tot obrazul o bucată de flanel sau pînză înmuiată în apă rece şi stoarsă bine. Pudrele nu trebuie confundate cu fardurile deoarece pe de o parte ele nu conţin cantităţi mari de substanţe colorante, pe de altă parte prin folosirea lor nu se urmăreşte colorarea pielii ci accentuarea culoritului natural al pielii feţei. De aceea trebuie să alegem pudra a cărei culoare se potriveşte cel mai bine cu culoarea naturală a tenului nostru. O pudră nepotrivită ca nuanţă provoacă efecte inestetice.

Deoarece pudrele au acţiune astringentă (string pielea şi micşorează porii) şi acţiune calmantă în cazul pielii iritate, se recomandă a fi folosite de femei în urma depilării părului de pe obraz sau de pe picioare. Indicăm mai jos formula unei astfel de pudre: Amidon de orez 40 g, oxid de zinc 40 g, caolin 20 g. Bărbaţii, după bărbierit, pentru calmarea roşeţii obrazului iritat de lamă, în special cei care au pielea sensibilă, pot folosi următoarea pudră: caolin coloidal 55 g, oxid de zinc 15 g, oxid de titan 5 g, carbonat de magneziu 5 g, talc 20 g, colorant, parfum după dorinţă.

În cazul transpiraţiei excesive este de asemenea recomandată folosirea pudrelor. Iată formula unei pudre dezodorante şi antisudoripare: acid salicilic 1 g, acid tartric 5 g, acid boric 10 g, oxid de zinc 40 g, talc 45 g. În cazul transpiraţiei mîinilor sînt recomandate pudrările dese cu următoarea pudră: oxid de zinc 25 g, licopodiu 20 g, tanin 15, talc 40 g.

În afară de pudrele de mai sus pentru îngrijirea corpului se folosesc pudrele de talc sau pudrele de corp care sînt amestecuri de diverse pulberi, în care predomină talcul, avînd proprietăţi absorbante, aderente, calmante, antiseptice ca spre exemplu: talc 95 g, acid boric 5 g.

Anca BOGDAN

CURIERUL NOSTRU

Z. ST. — Tg.-Jiu: Cele întîmplate sînt desigur neplăcute, îndeosebi prin faptul că v-au determinat să fiţi mai neîncrezătoare, chiar şi în posibilităţile dv. Lucrurile nu sînt însă de natură să vă îngrijoreze atît de mult. Vă veţi putea îndeplini dorinţele fără să aveţi prin aceasta neplăceri. În ce priveşte cea de a doua întrebare, răspunsul nostru este pozitiv. Există posibilităţi ca totul să fie îndreptat.

M. V. — Comăneşti — N-am vrut ca aşteptarea să vă fie zadarnică şi aşa cum obişnuim, răspundem şi la rîndurile dv. Chestiunea privitoare la film, vedem că aţi rezolvat-o prin propriile forţe. E foarte bine! În ceea ce-l priveşte pe Ibrăileanu, desigur, n-a fost niciînd directorul „Vieţii Româneşti", deşi a fost propriu-zis sufletul acestei publicaţii. Vă dăm deci dreptate şi în această privinţă. S-ar părea că aţi putea să ne scrieţi mai mult şi despre mai multe lucruri. De ce nu încercaţi?

C. O. V. — Cluj: Modelele pe care le publicăm pot fi — în unele cazuri — folositoare şi pentru dv. La o rubrică specială ne vom gîndi de aici înainte şi sperăm că propunerea dv. va fi înfăptuită. La celelalte întrebări veţi găsi răspuns la paginile sau rubricile respective.

ION CIUCHI — Mircești — Am oprit materialul pentru publicare.

ŞTEFI — Bucureşti: Sîntem desigur de acord cu propunerea dv. de a veni să stăm mai pe larg de vorbă. Poate vom reuşi să rezolvăm ceva. Trebuie să reţineţi însă faptul că pînă nu terminaţi şcoala, ceea ce doriţi dv. va fi mai greu de îndeplinit. Înţelegem nerăbdarea dv. şi mai ales cauzele ei, dar nu este bine să treceţi şcoala pe planul al doilea. Mai aveţi doar cîteva luni.

IOSIF CAPUŞE — Bucureşti — Ceea ce aţi citit în revistă era o informaţie, nu un articol amplu, bazat pe cine ştie ce lucrări. Ca atare nu sîntem în măsură să vă punem la dispoziţie o bibliografie.

GABRIELA — Galaţi: Din păcate se mai întîmplă din cînd în cînd asemenea lucruri cauzate de stări excesive de nervozitate. În asemenea clipe asigurarea liniştei necesare depinde foarte mult de calmul şi înţelegerea dv., de felul cum veţi şti să discutaţi fără a crea animozităţi. Desigur că asemenea discuţii trebuie refuzate apoi în alte condiţii pentru a lămuri lucrurile şi a le pune la punct. Credem că nu este cazul să daţi celor petrecute o importanţă mai mare decît o merită. Adoptînd o atitudine îngăduitoare dar demnă, veţi reuşi să clarificaţi în bine totul.

ION URSU — Cărămidari (Tr. Severin) — Redacţia noastră nu se ocupă cu difuzarea revistei. Aceasta cade în sarcina organelor P.T.T.R.

MIHAELA RĂDUŢ, strada Măraşti nr. 28 A. Roşiorii de Vede: Vă publicăm adresa pentru a putea face schimb de vederi cu tinerii din ţară.

ASAN ICSMEN — Medgidia — Yves Montand, cunoscutul cîntăreţ francez este şi actor de film. Ţara sa de reşedinţă este Franţa. Sperăm că v-am dat o mînă de ajutor să ieşiţi din încurcătura în care aţi fost pus.

ADA C. — Suceava: Sîntem în totul de acord cu punctul dv. de vedere. Pe primul plan stă desigur talentul. Cu toate acestea va trebui să vă pregătiţi cu foarte multă seriozitate. În aceste condiţii succesul va fi asigurat. Este bine să vă preocupaţi de rezolvarea problemei pe care ne-o ridicaţi, întrucît şi aceasta îşi are importanţa ei. Aveţi timp suficient să urmaţi tratamentul adecvat pentru a retuşa acest mic neajuns.

COSTEL IORDACHE — Hunedoara — Ca arbitru de fotbal, vă consideraţi intrat în categoria celor „fluieraţi". Nu credem că aveţi dreptate, fiindcă nu totdeauna se întîmplă acest fapt. N-aţi fost niciodată martor al aplaudării unor arbitri care şi-au făcut impecabil datoria? Credem că da. Depinde de dv. cum vă veţi comporta pe teren pentru a întruni aprecierile spectatorilor.

ADINA — Deva: La începutul lunii decembrie, veţi găsi în pagina noastră modelele ce vă interesează.

CLAUDIU RADIANU — Vasile Roaită — Institutul de Istorie al Academiei R.P.R. este cel mai competent în a vă da un răspuns complet. Dar înainte de a încerca aici, faceţi un drum şi pe la tov. Canarache, directorul muzeului arheologic din Constanţa şi solicitaţi-i ajutorul. V-ar putea face o demonstraţie şi pe concret, cu piesele ce le are la dispoziţie.

NUŞA — Bucureşti: Sînteţi într-o perioadă cînd aveţi nevoie de foarte multă linişte. De aceea nu sîntem de părere să creaţi complicaţii, care nu ar duce la un rezultat bun nici în alte condiţii. Sfatul ce vi s-a dat în această privinţă nu-l socotim deloc potrivit. Nici atunci cînd aţi ridicat probleme de acest fel în faţa cunoscuţilor nu aţi procedat bine. Lucrurile de această natură sînt foarte delicate şi cel mai bine este să fie discutate şi lămurite direct şi numai între cei interesaţi. Noi credem că se va schimba radical situaţia peste cîteva luni cînd veţi desăvîrşi ceea ce înfăptuiţi acum. Este bine să discutaţi numai atît cît este necesar pentru a clarifica unele lucruri, înlăturînd discuţiile repetate şi unilaterale.

A. PANICAN — Oraşul P. Groza — Oradea — Profesiunea de traducător, ca orice profesie calificată se atestează pe baza unor examene care să verifice pregătirea dv. în specialitate. Va trebui deci să vă adresaţi Ministerului Învăţămîntului şi Culturii, care organizează asemenea examene.

E. G. — Bucureşti: Hotărîrea pe care aţi luat-o, de a lichida situaţia existentă, este cea mai bună. Într-adevăr, oricîte eforturi aţi mai fi făcut, nu aţi fi putut schimba absolut nimic. Ce bine era dacă în urmă cu doi ani, aţi fi avut ceva mai multă voinţă! Este totuşi bine că măcar acum, după ce v-aţi convins personal, aţi acţionat hotărît. Cele ce aţi întreprins pînă acum sînt lucruri bine chibzuite. După ce vă veţi consolida situaţia materială în curs de formare, veţi putea rezolva toate celelalte chestiuni. Pînă atunci aveţi concursul rudelor care vă vor ajuta să treceţi cu bine perioada grea care vă aşteaptă. Va trebui însă să faceţi apel la răbdarea şi voinţa dv., la toată puterea de muncă ce o aveţi, pentru a rezolva în condiţii cît mai bune problemele ce vă stau acum în faţă. Sînteţi încă tînără şi aveţi toate posibilităţile de a vă crea o altă perspectivă în viaţă. Fiţi mult mai încrezătoare. Veţi reuşi cu siguranţă. Mai scrieţi-ne.

N. CHELU — Bucureşti — Ar fi utilă — nimic de zis — prezentarea ţărilor din lume după alfabet. Dar credem că mai utilă este prezentarea situaţiei internaţionale, în desfăşurarea ei actuală. Aceasta o cere realitatea şi, bineînţeles, o cer cititorii revistei noastre, dornici să cunoască mai îndeaproape aceste probleme atît de importante.

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Supă de cartofi; limbă rasol cu sos de hrean; budincă de orez.

— Conopidă cu maioneză; mîncare de praz; lapte de pasăre.

— Cartofi cu brînză; chiftele cu varză călită; plăcintă cu mere.

Supă de găină; pasăre cu mazăre; fructe.

— Omletă cu şuncă; pap.icaş cu carne de porc; compot de caise.

— Ciorbă de carne; musaca de cartofi; mere.

— Macaroane cu parmezan; friptură de porc la cuptor; spumă de şocolată.

FICATUL

Ficatul este un aliment foarte hrănitor şi în acelaşi timp are şi o mare valoare nutritivă. Cel mai întrebuinţat este cel de viţel şi de porc, însă cel mai gustos este ficatul de gîscă.

BUDINCĂ DE FICAT

Cantităţi pentru 3 persoane: 250 g. ficat, 2 felii de franzelă, o ceapă prăjită, un ou, o ceaşcă de sos alb, grăsime. Se fierbe ficatul după care se dă prin maşina de tocat carne împreună cu pîinea muiată, la care se adaugă o ceapă prăjită, un gălbenuş de ou şi albuşul bătut spumă, sare şi piper după gust. Acest amestec îl turnăm într-o formă tapetată cu pesmet şi-l lăsăm să fiarbă la bain-marie 3 sferturi de oră. Se serveşte cu un sos alb.

SUFLE DIN FICAT DE VACĂ

Cantităţi pentru 6 persoane: 500 g. ficat, 100 g. unt, 60 g. slănină, două ouă, un pahar de vin alb, 200 g. smîntînă. Se fierbe ficatul împreună cu slănina. Se dă totul prin maşină de 2—3 ori după care se freacă bine cu cele 100 g. unt, 2 gălbenuşuri, paharul de vin, sare şi piper. Cînd a devenit o cremă compactă adăugăm şi albuşurile bătute spumă. Totul se răstoarnă într-o formă tapetată cu pesmet şi se fierbe la bain-marie 30 de minute. Se serveşte cu smîntînă.

ŞNIŢEL DIN FICAT DE PORC

Cantităţi pentru 3 persoane: 250 g. ficat, 3 linguri făină, un ou, pesmet, grăsime, sare şi piper. Ficatul se taie felii, nu prea subţiri, pe care le presărăm cu puţină sare şi piper, le tăvălim prin făină, ou, pesmet şi le prăjim în grăsime încinsă. Se serveşte cu garnitură de cartofi sau legume sote.

PATE DE FICAT

Cantităţi pentru 3 persoane: 250 g. ficat, 3 ouă, 200 g. unt, sare, piper. Se pune ficatul la fiert, după care se dă prin maşină de cel puţin 2—3 ori. Untul frecat separat spumă, se adaugă la ficat împreună cu cele 3 gălbenuşuri de ou răscopt, sare şi piper după gust. Toată această compoziţie o frecăm bine de tot pînă devine o pastă omogenă. Apoi, umplem cu această cremă jumătăţile de albuşuri pe care le asezăm pe un platou garnisindu-le cu verdeaţă.

GĂLUŞTI DE FICAT

Cantităţi pentru 4 persoane: 300 gr. ficat de viţel, 60 g. unt, 100 g. franzelă, o ceapă tăiată mărunt, verdeaţă, 1 ou, sare şi piper. Prăjim ficatul cu ceapa tocată mărunt. Cînd s-a răcit îl dăm prin maşină împreună cu franzela muiată în lapte sau apă. La această compoziţie adăugăm un ou, sare şi piper. Formăm mici găluşti pe care le fierbem în apă cu sare. Le servim la supă.

Modele de încălţăminte pentru 1961

Am admirat în sala expoziţiei de încălţăminte de la fabrica clujeană „Ianoş Herbak" pantofii supli şi comozi ai anului 1961, coloritul lor bogat. Am recunoscut în aceasta, alături de strădania muncitorilor făuritori, talentul şi fantezia creatorilor de modele. Iar rîndurile de faţă sînt dedicate rezultatelor muncii acestor creatori.

Un model nou, mai bun şi mai frumos decît cel ce l-a precedat, nu este un lucru tocmai simplu de făcut. Creatorul petrece ceasuri întregi în tovărăşia revistelor de specialitate de la noi şi din alte ţări. Cercetează atent şi alege tot ce i se pare mai estetic, mai reuşit. Urmăreşte de asemenea minuţios linia nouă şi coloritul în moda îmbrăcămintii iubitor al frumosului şi artist în felul său, el îşi imaginează apoi acele modele care se potrivesc cel mai bine anotimpului, diferitelor vîrste şi vestmintelor.

Mai întîi, viitoarele modele prind chip sub forma schiţelor. Cele mai bune dintre acestea sînt selecţionate de o comisie. După prototipul lor se croiesc feţele. Urmează tălpuirea şi finisarea. Acum ideea s-a transpus în realitate.

Ca să fii bun creator de modele, e necesară, se înţelege, pasiune pentru munca ta. Un astfel de om e şi Bela Toth — cel mai vechi în meserie dintre modelierii de la „Ianoş Herbak". În cei 27 de ani de cînd are această profesie, el a întocmit, de pildă, impresionanta cifră de peste 300.000 de schiţe. Adevărat maestru, ne-a mărturisit că numai talentul nu e totuşi de ajuns; cînd creezi un model, trebuie să cunoşti foarte bine şi cum se face pantoful, în ce mod este el uşor, şi flexibil, cu profil elegant. Acestea sînt şi principalele trei însuşiri care se cer în moda actuală la încălţăminte. Colectivul de creaţie de la fabrica „Ianoş Herbak", preocupat continuu de cresterea în acest sens a calităţii produselor, a pregătit pentru 1961 o colecţie de modele dintre care numeroase sînt originale, iar altele mult îmbunătăţite faţă de anii trecuţi. La alcătuirea colecţiei s-a ţinut în cea mai mare măsură seama de sugestiile vizitatorilor celui de-al doilea pavilion de mostre de la Bucureşti.

Astfel, la încălţămintea pentru femei a fost adoptat calapodul mai subţire, iar tocul jos a fost îngustat şi înălţat la 3 cm.

Anul viitor se vor produce pentru femei mai mulţi pantofi balerin şi sandale tip italian, cu barete din piele în diferite culori şi talpă microporos asortată.

Culorile care au fost preferate sînt cele vii şi pastel: roşu, verde, bleu, bleu-verde, vernil, violet deschis, bej de diferite nuanţe etc.

Lucruri noi au fost introduse pe scară largă şi la încălţămintea bărbătească. Fabrica va livra într-o proporţie însemnată pantofi ascuţiţi, cu toc a cărui suprafaţă a fost redusă. Foarte aplicată a devenit şnitul închis, care subliniază supleţea pantofului. S-a asigurat o flexibilitate mai mare, datorită sistemului de tragere a cusăturilor prin brant şi lipirea tălpii exterioare. Pentru a se ajunge la o greutate mai mică a pantofilor bărbăteşti se întrebuinţează acum materiale de umplutură mai uşoare.

Colectivul de creaţie a folosit larg şi procedeul combinării pieilor şi culorilor reuşind să obţină o varietate de modele foarte atrăgătoare. Astfel, la încălţămintea bărbătească se va lucra, bunăoară, cu box, cu box-bizon, şi box-piele şrumf (contractată prin procedee chimice). La culori este asortat bejul cu alb, negru cu alb. La modelele pentru femei combinaţiile cele mai frecvente sînt: verde cu alb, roşu cu alb, bleu cu alb.

O atenţie sporită s-a acordat încălţămintei de iarnă. Pentru femei au început să fie produse în serie ghetuţe îmblănite şi căptuşite cu blăniţă textilă care e foarte călduroasă. Culorile sînt: maron, negru, roşu, nisip, bej. Talpa va fi cel mai adesea din crep ondulat, foarte practic pentru timp rece şi gheaţă.

Acum creatorii de modele de la „Ianoş Herbak" lucrează la găsirea unor noi soluţii care să ducă la îmbunătăţirea calităţii produselor. Pentru aceasta ei au în vedere două coordonate: practicul şi esteticul.

Cunoscînd bunul renume al fabricii clujene, cumpărătorii din întreaga ţară se aşteaptă ca modelele pentru 1961 să fie mai frumoase şi mai bune decît cele de pînă acum. Să sperăm că aşteptările lor vor fi din plin răsplătite.

C. GHELEA

Dezinfectarea locuinţelor

Orice gospodină trebuie să cunoască regulile generale de dezinfecţie ale locuinţei, pe care să le aplice la nevoie, ajutînd astfel organelor sanitare la combaterea focarelor de infecţii. Astfel, pentru spălarea closetelor, precum şi pentru stropirea abundentă a lăzilor de gunoi şi a locurilor unde se depozitează în mod curent aceste lăzi este indicat să se folosească soluţii de 10—20 la sută (100—200 gr. la un litru de apă) de clorură de var, fie că e sub formă de bulgări sau de var nestins. Aceste materiale se pot procura de la circumscripţia medicală respectivă sau de la Sanepidul raional. Cu aceleaşi bune rezultate, în special la ţară, se poate folosi laptele de var care se obţine prin amestecarea varului nestins cu apă, în proporţie de 1 kilogram la 5 litri de apă. Aceluiaşi scop îi foloseşte şi creolina, în soluţii de 5—10 la sută, amestecată bine cu apă pînă se obţine un lichid păstos, precum şi cloramina, sub formă de tablete sau de praf, care se dizolvă în apă (100 gr. la un litru de apă).

În sfîrşit, pentru dezinfecţia curentă a duşumelelor, uşilor, ferestrelor, mobilei nelustruite — de exemplu, celei de bucătărie —, de bun efect este spălarea cu apă caldă cu săpun şi sodă sau leşie. Să nu uităm de asemenea că un bun agent de distrugere a microbilor este oxigenul din aer şi razele ultraviolete ale soarelui. Se vor lăsa deci cît mai mult ferestrele încăperii deschise.

TIPARUL PRACTIC

Îmbrăcăminte călduroasă pentru copii

Mai jos vă prezentăm o serie de modele de cămăşi de noapte, pijamale şi capoate care pot fi purtate şi ca hăinuţe de casă. Materialele cele mai potrivite pentru confecţionarea acestor lucruri sînt în general finetul, pichetul (pluşat sau nepluşat), moltonul sau sîbirul. Garniturile, se fac din panglici, danteluţă, suitaş sau materiale imprimate cu flori sau buline.

Tiparele de mai jos sînt făcute pe pătrăţele socotite cu latura de 10 cm. pe care le puteţi mări sau micşora în raport cu statura copilului. Figura nr. 1, reprezintă jumătate de spate; nr. 2, jumătate de faţă. Pentru capot se lasă la mijlocul feţii, atît cît dorim să se petreacă. Liniile punctate de figurile nr. 1 şi 2, arată diferitele transformări pe care trebuie să le faceţi tiparului pentru a obţine fie o pijama, fie cămaşă de noapte sau capot. Figura nr. 3, reprezintă tiparul mînecii; nr. 4, gulerul cu colţ; nr. 5, gulerul rotund, iar nr. 6, pantalonul de pijama.

Pentru a putea executa cît mai frumos aceste modele pentru copiii dvs., vă arătăm cum trebuie să procedaţi la aplicarea garniturilor. Nr. 1: volănaş avînd marginea din picouri făcute din găurele tăiate la mijloc; nr. 2-a: aplicarea volănaşelor din acelaşi material sau din dantelă; nr. 3-a: două bucăţi de material unite prin dantele; nr. 4-a: unirea a două părţi de material prin barete sau cheiţe, lucrate în feston sau druguleţ.

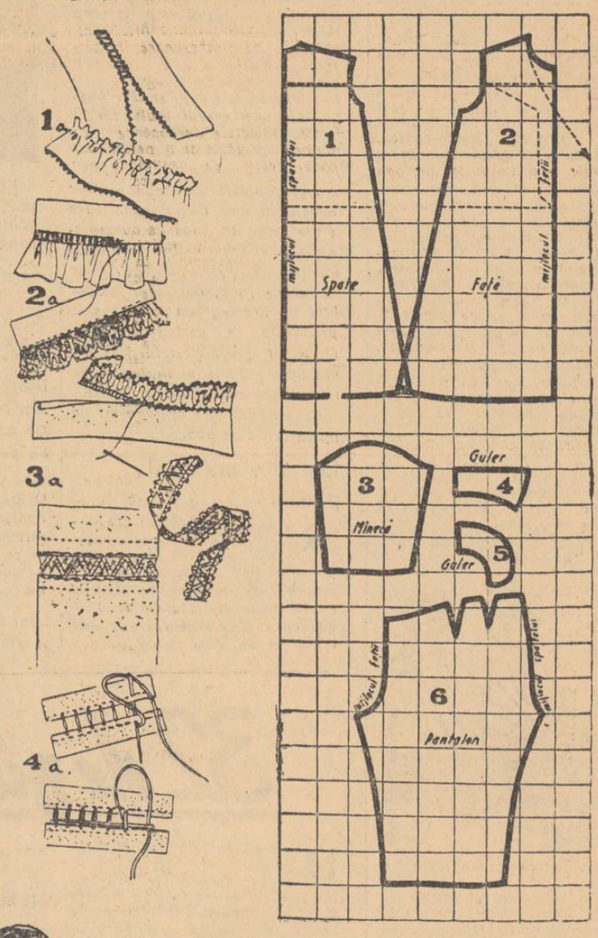

Fel de fel

Noi vestigii ale oamenilor din epoca de bronz

În grota Kurteke-Sai, situată la vreo 40 de km. de Murgab (Pamir) s-a descoperit o tabără a oamenilor preistorici, datînd din epoca de bronz. Se presupune că stratul scos la iveală datează de la sfîrșitul celui de-al doilea mileniu sau începutul primului mileniu înaintea erei noastre. În cenușă s-au găsit bucăți de sălcii carbonizate, resturi de oase de animale și un colț de mistreț. De remarcat este faptul că în estul Pamirului nu mai există acum sălcii și că mistreții au abandonat de mult acest ținut. S-au descoperit de asemenea vîrfuri de săgeți din bronz și cioburi de ceramică. Un interes deosebit suscită o țintă din piatră care păstrează amprenta cojii de tulpină cu care se lega de săgeată.

Această descoperire prezintă o mare importanță pentru savanți deoarece pînă acum nu se știa cum fixau oamenii preistorici țintele de piatră la săgeți.

Istoricul V. Ranov, pe care studiul trecutului îndepărtat al Pamirului îl preocupă în mod deosebit, a mai făcut și alte descoperiri interesante. În anul 1957 el a scos la iveală o așezare datînd din epoca de piatră, adică din epoca cuprinsă între mileniile VIII și V î.e.n. infirmînd astfel ipoteza că din cauza climei sale austere Pamirul n-a fost locuit în acea perioadă. Ultimele date ale arheologilor sovietici demonstrează fără putință de tăgadă că această regiune cu climă temperată (dovadă bucățile de sălcii și colții de mistreți găsite) era locuită în acea epocă. Odinioară acest ținut muntos era acoperit de păduri întinse și pășuni bogate care permiteau oamenilor să se îndeletnicească cu vînătoarea și creșterea vitelor.

Clima podișului Pamir s-a răcit subit fapt care a avut loc în decursul ultimelor milenii. Atunci au fost nevoiți locuitorii de aci să-și părăsească patria îndreptîndu-se spre regiuni mai calde cum e Asia Centrală și nordul Indiei.

Autobuze „pitice"

Spriditis înseamnă în limba letonă degetul cel mic al mîinii. Acest nume l-au dat muncitorii fabricii din Riga, primului născut al industriei de automobile din Riga, un automobil cu 9 locuri, cu o viteză de 80 km. pe oră care consumă 13 litri benzină la suta de km.

Spriditis are de acum un concurent. E vorba de un alt autobuz mic „Latria", destinat transportului a 10 persoane. Acesta are acoperișul din sticlă organică, parcurge 95 km pe oră și consumă 15 litri benzină la suta de km.

Aceste autobuze pot fi adaptate la nevoie și pentru transportul mărfurilor. Totodată ele sînt dotate cu un sistem special de încălzire și ventilație.

De la styl la stilou

De cîțiva ani, un grup de filologi sovietici și-au concentrat atenția asupra limbei Incașilor, vechii stăpînitori ai întinselor podișuri din America de Sud. Dificultățile deosebit de mari pe care le-au avut de înfruntat s-au datorit în primul rînd faptului că „scrierea" Incașilor nu era bazată pe un sistem grafic, ci pe un principiu de înodare anumită a unor șfori, foarte complicat dar foarte ingenios. Ciudățenia acestui fel de a „scrie" face ca rezultatele fructuoase ale cercetărilor să aibă, pentru oamenii de știință, o importanță cel puțin egală cu cea a descoperirii — în veacul trecut — a tainelor hieroglifelor egiptene, de către Champollion. Acesta însă a pornit de la inscripții încrustate în piatră, ori zgîriate pe piele de animale, cu acea primă unealtă de scris, rudimentară, cunoscută de om : stylul.

Se poate spune, bineînțeles, că toți cei care scriau în vechime, aveau stil, căci pironul de fier cu vîrful bine ascuțit sau bucata prelungă de piatră dură cu care se zgîriau tăblițele de cărămidă, piatră, metal sau lemn ale primelor ere istorice, se numesc stilosuri, fiind botezate astfel de către greci, cu toate că stilurile aparțin unor perioade mult mai vechi decît aceea a civilizației eline.

Așadar primii „scriitori" gravau în piatră sau metal, scrisul lor fiind nu numai un meșteșug, ci o adevărată artă, îmbrățișînd cu cea a desenatorului, căci scrierea însemna, de fapt, reducerea sintetică a unor imagini plastice. Cu vremea, stylul se modifică, subțiindu-se și șlefuindu-se, alungindu-se în așa fel încît el începe, în vremea culturii Greciei antice, să semene tot mai mult cu tocul zilelor noastre.

Romanii, care înlocuiesc tăblițele de cărămidă, care fuseseră aduse în Europa din Asia, cu foile elefantine, plăci subțiri de sidef lustruit, încep să folosească styluri de metal, cu vîrful de gresie, pentru ca apoi să utilizeze stylurile de os, cu care scriau pe tablele cerate, plăci de lemn de esențe tari (cedru, tisă, sicomori sau cipreși) acoperite cu un strat subțire de ceară care permitea păstrarea nealterată a direi lăsate de styl.

Paralel cu stylul, cultura antică cunoaște încă o unealtă de scris : calamusul, folosit îndeosebi de egipteni, care în loc de tăbliță de lemn, sau metal, scriau pe foile de papyrus. Calamusul a fost adus tot din Orient, chinezii cunoscînd încă de acum 3-4 milenii o unealtă de scris, denumită ming, construită dintr-o bucată lunguiață de pai de orez, întărită prin lăcuire și ascuțită la vîrf. Calamusul egiptean era făcut din trestie, avînd un cioc despicat în două la vîrf, aidoma peniței de mai tîrziu. În Europa calamusul persistă pînă în secolul X, fiind însă lucrat din metal, adesea din argint.

Apoi, calamusul cedează locul penei de gîscă, unealtă de scris cu cea mai îndelungată perioadă de întrebuințare, dăinuind aproape un mileniu. De fapt, cea mai des folosită pană era cea de lebădă, teaca puternică, cornoasă a penei fiind subțiată și despicată la vîrf, ca la calamus. Cu pana s-au scris cele mai însemnate opere ale literaturii feudale și moderne : cîntările „Divinei Comedii" ca și vechile hrisoave, tragediile lui Shakespeare și poemele lui Pușkin.

Penița metalică nu apare la mijlocul secolului al XIX-lea, așa cum s-a crezut mult timp. Printre obiectele descoperite la Pompei s-a găsit și o peniță de bronz, destul de asemănătoare celei a zilelor noastre, care se păstrează la muzeul din Napoli. Tot așa, ca rarități, existau și în Evul Mediu penițe de aur sau de argint, folosite mai ales ca podoabă și mai puțin la scris. Dar acum vreo sută de ani penița metalică dobîndește supremația, odată cu inventarea tocului, suportul ei de lemn sau metal. Prima industrie de penițe, lucrate din oțel de Sheffield, s-a întemeiat în orașul englez Birmingham, prin 1857. Cu timpul, fabricarea peniței se răspîndește în toată lumea, formele lor deosebite fiind adaptate la felurite scrieri caligrafice : cursive, gotice, ronde sau bastarde. Penița metalică va fi însă încă de la sfîrșitul veacului trecut, concurată serios de tocul rezervor, denumit la origină, în amintirea strămoșului antic, stylograf, iar prin prescurtare, stiloul timpurilor noastre, cu piston sau vacuumatic, cu cerneală sau pastă, cu penița clasică sau cu dispozitiv automat, stiloul care a devenit o unealtă indispensabilă omului modern.

Dinu MORARU

Giganți ai scrisului

Istoria literaturii cunoaște numeroase cazuri de autori care au scris... biblioteci întregi. Celebru în această privință a fost scriitorul francez Alexandru Dumas-tatăl (1803—1870) autorul popularelor romane : „Contele de Monte-Cristo", „Cei trei muschetari" și „Vicontele de Bragelona". Dumas a scris singur 257 volume de romane și 25 volume de teatru, fără a mai socoti pe cele scrise în colaborare cu alți autori. Raportînd numărul volumelor pe care le-a publicat la anii pe care i-a trăit, ajungem la concluzia că el trebuie să fi scris cam un volum pe... săptămînă.

Totuși, Dumas a fost întrecut de mulți autori. Didymus, contemporanul lui Alexandru Macedon, a scris peste 4000 de volume, tratînd cele mai felurite probleme de la gramatică la științe naturale. Cam tot atîtea volume i se atribuie contemporanului său Origene, a cărui fecunditate literară ajunsese proverbială în antichitate.

Dintre scriitorii mai noi, recordul îl deține poetul și dramaturgul spaniol Lope de Vega (1562—1635). El a fost autorul a 2000 de piese de teatru, din care au rămas pînă în zilele noastre 440.

Și din punct de vedere al fecundității, rămîne valabil faptul că valoarea nu este întotdeauna în raport cu cantitatea. Poetul german Matthisson (1761—1831) a scris de pildă cam 300 de opere, dar puțini au auzit de el. Homer a scris doar două volume, dar „Iliada" și „Odissea" sînt celebre în lumea întreagă.

Știați că

...cocotierul dă fructe comestibile abia în al zecelea an ?

...un ou de struț cîntărește de 35 ori mai mult decît unul de găină, deci aproximativ 1,750 g.?

...în pădurile tropicale unde nu există alternarea anotimpurilor arborii nu au inele anuale ?

...într-o capsulă de mac se găsesc aproximativ 3000 de semințe?

...țînțarii au dinți ? La microscop se pot distinge în gura țînțarului 22 de dinți.

...cea mai mare pasăre din Europa este lebăda iar cea mai mică pitulicea ?

...elevii din Japonia învață să scrie cu amîndouă mîinile ?

...traducerea exactă a cuvîntului „sarcofag" este „înghițătorul de carne" ? Inițial așa se numea o piatră de var, o anumită rocă calcaroasă care distrugea trupul cadavrului. După cum arată Pliniu cel Bătrîn sarcofagul era folosit în cazurile cînd cadavrele nu erau incinerate 40 de zile după ce cadavrul a fost tratat cu această piatră de var din el nu mai rămînea nimic, nici carne, nici oase, în afară de dinți.

...o ascensiune la altitudinea de 1200 m. necesită un efort egal cu cel pentru a străbate pe jos 50 km.

ȘAH • ȘAH

Un maestru comentează partide din „Cupa Magazin"

La redacție continuă să sosească mereu partide jucate în cadrul concursurilor de șah prin corespondență dotate cu „CUPA MAGAZIN". Unii dintre participanți ne roagă cu acest prilej ca partidele lor să fie analizate și să li se arate părțile bune și cele slabe ale jocului lor. La fel ca și în alte rînduri, redacția noastră s-a adresat unor jucători experimentați, maeștri ai sportului sau candidați maeștri, care au acceptat să analizeze unele partide din „CUPA MAGAZIN". În rîndurile de mai jos publicăm un articol al maestrului sportului ing. CAROL PARTOS (Ploiești), care cuprinde note pe marginea unor partide pe care le-a analizat.

În primul rînd aș vrea să remarc cîțiva jucători: Dr. **MALCOCI VICTOR** (Cluj), **BREDAN** (de la Teatrul de Stat din Petroșani), **BOTEZATU NĂSTASE** (Sinaia), **MAKAI SUZANA** (Oradea), **GĂBAN EMILIA** (Tr. Severin) și, nu urmă, pe elevul din clasa XI. **POPEEA CORNELIU** (București), care în partida cu Manu Constantin (semifinala B din ediția I-a „Cupei Magazin", dovedește un real talent. Iată partida (Popeea, alb) 1. d4, g6 2. e4, d6 3. Cc3, Ng7 4. Ne3, Cf6 5. f3,00 6. Dd2 c6 7. g4, e5 8. g5, e:d4(?) 9. N:d4, Ch5 10. N:g7, C:g7. Prin eliminarea nebunului de fianchet, negrul a rămas cu serioase slăbiciuni pe cîmpurile negre. 11. h4, De7 12. Cge2, Cd7 13.000, Ce8 14. h5, Ce5 15. Cd4, c5 16. Cd5, Dd8 17. f4, c:d4 18. f:e5, d:e5 19. h:g6, f:g6 20. Nc4! Pentru pionul sacrificat, albul are toate piesele dezvoltate și amenințări de mat pe coloana „h", ceea ce este mai mult decît suficient. 20... Ne6 21. Rbi. N:d5 22. N:d5+, Rh8.

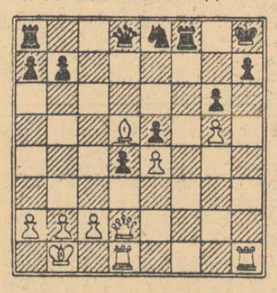

Albul încheie spectaculos partida: 23. T:h7+, R:h7 24. Dh2+, Rg7 25. Dh6 mat.

În general în „deschideri" participanții au dovedit cunoștințe teoretice generale, încercînd chiar unele variante noi jucate în marile con. cursuri. De exemplu partida Vija Ioan — Tomescu Mihai — (Semifinala D: din ediția I.a „Cupa Magazin") 1. b4?! Poloneza sau deschiderea urangutan sau deschiderea Sokolski 1... e5! 2. Nb2, f6 3. b5, d5 4. e3, Ne6 5. d4 e:d4 6. D:d4 ? (mai bine ar fi fost 6. e:d4 urmat de Nd3, Cg1 e2 f4 sau g3 și Cbi-d2-f3) Cbd7 7. Cf3, Nc5 8. Ddi? (Dd2! 8... Ce7 9. Ne2(?). Mai bine ar fi fost imediat Cbd2 urmat de Cd2-b3-d4, profitînd de slăbiciunile negrului în centru și doar apoi pregătirea rocadei, eventual cu Nd3. **E bine de reținut regula: rocada se va face doar pentru a pune regele în siguranță de un atac serios al adversarului, altfel prima dată se dezvoltă cît mai rapid figurile în scopul ocupării sau controlării centrului.** Prin întîrzierea executării rocadei, se încurcă și adversarul care nu știe încă pe ce flanc va ataca regele (deci flancul de joc e mai mascat!). 9... 00 10. 00, De8 11. Cbd2, e6 12. e4, Td8, 13. Cc4?? După această greșală, negrul obține avantaj. Trebuie jucat 13. e:d5 C:d5 14. b:c6, b:c6 15. Tei cu joc complicat, dar cu șanse pentru ambele părți. În partida după 13... d:c4 14. b:c6, C:c6! 15. N:c4, N:c4, 16. C:c4, Cb5 17. Db3, Df7 18. C:b6, D:b3 19. a:b3, N:b6 negrul a ajuns într-un final avantajos pe care și l-a **cîștigat datorită majorității de pioni pe flancul damei.**

În alte partide însă s-au comis grave greșeli în deschideri, care denotă superficialitate, uneori poate chiar prin răspuns pripit, fără a mai pune pieselе pe tablă sau neconsultînd cărțile de teoria deschiderilor. De exemplu în partida ing. **Mihai Cotic (Brăila) — Popescu I. Doru** — (grupa 40, ediția II-a a „Cupei Magazin"), 1. c4, c6 2. Cc3, d5 3. d3? e5 4. Ne3?? și bineînțeles a urmat 4... d4 (furculița) cu cîștig de figură. În partida dintre **Ciubotaru Constantin** (alb) din Borzești cu **Buzoianu Emil** — Pitești — (fost semifinalist în Campionatul R.P.R.) negrul a supraapreciat poziția sa, a desconsiderat adversarul și iată care a fost urmarea. 1. d4, Cf6 2. c4, g6 3 Cc3, d5 4. Cf3, Ng7 5. Db3, d:c4 6. D:c4 ,00 7. Nf4, c6 8. e4! b5 9. Dd3, Da5(?) 10. Cd2(!) Td8, 11. Cb3, Db6 12. Ne2, Cg4(??) 13. Dg3!, Cf6 14. Nc7! iar la De6 sau Db7 urmează Cc5 cu capturarea reginei! Poziția merită o diagramă! Este de remarcat dezvoltarea armonioasă a tuturor figurilor albului, pe cînd negrul are tot flancul damei nedezvoltat, albul avînd și centrul.

Acestea ar fi doar cîteva partide mai instructive pentru participanții la „CUPA MAGAZIN". Oricum, acest concurs prin corespondență, cel mai popular din țară, a reușit să angreneze sute și sute de participanți, contribuind la popularizarea șahului în toate regiunile țării, la orașe și sate, mulți concurenți, legînd și trainice prietenii. Deci un dublu succes!

Ing. Carol PARTOS
maestru al sportului

Rezultate din concursul republican prin corespondență

Ediția 1960—1961

GRUPA E. **Dan Alex.** (Buc.) — **Varga Maria** (Oradea) 0—1 ; **Ianoși E.** (Arad) — **Varga M.** 0—1; **Varga M.** — **V. Cuciuc** (Constanța) 1—0; **Dan Alex.** — **Socoteanu O.** (Brăilești) 0—1; **Klein Klaus** (Sibiu) — **Haimovici A.** (Buc.) 1—0; **Klein K.** — **Varga M.** 1—0 ; **Socoteanu M.** — **V. Cuciuc** 1—0 ; **V. Cuciuc** — **Hang Eug.** (Abrud) 0—1.

GRUPA F. **Redlingher L.** (Buc.) **Rusenescu Eug.** (Buc.) remiză; **Popa Oct.** (Oradea) — **Redlingher L.** 0—1.

Poșta șahului

SOLOMON IOSIF — Reghin. *Continuați partida cu Dan Nestor.*

KUGEL SIGISMUND și MIHAIL STEFANESCU *(semifinala grupa F). Continuați partida ținînd dublă evidență a timpului de gîndire.*

ILIE ION (Brașov). *Vi s-au considerat știgate partidele cu Cotic, Solomon, Magros.*

I. GRIGORAȘ — Galați. *Nu ne-a parvenit rezultatul partidei dv. cu S. Zădărniceanu.*

KARCHER FR. — Constanța. *Timpul pierdut în partida cu M. Isac îl împărțiți pe din două.*

MATTY ASLAN

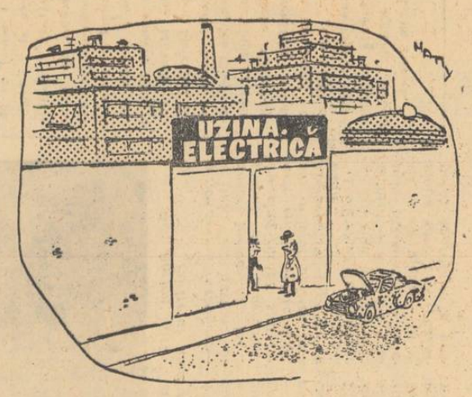

— *Dvs. ?*
— *Sînt în pană de curent !*

NELL COBAR

O INTERPRETARE SUGESTIVĂ
Aria purecelui

GH. CHIRIAC

Pregătiri de iarnă !

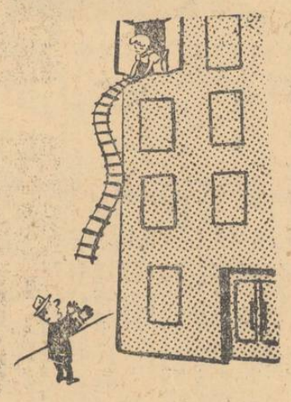

Romeo: — *Cum, iar s-a defectat liftul?...*

A. LUCACI

JUSTIȚIE ÎN OCCIDENT

Rog onorata curte să țină seama că inculpatul a săvîrșit fapta în stare de ebrietate...

I. DORU

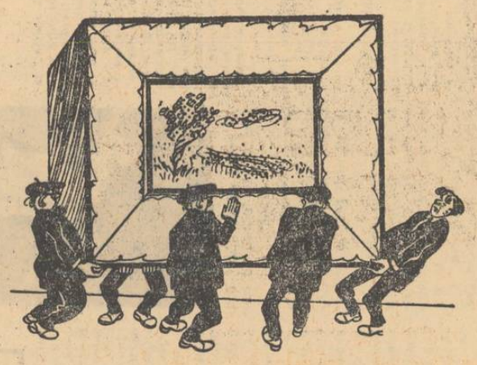

Cine spune că pictura nu e grea ?

AL. CLENCIU

PERFORMANȚĂ

— Adineauri am tras un șut așa de înalt încît mingea a trecut peste căruța cu... venituri a colectivistului

FRED GHENĂDESCU

În unele locuri, femeilor nu li se încredințează încă munci de răspundere.

— Bine că văd, însfîrșit și o femeie lucrînd într-un birou de președinte !
— Da, e lelea Stana care deretică biroul tovarășului Stamate.

„CIUDĂȚENIE"

— Nici un perete crăpat, robinetele intacte, geamurile întregi, curățenie peste tot... !
— Poate că de aia spuneau vecinii că locatarul ăsta e un tip original.

V. VASILIU

Sînt unii locatari care întîrzie cu plata cotelor, în blocurile unde locuiesc provocînd prejudicii celorlalți locatari.

— Întreține-ți pe cineva ?
— Da. Pe cei de la apartamentul 3. Le plătesc apa, lumina, gazele.

A. PAVEN

Cînd căminul cultural are altă întrebuințare decît cea inițială

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Itinerar CITADIN

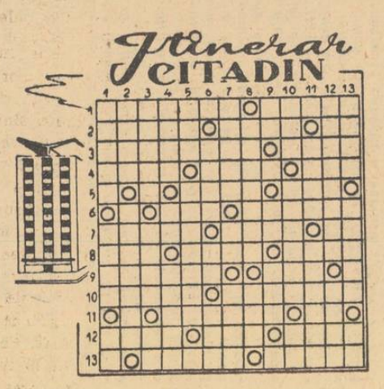

ORIZONTAL : 1) Oraș în Uniunea Sovietică, pe Volga — Scriitor sovietic, autorul romanului „Departe de Moscova" 2) Orașul de aur ! — Primul oraș al Moldovei — Oraș în Norvegia 3) Scriitor rus, autorul memorialului „Călătorie de la Petersburg la Moscova" — Folositor 4) Pe vremuri, făcea parte din conducerea treburilor unui oraș — Fiul lui Anchise, salvîndu-se la căderea Troiei, a ajuns în Latium unde a întemeiat orașul Lavinium — Oraș în insula Syra 5) Are capitala la Teheran — Conjuncție 6) Echipă de fotbal din Arad — Oraș și port la Marea Adriatică 7) Orașul violetelor — „În... la Iași 1917", volum de versuri de M. Breslașu — Însă 8) Poezii lirice — Orașul mătăsurilor frunțuzești — În acest moment 9) Scriitor grec, autorul romanului „Copiii Atenei" — Ceas 10) Celebru oraș din vechime, al cărui asediu este descris de Homer în Iliada — Cel mai parfumat oraș din Europa ! 11) Orașul lui Rubens și al școlii flamande de pictură — Negație 12) Romancier german, autorul volumului „Moartea la Veneția" — Asigură transportul în comun în București — Orașul cu o sută de porți 13) Orașul în care a avut loc în 1871 premiera operei „Aida" de Verdi — „Griviță...", unul din raioanele orașului București.

VERTICAL : 1) Trece prin Berlin — Constanța sau Galați — Notă muzicală 2) Orașul de pe Mureș — „...Parisului", roman scris de scriitorul sovietic I. Ehrenburg 3) „Aici București ! Transmitem ultimele știri" — Riu în Italia între Bologna și Ferrara — Nicolae Cristea 4) Sprinten — În lume ! — Templul ei din orașul Efes se număra printre cele 7 minuni ale lumii antice 5) Ceașcă de lut — Locuitor din Roma, Florența sau Milano 6) Oraș în Etruria — Cetate legendară bretonă — Infig. 7) Orașul Dunării albastre — O jumătate de tonă ! Mama Gorgonelor 8) Una din cele șapte coline ale Romei antice — A nimerit Brăila ! 9) Sfîrșitul unui oraș ! — Bir ! — Oraș în Germania 10) Tîrgul..., oraș în Regiunea Craiova — Bărbierul din Sevilla — Teo ! 11) Despică — Orașul succeselor românești în domeniul filmului de desene animate 12) Autorul versurilor : „S-a stins viața falnicei Veneții / N-auzi cîntări, nu vezi lumini de baluri". (Veneția) — A îndrăgi 13) Orașul măslinelor ! — Loc de excursie în Orașul Stalin — Două vocale.

Ion PLOEȘTEANU

BATE

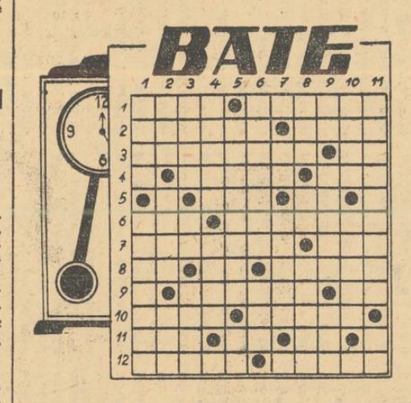

ORIZONTAL : 1) Bătuta — Specialitate la tigaie, bătută și tăvălită în pesmet. 2) A bătut ! — Rezistă la bătaie 3) Bat drumurile deșertului. — În ton ! 4) Liniște, a bătut cineva la ușă ! — Scatiu 5) O serie incompletă ! — Notă muzicală 6) Bate pasul pe loc — Bate toba 7) Bate ora exactă — Usturoită 8) Operă condensată — 40 de minute din 60 ! — Par scurt, ascuțit la un capăt, care se bate în pămînt 9) Zvîrcolit — Notă muzicală. 10) Instrument... de bătaie. — Aparută deodată. 11) Riu în Siberia — Nicolae Cornescu — Nota diapazonului. 12) Bate pe copiii neascultători — Se bat lupii la gura lui.

VERTICAL : 1) Strămoșii noștri care s-au bătut cu romanii — Bate recordurile. 2) Pînză bine bătută — Îl bat dansatorii... — ...iar pe ea, ceasul. 3) A povesti — Se schimbă cînd bate miezul nopții — Bătaia din aripi a păsărilor în aer. 4) Țări — Toba moldoveanului 5) Începe după bătaia gongului — Însoțește bătaia. 6) Cositor bătut în foi subțiri — Prima bătaie a ceasului. 7) Nota traducătorului — Luat la bătaie 8) Le găsești în urzeală ca și în bătătură — Jumătate de dobă. — Conducător hun, supranumit „biciul lui dumnezeu". 9) Pronume posesiv — Curăță cosurile — A doua bătaie a ceasului. 10) Se disting în bătălii — A bate cîmpii. 11) Bat butoniere — În temă !

Alex. ȘERBAN

Bețe

ORIZONTAL : 1) Pastă de fructe sau partea centrală a florii — Păstrează secretul ! 2) Se arată... zîmbind — Nicolae Hîncu; 3) Se bagă.n ciorbă ! — Acuzați; 4) Rezultatul împărțirii — „Aria privighetorii"; 5) Piața misitului (pl) — Cămăși; 6) Fricel la infuzori; 7) Tudor Bădescu — Fluviul Nibelungilor — Copii; 8) Ridicol, de rîs (pl.); 9) Pieriniciți — Actor de pantomimă; 10) Li se dă cu piciorul ! — Dezleagă !; 11) Mînă caii ! — Materie primă pentru o înghețată verzuie.

VERTICAL: 1) Omul sau Caraimanul — Nedrept, la propriu sau la figurat; 2) Apropiat — A plînge (ironic); 3) De pe vremea Scițior — Metal alb; 4) Sport practicat cu... foc ! — Îți intră pe sub piele !; 5) Sînt — Frumoși, grațioși, (înv.); 6) Sudat — Bătut în cap ! 7) Viguros, bărbătesc — Asociații; 8) A scrîșni din încheieturi — În formula cercului — Horia Șerbănescu; 9) Comună în Ardeal — De dimineață pînă seara ! — Poveste veche !; 10) În primul rînd ! — Plete, coame de păr; 11) Tăcuți ca peștii ! — Mărunțel.

I. BRAILEANU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

SPORT

ORIZONTAL: Scor — Șiaretă — Parată — Șutat — Apărare — Gală — Tir — Lege — Joc — Etape — Aut — N — A — Aral — Real — Antrenamente — M — UT — Arene — R — Iureș — Eră — PE — Crenel — — Soi — AC — Ecou — Vele — Laur — Canotor.

CU ROȚI ȘI FARA

ORIZONTAL: Mări — Amiral — Atomică — Alo — Sateliți — EP — Își — A — Elice — NE — Troleu — T — A — Cairo — Tai — Car — Atreu — Hangar — Alta — Urgii — Idiom — Tău — Undă — RA — Atrasă — Raid.

NUNTA

ORIZONTAL : Nunta Zamfirei — Amor — Plai — Ași — Sărut — Argint — Înăsprită — I — F — A — O — I — Orator — C — Sus — Crom — NU — Imi — Horă — Neom — Miri — Pa — Cacao — Arbore — Aurora — Rea — Urări — ȘES — OS — I — Ere — SE — A — Secretă — Muză — Aia — Sadoveanu.

SCENA ȘI ECRANUL

ORIZONTAL : Ripa dracului — Orele — Dan — RT — MI — Oscar — Ama — Ana — Familie — Anna — O — AN — E — R — Koșevoi — OR — Avarul — Petru — UO — Orice — Uap — Jucătorul — E — Ați — Răzeșii — Natie — IT — Pop — I — Aral — Arenă.

CINEMATOGRAFICĂ

Se dau cuvinte corespunzătoare următoarelor definiții : 1) Cîntec pe mai multe voci 2) Nelipsită de pe masa funcționarului 3) Fără grai 4) Un om la locul lui 5) Pahar pe vremea lui Ștefan cel Mare 6) Potolește durerea 7) Lucrează pămîntul.

Schimbînd inițialele cuvintelor obținute, veți afla altele, corespunzătoare definițiilor de mai jos :

1) Sentiment pe care-l încerci pentru o persoană îndepărtată 2) Aliaj 3) Itinerar 4) Pe lîngă casă 5) Clădirea pe care o ocupă o instituție, de pildă 6) Aparținînd Greciei antice 7) Epocă.

Inițialele cuvintelor noi găsite, dau titlul unui nou film rominesc, a cărui premieră va avea loc în curînd, inspirat din viața unei celebre artiste de la sfîrșitul secolului nostru.

A. MARIN

Poșta rebus

IONEL TUDORAN — *Craiova:* Am dori să schimbați cîteva definiții : a treia de la 8 orizontal, a doua de la 10 orizontal, prima de la 12 orizontal, prima și a doua de la 3 vertical etc. Pe viitor, vă recomandăm mai multă atenție la definiții.

Jocuri distractive

Alfabetul

Cineva a primit următoarea problemă : Să calculeze de cîte ori este posibil să se schimbe între ele literele alfabetului și după un timp a declarat că... Ce părere aveți dvs. ?

Invitație

Vă invităm ca din 6 chibrituri să obțineți un pătrat (Atenție, e vorba de o farsă!).

25 de copaci

Vă rugăm să așezați 25 de copaci în 12 rînduri a cîte 5 copaci în fiecare rînd.

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 163

PESTE CÎT TIMP ?

Întrucît odată cu creșterea apei se ridică și vasul, cu scară cu tot, apa nu va acoperi niciodată a treia treaptă !

DOUĂ NAVE

Navele vor ajunge în același timp la locul de salvare. Nava care navighează în sensul curentului capătă o viteză suplimentară egală cu viteza curentului, iar vasul care navighează împotriva curentului pierde din viteză o cantitate egală cu viteza curentului. Rezultă că peste o oră amîndouă vase vor fi la distanță egală de colac (deoarece vitezele lor proprii sînt identice) și făcînd cale întoarsă se vor apropia de colac tot peste o oră, adică în același timp.

PROBLEMA

Mecanicul trenului de serviciu a împins pe linia moartă ultimele trei vagoane ale trenului său, le-a decuplat iar cu restul a plecat înainte. Trenul de pasageri a avansat în urma celui de serviciu și, ajungînd în dreptul liniei moarte, a cuplat de ultimul vagon cele 3 vagoane aflate pe linia moartă și împreună cu ele a plecat înapoi, unde le-a decuplat. Între timp a intrat pe linia moartă locomotiva cu cele 2 vagoane ale trenului de serviciu eliberînd drumul pentru trenul de pasageri.

CIFRE ÎN CERCURI

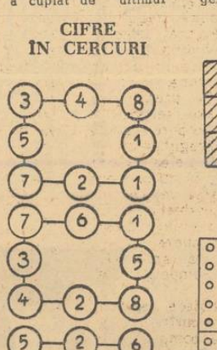

TOTAL 15

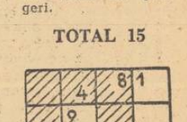

CUM ?

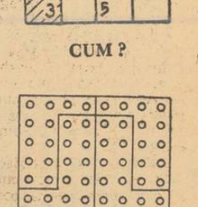

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20, interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

La casa de cultură raională

Echipa de teatru a Casei de cultură a raionului „1 Mai" a întreprins, în ultimul timp, o serie de deplasări la căminele culturale din raion, la fabrica de pîine „Constantin David" și la unele comune din regiune, prezentînd montajul artistic „Om liber în patrie dragă", comedia „O noapte furtunoasă" de I. L. Caragiale și „In august, cerul e senin" de M. Săulescu și P. Aristide. Artiștii amatori din echipa de teatru care activează la Casa de cultură a raionului „1 Mai", printre care se numără Nicolae Cosma, Miranda Firvănescu, Marcelina Gîlsigorodki, Sanda Angeleseu, Ion Constantinescu, Virgil Andreescu, Sofia Mantarosie, — pregătesc actualmente spectacolul cu piesa „Cîntonul 27" de Ivan Franko. Regia e semnează instructorul echipei, actorul Constantin Dinescu.

Filme și roluri

Cîteva întîmplări cinematografice ale lui Geo Barton

Actor de teatru, Geo Barton cochetează destul de serios cu filmul. Și o mărturisește deschis: are o adevărată pasiune chiar, și pentru această artă. Cînd nu filmează, se duce negreșit să vadă vreun film.

— *Filmele pe care le vizionez mă instruiesc* — afirmă Geo Barton. *Și uneori încerc să fac... schimb de experiență. Iar cînd turnez sînt fericit, că de fiecare dată, am prilejul să trec prin examene importante de viață...*

Despre aceste examene — așa cum le-a denumit actorul — ne-a dat și unele exemple. S-a referit — de pildă — la emoția care l-a cuprins-o cînd a participat la filmul „Răsună Valea".

— *Interpretînd rolul lui Radu de la Lupeni, am fost și am lucrat cot la cot cu minerii, am intuit — și mi-a plăcut foarte mult — să lucrez cu perforatorul.*

...Ca să fie un autentic bulduc — Lică Sămădău din filmul „Moara cu noroc" — Geo Barton a trebuit să știe foarte bine să călărească. Iată pentru ce timp de 6 luni — ca un elev sîrguincios — a luat lecții de călărie...

Geo Barton într-o scenă din filmul „Portretul unui necunoscut"

Turnările din ultimul timp i-au adus de asemenea probleme interesante și nu ușor de rezolvat actorului Geo Barton, Am făcut împreună o trecere în revistă a filmelor și rolurilor respective, în care va avea să apară pe ecran. Și mi le-am notat : „Darclée" — în rolul celebrului compozitor Giacomo Puccini ; „Nu vreau să mă însor" — în rolul dirijorului și compozitorului de operetă, Manta; „Mîndrie" — în rolul directorului general al Combinatului metalurgic din Hunedoara; „Portretul unui necunoscut" — în rolul lui Comșa, directorul Muzeului de pictură.

Dacă pentru a-l interpreta pe Puccini din filmul „Darclée" n-a fost imperios necesar pentru Geo Barton să învețe să... compună, în schimb el a trebuit să exerseze sovios pentru a putea dirija orchestra în filmul „Nu vreau să mă însor". Și ca să nu fie cumva un dirijor... slab, a învățat să mînuiască bagheta la Teatrul de Operă și Balet. In filmul „Mîndrie" directorul general conduce, la un moment dat, mașina. Totul ar fi fost... simplu dacă Interpretul acestui personaj, Geo Barton, ar fi știut să șofeze. Și pentru că n-a știut, a învățat ! Acum actorul e mare amator să treacă, și în viață, la volan...

Munca actorului pentru realizarea fiecărui rol în parte, s-a împletit — am văzut bine — și cu o seamă de alte străduinți auxiliare, de asemenea foarte importante pentru reușita filmelor.

In rolul dirijorului din filmul „Nu vreau să mă însor"

— *Activăm cu dragoste, cu entuziasm, pentru propășirea cinematografiei noastre. Și fiecare nou succes ne umple inimile de bucurie* — a subliniat, în încheiere, Geo Barton.

S. N.

DO - RE - MI

UN REUSIT cuplu muzical a debutat în fața micului ecran. El este format nu din cîntăreți, ci din artiști dramatici : Valeria Gagialov de la Teatrul Național „I. L. Caragiale" și Mircea Albulescu de la „Teatrul Municipal". Tineri actori au cîntat cu succes în fața telespectatorilor melodia „In București nostru drag".

O CUNOSCUTUL tenor Valentin Teodorian se află într-un turneu în R. P. Ungară. Pe scena Operei Mari din Budapesta cîntărețul romîn va apare în cîteva spectacole. Totodată va face o serie de înregistrări ca arii din opere mai puțin cunoscute ca : „Adrianne Lecouvreur", „Mignon" și altele.

Ion Cristoreanu și cîntecul bănățean

De la Tritenii de Jos — un sat din Cîmpia Turzii — și pînă la șoseaua națională ce duce către Cluj, o cale este ocolită : 8—10 km. de-a dreptul peste cîmp. Drumul acesta de care colbăit, prăfuit, cu troscot și mărăcini crescuți la voia întîmplării, Ion Cristoreanu — copil fiind — l-a străbătut de-a-tîșa ori în tovărășia celor de vîrsta lui. Dar din toamna aceea, a anului 1945, tînăr absolvit cursurile liceului din Aiud și s-a înscris la Opera din Timișoara, a trecut pe aci tot mai rar.

S-a „făcut" bănățean și numai unele turnee întreprinse prin satele și orașele ardelene îl mai poartă uneori și pe meleagurile natale pe care nu le poate uita nicidată.

— Faptul că am „devenit" bănățean — așa cum îmi zic și cei mai apropiați, prietenii, ne spunea dînsul, tînărul interpret de muzică populară — nu-i întîmplător. Poate așa fi fost cîntărețul operă sau profesor chiar — dacă n-aș fi cunoscut îndeaproape pe Lută Iovițâ — bătrînul, taragotistul vestit ale cărui triluri au încălzit atît de mult inima mea.

Sub influența acestuia și la îndemnul lui Victor Predescu, artist emerit și dirijor al orchestrei de muzică populară a radioteleviziunii, Ion Cristoreanu a renunțat — ce-i drept, nu fără părere de rău — la muzica de operă, devenind un adept credincios al cîntecului popular din Banat.

— Mi-au plăcut foarte mult doinele. Am luat de la bătrînul meu înaintaș cîntecele „Banii, banii", „Busuioace de te-ai coace" și „Țiitiană, nume mîndru". Odată cu acestea am îndrăgit și oamenii și locurile din această parte a țării și astăzi nu există localitate bănățeană în care să nu mă simt tot atît de bine ca în Tritenii mei. Acestea au fost primele cîntece bănățene pe care le-am adăugat repertoriului meu de muncă populară, repertoriu care nu cuprindea atunci decît cîteva melodii din valea Arieșului.

Ion Cristoreanu

Cu repertoriul acesta la care s-au adăugat între timp și cîntece noi izvorîte din viața nouă a patriei, Ion Cristoreanu — care încă la acea dată făcea parte și din ansamblul de cîntece și jocuri populare „Făcăra" din Timișoara, — a străbătut în lung și-n lat drumurile Banatului, cîntînd ori de cîte ori a avut ocazie atît doinele care l-au consacrat cît și viața înfloritoare a nouăcutumului resitean sau a colectivistului de la Lenauheim.

In timpul serviciului mi. litar, Ion Cristoreanu intră în ansamblul „Ciocîrlia" unde se găsește și astăzi, ansamblu cu care a întreprins de mai multe ori turnee atît în țară cît și străinătate.

Distins cu Ordinul Muncii, medalia de aur la cel de al VI-lea Festival al Tineretului și Studenților de la Moscova — Ion Cristoreanu — a lăsat în afi cîntăreți al muzicii noastre populare — a făcut cunoscută în lume dulceața melodiilor noastre, bucuria vieții noi ce se construiește azi în țara noastră. Mărturie în acest sens sînt scrisorile de mulțumire primite din partea numerosilor admiratori de peste hotare care au rămas încîntați de farmecul cîntecului nostru popular.

In anii noștri, cîntecului popular i-s-a acordat locul potrivit printre creațiile de artă ale poporului nostru. Iar cei ce-l cîntă sînt cinstiți așa cum se cuvine.

— In condițiile vieții de astăzi — ne spune cu încheiere la discuția noastră tînărul interpret de muzică populară — nu se nasc numai orașe noi, fabrici și uzine mărețe. Se naște un om nou, c-un cîntec nou. O, mul acesta nou, cîntecul lui, îl voi cînta curînd : Cîntecul anului '65.

AL. GHERGHE

O nouă comedie românească jucată și tipărită în R. D. G.

O veste îmbucurătoare : De curînd, la Leipzig (R. D. Germană) a fost tipărită în limba germană comedia pentru copii „Racheta lui Tudorică", de Jack Fulga și H. Nicolaide.

Iată cum s-a ajuns la aceasta : Acum un an, directorul Teatrului Tineretului din Dresda a fost oaspetele Teatrului Tineretului din București. Cu acest prilej a văzut în frumoasa sală de spectacole de la Palatul Pionierilor comedia „Racheta lui Tudorică" interpretată de un grup de pionieri, împreună cu colectivul actori ai Teatrului Tineretului. Impresia a fost excelentă. Copiii din sală se amuzau copios, încîntați de îndrăzneața micului Tudorică, care fiindcă tot dinadinsul să fie primul om care va ajunge în Cosmos. Deci, un succes de comedie, dublat de o calitate suplimentară : un spectacol pentru copii, vesel, educativ în același timp și — mai ales — brodat pe un subiect de actualitate. Regizorul german a solicitat piesa pentru a o juca în R. D. Germană.

Peste cîteva luni, „Racheta lui Tudorică" a fost prezentată în cadrul emisiunilor Radio-televiziunii din Berlin iar, recent a fost tipărită sub titlul : „Theodor und die Rachete (Theodor și racheții).

S. M.

Pasiunea compozitorului Florentin Delmar

Pe compozitorul Florentin Delmar, nu mai este nevoie să vi-l prezentăm. Melodiile sale de largă circulație sînt cea mai elocventă carte de vizită. Să notăm numai cîteva dintre ele : Cîntecul popular „Brezuța", valsurile „Spre parcul de odihnă" și „Cînd dansez cu el", cîntecul „La cabana trei brazi", tangoul de concert „Marea", compozițiile din spectacolele de estradă „Vitamina M" și „Revista oglinzilor". Recent, a terminat muzica la o emisiune radiofonică de satiră și umor, a compus trei cîntece („Va fi o zi", „Cum să-ți spun ?" și „Cine în lume nu iubește ?") iar în prezent scrie muzica pentru o comedie de Gh. Mihalache.

După cum se vede este... destul de ocupat. Și ca toate acestea nu neglijează o mare pasiune a sa : activitatea brigăzilor artistice de amatori. Să dăm cîteva exemple : a făcut orchestrațiile și a prezentat la Televiziune, în două emisiuni, pe cei mai buni soliști amatori din raionul „Stalin" și din brigăzile artistice din cele-lalte raioane ale Capitalei. Deseori, el merge în mijlocul muncitorilor unde le vorbește despre creația de muzică modernă romînească sau le prezintă compoziții proprii și ale celorlalți compozitori. Conferința urmată de exemplificări de la întreprinderea „Tricotextil", s-a bucurat de un deosebit succes. A făcut de asemenea parte dintre compozitorii care au prezentat un concert la Uzinele „Republica". Activitatea pe acest tărîm a compozitorului Florentin Delmar nu se oprește aici. In calitate de instructor al brigăzii artistice a Combinatului poligrafic „Casa Scînteii" el a contribuit în mod efectiv la calitatea muzicală a spectacolelor date de această brigadă artistică.

După cum se vede, o adevărată și rodnică pasiune.

Sandu MARIAN

Un comic apreciat : Ciupi Rădulescu

S-a întîmplat acum trei ani... Cu ocazia unui turneu întreprins în Capitală, trupa Teatrului de Stat din Bacău a tinut să prezinte spectatorilor pe lîngă piese, le „serioase" din repertoriu și un spectacol de revistă. Atunci, și-a făcut debutul în acest gen dificil un actor tînăr, pe nume Ciupi Rădulescu. Bucureștenii au remarcat spontaneitatea, vervа, umorul lui și i-au răsplătit fiecare apariție cu ropote prelungi de aplauze.

Se poate spune că acesta a fost un moment de cotitură în cariera artistică a lui Ciupi Rădulescu. De atunci nu s-a mai despărțit de estradă. A jucat în revistele : *„Te așteptî diseară la concert", „Pentru tine București", „Cu concertul în buzunar"*. De asemenea, săptămînă de săptămînă, apare pe micul ecran povestind telespectatorilor fie necazurile unui călător cu autobusul către București, fie aite pățanii cu haz și cu tîlc.

In discuția pe care am avut-o recent cu el, ne-a vorbit despre eforturile pe care le face pentru a se depăși, pentru a-și îmbogăți continuu mijloacele artistice. Totodată, ne-a împărtășit și proiectele sale. Intre altele, vrea să realizeze, în investeți o Chiriloaie a zilelor noastre. Așteptăm să-l vedem în viitoarele lui creații, plini de încredere, de optimism.

Ion PAVELESCU

REFLECTOR

Amestecate

Cîteva impresii scurte despre spectacolele săptămînii trecute:

— La Televiziune, programul de duminică seara. Intenții lăudabile în ceea ce privește conținutul programului de muzică ușoară, numere de ilustionism și fragmente din operete. Ritmul spectacolului, în general șchioapătă, trecerea de la un număr la altul trenează, există o tărăție a regicorului (către care se îndreaptă toate privirile de la început și pînă final, ceea ce prin repetire, duce la monotonie). Amatorii, cu stîngăcăile lor, au fost foarte curajoși și au avut, cei mai mulți, voci bune. Se remarcă o sărăcie nejustificată a decorului. Lumina reflectoarelor arată brutal unele înădiri ale cartonului și pete pe cortine. Texteie prezentări, cam obosite. Muzicile ar fi putut fi originale. Repetarea unei melodii de succes de acum cîțiva ani (ceva cu Piscupescu, nu fin minte), a fost complet neinteresantă, deși textul fusese improspătat.

— Cozi la un film submediocru : Hanul din Spessart. De neînțeles cronicile apărute pînă acum. Citez dintr-o cronică apărută într-o revistă importantă : „un film acidulat", etc., etc... Ceea ce numea cronicara acidulat nu erau decît niște gaguri răsuflate, bătrîne de o jumătate de secol. Departe de a fi o parodie de calitate a unor aventuri de cavalerii, filmul, regizorul a folosit mijloace penibile pentru a ne aduce pe buze un zîmbet indulgent. Dacă adăugăm și faptul că se reabilitează un fel de haiduc de lume bună, avem totalitatea eroarei de a fi programat pe ecranele noastre. Ne place să rîdem, dar nu cu orice preț.

— Discipolul diavolului, din pricina numelor de pe generic și amintirea lui Shaw, chemă lumea în sală la orice oră. Filmul ni s-a părut oarecare, deși Laurence Olivier joacă cu multă finețe rolul generalului Bourgoyne.

Denaturarea textului pe alocuri are consecințe neplăcute și scena convertirii pastorului, devenit pe neașteptate un luptător violent, ni s-a părut penibilă, pentru că se mizează prea mult pe calitățile atletice ale interpretului, altfel bun actor. Kirk Douglas a jucat prea mult cinismul lui Dudgeon.

— Pietonul se numește un film de scurt metraj pe care trebuie să-l vedeți neapărat. El este realizat de cîțiva tineri cineaști romîni, între ale numele : M. Mureșanu, Boiangiu și Eugen Popița.

Renunțînd la șabloanele atît de cunoscute, scenariștii au vrut să facă educația marelui public prin mijloace spirituale și risul celor din sală este cea mai bună răsplată. Cu un preambul luat și adaptat puțin din Ilf și Petrov, rostit de vocea lui Tomazian, pelicula deschide seria alb de reușită de secvențe.

Trecătorul care nu ține cont de recomandările Militiei este adus într-o sală de proiecții unde asistă la filmul pe care-l vedem și noi. După fiecare ilustrare a posibilităților de a fi accidentat, corul infractorilor la legea circulației, revetă cu voce gravă, regulile ignorate. Militianul dirijează fericit această cantată a salvării publice și efectul ei educativ este cu totul remarcabil.

Un biciclist care în loc de apă are în termos bere și se agață de camioane se întîlnește cu mașina Salvării, sosind din sens invers. Nu ni se arată ciocnirea brutală. Pur și simplu, duba cea albă, îl răpește din spatele mașinii de care era agățat. Ajunge.

Nu citățm și alte secvențe pentru a nu vă răpi surpriza. Recomandăm Reflelei de difuzare, o largă răspîndire a copiilor acestui film, pentru că în genul său este cît se poate de reușit și util.

Eugen BARBU

5 minute cu compozitorul Max Eisikovici

Recent, l-am întîlnit în Capitală pe compozitorul clujean Max Eisikovici, laureat al Premiului de Stat, profesor la Conservatorul „Gh. Dima". Convorbirea noastră s-a desfășurat în jurul problemelor muzicale actuale ale Clujului.

— In condițiile minunate ale regimului nostru de democrație populară — ne-a spus compozitorul Max Eisikovici — în orașul nostru pulsează o intensă activitate muzicală. Și cum ar putea fi altfel cînd avem o Filarmonică, două Opere, un conservator unde predau profesori cunoscuți ca : Antoniu Ciolan, Sigismund Toduță, Tudor Jarda, Gh. Halmos, Dumitru Pop.

— In 1954, vi s-a prezentat în cadrul „Decadei culturii romînești" opera basm „Povestea țapului" pentru care ați fost distins cu Premiul de Stat. Ce lucrare nouă aveți în planul dv. de lucru ?

— Alături de celelalte genuri de teatru pentru copii, o pera își are locul el bine stabilit. Ea este necesară, deoarece completează în mod armonios educația muzicală a copiilor. De aceea, una din preocupările mele de seamă a fost scrierea unei noi opere-basm, după o fabulă de Esop.

— Ce se mai află pe șantierul dv. de lucru ?

— In primul rînd compun o cantată în cinstea aniversării partidului. In proiect am o operă comică după piesa lui Garcia Lorca „Minunata pantofăreasă".

M.

Turneele sopranei Arta Florescu

Fiind invitată să cînte peste hotare, soprana Arta Florescu s-a produs în ultima vreme pe scenele mai multor teatre de operă din străinătate. Astfel, cunoscuta solistă a Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. a obținut un frumos succes în cadrul recentului turneu în R.P. Polonă. Aparițiile ei în „Tosca", „Manon Lescaut" și „Traviata" au constituit obiectul unor călduroase aprecieri din partea presei poloneze. Cîntăreața română s-a produs în orașele Varșovia, Poznan și Wrocław.

Inaintea acestui turneu, Arta Florescu a cîntat pe scena Teatrului Artelor din Paris, unde a fost invitată cu prilejul Congresului International Muzical. Pe scena acestui teatru parizian, ea a interpretat arii din operele „Tosca" și „Tunhäusser", diverse piese din muzica franceză, germană, italiană și romînă în limbile respective, precum și două arii din noul film romînesc „Darclée". In același timp, a făcut o serie de înregistrări cu piesele cîntate în cadrul concertului pentru casa „Pathé Marconi".

După reintoarcerea din R. P. Polonă, cunoscuta soprană va întreprinde un turneu în R.D. Germană, unde va apare în cîteva spectacole de operă și recitaluri. Paralel cu această activitate, interpreta depune strădanițe în vederea pregătirii noilor sale roluri. La plecarea în turneu, ne-a făcut o mărturisire :

— *In curînd voi debuta pe scena Operei în rolul Aidei. Este rolul care în momentul de față mă pasionează cel mai mult. Iar ceva mai tîrziu, voi rezerva spectatorilor o surpriză : voi apare în rolul Mareșalei din opera „Cavalerul rozelor".*

D.

„Lysistrata" în fața premierei...

Pauza s-a terminat. Regizorul a luat iar dirijorul în fața pupitrului. Orchestra este gata să atace partitura. Dar !... Deodată o voce tunătoare răsună din colțul scenei :

— Hai, Olimpul !

Tradeniul de a intra în scenă era adresat înalților personalități, de unsuși zeul Hermes materializat în... persoana actorului Ștefan Glodariu. Auzind chemarea, alaiul cunoscutelor personaje mitologice se alinîază la rampă : Pallas Athena— Ștefi Pirvulescu, Afrodita — Lia Turovski, Iunona — Ruxandra Argeșiu, Jupiter — Vioret Chicideanu — Marte — Mugur Bogdan etc. Fiecare „zeitate" stă acum... smirnă în fața... regizorului Nicușor Constantinescu, avînd o singură preocupare : acea de a-și încerca încă odată glasul pentru ca-n seara premierei să aibă o prezență scenică bună. Am urmărit cu atenție desfășurarea actului, ca apoi, în pauză, să ne adresăm maestrului Nicușor Constantinescu :

— După cum vedem, vă împăcați destul de bine chiar și cu stăpînul întîmplărilor, atotputernicul Jupiter !

— Acum, da... după multe repetiții. Trebuie să vă spun că în ultimele zile pregătirile noastre au intrat în faza finală. Atmosfera febrilă a repetițiilor întîlnește emoția prilejuită de apropiata premieră. Așteptăm cu nerăbdare ca întîlnirea cu publicul să confirme rezultatul eforturilor noastre. Ne străduim să realizăm cu „Lysistrata" o lucrare valoroasă pentru genul lric și care să adauge o poziție cîștigată în creația operetei noastre noi.

— Totuși, cum se împacă cadrul antic cu actualitatea mesajului operetei ?

— Vechea comedie satirică a lui Aristofan, a cărei acțiune se desfășoară cu aproape două milenii și jumătate în urmă, ne-a servit ca un pretext pentru ca, pe fondul antichității, să prezentăm nobila luptă a oamenilor de pretutindeni de a sluji cauza apărării păcii. Nu ne-a interesat deci un Aristofan rupt de realitatea zilelor noastre și tocmai de aceea am căutat să îmbogățim mesajul izvorului de inspirație, — adăugîndu-i sensuri noi. Cadrul ales — o veche cetate a secolului IV dinaintea erei noastre — ne-a oferit posibilitatea pentru găsirea acelui climat necesar operetei în care fesa să-și spună din plin cuvîntul. Desigur, că aceasta nu exclude o tratare, modernă în concepția montării. Chiar autorul muzicii, compozitorul Gherase Dendrino, păstrînd unele caracteristici ale melosului grecesc, mediteranian, a căutat să realizeze o muzică cît mai melodioasă și accesibilă, fără a avea cîtuși de puțin caracterul unui document de arhivă.

Mă încearcă o deosebită satisfacție că am posibilitatea să lucrez cu două distribuții. In prima, spectatorii vor avea prilejul să cunoască o serie de elemente valoroase ale teatrului în frunte cu Ion Dacian, Silli Popescu, Virginica Romanovski, George Groner, Maria Wauvrina, Cella Tănăsescu, Dia Panaitescu, Bimbo Mărculescu, I. Ionescu Dodo și alții. Cea de-a doua distribuție va prilejui o largă afirmare a unor tinere elemente ca : Anton Negoițescu, Lucia Roic, Constanța Cimpeanu, Vali Niculescu, Toni Bulacici și alții.

— Și pe cînd primul gong ?

— Intr-una din serile de la începutul lunii decembrie.

M. DAMIAN

„Spectacolul" în regiunile țării

Printre actorii arădeni

Dacă alți vizita zilele acestea Teatrul de Stat din Arad Lați găsi pe actorii teatrului repetind de zor o savuroasă comedie în 10 tablouri: „Dramatizarea lui Jean Gross „Peripețiile soldatului Svejk", după cunoscutul roman al scriitorului ceh Hasek. Repetițiile au loc în regia artistică a lui Ion Dinescu, iar rolul lui Svejk este interpretat de Nicu Antoniu. Paralel cu aceasta au început, în regia lui Sorin Grigorescu, primele repetiții pentru piesa „Othello" de William Shakespeare.

— In curînd — ne-a informat tovarășul Ion Jivan, directorul teatrului arădean — va intra în repetițiile colectivului nostru și comedia „Pygmalion" de G. B. Shaw. Dar — a continuat interlocutorul nostru — am scris de piesele în pregătire fără să fi amintit nimic despre recentele noastre premiere.

— La ce premiere vă referiți ?

— Teatrul nostru a prezentat nu de mult, în localitatea Chișinău-Criș, premiera piesei dramaturgului leningrădean Evghenie Lvovici Șvarț „Poveste despre tinerii căsătoriți". A doua premieră a avut loc cu piesa „Passacaglia" de Titus Popovici, având în distribuție pe Ion Faviescu, Rodica Sanda Tuțuianu, Valentina Dain, Eugen Mercurs, Sorin Gheorghiu și alți actori care au dat viață rolurilor interpretate. Aș dori să menționez în mod deosebit pe tînărul actor Sorin Gheorghiu, proaspăt absolvent al Institutului de Teatru și Cinematografie „I. L. Caragiale", care a debutat pe scena teatrului nostru într-un rol principal, dovedind reale aptitudini artistice.

Tovarășul Ion Jivan a vorbit în continuare despre faptul că teatrul arădean intenționează să organizeze consfătuiri în întreprinderi, urmate de scurte programe artistice și să invite oameni și muncii la avant-premiere, pentru a participa la dezbaterea spectacolelor puse în scenă. Inceputul a fost făcut recent, la avant-premiera piesei „Passacaglia", iar discuțiile au constituit un ajutor pentru actorii arădeni.

Ion POPOVICI

Scenă din spectacolul cu piesa „Passacaglia" de Titus Popovici, în interpretarea colectivului artistic al Teatrului de Stat din Arad (Rodica Sanda Tuțuianu și Ion Pavlescu)

„Poveste din Irkutsk" în premieră la Timișoara

Prin punerea în scenă a piesei „Poveste din Irkutsk" a dramaturgului sovietic Alexei Arbuzov, colectivul Teatrului de Stat din Timișoara a dezvăluit preocuparea de a-și îmbogăți repertoriul cu piese de mare actualitate și străduințe de a ridica pe o treaptă superioară calitatea spectacolelor sale.

Tînăra actriță Anca Ionică Neculce, proaspăt ieșită de pe băncile Institutului, interpretînd pe Valea și fiind la primul ei rol, a dovedit un talent remarcabil. Succes a avut în această piesă și o altă tînără actriță, Agapa Nicolau, în rolul Zinei. Cît despre celelalți interpreți, Victor Otilio Cimbru (Serghei), Eugen Tănase (Victor), Elena Simionescu (Larisa) Stelian Cremenciuc (Rodic), Petru Daniel (Denis) și Gh. Pătru (Lapcenco) trebuie spus că ei s-au ridicat la nivelul prestigiului pe care și l-au cîștigat în fața publicului timișorean.

Virgil LAZAR

Bogată activitate la Teatrul de Stat din Constanța

Așa după cum s-a întîmplat și în celelalte orașe, toate secțiile teatrului de stat din Constanța desfășoară și în acest sezon o bogată activitate, nu numai în centru, ci și în orașele și satele regiunii. Astfel, după prezentarea la Constanța a spectacolului în premieră „Sfîrșitul escadrei" de Al. Korneiciuc, actorii secției de dramă și comedie au dat o serie de spectacole la Hîrșova, Topraisar și Comana, cu piesa „Scrisori de dragoste" de Virgil Stoenescu, în regia lui Dinischiotu și la Babadag, cu „Speranța" în regia lui P. Mihail. Paralel cu această activitate se continuă repetițiile cu piesa „Cum vă place" de W. Shakespeare, în regia lui Val Mugur, maestru emerit al artei.

Numeroase deplasări în regiune au întreprins și actorii secției de operă și operetă. Medalionul muzical Dunaevski a fost prezentat într-o serie de unități industriale și cămine culturale, printre care se numără Termocentrala Ovidiu, cămine culturale din Mihail Kogălniceanu, Basarabi și altele.

Recent ansamblul secției de operă a prezentat la Tulcea spectacolele „Ana Lugojana", „Coppelia" și „Traviata". Vizitoarea premieră a secției de operă a fost „Fetele din Murfatlar" de Eliy Roman.

Colectivul secției de estradă, prezintă la Constanța spectacolul „La mare și la mal mare", în regia lui C. Dinischiotu și „A 13-a lună" în regia lui I. Drugan.

Micii spectatori nu sînt nici ei uitați. Secția de păpuși le-a oferit recent o nouă premieră, „Nătrama fermecată", în regia și scenografia lui Claudiu Cristescu. Pentru ei se repetă în aceiași regie „Necazurile lui Șurubel", de Valentin Silvestru.

Sonia MARCARIAN

Piese noi în repertoriul Teatrului din Birlad

Afișurî de spectacolele mai vechi au apărut în repertoriul teatrului birlădean trei noi piese: „Ecoul îndepărtat" de Sava Golovanivski, „Platon Krecet" de Al. Korneiciuc — și regia artistică a lui C. C. Sîrbu și „Băieții veseli" de H. Nicolaide, în regia lui Cristian Nacu.

In distribuție, se numără la „Ecoul îndepărtat": Zaharia Volbea, Ioana Rodica Diana, Mimi Cretulescu, Radu Dumitrescu, Ioana-Citta Baciu, la „Băieții veseli": George Gheorghiu, Jiva Curan, Emil Birlădeanu, M. Ionescu-Vrănești. Dan Herdan, la „Platon Krecet" : Ștefan Tivodaru, artistul emerit Laurențiu Mărgineanu, Bebe Banu și alții.

In repertoriul actualei stagiuni mai sînt cuprinse piesele: „Celebrul 702" de Al. Mirodan, „Viforul" de Barbu St. Delavrancea, „David Cooperfield" după Ch. Dickens, „Maria" de Vasile Iosif și „Intîlnită și iubită" de Fr. Schiller.

IN CÎTEVA RÎNDURI

VASILE CREȚOIU,

artist emerit, de la Teatrul de Stat din Constanța, a realizat interesante creații în piesele „O chestiune personală" de Al. Stein, „Surorile Boga" de Horia Lovinescu, „Uriașul din cîmpie" de Mihail Davidoglu, „Sfîrșitul escadrei" de Al. Korneiciuk. Actualmente pregătește rolul lui Harpagon din „Avarul" de Moliere.

ILEANA CODARCEA

tînără artistă a Teatrului Muncitoresc C.F.R.—Giulești s-a relevat în piesele „Domnișoara Nastasia", „Aristocrații" și „Firul rătăcitor"

NICOLAE SEVER,

maestru coregraf al Teatrului „Const. Tănase", ale cărui realizări din spectacolele „Revista oglinzilor", „Cu concertul în buzunar", „Concertul tinerețîi- sînt deosebit de apreciate, — pregătește mai multe dansuri pentru viitoarea premieră a acestui teatru.

EVA TRENKA

soprană la Opera Maghiară de Stat din Cluj, a realizat interpretări de valoare în operele „Traviata", „Rigoletto", „Bal Mascat", „Hunyadi Laszlo". Acum pregătește rolul Aței din opera „Falstaff" de Verdi.

MIRCEA CRUCEANU,

de la Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giulești, a jucat în „Rapsodia țiganilor", „Domnișoara Nastasia", „Doi tineri din Verona", „Vecini de apartament" și lar acum repetă în Maria na Pineda de R. Garcia Lorca.

1960

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 165 ★ Sîmbătă 3 decembrie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

La aniversarea artistului poporului GH. STORIN

A existat oare religia din totdeauna?

S.U.A. 1960
Note de drum
de E. PREDA

SĂPTĂMÎNA
de N. LUPU

Cercetătorii scoarței cerebrale

32 de zile în Brazilia

PUNCTE DE VEDERE
de Dan Deșliu

Acasă la... Dinu Negreanu

REFLECTOR
de Eugen BARBU

CALE LIBERĂ ÎN COSMOS!

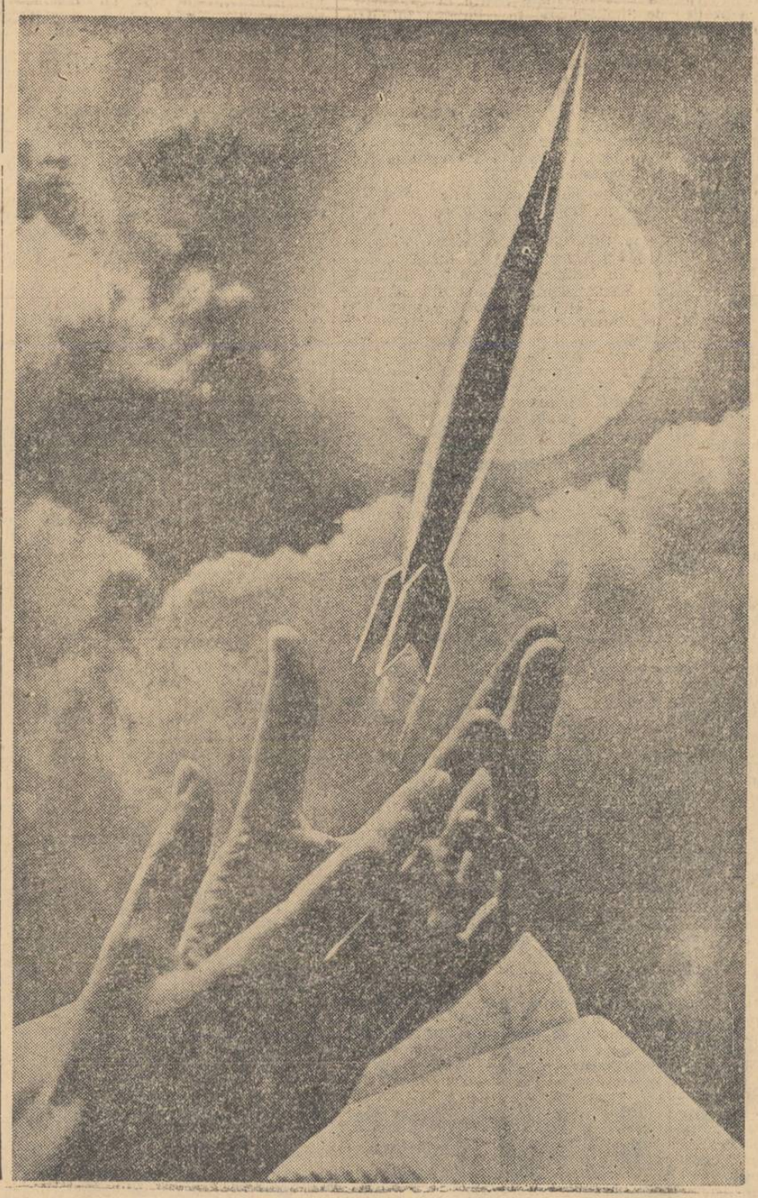

Zborul celei de a treia nave-satelit sovietice reprezintă un pas hotărîtor în direcția realizării primului zbor al unei nave cosmice cu un om la bord.

Cercetările ce se fac cu ajutorul celei de a treia nave-satelit sînt destinate să continue și să completeze rezultatele obținute cu trei luni înainte, cu prilejul zborului celei de a doua nave-satelit sovietice.

Problemele care se pun pentru asigurarea condițiilor de viață pe bordul navelor cosmice sînt extrem de complexe, chiar și în cazul animalelor. Pentru om, pretențiile cresc și mai mult, deoarece nu mai este vorba de o simplă întreținere a vieții pe timpul zborului, ci și de crearea unei ambianțe care să permită o activitate intelectuală nestînjenită, foarte intensă și la un randament maxim. În același timp se pune problema eliminării totale a unor eventuale urmări nocive ale zborului cosmic asupra organismului sau a sistemului nervos. Este vorba de fapt de a realiza astfel de condiții pentru zborul omului în cosmos, încît acesta să devină echivalent cu o activitate terestră, de laborator.

Privit prin această perspectivă, zborul celei de a treia nave-satelit sovietice prezintă o serie de realizări de mare importanță.

Centrul de greutate al acestui zbor este axat pe experimentul medico-biologic. Medicina cosmică și biologia cosmică sînt științe noi, care spre deosebire de restul științelor au ciudata caracteristică de a fi luat un contact încă foarte redus cu obiectul concret al cercetărilor lor: viața în cosmos. Aceste științe noi totalizează multe sute de mii de ore de experiențe, însă covîrșitoarea lor majoritate a fost executată în laboratoare terestre. Numărul orelor de experiențe executate în spațiul cosmic nu întrece cîteva zeci de ore, totalizate pe bordul celui de al doilea satelit artificial sovietic al celei de a doua și a treia nave-satelit sovietice, precum și pe cîteva rachete de mare înălțime.

Ing. A. NEGREA

● *(Continuare în pag. 3-a)*

24 DE ORE ÎN AZUGA

Cine și-ar face o idee despre însemnătatea orașului Azuga după modul în care opresc trenurile în gara urbei ar trebui, împotriva evidenței, să-și închipuie că se află într-un cătun și nu într-un harnic și important centru industrial. Aici nu opresc nici rapidele, nici accelerate și nici trenurile internaționale. Probabil că în șiragul de stațiuni de odihnă de pe Valea Prahovei, Azuga nu beneficiază nici de pitorescul Zamorei, nici de eleganța Predealului și acesta este un criteriu pentru ca C.F.R. să programeze doar opririle personalelor și a garniturilor de marfare.

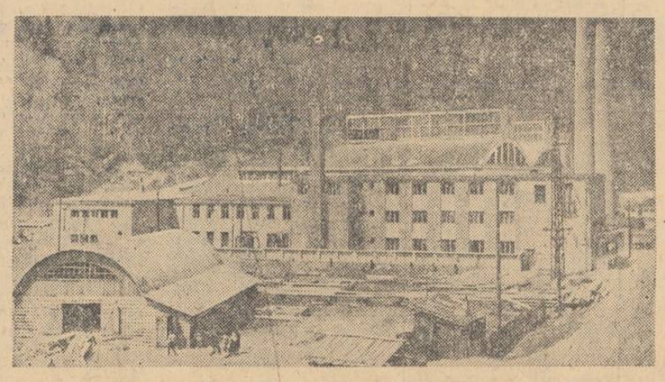

Vedere generală a fabricii de sticlă din Azuga

Dacă ai venit la Azuga cu trenul, încă de la gară simți pulsul viu al unei activități neobișnuite prin partea locului. La Predeal din fereastra vagonului te întîmpină vilele cochete de pe Cioplea sau eșarfele fluturînd ale turiștilor de pe peron. La Sinaia te așteaptă liniștea pădurii ce coboară pînă la gară sau clopoțeii unei trăsuri în așteptarea cine știe cărui mușteriu întîrziat...

La Azuga lucrurile stau însă altfel. Pe liniile secundare se descarcă sau se încarcă lăzi și baloturi, se preiau frahturi și se controlează borderouri, iar în biroul mișcării e o veșnică agitație.

Fumul înaltelor coșuri ale fabricii de sticlă din vecinătate se simte pînă aici, iar de îndată ce intri în oraș te întîmpină, odată cu mirosul aromitor al rășinei de brad, zidurile sure din piatră ale celorlalte fabrici. Sînt cinci la număr; în afara celei moderne de sticlă, funcționează de multe decenii fabrica de bere, cea de postav, de șamotă și de șampanie. În atelierele și laboratoarele lor lucrează peste patru mii de muncitori și tehnicieni. Dimineața și la amiază cursele locale aduc schimburile; nu puțini vin tocmai de la Săcele sau Comarnic și zarva umple străzile ca și cum un șuvoi de tinerețe și vitalitate ar inunda periodic străzile altminteri liniștite și bătrînești ale orașului.

Valea pe fundul căreia se întinde astăzi cea mai mare parte a localității situată la confluența muntelui Sorica cu rîul Prahova, adăpostea acum trei sferturi de veac un sat de graniță, tihnit și patriarhal. Nici urmă de industrie... Cînd însă în 1884 Austro-Ungaria a ridicat tarifele vamale la unele mărfuri printre care și textilele, un grup de negustori sași din vechiul Brașov a deschis aici un atelier care să prelucreze fibrele, astfel ca stofa produsă să nu mai suporte taxele vamei austriace. Regele Carol I, priceput în chestiuni de afaceri, a lărgit bazele întreprinderii devenind principalul acționar încă din 1886. Datorită lui, fabrica a primit mari comenzi de furnituri pentru armată (postav de mantale, pături cazone, etc.) și s-a dezvoltat repede. Un an după înființare număra peste 400 de lucrători, cam o treime din cîți are astăzi. Mîna de lucru era ieftină, profitul în permanentă creștere. Regele Carol I, setos de înavuțire, crează prin interpuși și capitalul necesar fabricilor de bere și

H. ZALIS

● *(Continuare în pag. 2-a)*

CRONICA STRĂZII

De la pușcălița la C.E.C.

Acuma deabia, în fața cifrelor reprezentînd efectivul posesorilor de librete de economii C.E.C. (aproape patru milioane), m-am dumirit de ce olarii nu mai meșteresc pușculițe. Astă vară, ca să-i evit soacrei veșnicele dispute cu taxatorii de la tramvaie pe chestie de „bani mărunți", depărtînd „argumentele" din holul instituției și exilîndu-le undeva la... subsol, unde se mai află dealtminteri cînd un alt spirit al economiei — cel determinat de posibilitățile majore rezultate din veniturile oamenilor muncii mult sporite în anii din urmă, a luat locul arhaicei pușculițe. Să nu-i subestimăm

Cîteva din pușculițele de pe timpul romanilor

mi-am propus să-i încropesc o „rezervă" pe sistemul patriarhal al pușculiței. Degeaba am căutat să descopăr una printre ulcioarele, ploștele, strachinele, țoiurile și cîte altele din Tîrgul Moșilor. A scos-o din circulație — ca și becul electric lampa cu gaz; sau automobilul birja — factorul nou al economiei moderne: libretul C.E.C.

Pînă acum vreo opt-nouă ani, modesta ulcică era încă folosită ca „argument propagandistic" (în 1953 numărul depunătorilor nu ajunsese la 900.000) și figura în colecția istorică a C.E.C.-ului, chiar în holul sediului central din Calea Victoriei. Într-o vitrină erau expuse o serie de pușculițe din cele mai vechi timpuri pînă-n zilele noastre de o instructivă valoare documentară. Aflai astfel că spiritul de economie e o lecuță... milenar și că la originea obiectelor destinate să adăpostească prisosurile pecuniare, — nu tronează... ciorapul sau salteaua, cum își închipuiau unii neinformați.

Trecînd în revistă conținutul vitrinei, cetățeanul avea prilejul să mai facă o descoperire interesantă. Adicătelea să constate că „safe-ul" ăsta de argilă în care băga bănuții copilăriei, e o moștenire de la popoare ancestrale și că sub acest raport olarul veacului nostru nu numai că n-a inventat nimic, ba e încă în inferioritate față de imaginația artistică a confraților săi latini și babilonieni.

La Pompei s-a găsit o pușculiță în formă de șipet, probabil un exemplar din multe altele, felurite ca fantezie și ingeniozitate. Cutiuța de lut a vechilor chinezi e în chip de porc. A babilonienilor, un mic vas cu capac mobil. De la greci ni s-au transmis grațioase plăsmuiri ceramice, figuri de zeități, de animale mitologice, prin ceasta cărora copiii strecurau obolul de aramă.

C.E.C.-ul găsise — cum am spus — o sugestivă manieră de a face propagandă. De care nu s-a mai folosit (însă rolul, considerînd-o ca o etapă pe drumul ce va dezvolta treptat, an de an, concepția practică a economiei familiale, transformînd-o dintr-o inertă tezaurizare neproductivă, într-o acțiune ce îmbină armonios interesele individuale ale depunătorilor cu cele ale Statului, ale colectivității.

Statistica ne arată că din cei 3.819.827 posesori de librete de economii C.E.C. (pînă la 1 septembrie 1960, alică fără sporul înregistrat după „săptămîna economiei", — 23-30 noiembrie, peste 650.000 sînt bucureșteni. Acești cifre impresionante n-ar fi fost cu putință — cum am mai subliniat — fără creșterea veniturilor bănești ale populației muncitoare, corolar al succeselor macate în toate ramurile economiei naționale.

De la pușculiță, drumul duce la instituția care dă o rentabilitate economiilor depuse, sporind capitalul agonisit. C.E.C.-ul e „pușculița" modernă colectivă. O pușculiță a... pușculițelor.

★

„Săptămîna C.E.C." n-a fost doar încă un prilej de a constata marea extindere a acțiunii de economisire. Ea a vădit o adîncire a principiului de la baza inițiativei, devenit un factor esențial în procesul de economie a muncii, care duce la creșterea și la ieftinirea produselor de tot felul. Milioanele de posesori de librete au înțeles că pe lîngă avantajele personale — dobîndă cîștiguri prin tragere la sorți, la obligațiuni, — plasarea banilor la C.E.C. are totodată un pronunțat caracter patriotic, întrucît sumele atît timp cît stau în păstrare acolo, contribuie la întărirea economiei noastre naționale, la dezvoltarea industriei și agriculturii, la construirea de noi locuințe, școli, spitale, case de cultură etc. De asemenea

F. BRUNEA—FOX

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Întîlnire cu Ilya Ehrenburg

L-am întîlnit pe marele scriitor sovietic într-o pauză a lucrărilor Sesiunii Prezidiului Consiliului Mondial al Păcii care s-a desfășurat în aceste zile la București. Pentru început, o întrebare de circumstanță în legătură cu noile construcții bucureștene:

— La prima dv. cunoștință cu Bucureștiul ați făcut mi se pare următoarea remarcă: „un oraș mic într-un tîrg mare". Ați rămas și astăzi la această părere?

Ilya Ehrenburg a zîmbit încurcat...

— Bucureștiul de după război mi-a făcut într-adevăr această impresie. Aș putea spune în aceste zile: un oraș nou într-un tîrg vechi. La tot pasul noul oraș te cucerește prin armonie și estetică. Este o izbîndă a socialismului...

...Am trecut apoi la literatură, la noutăți literare din U.R.S.S., la creația scriitorului.

Ehrenburg îmi vorbește mai întîi despre lecturile sale preferate: Nekrasov, Panova, Paustovski, Hemingway; apoi trece la ultima sa carte: „Oameni și ani" în curs de apariție în U.R.S.S.

— Sînt amintirile unei vieți militante pentru umanism, portrete duioase și sincere, prietenii de neuitat: Maiakovski, Durov, Modigliani, Picasso... Lucrez în prezent la cel de-al doilea volum care va cuprinde anii Revoluției.

Marele scriitor a trecut apoi la tinerii poeți sovietici:

— Tinerii poeți sovietici fac obiectul lecturilor mele poetice. Ei au un suflu optimist, entuziast. Poezia sovietică se dovedește încă o dată viabilă, actuală, umană.

— Preferințe?

— Evtușenko, Baklanov, Kazakov, merită multă atenție din partea criticii și din partea poeților mai vîrstnici.

— Dar proza sovietică?

— Exemplele mature sînt întotdeauna fecunde: Șolohov; o școală a literaturii sovietice: Galina Nikolaeva, Kocetov sînt mult citiți. Dar după cum știți, poezia precedă întotdeauna proza în istoria unei literaturi.

Scriitorul revine apoi din nou pe făgașul amintirilor. Ca răspuns la întrebarea:

— Ce altă meserie ați fi ales dacă n-ați fi fost scriitor? Ehrenburg spune:

— Faci meseria care-ți place și pentru care ești înzestrat. Am făcut însă și multe alte meserii înainte de a fi scriitor. Dar am alte exemple pentru tinerii scriitori de astăzi. E vorba de Gorki și Hemingway etc. În concluzie un sfat pentru amicii mei de profesie care își încearcă norocul în literatură: mai întîi cunoașterea vieții, implicit a omului, apoi vine ficțiunea.

I-am mulțumit pentru bunăvoința de a-mi răspunde la întrebările de mai sus. Înainte de a-și lua rămas bun Ehrenburg mi-a repetat același sfat: „Nu uitați, tineri scriitori, pentru experiența voastră, înainte de a scrie profesați și o altă meserie"...

G. CUIBUȘ

CEASUL

În vremea aceea, Ion Ștefan era un om pe seama căruia nimeni nu rostise superlative. Și nici nu aveau pentru ce. Muncea la strungul său nici prea bine, nici prea rău, răspundea sarcinilor obștești uneori mai repede, alteori mai încet, citea cînd avea timp dar... nu prea avea. În general, trecea prin viață liniștit, nebăgat în seamă și mulțumit de sine însuși.

Așa a trăit ani, pînă într-o zi... În ziua aceea — ce bine își amintește de ea — Elena Ioan, strungărița de alături, își cumpărase un ceas. Frumos nichelat, ceasul lucea de-ți lua ochii. Fata se bucurase ca un copil și pe lîngă ea, admirîndu-l-i, se bucurase întreg sectorul strungărie. Ca să-l fericească de trepidațiile mașinii Elena îl scosese de pe mînă și grijulie, îl așezase în dulapul cu scule.

Ce se întîmplase atunci cu el, Ion nici acum nu-și poate explica c'estul de bine. În viața lui nu pusese mîna niciodată pe ceva străin. Iar față de cei necinstiți simțea o repulsie instinctivă. Și totuși...

Ceasul Elenei strălucea parcă înadins să-ți tot cheme privirile spre el. „Am să fac o glumă" — s-a gîndit. În pauză, trecînd pe lîngă dulap, a întins mîna și... ceasul a alunecat în buzunar. Sentimentul proprietății asupra obiectului mic și plat pe care-l simțea în buzunar îi luă mințile.

— Unde-l ceasul meu? se sperie Elena.

Unde era ceasul? Nimeni nu știa. Nici chiar Ion Ștefan!

— Cine mi-a furat ceasul? — a izbucnit atunci Elena, cu revoltă și scîrbă.

Furat? Cuvîntul l-a izbit ca o măciucă. Într-o secundă deveni se hot. Într-o secundă de ușurință, de nesocotință, de, de... nici el nu mai știa de ce, se prăbușise de la înălțimea cuvîntului om, la aceea c'e țicălos. Trebuia să dea ceasul înapoi, atunci, pe loc. Dar, lipsit de curajul pe care niciodată nu și-l pusese la încercare, ezită... tăcu...

A plecat acasă, dar umbla împleticit. Îl jigniseră și-l dureau privirile bănuitoare pe care muncitorii din sector le-au avut în după-amiaza aceea, fiecare pentru celălalt. În sectorul lor, nu lipsise nimic niciodată. Ideea de furt era o noțiune înregistrată numai mintal și raportată totdeauna la alții, poate în altă secție, poate în altă fabrică, poate în altă lume, dar niciodecum între ei... Și acum, c'eodată, în mijlocul lor apăruse un hoț. Pe cine să bănuiască? Pe cine?...

Ion Ștefan se simțea lovit, pentru el și pentru toți. Se dezonorase și aruncase cu noroi peste întreg colectivul cu care lucra. Ce zi și ce noapte a fost aceea! N-a putut să mănînce și n-a putut să doarmă. Ceasul care-l încălzise un moment, acum îl ardea. Păcătosul de ceas cu lucirea lui ademenitoare. Ce, parcă ceasul era de vină? Sau prostia și nechibzuința lui? Și nici curajul să-l dea înapoi nu l-a avut... Ce rușine și ce povară este asta nu și-a închipuit niciodată.

Era încă noapte neagră — abea ora patru cînd Ion a pornit zorit spre fabrică. Pusese ceasul la loc, în dulapul cu scule al Elenei, și se așezase apoi la strung, lucrînd cu furie, ca să-și astîmpere neliniștea și zbuciumul ce clocoteau în el.

— O să-l găsească și... gata! Asta-l principalul... să-l găsească.

Elena a văzut ceasul de cum a sosit. L-a văzut, dar nu s-a bucurat.

S-a întors ceasul, tovarăși! s-a mirat ea și s-a așezat la strung liniștită. Mirarea și amărăciunea Elenei l-au sfîșiuit pe Ion ca un bici. Deci nu era vorba numai de ceas. Știa el bine asta... știa dar fusese laș. Era vorba de onoarea întregului colectiv. Stătea în puterea lui s-o salveze să înlăture mizga cu care-l acoperise. Trebuia s-o facă imediat cu orice preț... S-a apropiat de Elena i-a pus mîna pe umăr și i-a spus: „Eu am fost acela... Am vrut să fac o glumă... apoi... l-am luat. Judecă-mă acum după cum merit". Rostise greu cuvintele, dar le rostise. Odată cu ele, ceva greu, viscos și murdar îi alunecase de pe umeri și-l eliberase...

În fața adunării generale convocată de organizația U.T.M. a uzinelor metalurgice „Timpuri Noi" lui Ion Ștefan nu l-a fost ușor. „Aș fi mai bucuros să se deschidă o groapă sub mine și să alunec în ea", gîndise el.

Trebuia să vorbească și să explice oamenilor care avuseseră deplină încredere în el, o faptă... o faptă care în fond avea o singură explicație. Fusese necinstit = asta era = murdărise cu isprava lui întreg colectivul. Cum vor putea să-l ierte și să-l primească din nou în mijlocul lor, pe el, un om care se exclusese singur?

A fost aspră judecata tovarășilor și n-o s-o uite cît o trăi. Hotărîrea luată de adunarea generală a fost și ea grea. Ion Ștefan, a simțit-o ca un cuțit care-i sfredelește inima mereu, fără odihnă...

După acea ședință, strungarul Ion Ștefan a rămas în fabrică, în mijlo-

Alice MIHALCEA

● *(Continuare în pag. 2-a)*

SPRE SINTEZA ARTIFICIALĂ A VIEȚII

● Materia vie poate fi creată pe cale artificială? ● Primele „cărămizi" au fost construite! ● Microorganisme „fabricate" în laborator ● Fermenții — „regizori" principali pe scena vieții.

Orice corp viu, din lumea animală sau vegetală, s-ar putea asemăna cu un „mic univers", un microcosmos, bine organizat, al cărui locuitori sînt celulele. În interiorul organismelor vii, celulele sînt ca niște minuscule ființe cufundate într-un mediu lichid, asemănător cu apa de mare.

Celulele formează asociații care sînt denumite țesuturi și organe. Analiza chimică a celulelor vii a demonstrat că ele sînt formate din substanțe albuminoide, numite și proteice, pentru că se pot transforma, ca și Proteu — zeul mării din mitologie — sub diverse influențe externe sau interne.

Substanțele proteice, formează pretutindeni în natură substratul material al vieții. Atomii și moleculele, cele mai mici forme de organizare a substanței vii sînt constituite din astfel de proteine. Proteinele sînt, de altfel, cele mai complexe corpuri din cîte cunoaște chimia. Moleculele de proteine sînt în același timp și cele mai mari molecule din natură. Ca să ne facem o idee, e suficient să spunem că „greutatea moleculară" a sării de bucătărie (clorura de sodiu) este 58, a glucozei

Em. ROMAN

● *(Continuare în pag. 4-a)*

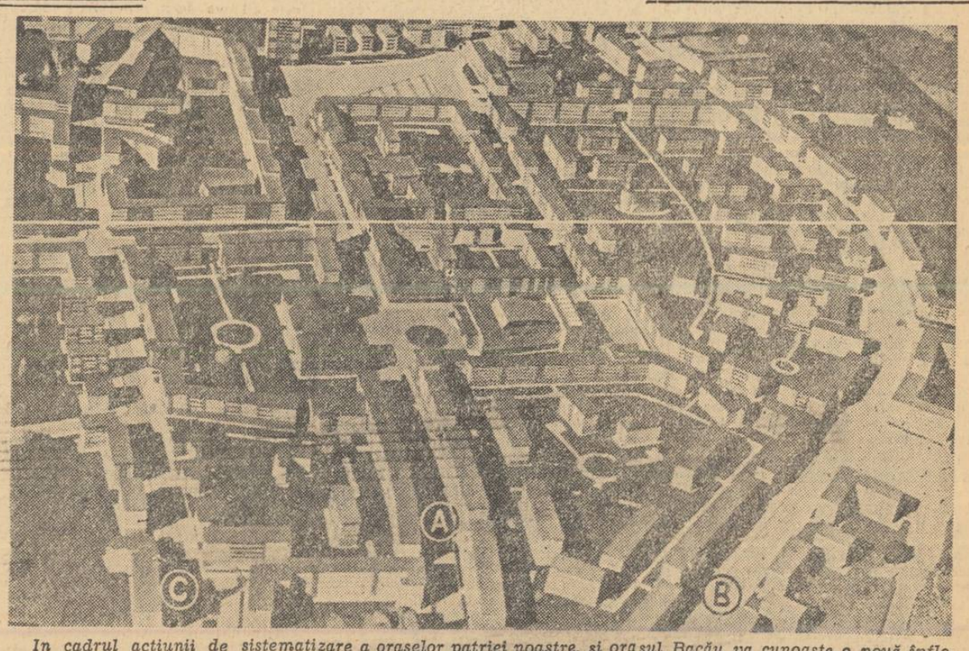

În cadrul acțiunii de sistematizare a orașelor patriei noastre, și orașul Bacău va cunoaște o nouă înflorire. Iată în clișeul nostru macheta noului centru al orașului Bacău. Porțiunea de deasupra liniei albe este în studiu. Cea din josul liniei e în plină construcție; (A), prima magistrală este constituită din strada N. Bălcescu, Piața Malinovski și Calea Mărășești; (B) cea de-a doua magistrală va fi formată din străzile 9 Mai și Bernath Andrei; (C) cea de-a treia magistrală va fi formată din străzile Ada Marinescu și Războieni.

(Macheta executată de arhitectul Clement Stănescu de la D.S.A.P.C.-Bacău).

La aniversarea artistului poporului Gh. Storin

În seara de 12 februarie 1902, Teatrul Național juca pentru prima oară „Vlaicu-Vodă" de Alexandru Davila, piesă care a stîrnit senzație prin subiectul îndrăzneț, prin frumusețea versurilor, prin personalitatea autorului. Caragiale, care la premiere ocupa mai întotdeauna un loc în fundul sălii, pentru a putea pleca fără să fie observat, a mărturisit că era pentru prima dată cînd : se întîmpla să stea pînă la sfîrșit la reprezentarea unei piese în cinci acte, pe care să o urmărească cu interes crescînd.

In seara premierei lui „Vlaicu Vodă" a debutat pe scena Teatrului Național, fiind încă elev la Conservatorul de declamație, la clasa lui Constantin Nottara, Gheorghe Storin, astăzi artist al poporului. Avea 19 ani ; pe afiș era trecut cu numele Gh. Hagi Stoica.

Nu mult după debut, aflat într-unul din acele turnee înfiripate de fruntașii scenei românești pe cont propriu, — aceasta pentru a-și împlini din marile nevoi într-o vreme cînd actorii nu primeau salarii decît patru-cinci luni pe an, cît dura staglunea, — tînărul actor a primit o scrisoare închisă și parafată, scrisoare care, prin aspectul ei „oficial", nu putea să anunțe nimic bun. Scrisoarea avea următorul cuprins :

Domnul meu,

Un bun prieten al familiei îmi scrie că pe zidurile Galațiului există un afiș de teatru în care figurezi dumneata cu numele de Hagi Stoica. Rogu-te să-ți schimbi numele.

Al dumitale cum vei voi.

Era o anonimă, dar adresantul nu-și schimonosise caligrafia pentru a rămîne necunoscut. Era vădit că dacă nu semnase, o făcuse din dispreț pentru „măscăriciul" căruia fusese nevoit să i se adreseze, pentru a feri familia de un „oprobiu public".

N-a fost greu pentru actorul debutant să ghicească cine era cel care îi trimisese anonima : un unchi, de profesiune medic. După moartea părinților, acest unchi îi era ca un fel de tutore.

Turneul mergea slab, deși avea în frunte pe marele Constantin Nottara. Actorii plecaseră cu tramcarul de la Rîmnicu Vîlcea spre Călimănești. Aici a trebuit să aștepte ca „publicul să ia masa", pentru ca să se poată improviza, în sala restaurantului, pe lăzi și pe butoiașe, o scenă a cărei cortină nu era decît un cearceaf.

Încasările făcute de trupă la Călimănești au reprezentat „frumoasa" sumă de cinci lei. Jenîndu-se probabil să dea această sumă maestrului Nottara, impresarul a apelat la curajul lui Hagi-Stoica ; acesta a bătut respectuos în scîndura lăzii care servea maestrului de cabină, și i-a înmînat cei cinci lei.

Acesta a fost prilejul pentru tînărul actor de a arăta maestrului anonima primită. După ce a citit scrisoarea, Nottara a lăsat să-i cadă monoclul și l-a încurajat : „Mă, băiatule, nu-ți face sînge rău ! Cînd ți-oi spune ce-am pățit eu ! Dacă vrei să faci pe placul unchiului dumitale, n-ai decît să-ți schimbi numele. Vei salva astfel „onoarea familiei".

★

Din 1902 pînă în 1909, Gheorghe Storin a jucat la Teatrul Național.

Izgonit de la direcția Teatrului Național pentru activitatea lui inovatoare, Alexandru Davila a alcătuit faimoasa companie, cu un program care constituia un protest împotriva artei împietrită în tradiții nesănătoase. Storin a fost printre cei dintîi cu care Alexandru Davila a pornit la drum. Alături de Tony Bulandra, Lucia Sturdza Bulandra, Romald Bulfinsky, Ion Manolescu, Ion Mortun, Niculescu Buzău, Maria Giurgea, Marioara Voiculescu, Storin a făcut parte din compania Davila pînă la desființarea ei.

In 1913 Alexandru Davila, revenind la direcția Teatrului Național, recheamă pe Storin în ansamblul teatrului.

Intre 1921 —1924, Gheorghe Storin a jucat la Teatrul Național, avînd prilejul să facă minunate creații în „Macbeth" de Shakespeare, în „Puterea întunericului" de Lev Tolstoi.

In 1924, asociat cu soții Bulandra, cu Ion Manolescu și cu V. Maximilian, activează pe scena Comedia, apoi pe scena Teatrului Municipal și pe scena Teatrului din fosta piață a Senatului, — asociații avînd de luptat cu concurența teatrului comercial.

In 1946, Gh. Storin a revenit la Teatrul Național.

Printre numeroasele sale creații, citățm : pe Holofern din piesa „Judith și Holofern" de Hebbel ; Don Sallust din „Ruy Blas" de Victor Hugo; Filip al II-lea și Ducele de Alba din „Don Carlos" de Schiller; Horațiu din „Hamlet" de Shakespeare ; Nichita din „Puterea întunericului" de L. Tolstoi; Vasca Petel, Satin și Actorul din „Azilul de noapte" de M. Gorki; Scarpia din „Tosca" de Victorien Sardou; Tănase și Hatmanul din „Răzvan și Vidra" de B. P. Hașdeu; Cleante din „Avarul" de Molière; Colonelul din „Magda" de Sudermann; Vulpașin din „Domnișoara Nastasia" de G. M. Zamfirescu; Michel Angelo din piesa lui Alexandru Kiriței cu; Ministrul din „Puterea cea mare" de Boris Romașov; Laagus din „Două lagăre" de A. Iacobson ; Steriade din „Pentru fericirea poporului" de A. Baranga și N. Moraru; Primarul din „Fîntîna turmelor" de Lope de Vega, — cele mai recente creații fiind, Don Fernando și Lear din capodopera lui Shakespeare.

Ioan MASSOFF

CEASUL

(Urmare din pag. 1-a)

cui aceloraș oameni. Ar fi putut să plece dacă ar fi vrut și tare-l mai îndemna inima s-o facă. Nu putea însă să înșele încrederea tovarășilor din biroul organizației de bază care îi spuseseră : „N-ai fost un om rău. Acum trebuie să dovedești că poți fi din cei mai buni".

In acele momente orice cuvînt bun, de încurajare, orice dovadă de încredere, cădeau ca pe un pămînt care are nevoie de ploaia binefăcătoare.

Ion Ștefan s-a pus pe treabă. Omul liniștit care lucrase tacticos, fără grabă, se transformase brusc — demonstrînd o energie pe care nimeni nu i-o bănuise. Nu mai era vorba acum să ducă la bun sfîrșit o treabă. Se băga unde era lucrul mai greu, aduna piesele cele mai dificile de strunjit, și muncea cu puteri uriașe. Il priveau toți, de parcă răsărise în mijlocul lor un alt om. Il urmărea adeseori și foarte atent strungarul Moldoveanu, membru de partid care-și propusese să se ocupe în mod deosebit de el. Vorbeau adesea îndelung despre muncă, copii, gospodărie și multe altele... Cu ochii pe ei stătea și maistrul Stelian Furtună — și Ion Petrescu, amîndoi comuniști și tovarăși de muncă. Era parcă înconjurat de o pînză invizibilă, dar ocrotitoare, prin care nu putea trece nimic rău. Ion Ștefan știa și mai ales simțea acest lucru. Prin cei din jur vechea rană se cicatriza. Muncea cu elan, trăind puternic o tinerețe nouă, plină de nebănuite bucurii.

Drumul strungarului Ion Ștefan se limpezise. Sprijinit și încurajat făcea progrese din ce în ce mai mari. Curînd ajunse fruntaș în muncă, unul din cei mai prețuiți strungari. Apoi i-a fost încredințată o brigadă, care astăzi este socotită una din cele mai bune. Nu a trecut mult și a fost propus și apoi primit în activul celor fără de partid. Fiecare pas însemna pentru el o victorie asupra lui însuși.

Au trecut aproape trei ani de la fapta, pe care Ion Ștefan a săvîrșit-o într-un moment de ușurință. Dar cine se mai gîndește la ceea ce s-a întîmplat ? Căci prin rivna cu care lucrase, prin faptele lui, reciștigase întreaga încredere și dragoste a oamenilor.

Cît de mult este prețuit a aflat cu cîteva săptămîni în urmă, cînd tov. Ion Petrescu, secretarul organizației de bază i-a spus sfătos :

— De ce nu faci cerere să devii candidat de partid ? Sînt sigur că tovarășii îți vor sprijini candidatura !

O bucurie năvalnică l-a cuprins deodată din creștet pînă-n tălpi. Deci e vrednic de această cinste ? Ochii limpezi, albaștri ai lui Ion Ștefan au strălucit atunci ca niciodată și privindu-i Ion Petrescu a repetat :

— Grăbește-te, s-o faci cît mai curînd. Ștefan n-a mai așteptat. In aceeași seară, acasă, pe o hîrtie albă, așternea cuvintele pe care de atîta timp dorea să le scrie. Și pe măsură ce tocul alerga pe hîrtie, acel ceva dureros ce-i sfredelea inima de ani, începea să se stingă...

Alice MIHALCEA

24 de ore în Azuga

(Urmare din pag. 1-a)

sticlă. Inainte de primul război mondial aproape o mie cinci sute de oameni din Azuga salahoreau pentru „majestatea sa" cu salarii de mizerie. Grevele din 1906, 1911 și 1920 la care au participat sute de membri de sindicat exprimau revendicarea unor condiții omenești de trai, refuzate brutal însă de „coroană" sub cuvînt că „nu există încă posibilități" (dintr-un raport al prefecturii Cîmpina, 1921). Insă bilanțul investițiilor regale la Azuga indica numai într-un deceniu (1890—1900) profituri de două milioane lei aur !

Oamenii de aici au simțit pe pielea lor ce a însemnat pentru țară dinastia de Hohenzollern. „O adevărată pecingine", îmi spune maistrul sticlar Lușane Valeriu. Nepotul unui fost pădurar pe „Domeniile coroanei" îmi povestește cum Kalinderu dăduse dispoziții ca să se tragă în cei care ar fi îndrăznit să culeagă din pădurile înconjurătoare vreascurile de uscături căzute, stîlt de mare era lăcomia și zgîrcenia monarhului.

Prin Azuga de astăzi

După ce ocolesc monumentul eroilor și dau o raită prin orășel, primul popas îl fac la fabrica de bere. Halele fumurii pe dinafară dau impresia de vechime. Inăuntru multe mașini noi, mecanizare înaltă, produse de bună calitate. Datorită indicelui ridicat de mecanizare, la o producție de 50.000 sticle bere zilnic fac față mai puțin de 200 de muncitori și ingineri. O explicație este și calificarea superioară a majorității personalului, atașamentul său față de întreprindere. Nu sînt puțini cei care și-au sărbătorit cîte 25 și 30 de ani de cînd lucrează în fabrică. Chiru Pompiliu, șeful secției fierbere și Iosif Elsen, maistru berar au fiecare cîte 30, respectiv 40 de ani de vechime. Colectivul îi prețuiește și le-a făcut o manifestație de simpatie cu prilejul frumoasei aniversări. Dar, deși încă secrete, preparativele unei alte sărbătoriri mi-au reținut de îndată atenția. In fabrică, la atelierul mecanic lucrează cu avînt ca șef al secției întreținere-utilaj un bărbat încărunțit de ani, firav ca înfățișare, cu o figură blîndă și totuși încordată, asemănător cu portretele de bătrîni ale lui Cranach. Cînd mi se recomandă numele său îmi sună în ureche puțin ciudat. Il cheamă Antal Calidangero. Aflu că bunicul său a fost italian. Tovarășul Antal se oferă să mă conducă prin secții. Cînd îl refuz — tovarășa inginer Răceanu i-a luat-o înainte, — rămîne o clipă descumpănit apoi se închide într-însul. Totuși treptat ieșe din mutenie și aflu că „pentru mine — n-o să credeți poate — fabrica mi-e mai dragă decît casa. M-am născut în Azuga, în sălile astea am copilărit, aici am devenit om și tot aici trebăluind și astăzi simt cum bătrînețea mă ocolește într-o cîtva. Poate s-o mai păcălesc vreo zece ani. Ce credeți, o să mearg? In definitiv, nu sînt chiar bătrîn..."

Are 68 de ani și e pensionar de mai multă vreme. Direcția, în frunte cu tovarășul Mihăilescu, și sindicatul n-au uitat că la începutul anului viitor tovarășul Antal Calidangero zis și „papa" împlinește 50 de ani de cînd lucrează neîntrerupt în fabrică. Cu pensia cîștigă aproape două mii de lei pe lună, totuși n-are astîmpăr, nici după lucru. Ba e la cabinetul tehnic, ba la dînsul în atelier unde meșterește cîteodată toată după amiaza, îmi spune inginerul Răceanu... Un adevărat spiriduș. Numai că față de cei din poveste isprăvile lui s-au soldat cu douăsprezece inovații și cu aproximativ 60.000 de lei economii.

Notînd toate acestea mi-am amintit de vorbele lui : „In definitiv, nu sînt chiar bătrîn"... Intr-adevăr !

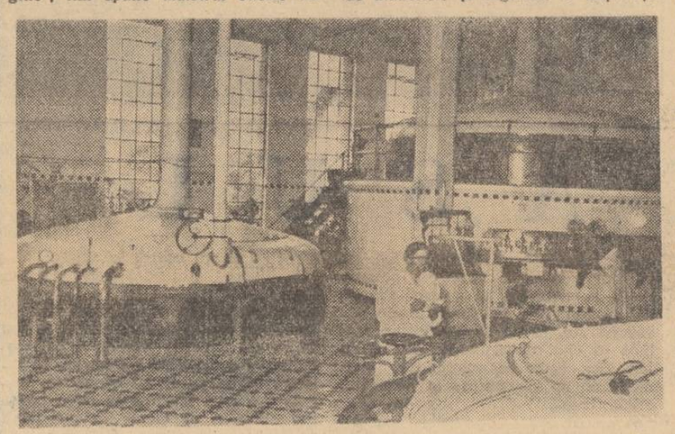

O vedere a secției de fierbere a malțului de la fabrica de bere din Azuga

Secretele procesului tehnologic

Zăbovesc prin fabrică spre a mă inițta cum se fabrică berea. Nu e simplu. Orzul după ce trece în malț se supune unei extracții fermentative. Sucului dulce ce rezultă i se adaugă hamei. Produsul obținut e tratat cu drojdie. Tot ce am însemnat pînă acum se face în căni mari, cu etuve de proporțiile cazanelor gigantice sau în rezervoare lungi cît o hrubă De la temperaturi mari cobori în adevărate ghețării. Pretutindeni multă ordine și mai multă curățenie. Berea fabricată la Azuga e apreciată în întreaga țară. Scrisorile ce vin din București, din Dobrogea sau Maramureș laudă colectivul pentru rezultatele obținute. Competența consumatorilor este mai presus de orice îndoială. Desigur, dacă o confirmă și elogiile delegațiilor din U.R.S.S., R.P. Cehoslovacă și din R.D. Germană venite să viziteze fabrica.

La maiștrii sticlari

După ce am cunoscut fabrica de șamotă, cea de textile și am golit cîteva cupe de vin spumos, efervescent, în sala de îmbuteliere a fabricii de șampanie, am plecat să cunoaștem cea mai modernă întreprindere industrială din Azuga. Cei o mie de muncitori ai fabricii produc aici sticlele și boroanele necesare desfacerii băuturilor de tot soiul, conservelor și dulcețurilor. Ba încă din producția pe care o obțin un procent merge și la export. Drumul celor cinci elemente : nisipul, oxolinul, feldspatul, soda calcinată și alabastrul trec prin niște cuptoare în care amestecul arde la temperaturi de 1340° timp de cîteva zile. De acolo, sub formă de pastă-incandescentă, merg la mașinile de forme și pe o bandă largă cît o șosea sosesc încă fierbinți, sub diverse forme, la controlul calității. După verificare, sticlele și borcanele iau drumul comerțului sau pleacă peste hotare. Munca e grea în marile hale încinse de arșiță dar tineretul face față cu cinste răspunderilor. Rebuturile sînt într-un procent redus, iar muncitorii aflați cu toții în întrecerea socialistă primesc cîștiguri frumoase. Marian Pavel își depășește cu regularitate norma cu 50% și primește un salariu ce variază între 1600 și 1900 lei. Tovarășii săi Lușane Valeriu și Olaru Ștefan îl imită și după exemplul lor pășesc mulți alții, în marea lor majoritate tineri sau foarte tineri.

— Cei de la fabrica de textile și-au propus să facă în anul acesta 900 de mii economii peste plan. Bravo lor ! îi laudă maistrul Lușane. Noi vom realiza și mai mult.

...Spre înserat, pe cerul Azugii undulește fumul unei duzini de coșuri. Munca se desfășoară aici din plin zi și noapte, însuflețită de Directivele celui de-al III-lea Congres al Partidului.

H. ZALIS

Jean Paul Le Chanois

Regizorul și scenaristul Jean Paul Le Chanois a debutat ca critic cinematografic și apoi în diverse ocazii ca actor. Interesîndu-se în deosebi de munca de regizor, Le Chanois începe să lucreze în 1933 ca asistent de regie al lui Raymond Bernard la filmul „Mizerabilii" a treia versiune realizată în Franța după romanul lui Victor Hugo.

Impresiile tînărului asistent de regie au fost atît de puternice încît 25 de ani mai tîrziu și-a realizat în sfîrșit visul ce se născuse atunci și anume să turneze singur o a patra versiune franceză a romanului „Mizerabilii".

Le Chanois are norocul să lucreze între anii 1936—38 ca asistent de regie al marelui realizator Jean Renoir, a cărui influență o va resimți mult.

La această întîmplare experiență se adaugă și aceea făcută de Le Chanois în domeniul filmului documentar. Filmul său documentar, realizat la moartea marelui luptător comunist Paul Vaillant-Couturier, „La vie d-un homme" (Viața unui om) — în 1938 — a fost considerat unul dintre cele mai frumoase opere ale genului. Mai tîrziu, în timpul războiului, Le Chanois înrolat în rîndurile maquisului își continuă activitatea de documentarist. Cele mai emoționante imagini filmate din istoria luptei rezistenței franceze au fost strînse de Le Chanois, cîțiva ani mai tîrziu — în 1948 — în documentarul de lung metraj „Au coeur de l-orage" (În inima furtunei).

Primul său film artistic îl realizează imediat după război, în 1945, ecranizînd piesa lui Pierre Scize „Ludo" cu Bernard Blier în rolul principal. Interesul său pentru faptele cotidiene și dragostea sa de oameni se întrevede chiar din acest prim film care constituie și un prim succes pentru realizator.

Cu același Bernard Blier turnează următorul film artistic „L'ecole buissonière" în care Le Chanois se dovedește a fi și un admirabil cunoscător al universului sufletesc al copiilor.

In 1951 Le Chanois obține un succes remarcabil cu filmul „Sans laisser d-adresse" (Plecat fără adresă). Publicul nostru care a vizionat filmul a urmărit cu emoție tulburătoarea întîmplare a acelei tinere fete, venită în capitală să-și caute iubitul, tatăl copilului ei.

După două filme mai puțin reușite ca „Agence matrimoniale" și „Le village magique", Le Chanois realizează în 1955 povestea dramatică a trei prizonieri evadați din Germania cu un an înainte de sfîrșitul războiului : „Evadații"". Filmul fuse. se inspirat de povestirea autentică a unuia dintre cei trei evadați, care-și retrăiește în film aventurile, interpretînd unul din cele 3 roluri.

In anul următor, Le Chanois realizează una dintre cele mai reușite comedii, mult gustată de public, celebrul „Tata, mama, bona și eu". Atît aici cît și în următorul „Tata, mama, nevastă-mea și eu", Le Chanois ne înfățișează un tablou real, viu și plin de farmec al vieții francezului simplu.

Realizîndu-și un vechi proiect, Le Chanois turnează apoi filmul în care dezbate problema nașterii fără dureri, film intitulat „Cazul D.rului Laurent", rolul doctorului fiind interpretat de Jean Gabin.

In 1958, Le Chanois termină marele film în culori și pentru ecran panoramic „Mizerabilii".

In vesnică dispută cu producătorii care cu greu acceptă vreunul din subiectele sale cu vădit caracter social, Jean Paul Le Chanois se vede uneori în imposibilitate de a-și realiza proiectele de film — unele devenite de acum scenarii — pe care le poartă cu sine ani de-a rîndul.

Probabil că acesta este unul din motivele pentru care Le Chanois este nevoit acuma să se ocupe doar de regie de teatru, punînd în scenă la Paris, în actuala stagiune piesa lui Racine „Phèdre"

Ion BARNA

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

80 de ani de la nașterea lui N. D. Cocea

Un maestru al pamfletului

Istoria oficială de pe vremuri — imagine deformată și perfidă a exploatării burghezo-moșierești, era „retușată" de satira vremii, de spiritele lucide. Printre acestea s-a aflat la loc de cinste și N. D. Cocea, de la a cărui naștere se împlinesc 80 de ani. Conduita sa generală îi situează printre maeștrii pamfletului românesc.

Avînd o legătură strînsă cu realitatea tumultoasă — în care din păcate vlsiea de multe ori singur, luptîndu-se anarhic cu valul politicianismului burghez, — N. D. Cocea a fost mereu prezent în presa progresistă cu arma pamfletului.

Punctată de evenimente — cheie pentru înțelegerea evoluției sale, (prezența la Paris în timpul afacerii Dreyfus, în Iașul primelor înjghebări socialiste, la Petersburg în timpul izbucnirii Marii Revoluții Socialiste din Octombrie) evenimente care au găsit în Cocea nu un admirator pasiv, ci un înflăcărat „ucenic în dragoste... de oameni", cum singur o spunea, conformația sa democratică este pe deplin explicabilă. Dar pamfletul lui N. D. Cocea a apărut într-un anumit moment și legat direct de el : în preajma lui 1907, atunci cînd mizeria maselor țărănești atinsese un punct maxim, exploatarea proletariatului se intensifica, șovinismul își făcea loc cu perfidie, iar în virful piramidei exploatatorilor monarhia de origine prusacă trăgea sforile politicienilor-marionete, stimulînd belșugul țării în expoziția jubiliară din 1906. Mișcarea muncitorească însă se dezvolta, era în avînt și frămîntările țărănești deveneau tot mai acute. Momentul 1907, cu nodul său de contradicții, îi va da lui Cocea obiectivele ulterioare de atac : „De la cel din urmă jandarm rural ascunzîndu-și nedreptățile și terorarea în depărtarea satelor și pînă la jandarmul rural din fruntea guvernului și de la picioarele tronului, nu vom uita pe nici unul din cei care trălesc din mizeria mulțimii și din miasmele reacțiunii politice" („Facla"—1910).

Campaniile sale (nu întîmplător îi plăcea lui Cocea să se compare cu un strateg) cuprindeau în raza lor de acțiune aspecte diverse ale realității, raportate însă toate la aspectele majore pe care pamfletarul le-a combătut cu vehemență : politicianismul burghez, șovinismul, monarhia.

In pamfletul său avîntat și ascuțit, N. D. Cocea a exprimat mai departe mesajul marelui Caragiale și al pamfletarilor „Contemporanului". Astfel, se naște galeria pamfleteior dramatice, în care cele ce se ocupă exclusiv de răscoalele țărănești din 1907 au un rol predominant. Imagini puternice, de un tragism zguduitor, de un sarcasm corosiv, imagini de compasiune și ură dau valoare de necontestat cunoscutelor sale pamflete „Jertfa celor două sprezece mii", „1907" și „Hiolera". Ele au constituit un puternic act de acuzare la adresa monstruoasei coaliții.

Pamfletele antimonarhice ocupă o parte însemnată în opera publicistului N. D. Cocea, primul pamfletar romîn care atacă cu atîta neostoită vigoare toate tentaculele caracatiței regale. Pamfletele „Zece Mai, zi de rușine", „M.S.", „Urechiatul", „Marele căpitan", „Ploșnița", denunțau cruzimea și parazitismul, ipocrizia cu care camarila și slugile ei ascundeau politica antipatriotică, internă și externă, a Hohenzollernilor. Iată numai un exemplu, ce-l caracterizează pe Carol I, dar potrivindu-se ca o mănușe întregii dinastii: „Rege cămătar, rege virît pînă la galoanele chipiului în afaceri și în ghesefturi, rege interpus ca un samsar între partide ca să poată lua comisionul lui din fabrici, din petroluri, din zahăr, din hîrtie, din acțiunile societății de tramvaie...". („Zece Mai, zi de rușine").

Pedalînd pe gama variată a satirei, Cocea cultiva cu predilecție pamfletul saturat de sarcasm, cu situații excesive, posturi extreme, limbaj ascuțit. Și deși uneori obiectivul pamfletului era ales fără discernamînt politic, iar poziția pamfletarului era șovăitoare, articolele sale curajoase erau apreciate de către masele de cititori.

Militant progresist, ziarist pasionat și talentat, N. D. Cocea a avut o vastă activitate publicistică (1907—1949) care va rămîne la loc de frunte în istoria jurnalisticii românești.

L. SCHLESINGER

PUȘKIN - DESENATOR

Pușkin era un desenator talentat. Potrivirea sa pătrunzătoare era slujită de un creion expresiv. Mîna sa ascultătoare transpunea cu siguranță și fără greș intențiile artistului.

In afară de cîteva rare excepții, Pușkin nu însemna numele persoanei căreia îi făcuse schița. Astfel, un mare număr de schițe, aparținînd lui Pușkin, figurează printre „portretele de necunoscuți" care impodobesc muzeele, expozițiile de tablouri și desene sau monografiile unor artiști plastici. Totuși, datorită strădaniilor unite ale mai multor cercetători, în schițele poetului au fost identificate cam o sută cincizeci de persoane : revoluționari democrați din sînul nobilimii rîse, actrițe, femei pe care le cunoscuse, prieteni, figuri proeminente ale Revoluției franceze, scriitori ruși și occidentali.

Fără să-i fi văzut vreodată pe Napoleon, pe Mirabeau sau pe Goethe — și neaducînd vreun element nou în iconografiile lor — desenele lui Pușkin, totuși, au în ele ceva foarte atrăgător. In general, la marii scriitori Pușkin își fixează atenția numai asupra esențialului : din înțeleptul Goethe vedem privirea-i vulturească, din scepticul Voltaire un bătrîn, iar pe Byron, martirul luptei pentru libertate, Pușkin l-a reprezentat adîncit în gînduri. Cît privește portretul făcut lui Mickiewicz pe care l-a cunoscut personal — acesta este un document prețios, o mărturie de netăgăduit a chipului său adevărat. Dante a fost poetul de care Pușkin nu s-a putut lipsi niciodată. A introdus terținele „Divinei Comedii" în poezia rusă, pe care a îmbogățit-o cu un suflu dantesc. In schița pe care i-a făcut-o, Dante apare cu o figură ascetică.

Din timpul exilului său de la Odesa din anul 1824, Pușkin a avut drept carte de căpătîi opera lui Shakespeare. Astfel, cînd Pușkin se pregătea să fugă din Mihailovskoie, unde se afla exilat, în străinătate, printre lucrurile cerute la Petersburg pentru a le lua cu el, figurează și un volum Shakespeare. In cursul unei campanii militare la frontiera turcă, pe cîmpurile de luptă din Asia Mică, Pușkin adăpostește în cortul său și un Shakespeare în original. Shakespeare era prezent în spiritul său și cînd a desăvîrșit „Micile tragedii", în care zugrăvește complexitatea și contradicțiile pasiunilor omenești. In schița unui cap cu frunte înaltă, inspirată, făcută de Pușkin pe foaia pe care cauta să dea un titlu comun scenelor sale dramatice, îl recunoaștem — vezi fotografia de mai jos — fără doar și poate pe Marele Will.

Alberto Moravia

Spre deosebire de alți confrați din Occident, Alberto Moravia, își se bucură de un renume mondial, dispretuiește publicitatea. Și deși adesea, în condițiile actuale ale societății burgheze faima creată în jurul unui om trebuie întreținută ca să rateze, Alberto Moravia preferă larmei zgomotoase, tăcerea. Nu dă interviuri, nu face declarații, nu dezlănțuie controverse. Pentru el vorbesc cărțile sale. Nu sînt multe. Cîteva romane, culegeri de nuvele, puțin eseuri. Pentru un scriitor care împlinește la sfîrșitul acestei luni 53 de ani și care a debutat cînd era încă adolescent ecolta nu este foarte bogată cantitativ.

Dar Moravia crie greu fiind, că gîndește mult. Cînd află amănunte despre fecunditatea cutărui romancer sau ușurința cu care un altu redactează cam în același timp lucrări de diverse genuri fără a mai vorbi de variatele solicitări publicistice pe care nu pregetă să le satisfacă, dificultatea cu care Moravia se apucă la masa de lucru e simptomatică. Fiecare carte cere o jungă și serioasă documentare pe viu. Apoi urmează cumpănirea faptelor, alegerea și ordonarea lor : La Ciociara i-a cerut aproape 5 ani de lucru.

Calmul cu care prozatorul urzește universul eroilor și îi observă în realitatea lor particulară, ascuțimea observației, umanismul neabătut s-au format la rîndul lor în împrejurări ce merită amintite. Pe cînd Moravia se pregătea să-și începă studiile universitare o boală de piept îl constrînge să întrerupă studiile și să se interneze într-un sanatoriu alpin. Ingrijindu-și sănătatea într-un mediu care cerea imperios reculegere, adîncire în sine, Moravia descoperă propria-i vocație : scriitor. După ce publică romanul **Indiferenții** care îl face celebru cînd nu împlinise 20 de ani, se precizează tot mai net, odată cu evoluția sa artistică, și locul pe care scriitorul îl ocupă în ansamblul literaturii italiene contemporane.

Judecînd după creațiile sale cele mai de seamă și anume : **Frumoasa romană, Conformistul, Disprețul, Nuvele romane și Ciociara**, Alberto Moravia este pictorul unei umanități împovărate de lipsuri care suferă fiind, că este exploatată și umilită. Cei care o asupresc și o batjocoresc — lumea burgheză cu năravurile ei caracteristice — stă și ea în atenția autorului. Ei i-a consacrat doar multe din paginile operei sale. In aceste pagini sînt denunțate cu amară luciditate meschinăria, frivolitatea împinsă pînă la depravare, mediocritatea spirituală și superficialitatea claselor avute. Moravia dă la iveală un tablou veridic al raporturilor sociale din jurul său și chiar dacă perspectiva pe care el o deschide prin scrierile sale e încă lipsită de înțelegerea viitorului și a forțelor în stare să-l făurească, este impresionantă dragostea pe care el o arată omului simplu, muncit de nevoi și totuși demn, optimist. De aseme. nea, remarcabilă prin efectele ei expresive se impune măiestria psihologică, finețea ce descoperă cititorului alcătuirea lăuntrică a eroilor, zbuciumul sau înseninarea lor. Moravia, așa cum ne lasă să descoperim ultima lui carte, La Ciociara, tipărită în aproape 50 de limbi, merge pe un drum rodnic. Simțul său de analiză portretistică și de reconstituire realistă a ambianței manifestă un real interes pentru istorie, pentru evenimentele ce pun oamenii în fața alternativei păcii sau războiului, dreptății sau samavolniciei.

Moravia condamnă prin destinul eroilor principali pustiirile agresiunii și reclamă pentru dînșii un trai pașnic, întemeiat pe valorile muncii, ale purității caracterului și justiției sociale. Este crezul democratic al unei conștiințe care afirmă noblețea omeniei și necesitatea progresului.

Z.

Mack Sennett și gloria cinematografului mut

Pe adevăratul său nume Michael Sinnot, — omul care în întreaga lui viață n-a făcut altceva decît să amuze milioane de spectatori născocind cele mai fanteziste comicării, s-a încumetat — de astă dată fără voia lui — să facă singurul act trist al carierei sale : încetarea din viață. O telegramă sosită de dincolo de ocean ne-a adus vestea morții marelui creator al filmului burlesc american, descoperitorul attor artiști renumiți ca Charlie Chaplin, Stan Laurel, Buster Keaton, Harry Langdon, Harold Lloyd, Bing Crosby și alții.

Născut în Canada la 17 ianuarie 1880, Mack Sennet își datorează strălucita carieră de cineast unui talent cu adevărat excepțional, dar și unor împrejurări neprevăzute ce i-au favorizat apropierea de arta — pe atunci incipientă — a filmului. Avînd o voce plăcută de bariton, Mack Sennett își face debutul de corist ca angajat. tul unui antreprenor newyorkez de spectacole. In 1908, pentru a-și spori veniturile extrem de scăzute, s-a angajat figurant la firma cinematografică „Biograph", unde-l întîlnește pe viitorul său prieten care avea să fie marele cineast american David Griffith. Neputînd trăi din cei cinci dolari pe zi primiți de la firma „Biograph", el are prilejul să cunoască doi funcționari care țineau registrele de la pariuri la curse și la care se îndatorează cu regularitate. Intr.o bună zi, el le-a sugerat posibilitatea unei afaceri rentabile: să întemeieze o companie cinematografică. Ideea l.a venit văzînd la cei doi un aparat de filmat lăsat în gaj de alt datornic. Așa s.a născut „Keystone Company", proprietatea lui Adam Kessel și Charlie Bauman.

Începuturile companiei, au fost grele, dar talentul și spiritul întreprinzător al lui Sennett au scos din încurcătură pe creditorii săi. In 1912, compania a produs 140 de filme.

Sennet și-a dat seama că filmul nu poate trăi doar prin gaguri și tipuri comice ci, fără a se lipsi de ele, trebuie să se sprijine pe artiști de mare talent, adevărații mesageri ai ideilor filmului. Numai astfel și-au putut dobîndi comediile „Keystone" faima lor demnă de invidiat.

Primul actor de renume al companiei Keystone a fost Ford Sterling căruia îi datorăm astăzi altura caricaturală a „Unchiului Sam". Dar, în toamna anului 1913, Sterling părăsește compania. Căutîndu-i un înlocuitor, Sennett l-a descoperit pe tînărul interpret de pantomimă, Charlie Chaplin. „Eu l-am descoperit pe Chaplin — spunea cu justificată mîndrie Mack Sennett în anul 1952. Eram în trecere prin New York cu actrița Mabel Normand... Noi mergeam deseori la spectacole de music-hall. Pe vremea aceea, Chaplin interpreta o pantomimă într.o sală de mina treia... Ne-a făcut atîta să rîdem, încît în pauză ne-am dus la el să-i propunem un contract. Dar ne-a refuzat..." Totuși, după cîteva propuneri repetate în condiții foarte avantajoase, Chaplin își învinge temerea de insucces în fața aparatului de filmat și, în noiembrie 1913, semnează primul său contract de cinema care intră în vigoare la 1 ianuarie 1914. Chiar în cursul acestui prim an, Chaplin a interpretat 35 de comedii „Keystone". Au urmat și alte descoperiri devenite tipuri dintre care amintim pe Stan Laurel din celebrul cuplu Stan și Bran, apoi Fatty (Rasce Arbuckle), Picrati (Allan St. John), Lămîie. Frumoasă (Harry Polard), Zigotto (Larry Semon) etc.

In ultimii ani ai vieții, Sennett trăia mai mult decît modest scriind scenarii și inventînd gaguri. Supranumit „Impăratul rîsului", acel care a fost organizatorul și părintele școlii comice americane a-a stins totuși pe un pat de spital fără ca — în a. fară de amintirea pe care i-o vor purta întotdeauna și pretutindeni spectatorii — să fi primit în vreun fel omagiul oficialității culturale americane...

Sorin ROIBU

Dacă a existat oare religia din totdeauna?

Intr-o lucrare apărută în anul 1926 — „Originea ideii de dumnezeu" — autorul catolic Wilhelm Schmidt și-a propus să enumere cele mai plauzibile argumente pentru a „demonstra" că religia este la fel de veche ca și neamul omenesc.

Ideea „veșniciei" religiei face parte din bagajul de arme și instrumente de influență, propriu oricărei religii, și de aceea reprezintă punctul de vedere comun tuturor teologilor contemporani. Invăluită în haina miturilor, colorată cu note epice ea este prezentată credincioșilor ca un adevăr absolut, izvorît de la însuși dumnezeu.

Știința dă cu totul un alt răspuns la această problemă. Folosind cu rigurozitate numeroasele date și fapte referitoare la istoria vieții milenare a omenirii, oamenii de știință au descoperit și stabilit esența procesului istoric de formare a omenirii, ca *societate*, distinctă în raport cu tot regnul animal; în acest proces se naște și conștiința umană, cu numeroasele ei forme: morala, știința, filosofia, arta, religia, etc.

Din analiza atentă a particularităților nașterii și dezvoltării conștiinței sociale a oamenilor, cercetătorii au stabilit că din cei un milion de ani, de cînd există oameni, peste 950 de mii de ani, societatea omenească n-a cunoscut nici un fel de credință religioasă. Abia în ultimii 40-50.000 de ani s-au plămădit și dezvoltat reprezentările religioase. Tipurile cele mai vechi de oameni — Pitecantropul, Sinantropul, omul din Neanderthal — aparțin perioadei pre-religioase a omenirii.

Pe ce se întemeiază această concluzie a științei contemporane, ce materiale doveditoare folosește ea ?

Gîndirea oamenilor în diferite epoci istorice se poate judeca după modul în care omul acționează asupra obiectelor muncii și aceasta se concretizează în nivelul și capacitatea oamenilor de a crea și folosi uneltele de muncă. Prin urmare, materialul arheologic acumulat de oameni de știință este o mărturie prețioasă a condițiilor de viață și a modului de gîndire al oamenilor. O importanță asemănătoare o au și datele antropologice, mărturiile vechilor scriitori, datele din istoria limbii, operele populare (Iliada și Odiseea, Avesta, Kalevala, etc.).

Procesul formării conștiinței omenești poate fi înțeles numai ca fiind determinat de apariția și dezvoltarea formelor de muncă omenească și de relații reciproce dintre oameni în cadrul conviețuirii lor sociale. *Munca l-a creat pe om* — arăta Fr. Engels înțelegînd prin aceasta că procesul muncii reprezintă principala trăsătură ce-l deosebește pe om de animal. In procesul muncii omul a început să descopere și să cunoască diverse fenomene din natură, să pătrundă logica raporturilor reale dintre lucruri, prin urmare, datorită muncii omul cunoaște tot mai profund realitatea înconjurătoare, își formează idei, reprezentări și noțiuni despre ea, într-un cuvînt, își formează conștiință, gîndire, precum și mijloacele, instrumentele de exprimare a gîndirii.

Religia este o reflectare denaturată în conștiința oamenilor, a realității înconjurătoare. De aceea geneza religiei nu trebuie atribuită unor forțe cerești ci își are temeiul, rădăcinile pe pămînt, în viața materială a oamenilor și în particularitățile dezvoltării conștiinței lor.

Clasicii marxism-leninismului au arătat că religia a apărut din neputința omului primitiv în fața forțelor naturii înconjurătoare care-i dominau, iar aceasta, la rîndul ei se datora nivelului scăzut al dezvoltării forțelor de producție, în primul rînd al uneltelor. Dobîndindu-și cu greu bunurile necesare traiului, omul primit

Cale liberă în Cosmos!

(Urmare din pag. 1-a)

Este ușor de înțeles deci că fiecare minut petrecut „sus" de către „pasagerii" navei-satelit sovietice este deosebit de prețios pentru știință.

Experimentele biologice care se fac cu ajutorul celei de a treia nave-satelit sovietice au fost proiectate în funcție de rezultatele obținute cu prilejul zborului celei de a doua nave-satelit.

In funcție de acești factori au fost alese animalele, insectele și plantele care au fost trimise cu a treia navă-satelit, precum și elementele asupra cărora se va îndrepta de data aceasta atenția cercetătorilor.

Pentru observarea indicilor biologici ai viețuitoarelor de pe bord a fost prevăzută o aparatură complexă și extrem de variată.

Activitatea sistemului nervos este supusă unei atenții speciale din partea cercetătorilor. In acest scop au fost montate pe bord aparatele de radiotelevizionare care permit observarea neîntreruptă a comportării animalelor în fiecare fază a zborului, paralel cu măsurarea și înregistrarea indicilor fiziologici.

Intrebuințarea aparaturii de radiotelevizionare s-a dovedit superioară instalării pe bordul navei-satelit a unor aparate de filmat, deoarece permite înregistrarea unui număr de imagini mult mai mare. Provizia de peliculă cinematografică necesară pentru filmare ar fi fost considerabilă. De asemenea, televizionarea nu cere o lumină atît de intensă ca filmarea. Acesta este un factor important în condițiile economiei de greutate care se impune pe bordul navei-satelit. Se face astfel o importantă economie și la sursele de energie electrică, ceea ce permite instalarea unei aparaturi mai complexe.

In afara cercetărilor privind indicii biologi ai viețuitoarelor de pe bordul navei-satelit, se dă mare importanță funcționării dispozitivelor de asigurare a condițiilor de viață și de protecție biologică. Astfel, pe bordul navei-satelit există un sistem de condiționare a aerului în circuit închis care asigură permanent presiunea, umiditatea și menține proporțiile amestecului de gaze: oxigen, azot, bioxid de carbon și care curăță atmosfera de impurități, un sistem de reglare a temperaturii, un sistem de protecție împotriva supraîncălzirii care are loc din cauza frecării cu aerul la reintrarea în atmosferă.

Aceste dispozitive sînt supuse unei perfecționări continue.

In afara experimentelor medico-biologice și a celor privind agregatele și dispozitivele privind întreținerea vieții pe bordul navei cosmice, pe bordul navei-satelit sovietice a fost prevăzută și aparatură destinată cercetărilor asupra spațiului cosmic străbătut.

Aceste cercetări sînt de un interes deosebit, deoarece înălțimea de zbor a celei de a treia nave-satelit sovietice prezintă un element cu totul nou în ceea ce privește zona pe care o străbate.

Această zonă este învecinată cu „zona de frînare" în care atmosfera devine suficient de densă pentru a frîna considerabil zborul unui satelit artificial. Aceasta este oarecum o „altitudine minimă de zbor" pentru sateliții artificiali ai Pămîntului. Zona aceasta este încă puțin cercetată, însă are o importanță deosebită atît pentru zborul sateliților artificiali, cît și pentru revenirea pe Pămînt a navelor cosmice. Ea mai prezintă interes și pentru faptul că cu cît înălțimea de zbor este mai mică, cu atît mai mică este cantitatea de energie și deci și de combustibil necesară pentru a trimite un satelit pe orbită. Există deci interes de a stabili sateliții artificiali pe asemenea orbite joase, care sînt însă suficient de înalte spre a nu jena zborul sateliților.

Zborul celei de a treia nave-satelit sovietice pune încă un jalon pe drumul deschis pătrunderii omului în spațiul cosmic.

Ing. A. NEGREA

Ciuperca din Bad Reichenhall

Pînă la venirea serii totul s-a desfășurat „normal", conform ordinului: coloana celei de a 8-a companii a batalionului 236 de vînători de munte din I-a divizie a Bundeswehr-ului, cu sediul în localitatea vest-germană Bad Reichenhall, s-a oprit pentru o „haltă de ajustare" la hanul „Brunnhaus", de lîngă Unterjettnberg, după un obositor exercițiu militar pe terenul accidentat din regiunea stîncoasă Reiteralpe, în munții Bavariei. Cei 38 de ostași, cu toții foarte tineri, s-au așezat la masă și au băut bere. Erau veseli dar nu „cu chef", după cum a relatat mai tîrziu hangiul. In acest timp locotenentul major Pichler, care comandase exercițiul, a predat comanda companiei subofițerului de stat major, Josef Huber și a plecat.

Trecuse de orele 23 cînd subofițerul i-a anunțat pe soldați că trebuie să pornească mai departe. Și atunci s-a întîmplat...

Cum, nimeni n-a putut afirma cu precizie fiindcă totul s-a desfășurat brusc, precipitat. Se pare însă că gradatul Hans Hartmann a dat ordinul fatal fiind nemulțumit că ostașii nu s-au adunat destul de rapid spre a se încolona pentru marș cum le ordonase subofițerul.

— Cu toții culcați! Ciupercă atomică în fața noastră! — a strigat el.

Apoi a răsunat ordinul subofițerului:

— La dreapta-n pas alergător, marș, marș!

Reacția a fost imediată. Se vede că militariștii de la Bonn nu și-au pierdut vremea de pomană inoculînd întregului Bundeswehr propria lor febră atomică. Oamenii electrizați de ordinul ce le amintea atacul atomic, l-au executat întocmai. Trei dintre ei, Georg Anner originar din Wildenwarth, Manfred Wenzel din Dusseldorf, și Anton Fischer din Rottau, făcînd „la dreapta", au sărit peste un parapet scund din apropiere, fără să vadă — din cauza întunericului — ce se afla dincolo de el. Și dincolo de el se afla prăpastia Eisbach, abruptă și adîncă de peste 30 de metri...

In aceiași clipă un strigăt îngrozitor s-a auzit dinspre parapet. Vînd să vadă ce se petrece acolo, subofițerul Huber a sărit și el...

Primul a fost găsit Anner, mort, cu mîinile și picioarele sfărîmate. Wenzel a murit pe drum spre spital. Amîndoi erau recruți, intrați în armată doar cu șase săptămîni în urmă. Fischer e și el grav rănit și zace la spital. Cît privește pe plutonierul Huber care și-a fracturat șira spinării, medicii nu sînt convinși că va scăpa cu viață din această aventură, produs al isteriei atomice...

Cazul de mai sus a provocat o mare agitație în rîndurile autorităților militare și civile din Germania occidentală conștiente de indignarea ce o va stîrni în rîndurile opiniei publice, această urmare tragică a isteriei atomice. Cu toții și-au reamintit de scandalul de proporții naționale (și chiar internaționale) provocat de un caz similar, întîmplat în cursul unor manevre militare din iunie 1957, cînd un ofițer cuprins de un „zel" identic, a ordonat ostașilor de sub comanda sa să traverseze apele repezi ale rîului Iller în care 15 din ei — tot tineri, recruți — și-au pierdut viața...

Spre a preveni un nou scandal, autoritățile locale au ordonat o anchetă și pe linie militară și civilă iar Ministerul de Război de la Bonn a instituit la început un strict „embargo" asupra oricărei informații privitoare la acest tragic accident. Dar multă vreme secretul n-a putut fi păstrat. Pînă la urmă autoritățile au fost nevoite să organizeze în orașul bavarez Traunstein o conferință de presă în cadrul căreia au răspuns la întrebările ziariștilor, procurorul general dr. Schomerus, comandantul batalionului 236 din Bad Reichenhall, maiorul Fischer și ofițerul însărcinat cu problemele presei ale diviziei I Vînători de munte, căpitanul Meffert. O conferință de presă a fost organizată chiar și la Bonn, unde a luat cuvîntul un reprezentant al Ministerului de Război, colonelul Schmückle.

Din declarațiile lor a reieșit că ancheta n-a putut stabili încă pe cei „vinovați" de acest tragic accident; că încercarea anchetatorilor de a arunca vina asupra „consumului excesiv de alcool" al ostașilor a eșuat și că în tot cazul se caută un țap ispășitor pentru a salva de răspundere pe adevărații vinovați: regimul din Germania occidentală în care militariștii înviați își fac de cap...

A. STANCIU

NOTE

John Doherty și-a găsit „adăpost"

Creșterea vertiginoasă a chiriilor, impusă arbitrar de proprietarii de imobile, a cauzat în ultimele luni numeroase greve și demonstrații din partea oamenilor muncii englezi.

Luînd pe față apărarea proprietarilor, poliția a reprimat cu brutalitate orice manifestare de protest a chiriașilor, folosind bastonul de cauciuc, furtunul cu apă, arestările în masă.

Acum cîteva zile ziarele au dezvăluit o nouă mostră a felului cum poliția engleză știe să mențină cu strictețe „ordinea" și să pedepsească „infracțiunile".

„Timp de opt săptămîni — scrie ziarul Daily Herald — John Doherty, fost sergent în armata britanică, a locuit în propria sa mașină". Într-o singură noapte a făcut excepție de la această regulă — în noaptea cînd a fost arestat și trimis la secția de poliție din Canterbury, pentru motivul că a fost găsit beat la volan.

Ajuns în fața judecătorilor „acuzatul" a declarat, în apărarea sa, următoarele:

„Dar eu nu eram beat la volan. Eram în propria mea casă. Afară de această mașină nu am altă casă. Nu-mi pot permite să locuiesc într-o casă adevărată de vreme ce chiriile au crescut uluitor".

Toate argumentele sale s-au dovedit a fi însă zadarnice. Justiția engleză, nedezmințindu-și „corectitudinea" sa proverbială l-a condamnat pe bietul sergent să plătească o amendă de 20 de lire sterline și i-a interzis să șofeze timp de un an de zile.

Ziarul englez amintit ne informează că Doherty a refuzat să achite amenda (judecînd după spusele sale, înclinăm să credem că n-a avut cu ce s-o plătească), fapt care a atras după sine condamnarea lui la două luni închisoare.

De data aceasta John Doherty poate fi „mulțumit" — acum are o „casă adevărată", pentru care nici măcar nu trebuie să plătească chirie. Peste două luni însă unde-și va mai găsi un adăpost?

Șantaj cu... Pepsi-Cola

Trompetistul american Louis Armstrong, scrie ziarul austriac „Arbeiter Zeitung" — se află de mai multe zile într-un turneu de concerte prin Africa. După un turneu în Congo, unde a fost proclamat vrăjitorul junglei, Armstrong s-a oprit la Nairobi, capitala Kenyei, unde a fost primit cu multă răceală.

Cei care i-au făcut această primire mai puțin prietenoasă nu erau nicidecum adversarii jazului, ci numai adversarii șantajului. Așadar, supărarea kenyenilor a fost cauzată numai de misiunea de afaceri a lui Armstrong, care a fost trimis în Africa pentru a juca rolul unei arme miraculoase în lupta firmei de băuturi Pepsi-Cola, împotriva firmei de băuturi Coca-Cola. Deoarece ultima a realizat deja în Africa un anumit avans, Pepsi-Cola a organizat la repezeală cinci fabrici în această regiune a globului.

Centrala firmei Pepsi-Cola, care se află în S.U.A. a găsit un mijloc „nou" pentru a-și plasa produsele. Ea a considerat că nu mai este necesară trimiterea de agenți albi în Africa, pentru a-i expune pietrelor aruncate de africani, deoarece sînt la dispoziție negri veritabili, care pot fi folosiți foarte bine pentru scopuri de concurență, și care sînt oricum mai bine veniți în Africa decît în anumite localuri din sudul S.U.A. Pentru realizarea acestui scop, firma Pepsi-Cola s-a gîndit să nu trimită un oarecare negru. Ea s-a gîndit la faimosul Armstrong pe care l-a expediat imediat în Africa în schimbul unei indemnizații de 300.000 dolari. Ceea ce l-a supărat pe kenyeni în această chestiune nu este faptul că Armstrong a luat bani de la firma Pepsi-Cola, ci faptul că amatorii concertelor sale trebuiau pe lîngă taxa de intrare să plătească și cinci sticle Pepsi-Cola, care nu aveau nimic de-a face cu concertul.

F. J.

S. U. A. 1960

Note de drum (II)

De obicei, pulsul unui om se ia la mîna stîngă. Cum se poate lua însă pulsul unei țări? Părerile vor fi întotdeauna împărțite și din aceasta va decurge o multitudine de soluții. În Statele Unite însă ți se va recomanda: vizitează bursa din New York sau „locul de piață al țării" — cum i se mai spune. M-am decis să merg la Bursă în ajunul alegerilor. La ora 15,30 ea urma să se închidă pentru 48 de ore. De ziua alegerilor chiar și bursa ia repaos. Iată-mă deci pornind spre Wall-Street.

„Plexul solar al capitalismului"

In comparație cu geometria strictă a străzilor și bulevardelor Manhattanului, extremitatea sa sudică cu străduțele înguste, șerpuitoare, peste care apasă zecile de etaje ale zgîrie-norilor îți apare ca o îngrămădire haotică. Prin extinderea de la numele stradelei, care este axul zonei, întreg cartierul e cunoscut sub denumirea de Wall-Street. In acest labirint de străduțe în care lumina zilei abia se strecoară, se aliniază sediile marilor bănci, trusturi, monopoluri. Epicentrul lui este o clădire în stilul templelor grecești (!) pe fața căreia poți citi: „Bursa de schimb din New York". Parcurgînd cîteva sute de metri ai putea alcătui un almanah Gotha al Statelor Unite și totodată harta politicii imperialismului nord-american. Cunoscătorii în materie obișnuiesc să afirme: cînd „Wall Street-ul strănută, întreaga lume capitalistă capătă febră". Scriitorul francez André Maurois, care a locuit în Statele Unite a botezat acest cartier „plexul solar al capitalismului". Nu există nicăieri în lumea capitalistă un loc în care pe o suprafață atît de mică să existe o concentrare atît de mare de valori financiare, interese bancare și care să reacționeze atît de sensibil la virajele imperialismului. In legătură cu Wall Street-ul informațiile generale, statisticile, sînt destul de zgîrcite. Din spatele ușilor capitonate „unde se face politica" nu răzbate la marele public nimic. Și, deși capitala țării e la Washington, cu greu ai putea găsi pe cineva care să conteste că creierul ei mic se află tocmai aici, pe Wall Street. De pe harta lumii a dispărut denumirea de Congo Belgian. Dar pe Board Street în apropierea Bursei, continuă să funcționeze societatea aparent neamericană „Belgian African Line". Curse directe cu Congo Belgian.

Bursa din New York a devenit în ultimii ani un punct în itinerariul turiștilor. Administrația bursei nu face economie de dolari pentru propaganda „capitalismului popular". Fiecărui vizitator i se distribuie gratuit o broșură: „Să înțelegem Bursa de Schimb din New York".

De-a lungul coridoarelor ce duc spre balcoanele publicului, poți afla din fe-

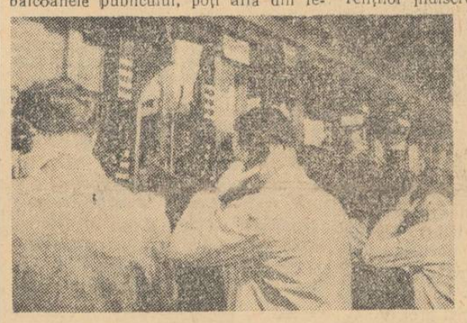

Aci sosesc ordinele pentru cumpărarea acțiunilor.

lurite grafice, vitrine cu machete și din difuzoare cum să cumperi o acțiune, ce acțiuni să cumperi, etc. Insfîrșit, dacă ai timp să ei în serios ametitoarea publicitate care se face, cînd ajungi la capătul coridoarelor te și poți vedea pe cale de a deveni un Rockefeller. La un ghișeu o funcționară te informează că zilnic valoarea acțiunilor vîndute și cumpărate totalizează sume de miliarde. In ajunul alegerilor pînă la ora 14,00 se făcuseră tranzacții cu 2.320.000 acțiuni. Cota acțiunilor poate fi urmărită simultan în 585 de orașe americane și în orașele principale din 20 de alte țări capitaliste. Trecînd prin fața vitrinelor amintite, atenția mi-a fost oprită de cea a societății Mc. Donell Aircraft. Afacerile de pe urma cursei înarmărilor sînt cele mai avantajoase. Un grafic arată cifra vînzărilor: în 1950 — 38.688.383 dolari; în 1959 — 435.878.979. Parcă-i și vezi pe acționarii lui Mc. Donell Aircraft lac de sudoare cînd aud vorbindu-se de dezarmare. Apeși pe un buton și vitrina se luminează. Din difuzor o voce începe să dea explicații în timp ce pe ecran o rachetă își ia zborul, plasînd pe orbită o capsulă cu un om și... happy-end; primul cosmonaut american trimite semnale din spațiile siderale. Simplu și ingenios. In orice caz mult mai ușor decît în realitate. Vocea explica: Mc. Donell Aircraft, în afară de faptul că furnizează avioane militare, este și principalul contractant al Administrației Naționale pentru Spațiu și Astronautică".

In cadrul proiectului Mercury (trimiterea în spațiu a unui american) societatea Mc. Donell Aircraft livrează capsula în care va fi instalat cosmonautul. Vocea încheie optimist: Aceasta va fi în 1961! Exact ca Vocea Americii.

Mi-aduc aminte că a doua zi, guvernul republican în încercarea de a influența și pe această cale rezultatele alegerilor, a pregătit o „surpriză — spațială". La orele 10 și 18 minute de pe coasta Virginiei a fost lansată în cadrul programului de pregătire a proiectului Mercury, o rachetă cu o capsulă de genul celei în care ar urma să fie instalat primul cosmonaut american. Dar la înălțimea de 153.000 de picioare, capsula nu s-a putut separa și experiența a eșuat.

In cercurile oficiale — așa cum arăta Agenția Associated Press — se declara înainte de efectuarea experienței că ea urma să fie o încercare supremă a vehiculului care să ducă pe orbită un om în anul viitor. Nu știu cum au fost cotate în ziua următoare la Bursă acțiunile Societății Mc. Donell Aircraft, în schimb ziarele americane scriau că astfel de eșecuri fac să scadă și mai mult în lume prestigiul Statelor Unite.

Dar să revenim la vizitarea Bursei. De sus, din balcoanele vizitatorilor, privirea cuprinde parterul de dimensiunile unui teren de fotbal. Ecrane luminoase indică continuu cursul acțiunilor și volumul tranzacțiilor, două panouri imense arată care dintre agenții de bursă are o chemare telefonică, în boxe circulare misitii se îngrămădesc, în afara lor alții își fac diferite însemnări, ascunzînd carnetele mari de ochii concurenților indiscreți. Curierii aduc continuu mesaje, iar podeaua e acoperită de bucățele de hîrtie multicolore, rupte în frecarea nervoasă a degetelor. E o agitație continuă și un vacarm surd. In această îngrămădeală au permisiunea să intre numai agenții de bursă. Cu toate explicațiile date de ghid, neinițiatul nu înțelege mai nimic.

Fantezie și realitate...

lei în mînă broșura „Să înțelegem Bursa de Schimb din New York", ediția pe anul curent a cărei prefață e semnată de președintele Bursei. Pagina 41 începe cu cuvintele: „Aceasta e o țară capitalistă". După citirea acestor rînduri n-am citușî de puțin sentimentul că aș fi un nou Columb. E drept că anul trecut în timpul vizitei lui N. S. Hrușciov l-am auzit pe H. Cabott Lodge, arătînd la banchetul de la Waldorf Astoria că S.U.A. n-ar fi o „țară capitalistă" ci a „umanismului economic". Ca și președintele ales al S.U.A., Kennedy, dl. Lodge vicepreședintele — învins în alegeri, se trage dintr-o familie patriciană din Boston. In orașul său natal circulă zicala că cei din familia Cabott nu stau de vorbă decît cu cei din familia Lodge, iar aceștia din urmă... cu dumnezeu. In cursul campaniei electorale nu s-ar putea spune însă că dl. Lodge n-a trebuit să vorbească și cu alții decît cu dumnezeu.

Bursa e una din principalele pîrghii ale puterii exercitate de oligarhia economico-financiară din Statele Unite. Desigur acest lucru nu se spune în ghidul scris pe care-l frunzăream și care nu reprezintă decît o odă extrem de prozaică și naivă la adresa capitalismului. Cine sînt acționarii sau în termeni textuali ai ghidului: „Cine sînt capitaliștii națiunii? Îi vei găsi pretutindeni, sînt gospodine, doctori, funcționari, învățători, fermieri, oameni din aparatul executiv. Iau parte direct la stăpînirea resurselor noastre industriale 12.940.000 oameni". Ce naiv fusesem pînă a fi răsfoit acest ghid, crezînd că în America capitaliștii sînt Morganii, Duponții, Rockefellerii etc. In broșura-ghid „Să înțelegem Bursa din New York" numele lor nici nu sînt pomenite. Mai mult chiar la pag. 43 fantezia autorilor anonimi include în rîndul capitaliștilor (cei 12.940.000 de acționari) și pe copii. Da, ați citit bine. Copii! După autori, în Statele Unite există și copii capitaliști. S-ar putea spune că e emoționant și în orice caz unic în lume. Aritmetica pe care se întemeiază acest calcul n-are nimic complicat. Ca și în cunoscuta glumă în care eroul adună un cal și un pui, în cifra globală sînt incluși posesorii de cîteva acțiuni și membrii oligarhiei care dețin pachetele de control. De altfel, chiar Administrația Rezervelor Federale a comunicat că numai circa 4 la sută din numărul total al familiilor americane posedă acțiuni și depuneri însumînd 10.000 dolari sau mai mult. Controlul efectiv al economiei americane este exercitat însă de un număr și mai mic de persoane. După calculele lui I. A. Elliot — fostul președinte al Asociației canadiene de științe politice, „elita puterii" e formată în S.U.A. din 2.000 de oameni, ceea ce reprezintă a 90.000 parte a populației.

Puțin timp înainte de ora 15,30 într-o lojă care domină parterul de tranzacții al Bursei, a apărut reprezentantul președintelui Bursei. O sonerie și apoi o lovitură de ciocan au anunțat începerea activității. In ajunul alegerilor la Bursă a fost „o zi obișnuită". Specialiștii vădeau în acest fapt dovada că lumea financiară n-are nici o reacție deosebită în momentul cînd votul urma să decidă între cei doi candidați. Calmul de la bursă se explica prin faptul că nici unul dintre monopoluri și îndeosebi cele mai puternice care sînt direct legate de industria de armament nu-și vedeau în nici un fel afectate interesele de rezultatul cursei electorale. Dar specialiștii dădeau această interpretare numai pentru activitatea la Bursă în ajunul alegerilor. Părerea lor generală despre calmul relativ actual de la Bursa din New York e de cu totul altă natură. Este calmul — declară foarte mulți — dinaintea furtunii.

Dacă în timpul campaniei electorale republicanii îi asigurau pe americani că totul merge bine, după căderea cortinei la 8 noiembrie, guvernul de la Washington a prezentat Statelor Unite și lumii o altă imagine. In locul unchiului Sam care împarte dolari, a apărut imaginea reală a ministrului de finanțe Anderson și secretarului de stat adjunct Dillon, colindînd capitalele vest-europene în căutare de dolari.

E. PREDA

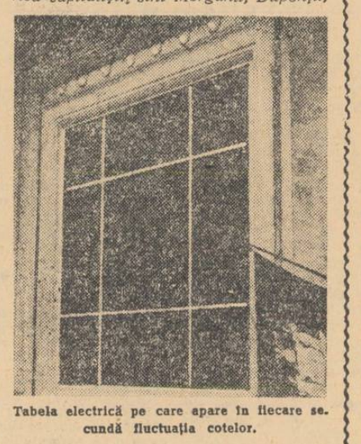

Tabela electrică pe care apare în fiecare secundă fluctuația cotelor.

Săptămîna

Cînd arunci o piatră în apă în jurul locului de contact se formează cercuri tot mai mari. Exemplul este adesea folosit în lecțiile de fizică elementară pentru a explica formarea undelor sonore. Se poate aplica și la exemplificarea modului cum se produc ecourile unor evenimente.

O piatră cu... explozie întîrziată

Săptămîna trecută, cînd ministrul de finanțe al S.U.A., domnul Robert Anderson se pregătea să arunce piatra în apele Rinului, el nu avea de unde să știe că ea va ...plescăi cu întîrziere direct în undele Potomacului, ale cărui ape se scurg molcom tocmai sub zidurile Washingtonului.

Refuzînd cererea lui Anderson de a plăti cele 600.000.000 dolari necesare întreținerii trupelor de ocupație americane, guvernul vest-german a provocat la Washington o înverșunată dispută care mai continuă încă.

Cum se întîmplă după orice eșec, se caută vinovății și se fac incriminări. Unii spun că nu trebuia cerut bani pentru că refuzul era de așteptat și nu corespunde demnității unei puteri de talia S.U.A. să apară în postură de solicitant refuzat de protejatul său. Alții pretind că era chiar mai bine să se discute puțin mai tare cu Bonn-ul. In sfîrșit o a treia categorie se spală pe mîini declarînd că de fapt insuccesul se datorește proastei... organizări a călătoriei.

Un corespondent american consideră cu toată seriozitatea că de vină sînt... nevestele celor doi înalți emisari — doamna Anderson și doamna Dillon. Ele și-au însoțit soții îmbrăcate în luxoase și foarte scumpe haine de blană. Prezența lor, consideră corespondentul amintit, nu a fost de natură să convingă pe înalții vest-germani că S.U.A. se află în jenă financiară din următoarele motive: blănurile purtate de ele erau prea scumpe; călătoria cu avionul de lux prea costisitoare; ele sosau în Germania occidentală exact în momentul cînd nevestele altor mericani, ale militarilor, erau pusedin motive de economie să-și facă bagajele, conform ordinului președintelui.

Poate că avem de-a face doar cu clevetiri ce provin din cercurile feminine ale coloniei americane de la Bonn, unde apariția doamnelor Anderson și Dillon putea să fi stîrnit justificate gelozii.

Intrucît însă lucrurile nu s-au redus doar la atît există motive să se creadă că sursele reproșurilor sînt mai largi. Se vorbește în ultimul timp de cicăneli puternice în sînul administrației în legătură cu eșecul misiunii lui Anderson. Cearta ar fi izbucnit chiar la Bonn în sînul delegației între Anderson pe de o parte și Dillon pe de altă parte.

Dillon a afirmat că Departamentul de stat și el în calitate de reprezentant al său nu știa că Anderson va prezenta o cerere ultimativă cu privire la plata cheltuielilor de ocupație.

Dar cercurile din apropierea lui Anderson au lăsat să se afle că în preajma călătoriei sale ministrul de finanțe a primit aprobarea de a formula o asemenea cerere chiar din partea președintelui S.U.A. în cadrul unei întrevederi la Augusta la care nu a asistat nici șeful Departamentului de Stat, Herter, nici reprezentantul său Dillon. „Lipsă de coordonare" concludea unul din corespondenții ziarului New York Times. „Incăpățînare!" strigă Departamentul de Stat. „Rușine!" adaugă Pentagonul, „Am făcut o treabă bună" declară în particular Anderson ziaristului american Edwin Dale. „Departamentul de stat — ar fi spus el — înțelege cu prea multă încetineală cît de gravă este situația financiară. Adenauer a fost acum avertizat".

De fapt avertismentul a sunat cam așa: „Banii sau... plecăm fără ei!". Și amenințarea a fost pusă în practică. Nu știm încă rezultatul scandalului. Dar nu de bine se ceartă guvernanții americani ca la ușa Camping-ului.

O piatră de încercare

In sala Adunării Generale a O.N.U. vorbitorii se succed unul după altul. Pe locul de șef al delegației engleze domnul Ormsby Gore tresărea de fiecare dată cînd auzea cuvîntul „colonialism". Se discuta conform hotărîrii sesiunii declarația cu privire la lichidarea sistemului colonial. In cadrul acestei dezbateri domnul Gore a formulat o frază care va rămîne celebră în analele ipocriziei lipsite de simțul ridicolului! „Ei bine da, a spus el tare, colonialismul piere. Dar el piere în sensul în care piere pasărea Phoenix și anume în momentul gloriei sale supreme, cînd dă naștere unor noi națiuni". Englezii au un cuvînt bun pentru a caracteriza asemenea elucubrații, cuvînt care nu are nevoie a fi tradus în limba română: „non sens". Să-l întrebe pe dl. Eden ce moment de „glorie" a fost Suezul. Să-i întrebe pe cei din Aden și din Kenya cum „naște" colonialismul englez națiuni. De cîte ori vrea fătul să scoată capul născătoarea jap! cu biciul.

Exact în momentul cînd la O.N.U. gura delegatului englez o pornea razna pe căile retoricii răsuflate, la Londra un reporter al B.B.C.-ului întreba pe liderul african doctorul Banda, din Nyassaland cu ce speranțe venise la conferința convocată pentru a discuta proiectul ministerului coloniilor cu privire la crearea unei federații a Africii Centrale. D-rul. Banda i-a arătat reporterului un baston de lemn sculptat și i-a spus: „In Africa acesta este un simbol al războiului".

Intrebat dacă a venit la conferință pentru „a da și a lua", Banda a răspuns: „Am venit să iau, nu să dau!".

Aceste replici arată că populația africană din Nyassaland dorește să se „nască" independent, nu pe baza proiectelor ministerului englez al coloniilor aranjate astfel încît să înăbușe drepturile sale, ci în conformitate cu propriile aspirații.

Cînd în Mozambic, Uganda, Kenya, populația africană și-a intensificat acțiunile în favoarea independenței, hop și ministerul coloniilor cu proiectul Federației răsăritene menit să amîne proclamarea independenței. Jomo Kenyatta, lider respectat al populației din Kenya continuă să fie închis, deși se apropie data alegerilor și după cum apreciază însăși ziarele engleze, el are toate șansele de a ajunge prim-ministru, judecînd după sprijinul popular. In schimb autoritățile coloniale s-au grăbit să recunoască și să sprijine acțiunea a doi funcționari ai administrației coloniale care în vederea alegerilor au înființat „partidul liberal".

Cum se explică diferența de tratament?

Cei doi „fondatori" au propus ministerului coloniilor, în conformitate cu concepțiile lor „liberale" să nu se acorde independența Kenyei „cel puțin 15 ani de acum încolo".

Delegații care sosesc la conferința pentru crearea așa-zisei federații a Africii Centrale sînt întîmpinați pe drumul de la aeroport spre Londra de manifestanți cu pancarte pe care scrie: „Puneți capăt federației", „Suspendați constituția Rhodeziei de sud", „Eliberați pe toți cei închiși".

Acolo în Africa se află piatra de încercare a cuvintelor domnului Gore. Și în lumina evenimentelor ce se petrec acolo nici măcar cenușa superbei Phoenix nu și-ar recunoaște vreo filiațiune cu domnul Gore și cu prea „gloriosul" său colonialism.

Un bolovan

La Bonn a început campania electorală. Ea nu a luat forma acțiunilor de stradă. Deocamdată lupta se dă mai mult în culise (și din cînd în cînd în public) în legătură cu alcătuirea programelor și desemnarea candidaților. Săptămîna aceasta însă scandalul public a fost mai vizibil. Partidul creștin-democrat acuză partidul social-democrat de „trădare". Acuzația se referă la faptul că partidul social democrat a renunțat în rezoluția Congresului său de la Hanovra la condamnarea înarmării nucleare, înlocuind paragraful respectiv cu o declarație care afirmă că forțele armate vest-germane trebuiau să fie dotate „cu echipamentul și armele cele mai eficiente". E o manieră social-democrată de dreapta de a spune cu „pudoare": vrem și noi bombe atomice. Creștin-democrații le reproșează: „Ce vă băgați peste noi! Bomba noi o cerem! Noi sîntem atomiști autentici".

Ministrul de război al Bonnului, Strauss a declarat cu nemulțumire la o întrunire la Ansbach că „Apelul de la Hanovra" este „o versiune social-democratică a politicii guvernamentale a partidului creștin-democrat".

Astfel, se conturează în R.F.G. o întrecere electorală cu tema: cine e mai devotat bombei atomice?

De fapt totul se reduce la o acțiune nebunească comună a celor două grupări politice, acțiune care nu e nici creștină, nici socială, nici democratică. Ea urmărește a atîrna un bolovan greu de gîtul populației vest-germane pe care se mai văd încă urmele degetelor lui Hitler.

Cumplită „libertate de alegere".

N. LUPU

DE PRETUTINDENI

INAINTE de cel de-al doilea război mondial, pe faimoasele lagune ale Veneției circulau peste 10.000 de gondole care purtau prin pitorescul oraș mulțimea de turiști și localnici. Dar tehnica modernă și-a făcut apariția și în străvechiul oraș italian: lagunele venețiene au fost literalmente invadate de bărci cu motor, așa-numite „vaporetti", cu care se circulă mai rapid și mai ieftin, astfel că numărul gondolelor s-a redus la circa 4.000. Acest fenomen îngrijorează mai puțin pe amatorii de plimbări romantice decît pe constructorii de gondole care, dîndu-și seama că tradiționala lor meserie e sortită pieirii, ei fiind amenințați să rămînă șomeri, emigrează în masă din Italia.

●

COMISARI ai poliției fasciste spaniole au supravegheat premiera dramei lui Federico Garcia Lorca „Yerma" — prima reprezentare publică a unei piese de Garcia Lorca în Spania franchistă — care a avut loc la teatrul „Eslava" din Madrid. Marele poet, asasinat în 1936 de către mercenari franchiști, se bucură de o mare prețuire în rîndurile populației cu vederi antifasciste, democratice. In ciuda supravegherii polițienești publicul a aplaudat la scenă deschisă și în mod demonstrativ puternic la sfîrșitul spectacolului.

●

IN ACȚIUNEA de lichidare analfabetismului, imprimeriile de stat din Cuba difuzează în acest an cărți școlare într-un tiraj de 2 milioane de exemplare. Opere clasice, ca și materiale politice de actualitate, apar în ediții populare. Cu toate că producția mărită a reclamat un deosebit efort din partea salariaților, aceștia n-au acceptat să primească o remunerare a orelor suplimentare. Pentru a face față necesităților mereu sporite în acest domeniu, guvernul revoluționar al Cubei a proiectat construcția unui combinat poligrafic.

●

R. S. S. LETONA numără peste 2.000 de biblioteci cu 12 milioane de cărți. La fiecare trei letoni, cel puțin unul e abonat la bibliotecă. Populația acestei republici cumpără în fiecare an cărți în valoare de 80 milioane ruble. Revin cam 40 de ruble pe an de fiecare locuitor. La sfîrșitul septenalului se va construi la Riga o bibliotecă națională cu o capacitate de 10 milioane volume.

●

PE SCENA teatrului din Angouléme se prezintă piesa „Bolnavul închipuit". In actul III, Angelique și Toinette, schimbînd cîteva replici în așteptarea reintoarcerii lui Argan, anunță „iată că se întoarce bărbatul nostru". Dar... spre surpriza lor, nu intră nimeni pe scenă. Bolnavul închipuit lesnace de adevăratelea în culise. Din fericire, își face intrarea în culise un actor pe care Molière nu-l prevăzuse în comedia sa. Era un medic din mijlocul publicului spectator care a salvat situația. Datorită acestuia, după o pauză destul de îndelungată, spectacolul a continuat.

●

IN MUZEUL orașului Lübeck s-a păstrat ani îndelungați la loc de cinste o pălărie pe care ar fi purtat-o regele Suediei Gustav Wasa în timpul fugii sale în acest vechi oraș german, în anul 1519. Cînd însă directorul muzeului istoric din Stockholm a venit în vizită, a făcut constatarea că „pălăria regelui Wasa" nu este decît... o pălărie de damă din anul 1840.

●

LA INSTITUTUL de electronică și tehnică calculatorie din Riga au fost întreprinse cu succes primele experiențe de traducere automată a unor texte științifice din limba rusă în letonă. Pentru introducerea propozițiilor în mașină se recurge la un cod telegrafic, textul ce urmează să fie tradus perforîndu-se pe bandă. După ce stabilește cu ajutorul unui dicționar automat ce parte de vorbire este cuvîntul de tradus, mașina aplică regulile corespunzătoare, determină la ce număr și caz sînt substantivele, la ce mod sînt verbele ș.a.m.d.

●

LA LONDRA va fi vîndut la licitație jurnalul de bord al cunoscutului navigator și explorator James Cook (1728—1779). Ultimele însemnări poartă data de 14 februarie 1779, ziua în care Cook a fost ucis.

●

LA KLIMORE (50 km. distanță de Melbourne), pe o căldură de 22 grade la umbră, participanții la o partidă de golf au văzut căzînd din cer două bucăți sferice de gheață, de mărimea unei mingi de fotbal. Unul din cele două „proiectile" s-a înfipt în pămînt la o adîncime de cîțiva centimetri, iar celălalt s-a izbit de un arbore. După părerea Oficiului meteorologic australian aceste bucăți mari de gheață ar fi o grindină uriașă.

●

In PRIMUL semestru al acestui an, în U.R.S.S., la 1000 de persoane s-au născut 26,5 și au murit 7,3. Astfel, sporul natural al populației este de 19,2 la 1000 de locuitori.

In S.U.A. acest spor a fost în anul 1959 de 14,7, în Franța de 7,1, în R. F. Germană de 6,8 și în Anglia de 5,2.

●

MEMBRII familiei Ghittarru sînt cunoscuți ca cei mai mari mîncăi din Sardinia. Tatăl, Angelo Mario Ghittarru, în vîrstă de 52 ani, cîntărește 130 kg. și a fost declarat anul trecut „campionul" mîncătorilor din Sardinia. Giuseppe, fiul în vîrstă de 29 de ani, cîntărește 120 kg. și merge pe urmele tatălui. La o recentă „competiție" gargantuescă, familia Ghittarru a înfulecat două duzini de potîrnichi, 150 de ouă, doi miei fripți, cîțiva metri de cîrnați, 50 kg. de roșii și a golit două damigene de vine de Chianti.

MAGAZIN MEDICAL

Călirea organismului

Totalitatea măsurilor aplicate în mod sistematic în scopul creşterii rezistenţei organismului şi capacităţii sale de a se împotrivi influenţei dăunătoare pe care o pot exercita schimbările bruşte ale condiţiilor meteorologice au fost considerate aproape din totdeauna mijloace proprii călirii organismului. Este cunoscut exemplul vestitului conducător de oşti, A. V. Suvorov care deşi slab în copilărie a reuşit graţie păstrării cu stricteţe a unui anumit regim de viaţă constînd din băi reci zilnice, îmbrăcăminte uşoară în diferite anotimpuri etc. să uimească pe cei din jur, prin rezistenţa sa la boli şi oboseală, pînă la adînci bătrîneţi.

Suvorov a condus vestita trecere a Alpilor de către armatele ruseşti în plină iarnă la vîrsta de 70 de ani!

Scopul principal al călirii constă în a asigura în mod sistematic acţiuni combinate ale temperaturii calde şi reci şi a altor factori utilizaţi în mod raţional, capabili să asigure treptat o rezistenţă din ce în ce mai mare a organismului faţă de modificările meteorologice. Prin urmare, indiferent de factorii utilizaţi care trebuie să fie cît mai variaţi (soare, aer, apă) condiţiile principale rămîn : modul gradat de aplicare, sistemul organizat în folosirea factorilor, permanenta modificare a intensităţii acestora.

Radiaţia solară influenţează în mod pozitiv organismul, acţiunea biologică cea mai însemnată fiind dată de razele ultraviolete. Dacă razele ultraviolete au o acţiune de suprafaţă, razele infraroşii au capacitatea de a pătrunde pînă la organele interne. Pentru asigurarea unei acţiuni eficiente, expunerea la soare trebuie făcută în prima parte a dimineţii şi nu mai mult de 1½—2 ore.

Acţiunea importantă a aerului constă în antrenarea aparatului de termoreglare a organismului, în îmbunătăţirea metabolismului, în întărirea activităţii sistemului nervos şi aparatului cardio-vascular. Desigur, influenţa aerului depinde de modul în care se asociază acesta cu ceilalţi factori (temperatură, umiditate etc.). Însăşi practicarea consecventă a exerciţiilor fizice şi sportului obligă organismul să stea cît mai mult sub influenţa aerului.

În sfîrşit, apa este un factor din cei mai puternici în procesul călirii organismului, acţionînd în deosebi asupra termoreglării. Această acţiune este extrem de mobilă şi eficientă graţie modificărilor de temperatură care pot fi imprimate apei. Apa poate fi utilizată în diferite proceduri. Astfel, există procedura frecării corpului cu un prosop umezit (apoi se continuă procedura cu un prosop uscat) ; în alte împrejurări se toarnă apa astfel încît să ude întreg corpul ; duşul şi în sfîrşit, băile reprezintă alte metode care pot fi introduse treptat în utilizarea apei.

Călirea organismului păstrează sănătatea şi capacitatea de muncă, previne îmbolnăvirile, prelungeşte durata de viaţă.

Dr. A. P.

„Sarcinile" pielii

Este oare pielea un simplu înveliş al corpului omenesc, aşa cum o consideră mulţi oameni? Hotărît că nu. Rolul sau mai exact rolurile pielii sînt multiple şi variate, acestea fiind în relaţii de influenţare reciprocă şi reflectînd numeroasele modificări pe care le suferă organismul uman.

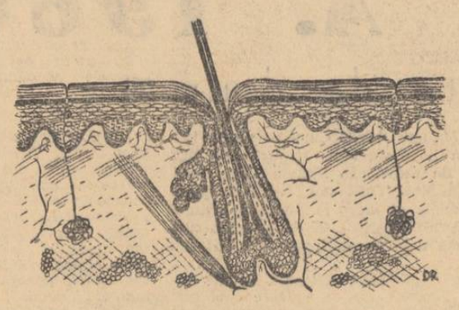

În primul rînd, pielea îşi exercită rolul de protecţie sau de apărare a corpului împotriva factorilor de natură mecanică, chimică, fizică şi microbiană care pot fi în anumite condiţii dăunători organismului. Graţie elasticităţii, stratului de grăsime şi anumitor substanţe specifice secretate de piele aceasta se împotriveşte acţiunii unor factori nocivi.

Pielea are importanta sarcină de a ajuta termoreglarea corpului omenesc în deosebi în lupta împotriva căldurii. Căldura determinînd o dilatare a vaselor şi stimulînd glandele care produc sudoarea măresc pierderea căldurii excesive. În timp ce la o temperatură obişnuită se elimină aproximativ un litru de sudoare în 24 ore, în caz de temperatură foarte ridicată se poate elimina şi un litru pe oră.

Existenţa glandelor pielii — unele cu rol de secreţie a substanţelor grase (sebum) care dau supleţea pielii şi o apără de uscare şi altele care produc sudoarea prin care se elimină din organism diferite substanţe — protejează într-o măsură importantă întreg organismul uman. Astfel se obţine pe de o parte o împiedicare de pătrundere a unor substanţe nedorite din mediul extern, iar pe de altă parte ele ajută funcţiei de eliminare ce se realizează în principal prin rinichi.

După cum se ştie, pielea este dotată cu o mare sensibilitate la excitaţii termice (cald şi rece), tactile şi dureroase. Din enumerarea acestor cîtorva senzaţii pe care le percepe pielea ne putem da seama de rolul extrem de important al pielii în viaţa şi bunăstarea organismului.

Relaţiile pielii cu glandele cu secreţie internă şi — după unii autori — unele substanţe secretate de piele ar arăta şi rolul endocrin pe care aceasta îl are.

Pielea are o participare activă la apărarea organismului împotriva bolilor infecţioase, nu numai prin rolul ei mecanic de protecţie, dar mai ales prin reacţiunea pe care o manifestă împotriva microbilor. În unele cazuri reacţia pielii la prezenţa unui microb sau a toxinei lui are o mare valoare pentru stabilirea unui diagnostic precoce.

Toate aceste „sarcini" ale pielii subliniază necesitatea de mult recunoscută de a asigura cu grije întreţinerea igienică a pielii şi în deosebi — nu pe porţiuni — ci a întregii suprafeţe a acestui înveliş atît de complex şi necesar organismului.

Dr. PESCARU

Găinile au descoperit vitaminele

Mitologia susţine că gîştele au salvat Roma. Este sau nu adevărat, e greu de stabilit. Dar o istorie adevărată s-a petrecut în urmă cu vreo 60 de ani pe insula Iava, cînd găinile au contribuit la salvarea a mii de vieţi.

Era în anul 1893. Un tînăr medic danez, pe nume Eichmann, s-a stabilit în insula Iava unde bîntuia o boală gravă, numită „beriberi". De ea sufereau oamenii din China, în Japonia şi în unele ţări din America de sud şi din Africa, acolo unde populaţia folosea ca alimentprincipal orezul.

A folosit Eichmann multe medicamente pentru a vindeca această boală, dar în zadar. Şi deodată l-au ajutat... găinile.

Trecînd pe lîngă coteţul cu păsări, medicul a observat că găinile sufereau de aceeaşi boală de care sufereau şi oamenii. Misterul a fost dezlegat. Găinile se hrăneau cu rămăşiţele din hrana bolnavilor pregătită din orez curăţat. Experienţele care au urmat au demonstrat că era deajuns să adauge în hrana găinilor tărîţe de orez şi simptomele bolii dispăreau imediat. Aşadar doctorul Eichmann descoperise remediul împotriva bolii „beri-beri".

Rămînea de stabilit ce substanţe conţin tărîţele de orez. Răspunsul la această întrebare l-a dat savantul polonez Funk de abia în 1912. Substanţa obţinută de el a fost numită vitamină, ceea ce înseamnă substanţa vieţii.

Mai tîrziu oamenii de ştiinţă au căutat să folosească această substanţă şi ca leac împotriva scorbutului şi au găsit-o în varza albă, în lămîi, în măceş şi au numit-o vitamina C.

Aşa au fost descoperite vitaminele al căror număr trece azi de 20.

Metabolismul bazal (M. B.)

Metabolismul bazal reprezintă căldura — exprimată în calorii — ce o produce un om pentru menţinerea vieţii şi funcţiilor vegetative: respiraţia, circulaţia, secreţia şi tonusul muscular.

Ca în orice proces de ardere, se va produce un schimb între consumul de oxigen şi eliminarea de bioxid de carbon. O aparatură specială ne permite măsurarea acestui fenomen şi putem stabili după anumite calcule (în care intră suprafaţa şi greutatea corporală, citul respirator, temperatura şi presiunea atmosferică a odăii) — metabolismul bazal. Individul, nu va fi atunci în stare de somn ci va fi într-o stare de relaxare completă musculară ca şi într-un repaus absolut mintal. Va lua o masă uşoară, cu 12-14 ore înainte, presupunînd că astfel procesele digestive încetează să se mai petreacă. Nu va mînca carne, ouă, brînză cu 3 zile înaintea examenului pentru a înlătura acţiunea specific dinamică a proteinelor. Limitele normalului variază între — 15%—+15% O mulţime de factori influenţează m.b. Temperatura, (este ştiut că la o temperatură joasă m.b. e crescut), vîrsta, (la copii e mai crescut iar la bătrîni e scăzut), sexul — femeile au metabolismul bazal ceva mai scăzut. Atleţii şi muncitorii manuali au m.b. mai ridicat aceasta fiind în legătură cu dezvoltarea ţesutului muscular şi în consecinţă a unui consum mai mare. Sarcina în ultimele luni urcă m.b. deoarece la m.b. al mamei se adaogă şi acel al fătului.

Pe lîngă aceste variaţiuni fiziologice vom nota variaţiunile patologice.

M.b. scăzut se întîlneşte în inaniţie şi subnutriţie, obezitate, hipotiroidism, — mixoedem — boala lui Adison (insuficienţa suprarenală).

Metabolismul bazal ridicat se observă în hypertiroidism — boala lui Basedov — guşa exoftalmică, febră, diabet insipid, boli de inimă cu dispnee avînd şi rinichiul afectat, — leucemii.

În mod practic considerăm în hypertiroide rezultate ce variază

între + 15—30% ca dubios
între + 30—50% ca uşor. moderat
între + 50—70% ca grav
peste + 70% ca foarte grav.

Bine înţeles ca la orice rezultat de laborator, se va lua în consideraţie m.b. numai în cadrul tabloului ce-l prezintă bolnavul. Met. bazal prezintă atîtea variaţii fiziologice — ca exerciţiu muscular, emoţii, temperatură — încît de multe ori verificarea se impune.

Dr. I. BAZILESCU

Actual tăţi medicale

MICROAPARAT DE TENSIUNE

Aparatele obişnuite pentru înregistrarea tensiunii arteriale se aplică la brat. Un tehnician englez a construit recent un aparat de tensiune foarte mic, care se poate aplica la un singur deget. Avantajul noului aparat constă în faptul că el poate fi aplicat pe o perioadă lungă de timp : permiţînd înregistrarea continuă a tensiunii. Înregistrarea continuă a tensiunii arteriale este obligatorie în anumite cazuri (stare de şoc etc.).

VITAMINA E ÎN TRATAMENTUL ULCERELOR PIELII

S-a constatat că vitamina E are efecte foarte bune în ulcerele pielii (ulcere cronice, ulcere tuberculoase, etc.). Vitamina E se administrează în aceste cazuri sub forma unui concentrat uleios în aplicaţii locale şi concomitent pe gură sub formă de picături.

TRATAMENTUL UNOR FORME DE STERILITATE FEMININĂ

Una din cauzele cele mai frecvente ale sterilităţii feminine o constituie astuparea trompelor (conducte care leagă ovarele de cavitatea uterină). Tratamentele mecanice de desfundare a trompelor care se practicau pînă în prezent nu dădeau întotdeauna rezultate. Un grup de medici brazilieni au preconizat un nou tratament în aceste cazuri, care constă din injectarea după o anumită tehnică a unui amestec de procaină, streptomicină şi cortizon. Rezultatele obţinute sînt foarte încurajatoare.

ALCOOLISMUL ÎN S.U.A.

Statisticile oficiale ale Ministerului Sănătăţii din S.U.A. înregistrează anual 500.000 de noi cazuri de alcoolism. În prezent există 8 milioane de alcoolici (bolnavi cronici) cu turburări nervoase şi hepatice grave. Din cauza alcoolismului, în S.U.A., mor anual 350.000 de persoane

Dr. N. C.

Gimnastică medicală pentru picioare e plate dureroase (II)

EXERCIŢIUL NR. 4. Într-un picior, menţinîndu-se corpul în echilibru. Răsucirea bruscă a corpului şi piciorului pendular spre piciorul de sprijin, provocîndu-se ridicarea puternică de pe sol a marginei interne a piciorului de sprijin şi aducerea acestuia în poziţie cu marginea internă ridicată, în aus şi înăuntru (supinaţie), — (fig. 4.b.), revenire la poziţia iniţială. Se schimbă apoi membrul inferior de sprijin. Se execută de 2—3 ori pe fiecare picior. Este un exerciţiu mai greu pentru un începător, dar pentru cei obişnuiţi devine uşor.

EXERCIŢIUL Nr. 5. Culcat întins pe spate, ghemuirea cu genunchii la piept, cu marginile externe a picioarelor pe sol, cu degetele şi antepicioarele puternic flectate (îndoite), revenire la poziţia iniţială. Se execută de 4—5 ori, este un exerciţiu uşor.

EXERCIŢIUL Nr. 6. Şezînd pe scaun sau pe sol se sprijină picioarele pe un cearşaf — care este mototolit sub picioare prin îndoirea degetelor şi a antepicioarelor. Cînd se deprinde se execută corect, se aşează pe cearşaf o greutate de o jumătate kilogram pînă la un kilogram, care urmează să fie trasă împreună cu cearşaful Greutatea va fi treptat mărită. Se execută 1—2 ori cu o greutate mai mică la început apoi cu una mai mare. Este un exerciţiu mai greu.

EXERCIŢIUL Nr. 7. Stînd în picioare, cu picioarele uşor depărtate, (fig. 7.a.). Ridicarea pe vîrfuri, cu ridicarea braţelor lateral la orizontală cu inspiraţie profundă (fig. 7.b.). Răsucirea călcîielor în afară, cu lăsarea braţelor în jos pe lîngă trunchi, aplecarea corpului înainte, expiraţie profundă. (fig. 7.c.), Revenire în poziţie pe vîrfuri, cu ridicarea braţelor la orizontală, cu inspiraţie profundă (fig. 7.d.), Revenire în poziţie iniţială cu braţele pe lîngă trunchi, cu expiraţie profundă (fig. 7.e.). Se execută de 5—6 ori, este un exerciţiu mai greu.

Pentru începători, se recomandă executarea acestor exerciţii în ordinea următoare: nr. 1, 2, 5, 3. Pentru cei obişnuiţi, în afară de exerciţiile pentru începători, vor urma în ordine exerciţiile nr. 4, 6 şi 7.

Asociind gimnastica medicală şi cu alte mijloace de tratament fizice, băi, masaje, electroterapie, mecano-terapie, purtare de susţinătoare plantare, încălţăminte ortopedică, muncă adecvată, se măresc şansele de rezultat bun în tratamentul picioarelor plate dureroase.

Dr. Ion GAFTOI

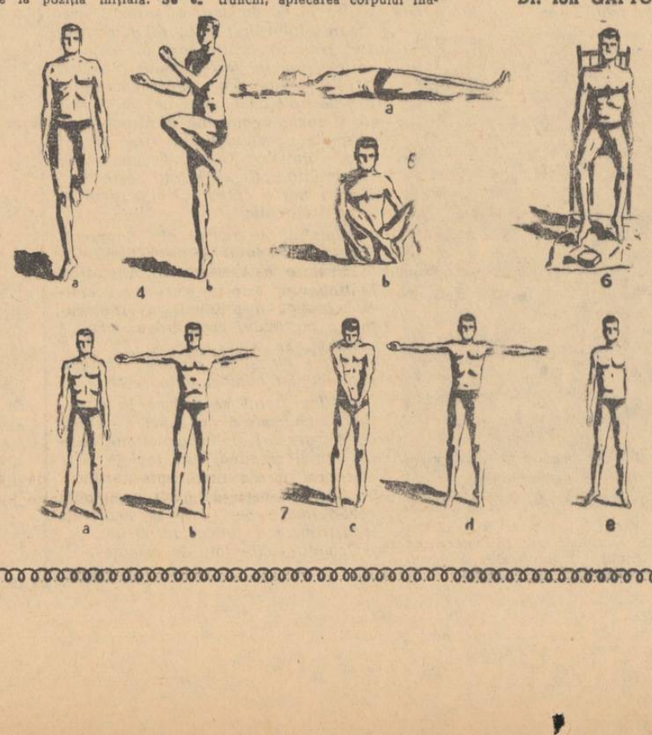

Spre sinteza artificială a vieţii

(Urmare din pag. 1-a)

180, pe cînd moleculele de proteine au greutăţi moleculare de sute de mii şi chiar de milioane. „Edificiul" molecular proteic poate fi comparat cu un „zgîrie-nori" cu sute de etaje, molecula cea mai simplă putînd fi asemuită cu cea mai mică încăpere dintr-o clădire.

Imitînd... natura!

Dar cum sînt alcătuite aceste „camere"?. Cercetările au arătat că prin fierbere îndelungată cu acizi minerali, toate substanţele proteice se descompun în amestecuri de aminoacizi. În diferite substanţe proteice au fost descoperiţi aproximativ 25 de aminoacizi diferiţi. Ei se „leagă" cap la cap ca mărgelele moderne, care se înşiră fără ată, cu ajutorul spinilor şi scobiturilor de la capete. Se obţin astfel lanţuri lungi de aminoacizi (numite polipeptide), veritabile „şiruri de mărgele" lungi, formate din cca 25 feluri de mărgele de diferite culori şi forme.

Deoarece aminoacizii constituie „cărămizile" de bază din care sînt alcătuite substanţele proteice, cercetările pentru „sinteza vieţii" în laborator au încercat să le obţină în primul rînd pe acestea.

Savantul sovietic Terenin şi biologul american Miller şi-au pus astfel problema „imitării" în condiţii artificiale a modului cum au luat naştere aminoacizii pe Pămînt. Şi unul şi celălalt au reconstituit într-o retortă ceea ce se crede că a fost atmosfera primitivă a planetei noastre, adică un amestec de metan, amoniac, hidrogen şi vapori de apă.

Terenin a expus acest amestec gazos unor raze artificiale identice cu razele soarelui, inclusiv celor de lungimi de undă scurtă — razele ultraviolete. Miller a „tratat" aceeaşi „materie primă" gazoasă cu descărcări electrice asemănătoare fulgerului. Fiecare savant a obţinut aminoacizi, adică acele molecule complexe, „cărămizile" ce stau la baza materiei vii.

Profesorul sovietic A. G. Pasinski a „fabricat" de asemenea aminoacizi sub influenţa descărcărilor electrice, înlocuind însă hidrogenul cu alt gaz (bioxid de carbon).

Experienţele de laborator ale savantului indian Bahadura au arătat că se pot „confecţiona" aminoacizi folosind ca sursă de energie chiar lumina solară. În sfîrşit, cercetătorii sovietici Pavlovskaia şi Pasinski au sintetizat aminoacizi numai cu ajutorul radiaţiilor ultraviolete.

„Lecţia" virusurilor

De la aceste prime etape în sinteza artificială a materiei vii, s-a trecut la obţinerea unor forme mai complexe. Profesorul sovietic E. S. Bressler din Leningrad a reuşit să realizeze sinteza unor proteine, supunînd un amestec de aminoacizi la o presiune uriaşă de cca 5000 de atmosfere.

Recent, savantul japonez S. Akabori a obţinut în laborator proteine, plecînd nu de la aminoacizi, ci de la alţi compuşi organici ca amoniacul, formaldehida şi acidul cianhidric. Din aceste substanţe chimice, profesorul Akabori a „construit" lanţuri de aminoacizi (polipeptide).

Alte experienţe ingenioase au reuşit să resintetizeze proteine naturale din... componentele lor. Cercetători din diferite ţări au studiat în acest sens virusurile, forme de viaţă extrem de simple. Virusurile provoacă, după cum se ştie, diferite boli ca gripa, paralizia infantilă, turbarea etc. — la om şi animale. Descompunînd virusul care produce boala cunoscută sub numele de „mozaicul tutunului", G. Frenckel-Conradt a obţinut proteine şi acizi nucleici. „Reconstituită" cei doi componenţi ai virusului respectiv, ei a infectat cu acest „produs" plantele de tutun. Mozaicul tutunului a apărut ca şi cum îmbolnăvirea s-ar fi produs cu virusul natural.

Virusurile au oferit astfel o „lecţie" interesantă, care arată rolul acizilor nucleici, „atomii vieţii", cum îi numesc savanţii sovietici S. Konev şi A. Emme în producerea substanţei vii.

La graniţa dintre biologie şi chimie

Unele experienţe făcute de biochimiştii sovietici indicau, încă din 1950, că pentru sinteza acizilor nucleici, este necesară o energie specială şi că furnizorii acestei energii trebuie să fie substanţe aflate în celula vie.

Aceste idei au fost ulterior confirmate de cercetările biologilor Severo Ochoa (New York) şi Arthur Kornberg (San Francisco). Cei doi savanţi au extras din microbi anumiţi fermenţi (enzime) cu ajutorul cărora au obţinut, în afara corpului viu, primii acizi nucleici artificiali. Descoperirea acestor enzime constituie un pas deosebit de important făcut pe calea sintezei materiei vii în laborator. Cercetările celor doi savanţi au fost, de altfel, răsplătite cu premiu Nobel, pentru medicină, pe anul 1959.

Unul dintre cele mai mari succese înregistrate de oamenii de ştiinţă în ultimii ani este descoperirea unor fermenţi specifici care dirijează formarea anumitor aminoacizi, de exemplu fermentul de activare a metioninei, a triptofanului etc. S-a constatat că aceşti fermenţi au rolul de „regizori" în scena vieţii, ei contribuind la formarea aminoacizilor „cărămizile" fundamentale ale materiei vii.

Rezultatele obţinute pînă în prezent pe calea sintezei materiei vii sînt, astfel, extrem de promiţătoare. Studiind mecanismul de producere al albuminei în organism, cu metode moderne ca izotopii radioactivi, aparate electronice etc, savanţii descoperă pas cu pas legile după care se naşte substanţa vie. Chimia organică sintetică a obţinut de pe acum succese uriaşe. Ea este capabilă să prepare astăzi pe cale artificială, amidon, grăsimi, aminoacizi — părţi componente ale proteinelor. Stadiul actual al biochimiei ne permite să afirmăm că, într-un viitor apropiat se va putea sintetiza în laborator şi prima picătură de materie vie, prima celulă!

Em. ROMAN

Vas zburător... cu 170 km. pe oră

Inginerii sovietici au pus la punct un vas zburător de 400 tone, care se deplasează cu o viteză de 170 km. pe oră pe o pernă de aer, pînă la aproape 2 m. deasupra suprafeţei mării sau a solului.

Nava aspiră mai întîi aer pe care-l aruncă apoi în mod violent în jos. Acest val de aer constituie perna de sprijin a maşinii.

Electricitate furnizată de vulcani

În Kamciatka a început construcţia primei centrale electrice alimentată cu energie vulcanică. Pînă acum s-au executat 12 foraje din care emanâ un amestec de vapori de apă, care vin de la o adîncime de 120-300 m. Unele din aceste puţuri aruncă pînă la 150 tone vapori pe oră.

Kamciatka posedă surse considerabile de energie, furnizate de vaporii subterani proveniţi din vulcani.

Drumuri... colorate

Pentru a se facilita circulaţia în oraşele cu trafic mare de maşini şi pietoni, se studiază acum introducerea drumurilor colorate. Şoselele vor fi îmbrăcate cu o unsoare termoplastică compusă din derivate de petrol, amestecate cu nisip şi pietricele.

Pe lîngă faptul că va crea o bună dispoziţie pietonilor, coloraţia drumurilor va putea servi ca un soi de cod al culorilor, avînd rolul unei semnalizări continuie.

Utilizarea maselor plastice la construcţia elicelor de nave

După cinci ani de încercări s-a pus la punct construcţia unui nou model de elice pentru nave. Noul tip de elice, ce se foloseşte actualmente la vase de pescuit şi de transport, se confecţionează din nylon. Ceea ce a dus la înlocuirea bronzului cu nylon în construcţia elicelor de nave este, pe lîngă tendinţa generală de economisire a metalelor, şi seria de avantaje pe care le prezintă elicea din nylon. Astfel, în cazul utilizării elicelor de bronz există pericolul formării unui cuplu electrolitic între elice şi corpul de oţel al vasului, cauză importantă a coroziunii elicei. Pe de altă parte se ştie că fauna şi flora marină nu se depune pe nylon, aşa că se elimină pierderile de putere ce apar în cazul utilizării elicelor de bronz, pe care se depun foarte uşor vieţuitoarele marine. În plus, o elice de nylon este mai rezistentă la şocuri, datorită calităţilor elastice caracteristice nylonului.

Încă o dată se dovedeşte că pe zi ce trece masele plastice ocupă un loc tot mai important în construcţia diferitelor utilaje şi maşini.

De la puşculiţă la C. E. C.

(Urmare din pag. 1-a)

prin depuneri se înlătură fenomenul negativ al tezaurizării şi se asigură o mai bună circulaţie a banilor, fapt ce contribuie la întărirea continuă a monedei noastre.

Depunerile cu regularitate sînt deosebit de avantajoase pentru fiecare om al muncii deoarece, în felul acesta se pot strînge cu uşurinţă sume importante pentru acoperirea unor cheltuieli ocazionate de anumite evenimente : căsătoria, naşterea unui copil, plecarea în concediu, cumpărarea unor obiecte de valoare mai mare ca mobilă, televizor, frigider, motocicletă etc. Astfel, tovarăşa Guţă Lucia, salariată la spitalul „V. Babeş" din Capitală şi-a cumpărat mobilă şi diferite obiecte casnice ; tovarăşul Mihai Traian, contabil, şi-a cumpărat un televizor ; tovarăşul Petre Dobrescu, montator la Atelierele „Grivita Roşie" şi-a amenajat aproape întreaga gospodărie din economiile depuse la C.E.C. Dintre deţinătorii de obligaţiuni C.E.C. tovarăşa Catinca Crăciun, muncitoare, domiciliată în Raionul „23 August" a cîştigat 100.000 lei la tragerea la sorţi. De asemenea, tovarăşa Viorica Boghiş din Oradea a cîştigat 75.000 lei.

E interesant de menţionat că acţiunea de economisire a cucerit un important teren în şcoli, unde peste 350.000 elevi sînt depunători la C.E.C. Multe cadre didactice organizează ore educative sau diferite activităţi în afară de clasă, special destinate problemei economiilor. S-au organizat astfel ore educative sau discuţii colective pe teme ca : „De ce bunicul nu putea face economii iar tata poate să facă ?" ; „Despre cămătarii de altă dată", şi altele. Foarte interesantă a fost discuţia pe tema „Puşculiţă sau libret C.E.C. ?" organizată de C. Dumitrăşcuţă, directorul Şcolii nr. 27 din Bucureşti. În cadrul discuţiei s-a arătat că puşculiţa, care pe vremuri şi-a avut rolul ei, azi e un mijloc înapoiat, neproductiv de a păstra banii. Foarte interesantă a fost şi discuţia „Din istoricul economisirii", organizată la şcoala de 7 ani nr. 52 din Bucureşti. Aci au fost prezentate cele mai vechi forme ale mijloacelor de schimb (oamenii făceau negoţ prin troc, folosind ca monede sarea, pieile de animale, blănurile, pene felurite, scoici etc.) şi ale modului cum pot fi economisite.

La şcoala nr. 19 din Capitală unde din 800 de elevi, 625 sînt depunători pe librete C.E.C., mulţi dintre aceştia şi-au organizat biblioteci, şi-au cumpărat biciclete, etc.

★

Nu ştiu cine-i cel mai vîrstnic din ultimii depunători la C.E.C. Îi ştiu însă pe cei mai tineri : copilul lui Şoglu Ştefan — muncitor ; pe cel al lui Iulius Florea — de la fabrica de pîine „Pionierul" ; pe cel al lui Şurubiţă Gheorghe — strungar ; pe cel al lui Popescu Ion — lucrător la Miliţia Capitalei ; pe cel al lui Stan G. — muncitor...

Au venit pe lume în ziua de 23 noiembrie 1960, începutul „Săptămînii economiei" şi au căpătat din partea C.E.C.-ului, cadou de naştere, un libret cu o mică sumă de bani. Peste trei ani, îşi vor putea cumpăra o... trotinetă din fond propriu.

E. BRUNEA—FOX

Cercetătorii scoarţei cerebrale

Iarna anului 1917. În locuinţa din Petrograd a marelui savant I. P. Pavlov soseşte un oaspete deosebit. Un romîn înfruntase gerul de minus 40 de grade şi venise pentru a se convinge cu propriii săi ochi despre genialaa descoperire a mecanismului funcţionării scoarţei cerebrale. Aici face cunoştinţă profesorul Marinescu cu „turnurile tăcerii" din laboratoarele Institutului „Pavlov", nişte cutii enorme de beton unde erau introduşi cîinii pentru experimentarea producerii reflexelor condiţionate. Mîncarea animalelor era însoţită fie de zgomotul unor lovituri de ciocan, fie de clopotul unei sonerii sau de aprinderea unui bec. Interesant era faptul că repetîndu-se zgomotele sau semnalele luminoase, fără a li se mai da hrană cîinilor, acestora le „lăsa gura apă" secretînd salivă ca şi atunci cînd mîncau. Experienţele au revoluţionat ştiinţa, descoperindu-se astfel secretul manifestării unor boli nervoase, ajungîndu-se apoi la vindecarea lor.

Zile întregi profesorul romîn cercetează institutul lui Pavlov primind toate explicaţiile necesare. O prietenie trainică se va lega între cei doi oameni de ştiinţă, mulţi ani după aceea ei corespondînd şi făcînd schimb de lucrări ştiinţifice. Înapoiat în patrie, şi apoi în drumurile lui peste hotare, profesorul Marinescu vorbeşte pretutindeni despre importantele descoperiri ale lui Pavlov. Aplicînd învăţătura pavlovistă, Gh. Marinescu şi A. Kreindler publică în 1935 la Paris lucrarea „Reflexele condiţionate, studii de fiziologie normală şi patologică", lucrare care avea următoarea dedicaţie : „Marelui fiziologist I. P. Pavlov, respectuos omagiu".

Primul film ştiinţific romînesc

Acum 61 de ani, fraţii Lumière au inventat primul aparat de proiecţie — cinematograful. Aflînd de această descoperire, profesorul Marinescu, la numai cîteva luni, aduse în ţară un asemenea aparat şi-l instală la spitalul Panteliimon. Folosind metoda încetinirii imaginilor la proiectarea pe ecran, el a studiat mersul paraliticilor observînd dacă este vorba de leziuni ale sistemului nervos sau de cu totul alte cauze. Iată cum a fost vindecată o femeie de 28 de ani, care, certîndu-se cu soţul ei, a început să tremure, nu mai vorbea şi i-au paralizat piciorul şi mîna dreaptă. Profesorul Marinescu cercetă mersul acestei bolnave cu ajutorul aparatului de proiecţie şi îşi dădu seama că era vorba de o paralizie isterică. Savantul procedă atunci la tratamentul ei prin sugestie hipnotică, adormind pacienta şi sugerîndu-i că nu mai e paralizată. Cînd femeia se trezi îşi reluă mersul normal, nemaiprezentînd nici o urmă de boală. Era realizat astfel primul film ştiinţific romînesc. În legătură cu acest caz, prof. Marinescu a trimis Academiei de Ştiinţe din Paris comunicarea „Un caz de hemiplegie isterică vindecată prin sugestie hipnotică şi studiată cu ajutorul cinematografiei". Era primul medic romîn care folosea cu succes tratamentul prin hipnotism şi sugestie, metodă folosită de marele său profesor Charcot.

Fîntîna tinereţii

Problema bătrîneţii, legată de cauzele ei, problema prelungirii vieţii, a fost una din cele mai mari preocupări a savantului. Timp de peste 40 de ani el a căutat să afle explicarea mecanismului vieţii şi al bătrîneţii, ca şi mijloacele pentru întîrzierea acestui fenomen biologic. Vilva stîrnită în 1926—1927 în jurul operaţiilor de întinerire practicate de doctorul Steinach din Viena şi apoi de Voronov din Paris este combătută de profesor, care arată că fenomenele de întinerire sînt de scurtă durată şi că „fîntîna tinereţii" nu este decît o legendă. „În starea actuală a cunoştinţelor noastre, — spune Marinescu la congresul de sexuologie de la Berlin, — reîntinerirea prin orice metode este o himeră. Vreţi să întîrziaţi bătrîneţea? Iată ce recomand: înlăturaţi excesele de tot felul care ruinează organismul şi schimbaţi cauzele sociale care aduc îmbătrînirea prematură."

Cereri îndreptăţite ...respinse

Vreme de ani de zile, prof. Marinescu a colindat Europa în lung şi-n lat cercetînd tot ce era nou în neurologie şi, deşi era deacum cunoscut în străinătate ca o personalitate în acest domeniu, el n-a putut obţine în ţară un loc de muncă decît în urma repetatelor intervenţii ale profesorului său Victor Babeş. Şi atunci cînd, în sfîrşit, i s-a creat acest loc, savantul a fost trimis să lucreze tocmai la spitalul Panteliimon. Cererile îndreptăţite ale oamenilor noştri de ştiinţă erau respinse pe acea vreme, deoarece guvernele burgheze aveau cu totul alte preocupări.

Iată în caz întîmplat cam prin 1900, care dezvăluie racilele societăţii burghezo-moşiereşti din acel timp şi care ne arată de asemenea probitatea savantului Marinescu.

Într-una din acele zile, un trimis al palatului se prezentă la prof. Marinescu, rugîndu-l ca să-i elibereze un certificat de iresponsabilitate pe numele fiului generalului Candiano Popescu, pe atunci aghiotantul regelui. Fiul acestuia asasinase o femeie din aşa-zisa lume bună şi scopul de a o jefui şi nepuţindu-se opri procesul, se urmărea eliberarea criminalului declarîndu-l nebun. Ah. Marinescu refuză propunerea şi la proces declară că tînărul era vinovat de fapta sa.

Cu ani mai tîrziu, prof. Marinescu va afla în corespondenţa cu marele său prieten Pavlov cum statul sovietic îi constuia acestuia — la Koltuşi — un adevărat oraş al reflexelor condiţionate, în timp ce el nu avea nici măcar o clădie necesară unde să-şi poată face cercetările.

Savant eminent

Cu prilejul comemorării a 20 de ani de la moartea prof. Marinescu, la Moscova a apărut o lucrare scrisă de prof. S. A. Person despre personalitatea ilustrului dispărut, iar directorul Academiei de Ştiinţe Medicale a U.R.S.S., prof. N. V. Konovalov, a scris anul trecut fiicei lui Marinescu, printre altele: „În U.R.S.S. Gh. Marinescu este profund stimat în calitatea sa de savant eminent, prieten al poporului sovietic, adept de frunte şi continuator al ideilor pavloviste în medicină". *Recent a sosit o scrisoare din Moscova, adresată tot fiicei profesorului prin care se cer noi date în legătură cu prietenia dintre cei doi mari savanţi.*

Acolo unde a trăit profesorul Marinescu

Pe strada Iulius Fucik nr. 27, în casa cu demi-sol din fundul unei curţi împrejmuită cu grilaj de fier, urcînd treptele de piatră pătrunzi într-o atmosferă îmbietoare. În stînga se află biroul aceluia care întreaga sa viaţă a luptat pentru vindecarea semenilor săi. Un portret al lui George Enescu ne atrage atenţia şi apropiindu-ne citim emoţionaţi următoarele : *„Scumpului meu sfătuitor din tinereţile mele, d-l dr. Marinescu, admiraţie şi recunoştinţă neclintită".* Semnat George Enescu, noiembrie 1934.

Iată o vitrină cu nenumărate medalii şi diplome acordate defunctului, de instituţele din străinătate. În camera de alături, un obiect ne atrage privirea : era aparatul de proiecţie folosit de eminentul om de ştiinţă. Alături, testamentul scris cu cîteva zile înaintea morţii, din care citîm : „Să nu se uite că cei ce trăiesc în lipsuri şi chiar în mizerie sînt prea numeroşi ; că speculanţii, îmbogăţiţii trăiesc... din exploatarea celor ce muncesc".

Iată cartea de impresii. Aici, prof. dr. Vidal Beretervide din Montevideo scrie cu prilejul vizitei sale la Bucureşti : „În învăţămîntul nostru medical există ore dedicate special medicinii din Romînia, ore introduse în urma călătoriei făcute de marele savant romîn în patria mea, acum 30 de ani". Alături sînt însemnate nenumărate omagii aduse ilustrului savant de toţi cei ce au vizitat Casa memorială.

Aici a trăit omul care a dus departe peste hotare numele patriei sale, aici a trăit ambasadorul ştiinţei medicale romîneşti, prieten al marelui Pavlov şi al poporului sovietic.

Simion SAVEANU

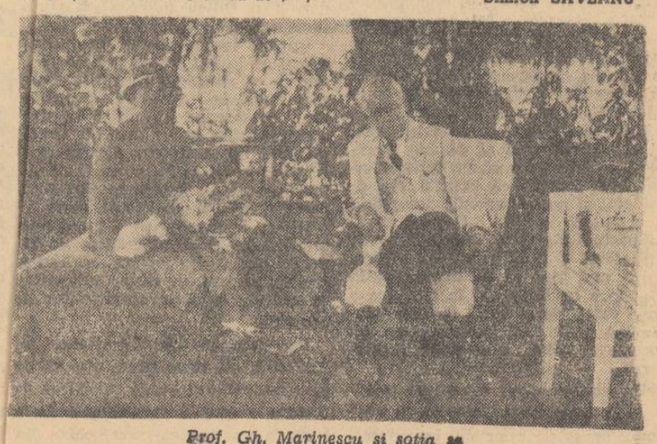

Prof. Gh. Marinescu şi soţia sa

ŞTIINŢA ŞI VIAŢA

Proteze înlocuitoare de vase sanguine

La sesiunea ştiinţifică de la Moscova consacrată problemei tratamentului operatoriu al endoarteritei obliterante, s-a comunicat că specialiştii sovietici au realizat proteze care înlocuiesc perfect vasele sanguine.

Protezele care au fost realizate la Institutul pentru transfuzia sîngelui din Leningrad şi sînt confecţionate dintr-un lavsan de calitate superioară, corespund tuturor cerinţelor impuse înlocuitorilor ţesutului viu. Ele sînt inofensive pentru organism, poroase şi atît de plastice încît sînt în stare să transmită undele pulsatoare. Protezele se confecţionează şi se păstrează în condiţii de sterilitate, astfel încît pot fi utilizate pentru operaţii în orice oliţă. Lungimea lor este de 60 cm, iar diametrul variază între 6 şi 24 mm.

Chirurgii au încercat protezele pe 30 de cîini, iar apoi le-au folosit la intervenţii în clinică. În două cazuri tuburile artificiale au înlocuit aorta şi în cinci cazuri — alte diferite artere. S-a constatat că în ceea ce priveşte comportarea lor în corpul omului, înlocuitorii nu se deosebesc de vasele naturale. Ei se integrează foarte bine în organism. Oamenii cărora li s-au introdus aorte sau alte artere artificiale nu simt prezenţa lor timp îndelungat.

Se poate spune că durata vieţii vaselor din lavsan va fi mai mare decît a vaselor naturale, adică în mod practic nelimitată. În U.R.S.S. va începe în 1961 fabricaţia de masă a protezelor înlocuitoare de vase sanguine.

Istoricul fotbalului în cuvinte și imagini

Cronicarii vremurilor, care se referă la „faimosul joc cu mingea" ce se practica în Anglia nu-l numesc fotbal, căci de fapt era numai o formă sau mai multe forme de fotbal. Termenul de fotbal a fost utilizat abia în secolul al XIV-lea.

În localitatea Osbbourne, de pildă, locul de desfășurare a

jocului era întregul oraș. Scopul urmărit era mai puțin de a marca goluri, ci — mai mult — de a intra în posesia mingii. Violența luptei, pe străzi înguste, făcea pe negustori să închidă magazinele în ziua cînd se juca fotbal. Erau frecvente și accidentele mortale în acest fel de fotbal.

În satele din nordul Angliei confecționarea mingii era socotită un ritual, care începea cu cerșirea banilor cu care apoi se cumpărau dopuri de la circiumari. Dopurile se puneau într-un înveliș rezis-

tent și... mingea era gata. În timpul jocului, „anvelopa" totuși pleznea și dopurile se răspindeau. Atunci se pornea o bătălie aprigă pentru ele printre jucători, căci pentru fiecare dop adus circiumarilor recompensa era... un pahar cu bere.

În Italia, fotbalul pare să aibă o vechime de peste 500 de ani. Jocul se numea „calcis" și se juca în special la Florența. O echipă purta costume roșii, iar cealaltă verzi. E prima mărturie că echipele purtau costume de culori diferite, strămoșii tricourilor de

astăzi. Gravuri arată că porțile erau niște corturi. De asemenea, pe „tușe" se aflau sulițași, care erau chemați să intervină cînd izbucnea (în focul jocului) vreun tumult între jucători sau între spectatori.

În „Storia Fiorentina", Benedetto Varchi dă amănunte despre un meci disputat la 17 februarie 1530, în piața Santa Croce, deși orașul era asediat. Cele două echipe au folosit cîte 25 de jucători, iar premiul pentru învingători a fost un viței alb. Se juca și între e-

chipe cu cîte 27 jucători, terenul avînd 272 metri lungime și 139 metri lățime. (La primul Festival Mondial al Tineretului și Studenților, în 1947 la Praga, tinerii italieni au făcut o demonstrație de „il calcio", așa cum se juca acesta în urmă cu 500 de ani).

În timpul războiului de 100 de ani (1337—1433), dintre englezi și francezi, regele Eduard III al Angliei — pe vremea căruia a izbucnit războiul — a interzis fotbalul (ca și alte jocuri asemănătoare socotite de trîndăvie) pentru

ca fiecare să se exerseze în tirul cu arcul. Tot timpul cît a durat acest război au fost date mereu proclamații împotriva practicării fotbalului în Anglia (de către Richard II și Henric V).

Text: Ion BOCIOACA
Desene: Gh. CHIRIAC

(Va urma)

PUNCTE DE VEDERE

O mutare absurdă

Mica localitate climaterică Bergen Dal, din Olanda, urma să devină timp de cîteva săptămîni, principalul punct de atracție al mișcării șahiste, ca gazdă a turneului zonal care va desemna pe trei dintre participanții la competiția interzonală din 1961. Era vorba, așa dar, de una din fazele preliminare ale luptei pentru titlul de campion mondial.

Bergen Dal a polarizat într-adevăr atenția iubitorilor de șah, numai că asta s-a petrecut în cu totul alt mod decît cel cuvenit și așteptat. Pe scurt, autoritățile olandeze au refuzat pur și simplu viza de intrare marelui maestru internațional W. Uhlman, reprezentantul Republicii Democrate Germane, sub cuvînt că problema cu pricina — recte, problema acordării vizei unui cetățean al R.D.G. — depășește competența lor !! Această samavolnicie fără precedent în istoria concursurilor F.I.D.E., din perioada postbelică, provoacă, pe drept cuvînt, uimire și indignare în sfera eșichierului ca și în păturile cele mai largi ale opiniei publice internaționale.

A trecut abia o lună de zile de la încheierea olimpiadei pe echipe, care s-a desfășurat la Leipzig și care a constituit un veritabil triumf al spiritului înaintat în domeniul relațiilor cultural sportive. Alături de imensa majoritate a comentatorilor de pretutindeni, am salutat din toată inima acest pas mai departe pe drumul nou, realist, al compasiunii și colaborării. Dar, după cum era de prevăzut, semnificațiile majore ale evenimentului au stîrnit o reacție diametral opusă în rîndurile celor deprinși să pescuiască în apa tulbure a încordării, a suspiciunii și nesiguranței. Nu este chiar așa de greu să distingi îndărătul atitudinii arbitrare a autorităților olandeze, silueta întunecată a inspiratorilor unor acțiuni similare.

În umbra vetoului absurd rostit împotriva marelui maestru Uhlman, răsună același glas care a ațițat acum cîțiva ani la sabotarea întîlnirii de șah S.U.A. — U.R.S.S., care a încercat să împiedice participarea sportivilor din R.D.G. la Jocurile Olimpice de Iarnă de la Squaw Valley care a săvîrșit și continuă să săvîrșească sistematic nenumărate provocări, mai mari și mai mărunte, la adresa reprezentanților păcii și socialismului pe arena sportivă.

E, cum s-ar zice, cunoscuta marcă „His Master's Voice".

Mi se pare profund regretabil că această voce veninoasă a găsit audiție la cercurile oficiale din țara lalelelor și a canalelor adînci, cu ape limpezi, în care se oglindește puritatea văzduhului... Dacă nu mă înșel, strănepoții lui Spinoza pătimesc îndeajuns de pe urma intoxicării cu margarină stricată — tip Unilever — încît n-ar mai fi cazul să li se administreze otrăvuri suplimentare.

Ca urmare a situației inadmisibile create prin neacordarea vizei marelui maestru Uhlman, o serie de federații de specialitate au hotărît să declare neregulamentar concursul de la Bergen Dal și, în concluzie, să-și recheme reprezentanții. Lipsit de opt dintre protagoniști (Szabo — R. P. Ungară, Trifunovici și Ivkov — R. P. F. Iugoslavia, Filip — R. S. Cehoslovacă, Uhlman, R. D. Germană, Sliwa, R. P. Polonă, Boboțov — R. P. Bulgaria și Ghițescu — R. P. Română) turneul de la Bergen Dal devine un simulacru, rezultatele sale nemaiputînd fi luate în considerație pentru calificarea în competiția interzonală. Aceasta este dealtfel opinia unanimă pe care au exprimat-o F.I.D.E. atît numeroase federații naționale de resort, cît și unele din cele mai proeminente figuri ale mișcării șahiste internaționale. Acțiunea discriminatorie la adresa marelui maestru german W. Uhlman poate fi calificată, neîndoielnic, drept o mutare absurdă a pionilor războiului rece, o gafă care duce la un eșec rapid și inevitabil.

Șahul fiind un sport al creierului, prin excelență, elementele deficitare la acest capitol (creier, — n.b.) ar trebui să evite orice contact cu el și cu problemele sale, prea complicate, se vede treaba, pentru anumite circumvoluții.

Dan DEȘLIU

Pe potecile albe ale munților

• Primele antrenamente de schi • 30 de centre de inițiere • Un sezon jubiliar

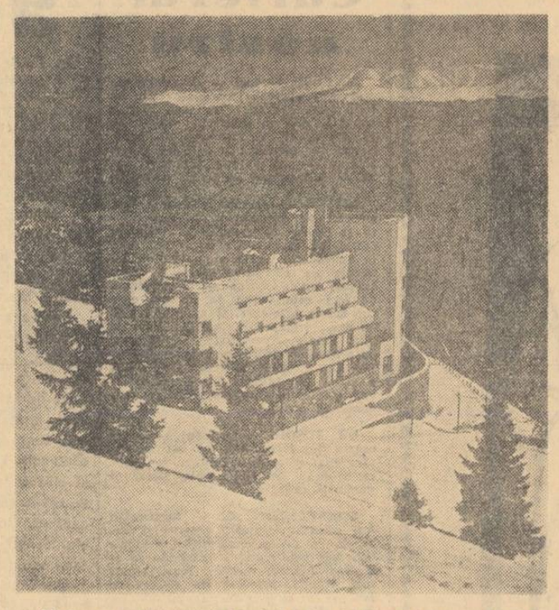

Vedere a hotelului turistic de la Cota 1400 — Sinaia

În timp ce în București continuă în aer liber concursurile de atletism ca și multe întreceri și antrenamente de rugbi, volei, fotbal, baschet și handbal, iar la bazinul Floreasca lucrează din plin centrele de natație — în munți, iarna pregătește minunatele pîrtii pentru amatorii de schi. După cîteva tentative... nereușite (datorită splendidelor zile de toamnă cu soare cald și cer senin), iar și-a cucerit toate drepturile pe cumpenele munților, împodobindu-le în mantia ei albă, strălucitoare de zăpadă. Vestea a mers drept la inima schiorilor și în special a celor fruntași care începuseră să se cam... sature de antrenamentele pe uscat.

PRIMELE CONCURSURI ALE SCHIORILOR

Desigur că mulți dintre dvs. dragi cititori, ați avut prilejul să admirați rapidele curse ale coborîtorilor care treceau ca niște năluci pe valea lui Carp sau pe pîrtia Lupului. Ați fost impresionați de îndemînarea și exactitatea (de zecimi de secundă) a slalomiștilor dintre schiorii fondiști care într-un singur sezon străbat sute și mii de kilometri. Și totuși nu acestea au fost primele concursuri la care au participat în actualul sezon protagoniștii sportului zăpezii. Încă din vară ei au început antrenamentele pentru desăvîrșirea pregătirii fizice generale și pe măsură ce iarna s-a apropiat tot mai mult aceste preparative s-au intensificat. La Brașov și Predeal, ca și la Bușteni, Sinaia, Gheorghieni sau Vatra Dornei — schiorii aproape că s-au specializat în probe atletice și exerciții de gimnastică legate de specificul schiului. Au urmat și concursuri, astfel ultimul concurs de control de acest gen a avut loc cu cîtva timp în urmă la Poiana Brașovului. La startul probelor s-au prezentat 150 de schiori. Și întrecerile au început. Campionii vitezei pe schiuri își măsurau acum întîietatea în probe de sprint și sărituri. O pregătire bună au dovedit cu acest prilej Cornel Tăbăraș, Nicolae Pandrea și Ion Zangor de la Casa Ofițerilor din Brașov. Gohu Kurt și Ilona Micloș de la Dinamo. Schiorii fondiști s-au întrecut în interesante probe de cros, măsurîndu-și forțele și la aruncări. Cei mai rezistenți și mai puternici s-au dovedit a fi Gheorghe Cincu, Alexandru Zangor și Elena Tom de la Casa ofițerilor, Petre Dinu (Dinamo), Gyorgy Vilmoș (Voința Gheorghieni), Gheorghe Frățilă (Olimpia-Brașov) și Ion Supeală (Caraimanul-Bușteni).

Dar în timp ce alergau pe cărările din Poiana, pe sub copacii desfrunziți — gîndurile lor erau tot la cursele de schi, la neasemuitele coborîri în viteza vîntului sau la buclele relaxante ale probelor de fond.

Și iată că a început să ningă. Mai întîi culmile, platoul Bucegilor, pe valea lui Carp, la cota 1.500, la 1.400 m, pînă ce albul fulgilor a cuprins și Poiana Brașovului care, ninsă, e un decor de poveste. Deci se apropie concursurile. De data aceasta veritabilele concursuri de schi.

UN SEZON JUBILIAR

Anul acesta (și în schi an însemnă iarnă) se împlinesc 50 de ani de la începuturile activității competiționale de schi în țara noastră. Sub semnul acestei aniversări se va desfășura întreaga activitate din actualul sezon. Federația română de schi, bob și alpinism a alcătuit un bogat program care a fost și este în continuă amplificare prin acțiunile inițiate pe plan local.

Concursul de deschidere a sezonului de schi va avea loc la 8 ianuarie 1961 la Predeal. El va inaugura șirul marilor competiții oficiale în frunte cu campionatele republicane (16 — 19 februarie — probe alpine și 3-6 martie — probe nordice la Poiana Brașovului) concursul școlilor (23 — 26 martie în Bucegi) și Cupa Federației (1-2 aprilie în Bucegi). De asemenea, se vor desfășura numeroase concursuri cu caracter republican organizate de cluburi și asociații și dotate cu „Cupa Poiana", „Cupa Caraiman" etc.

În zilele de 3-5 martie Poiana Brașovului va găzdui concursul internațional jubiliar la care au fost invitați schiori din 10 țări în frunte cu Uniunea Sovietică, Franța, R. P. Polonă, Elveția, R. S. Cehoslovacă, Italia, Austria etc.

Pentru amatorii de bob se va amenaja renumita pîrtie din Poiana Brașovului, pe care se vor desfășura și cele două mari întreceri: campionatele republicane și Cupa Federației.

TOT MAI MULȚI SCHIORI

Și anul acesta Federația de schi cu sprijinul consiliilor regionale U.C.F.S. va continua lăudabila inițiativă a inițierii unui număr cît mai mare de tineri și tinere în practicarea schiului.

Astfel, după desfășurarea unui curs pentru instructori în această disciplină, la 1 ianuarie își vor începe activitatea centrele de schi care vor funcționa în diferite localități din țară ca Vatra Dornei, Lupeni, Predeal, Sinaia, Brașov, Gheorghieni etc. Un mare interes va stîrni în rîndurile începătorilor în schi atît întrecerile pentru cucerirea insignei jubiliare (cu norme pentru trei grade) cît și concursurile de popularizare la care vor participa fruntașii schiului din țara noastră.

De asemenea, comisiile regionale de specialitate și-au programat un mare număr de concursuri pe plan local.

Ne aflăm așadar la începuturile unui bogat sezon pentru sporturile de iarnă. Pregătirile s-au făcut, toate măsurile organizatorice s-au luat. Mai trebuie zăpadă. Cît mai multă zăpadă. Și ea a început să sosească. Deci vă așteptăm cu drag la primele întreceri.

Ioan N. CHIȚU

ÎN PATRU RÎNDURI

Echipei Rapid care a marcat puține goluri în turul campionatului de toamnă.

Toamna deci se numără bobocii
Iar bobocii-s... goluri. Dar eroare
Căci Rapid — or cît ar vrea prorocii —
Și le-ar număra. Dar nu prea are

Echipa Progresul s-a prezentat slab în acest campionat.

„Progresul" ne interesează
De-o vreme
numai progresează
Și titlu-și schimbă înțelesul
Și o să-i spunem... Cum?
„...regresul"

Echipa Farul a fost și în anii trecuți codașă și în turul de primăvară și-a revenit. Deci, o urare:

O „Farule" în A, rămîi, rămîi
Tristețea suporterilor le-o scurmă
Făcea-vei iar ca dintre cei din urmă
Să te găsești iar printre cei dintîi?

D. TABACU

INSTANTANEE

VISURI SPORTIVE

VISUL HALTEROFILULUI : Haltere din... perlon, relon, nylon...
VISUL PRONOSPORTISTULUI : Meciuri „cheie" care să nu mai „încuie".
VISUL SPRINTERULUI : Orice vînt din spate omologabil — inclusiv... uraganul !
VISUL ȘAHISTULUI : Sezisarea mutărilor adversarului prin... telepatie.
VISUL BOXERULUI : Rivali de talia... umbrei.
VISUL ÎNAINTAȘULUI : Scurt metraj în fața porții, 11 metri— apărări șvaițer !
VISUL SPECTATORULUI : Meciuri bune și pe stadion și la televizor.
VISUL ARBITRULUI : Să-l fluiere doar vîntul pe... stadion.
VISUL ANTRENORULUI : Să fie pomeni și la... victorii.
VISUL PORTARULUI : Mingi grele doar... medicinale !

DEFINIȚII SPORTIVE

— PENTATLON : Aliaj... atletic.
— K. O. : Epilog... aritmetic — happy-end-ul boxerului învingător.
— SET : Partidă... en-detail.
— SALTEAUA (lupte) : Sugativa... tușului.
— VELODROM : Hipodromul... ciclistilor.
— START : Safteaua probei.
— DOPAJ : Surogatul... formei.
— TURNEU : Auto-portretul... echipei.
— RECORD PERSONAL : Auto-portretul... antrenamentului.
— REGULAMENTELE : Bibliografie pentru... unii suporteri.
— ÎNCĂLZIREA : Aperitivul... probei.
— PUNCTAJUL : Zestrea... echipei.
— GOLAVERAJUL : Mărunțișul... punctajului.
— TEHNICA : Motiv de ceartă continuă între jucător și... balon !

TIH GHEORGHIU-Vasilu

MOZAIC

• VIM ISSEYAS, unicul reprezentant al Guyanei la Jocurile de la Roma, l-a dat în judecată pe antrenorul său Tred Glaus. Motivul : Acesta fiin urmă a uitat să-l trezească pe Isseyas care dormea dus în momentul disputării seriilor probei de 800 m. plat unde fusese înscris.

• UN ALPINIST elvețian lipsit de amble picioare, mergînd numai cu proteze de lemn, a reușit să urce pe muntele Breithorn înalt de 4165 m.

• ÎN CURSA încheiată cu un nou record mondial la 100 m. plat — 10" sprinterul Armin Hary a folosit niște pantofi de atletism care cîntăreau 180 gr. Specialiștii în articole de sport au realizat de curînd pantofi de alergare și mai ușori, avînd o greutate de 130 gr. Noul tip de pantofi a primit numele sugestiv de 9"9/10. Rămîne doar să se găsească atletul care să justifice acest calificativ.

• DON THOMPSON, cîștigătorul probei de 50 km. marș la Jocurile Olimpice de la Roma a fost ales drept cel mai bun sportiv englez al anului 1960. Întrebat care este secretul succeselor sale, Thompson a spus : „În primul rînd antrenamentul cîte 150 km. pe săptămînă. Apoi o bună dozare a eforturilor". Thompson e farmacist de profesie.

— Arăți așa pentru că nu cunoști boxul !
— Vorbești așa pentrucă n-o cunoști pe nevastă-mea !

Desen de Fred GHENĂDESCU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

32 de zile în Brazilia

(II)

După jocurile preliminare, din serii, am părăsit Belo Horizonte, acest pitoresc centru minier unde legasem atîtea prietenii cu oameni simpli dar cu inima caldă și deschisă — și ne-am îndreptat tot pe calea aerului spre Rio de Janeiro. Din avion, orașul, prin splendida lui așezare, îți oferă o imagine de basm. Fantastică îmbinare de culori naturale, strălucirea soarelui tropical, tărmurile oceanului și construcțiile din piatră dominate de monumentul de 28 de metri de pe piscul Corcovado (Muntele Cocoșatului — 704 metri) toate constituie un spectacol de neuitat.

În „cetatea minunată" cum o numește poetul brazilian Olegario Mariano — se întîlnesc nu numai cele mai izbitoare contraste sociale ci și cele mai variate formațiuni naturale, o veritabilă enciclopedie a tuturor formelor de relief. De o parte orașul este scăldat de apele vineții cu coame albe ale Oceanului Atlantic care udă plajele cu nisip argintiu de la Guanabara, de la celebra Copacabana pînă la Botafogo. În cealaltă parte, la nord-vest, Rio de Janeiro este străjuit de coline și munți ale căror înălțimi (Tijuca 1.022 m.) sau a căror sălbatecă arhitectură (munții Orgelor) le poți admira chiar de pe litoral.

Între aceste două extremități, pe cei 1.300 kilometri pătrați pe care îi ocupă cel mai mare oraș de la tropice, am putut întîlni imagini de o varietate neasemuită. Palmierii cu o înălțime de peste 30 de metri din parcul Sao Clemente își scaldă umbrele în lanurile albastre unde pot fi întîlnite cele mai variate specii din fauna tropicală, dominanți fiind crocodilii care, aici, iubesc mai mult soarele decît apa.

Dezoltarea acestui oraș se explică atît prin bogățiile naturale ale Braziliei cît și prin condițiile climaterice de pe țărmurile Atlanticului. Deși situat la tropice, clima acestei întinse așezări este temperată. Temperatura medie anuală nu trece de 22,1 grade C., minima fiind de 11,4 grade iar maxima de 37,5 grade. De aceea, în octombrie și noiembrie ne-am simțit la Rio de Janeiro ca în lunile iulie și august, la București.

Așteptă cu emoții, ziua deschiderii turneului final al campionatelor mondiale de volei a constituit o mare și entuziasmantă sărbare sportivă pentru capitala Braziliei. Impunătoarea sală Maracana a fost pur și simplu asaltată de amatorii de sport ai Rio de Janeiro. Și apoi, cîte 13 zile cît au trecut pînă la plecare — am simțit în plin ce minunată punte de apropiere între popoare constituie sportul.

Pentru amatorii de sport din Rio de Janeiro, prima evoluție a unei echipe românești în Brazilia a stîrnit o mare curiozitate și un viu interes. Prin sportivii sovietici, cehoslovaci și români ei au cunoscut voleiul de valoare mondială, s-au îndrăgostit de acest sport care cucerește tot mai mulți impatizanți în America Latină. E un lucru pe care nu-l vor uita niciodată. De aceea au aplaudat cu atîta căldură și cît entuziasm strălucita victorie a formațiilor Uniunii Sovtice. Cu acest prilej mi-am amintit de o întîmplare care constituit una din principalele teme ale reportajelor, a zecilor și sutelor de reportaje difuzate de presa, radioul și televiziunea din Rio de Janeiro cu prilejul turneului final al campionatelor mondiale.

În Brazilia, în viața sportivă a acestei țări, cafeaua este considerată „băutura campionilor". Dar în timp ce o serie de formații se întreceau în a consuma zeci de cești, jucătorii sovietici au slăbit faima acestei băuturi consumînd mai puțină cafea, însă jucînd mai mult (și mai bine !) volei. Iurii Cesnokov ca și Liusa Buldakova au cucerit publicul brazilian prin jocul lor excepțional, prin loviturile de atac fulgerătoare ca și prin îndemînarea, dusă aproape pînă la artă, dovedită în joc și din linia doua cînd au salvat mingi aproape imposibile.

Marea surpriză a acestor campionate au constituit-o jucătoarele japoneze pe care le-am văzut pentru prima oară evoluînd într-o competiție de amploare. Ele s-au impus printr-o veritabilă agilitate de pantere (comparația a fost larg susținută de presa braziliană), acționînd pe teren cu o viteză uimitoare și demonstrînd o inegalabilă ușurință în fazele de trecere de la atac la apărare. De statură potrivită, suple, avînd multă finețe în joc și comportare, sportivele japoneze au fost alături de cele sovietice, în centrul atenției generale.

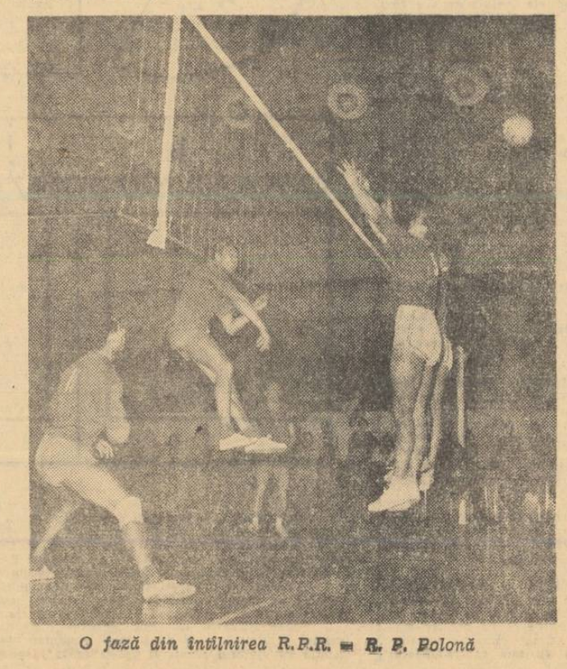

O fază din întîlnirea R.P.R. — R. P. Polonă

Sala Maracana a găzduit în timpul turneului final al campionatelor mondiale de volei spectacole sportive de o rară frumusețe și spectaculozitate. Dar nu numai ea. O parte din jocuri s-au disputat și în sala Niteroi — un mic oraș cu multe instituții ale administrației provinciale și cu somptuoase locuințe particulare ale marilor industriași și bancheri. Pentru a ajunge la Niteroi ne-am îmbarcat în „Praça 15 de Novembro", un mic vas și după 20 de minute am ajuns în cea de a doua capitală a campionatelor mondiale de volei. Aci a fost construită special o sală cu 4.000 de locuri avînd tot forma circulară și linia arhitectonică a sălii Maracana.

Zilele petrecute în orașul al cărui întemeietor în 1.502 a fost navigatorul portughez Gonçalo Golho, poposit pe locurile unde se află actuala plajă Guanabara, plimbările pe sub palmierii de pe Avenida Beira Mar, străjuită de lotuși și alte flori tropicale, vizitele făcute pe arterele Gonsalves Dias și Umguiana sau pe peninsula Ponta da Calabouço, întîlnirile cu diferiți tineri brazilieni, toate au avut darul unei veritabile revelații a acestei țări a contrastelor unde cerșitul și contrabanda stau în vecinătatea luxului exorbitant și a celui mai mare business.

După încheierea turneului final al campionatelor mondiale am mai rămas două zile la Rio de Janeiro, vizitînd alte locuri și cunoscînd și alți oameni. Apoi în drum spre patrie am poposit la turneul internațional de volei de la Paris.

Dar despre toate acestea în numărul viitor.

Ing. Marcel RUSESCU
maestru al sportului

• Varietăți • Varietăți

Fotbal varieté

Se știe că fotbaliștii englezi profesioniști, nemulțumiți de salarii, au făcut recent o grevă de mari proporții. Patronii cluburilor la rîndul lor declară că nu pot mări salariile deoarece numărul spectatorilor este în continuă scădere și încasările sînt slabe. Iată însă că impresarul B. Wooley din Bulton le oferă „o idee salvatoare" : artiste de teatru și varieteu să se producă în pauze pe stadioane și să vîndă programe în tribune, purtînd bineînțeles costume cît mai sumare pentru a atrage publicul. Clubul Stake City a anunțat că este gata să accepte „inovația". După afacerea cu mecturile aranjate de bookmakeri, tradiționala notă de „sobrietate" a fotbalului englez se pare că a fost serios compromisă.

Cravașa electrică

Un senzațional caz de doping a fost descoperit în lumea turfului argentinian cînd poliția a constatat că armăsarul Artigos, câștigător al unei importante curse de galop, disputată pe hipodromul din orașul Cordoba, fusese „dopat" cu electricitate. Pile electrice și un transformator în miniatură, ascunse în șa, erau în contact cu scările șeii, astfel că animalul primea un „impuls electric" de cîte ori jocheul socotea că este necesar. Proprietarul calului, antrenorul și jocheul au fost arestați pentru falsificarea rezultatului cursei și cruzime față de animale.

Apetitul voleibaliștilor francezi

În timpul campionatelor mondiale de volei de la Rio, antrenorul echipei franceze a trimis federației sale următoarea telegramă : „Hrană insuficientă. Expediați urgent jambon, sardele, cîrnați și prăjituri pentru 10 zile".

Apelul înduioșător al voleibaliștilor plecați peste ocean l-a făcut pe comentatorul ziarului „l'Equipe" să remarce : „Dacă ținem seama că în preliminarii din cauza neprezentării Mexicului și Republicii Dominicane, echipa noastră a susținut un singur meci, ne îngrozim la gîndul de cîte alimente ar fi avut nevoie echipa în cazul că s-ar fi prezentat toți adversarii !"

Hocheiul și... cosmetica

Nu s-ar putea spune că hocheistul canadian Eddie Shore nu le dă de lucru medicilor și infirmierelor. În cei 10 ani petrecuți pe patinoare frumosul (a fost) Eddie a suferit 12 fracturi ale nasului, 5 fracturi la maxilar, 13 la clavicule fără a mai socoti dinții înlocuiți de nu știu cîte ori și cele cîteva zeci de cicatrice. Dar veți înțelege că hocheiul în Canada nu este un sport de domnișoare ! !

Dacă era pentru Mourmelon

Luna trecută în orașul francez Mulhouse s-au desfășurat întrecerile campionatului mondial de ciclobal. Cînd a avut loc festivitatea de deschidere spectatorii au remarcat cu stupefacție lipsa uneia din echipele cele mai bune în acest sport, aceea a R. D. Germane. Este adevărat, sportivii din R. D. Germană au vrut să vină la aceste campionate. Ei au fost însă împiedicați de autoritățile franceze care le-au refuzat vizele de intrare.

Relatînd cele de mai sus, ziarul „L'Humanité" subliniază că anul acesta, la campionatele mondiale de ciclism, desfășurate în orașul Leipzig (R. D. Germană), reprezentanții Franței au fost primiți ca niște adevărați ambasadori ai sportului. Gestul autorităților franceze — adaugă ziarul — este cu atît mai flagrant cu cît sportivii din R. D. G. sînt membri ai Uniunii Cicliste Internaționale. „Ah — scrie L'Humanité" — dacă vizele erau solicitate de guvernul vestgerman pentru Mourmelon sau Sissone (tabere militare franceze unde se pregătesc militarii Bundeswehrului n.r.) și pentru „echipe" mai mari de 250 oameni, mai mergea. Dar sportivii și încă din R. D. Germană...".

Cîteva însemnări după stagiunea fotbalistică de toamnă (I)

După turul campionatului categoriei A, care a luat sfîrșit acum cîteva zile, sînt multe de spus : despre situarea echipelor în clasament, despre comportarea jucătorilor, a arbitrilor, despre munca antrenorilor, despre progresele și rămînerile în urmă înregistrate, etc. Pentru că, cum bine se știe, despre fotbal se discută cu interes cînd e în plină stagiune, dar și cînd se pregătește următoarea stagiune. Și cum aceasta se întîmplă exact în momentul în care s-a lăsat cortina peste stagiunea terminată... discuțiile despre fotbal nu cunosc „sezon mort".

Despre ce se vorbește acum ? Dinamo București a fost 12 etape (din 13) lider al campionatului, ca să piardă acest loc (și titlul de campion neoficial de toamnă) în chiar ultima etapă a turului. Sau : Constantin (C.C.A.) a reușit totuși să se situeze din nou, în fruntea golgeterilor, după ce o vreme a părut în „pasă" de șut. Sau : Știința Timișoara a atins cifra record de 21 jucători folosiți în 13 partide în timp ce Dinamo București și Steagul Roșu au avut nevoie de numai 14 jucători pentru același număr de întîlniri. Și așa mai departe, o serie întreagă de constatări, pe care unii le numesc greșit curiozități, cînd, în fapt, fiecare dintre ele are legătură directă, strînsă, cu procesul de instruire, ca și cu nivelul calitativ atins de echipele noastre. De altfel, despre unele din aceste constatări vom vorbi în rîndurile de față — pentru că despre toate nu ar fi posibil dintr-odată.

Ce ne-a adus stagiunea de toamnă

Mai întîi am vrea să facem o apreciere de ansamblu asupra stagiunii de toamnă. Ce ne-a adus ea ?

Cîteva elemente demne de luat în seamă : 1) a sădit, la perioade diferite, printre principalele noastre echipe, preocuparea pentru ridicarea calitativă a fotbalului ce-l practică ; 2) a promovat în primele rînduri un nou lot de tineri jucători valoroși, cei mai mulți debutanți în categorie; 3) a făcut să evolueze în țară o serie de echipe de peste hotare, solicitate pentru jocuri interclubluri sau verificarea unor loturi de selecționate; 4) a marcat unele promovări de arbitri care au scos mai mult în evidență ce-ar trebui să se facă pentru întărirea actualului corp de arbitri; 5) a strîns „material" pentru echipele reprezentative, pe care le așteaptă, la anul, o mai bogată activitate.

La aceste trăsături pozitive, s-au aliniat însă și cele ale rămînerilor în urmă.

Cum s-au comportat echipele

Dacă trecem în revistă echipele categoriei A observîndu-le prin prisma comportărilor, constatăm că ele se situează în trei grupe distincte. În prima se găsesc cele ce-au înregistrat progrese: în primul rînd *Dinamo București*, apoi *Minerul Lupeni* (deși are comportări inegale) și oarecum *U.T.A.* A doua dintre aceste grupe, care cuprind echipe ce au bătut pasul pe loc sau au marcat unele rămîneri în urmă, înglobează pe C.C.A., Steagul Roșu, Petrolul, Dinamo Bacău, Rapid și Progresul. În sfîrșit, în a treia intră cele trei proaspăt promovate — Corvinul, C.S.M.S. Iași, Știința Timișoara — care manifestă greutățile de acomodare cu această categorie, dar și două echipe care au avut evoluții deficitare față de un trecut apropiat: Știința Cluj și Farul Constanța.

Dinamo București a marcat îmbunătățiri certe de la o stagiune la alta. Dinamoviștii bucureșteni au folosit cel mai redus număr de jucători (14) și au avut și cea mai ridicată stabilitate în alcătuirea echipei. În 8 din cele 13 partide ale turului ei au prezentat una și aceeași alcătuire, în timp ce la Steagul Roșu, care a folosit același număr de jucători, aceștia au fost folosiți în fel și chip — Seredai, de pildă, fiind întrebuințat în șapte posturi ! Stabilitatea formației dinamoviste, omogenitatea ei (cu 6 jucători care au participat la toate etapele de campionat), pregătirea tehnică și tactică ce i-a fost asigurată, au săltat valoarea echipei, dovedită și în victoriile de răsunet din partidele cu Honved și Malmöe. Totuși, în jocul echipei dinamoviste și-a spus de multe ori cuvîntul „obsesia punctelor". Sub influența nefastă a acesteia, comportarea echipei s-a dovedit inegală în cuprinsul aceleeași partide, după felul cum evolua scorul. „Obsesia punctelor" nu s-a dovedit ceva tipic numai pentru echipa dinamovistă. Ea a fost prezentă, cu intensificări deosebite — în funcție și de locul din clasament — aproape la toate echipele categoriei. Și o semnalăm pentru că ea constituie o piedică serioasă în acțiunea pentru ridicarea calitativă a fotbalului nostru, pentru că împinge spre joc închis, spre duritați, spre „artificii" dăunătoare (tragere de timp la diferite execuții, purtarea inutilă a mîngii între jucători, simulări de accidente etc.). Se impune deci — pentru acei antrenori și conducători de specialitate ai echipelor care nu văd dincolo de interesele înguste ale cluburilor, — lichidarea manifestărilor negative constatate la acest capitol.

I. B.

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Mai multe cititoare ne-au cerut să mai publicăm modele de haine din urson. Indeplinim azi această cerință. Hainele de urson aduc o notă nouă în garderoba noastră. Recomandindu-vă aceste trei modele, vă amintim că ursonul se încrează ca și blana — evitind croielile complicate și inutile în cazul de față. Gulerele mari, în schimb, dau acestor mantouri o notă de somptuozitate ca și mînecile largi.

Curierul nostru

N. RUSU — Iași — Examenul de stat este absolut necesar. Că nu l-ați luat, aceasta nu este nici o scuză și nici un avantaj. Desigur, în funcție de el, se stabilește și încadrarea la salarizare și celelalte drepturi ce decurg de aici, inclusiv cel ce vă interesează în mod deosebit.

LETIȚIA — Oradea : Părinții dvs. au perfectă dreptate. Dvs. fiind tînără și lipsită de experiența vieții ați crezut că este vorba de o prietenie în adevăratul înțeles al cuvîntului. Din păcate nu ați putut sesiza — deși existau unele indicii — că în cazul de față este vorba de un om care sub masca prieteniei și afecțiunii față de dvs., urmărea în fond satisfacerea unor interese personale. Noi sîntem de părere să întrerupeți legăturile existente. Credem că aceasta vă va fi o bună învățătură și că în viitor veți analiza mai bine oamenii cu care veniți în contact.

GH. BUSOIU — Urziceni — La librăria din localitatea dv. au sosit, fără doar și poate, partituri de muzică ușoară. Pe lîngă note, găsiți și versurile căutate.

CONSTANTIN C. — București : Am analizat lucrurile care vă frămîntă. În ce privește sfaturile medicale concrete veți primi un răspuns de la medicul revistei noastre. Ne-a reținut însă atenția, prima parte a scrisorii dvs. și ne-a surprins faptul că vă faceți atîtea complexe de inferioritate, în mare parte nejustificate. Lucrul de care vă plîngeți dvs. nu este chiar atît de catastrofal. În fond cîți oameni nu sînt în aceeași situație. S-ar putea să mai întîlniți indivizi lipsiți de bun simț care să ironizeze acest așa zis defect. Dați-le tuturor răspunsul cuvenit.

MARIN STOIANOVICI — București. Vom ține seama de sugestiile dv. și în limita posibilităților le vom pune în aplicare. Nu vă putem da asigurări că vom folosi o literă mai mare deoarece dorința de a publica materiale cît mai multe și cît mai variate nu poate fi împăcată cu mărirea caracterului de literă. Aveți dreptate. Va trebui să dăm mai multă atenție prezentării cărților și a expozițiilor de artă plastică. O vom face.

EMILIA — București : Într-adevăr puloverele tricotate de lînă intră la apă la spălare. Pentru a evita acest lucru este necesar ca înainte de înmuierea în apă să puneți puloverul pe o planșetă de lemn și să-i însemnați dimensiunile. După spălare (procedeul folosit de dvs. este bun) cînd este încă ud întindeți puloverul și fixați-l în ace pe planșetă conform dimensiunilor făcute anterior. Cînd se usucă bine puteți scoate puloverul fără a mai avea surpriza întrării la apă.

ST. VĂCĂREANU — Fabrica de sticlă Avrig — Lați face mare plăcere, scriindu-i tov. Zaharia Stancu pe adresa Teatrului Național „I. L. Caragiale" din București și transmițîndu-i bunele dv. aprecieri despre lucrările citite.

S.COMȘA — Sibiu : Rețeta de tort pe care ne-ați cerut-o o vom publica în revistă, întrucît aceasta prezintă interes pentru mai multe cititoare. Într-adevăr cărțile respective sînt epuizate. Noi am sesizat editura respectivă și ne-au promis că dată fiind cererea mare vor mai scoate cîte o ediție. Pentru a repara oglinda va trebui s-o dați neapărat unui atelier de specialitate. În casă nu este posibil ca să fie reparată întrucît procedeul este destul de dificil.

AL. PĂLTINEANU — Brașov : Dacă ați scris autorului manualului respectiv vă va veni un răspuns, fie că este vorba de un răspuns exprimat prin ceva materiale auxiliare fie că este vorba de o scrisoare. În privința celuilalt manual vă spunem că nu a apărut și că nici nu s-a prevăzut așa ceva în planurile edițiilor deoarece nu este de o prea mare necesitate în momentul de față.

Ing. ION MUREȘAN — Arad, str. Praporgescu nr. 31 arată că se află în posesia unui porumbel care are pe piciorul drept o verighetă din aluminiu cu o inscripție. El anunță pe crescătorul de porumbei călători de pe bulevardul Mihai Bravu din București că acest porumbel a fost prins și ținut o bucată de timp într-o cușcă. Nemincînd însă, a fost scos din cușcă. Porumbelul n-a zburat însă, ci a rămas tot pe lîngă casă, unde este hrănit.

A. SOARE — Rm. Vîlcea. Vom folosi materialul dv. în vederea publicării lui.

M. L. — București : Va trebui să luați — și încă foarte repede— o hotărîre decisivă. În fața acestei acțiuni vă trebuie foarte mult calm, foarte multă voință și putere de judecată. Nu trebuie să vă gîndiți la trecut ci doar la viitor. După părerea noastră, în acest caz mai există acum două soluții : ori destrămați tot ce-ați creat ori vă duceți și dvs. în localitatea respectivă. Oricare din aceste două soluții este într-adevăr foarte greu de adoptat. Amîndouă cer multe sacrificii pentru moment. Gîndiți-vă însă care din aceste două vă oferă o perspectivă mai bună, spre care din acestea vă îndeamnă inima. În situația actuală nu se mai pot face compromisuri. Numai dvs. singur puteți decide ce anume soluție să adoptați.

PAVEL DASCALESCU — București. Ar fi interesantă o rubrică de maxime și cugetări, însă va trebui să cuprindă lucruri inedite. Cele pe care ni le-ați trimis sînt în mare parte cunoscute. Să mai vedem și altele.

VICTOR S. — Turda. „Cronicile" dv. nu pot fi publicate deoarece nu corespund genului respectiv. Și apoi, revista noastră nu-și propune să publice materiale de analiză.

TITTA P. — Focșani : Propunerea dvs. de a publica în fiecare număr rețete de dulciuri este cam greu de realizat. În unele din numerele următoare ale revistei noastre noi vom ține seama de propunerea dvs. Considerăm că rețetele pe care ni le cereți interesează și pe alte cititoare. De aceea noi le vom publica în revistă în unul din numerele următoare.

TRAIAN DUPP — Timișoara. Nu ne putem pronunța înainte de a avea materialul în față. Urmează prin urmare să ni-l expediați.

RODICA VODA — Toplița. Scrieți cooperativei „Dactilografia" din București și veți primi răspuns corespunzător în problema care vă interesează.

VIORICA B. — Brașov : În urmă cu cîteva luni noi v-am mai răspuns spunîndu-vă părerea în legătură cu situația dv. Credem și acum că este necesar să întreprindeți cele necesare pentru a legaliza o situație care în fapt există de peste un an și jumătate. După ce veți rezolva această problemă, vă puteți gîndi la perspectiva creării unei noi situații.

AUREL GHEORGHIAN — București, str. Izbicenî 39, Raionul Grivița Roșie. Prin prezenta anunțăm că puneți la dispoziție colecția dv. completă a revistei „Magazin" celor ce doresc să o aibă.

VICTOR HAIDE — București. Marea are, ca să spunem așa, „marea" calitate de a inspira pe poeți să-i dedice versuri. Din cele scrise se vede că și dv. ați fost solicitat. Versurile însă nu sînt de calitate întrucît nu conțin imagini poetice, nu au forță, personalitate. Mai încercați pe aceeași temă.

HORST TITTL — Hunedoara. Problema ridicată de dv. este de resortul Conservatorului „Ciprian Porumbescu" din București.

A. CALOTESCU — Oradea. Sfatul cel mai bun este ca întîi să scrieți ce vă propuneți și apoi să căutați pe cei care ar putea să vă publice materialul. În privința scrierii romanului, ficțiunea au este contraindicată.

Ghidul gospodinei

În lunile de iarnă cînd legumele proaspete sînt foarte rare, făinoasele împreună cu rădăcinoasele (morcovi, țelină, pătrunjel, ridichi negre, etc.) sînt alimentele de bază în hrana noastră. Cocăriile, prin compoziția lor principală — făina — conțin substanțe albuminoide, hidrați de carbon, săruri minerale, etc. Combinate cu unt, brînză, roșii și alte alimente ajutătoare, bogate în vitamine, făinoasele capătă o mare valoare nutritivă.

Pentru a reuși fierberea lor, se întrebuințează o mare cantitate de apă. Pentru 250 g. macaroane, cel puțin 2 kg. apă și o lingură de sare. Ele trebuie puse la fiert, numai cînd apa dă în clocot, timp de 20-25 minute. Imediat cum sînt gata le strecurăm și clătim cu apă rece, după care le răsturnăm într-o cratiță în care am topit puțin unt (50 g). Nu le mai ținem pe foc decît cîteva minute, atît ca să le amestecăm bine cu untul topit. În raport cu gustul dvs. puteți amesteca macaroanele cu : diferite feluri de brînză (200 g.) rasă ; șuncă de Praga tăiată mărunt (200 g.); ciuperci, fierte cu sos de roșii (250 g.) ; heringi (1-2 bucăți) tăiați felii subțiri etc.

MACAROANE CU MASLINE

Pentru 6 persoane: 300 gr. macaroane, 125 g. măsline fără sîmburi, 40 g. unt, 100 g. brînză rasă, 2 linguri bulion sau o sticlă de suc de roșii. Macaroanele după ce au fost fierte în apă sărată și bine strecurate, se pun într-un vas rezistent la foc cu untul, brînza rasă, cele două linguri de bulion și măslinele. Se amestecă ușor și se țin în cuptor 5 minute.

MACAROANE CU MAIONEZA

Pentru 4 persoane : Se pun la fiert 250 g. macaroane sau spaghete timp de 20—25 minute. Se strecoară și se clătesc cu apă rece după care le lăsăm să se scurgă bine de tot. Le așezăm într-o salatieră. Separat facem o maioneză, mai picantă, dintr-un ou moale și două tari, ceva mai consistentă ca de obicei. O turnăm peste macaroanele răcite.

MACAROANE CU SOS BEȘAMEL

Pentru 4 persoane: 250 g. macaroane, 20 g. făină, 20 g. unt, 50 g. brînză albă, 5 g. sare, un pahar de lapte. Faceți un sos beșamel din cantitățile indicate mai sus, îl răsturnați peste macaroanele fierte și bine strecurate. Deasupra se rade brînza și se mai adaugă, dacă doriți, cîteva bucățele de unt. Se pune la cuptor 10 minute. O altă variantă pentru sosul alb este de a înlocui laptele cu smîntînă și brînza cu cașcaval.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

- **Macaroane cu sos beșamel ; șnițel cu cartofi ; clătite cu dulceață.**
- **Ciorbă de crap, bame cu carne, compot de caise.**
- **Mazăre cu frigănele ; friptură înăbușită de vacă ; griș cu lapte.**
- **Ciorbă de fasole albă; mîncare de praz cu măsline ; mere coapte.**
- **Mămăliguță cu brînză la cuptor ; ruladă de carne—murături; cornuri cu marmeladă.**
- **Budincă de conopidă ; vrăbioare la grătar cu orez ; compot de pere.**
- **Supă de carne cu găluști de ficat ; pui pane—gogoșari ; baclava.**

TĂIȚEI COPȚI

Facem un aluat dintr-un kilogram de făină, 3 ouă întregi, o lingură de unt, un sfert litru lapte, puțină sare. După ce am frămîntat bine aluatul, îl întindem, nu prea subțire și tăiem tăițeii de forma dorită. Apoi, punem la fiert 1,500 l. lapte cu o lingură de unt, 4-5 linguri de zahăr. Cînd începe să clocotească adăugăm tăițeii și îi lăsăm să fiarbă pînă cînd se moaie. Ungem o cratiță, răsturnăm tăițeii în ea și o lăsăm la cuptor 10-15 minute, pînă devine compactă. O răsturnăm pe o farfurie și o garnisim cu zahăr vanilat și scorțișoară.

Gimnastica

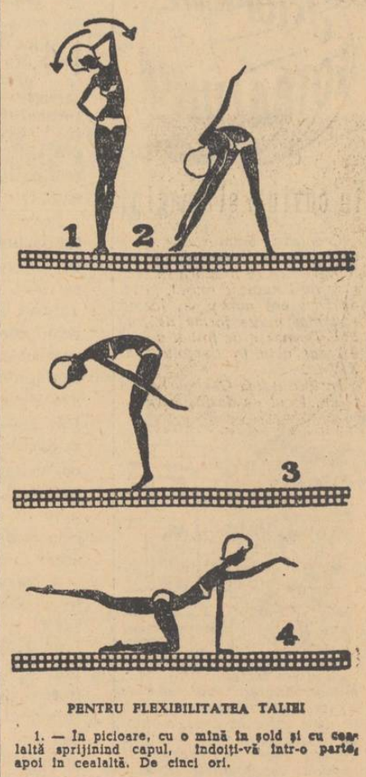

PENTRU FLEXIBILITATEA TALIEI

1. — În picioare, cu o mînă în șold și cu cealaltă sprijinind capul, îndoiți-vă într-o parte, apoi în cealaltă. De cinci ori.

PENTRU MUȘCHII ABDOMINALI

2. — În picioare, aplecați-vă într-o parte, brațul fiind paralel cu piciorul, pînă atingeți cu degetele solul. De cinci ori la dreapta și la stînga.

PENTRU MUȘCHII SPATELUI

3. — Aplecați-vă de cinci ori în față și pe spate, într-o mișcare de balansare.

PENTRU ÎNTĂRIREA MUȘCHILOR ÎNTREGULUI CORP

4. — Înaintați pe rînd sprijinindu-vă pe mîna stîngă și piciorul drept, apoi pe mîna dreaptă și piciorul stîng.

Dulapurile în perete

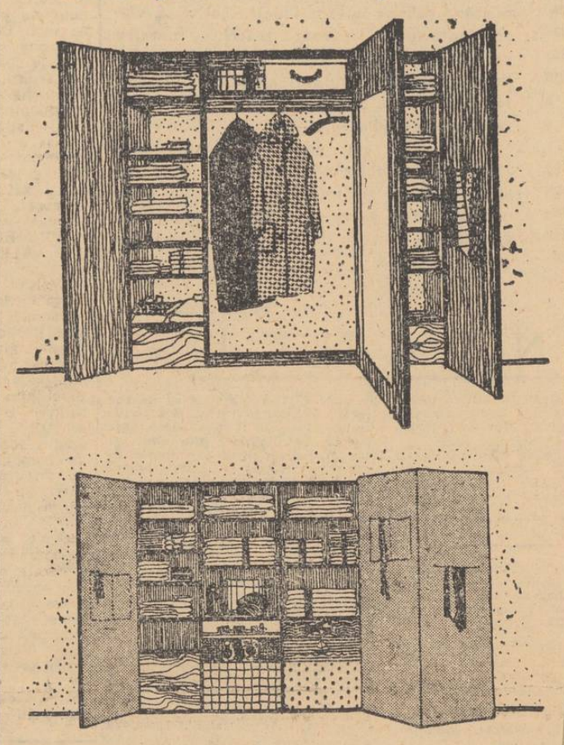

Apartamentele moderne sînt prevăzute cu dulapuri în perete, ceea ce permite o economie de spațiu și, în același timp, rezolvă de multe ori și aspectul estetic al unei încăperi. Vă propunem aici două soluții pentru folosirea lor.

1) Partea centrală rezervați-o îmbrăcămintei iar în interiorul ușii fixați o oglindă. Pe etajera de sus puneți valizele etc. Părțile laterale rezervați-le pentru rufărie și lenjerie ; o parte pentru dv. o parte pentru soțul dv.

2) Acest dulap în perete cuprinde trei compartimente. Partea de sus este rezervată rufăriei mari: cearceafuri, cuverturi. Compartimentul din stînga, rufăriei soțului dv. Cel din dreapta, rufăriei de casă. Compartimentul central, lenjeriei personale. Sertarele sînt atribuite copiilor. În partea de jos, două lădițe pentru rufăria ce trebuie călcată și cîrpită

Interiorul ușilor este tapisat cu un creton înflorat sau cu un material plastic și garnisit cu un galon de mătase într-o singură culoare. Sertarele copiilor vor fi marcate cu desene. La cele cu lucrurile de vară vom face un mic desen spre a nu se umbla fără rost în ele.

AȚI ȘTIUT CĂ...

...talpa microporos ușoară, este vara mai răcoroasă decît talpa de bovine ? Porii din talpă lasă să treacă aerul ținînd astfel piciorul într-o temperatură mai scăzută decît talpa de bovine.

...la întreprinderea „Kirov" din Capitală a început recent fabricarea unei încălțăminte complet flexibile cu talpă de cauciuc microporos ?

...Institutul de cercetări textile a elaborat un procedeu pentru nesîfonabilizarea țesăturilor din in ? Aceasta reduce deficiența cea mai mare a țesăturilor din in și anume gradul lor de șifonabilizare.

...la Institutul de cercetări textile se lucrează la un proces tehnologic pentru obținerea unor fuste plisate nesîfonabile din bumbac ?

...în acest an, în industria ușoară, la unele produse importante (țesături de bumbac, țesături din lînă, tricotaje din bumbac, etc.), se obțin creșteri mai mari decît cele prevăzute în Directivele celui de-al III-lea Congres al P.M.R. ?

...fabrica „Tricotajul Roșu" din București a realizat perdele din fire sintetice ? Pînă acum acest sortiment nu se fabrica, din motivul că țesătura nu rezista razelor solare.

Sfaturi cosmetice

Pentru îngrijirea zilnică a tenului se folosesc în mod obișnuit și loțiunile de față. Acestea sînt indicate pentru degresarea pielii în cazul unui ten gras, pentru închiderea porilor, pentru curățirea obrazului de impuritățile depuse pe el în cursul zilei, pentru dezinfectarea lui după ras sau pentru activizarea circulației sîngelui. În trecut erau foarte mult folosite loțiunile alcoolice și glicerinate. Astăzi aceste loțiuni sînt complet înlocuite cu loțiunile acide, deoarece s-a stabilit că în mod normal pielea este acoperită cu o manta acidă, iar folosirea glicerinei în concentrații mari duce la iritații ale pielii.

Pentru tenurile grase se recomandă loțiunile alcoolice, acide care se folosesc la întoarcerea de la lucru sau seara înainte de culcare. În cazul tenurilor excesiv de grase se pot întrebuința și dimineața. Concentrația în alcool a acestor loțiuni nu trebuie să depășească 50 la sută. Cu cît gradul de grăsime este mai mic cu atît cantitatea de alcool trebuie micșorată. În cazul tenurilor uscate loțiunile alcoolice nu trebuie folosite deloc.

Indicăm mai jos două formule de loțiuni : prima pentru tenurile grase : acid lactic 0,50 g., acid boric 1 g., suc de lămîie 10 g., camfor 0,50 g., acid salicilic 1 g., alcool 40 g., apă 60 g. ; a doua pentru tenurile normale ; acid citric 0,50 g., acid boric 0,50g., camfor 0,50., alcool 20 g., apă 80 g.

În general toate loțiunile se vor folosi îmbibînd un tampon de vată și ștergînd obrazul pînă vata rămîne curată.

După aceste loționări se recomandă în primul caz aplicarea unei creme de zi ca spre exemplu crema Magnolia pentru zi care se va șterge după 1/2 oră, în al doilea caz se recomandă folosirea unei creme semigrase hrănitoare ca de exemplu cold crema Tosca cu acizi grași esențiali.

Deseori tenul prezintă porii deschiși, ceea ce dă pielii un aspect foarte inestetic. În acest caz sînt indicate loțiunile astringente cu alaun sau cu săruri de zinc.

Iată formula unei astfel de loțiuni : alaun 1 g., acid salicilic 0,50 g., acid boric 0,50 g., camfor 1 g., alcool 30 g , apă 70 g. Există cazuri cînd și pielea uscată prezintă porii deschiși în care ipoteză este recomandată următoarea loțiune : alaun 1,5 g., glicerină 5 g., apă de roze 45 g., apă de flori de portocal 45 g.

Pentru toate tipurile de piele este indicată soluția cu miere de albine : 10 g miere de albine se dizolvă în 80 g. de apă de roze și se toarnă peste 10 g alcool. Pentru conservare se poate adăuga 0,2 g. nipagină. După 24 de ore se filtrează.

În anumite cazuri de tenuri grase seboreice, se pot folosi loțiunile alcaline cu condiția ca după 1/2 oră să se șteargă fața cu o soluție acidă.

Persoanele care se fardează este necesar ca în prealabil să-și demachieze obrazul cu o cremă sau un lapte de demachiat deoarece o loțiune alcoolică astringentă nu îndepărtează și nu curăță pielea de fard în suficientă măsură.

În raport cu natura tenului toate aceste loțiuni pot fi folosite cu succes și după ras pentru dezinfectarea porilor și neutralizarea pielii alcalinizate de săpunurile de ras.

Anca BOGDAN

Intrarea la apă a țesăturilor de bumbac

Este un lucru cunoscut de toate gospodinele că pentru a înlătura fenomenul neplăcut al „întrării la spălat" — respectiv a reducerii dimensiunilor — a unei confecții din țesături de bumbac, se obișnuiește înmuierea țesăturii în apă caldă, lăsarea peste noapte în această stare, stoarcerea și uscarea ; numai după efectuarea acestor operații se trece la confecționare, presupunîndu-se că efectul de întrare la apă a fost complet eliminat. Practica arată însă că, în majoritatea cazurilor, acest procedeu nu este eficace, întrucît confecția gata continuă să se contracte treptat, încă după multe spălări, mai ales dacă țesătura inițială a fost apretată în cursul fabricației. Continuarea contracției se datorește faptului că prin lăsarea în apă caldă nu se elimină decît o mică parte a amidonului din apret. Ori, încetul cu încetul, amidonul se elimină prin frecare, în cursul spălărilor ulterioare ale confecției, ceea ce provoacă contracția treptată a acesteia și de multe ori, imposibilitatea de a mai fi purtată, fără a fi retușată. Aceasta înseamnă că trebuie astfel procedat, încît să se elimine, în cea mai mare măsură, cauzele care duc la întrarea ulterioară la spălat a confecției. În acest scop specialiștii noștri propun să se procedeze în felul următor: țesătura de bumbac, fie albă, fie vopsită uni, se înmoaie bine timp de 15—20 minute în apă caldă (45—50°C), în care s-a dizolvat în prealabil 1 g săpun și 5 g sodă de rufe de fiecare litru de apă. Apoi, cît mai repede — astfel ca țesătura să rămînă cît mai caldă — se stoarce ușor, se strînge, se înfășoară ca un aluat pus la dospit și se lasă la un loc cald timp de 24 de ore. După aceea se spală temeinic (fără săpun) în apă caldă, apoi în apă rece, se stoarce și se usucă. Atenție! cînd călcăm țesătura să n-o întindem spre a nu-i mări, în mod artificial, dimensiunile.

Dacă avem de-a face cu țesături imprimate, va trebui ca în prealabil să se încerce pe o fișie de probă dacă nu iese

culoarea. În continuare vom aplica procedeul arătat mai înainte, însă fără a mai spăla și în apă rece. Rezultatul este mai puțin eficace însă decît la țesăturile albe.

Dăm pulovărului nostru un aspect nou...

1. — ...brodînd, de-a lungul decolteului, cîteva floricele cu lînă colorată.
2. — ...bordisînd decolteul cu un șnur de lînă, iar platca astfel formată, garnisind-o cu cîteva mărgele.
3. — ...formînd o platcă prin aplicarea unui galon colorat.
4. — ...simulînd un decolteu cu o fișie de franjuri.

Noile borcane de conserve „Omnia"

Gospodinele, care au fost nelămurite de măsura opririi colectării borcanelor de conserve obișnuite, au acum prilejul să constate că această măsură a fost luată pe de-a întregul în interesul lor. Într-adevăr, în comerț, noua recoltă de compoturi, dulcețuri, conserve, etc — care se ambalează în borcane de sticlă, — a apărut într-un format nou de borcane — de dimensiuni foarte variate și formate mult mai frumoase, — care rezolvă un vechi și mare deziderat al tuturor gospodinelor : ușurință perfectă în deschiderea capacului, fără pericolul spargerii gurii borcanului, păstrîndu-se întru totul etanșeitatea închiderii. Acest lucru este posibil, datorită construcției speciale a gîtului borcanului — cu șanțuri —, precum și formei de prindere a capacului. După închidere, marginea capacului, prevăzută cu o dantelare, poate fi foarte ușor fortată pe întreaga sa distanță, prin introducerea unei monede de cinci bani, în cîteva din orificiile dantelate și răsucirea sa de la stînga spre dreapta. Menționăm că etanșeitatea închiderii este asigurată mai bine de marginea despre care am vorbit, fiind dublată și cu o garnitură de cauciuc. Pe lîngă avantajele de mai sus, noile borcane, prin evitarea spargerilor, vor fi ca atare și mult mai ușor de recuperat, ceea ce reprezintă o mare economie pentru industrie ca și pentru consumator.

Jucării pentru POMUL de IARNĂ

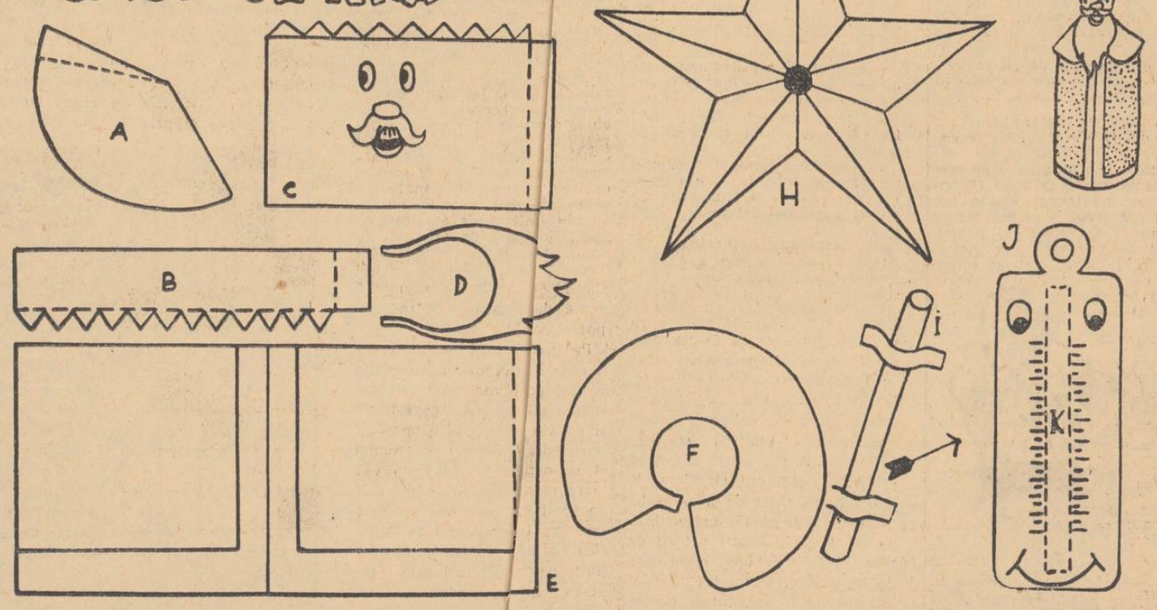

MOȘ GERILĂ. — Decupați desenele A, B, C, D, E și F și lipiți-le pe carton flexibil. Decupați-le și din carton. Faceți din A un con, lipind marginile de-a lungul liniei punctate. Lipiți piesa B la linia ei punctată, căpătînd un cilindru. De asemenea, piesa C și E îndoiți înăuntru colțișorii piesei B și lipiți-i la conul A. Va fi căciula lui Moș Gerilă din desenul G. Colțișorii de la capul lui Moș Gerilă lipiți-i pe marginea căciulii, înăuntru. Capul cilindric lipiți-i cu fața spre cele două fîșii verticale de pe mantaua E, ale că rei pătrate din dreapta și din stînga le veți vopsi în roșu, ca și conul căciulei. Fața vopsiți-o roz. După ce ați lipit capul în dreptul fîșiilor verticale din desenul E, lipiți piesa ca un guler de blană. Pe fața lui Moș Gerilă lipiți barba D. Acum e gata.

STEAUA. — Decupați steaua din desenul H și lipiți-o pe carton. Faceți îndoituri de-a lungul tuturor liniilor, avînd grijă ca de-a lungul celor scurte, îndoitura să fie înăuntru, iar de-a lungul celor lungi — în afară. Colorați steaua cu roșu sau bronz. După modelul ei, faceți mai multe stele, de diferite mărimi. Printr-unul dintre colțuri treceți o sîrmuliță cu ajutorul că reia veți prinde steaua în pomul de iarnă.

TERMOMETRUL. — Lipiți desenul J pe carton și decupați. Conturul. Faceți, ca în desenul cu moș Gerilă, un tubuleț de hîrtie pe calapodul unui creion subțire și lipiți-l, prin două fîșii orizontale de hîrtie, pe locul K. Tăiați de linia punctată în desenul J. Prin toarta de sus a termometrului treceți o sîrmuliță cu ajutorul căreia îl puteți agăța în pom.

Fel de fel

MUZEUL CEASULUI

Numeroşi excursionişti şi turişti străini vizitează în aceste zile un muzeu original — unicul de acest gen la noi în ţară: colecţia de ceasuri a actorului Kiss Laszlo de la Teatrul Maghiar de Stat din Cluj.

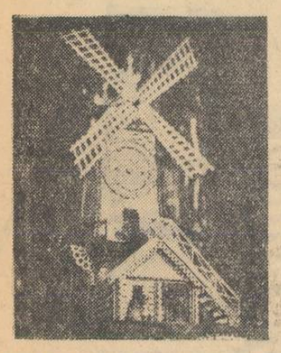

Cele 61 de mecanisme

Locuinţa actorului clujan se află pe strada 1 Mai la nr. 14. Aci este adăpostit şi acest muzeu sui-generis.

Închipuiţi-vă o frumoasă încăpere, al cărei pereţi sînt împodobiţi cu picturi diverse şi numeroase cadre aurii încrustate cu figurine multicolore! La un moment dat, un tic-tac puternic repetat de 61 mecanisme, în tonalităţi diverse şi în sunete de piane, orgi şi chiar trompetă, îţi fascinează atenţia, dîndu-ţi impresia că te afli într-un atelier vestit al unei vechi bresle de acum cîteva secole. Dulapuri, scrinuri, vitrine, toate sînt pline cu fel de fel de ceasuri, fiecare cu istoria lui şi toate în stare de funcţionare.

— Numai azi le-am pus în funcţiune pe toate, însă, în mod obişnuit, doar două din ele „fac de serviciu", fiecăruia venindu-i rîndul o dată pe lună — *ne explică colecţionarul.*

Amintirea unei tragedii

O pendulă aurie ornată cu două figurine — o femeie cu chipul îndurerat şi alături un militar turc — ne atrag imediat atenţia.

— Ceasornicul acesta semnifică tragedia întîmplată cu veacuri în urmă pe timpul cînd turcii stăpîneau prin aceste locuri. Femeia — o membră a familiei Zaik — a fost dusă în robie şi soţul îndurerat a pus să se construiască acest orologiu; atunci cînd bat orele, odată cu limba ceasului se mişcă şi capul unui copil.

Iată două ceasuri solare de buzunar, ambele din secolul XVI, alcătuite pe sistemul busolei. Ele aparţinuseră unei familii din Ardeal. Alături, un orologiu cu mecanism de orgă şi cu 4 figurine. În timpul funcţionării ceasului fiecare figurină se mişcă şi ridică mîna. El are o vechime de peste 200 de ani.

Moara olandeză

Minunata moară pe care o vedem (şi pe care o reproducem) nu este un simplu bibelou sau o jucărie, ci un alt ceas original. Este construit din lemn fin, încrustat cu multă grijă de un meşter ceasornicar olandez. De îndată ce o mică cheiţă îi întoarce arcul „moara" începe să cînte. Melodia se repetă din jumătate în jumătate de oră, iar aripile morii se învîrtesc.

Un ceas stil baroc, vechi de peste două secole — orologiul cu glob — este înzestrat, de asemenea, cu un mecanism interesant: globul este fixat de o tijă dinţată şi încet-încet, odată cu trecerea timpului, el coboară din dinte în dinte, ajungînd jos în timpul unei rotaţii de 24 de ore.

Cana care cîntă

Cana smălţuită şi pictată aşezată pe un scrin este şi ea o adevărată curiozitate: dacă o ridici, începe să cînte, pentru ca imediat ce o pui jos, să amuţească.

Deşteptătorul cu clopoţ, vechi de 250 de ani, lucrat de un meseriaş din Cluj, ceasul trompetă ce are drept simbol o figurină, ceasornicele cu imagini mişcătoare, orologiul cu două pendule, cel cu carul lui Apollo, peste 100 de vase pictate datînd de sute de ani, o cană cu anul 1723 imprimat pe ea, completează frumoasa colecţie de ceasuri a actorului clujan.

— Am devenit colecţionar dintr-o simplă întîmplare — *mi se destăinuie actorul Kiss Laszlo.* Rugat de soţie să-i cumpăr un mecanism muzical, am achiziţionat mai întîi o pendulă cu pian, apoi alte două şi, încet, încet, cu ocazia turneelor prin Sibiu, Oradea, Timişoara, am cumpărat mereu raritătile găsite. Din simplu cumpărător, m-am transformat într-un colecţionar pasionat. Şi cum acest lucru l-au aflat prietenii, vecinii, zi de zi sînt vizitat nu numai de clujeni, ci şi de oaspeţi din ţară şi chiar din străinătate.

I. SIMIONESCU

CANAL NAVIGABIL DE 360 km.

Canalul Volga — M. Baltică care se construieşte în partea europeană a U.R.S.S., în locul vechiului canal Mariinski, va lega 5 mări: Marea Neagră, Marea Caspică, Marea de Azov, Marea Baltică şi Marea Albă.

Noul canal, cu o lungime de 360 km, pleacă de la canalul artificial de pe Volga, Ribinskoie, şi se termină în apropierea oraşului Vitegra de pe malul lacului Onejskoie. El va scurta mult drumul vapoarelor care vin dinspre fluviile nordice spre centrul Uniunii Sovietice. Vapoarele fluviale, de pildă, vor străbate distanţa Moscova—Leningrad în 3 zile în loc de 6—8 zile cît parcurg acum.

Datorită lărgimii şi adîncimii ei, această nouă cale navigabilă va putea fi folosită şi de vapoarele de mare tonaj.

1300 DE ZILE PRINTRE GHEŢARI

Un grup de savanţi din R.S.S Kazahă a petrecut 1300 de zile printre gheţarii din Tian-Şanul de Nord. Cercetările făcute de acest colectiv în munţi, la o altitudine de 3400-4000 m, au prilejuit descoperiri deosebit de interesante. Savanţii au constatat că temperatura gheţarului nu-i uniformă şi că ea creşte de la suprafaţă spre interior. Pînă acum, savanţii din întreaga lume apreciau că în partea interioară a gheţarilor temperatura e constantă.

Regiunea cercetată este una dintre cele zece regiuni cu gheţuri veşnice, existente pe teritoriul Uniunii Sovietice şi studierea ei a fost inclusă în programul anului geofizic internaţional. Pentru a se ajunge la rezultate concludente s-au forat în mai multe locuri ale gheţarilor puţuri foarte adînci. Unul din acestea traversează tot patul unui gheţar.

DIN ISTORIA ANECDOTICĂ A TEATRULUI ROMÎNESC

ION ANESTIN ŞI GERUL

Foarte iubit de publicul craiovean de acum **jumătate veac**, talentatul actor de comedie pe care *Caragiale* îl adusese la Naţionalul bucureştean pe vremea direcţiei lui, îndura, cu toată popularitatea lui, suficiente privaţiuni materiale. Într-o iarnă, pe vremea cînd în repertoriul craiovean erau mai cu seamă operete, Anestin juca în „Mamzelle Nitouche" de Hervé, rolul dublu al lui Floridor şi Celestin, în care există un cuplet-cheie: *„Căci Celestin e Floridor şi Floridor e Celestin"*. La un spectacol, cu gîndul la **sărăcia** de acasă, unde-şi ştia familia rebegită de frig, Anestin greşeşte textul şi debitează pe scenă, pe respectiva muzică a operetei, un cuplet „personal" care glăsuia cam aşa:

Cînd n-are lemne Floridor,
Îi este frig lui Anestin!

Dar cei din sală, care s-au amuzat copios la substituirea numelor Celestin cu Anestin, n-au aflat decît mai tîrziu că bietul actor nu făcuse o simplă înlocuire amuzantă, ci îşi spusese oful...

TOPÎRCEANU ŞI „JĂRATECUL"

După o întîmplare „friguroasă", se cuvine să inserăm o pătanie mai... călduroasă. Deci, să istorisim ce i s-a întîmplat talentatului poet al „Baladelor vesele şi triste" pe vremea cînd gira — prin 1933—34 — direcţia Teatrului Naţional din Iaşi.

La un moment dat, i se înaintează spre aprobare devizul unei noi piese, „Harap-Alb", dramatizare după basmul lui *Creangă*, făcută de *Nela Stroescu*, pe atunci actriţă tînără a acelui teatru. Topîrceanu, cercetînd devizul se opreşte uimit la un paragraf care suna astfel:

„Jăratec pe tavă pentru calul lui Harap-Alb, 200 lei".

Cum poetul ştia că piesa o pune în scenă regizorul *Ion Sava*, spirit ascuţit dar mare mehengiu, pus mereu pe farse, fu aproape sigur că-i vorba de o cursă şi-l luă la rost pe autorul devizului, regretatul pictor scenograf *Kiriacov*:

— *„Ia fii bun, rogu-te, şi spune-mi cum devine cazul cu „jăratecul" din deviz?"*

Pictorul, tare bîlbîit de felul lui, îl lăsă pe Sava să explice:

— *„Vai de mine, se poate, domnule Topîrceanu?"*, făcu, cu o uimire mucalită Sava. *„Păi nu ştiţi ce spune Creangă? Cum înghite calul cel jigărit jăratecul devine puternic şi-şi duce stăpînul la izbîndă".*

— *„Asta ştiu eu"*, se oţărî Topîrceanu, *„numai că, vezi dumneata, kila de cărbuni costă cinci lei şi în deviz scrie 200! Cîte kile vrei să mănînce calul? Şi unde ai să găseşti un cal care să mănînce jăratec de gustul dumitale?"*

Izbucnind în rîs, Sava şi Kiriacov îi explicară directorului că „jăratecul" de scenă era de fapt o compoziţie chimică iluminată cu electricitate care dispărea din tavă pe măsură ce calul mînca ovăzul ascuns alături.

— *„Aşa?"*, se lumină la faţă Topîrceanu. *„Şi eu care bănuiam că pui la cale vreo farsă, domnule! Apoi dacă-i electric şi cu hocus-pocus, să trecem în deviz 400, ca să fie de două ori pe-atîtă să vină tot leşul să vadă minunea!"*

N. RADOMIR

I. DORU

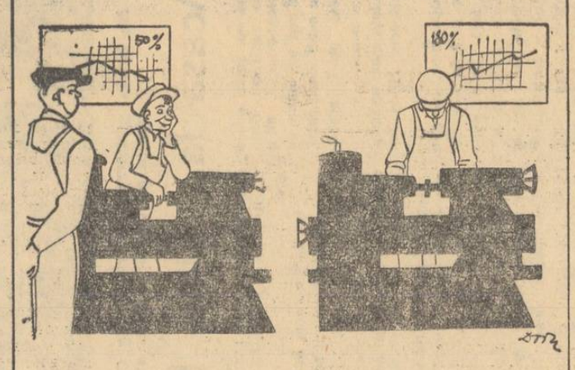

— *În loc să lucrezi stai şi te uiţi într-una la vecinul tău!*
— *Îl admir ce repede şi frumos lucrează.*

GH. CHIRIAC

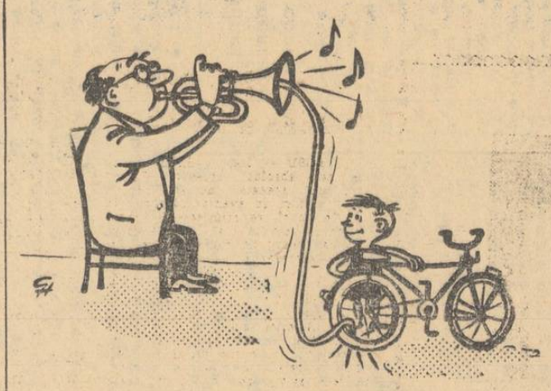

„Ingeniozitate"

NELL COBAR

Reclama magazinului

FRED GHENĂDESCU

BURLACUL ŞI CĂSĂTORITUL

— *Gata, mă însor şi eu! Ca să nu mai spăl în fiecare zi cîte un rînd de vase!*
— *Însoară-te, şi... ai să speli cîte două rînduri!...*

V. VASILIU

1960: Aşa nepoate, ajută-mă. Intră-n producţie!

A. MATTY

CONŞTIINCIOZITATE

— *Poftim! Din cauza ei nu voi putea pleca acasă...*

Şoiglotul

Vasili Kalabuhov, şeful şantierului, un specialist încă tînăr, vorbea patru limbi.

Cu superiorii:

— *Îmi permiteţi să nu vă deranjez! Îndată. Îmi face o nemărginită bucurie! Cum se poate să vă închipuiţi că-mi vine greu?*

Cu subalternii:

— *De ce-ai venit! Răbdare! Moscova nu s-a zidit dintr-odată! Ce naiba, toţi mă sîcîiţi cu aceeaşi problemă!*

De la tribună:

— *Conferinţa mea îşi propune să examineze ştiinţific cîţiva factori din punct de vedere al folosirii lor raţionale şi să traseze „a posteriori" perspectivele realizării unui maximum de efect posibil...*

Cu nevasta:

— *Sufleţelul meu drag! Am să-ţi povestesc un car de noutăţi! Să nu-ţi fie frică Maşenka scumpă, n-o să te reţin decît cîteva clipe!*

Într-o zi, Maşenka a trecut pe la şantier: avea să-şi consulte bărbatul în privinţa unor chestiuni familiare. Dar Kalabuhov conducea o şedinţă în biroul său şi ea a trebuit să-l aştepte în anticameră. Din locul unde se afla auzea ca un tunet glasul cunoscut al soţului. Numai glasul, cuvintele nu... Maşa nici nu bănuia că în vocabularul lui există asemenea vorbe.

Acasă, toată seara Maşenka şi-a dojenit soţul.

La început el a suportat răbdător morala, dar mai tîrziu a izbucnit:

— *Ştiu prea bine unde, cum şi cu cine să vorbesc. Cu lucrătorii în felul lor, cu intelectualii într-al lor. Tu Maşa n-ai de ce să te amesteci. Nu-i treaba ta...*

Şi totuşi, în sufletul lui, Kalabuhov era nemulţumit. Şi asta nu fiindcă ar fi încercat un sentiment de căinţă. Pur şi simplu îi părea rău că Maşa nimerise cînd nu trebuia şi asistase involuntar la o scenă nepreväzută. În ruptul capului n-ar fi vrut să piardă măcar o părticică din consideraţia pe care o fiinţă dragă o nutrea faţă de el.

Peste noapte Kalabuhov avu un vis ciudat. ...Se făcea că venise la el un paznic de la şantier. Kalabuhov îl asculta zîmbind şi-i răspundea:

— *Nu vă deranjaţi, nu vă deranjaţi! Îmi este foarte plăcut să vă ajut! Vă rog, sînt gata.*

Paznicul plîngea de cîtă sensibilitate i se arăta. Lacrimile i se prelingeau pe mustăţi. Se emoţionase de tot bătrînul. Niciodată nu auzise asemenea cuvinte de la Kalabuhov.

Dintr-odată, portarul s-a topit ca într-un fum de ţigară. S-a auzit soneria stridentă a telefonului. Vorbea directorul trustului. Kalabuhov îi răspunde:

— *Ce? La naiba! Răbdare!*

Dîndu-şi seama îngrozit, azvîrli receptorul, ţipînd, luîndu-se cu mîinile de cap.

— *Ce am putut să fac! Pe cine l-am jignit! Cum dracu le-oi fi încurcat chiar aşa!*

Cineva îi dădu un ghiont. Nenorocire! Era Maşenka! Stătuse prin apropiere şi auzise totul... Ar fi încercat să se îndreptăţească, dar să vezi, drăcie, uitase în ce limbă să-i vorbească. Ar fi vrut să-i vorbească frumos...

— *Maşenka dragă, explicaţia mea are drept scop să privească în chip ştiinţific, obiectiv cîţiva factori...*

Dar Maşenka îl întrerupe...

— *Ce ai? Ţi-ai ieşit din minţi? Nu te înţeleg... Ce limbă e asta? Niciodată n-ai vorbit cu mine aşa...*

Kalabuhov s-a deşteptat.

— *Vasea, tu strigai aşa! Am încercat să te trezesc, dar degeaba...*

— *E rău! exclamă alarmat soţul... Spune-mi... Nu cumva am vorbit urît în somn?*

Boris EGOROV
Traducere de V. BALTAG

REBUS MAGAZIN

Jocuri şi cuvinte încrucişate

ORIZONTAL: 1) Gunoscut pictor romîn, maestru al culorilor — Aurul negru. 2) Piatră semipreţioasă de culoare verde, albastră, roşie sau albă — Perla Mării Negre. 3) Vede totul în roz — „Roşu şi negru" de Stendhal şi „Scrinul negru" de G. Călinescu. 4) Lista neagră de la sfîrşitul unei cărţi — Fete! — Odinioară, împozit care se percepea asupra grîului. 5) Condiment de culoare albă — O faţă cu părul galben. 6) Autorul volumului de schiţe intitulat „Noapte albă". 7) Scoate peri albi! — Piese albe şi negre la şah — O armată albă şi alta neagră angajate într-o luptă de ingenioizitate! 8) Cai verzi pe pereţi! — Violet. 9) Stăpînul lui Harap Alb din povestea lui Creangă — „...Roşie", revistă pentru pionieri şi şcolari. 10) Produse cosmetice pentru roşit faţa şi buzele — Scriitor sud-american, autorul romanului „Secerişul roşu". 11) Nume feminin — În vechime, reglune pe coasta de răsărit a Mării Adriatice. 12) Arbust răşinos, totdeauna verde, cu lemnul preţios — A colora în roşu — La table.

VERTICAL: 1) Scufiţa roşie — Poveaţă. 2) Reprezintă baletul „Macul roşu" de Glier — A imprima pe cîmpul alb olle negre! 3- ....albastră" feerie de M. Maeterlinck — Verde, albastru, negru sau căprui. 4) „O rămîi, rămîi la mine, tu ou viers duios de foc / Zburător cu... negre, umbră fără de noroc", (Eminescu — Călin), — Începere la casele ţărăneşti. 5) Notă muzicală — Înroşeşte nasul şi urechile — A lega 6) Neagră în cerul gurii!—Bere! — Suprafaţă albă de pînză pentru proiecţii cinematografice 7) Vorbesc verzi şi uscate. 8) Minge... portocale! — În centru la Roşiori! 9) Gen de arahide — Flaut persan — Dunărea albastră, 10) Se roşeşte pînă în albul ochilor — Fructe acre cu coaja galbenă, 11) Lumea albă din basme — Pasăre cu penele cafenii, căutată de vînători. 12) Pronume — Gălbinare. 13) Rocă fertilă de culoare gălbuie — Fragment de rîs — Strigătul broaştelor.

Mircea ALBĂSTROIU

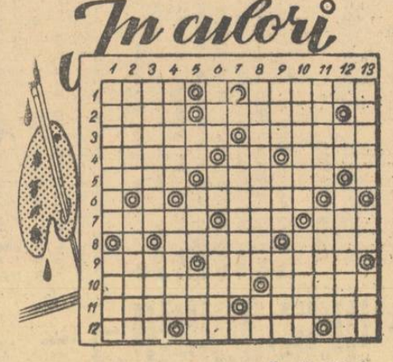

PE TEME ECONOMICE

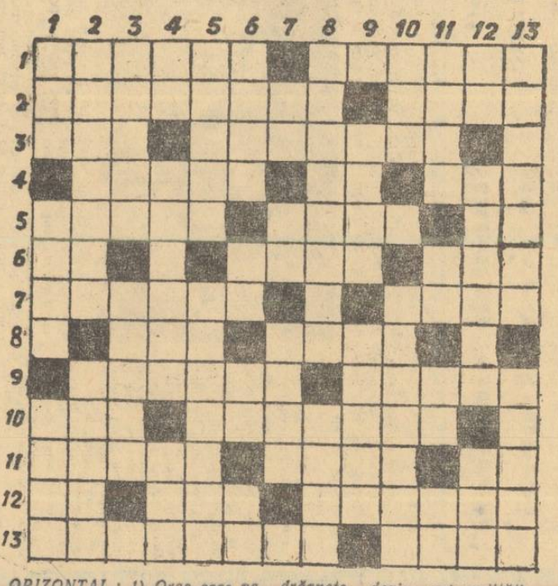

ORIZONTAL: 1) Oraş care va cunoaşte o puternică dezvoltare în anii aceştia — Ajutor şi înlocuitor al omului. 2) Produs al bauxitei — Fără de el nu poate fi concepută industria siderurgică. 3) În construcţii — Împreună cu ştiinţa trebuie să ţină în permanenţă pasul cu vremea. 4) Tg..., oraş în care se va instala o nouă centrală electrică — Precum — Lemnul lui e folosit în industria de mobilă. 5) „În jurul ... rotunde" — Cele mai îndrăzneţe, devin azi realităţi — Sodiu. 6) 1960 — Măsură în electrotehnică (pl.) — Cui turtit. 7) Precis (fig.) — Numărul celor electrificate e în permanentă creştere. 8) Hotar fără margini — Buclat. 9) Figurează în contract — Animale domestice. 10) Strigăt de victorie — Se scot din adîncul pămîntului. 11) A creea — Platouri — De la (od.). 12) Adrian Dumitrescu — Metal nobil — Producţia celor neferoase se va dezvolta în următorii 6 ani, aşa încît să satisfacă nevoile interne de plumb, zinc şi aluminiu. 13) O acţiune pe care trebuie s-o sufere în permanenţă preţul de cost — Altcineva.

VERTICAL: 1) Cele naturale înlocuiesc cu succes lemnele (sing.) — „. plastice, o ramură industrială în plin avînt — Parte a corpului. 2) În industria bunurilor de consum — Necoapte. 3) Şi aici va fi construită o centrală electrică nouă — Rudă cu relonul. 4) Posed — Cetatea de foc — În cauciuc. 5) Se extrage din adîncuri — Produsul uzinei care va fi pusă în funcţiune în cadrul complexului petro-chimic Borzeşti. 6) Nume feminin — Victor Teodorescu — Ochi de ianţ — Notă muzicală. 7) Ion Haralambie — Particulă a viitorului — Serviciu pe bordul unei nave de către o parte din echipaj. 8) Făurar de bunuri şi frumuseţi — Legume 9) Bătrîna cetate a Moldovei care cunoaşte şi o însemnată dezvoltare industrială — Aparate pentru prepararea unor culturi. 10) Mic arbust cu lujeri — Sat căzăcesc. 11) Locuitor de la munte — Poftim! A vui — Articol. 12) Pronume — Caracterul pe care-l va avea întreaga economie naţională la sfîrşitul perioadei 1960—1965 — Riu în R.P.R. 13) Sume prevăzute — Mărea viteza.

N. CORNEA

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Surpriză în prima rundă a campionatului nostru republican...

Florin Gheorghiu, un tînăr jucător ploieştean (17 ani), debutant în finala campionatului republican ce se desfăşoară la Bucureşti, a fost surpriza primei runde. Fără să se intimideze de faptul că în faţa sa stătea un maestru internaţional (I. Bălănel), fost de mai multe ori campion al ţării, el a reuşit să construiască o frumoasă poziţie de atac, să cîştige o calitate şi, apoi, partida.

Alb: F. Gheorghiu
Negru: I. Bălănel

1. d4, Cf6
2. c4, e6
3. Cc3, d5
4. c:d5, e:d
5. Ng5, Ne7
6. Dc2, 0—0
7. e3, b6
8. Nd3, c5
9. Nh4, c5
10. Cf3, Cc6
11. a3, Ne6
12. 0—0, Dd7
13. Nb5, Db7
14. Da4, Cb8
15. Ce5, a6
16. Ne2, b5
17. Dc2, Cc6
18. Tfd1, b4
19. C:c6, D:c6
20. N:f6, N:f6
21. Ca4, b:a3
22. b3, c4
23. b:c4, d:c4
24. Nf3, Nf5
25. D:f5, D:a4
26. Ne4, Tfb8
27. Dh7 +, Rf8
28. N:a8, g6
29. D:h6 +, Ng7
30. Df4, Ta8
31. Dd6 +, Rg8
32. Da3, Dc6
34. Da4, Tc8
35. D:a6, Dc7
36. Tab1, c3
37. Tb3, şi negrul cedează

...Şi în ultima rundă a Olimpiadei

Ca de obicei, partida jucată de campionul mondial Tal era urmărită de un numeros public. De data aceasta, în ultima rundă a Olimpiadei, adversarul său era tînărul maestru englez Penrose. După mutările din deschidere s-au văzut curînd planurile adversarilor. În timp ce Tal, cu negrele, îşi crease poziţie de atac pe flancul damei, Penrose — cu cîteva mutări inspirate (15. Df3, 18—20. Df2, e5, f5) — pregătea atacul pe aripa regelui. Curînd, poziţia lui Tal a devenit cam incomodă. O mutare a sa mai slabă — 22... Ca4 — îi permite lui Penrosé să dezlănţuie atacul, să cîştige o figură şi, curînd, să decidă prima partidă oficială pierdută de Tal, după ce a devenit campion mondial şi singura pierdută din echipa U.R.S.S. în tot cursul Olimpiadei.

Alb Penrose — Negru Tal

21. Tad1, Na8
22. Cc4, Ca4
23. N:a4, b:a4
24. f:g6, f:g6
25. Df7 +, Rh8
26. Cc5 ! Da7
27. D:d7, D:d7
28. C:d7, T:b2
29. Cb6, Tb3
30. C:c4, Th8
31. d6, Tc3
32. Tc1, T:c1
33. T:c1, Nd5
34. Cb6, Nb3
35. Ce4, h6
36. d7, Nf8
37. Tc8, Ne7
38. Nc5, Nh4
39. g3 şi negrul cedează.

„Penrose a jucat mai bine şi a meritat această victorie", a declarat Tal după partidă.

A început meciul de şah prin corespondenţă Bucureşti-Budapesta

La 1 decembrie din iniţiativa Comisiei orăşeneşti de şah Bucureşti, a început o interesantă întîlnire de şah prin corespondenţă între echipele Bucureşti şi Budapesta. Formaţia bucureşteană este alcătuită, în ordinea meselor, din 1. Toma Popa 2. Em. Reichter 3. A. Braunstein 4. Rotaru Gh. 5. Rusenescu Eugen 6. Berbecaru Ioan 7. Rădulescu Lucian 8. Olteanu Sergiu 9. Erdeuş Gh. şi 10. Ştefaniu Constantin. Rezerve sînt doi tineri elevi Chiricuţă Marius şi Ionescu Bujor-Miron. Fiecare jucător bucureştean va juca cu adversarul său direct cîte două partide, una cu albele şi alta cu negrele.

Rezultate din „Cupa Magazin"

Ediţia a II-a

GRUPA 3. *I Solomon* (Reghin) — *G. Gheorghiu* (Buc.) 0-1; *I Solomon* — *Ilas Gh.* (Braşov) 1-0.

GRUPA 5. *St. Mustaţea* (Buc). — *Lemeş Lucian* (Brăila) 0-1.

GRUPA 12. *N. Popa* (Oraştie) — *Spinei Nicolae* (Craiova) 1-0.

GRUPA 13. *M. Brenner* (Buc.) — *I. Costiniu* (Buc.) 1-0; *M. Brenner* — *Radu Constanţa* (Cîmpulung Moldovenesc) 1-0; *C. Georgescu* (Craiova) — *M. Brenner* 0-1; *A. Creangă* (Craiova) — *R. Constanţa* 1-0; *A. Creangă* — *C. Georgescu* 1-0. În clasament conduce A. Creangă cu 5 puncte din 5 posibile. Pe locul II: C. Jitariuc cu 5 puncte din 6 posibile şi pe locul III M. Brenner cu 4 puncte din 5 posibile.

GRUPA 17. *Gh. Dumitraşcu* (Iaşi) — *Ionescu Adrian* (Buc). 0-1; *Ionescu Ad.* — *Bîrca Nic.* (Pătîrlagele) 1-0.

GRUPA 18. *Pop Dumitriu* (Arad) — *Baciu Mircea* (Braşov) 1-0. În clasament conduce Pop cu 4 puncte din 4 posibile.

GRUPA 19. *Dr. R. Feuerstein* (Luduş) — *I. Corciovei* (Iaşi) 1-0 prin depăşirea timpului de gîndire; *I. Corciovei* — *Schatz Günther* (Tîncăbeşti) 0-1.

GRUPA 24. *Turcaş I* (Arad) — *Gh. Iorgulescu* (Buc.) 1-0.

GRUPA 27. *S. Zadarniceanu* (Cernavoda) — *I. Grigoraş* (Galaţi) remiză; *S. Zădărniceanu* — *Dan Ecaterina* (Buc.) 1-0; *S. Zădărniceanu* — *V. Dobrescu* (com. Vlad Ţepeş) 1-0.

GRUPA 28. *F. Karcher* (Constanţa) — *Dan Alex.* (Buc.) 1-0 prin depăşirea timpului de gîndire.

Jocuri distractive

Cu discuri

În faţa dvs. se află 10 discuri aranjate pe două rînduri a cîte 5. Mutaţi 4 discuri ca să obţineţi cinci rînduri a cîte 4 discuri.

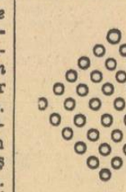

Pătratul cu discuri

Desenul vă prezintă un pătrat compus din 36 discuri (6 x 6). Scoateţi 9 discuri astfel ca din cele 8 rînduri exterioare (cîte două de fiecare latură) să rămînă cîte 4 discuri.

Aritmetica

A) Se dau următoarele numere:

111
333
555
777
999

↑↑↑

Să se înlocuiască 12 din cifrele de mai sus cu 0 astfel ca la adunare să rezulte 20.

B) Cereţi prietenilor dv. să vă dea în cîteva minute suma tuturor numerelor întregi de la 1 la 100, adică 1 + 2 + 3 + 4... 97+98+99+100. O soluţie care vă dă posibilitatea să daţi un răspuns rapid îl aflaţi la dezlegarea jocurilor.

C) Tăiaţi din carton 10 cartonaşe şi numerotaţi-le de la 1 la 10. Aşezaţi cartonaşele unul peste altul şi luaţi teancul în mînă. Acum, începînd cu cartonaşul de sus, puneţi primul cartonaş pe masă, al doilea sub teanc, al treilea pe masă, al patrulea sub teanc etc. Procedaţi în felul acesta pînă cînd veţi aşeza pe masă toate cartonaşele.

Se cere să se afle în ce ordine trebuie grupate iniţial cartonaşele în teanc pentru ca, respectînd condiţia arătată mai sus, să fie aşezate pe masă în ordine numerică de la 1 la 10.

În patru părţi egale

Avem un patrat în care se găsesc aranjate, aşa cum se vede, patru discuri negre şi patru albe. Vă cerem să împărţiţi pătratul în patru părţi egale, astfel ca fiecare parte să cuprindă cîte un disc negru şi unul alb.

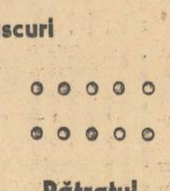

Dezlegările jocurilor apărute apărute în numărul 164

ALFABETUL

Literele alfabetului pot fi aranjate în 600.000 quadrilioane de feluri. Deşi sînt numai 24 de litere, toţi oamenii pămîntului ar trebui să scrie zilnic 40 de pagini timp de peste un milion de ani ca să poată nota toate aceste aranjamente posibile.

25 DE COPACI

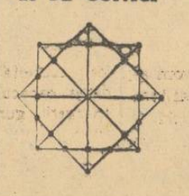

INVITAŢIE

Redacţia: Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia: 17.60.20, interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

Scenă din baletul „Călăreţul de aramă" de Glier prezentat pe scena Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R.

Acasă la... Dinu Negreanu

Cînd am sunat acasă la regizorul Dinu Negreanu, mi-a deschis uşa eu pumn de fetiţă, cu ochii mari, căprui.

— Tata nu-i acasă. Dar este mama.

Şi în faţa mea, apăru... compozitoarea Hilda Jerea.

— Soţul meu, nu ştiu unde se află în momentul de faţă, mi-a spus compozitoarea Hilda Jerea. Poate să fie la Institutul de teatru unde este profesor sau poate la Teatrul Municipal. După piesele „Dacă vei fi întrebat" şi „Moartea unui comis voiajor", pregăteşte premiera unui nou spectacol şi uneori întîrzie la repetiţie.

Discuţia s-ar fi purtat mai departe, numai cu soţia şi fiica regizorului, dacă tocmai atunci n-ar fi intrat pe uşă Dinu Negreanu.

— De data aceasta am venit mai devreme, ni se adresează regizorul. Şi către soţie: Să nu zică oaspetele nostru că ai un soţ rău.

Bineînţeles că întrebările au început să curgă:

— *Cum se numeşte viitoarea premieră?*

— Este vorba de „Menajeria de sticlă" de Tennessee Wiliam, piesă în patru personaje, care vor fi interpretate de Lucia Sturdza Bulandra, Septimiu Sever, Octavian Cottescu, Lucia Mara.

— *Cum merg repetiţiile?*

— Despre lucrul acesta ar putea să vă răspundă foarte bine soţia mea.

— *?!?*

— Asistă la multe dintre ele şi este unul din criticii mei cei mai severi şi mai sinceri.

— Îmi p'ăteşte însă cu aceeaşi monedă, adăugă zîmbind Hilda Jerea. Soţul şi felia mea sînt primii auditori ai compoziţiilor mele.

— *Dar pentrucă a venit vorba de... muzică, ce-aţi mai compus în ultimul timp?*

— Ultimele mele compoziţii se adresează îndeosebi tineretului. E'e sînt: „Tineret muncitor", „Veniţi cu noi" şi o suită de pian, intitulată „Tabăra de munte"

— *O ultimă întrebare: Felita dv. ce se va face, compozitoare sau regizoare?*

De data aceasta, mi-a răspuns tatăl, mîndru nevoie mare:

— Nici una, nici alta. De pe acum şi-a ales singură profesiunea : va deveni pictriţă.

Sandu MARIAN

Amatori pe scenă

● TINĂRA Natasa îşi cîntă nefericirea în dragoste. Sarita Dumitra (interpreta Natasei) trăieşte puternic despărţirea de iubitul ei, Petro. Dar întreg colectivul de artişti amatori al căminului cultural „V. I. Lenin" din comuna Crişan (Raion Tulcea) merită laude pentru modul cum interpretează drama muzicală „Natasa din Poltava" de scriitorul ucrainean I. P. Cotleareveschi.

● ÎNTRE artiştii amatori de la fabrica de porţelan din Cluj şi formaţiile artistice studenţeşti de la Institutul medico-farmaceutic, a început o rodnică colaborare. În curînd artiştii amatori muncitori şi studenţi vor fi alături, sub lumina reflectoarelor în primul lor spectacol u. nit.

Recitaluri populare pentru elevi

Filarmonica de Stat „George Enescu" a luat iniţiativa răspîndirii muzicii simfonice în rîndurile elevilor, organizînd în şcoli cicluri de recitaluri populare, la care ţi dau concursul numeroşi artişti de la filarmonică şi instituţiei. După organizarea unui ciclu la şcoala medie „Gheorghe Lazăr", Filarmonica de Stat „George Enescu" a deschis un alt ciclu de recitaluri pentru elevii şcolii medii „Filimon Sîrbu",

Popas după patru decenii de teatru...

Istoricul teatral care ar încerca să refacă itinerariul artistic al actorului Mauriciu Seckler va fi nevoit să traverseze multe ţări europene şi să posedeasă în metropole cu nume răsunătoare sau în ţinuturi aproape necunoscute. A ţucat în Uniunea Sovietică, în Germania, Cehoslovacia, Austria, etc. A cutreierat prin lume, alături de marii artişti aj vremii ca Aleksander Moissy, Paul Vegener, Hans Moser, Gisela Verbeţirk, Willi Forst ş.a., ducînd pretutindeni căldura şi emoţia vie a adevărului scenic.

— Cum aţi debutat ?

— *Ca probist am ucenicit doi ani. Mi-aminteasc că făceam un fel de figuraţie în „Oedip", împreună cu Iosef Schildkraut şi Fritz Kortner. Apoi am avut fericirea să fiu văzut de regizorul Karl Heinz Martin, de la teatrul profesorului Reinhardt din Berlin. Acesta a pus pe mine vestmintele lui Lorenzo şi m-a urcat pe scenă, într-o piesă de Shakespeare. Aceasta s-a petrecut acum 40 de ani. Dar amintirile cele mai frumoase din tinereţea mea teatrală se leagă de maestrul Moissy.*

— Văd că vorbiţi despre dînsul cu mult respect...

— *Moissy n-a fost numai un mare actor, ci şi un mare Om. De la dînsul am învăţat cea mai iscusită intonaţie, de pildă la monologul lui Hamlet, dar le pătrundea pentru totdeauna şi marea şi pasiune pentru artă şi adevăr.*

Încere să aflu de cînd datează cunoştinţa cu şcoala brechtiană. Artistul, care pînă atunci îmi vorbise cu multă pondere, devine dintr-odată parcă altul. Vorbeşte cu entuziasm despre Brecht dramaturgul, dezvoltă cu claritate ideile omului de teatru, oferă exemple şi interpretează text brechtian, polemizează şi apără cu fervoare teatrul de idei, „teatrul sintetic". Într-adevăr, Mauriciu Seckler este primul care a pus în scenă, la noi în ţară „Mutter Curage" la Naţionalul din Iaşi (spectacol distins cu laurii premiului I la Decada dramaturgiei).

— L-aţi cunoscut personal pe Brecht ?

Mauriciu Seckler în rolul lui Mercadet

— *In anul 1929, la Viena, Bertolt Brecht a înregistrat un formidabil succes — punîndu-şi în scenă „Opera de 3 parale". Am jucat şi eu atunci alături de renumitul actor Hans Albers, mort cu puţină vreme în urmă. Ideile lui Brecht şi învăţămintele sale practice le preţuiesc şi astăzi. Aţi văzut probabil aceasta şi în „Mercadet".*

Într-adevăr există în spectacolul realizat cu multă fineţe de regizorul George Teodorescu reuşite momente „brechtiene".

— *Piesa are o factură originală* — continuă Mauriciu Seckler. *Ea este foarte puţin cunoscută nu numai spectatorilor, dar chiar şi autorilor de teatru.*

Încere să aflu modul cum a abordat acest dificil rol.

— *Regizorul Teodorescu cu care mă înţeleg foarte bine are darul rar al reconstituirii de epocă, aş spune ni istorică, al artistică. Dînsul a contribuit mult la crearea lui Mercadet pe scenă. Mercadet face parte din galeria de oameni de afaceri care mişună intens prin uriaşa operă balzaciană. Această idee a averii burgheze care se naşte din crimă şi corupţie, din escrocherie şi minciună — am dorit s-o punem în lumină.*

L-am rugat în încheiere pe artistul emerit M. Seckler să ne dezvăluie proiectele sale. Şi am aflat că-şi reia activitatea de regizor. Va semna regia la piesa „Domnul Puntila şi sluga sa Matti", viitoarea premieră a Teatrului de Stat german din Timişoara.

Apoi, după anul nou, va conduce repetiţiile la „Opera de 5 parale" pe care Teatrul Evreiesc de Stat o va prezenta în premieră pe ţară. Concomitent pregăteşte rolul „Profesorului Mamlock", din piesa lui Friedrich Wolf.

— Şi ca proiect mai îndepărtat ?

Artistul ezită o clipă, apoi răspunde zîmbind :

— *Secretariatul literar al Teatrului îmi tot vorbeşte de la o vreme de „Natan înţeleptul" al lui Lessing...*

Al. NICHITA

TREI GENERAŢII DE ARTISTE

Adesea, fără să vrei, după terminarea spectacolului pe care-l vizionezi, îndreptîndu-te spre ieşirea teatrului, ai prilejul să asculţi felurite comentarii pe marginea piesei şi a interpretării. Unele dintre ele îţi stîrnesc de-a dreptul curiozitatea... Deunăzi, de pildă, plecînd de la Teatrul Armatei unde văzuseşm spectacolul cu piesa „Scandaloasa legătură dintre domnul Kettle şi doamna Moon", am surprins dialogul de mai jos :

— Mi-a plăcut foarte mult cum a jucat Migri Avram Nicolau. Sincer şi cu căldură...

— Da, da, jocul artistei tînr aminteşte de bunica şi mama ei care au fost tot artiste... Eu le-am văzut jucînd şi pe ele...

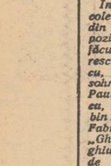

Maria Ciucurescu

Cele două spectatoare au continuat desigur discuţia tot pe aceeaşi temă, iar subsemnatul, atras de noutatea ştirii, am sunat — chiar a doua zi de dimineaţă — la uşa apartamentului actriţei Migri Avram Nicolau. Într-adevăr, şi bunica şi mama actriţei au fost tot artiste ! Aşa dar, să vă prezint pe reprezentantele celor trei generaţii, devotate scenei : Maria Ciucurescu, bunica, Maria Cinski, mama; Migri Avram Nicolau.

Amintirea bunicii şi a mamei este mereu vie în sufletul actriţei Teatrului Armatei şi albumul cu fotografii ai artistelor pe care-l păstreaţă cu pietate şi-l răsfoieşte adesea, ţi este cel mai bun prieten...

— Aci este bunica în Veta, aci în Zîţa, aci în Zoiţica... Uite-o şi în rolul Dorinei din piesa „Tartufe"...

Privesc cu atenţie fiecare fotografie şi fiecare are un istoric pe care Migri Avram Nicolau îl ştie la perfecţie... Actorii mai vîrstnici care au jucat cu Maria Ciucurescu îi completează bogatul material documentar despre cariera birultoare a „bunicii".

— Nu odată mi-a vorbit, de pildă, apreciatul meu coleg, artistul emerit Aurel Athanasescu, despre succesele bunicii, despre neuitatul cuplu Chiriac—Veta pe care l-au realizat în spectacolul cu „O noapte furtunoasă", — îmi mărturiseşte cu plăcere interlocutoarea. Iar după recenta premieră de la Naţional a piesei „Dezertorul", cineva mi-a atras atenţia să mă duc negreşit să văd spectacolul, căci în rolul Casiopi Bucătu deţinut de Silvia Dumitrescu, a jucat în 1918, bunicuţa...

...Alte fotografii, alte amintiri.

— Aci e mama jucînd în compania de operetă Grigore Gabrielescu, Dincoace e la Iaşi în 1917, împreună cu George Enescu, Maria Ventura, cu Constantin Tănase, în mijlocul răniţilor pentru care au dat spectacole...

E interesant de arătat că atît bunica, mama, cît şi fiica au debutat la Teatrul Naţional. După ce a jucat pe prima scenă a ţării, Marioara Cinski s-a dedicat operetei, iar cînd a fost vorba ca Migri să se înscrie la Conservator, pentru a nu exista... divergenţe în familie (cea dintîi o sfătuia să facă teatru, cealaltă să se înscrie la canto), a urmat amîndouă artele. Astfel, actriţa Teatrului Armatei a fost şi eleva lui Ion Manolescu la artă dramatică şi a lui Constantin Stroescu la canto.

Migri Avram Nicolau

— Cînd urmau conservatorul, bunica mă îndruma cu dragoste şi cu răbdare. Iar mama ţinea mult să-mi cultiv glasul. Aşa s-a întîmplat că după ce am jucat timp de şase ani la Teatrul Naţional, am trecut la operetă.

Şi acum, fiind la Teatrul Armatei, se întîmplă ca în unele spectacole, — cum e cel din „Fîntîna Blanduziei" — Migri Avram Nicolau să şi joace, să şi cînte...

...Trei generaţii de actriţe ! Bunica, mama, fiica. Maria Ciucurescu, Marioara Cinski, Migri Avram-Nicolau. Fiecare reprezintă o epocă în teatrul românesc, în mersul lui înainte spre culmi tot mai înalte...

N. SANDU

Pentru a doua oară la Bucureşti

Pentru a doua oară în ţara noastră, Leia Ivanova, cunoscuta cîntăreaţă bulgară de muzică uşoară este de astă dată protagonista spectacolului „Stelele Sofiei", prezentat la Circul de Stat din Bucureşti.

Cîntecele bulgăreşti, italieneşti, franţuzeşti, mexicane formează repertoriul preferat al cîntăreţei.

— *Concerte ?*

— În toate ţările de origine a acestor cîntece, mai puţin Mexic, în plus R. D. Germană şi R. F. Germană, Austria, Polonia, Turcia, Iugoslavia, în general toată Europa.

— *Proiecte ?*

— În primul rînd să scap de răceală,

Într-adevăr, pe Leia Ivanova am găsit-o în cabină infofolită cu şal gros şi — după cum ne-a mărturisit dînsa — în ciuda interdicţiei medicului cîntă în fiecare seară dintr-o sinceră simpatie pentru publicul bucureştean pe care îl socoteşte „extrem de călduros şi entuziast".

La capitolul proiecte, cîntăreaţa bulgară ne-a

făcut şi o confidenţă: întîţă melodii româneşti de muzică uşoară.

— *Cu ce aţi început ?*

— Spune ce să fac să-ţi plac puţin" de Vesselovschi.

Ion POPOVICI

Înfiinţări între muncitori şi compozitori

La Uniunea Compozitorilor, colectivul pentru legătura cu masele, se preocupă în mare măsură de organizarea unor vizite ale compozitorilor în uzine şi întreprinderi.

În ultimul timp, colectivele formate din cîte 30 de compozitori din care au făcut parte Ion Chiriescu, Ion Dumitrescu, Alfred Mendelsohn, Mihai Jora, Paul Constantinescu, Iliida Jerea, Sabin Drăgoi au vizitat Fabrica de confecţii „Gheorghe Gheorghiu-Dej", Fabrica de mase plastice „Bucureşti" şi diferite gospodării agricole de stat din regiunea Constanţa.

Între compozitori şi muncitori au avut loc convorbiri interesante.

Spectacole în afară sediului

Teatrul satiric muzical „C. Tănase", organizează cu regularitate spectacole în afara sediului. În ultimul timp, un colectiv format din artişti de frunte ai teatrului a prezentat un program de selecţiuni din spectacolele teatrului în comuna Voluntari şi în Buftea.

REFLECTOR

„Dezertorul"

Se ştie în ce împrejurări şi-a scris venerabilul maestru al dramaturgiei noastre, Mihail Sorbul, piesa sa Dezertorul. Mărturisesc că despre aceste 3 acte, cîtîe demult aveam o amintire imprecisă şi drumul spre sala Studioului l-am făcut cu inima îndoită. Trecuse şi timp mult şi pe toate capodoperele găseşti şi nişel praf... Bănuiam că voi asista la o dramă puţin exterioară, date fiind scopurile pentru care fusese scrisă, dar trebuie să recunosc că m-am înşelat.

Cînd spui Sorbul, spui Patima Roşie, însă după reprezentaţia de săptămîna trecută găsesc că aceasta e un lucru nedrept. Fără unele mici erori de regie pe care le voi semnala, am fi avut bucuria să spunem că am văzut unul din cele mai bune spectacole ale actualei stagiuni.

Dacă ar fi să luăm numai personajul principal, construit migălos din trăsături sumare, dar de mare maestru şi am putea umple multe pagini. Vreau să amintesc celor care au văzut piesa, scena excepţională a despărţirii lui Silvestru de soţia lui, cînd interpretarea lui Toma Dumitriu a zguduit sala. Există acolo o replică (cîntată aproape de actor ca într-o mare baladă : „Ei, Areţio, nu-ţi mai tremură mîinile şi eu nici nu te-am sărutat !") în stare să mişte şi cele mai nesimţitoare inimi.

Aş mai putea să spun cîte ceva şi despre Casiope, soacra lui Trandafir, portret viguros al unei mahalagioaice dezmăţate şi de demimonde, atunci cînd cinstea casei sale este cît pe-aci să fie ştirbită de agresiunea amoroasă a lui Schwalbe. Interpretarea Silviei Timică ne-a plăcut foarte mult.

Simona Bondoc în rolul Aretiei ne-a descoperit o actriţă matură, cu mijloace sobre, moderne, folosite cu multă fineţe. Personajul său atîrna cel mai greu în balanţa subtilă a construcţiei dramatice şi d-sa a trecut cu brio examenul.

Vreau să scriu aici despre tînărul actor Cozma Brăşoveanu, eminenţa întîi a lui Marcel Anghelescu în Herman, ordonanţa lui Schwalbe. Fără o ieşire zgomotoasă, cu scaune trîntite inutil (cea din actul 1) am fi putut să afirmăm că dînsul a făcut o adevărată creaţie dintr-un rol mic, dar de importanţă. Greşala o trecem însă tot în spinarea regizorului.

Niki Atanasiu ne-a făcut să uităm maniera sa obişnuită de joc. Tipul ticăloşului ofiţer ocupant e făcut cu ingeniozitate şi fără şarjă. De altfel, orice încercare de a sublinia josnicia caracterului lui Schwalbe ar fi dăunat şi meritul actorului este acela de a se opri la linia dincolo de care se trece de la sublim la ridicol.

Lică-Chitaristul, lăutar romantic, cu inima de aur a găsit în Popovici Poenaru un interpret sensibil. Poate unele mici retuşuri l-ar face mai puţin plîngăcios. Cîntecul de inimă albastră cîntat neamţului spune totul.

N-am înţeles de ce regizorul Miron Niculescu nu lasă să cadă cortina pe ultima replică a fiecărui act. Stingerea luminilor creează un hiatus care ucide emoţia. Manevra reflectoarelor era indicată numai în final, cînd ridicarea lui Silvestru de pe podele prea devreme ar fi nedumerit. Cu toate aceste rezerve, d-sa are merite deosebite în crearea unui mare spectacol, aşa cum le-am vrea pe toate, la Naţional, *prima scenă a ţării*

Eugen BARBU

„Spectacolul" în regiunile ţării

Scurte ştiri din ţară

● Brigada artistică din comuna Tepu, Raionul Tecuci duce o rodnică activitate. Ea a prezentat recent piesa „Indoiala" de Ernest Maftei, care s-a bucurat de o bună primire din partea ţăranilor muncitori din comună.

● COMITETUL sindical de la Întreprinderea I.G.R. Sighişoara se preocupă în mod activ de mişcarea artistică de amatori din întreprindere. În afara cercului muzical au luat fiinţă de curînd două cercuri teatrale. Ele şi-au început activitatea pregătind spectacolul „Va fi nuntă mare".

● ECHIPA de teatru de pe lîngă Casa Raională din Sebiş, Regiunea Oradea face dese deplasări atît în comunele raionului cît şi în raioanele vecine. Notăm ca un exemplu concret, că numai la ultimele spectacole cu piesa „În Valea Cucului" de Mihai Beniuc au participat mai mult de 3500 spectatori.

● SECŢIA de estradă a Teatrului de Stat din Constanţa şi-a deschis stagiunea cu spectacolul „La mare şi... la mai mare", două acte de I. Berg, N. Cornea şi N. Popescu. Din distribuţie fac parte Jean Constantin, Niki Popescu, Nae Ivănescu, Gelu Manolache, George Stancu, Vali Manolache. Regia aparţine lui Constantin Dinischiotu.

La Teatrul de Stat din Braşov

Conducerea Teatrului de Stat din Braşov a luat iniţiativa de a strînge legătu rile cu publicul spectator, aceştiua deopotrivă de folositor atît pentru artişti care cunoscînd cerinţele şi gusturile celor ce îndrăgesc această artă, pot să-şi îmbogăţească măiestria, ca şi pentru marele public pentru care teatrul a devenit în zilele noastre o adevărată necesitate.

Aşadar, prezentarea în faţa tineretului din Braşov şi Zărneşti a piesei „O scrisoare pierdută", însoţită de discuţii, sugestii şi propuneri, a adus colectivului teatrului reale foloase. De asemenea brigada constituită în scopul de a da diverse spectacole la sate a făcut deplasări în satele raioanelor Rupea şi Mediaş.

Întîlnirea unor actori ai teatrului cu muncitorii de la fabrica „Ion Fonaghi" a adus şi o propunere nouă din partea muncitorilor şi anume, înfiinţarea unei brigăzi de actori pentru uzine care să prezinte mai ales spectacole cu exemplificări axate pe problema calităţii, brigadă care în curînd îşi va face debutul.

Paralel cu această activitate, teatrul prezintă în fiecare seară spectacole la sediu. Numai în această stagiune vor fi prezentate 8 premiere.

Săptămîna trecută, colectivul teatrului a prezentat cea de a patra premieră a actualei stagiuni şi anume, comedia-farsă „Un milion pentru un surîs" de dramaturgul sovietic Anatoli Sofronov, piesă pusă în scenă de Sică Alexandrescu, artist al poporului. Din distribuţie fac parte Jenny Moruzan şi Dem. Moruzan, artişti emeriţi, Virgil Fătu, Victoria Oniceanu, D. Pulcan şi Stela Popescu-Pulcan.

Printre premierele viitoare ale teatrului se numără piesele : „Dacă vei fi întrebat" de Dorel Dorian, „Cum vă place ?" de W. Shakespeare, „Insir-te mărgărite" de V. Eftimiu, precum şi piesa dramaturgului american Maxwell Anderson „Pogoară iarna".

I. P.

Premiere în pregătire la Tg. Mureş

Colectivul Teatrului Secuiesc de Stat din Tg. Mureş şi-a propus ca aproape în fiecare lună să ofere prietenilor teatrului tîrgmureşan cîte o premieră.

Printre surprizele pregătite spectatorilor se numără spectacolul cu renumita piesă a scriitorului german Friedrich Wolf „Profesorul Mamlock".

Regia şi rolul principal le deţine artistul poporului Kovacs György.

Într-un stadiu avansat se află repetiţiile la piesa „Casa Bernardei Alba" de Federigo Garcia Lorca, sub direcţia de scenă a tînărului regizor Harag György, care s-a stabilit la Tg. Mureş.

„Sfîrşitul escadrei" la Iaşi

Regizorul N. Al. Toscani care a pus în scenă, la Bucureşti, drama lui Alexandr Korneiciuk, semnează direcţia de scenă şi scenografia noului spectacol al Teatrului Naţional „V. Alecsandri" din Iaşi. Cu acest prilej s-a apelat la maestrul emerit al artei Gh. Dumitrescu care a compus muzica de scenă.

Din distribuţie se remarcă artiştii emeriţi Mihaiu Gheorghiu, Ştefan Dăncinescu, cu şi George Popovici, precum şi Ion Schimbinschi, Niculae Veniaş, Constantin Sava, Ion Buraga ş.a.

De curînd, a avut loc la Bîrlad premiera piesei Sava Golovanovski. In cliseu : *O scenă din spectacol*

Printre actorii de la Teatrul Armatei

Popas, într-o seară, la Teatrul Armatei. Se joacă „Fiul secolului". Să intrăm. În culise, interpreţii se pregătesc să intre în scenă. Iat-o şi pe Sanda Manu, regizoarea spectacolului. Mă întîmpină :

— Cu ce ocazie ? Doar aţi văzut piesa de-atîtea ori...

— Totuşi, iată am să mai stau aici, lîngă scenă. Se poate ?

INTERPREŢII „FIULUI SECOLULUI"...

Şi iarăşi — ca în alte seri, sau dimineţi de repetiţie —, îl văd pe Val Săndulescu (Bolşahov), secretarul de partid al unui mare şantier de la Bratsk sau Ir. Iuisk — şantiere care i-au inspirat pe I. Kuprianov, autorul piesei. Îl revăd şi pe Florin Sirae (Prokofiev), directorul şantierului. Sînt în această piesă eroi de formaţie nouă, eroi ai muncii paşnice, ai construcţiei comunismului. Şi mesajul autorului răsună pe scenă şi pătrunde în sală, cu forţa lui patriotică, educativă. Desăvîrşurarea acţiunii, cu oameni adevăraţi, oameni care supun natura, o transformă — iată un exemplu şi o învăţătură care pătrund direct în inima spectatorului.

...ŞI AI UNOR LUPTĂTORI ANTIFAŞCIŞTI

Întîmplarea a făcut ca a doua zi să asist la două repetiţii. Şi gîndurile — aiurea de cele ale interpreţilor — m-au dus departe, spre trecut.

Iată, pe scenă aceeaşi scenă, alţi eroi. Sînt eroii „Nopţilor din Madrid". Actorii C. Brezeanu, S. Făgărăşanu şi alţi interpreţi — ca şi întreaga desfăşurare a scenelor — te transpun în Madridul asediat şi în mijlocul luptătorilor contra fascismului, cei ce au venit

Florica Baciu şi Val Săndulescu într-o scenă din piesa „Fiul secolului".

din toată lumea în Spania, alături de comuniştii spanioli.

Repetiţia continuă. Actele şi tablourile se desfăşoară cu intervenţiile şi îndemnurile tînărului regizor A. Brădeanu. Şi, cu toate că ne aflam în trecut, acţiunea a de o mare actualitate, ani. Apropo o viaţă întreagă pe cîmpul de luptă. Şi cuvintele ei, vor însufleţi şi pe oamenii zilelor noastre care văd în lupta comuniştilor de din ţările capitaliste o reflectare a luptei mondiale a comuniştilor împotriva fascismului.

Miron LIVIU

„O scrisoare" filmată şi televizată

Telespectatorii care au vizionat săptămîna trecută obişnuita emisiune pentru ciuburile din întreprinderi au avut o surpriză plăcută. În cadrul emisiunii a fost transmis un film de scurt metraj „O scrisoare bunicului Bucureşti", care a prezentat în cadrul unui mic scenariu interesant aspecte din Capitala noastră.

Cine sînt autorii acestui film, pe care Televiziunea La oferit spectatorilor săi ? Ei sînt constructori, lăcătuşi, mecanici, tehnicieni, studenţi, oameni cu preocupări diferite, dar prinşi de aceeaşi pasiune pentru film. Îndrumaţi de instructorul cineclubului „Constructorul", operatorul Nicu Stan de la Studioul Bucureşti, ei au realizat cel de-al doilea film din „cariera lor".

Viaţa nouă, ritmul în care se construieşte în ţara noastră şi mai ales în Bucureşti, l-a inspirat pe membrii cineclubului în crearea acestui film. Tinerii cineaşti amatori îşi propun de asemenea, realizarea unui film inspirat din viaţa şi munca oamenilor care construiesc socialismul, intitulat „Mîine".

R.

Cîntăreaţă şi culegătoare de folclor

Fiică de colectivişti din comuna Măderat, regiunea Timişoara, cîntăreaţa Liti Creangă a cunoscînd din postu rile de radio şi televiziune, precum şi la concertele pe care le-a dat în Bucureşti şi în ţară. Cîntăreaţă apreciată de folclor, a debutat ca artistă lirică pe scena Operei de Stat din Timişoara. Am întrebat-o despre activitatea ei şi ne-a răspuns pe dată.

— Am făcut cîteva înregistrări recente la Radio.

— Ce cîntece noi aveţi în repertoriu ?

— „Sus în vîrf la Găina". „Pe vale pe Arieş". „Pleci bădiţă-n cîtănie" şi altele.

— De unde luaţi aceste cîntece ?

— Le culeg singură, în timpul turneelor pe care le întreprind prin ţară. De pildă, de curînd am cules de la ţăranii din comuna Sintea Mare, regiunea Oradea, noi

lucrări folclorice care sînt inspirate din viaţa de azi a colectiviştilor.

Mucsind asiduu în această direcţie, împrospătindu-şi continuu repertoriul, cîntăreaţa Liti Creangă se bucură de aprecierea publicului nostru spectator.

D.

„Maeştrii cîntăreţi" pe scena Operei

La Teatrul de Operă şi Balet se fac pregătiri intense. Paralel cu repetiţiile ce au loc în vederea montării baletului „Spărgătorul de nuci" de Ceaikovski, un alt spectacol se află aci în faţa apropiatei sale premiere. Opera „Maeştrii cîntăreţi din Nürenberg" de Wagner se va

fntîlni din nou pe prima scenă lirică a ţării cu publicul bucureştean. Într-o discuţie avută cu maestrul VICTOR PAPANAIT COTTESCU, regizorul montării, acesta ne-a declarat :

— *„Maeştrii cîntăreţi din Nürenberg" este lucrarea cea mai realistă din întreaga creaţie de operă wagneriană. Aceştinea acestei opere este exact pe procesul de organizare a breslelor manufacturiste, în condiţiile apariţiei burghezieiîn secolele XV—XVI.*

— Ce aţi urmărit să subliniaţi din libretul operei ?

— *Ne-am străduit să relevăm figurile luminoase ale cîsmarului poet-cîntăreţ Hans Sachs şi Walther Stolzing, omul care s-a desprins de clasa sa pentru a se încetăţeni în Nürenberg. În acelaşi timp, urmărim să reliefăm satira acestei opere îndreptată la adresa ridicolei persoane Beckmesser. În finalul operei va triumfa acel cînt care îşi are rădăcini adînci în creaţia populară şi pe care poporul îl va valorifica ca pe un bun al său.*

— Ce probleme deosebite de montare a ridicat spectacolul ?

— *Reînscrierea în repertoriul nostru a operei „Maeştrii cîntăreţi din Nürenberg" cît şi a altor valoroase lucrări ale genului ca „Boris Godunov" şi „Cavalerul rozelor", denotă preocuparea vie a conducerii acestei instituţii muzicale pentru promovarea unui repertriu plin de profunzime. Aceste opere amintite pun interpreţilor noi şi deosebite probleme de măestrie, în care rezolvările nu se rezumă numai la valorificarea sunetului în sine, ele necesitînd un studiu mai aprofundat, prin gîndire, prin înţelegerea adîncă a stîrsei unităţi dramatice ce există între text şi muzică.*

De astă dată în distribuţia operei lui Wagner vor intra şi noi interpreţi consacraţi sau tinere elemente care ninunesc cu multă dăruire şi elan, sub conducerea muzicală a maestrului Mihai Brediceanu, care va dirija spectacol. Astfel, alături de o serie de interpreţi în frunte cu artiştii Petre Ştefănescu Goangă, N. Secăreanu, Arta Floreseu, Octav Enigărescu, Valentin Teodorian, George Mircea, Octavian Naghiu, Ioan Hvorou, Cornel Stavru, Nicolae Florel, Valentin Loghin, elemente tinere ca: Maria Săndulescu, Iulia Buciuceanu-Boicu, Elena Dima Toroiman, Zoe Dragotescu, N. Stoian şi alţii.

M. DAMIAN

DO-RE-MI

● În curînd urmează să ne viziteze Capitala şi alţi artişti de peste hotare. Astfel, urmează să prezinte o serie de concerte cunoscutul pianist sovietic Iakov Zak, precum şi pianistul bulgar Otto Liebig.

● Din R. P. Ungară vor sosi cîteva valoroşi artişti instrumentişti : pianistii Laios Hernadiy şi Imre Antal, violonistul Attila Ruzbinyi şi violoncelistul Laslo Mezoe.

● De asemenea, în luna decembrie vor mai sosi în ţară : din R. S. Cehoslovacă cuartetul lanacek, iar din R. P. Polonă tenorul Bogdan Paprocki, violonistul Itadeusz Wronscki şi pianistul Szpilman Wladislau.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

ECATERINA VÎLCOVICI

de la Opera de stat din Cluj, artistă emeritâ, care a obţinut un deosebit succes în „Carmen", „Trubadurul", „Aida", va interpreta pe Rosina din „Bărbierul din Sevilla", în versiunea originală, pentru mezzosoprane.

VASILE PRISĂCARU

de la Teatrul de Stat din Constanţa, după succesele obţinute în piesele „O chestiune personală" şi „Sfîrşitul escadrei", pregăteşte rolul Jak Melancolicul din piesa „Cum vă place", vil, toarea premieră a acestui teatru.

ZINA ANDREI

distinsă cu premiul I în cadrul celui de al V-lea Concurs al formaţiilor artistice de amatori — faza orăşenească — una din soliştele apreciate ale Casei de cultură „Nicolae Bălcescu" din Capitală.

GETA VLAD

regizoare la Teatrul C.F.R. Muncitoresc Ciuleşti, pregăteşte punerea în scenă a piesei „Mariana Pineda" de Federico Garcia Lorca, vil. toarea premieră a acestui teatru.

NASTASIA ŞOVA

tînăra actriţă a Teatrului Municipal, deţine unul din rolurile importante din piesa „Întoarcerea" de Mihai Beniuc, a cărei premieră a avut loc de curînd pe scena acestui teatru.

BIBLIOTECA CLA
SIB

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 166 * Sîmbătă 10 decembrie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

GEOFIZICA PĂRĂSEȘTE LABORATOARELE

Odată cu intrarea în funcție a reactorului atomic romînesc, care a stîrnit interesul și mîndria unanimă pentru progresele științei și tehnicii noastre, toată lumea a putut să afle că unul din domeniile unde izotopii aveau să fie puși să lucreze era și acela al industriei petroliere și în deosebi al carotajului.

Trebuie precizat că prin producerea în țară a izotopilor se trecea la extinderea carotajului radioactiv. Încă înainte vreme fuseseră primite din Uniunea Sovietică cîteva instalații pentru aplicarea acestei metode foarte moderne în cercetarea subsolului.

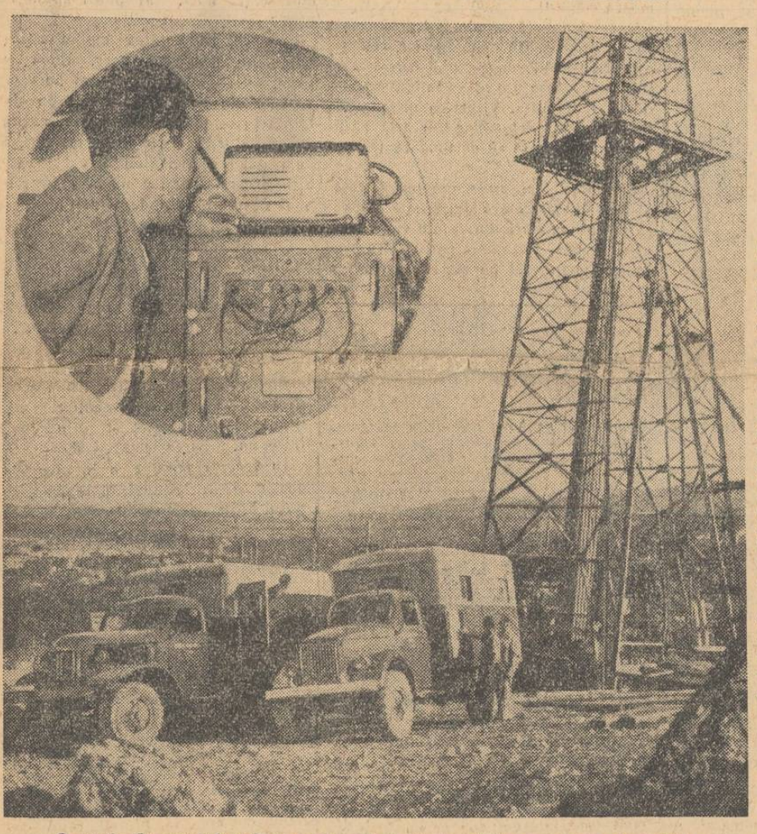

O stație de carotaj radioactiv la schela Moinești. In medalion: *în cabina de comandă a stației*

Dar carotajul radioactiv este *numai una* dintre diversele metode moderne datorită cărora munca de explorare a straterelor pămîntului capătă un caracter tot mai științific iar geofizica, părăsind laboratoarele, își amplifică domeniile și contribuțiile.

Astăzi, datorită circulației tot mai largi și mai ales sonorității denumirilor, toate metodele acestea ne-au devenit cunoscute. Este însă numai o aparență pentru că puțini dintre noi au avut prilejul să pătrundă dincolo de aceste... sonorități. Că este așa ne-a dovedit-o vizita făcută la Întreprinderea de carotaj și perforări din Ploiești, vizită care ne-a oferit lucruri deosebit de interesante.

— *Aveți puțină imaginație?* — ni s-a adresat tov. ing. Nicolae Ionescu.

— *Hm, da, credem, adică...* am îngăimat, neștiind unde vrea să ajungă interlocutorul nostru (parcă poți aprecia „cîtă" imaginație ai?) *Ce importanță are imaginația? Aveți de gînd să ne luați într-o călătorie extraordinară, tovarășe Ionescu? Poftim, stntem gata.*

Interlocutorul nostru rîde ca de o glumă bună și ne spune: *călătoria nu este extraordinară, este însă interesantă și chiar dacă nu aveți cine știe „cîtă" imaginație tot vom avea succes.*

„Solile" adîncurilor

— *Mai întîi pentru punerea dv. în temă* — a continuat, interlocutorul nostru — *trebuie să știți că activitatea întreprinderii noastre se desfășoară pe mai multe planuri și cu ajutorul unor metode puse la îndemîna noastră de știința cît de vastă și extraordinară a prospecțiunii geofizice.* Colocutorul nostru deschide o paranteză, arătîndu-ne că aceasta este o metodă ce a existat de la „începutul începuturilor" cînd oamenii au depășit faza empirică a săpării sondelor bazați pe indiciul vag al flăcărilor albăstrii ce ieșeau la suprafață — apoi enumeră în continuare: *carotajul electric, cel radioactiv, termic, gaz-carotajul etc.*

A urmat o multitudine de explicații din care am înțeles că indiferent în ce scop este întreprins forajul — pentru detectarea unor zăcăminte de sare, de cărbuni, de țiței etc. — PRIN CAROTAJ SE OBȚIN DATELE ASUPRA STRUCTURII STRATELOR STRĂBĂTUTE. Carotele (ele sînt extrase prin carotajul mecanic), aceste solii materiale ale subsolului sînt aduse la suprafață și cercetate din toate punctele de vedere ale naturii lor: radiațiile termice, electrice, radioactive, etc. Datorită lor, geofizicienii sînt puși în posesia unor date care-i ajută să-și formuleze sau să-și precizeze o serie de ipoteze în legătură cu existența unor anume zăcăminte.

— Deci acesta este în esență carotajul? — am întrebat. Dar „solile" a-

Elisabeta PETREANU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Tineret

Corespondență telefonică ideală

Ați încercat vreodată să căutați într-o enciclopedie semnificația cuvîntului „tinerețe"? Încercați și vedeți că nici o definiție nu vă mulțumi. Unele sînt cu un iz deosebit prea medical, altele sînt prea seci. Tuturor le lipsește un element strîns legat de tinerețe și anume, romantismul.

Konstantin Iudin, șeful unei secții a Uzinei de rulmenți din Moscova, nu mai are o vîrstă a tinereții. Are însă o foarte mare doză de romantism într-însul — am auzit zilele trecute:

— Auzi d-ta, unii spun că tinerețul părăsește fabrica pleacă să lucreze la construcții noi ale Moscovei. Foarte bine. Acum 30 de ani eram student la Institutul de Mecanică și anecat și eu voluntar să lucrez construirea fabricii de rulmenți 1. Nici un moment nu mi-a părut rău. Vă spun sincer, dacă m-ar întreba, aș pleca și eu să lucrez la noile construcții din Moscova. Din păcate însă, nu mai am 20 de ani.

Și după o pauză, mărșăluind adăugă: „Și sînt atîtea construcții!".

Da, la Moscova construiește într-un ritm nemaiauzit. 350—400 apartamente sînt date zilnic în folosință, apar noi clădiri case de cultură, cinematografe cu fiecare zi ce trece este nevoie tot mai mulți constructori.

Am asistat zilele trecute la o întrunire puțin obișnuită, care s-a desfășurat în sala concertelor. Vîrsta medie a participanților: 21 de ani. Profesiile lor puteau numărate cu zecile. Erau acolo otrocori și cofetari, strungari și șoferi, tîmplari și elevi care abia au terminat școala medie. Toți și-au exprimat dorința de a lucra la noile construcții.

Acum aproape 30 de ani, tot aici, în sala aceasta cu coloane de un alb strălucitor, s-au adunat tineri din Moscova care au hotărît să lucreze la construcția metroului. Atunci le-a vorbit Nikita Hruiov, care era prim-secretar al comitetului orășenesc de partid Moscova. Actualul director general al construcției metroului, Vasili Polejaev, se afla atunci printre cei care ascultau cu nesaț cuvîntul tov. Hrușciov.

La consfătuirea despre care vorbeam, zeci de tinerii din Moscova, care cunosc acele împuri doar din cărți, l-au înconjurat pe vechiul constructor.

— Au fost ani de mare încordare — le spunea el. Mai bine zis, ani de luptă. Am luptat pentru fiecare metru al tunelului, pentru fiecare etaj al clădirilor pe care le ridicam. Astăzi voi sînteți cei care preluați ștafeta.

În cuvintele lui Vasili Polejaev era multă tinerețe plină de romantism, de planuri cu entuziasm, dorința de fapte eroice.

★

Natașa Fedorovskăia a lucrat pînă nu de mult la o fabrică de jucării. Ultimul joc pe care l-a produs brigada ei înainte de a pleca să lucreze în construcții a fost bine cunoscutul „constructor". Brigada își păstrează ca o amintire scumpă. Cine știe, poate că peste ani și ani, cutia aceasta cu bucățele de metal și lemn care se pot îmbina, va fi expusă în Muzeul Reconstrucției Moscovei.

Al. STARK

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Tînăra actriță Liliana TOMESCU de la Teatrul Armatei, interpreta rolului Nastea din piesa „Fiul secolului", pregătește rolul Liciei Alberti din viitoarea premieră a teatrului, piesa „Cînd înfloresc migdalii". De asemenea actrița va apare pe ecran în noua producție românească „Nu vreau să mă însor", în care interpretează rolul Getei.

Fotografia: Mihai POPESCU

ÎN MIEZUL VIEȚII

O vizită la studioul cinematografic „Al. Sahia"

În imediata vecinătate a lacului Herăstrău, o vilă liniștită și cochetă găzduiește ceea ce am putea numi „fabrica de imagini". Aici, există tot ceea ce este necesar unui studio cinematografic, cu o singură excepție: nu sînt platouri de filmare. Cum se explică această absență fundamentală pentru un studio? Foarte simplu: platourile de filmare ale studioului „Al. Sahia" le oferă viața însăși, pretutindeni acolo unde regizorii și operatorii acestui studio descoperă noul și-l înregistrează la fața locului, cu prospețimea sa inedită, pe mii de metri de peliculă.

O filmare cu... viitor

Trebuie să adăugăm că asemenea descoperiri sînt atît de numeroase și de interesante încît, odată intrat pe ușa studioului înțelegi că liniștea aparentă este o pură iluzie...

Trenul de peliculă

Dacă ar fi să desfășurăm pelicula filmată într-un an de operatorii studioului „Al. Sahia" am obține distanța București—Ploești, pe calea ferată. Dar, în practica cinematografică numai aproximativ o cincime din materialul filmat vede lumina ecranului. Celelalte imagini, care prisosesc, iau drumul arhivei sau, pur și simplu, sînt tocite la recuperarea peliculei... Realitatea oferă neîncetat alte imagini și spectatorul nu poate să aștepte. Aceasta este de fapt și satisfacția cineaștilor de aici în munca lor: ei sînt mereu acolo unde se plămădesc viitoarele prefaceri în conștiința și în traiul oamenilor. De altfel și profilul multiplu al studioului explică varietatea de preocupări curente și strădania lăudabilă de a le îmbrățișa atotcuprinzător. Săptămînal, studioul produce o cronică a actualității politice, economice, culturale și sportive; ediții speciale consemnează cele mai de seamă evenimente interne și externe; cîte șase jurnale pe teme agricole, sportive și pionierești precum și 22 de filme documentare pe bază de scenarii originale, completează planul anual al studioului. Ca număr de acte, în prezent studioul produce anual echivalentul a douăzeci de filme de lung metraj, adică 80 de filme de scurt metraj (fără a socoti jurnalele de actualități).

Este deci firesc ca, luînd cunoștință de ritmul viu al producției ce se realizează aici, să ne interesăm cine sînt autorii acestui record. Am aflat cu acest prilej un fapt care, pentru entuziasmul și priceperea cu care se lucrează, nu mai reprezintă de multă vreme o surpriză. Și anume că, cineaștii au vîrsta medie de 30 de ani și, că printre ei, se află destui care s-au calificat la locul de muncă. Sarcinile de creație sînt pe măsura tinereții, evident, în sensul cel bun. De pildă, un regizor care este îndeobște și autorul scenariului, realizează 3—5 filme anual, ceea ce reprezintă un efort de creație apreciabil. De împlinirea calitativă a unui asemenea efort este legată însă munca tuturor lucrătorilor studioului care, la începutul fiecărui an, devin călătorii... „trenului de peliculă", iar la sfîrșitul lui ajung cu bine la destinație.

„Secretele" operativității

Pentru spectatorul care în așteptarea filmului preferat „răsfoiește", grăbit săptămînalul în imagini oferit de studioul „Al. Sahia" sau se delectează cu instructivele documentare realizate de cineaștii aceluiași studio, totul pare, desigur, simplu. Numai cîte o „ediție specială" proiectată ocazional în seara aceleiași zile (de obicei de 1 Mai sau 23 August) atrage atenția în chip deosebit asupra operativității de care sînt capabili lucrătorii studioului. Dar chiar și această manifestare spectaculoasă a posibilităților de creație n-ar fi cu putință dacă întregul proces de producție nu s-ar desfășura în mod obișnuit fără întîrzieri, piedici inutile sau rutină. Avalanșa noutăților ce se cer consemnate și care, la rîndul lor, învechesc cu repeziciune ceea ce ieri a fost proaspăt, pretinde un ritm febril de muncă atît creatorilor cît și tehnicienilor. De aceea, un film documentar are o perioadă de pregătire de numai zece zile, apoi o lună pînă la o lună jumătate durează filmarea și, în sfîrșit, alte 2—3 săptămîni prelucrarea tehnică. Și totuși, în pofida acestei promptitudini, nu rareori se întîmplă ca, la ora cînd apare pe ecran filmul, șantierele de construcții să fi devenit cartiere locuite, sau produsele aflate în proiect să se afle la dispoziția cumpărătorilor... Întrecerea cu realitățile vieții noastre noi pune la încercare forțele studioului. Nu odată cineaștii sînt obligați de împrejurări să pre-

Eugen ATANASIU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

CRONICA STRĂZII

Discurs pietonului

— Ar trebui s-o iau d'a capo cu tine, frate pietoane! Mi-am stricat gura (nadă condeiul) degeaba vreo trei decenii și mai bine cu propagarea unei discipline civice, care nu vroia altceva, la urma urmei, decît să-ți asigure pînă la adînci bătrînețe biruința picioarelor în competiția cu roatele vehiculelor concurente. Și dacă așa sta să măsor timpul irosit pe articole și reportaje ca să te învăț să traversezi o stradă fără să nimerești într-un automobil (sau în carnetul de contravenții al milițianului de la circulație), cred că-mi ajungea ca să înconjur continentul, pe jos, firește.

Te credeam descotorosit în sfîrșit de calificativele cu care te-am gratificat de cîte ori îmi ofereai prilejul: „incorigibilul pieton", „nedisciplinatul", „gură-cască". Aveam impresia că te-ai intercalat definitiv în cadența semenilor noștri pedeștri, că participi anonim (nu „legitimat", ca înainte, de organele circulației, cînd îți dădeai în petec) la spectacolul dinamic, dar ordonat, al mișcării bulevardului modern.

Ce admirabilă mecanică regizează acest flux și reflux al străzii și cît mă bucura că ritmul ei nu mai este știrbit de poznele pietonului recalcitrant. Te felicitam în gînd că a' înțeles că *urbanistică* nu înseamnă numai arhitectură frumoasă, apartamente confortabile în blocuri chipeșe, străzi asfaltate, neon, vitrine, monumente, parcuri... Că înseamnă participarea la la tot ce-i chemat să desăvîrșească armonia tabloului citadin, pe care abia acum începi să-l capeți.

Ți-a fost cam greu să-ți însușești îndatoririle tale cetățenești față de Capitala dintr-o dată crescută, transformată și a avut de furcă o lecuță cu tine autoritatea, însărcinată să te învețe cum să te ferești de tramvaie, și mai ales cum să eviți cu luciditate contactul nefericit cu... ambulanța sanitară. Adevărat, cu trei-patru decenii îndărăt, circulația în concepția de astăzi, nu reprezenta o problemă complexă. Oamenii nu erau grăbiți, birjele mergeau agale, tramvaiele cu cai nu traversau căile centrale... Trecătorii aveau bunăvoința de a se buluci în mijlocul drumului, fără să le pese de automobile, gardianul public nici nu memorizase măcar invitația: „circulați, domnilor, circulați".

Din acea epocă, pietonul din care te tragi și tu, rămăsese cu un fel de încetineală. Așa se explică de ce, atunci cînd după primul război mondial, a început în mic procesul de regenerare edilitară și arhitectonică a Capitalei, cetățeanului i-a fost cam peste mînă să-și adapteze psihologia la faza de evoluție a orașului. A fost nevoie de oarecari stimulente, ca să-și recupereze întîrzierea, de niscai constrîngeri care să-l îndemne la ceva ascultare. Fie și

F. Brunea—FOX

• *(Continuare în pag. 4-a)*

În reportaj pe străzile Capitalei

DIN SUMAR:

Giberelina românească

SĂPTĂMÎNA
de N. LUPU

32 de zile în Brazilia

MAGAZIN MEDICAL

Impresii de la Covent Garden relatate de Nicolae Herlea

Taromiștii

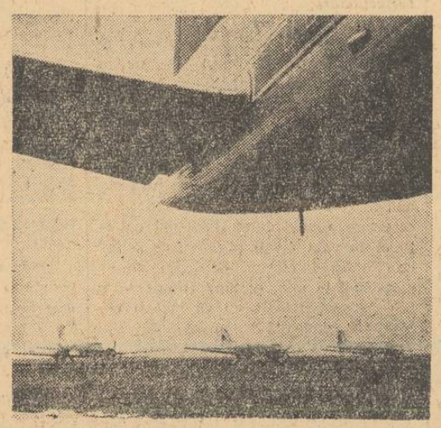

Aerogara Băneasa: Avioanele își așteaptă rîndul pentru zbor

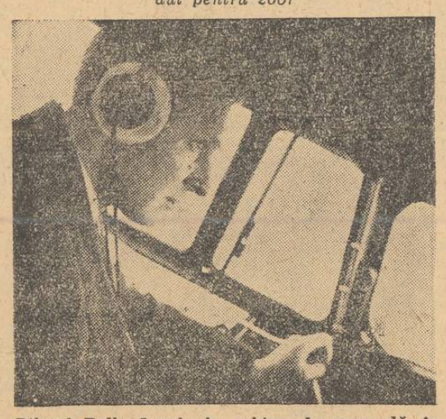

Pilotul Balla Laszlo în cabina de comandă, în fața manșei

Geamurile aerogării Băneasa vibrează mereu. Avioanele pleacă și vin, ca trenurile. Programul afișat în hol anunță un număr impresionant de curse regulate. Pasagerul află că avioanele noastre pot ateriza în orașe în care nu s-au oprit niciodată în trecut: la Tulcea, Galați, Craiova. Noi aeroporturi pe harta țării, noi agenții T.A.R.O.M. în străinătate.

Rețeaua de linii aeriene românești s-a extins atît de mult în ultimii ani, legăturile ei cu celelalte agenții sînt atît de numeroase, încît la Bombay și Copenhaga, la Cairo și Amsterdam, orice călător poate cere să i se facă legătura cu un avion al TAROM-ului. Avioane românești aterizează astăzi cu regularitate la Moscova și Atena, la Bruxelles și Zürich, la Paris și Praga.

Călătorii care merg cu troleibuzul 82 nu se mai miră acum cînd aud discuțiile dintre piloții care își împărtășesc impresii despre frumoasele esplanade ale Moscovei sau „hachițele" Mării Egee cu care au de luptat în drum către Atena. Nici lor nu le vine să creadă că sînt numai patru ani de cînd o singură cursă externă lega Bucureștiul cu Budapesta și Praga. Pentru ca în patru ani să poată fi create legături aeriene atît de vaste, să se asigure un trafic atît de intens — s-a început, așa cum au început toate la noi, de la oameni.

Zburătorii

În 1952, doar zece comandanți de aeronavă, șapte-opt secunzi și cam tot atîția radio-telegrafiști și mecanici de bord asigurau puținele curse regulate ale TAROM-ului. Azi, 130 de naviganți, formați într-o școală românească modernă de transport public, pot face față problemelor dificile pe care le pune zborul pe un avion modern. Dacă îi cunoști mai bine pe zburătorii aceștia, în pauzele dintre zboruri, „la sol", ei îți apar plini de acea juvenilă încredere de sine pe care i-a dat-o totdeauna omului cucerirea de noi spații. Cu adevărat însă, îi poți cunoaște numai sus, în cabina de unde conduc zborul. Prudenți, concentrați, cu mișcările prompte, ei sînt acolo într-o stare de permanentă atenție — oameni în zbor. Experiența i-a învățat că mînuirea unei aeronave e operă de precizie și calcul, de atenție și finețe, o matematică dinamică, ce se calculează la marile tensiuni emoționale ale zborului...

Biografiile lor sînt diferite, dar pa-

M. ENĂCHESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Teatrul de la „Cişmeaua roşie"

Inițiativa creării unui teatru permanent la București, la începutul secolului al XIX-lea, a avut-o domnița Ralu Caragea, fiica mai mică a „hospodarului" Ioan Caragea.

Domnița a îndrăgit în special teatrul, — și pare-se că și tatăl ei, care a tradus, în grecește binențeles, mai multe piese de Carlo Goldoni. Ralu, care „visa ridicarea teatrului grecesc" și-a convins tatăl — să clădească sau mai bine spus să amenajeze un local de teatru, care poate fi socotit ca unul dintre primele teatre al Bucureștilor. După mici teatru de curte, improvizat în apartamentele palatului, unde, în 1816, — „cu niţică pînză croită şi cu hîrtie poleită" Ralu a înjghebat, jucînd și regizînd, spectacole alcătuite din fragmente de piese, între care și pastorale, și din recitări de bucăți patriotice, noul teatru era menit să reînvieze gloria lui Sofocle și a lui Aristofan pe malurile Dîmboviței. Teatrul trebuia să folosească în același timp și luptei care începuse pentru eliberarea Greciei de sub jugul otoman, luptă care se folosea de un anumit repertoriu de piese, menite să „înălțăreze".

În pregătirea locului pentru teatru, s-a ajuns la amenajarea unei săli de bal — a unui „club" cum se spunea, — într-o sală de teatru.

Trecuse groaznicul flagel al ciumei — ciuma lui Caragea! — care a secerat aproape o sută de mii de locuitori. Viața și-a reluat drepturile: „Acei cari se regăseau, se îmbrățișau, dădeau o lacrimă celor pierduți... și porneau cu viața înainte, uitînd suferințele și însetați de plăceri". Supraviețuitorii, desigur în special cei cu stare, voiau parcă să-și răzbune vremea suferințelor, — o stare de spirit care urmează întotdeauna după un război sau după o epidemie: „În aparență, ne spune Ion Ghica, privitor la aceste împrejurări, viața devine mai lesne, averile fiilor și zestrele fetelor sporesc prin mosteniri și prin moartea fraților și a surorilor cu care ar fi avut să împartă averea părintească, decă ar fi trăit ei". Deci, după moimă, cei care aveau cu ce, s-au pornit pe petreceri.

În mijlocul unei piețe de pe podul Mogoșoaiei — piață numită „Cișmeaua roșie", — „în mahalaua numită în vechime Popa Dîrvaș, iar mai tîrziu Biserica Albă", — cam în colțul pe care-l face astăzi Calea Victoriei cu strada Alexandru Popov, domnița Ralu a pus să se amenajeze, în fundul unei grădini cu vegetație bogată, teatrul lung de 18 stînjeni și care a rămas în istorie sub numele de teatrul de la „Cișmeaua roșie".

Fiind vorba de unul din primele localuri de teatru ale Bucureștiului, vom stărui asupra înfățișării lui. Descrierile nu ne lipsesc, deși unele amănunte se contrazic. N. Filimon ne spune, în cuprinsul romanului „Ciocoii vechi și noi", că „sala teatru, lui propriu zisă avea trei rînduri de loji tapetate cu postav roșu și împodobite cu perdele de chembrică cu ciucuri albi. La dreapta era o sofa îmbrăcată cu catifea roșie, pe care sedea domnitorul, iar mijlocul sălii era acoperit cu lavițe căptușite tot cu postav roșu. Scena se deosebea de restul sălii printr-o cortină de pînză pe care era desenat Apollon ținînd lira pe genunchi. Într-un spațiu mic ce despărțea scena de public era o mulțime de scaune și pupitre destinate pentru muzicanții ce compuneau orchestra de pe atunci. Iluminația era în adevăr curioasă, căci, în loc de lampadariu și lampe, teatrul era peste tot iluminat cu lumînări de seu puse în sfesnice, spînzurate împrejurul sălii". Nu putem crede însă că cele trei rînduri de loji erau suprapuse, construcția de paianță neputînd suporta greutatea, ci presupunem că ele erau așezate în circonferință. În ceea ce privește cumpărarea locurilor, nu era liberă, căci tot Filimon ne asigură că „lojile de mijloc se plăteau cîte un galben și erau lăsate pe seama boierilor celor mari, a consulilor și altor persoane de distincțiune", pe cînd celelalte locuri se vindeau la „toți cei ce voiau a le închiria". În afara sălii de spectacole, mai era o cameră destinată bufetului iar o altă cameră era rezervată slugilor boierești, care așteptau să se sfîrșească reprezentația pentru a-și conduce, stăpînii, și care, în lipsa garderobei, le țineau hainele. Între acte, doi țigani îmbrăcați în roșu, mucagii, țăiau mucul luminărilor, care cînd venea vodă la teatru erau în careu „dătătoare de mai puțin fum"; sosirea domnitorului era vestită de ceasuri, publicul trebuia să se ridice și să strige de trei ori: „trăiască măria sa".

De la un spectator, Constantin Arghiropol, aflăm că arhitectura edificiului era aceea a vechilor teatre grecești, că avea o scenă mică și „loji cu grilaje pentru familiile turcești". François Recordon, secretar al domnitorului Caragea, vorbește despre „un frumușel teatru destul de vast ca să poată cuprinde o mie de persoane".

Nu ne lipsesc mărturii nici asupra igienii teatrului. Un contemporan, doctorul Constantin Caracaș, care a dus o rodnică activitate în mai multe domenii, — medic, tipograf, scriitor, — în cuprinsul unei deosebit de interesante cărți, scrisă în grecește și tradusă de Gheorghe Sion, ne relatează, privitor la teatrul de la „Cișmeaua roșie" că „din punct de vedere igienic pot spune că teatrul produce mai multă pagubă decît folos, fiindcă el un este zidit așa cum trebuie, este rece înainte de reprezentație, iar după venirea spectatorilor aerul se încălzește mult și, stricîndu-se, pricinuiește spectatorilor guturai, tuse și reumatisme; de aceea este nevoie să se zidească un teatru spațios și cu ventilatoarele necesare pentru curățirea aerului". După cum se vede, doctorul Caracaș a fost un adevărat igienist modern, dar vor mai trece ani pînă cînd dezideratul său să fie împlinit.

Teatrul de la „Cișmeaua roșie" se afla pe locul ocupat astăzi de clădirile cu numerele 77, 79, 81 din Calea Victoriei. În curtea interioară a imobilelor se mai pot vedea resturi de ziduri de o vechime seculară. Dar, nu încape îndoială, că în curînd, în cadrul acțiunii de modernizare a Căii Victoriei, pe aceste locuri se vor înălța blocuri impunătoare.

Ioan MASSOFF

Muzeul Mosfilm

Deși foarte tînăr, — n-are mai mult de trei ani vechime — muzeul Mosfilm conține multe exponate care suscită interesul vizitatorilor.

V. Egorov, unul dintre cei mai bătrîni decoratori din U.R.S.S., a dăruit muzeului o colecție de schițe care cuprinde 50 de filme, Regizorii S. Eisenstein, V. Pudovkin și A. Dovjenko sînt prezenți printr-o serie de documente inedite trimise de familiile lor. Se pot afla, de pildă, împrejurările în care s-a născut „Crucișătorul Potemkin" și cum s-au făurit filmele „Pămîntul" și „Mama". O fotografie îl reprezintă pe S. Eisenstein alături de operatorul Edouard Tissé și de G. Alexanarov în timpul turnării filmului „Crucișătorul Potemkin".

În muzeu sînt expuse și premiile și diplomele primite de cineaștii sovietici la festivalurile internaționale de la Cannes, Sombrero de plata de Guadalajara, Veneția, Melbourne, Londra, Helsinki, Edimburg, Locarno etc.

Muzeul cunoaște o mare afluență de vizitatori. În ultimele 4 luni a fost vizitat de 500 persoane din străinătate.

150 de ani de la nașterea lui N. I. PIROGOV

Acum 150 de ani, la 25 noiembrie 1810, se năștea în casa unui modest funcționar militar, Nicolai Ivanovici Pirogov.

La vîrsta fragedă de 14 ani (e drept în acte, peste noapte, căpătase 16 ani!) el devine student al facultății de medicină din Moscova. La 18 ani termină cu succes facultatea, iar la 22 de ani își prezintă, la Dorpat, dizertația sa inaugurală tratînd despre posibilitatea ligaturii aortei abdominale în operațiile pentru anevrismele regiunii inghinale. În această lucrare — rod al unor îndelungate cercetări experimentale făcute pe animale — Pirogov descrie pentru prima oară circulația sanghină colaterală, apărută în membranele inferioare (posterioare la animal) în urma ligaturii lente, progresive a arterei abdominale, — precum și alte date noi anatomice și chirurgicale. Înțelegînd pe cont propriu — deși era foarte sărac — un laborator de chirurgie experimentală pe lîngă catedra de chirurgie din Dorpat, disecînd pe de altă parte, zeci și sute de cadavre, — el acumulează noi și noi cunoștințe, dintre cele mai temeinice, în domeniul anatomiei și chirurgiei. Acestea el le transpunea, apoi, în clinică la patul bolnavului și în sala de operație, unde Pirogov lucra cu siguranță, curaj și dexteritate.

La 31 de ani — în 1841 — Pirogov este numit profesor de chirurgie la Academia medico-militară din Petersburg. Aici, în perioada dintre anii 1841—1856, cît a figurat în listele corpului didactic, el desfășoară o activitate din cele mai rodnice, ca profesor, chirurg, anatomist, experimentator. Spiritul său creator și simțul său de observație îl fac să descopere, rînd pe rînd: posibilitatea folosirii ghipsului în chirurgie, pentru imobilizarea bolnavilor cu fracturi, și ușurarea transportării lor, mai ales pe cîmpul de luptă; eficacitatea separării bolnavilor cu răni supurate de acei cu răni curate, salvînd astfel pe aceștia din urmă de la moarte sigură; metoda înghețării cadavrelor de disecție, pentru aflarea cît mai exactă a poziției organelor din corpul omenesc, ușurînd astfel desfășurarea operațiilor. În același timp, aflînd în 1846 despre descoperirea anesteziei cu eter, el trece imediat la aplicarea ei, mai întîi pe animale, apoi pe sine însuși și pe voluntarii sănătoși și în sfîrșit pe bolnavi, — devenind întemeietorul anesteziei în Rusia și, prin cercetările sale experimentale, riguros științifice, unul din marii ei pionieri în lume.

În prelegerile sale — peste 300 — ca și în tratatele sale de chirurgie și de anatomie (ilustrate de atlasuri minunate, desenate chiar de el) — Pirogov a dat de ascmenea o atenție deosebită problemelor de igienă și profilaxie, tuberculozei, șocului traumatic, osteoplastiilor, studiului anatomiei topografice și a chirurgiei experimentale. Pirogov a inițiat prima clinică chirurgicală din lume, anexînd catedrei sale un serviciu spitalicesc, precum și primul institut de anatomie practică. În 1855, în timpul războiului Crimeei — el cere să fie trimis pe front. Aici, Pirogov desfășoară o intensă muncă de organizare a asistenței medicale de campanie, inițiind metode noi de triere și evacuare a răniților, aplicînd pentru prima oară pe cîmpul de luptă anestezia cu eter și aparatul ghipsat pentru imobilizarea fracturilor. De asemenea, tot atunci el inițiază pentru întîia dată primele formațiuni de surori de Cruce Roșie din lume, insistînd ca în aceste formațiuni — deoarece numai acestea sînt capabile să înfrunte, laolaltă cu soldații, lipsurile, greutățile și primejdiile de pe front.

În 1877 Pirogov a fost și la noi în țară, ca organizator al asistenței medicale a oștilor rusești, înfrățite cu cele române.

La vîrsta de 45 de ani, fiind pus în retragere din pricina intrigilor administrației țariste — a cărei venalitate și corupție Pirogov o combătea aprig, — el se dedică activității pedagogice, care a fost mult apreciată de marii iluminiști ruși Cernișevschi și Dobroliubov.

La împlinirea a 50 de ani de activitate, locuitorii orașului Moscova l-au declarat „cetățean de onoare" și i-au făcut o sărbătorire impresionantă.

La puțin timp după aceea, în 5 decembrie 1881, marele învățat și medic rus, „minunatul doctor" cum l-a spunea, s-a stins din viață.

Despre el, unul din elevii săi spunea: „Țara care are un Pirogov — poate să se mîndrească".

De-atunci, moștenirea sa literară și științifică a devenit clasică. Prin aportul adus științei medicale și în special chirurgiei, Pirogov este astăzi o mîndrie a întregii umanități.

Dr. Silviu DAN

Tolstoi și muzica

Autorul însemnărilor despre legăturile lui Lev Tolstoi cu muzica (din care spicuim cîteva fragmente), este artistul poporului Alexandr Goldenweiser, născut în anul 1875, decanul de vîrstă al pianiștilor, pedagogilor muzicali și compozitorilor sovietici, care a trăit multi ani în intimitatea genialului scriitor.

„L-am vizitat întîia dată pe Tolstoi la 20 ianuarie 1896, la Moscova, în casa sa din Chamovniki. Atunci am cîntat pentru prima oară în viața mea pentru Tolstoi. Cu timpul, am venit din ce în ce mai des în vizită la familia Tolstoi și, începînd din 1904, mi-am petrecut lunile de vară în apropiere de Iasnaia Poliana, pe care am vizitat-o aproape zilnic.

Tolstoi iubea muzica și avea mult simț muzical. În tinerețe se pasiona pentru pian, dar în epoca în care l-am cunoscut nu mai cînta mai deloc și niciodată în prezența mea. O singură dată, în 1906, aflat în vizită la Iasnaia Poliana împreună cu Serghei Taneev l-am îndupleacat pe Tolstoi să ne cînte valsul pe care l-a compus cu mulți ani în urmă. Iar noi l-am notat. Lucru ciudat, deși de o factură foarte simplă, valsul ora scris în concordanță cu regulile armoniei și tonalității.

Dintre toate artele, muzica a exercitat asupra lui Tolstoi influența cea mai puternică și mai directă. Cînd se executa vreo piesă la pian, el în mod obișnuit se așeza într-un fotoliu adînc, la capătul planului cu coadă. Dacă bucata executată sau interpretul îi era pe plac, muzica punea cu desăvîrșire stăpînire pe el. La pasaje deosebit de impresionante (mai cu seamă după audierea unei opere de Chopin — compozitorul său preferat) el exclama: — „Așa trebuie scrisă muzica!"

Tolstoi iubea muzica veselă, plină de pasiune. El iubea nespus de mult cîntecele populare ruse, iubea ghitara, balalaica și chiar acordeonul. Compozitorul său preferat, cum am arătat, era Chopin. Cîntam deseori din operele sale. Din minte că odată am cîntat 10 sau 12 mazurci la rînd, și Tolstoi era în culmea fericirii.

Tolstoi l-a cunoscut personal pe Anton și Nikolai Rubinstein, pe care l-a ascultat cîntînd. Au cîntat în fața lui Tolstoi, pe cînd îmi aduc aminte, Taneev, odată Scriabin, Rahmaninov și alți pianiști, Wanda Landowska a venit de două ori la Iasnaia Poliana cu clavecinul ei și a executat piese de compozitori vechi. O cunoscută cîntăreață de muzică de cameră, Olenina-d'Alheim, a vizitat și ea Iasnaia Poliana. Tolstoi a îndrăgit mult interpretarea dată de ea cîntecelor ruse. De altfel, și alți muzicieni remarcabili l-au vizitat pe Tolstoi".

Primele concerte populare

La 25 aprilie 1854, cunoscutul muzicolog moldovean Teodor Burada a urcat pe scena Teatrului de la Copou cu vioara în mînă, deschizînd cu acest recital seria concertelor sale pentru marele public ieșean. Fiul vornicului Tudorache, călcase deci în picioare obiceiurile cinului boieresc și a „îndrăznit" să o facă pe „lăutarul" desfătînd cu scripca sa măiastră pe toți amatorii de muzică din oraș. Cîțiva ani mai tîrziu — la 19 martie 1860 — întreaga familie Burada (Mihail, Teodor, Gheorghe) a apărut pe scena Operei strălucind „vii și entuziastice aplaudări din partea unui public foarte numeros, care — scria „Monitorul Oficial al Moldovei" nr. 139 din 24 martie 1860, p. 480 — prin a sa participație nu numai că au încurajeat pe acești juni artiști romîni ce promit un viitor „strălucit", dar — observă ziarul — acesta a constituit „întîiul concert național".

Pentru neobositul Teodor Burada, succesul recitalurilor de muzică de cameră l-au sădit în suflet ideea mai largă a organizării primelor concerte simfonice populare. În Iași (ca de altfel în toată țara) nu exista însă o formație orchestrală pe acea vreme, capabilă să susțină asemenea manifestări artistice. Singur Conservatorul ar fi putut realiza această dorință, ținînd seama de entuziasmul profesorilor și al elevilor (fiindcă la sprijinul material al statului nici nu se gîndea cineva). Așa se explică faptul că Teodor Burada în articolul „Conservatorul de muzică din Iași" publicat în „Almanah muzical" pe anul 1876, pag. 21, strecoară ideea de a se „inființa un bun orchestru ce ar da concerte simfonice populare" menite a „propaga muzica în masa poporului". Și profesorul ieșean precizează chiar repertoriul ce ar sta la baza acestor concerte: „muzica clasică a diferiților maeștri italieni, germani și francezi ar contribui într-un mod puternic la propagarea muzicei în masa poporului, ridicindu-o astfeliu din decadența în care se află, la înălțimea ce trebuie să aibă în societate ca un element puternic al civilisațiunei". A trecut un an fără a se lua vreo inițiativă. Teodor Burada revine în „Almanah muzical" în anul 1877, pag. 22, completînd ideea anterioară prin a cere „un orchestru compus din romîni care să aibă de scop a da concerte populare, pentru că prin ele să se poată răspîndi gustul muzical în masa poporului și a se cultiva și muzica națională, astăzi dată cu totul uitării".

Pe aceste baze — muzica clasică și muzica națională — va organiza Teodor Burada în anul 1885 primele concerte populare din Moldova și Muntenia. El rămîne deci, fondatorul acestor manifestări muzicale care astăzi se bucură de o primire atît de caldă din partea unui larg auditoriu.

Concertele populare s-au desfășurat în sala Conservatorului din Iași, accesul publicului făcîndu-se gratuit. Autoritățile locale nu au acordat absolut nici un sprijin material și moral. Cînd Burada a avut un doliu familiar (în anul 1886) nimeni nu a preluat această inițiativă, concertele populare suspendîndu-se temporar.

La 14 decembrie 1887 amatorii de muzică din Iași au putut asculta — în afara unor lucrări de Sarasate, Renard etc. — și piesa vocal-simfonică „Luceafărlin" de Elena Asaki, interpretată de elevii Conservatorului.

Pînă în anul 1890, Teodor Burada a organizat personal nouă concerte antrenînd profesorii și elevii Conservatorului din Iași în această acțiune educativă de înalt patriotism a maselor.

Viorel COSMA

Laurence Olivier

Publicul nostru a apreciat de curînd în filmul „Discipolul diavolului", noua creație a marelui actor și regizor englez Laurence Olivier.

Desfășurîndu-și activitatea paralel, atît în teatru cît și în domeniul filmului, Laurence Olivier s-a făcut cunoscut în lumea întreagă în deosebi în urma transpunerilor pe ecran a cîtorva dintre cele mai valoroase opere ale lui Shakespeare. Născut în Anglia în 1907, Olivier și-a manifestat încă din adolescență dorința de a deveni actor de teatru.

În 1925 este angajat la un teatru din Birmingham unde apare în diferite roluri episodice. Tînărul Olivier se remarcă în piesa lui Shakespeare, „Macbeth" ce se juca atunci pentru prima oară în costume moderne, spectacol care a stîrnit vîlvă în întreaga Anglie.

După acest prim succes, Laurence Olivier capătă angajamente la diferite studiouri de filme din Europa devenind din ce în ce mai apreciat de public.

Îndrăgostit de opera lui Shakespeare — al cărui interpret fidel a rămas pe scenă în toată această perioadă — Laurence Olivier a transpus în film piesa „Henric al V-lea" — în 1945 — făcînd cu acest prilej pentru prima oară și regie de film.

Vechiul său proiect de a realiza o versiune cinematografică după „Hamlet", la care după afirmațiile sale se gîndise timp de 10 ani, și-l realizează între anii 1947—1948. Completate ulterior cu „Richard al III-lea" — în 1956 — și în 1957 cu „Lady Macbeth" (interpreta principală Vivien Leigh) seria filmelor shakespeariene ale lui Laurence Olivier au fost apreciate pretutindeni ca opere deosebit de valoroase. Olivier nu practică genul filmului-spectacol, ci găsește formule originale pentru a traduce în limbajul filmului gîndirea lui Shakespeare în care atît realizarea cinematografică pe care o semnează, cît și interpretarea, sînt de un înalt nivel artistic.

Interesant este faptul că în cazul filmelor „Henric al V-lea" și „Richard al III-lea", Laurence Olivier se folosește de influența artistică a marelui Eisenstein, pe care spectatorii unor filme istorice ca „Ivan cel Groaznic" dar mai cu seamă „Alexandr Newski" o recunosc cu ușurință.

I. B.

TROMIȘTII

Ultimpregătiri înaintea zborului

(Urmare pag. 1-a)

siunea pentru care le străbat devine leit-motivul

Treiografii

Steresecu Emil fiu de sondor, orfan de război, răsător de creșterea multor frați. Începe să zboare la 17 ani. Astăzi pilotează cu avionul pe care-l pilotează în țară și peste hotare, sute și sute pasageri, care nu odată au adresat mulțumirile lor pentru înalta-i măestrie.

Iancu Constai a început să zboare la 18 ani. Elev frunte al școlii de la Popești Leordeni a ajuns curînd instructor de zbor apoi, după întoarcerea de la specializare, a fost pilotul care a „predat împreună cu Ballo Laszlo colegilorii din țară tehnica de pilotare a avioilor Il 14, cu care au fost înzestrate aeroporturile noastre. La 37 ani este mandantul detașamentului de avioane grele și are răspunderea directă a activității echipajelor la sol și în zbor.

Se numește Ilo Laszlo. A avut o copilărie grea, uncind de mic și cîștigînd anevoie. Lunile de sezon, cîștiga bănuți pentru cărțile școlii de la sportivii cărora le aducea mingile de tenis pe luxoasele terenuri de la Sinaia. S-a înscris apoi la o școală de ucenici și a lucrat ca montatr în halele pline de vuiet ale atelierelor Grivița.

A început să zboare de la 17 ani și a făcut meseria cutot mai multă pasiune. Fostul montator ceferist este astăzi un om umblat. A văzut India, China, Vietnamul, a fost la o școală de specializare. I se încredințează mereu curse grele și de mare răspundere.

Anii copilăriei sumbre sînt departe. Grijile nu mai cuprind în sfera lor familia și viitorul. Ele se mărginesc acum doar la profesiune: foile de zbor, pregătirea aterizărilor și decolărilor, instruirea „bobocilor" care își încep ucenicia în arta zborului.

Turiștii străini și lăzile de căpșuni!

Anul 1959. Zi de zi, avioane cu semnul TAROM-ului, puteau fi văzute pe ruta Leipzig-București. Numeroși turiști germani au fost purtați către litoralul însorit al Mării Negre, în curse speciale care au pus la încercare rezistența și calitățile de zburător ale navigaților. Se păstrează și acum în dosarele aeroportului o scrisoare de mulțumire primită din partea societății de turism din Leipzig pentru modul exemplar în care piloții noștri au dus la bun sfîrșit această campanie.

Anul 1960. Din nou curse zilnice pe ruta București—Constanța. Grupuri numeroase de turiști străini au fost purtate de avioane românești către minunatele locuri de recreere de pe litoral.

Țara frumoasă și roditoare le mai dă și altfel de lucru piloților. În gospodăriile noastre de stat se cultivă zmeura și căpșunile din care unele cantități iau — primăvara — drumul străinătății. Transportul fragilelor fructe se face în ore de zbor grele, de zi și de noapte. În curse speciale ce trebuie planificate pe o perioadă limitată de timp, căci sezonul este scurt.

Fiecare sezon își are, de altfel, cursele sale speciale în planurile TAROM-ului. Există un șingur sector cu sezon permanent... Sportivii! 15 curse numai cu sportivii care s-au prezentat la Olimpiadă. Fără să mai vorbim de zecile de „speciale" cu „internaționalii" noștri... și sînt mulți!

Sportivi — turiști — mărfuri — pasagerii zilnici — destul cît să umple sute de ore de zbor, milioane de kilometri de cale aeriană, destul pentru ca să-i facă să-și petreacă o bună parte din viață în cabina avionului. Ei, îți pot arăta cu ochii închiși cel mai neînsemnat aparat din cabina unde își petrec nenumărate ore din zi. Poate și-au uitat multe din detaliile casei pe care o văd rar, dar știu cu precizie toate contururile și pozițiile manivelelor de care depinde siguranța drumului în văzduh, s-au legat pentru totdeauna de toate detaliile lui devenite vii în orele zborului.

M. ENĂCHESCU

Margareta Kapusi și-a biruit „destinul"...

În capul scării, o fetiță cu obrajii îmbujorați și cu un vădit aer de grabă și-a încolăcit brațele în jurul gîtului unei femei îmbrăcată în halat alb. Apoi a coborît în fugă treptele și a dispărut pe ușa deschisă, trăgînd abia vizibil, un picior. Singurul bagaj cu care pleca era alcătuit dintr-o plasă cu un pachet mic, strîns într-un ziar și un teanc de cărți și caiete învelite în hîrtie violet...

Timp de cîteva clipe cît a durat scena, discuția noastră cu sora șefă a sanatoriului, s-a întrerupt. Ne povestea tocmai despre medicul stagiar Vasile Braha, un tînăr cu reale aptitudini de pediatru.

— Și dumneaei este medic stagiar — ne-o arată sora șefă cu o mișcare a capului pe femeia îmbrăcată în halat alb, care mai stătea încă în același loc. Privirea ei ușor umezită urmărea parcă drumul micuței paciente.

— Stagiară?... Cum adică?... După toate aparențele...

— Nu, nu e vorba de nici o aparență. Are într-adevăr 42 de ani. Și totuși a absolvit de curînd facultatea. Există o poveste...

*

În liniștea camerei de gardă, ascult cuvintele simple ale doctoriței. Încet, încet, ca și cum s-ar da la o parte o cortină grea, „povestea" se dezvăluie cu tot mai multă limpezime...

S-a păstrat nealterată de timp, întreaga ei gîndului, o imagine din copilărie: ea, Kapusi Margareta avea doar 8 ani. Tatăl, se arăta seara tîrziu, trudit, gîrbov de oboseală. Lucra pe moșia grofului Stubemberg, din satul Săcueni. Nu prea era belșug în casa lor. Și guri de hrănit se aflau destule. Apoi copiii au dispărut pe rînd. Pe cei trei frați mai mici i-a răpus cam în aceeași vreme scarlatina, difteria, tusea convulsivă. Micuța Margit a petrecut la cimitir toate cele trei cosciuge înguste, sărăcăcioase. Înghițindu-și plînsul și-a anunțat atunci, pentru întîia oară, hotărîrea:

— Am să mă fac doctor. Să nu mai moară copiii!

Mama îndoliată, a mîngîiat-o pe creștet, fără vorbe. Un zîmbet amar, resemnat, însoțea duioșia gestului care părea că spune: „Asta n-o să se întîmple niciodată, fetița mea. Visezi ca orice copil neștiutor. Visează, cel puțin asta să-ți fie mîngîierea. O să ai timp să te trezești".

Și Kapusi Margareta, cea mai isteață și mai silitoare elevă din școală a trăit curînd prima mare durere din viața care abia începea. Terminase patru clase primare. Învățătorul nu mai contenea s-o laude și să-i prezică un viitor strălucit. Dar, în ciuda tuturor laudelor, nu ea, ci o altă fată, mai înstărită care avea notele cele mai mici, a intrat la liceu ca să-nvețe mai departe.

— De ce? De ce? — întreba într-una înăbușindu-se de suspine, mica Margit.

— Așa îți-e destinul draga mea. Nu toți au parte de fericire...

Destin? Ce-o fi însemnînd asta, încerca ea să descifreze înțelesul cuvîntului care suna în gura mamei ca fiind ceva implacabil. „Probabil că destinul e totuna cu sărăcia", își răspundea tot singură, în serile lungi de iarnă, cînd lampa se stingea devreme ca să se facă economie de gaz...

A terminat cu chiu cu vai șapte clase primare. În vremea asta învăța să-și coasă rochiile și poalele largi, cum e portul prin satele din Ardeal. A devenit în cele din urmă, ea însăși „cusătoreasă" în Săcueni. Se făcuse fată mare. Neamurile au hotărît că e vremea să se mărite. Și l-au găsit un bărbat bețiv și cusurgiu care lăsa în crîșmă toți banii cîștigați cu truda ochilor și a degetelor împunse de ac. Căsnicia asta amară n-a durat prea mulți ani. Margareta Kapusi a plecat în cele din urmă la oraș să caute ceva de lucru. Începuse războiul. Vremurile erau tulburi. Și anii se scurgeau fără nici o bucurie...

Apoi a venit eliberarea și toate s-au schimbat rînd pe rînd. Treptat, Kapusi Margareta a înțeles pe de-a-ntregul de ce mama ei îi spusese, cînd avea 8 ani, că nu toată lumea are parte de fericire. Acum fericirea era alături, așteptă numai să fie cîștigată...

Împlinise 32 de ani cînd s-a apucat din nou de învățătură. Înghițea sute, mii de pagini, ou setea omului care a tînjit îndelung după o picătură de apă. Cînd a isprăvit liceul, visul din copilărie a revenit cu aceeași intensitate; același dor îi ardea gîndurile: să se facă doctoriță!

„Poate că e prea tîrziu. Acum nu mai sînt tînără. Toți în jurul meu vor fi adolescenți abia. Ar putea să-mi fie copii".

Ezitările, frămîntarea multor zile și nopți nu i-au dat pace. Citea reviste, vorbea cu cei mai apropiați oameni din jurul ei, căuta un sfat. Căuta în ea însăși îndrăzneala și curajul de a trece peste orice rețineri. Și le-a găsit atunci cînd e văzut că și alții cărora „soarta" nu le-a îngăduit mai devreme, uită de vîrsta lor și își împlinesc năzuințe de demult.

Și-a ales facultatea de pediatrie de la Tîrgu Mureș. Cele trei sicriașe din lemn ieftin pe care le însoțise la groapă, îi răsăreau mereu în minte ca o poruncă: „Să nu mai moară copiii!".

Și iat-o acuma, aici, la Sanatoriul „1 Mai" (de lîngă Oradea) pentru tratarea sechelelor de poliomielită. Alină și vindecă durerile micilor pacienți care o îmbrățișează la plecare și pe care-i petrece cu privirea umezită de emoție...

În vremea noastră a tuturor împlinirilor și ea, Kapusi Margareta, și-a putut birui „destinul"!

Viorica CIORBAGIU

Geofizica părăsește laboratoarele

(Urmare din pag. 1-a)

cestea de care ne vorbeați, spun totdeauna totul? Vă dezvăluie absolut toate secretele?

— *Nu chiar. Pentru că în drumul lor spre lumina zilei ele suferă diverse „influențe" ca să zicem așa. De aceea, datele pe care ni le oferă nu ne dau certitudinea cunoașterii amănunțite, exacte a ceea ce explorăm. De altfel, modul acesta de a afla, de a dezlega necunoscutul adîncurilor a devenit în condițiile realizărilor tehnice actuale, foarte greoi. Scoaterea unei carote mecanice prin diversele operații pe care le solicită, consumă o cantitate de timp, care înmulțită cu numărul carotelor necesare, ajunge să fie în totală discordanță cu ritmul rapid pe care îl cere azi forarea unei sonde".*

Așadar, e limpede că deși înaintată în raport cu felul cum se săpau odinioară sondele, metoda carotajului mecanic a devenit practic o metodă ce se cere tot mai mult înlocuită.

Exploratorii adîncurilor

— Vă să zică acum, nu vă mai mulțumiți cu ceea ce vă comunică solilile materiale venite din adîncuri? Carotele mecanice nu se mai „bucură" de încrederea dv?

— *Ce să facem? Vina noastră e că am devenit mai exigenți și mai inventivi...* se justifică interlocutorul nostru. *Nu ne mai putem mulțumi cu ceea ce ne „spun" carotele. Acum avem timpși noștri „acolo". Ei ne relatează despre tot ceea ce există: radiațiile radioactive, electrice, termice ale rocilor, substanțele volatile etc., cu exactitate și promptitudine, ceea ce pentru noi este astăzi esențial. Trimișii noștri sînt foarte sensibili și foarte... serioși. Nu zîmbiți pentru că așa este. De altfel n-am obiceiul să laud.*

— Ne vorbiți de meritele lor, dar nici nu ne-ați spus măcar cine sînt „trimișii" aceștia ai dv. care explorează adîncurile?

— *Primii, despre care cred că ați mai auzit, fiindcă astăzi sînt foarte „la modă", sînt izotopii radioactivi. Trimiși prin intermediul unor instalații speciale, ei „pipăie" dacă se poate spune așa, rocile, constată gradul lor de radioactivitate și imediat ne comunică nouă celor aflați la suprafață, adică aparatelor instalate în mașinile echipelor de carotaj. Toate semnalele ajung sub ochii noștri sub forma unor diagrame. Tălmăcirea lor ne ajută să definitivăm cu precizie stratele prin care a trecut sonda de explorare, să stabilim în același timp dacă sînt sau cît de aproape sînt „rocile magazine" — rocile purtătoare de țiței. Și astfel, datorită cunoașterii amănuntelor realizate prin intermediul trimișilor noștri, care trebuie să vă spun nu sînt numai radioactivi, ci și electrici, termici etc, și pe baza calculelor matematice, presupunerile geologilor se transformă în certitudine. Petroliștilor care vor veni să foreze în vederea extragerii petrolului li se spune în momentul alegerii punctelor de amplasare a viitoarelor sonde: „aici și aici este petrol"*

Unde vor fi laboratoarele de geofizică

— Spuneți-ne nu vă simțiți de loc lezați în mîndria dv. de exploratori? I-am întrebat pe interlocutorul nostru.

— *Cum așa? Adică, ce să..., cine...*

— Cine? Trimișii aceștia de care ne-ați vorbit pînă acum. Doar sînt și ei „exploratori" și fac o treabă importantă, poate cea mai importantă în munca de explorare.

— *Dimpotrivă. Sîntem bucuroși că reușim să-i folosim din ce în ce mai mult, să-i aducem aici pe șantiere, afară din laboratoare. Prin metodele noi și diverse pe care le folosim azi în domeniul carotajului, geofizica „a ieșit afară, la aer"! Nu vedeți? Am adus-o aici, la sonde. Altădată, în timpul de glorie al carotajului mecanic toate măsurătorile geofizice se efectuau în laboratoare. Acum însă, prin carotajul radioactiv, electric, termic, toate măsurătorile acestea le facem „la fața locului". Cum se vede geofizica părăsește laboratoarele. Curînd și laboratoarele se vor muta pe șantiere. Fie cătărînd pe patru roți, ca acum, sau, pur și simplu, în trusa portabilă a operatorului carotor. Tehnica viitorului rezervă carotajului mari posibilități de perfecționare.*

*

Cercetarea adîncurilor întreprinsă de oameni s-a soldat cu rezultate care se consolidează și se îmbogățesc cu o rapiditate uimitoare.

Să presupunem că într-un viitor apropiat ne vom reîntîlni cu interlocutorul nostru de azi, sau poate cu un altul și ca și azi vom fi tentați să cunoaștem ce există nou în munca de cercetare a subsolului. Probabil că atunci nu vom mai fi întrebați de „cită" imaginație dispunem. Geofizica ne va pune în fața unor metode atît de clare, atît de simple încît nu va mai fi nevoie să „consultăm" imaginația.

Elisabeta PETREANU

Mecanizatorul

La Frătești, am ajuns dis-de-dimineață. În firul Dunării pluteau încă nori albi de ceață, iar satul părea cuprins de somnolență. Nu se auzea nici un zumzet de motor, nici un scîrțîit de car.

Un om înalt, solid, cu părul creț, de culoarea mătăsii de porumb, coborît din tren odată cu mine, își aruncase voinicește haina pe umeri și cu pași mari, hotărîți, se îndreptase spre sat. Nu l-am mai putut ajunge deși călcam destul de repejor în urma lui. Uriașul înainta virtos, cu toate că se părea că nu face nici un efort.

Eram impresionat de figura lui și am căutat să aflu cine este. Am oprit pe primul întîlnit.

— *De tovarășul Stoenescu vorbiți? Păi dînsul lucrează la brigada de tractoare din sat. Îl puteți găsi la vagoanele-dormitor, că acolo se duce acum,* îmi spuse omul. Apoi adăugă: *În sat la noi îl cunoaște toată lumea încă de la înființarea colectivei, în '49. Mult suflet a pus el în această treabă...*

Numele lui a revenit și în gura tovarășului Dumitru Militaru, vicepreședintele colectivei.

— Am obținut recolte bune anul acesta: aproape 2.000 kg. grîu și peste 3.000 kg. porumb la hectar. Acest fapt se datorează și lucrului de calitate executat de mecanizatorii din brigada tovarășului Stoenescu. De altfel, tot brigada lui lucrează și acum la arături. Dacă vă duceți pe cîmp, îl puteți întîlni. E un om și jumătate. Nu se ferește de greutăți...

Stăm lîngă vagoanele-dormitor pe niște scăunele improvizate, înconjurați de pluguri, butoaie cu motorină, găleți, — o adevărată gospodărie în plin cîmp. Brigadierul povestește calm, cu mici întreruperi pentru a constata efectul cuvintelor sale. Îmi povestește despre munca sa la S.M.T. Băneasa-Giurgiu, despre oamenii cu care lucrează, despre viața satului.

— *Noi, mecanizatorii, trăim alături de țăranii muncitori și le cunoaștem gîndurile, năzuințele. Probabil știți că aici, la Frătești, există o gospodărie colectivă. Nu tot satul este însă colectivizat. Să vedeți de aici frămîntări. Pînă de curînd, m

S. U. A. 1960

Cifre pline de subînțelesuri

Note de drum (III)

La 20 ianuarie 1961 pe scena politică americană va avea loc o nouă ridicare a cortinei. Ceremonialul va fi asemănător celui de acum opt ani. Atunci, pe desfrunzita Pennsylvania Avenue din Washington a avut loc tradiționala paradă cu prilejul instalării unui nou președinte. Numai serviciul de ordine număra 20.000 de oameni. Lîngă bara micii tribune din apropierea Casei Albe se afla președintele. El nu mai era cel puțin din punct de vedere al protocolului nici domnul Eisenhower, nici generalul Eisenhower. Parada o primea președintele Eisenhower. In spatele lui se afla Harry Truman. Acesta nu mai era președintele Statelor Unite ci dl. Truman sau cetățeanul Truman.

La 20 ianuarie 1961 fostul președinte va ocupa locul din spate și după aceea, după cum a anunțat, se va retrage la ferma sa de la Gettysburg. Din multe puncte de vedere parada va avea pentru republicani aspectul unei ceremonii funerare. In condițiile în care o altă posibilitate decît de a alege între cei doi candidați nu exista, pentru mulți americani votul de la 8 noiembrie a însemnat o posibilitate de a condamna politica dusă de guvernul în funcțiune. Nu degeaba se spune în Statele Unite că americanii neavînd posibilitatea reală de a vota pentru ceva sau pentru cineva, își manifestă deobicei opinia prin a vota împotrivă. Rezultatul votului, apreciau mulți comentatori, a fost decis de faptul că au fost ceva mai mulți alegători împotriva lui Nixon decît a lui Kennedy.

In terminologia politică americană perioada dintre ziua alegerilor, data consemnării oficiale a rezultatului de către Congres la 6 ianuarie și ziua instalării oficiale este denumită... „luna de miere". Conform tradiției, în această „lună de miere" de 74 de zile între cele două partide se stabilește un fel de armistițiu, nici unul dintre ele nedîndu-se la atacuri împotriva celuilalt.

Anul acesta „luna de miere" se vădește amară nu numai pentru republicani care au pierdut Casa Albă, dar și pentru democrați. In ce-i privește pe republicani, din momentul în care votul a trecut și oratoria electorală a devenit inutilă, au fost puși în fața gravelor probleme financiare curente. In culise strategii electorali calculează cît de profitabilă este înfrîngerea lui Nixon pentru Rockefeller în perspectiva alegerilor din 1964. Conducerile ambelor partide au bogate motive de reflecție în marja extrem de mică de voturi dintre ele care sublinează atît dezamăgirea față de programele celor doi candidați cît și față de „politica bipartizană" a „războiului rece" dusă pe tărîmul politicii externe. După ultimele calcule diferența dintre cei doi candidați este de circa 200.000 de voturi. Acest fapt nepunînd asigura o reîntoarcere triumfală la Casa Albă, democrații sînt extrem de ponderați în declarațiile lor despre rezultatul alegerilor.

După cum se arată în numărul pe noiembrie al organului cercurilor de afaceri Nation's Business, cel mai important lucru pentru un președinte după alegeri și pînă la instalare este alcătuirea guvernului și desemnarea principalilor colaboratori din aparatul guvernamental (circa 1200 de posturi). Demnitarii republicani au și început să-și facă bagajele. Desigur nu toți. Indiferent de apartenența unor persoane care dețin posturi legate în deosebi de „permanența sistemului", de asigurarea continuității activității aparatului represiv al capitalismului, ele sînt menținute în aceleași mîini. Este caracteristic că primele numiri pentru viitoarea administrație nu reprezintă decît confirmarea în funcție a două oficialități și anume: a lui J. Edgar Hoover, șeful F.B.I. — (poliția politică secretă) pentru care Kennedy va fi al șaselea președinte sub care își va desfășura activitatea și a lui Allen Dulles, directorul CIA (serviciul de spionaj) numit de Truman în 1951 ca locțiitor al directorului CIA și avansat doi ani mai tîrziu de Eisenhower în actualul post. Nu mai puțin caracteristică este numirea de către Kennedy, a doua zi după alegeri, a lui Clark Clifford ca om de legătură cu Casa Albă în vederea preluării administrației. In palmaresul său se înscrie fixarea „strategiei" guvernului Truman împotriva marii greve a minerilor din 1946. Cercurile cele mai reacționare ale ambelor partide și-au manifestat satisfacția comună pentru rezultatele alegerilor pentru Congres unde alianța rasiștilor democrați din Sud (dixicrații) cu conservatorii republicani din Nord a ieșit întărită. Această alianță a asigurat întotdeauna mecanismul adoptării celor mai reacționare legi, în primul rînd în domeniul legislației antimuncitorești. In arena politică americană certurile politicianiste din sînul celor două partide au ținut adesea capul de afiș, dar nu s-a prea întîmplat ca ele să afecteze această aparent ciudată combinație politică din Congres.

In săptămîna alegerilor industria oțelului lucra cu 51,7 la sută din capacitate, iar șomajul ajunsese la 6,4 la sută din forța de muncă, cu perspectiva de a crește la începutul lui ianuarie la 5—6 milioane oameni. In luna precedentă alegerilor indicele costului vieții a crescut într-o așa măsură încît economiștii americani deși semnalau că consumul se menține ridicat, afirmau că în acest domeniu au fost bătute toate recordurile. In dosarele care-l vor aștepta la Casa Albă pe noul președinte se vor afla și datele care arată că în timp ce creșterea anuală a populației americane este de 2 la sută, creșterea producției industriale n-a fost în ultimii 4 ani niciodată mai mare de 2 la sută. Numărul pe noiembrie al publicației unuia din cele mai mari bănci, First National City Bank, scrie că „există temeri, atît în interiorul țării cît și în străinătate în legătură cu un nou val de inflație în Statele Unite".

In ultimii 3 ani rezervele de aur s-au micșorat cu 5 miliarde dolari, iar anul acesta totalul datoriilor pe termen scurt ale Statelor Unite a depășit cifra rezervelor lor de aur. In comparație cu anul 1940 puterea de cumpărare a dolarului reprezenta în 1945 — 77 la sută, în 1950 — 58 la sută, iar la sfîrșitul anului trecut scăzuse la 47 la sută.

Situația dolarului ca monetă mondială dă cea mai mare bătaie de cap lumii financiare occidentale. Prețul unciei de aur (28,350 gr.) a fost stabilit în raport cu dolarul. In 1939 o uncie echivala cu 35 de dolari. In prezent, prețul e menținut artificial aproximativ la acelaș nivel, deși puterea de cumpărare a dolarului a scăzut de atunci cu 53 la sută. In Statele Unite se vorbește tot mai mult de adoptarea unei politici de „bani ieftini". Iar devalorizarea dolarului va face ca toate monetele occidentale să i se alinieze automat.

Și în timp ce scepticismul și incertitudinea asupra zilei de mîine stăpînește milioane de familii, ceea ce se conturează concret și absolut sînt noi capitole suplimentare pentru bugetul cursei înarmărilor.

„Bugetul noului președinte — scria revista U. S. News and World Report — va prevedea probabil cheltuieli de cel puțin 82 miliarde dolari, în timp ce cel cu ultimul buget Eisenhower de 80,4 miliarde. Epoca masivelor cheltuieli guvernamentale va continua în următorii patru ani. Din acest motiv sînt prea puțin probabile reducerile de împozite atît în anul viitor cît și în cellalți ani".

Intr-o dimineață umedă de toamnă am poposit la Philadelphia, oraș care ocupă un loc de seamă în istoria Statelor Unite și căruia i se mai spune „mama orașelor americane". Aci, pe strada Chestnut se înalță o căsuță, cu aspect tipic pentru localitățile de provincie engleză, despre care orice școlar va fi gata să-ți vorbească, o căsuță dragă americanilor și cu care se mîndresc.

Această căsuță cu pereți de cărămidă roșie închisă și cercevele vopsite în alb, cunoscută sub numele de „Sala Independenței", este locul de naștere al Statelor Unite. Aci la 4 iulie 1776 reprezentanții celor 13 colonii engleze au proclamat „Declarația de Independență", iar în 1787 a fost adoptată Constituția Statelor Unite. Incăperile au fost conservate astfel încît să poată reda atmosfera din a doua jumătate a secolului 18. Intr-una din încăperi, așezat pe un enorm postament se află „Clopotul Libertății" instalat încă înainte de obținerea Independenței în clădirea Adunării din Pennsylvania. Numele imensului clopot se trage de la inscripția ce i-a fost gravată, „Proclamă Libertatea". In 1835 însă clopotul s-a prăbușit, a crăpat, n-a mai putut fi reinstalat și a devenit o piesă de muzeu ca și simbolul pe care-l prezenta.

Strămoșii americanilor de azi, care s-au ridicat la luptă împotriva regelui Angliei, nu s-au simțit stînjeniți de faptul că reprezentau 13 colonii. Dar oricît de surprinzător ar părea pentru țara capitalistă cea mai avansată economic, superstițiile sînt atît de răspîndite astăzi, încît acest lucru constituie amuzamentul numeroșilor neamericani cu care am stat de vorbă. La New York, în casele cu mai multe etaje, atenția îți este atrasă de faptul că etajul 13 nu este niciodată marcat. Liftul urcă de la etajul 12 la 14. Dar nu numai etajul 13 nu e numerotat ca și cînd n-ar exista. N-ai să întîlnești strada nr. 13, ori numărul de casă cu alăturarea acestor două cifre. Credința naivă în „ghinion" și în faptul că dacă vorbești despre un dezastru sau un lucru neplăcut, aceasta atrage altele, își găsește încurajarea chiar în luările de poziție ale personalităților. In timpul campaniei electorale Nixon l-a acuzat pe Kennedy că provoacă greutăți în menținerea nivelului afacerilor prin cuvîntările sale despre recesiune. In broșura-ghid „Să înțelegem bursa din New York", la care ne-am referit în articolul precedent, există un capitol consacrat istoricului Bursei. Dar nici un cuvînt nu pomenește despre unul din cele mai importante evenimente din viața ei: Crahul din 1929, care a constituit racheta semnal a marii crize economice. Mulți americani ridiculizează larga răspîndire a credințelor în „ghinion", horoscoape etc.

Intr-o după amiază în care la O.N.U. nu prea erau dezbateri, discutam cu un gazetar american pus pe calambururi. Cu o zi înainte fusese dat ceasul cu o oră înapoi. In fiecare an în ultima sîmbătă spre duminică din octombrie, pe coasta de est, intră în vigoare orarul de iarnă și ceasul se dă înapoi. In timpul discuției asupra realităților din țara sa, gazetarul cu care discutam, mi-a spus: ne-am obișnuit să dăm în fiecare toamnă ceasul cu o oră înapoi, iar în primăvară să-l mișcăm cu o oră înainte. Din punctul de vedere al fenomenelor naturii se poate deci spune că stăm pe loc. Partea proastă e că ceasul nostru politic rămîne tot mai mult în urmă.

In ultimii ani sentimentele de toroneală... de propagandă a „modului de viață american" au fost zguduite ca de un cutremur. Ca o lavă fierbinte s-au revărsat știrile despre supremația sovietică în cucerirea cosmosului, în domenii fundamentale ale științei și tehnicii. Semnalele sputnicilor și navelor cosmice sovietice au străpuns „cortina" tăcerii și mistificărilor despre lumea socialistă. Și nu întîmplător anul trecut numeroși gazetari americani opinau să se considere data lansării primului sputnik drept momentul de început al unei noi ere.

Sociologul american David Riesman punea un diagnostic fenomenelor din societatea americană, comparînd-o cu cea sovietică. După părerea lui societatea sovietică continuă să se afle în epoca eroică în care oamenii din pasiune și spirit de pionierat pornesc la asaltul „frontierelor" economice, științifice și spațiale, se simt datori să întreprindă sarcini uriașe; în schimb societatea americană se prăbușește în toropeala conformismului, descurajează marile pasiuni și marile vocații.

Eugen PREDA

„Om cu veniri"

Salvador Dali fi invidiat de mulți spein arta culinară. Unii aceștia cunosc, poate, mai practică și mai puțină teorie mai multă teorie și mai puțactică. Cu Salvador Dali, imrurile stau astfel. El cunoaștee bine" atît practic cît și teorta culinară. Cu atît mai mult ziarul francez „LE FIGARO"nsideră un adevărat geniu. e scrie „LE FIGARO" despre ilustru specialist":

„Recent, Salvadăi a profitat de o călătorie fulgParis pentru a-și prezenta cu nompă viitoarea sa lucrare: crare a apocalipsului după S|lon. Muncă supraomenească. e s-o recunoaștem, scrie ziai care, pentru suma modestă100 milioane de franci vechi, ermite peste cîteva luni unui ar luminat să intre în posesia | dintre cele șapte exemplare.

Pentru Salvadăli, continuă ziarul, se pune tiebi problema să experimenteze ublic un procedeu nou denum celor 666 de culori (cifră apocică). De fapt, cu ajutorul unei | de mină au fost pur și simplrivite vreo 50 de tuburi de culorre două foi de plexiglas. Rezulta— inform — urma să glorifice'ă comentarii) virtuțile artizanate Apoi s-a admirat aspectul ei: un vast panou, în mod soli impodobit cu un smarald cu de furculițe, cu două perle și cu tuțit de pește.

— Aceasta nu p să fie ceva, a remarcat un cunoșr, dar cîntărește totuși 35 kg...

In acest timp, e mai departe „Le Figaro", în ji lui Salvador Dali se îngrămădefotografii. Editorul, Joseph Forespunea tuturor din atelier:

— Indeosebi, să rideți, vă rog... Abțineți-vă să rîa cel puțin atît timp cît se fotografă...

După demonstra practică, Salvador Dali, potrivobiceiului său, a trecut la teorie:

— Brînza este ementul universal... Cel puțin înama amoniacală... De altfel, coînă el, am expediat recent la Ne York o omletă cu verdețuri care erge absolut singură...

Un murmur admrativ a străbătut o asistență alcătă pe jumătate din amatori de ală și pe jumătate din gastronomi. Restul recepției, scrie ziarul, s-a esfășurat într-un zgomot nemaipomnit.

De remarcat ele faptul, conchide ziarul, că acest ieniment istoric a avut loc în strad Salpêtrière, în acele clădiri în are marele profesor Charcot a trata mult timp, dar cu succes, afecțiunie mintale."

Frunzărind dosarul nr. 544

La 22 de ani după München — scria săptămînalul francez „France Nouvelle" — trupele germane ocupă din nou pămîntul nostru... A justifica această crimă ar însemna a proceda ca un nătîng care se aruncă în apă pentru a nu fi udat de ploaie". Iată însă că, în ciuda evidenței, au existat unii oameni care s-au aruncat în mlaștină... Unele ziare burgheze franceze au încercat să susțină că Gerhard Schirmer, comandantul unităților de parașutiști vest-germane, staționate la Mourmelon, ar fi un nevinovat mielușel. Minciuna este menită să justifice monstruoasa înțelegere intervenită între cercurile conducătoare franceze și militariștii de la Bonn. „Le Monde" — de exemplu — se căznea să demonstreze că în Franța nu ar fi venit acei germani care au contribuit la sugrumarea libertății și independenței țării ci că aceștia ar fi „alți" germani!

Adevărul despre Schirmer a ieșit însă repede la iveală.

Despre Schirmer s-au aflat o serie de lucruri deosebit de interesante cu prilejul cercetării dosarului nr. 544. In acest dosar se află actul de acuzare și crimele comise de acest criminal de război. Faptele de care s-a făcut vinovat acest fascist periculos sînt prevăzute la punctul „B", paragraful 1, articolul 2, din legea nr. 10 a Comisiei de control din Germania, din 20 decembrie 1945. Luat prizonier de armatele sovietice, judecat pentru crimele sale, el a fost condamnat de un tribunal al U.R.S.S. la 25 ani de închisoare. In 1956, în conformitate cu hotărîrea guvernului sovietic, el a fost predat autorităților vest-germane. Autoritățile de la Bonn l-au „iertat", însă pentru toate crimele săvîrșite. Chiar în același an el a fost reîncadrat în serviciul militar, iar în 1959 a fost avansat la gradul de colonel.

Răsfoirea filelor dosarului 544 arată clar ce criminal de război, ce fascist cu vechi state de serviciu a fost ales de către militariștii vest-germani pentru a conduce tabăra militară de la Mourmelon. In interogatoriul ce i s-a luat în urmă cu 15 ani, el recunoaște că a fost recrutat în partidul hitlerist în 1936 și că a educat pe membrii partidului hitlerist „în spiritul devotamentului față de führer". După ce în 1936 a terminat o școală de polițiști a dat dovadă că „nu se teme de sînge" și a devenit rapid inspector șef în poliția berlineză.

După dezlănțuirea criminalului război antisovietic, Schirmer a fost trimis pe front și a început să împuște și să spînzure. Schirmer s-a socotit elev al generalului german von Lochow care aprecia că „armata care ia prizonieri își creează greutăți". In anul 1944, Schirmer fusese avansat la gradul de locotenent-colonel și comanda un regiment din divizia 56 de infanterie. Există numeroase mărturii cu privire la acțiunile pe care le-a întreprins în această calitate. Soldații din această divizie, care au fost luați prizonieri de armata sovietică, au arătat cum comandanții de regimente atițau în rîndurile trupei cele mai josnice instincte pentru a asasina populația civilă. Wilhelm Walter, fost soldat în această divizie, povestea: „Eram învățați să înăbușim în noi orice sentimente omenești și să prigonim fără cruțare pe locuitorii pașnici. Eu eram mitralior într-un detașament de represiune și pot să confirm că adesea noi împușcam oameni nevinovați".

Dar Schirmer nu a „activat" numai pe frontul de Est. El a recunoscut că detașamentul său a fost debarcat în Africa, în Franța, în Italia. El a mai participat și la sălbaticele atacuri ale aviației lui Göering împotriva orașelor lipsite de apărare din Belgia, Franța, Olanda, Grecia, Iugoslavia. De altfel, în 1940, el a primit și „Cupa de onoare pentru merite deosebite în războiul aerian".

Pentru „faptele sale de arme" el a fost decorat cu numeroase ordine hitleriste. Pentru participarea la Anschlussul din Austria și la ocuparea Cehoslovaciei a primit o medalie. Pentru participarea la războaiele „fulger" din occident a primit două cruci de fier cl. I-a și a II-a. In total el a primit nouă ordine hitleriste. Deși la unul din interogatorii el nu a vrut să răspundă la întrebarea cînd și ce decorații a primit de la Hitler, adevărul nu a putut fi tăinuit multă vreme. La dosarul criminalului de război Schirmer se găsește și o fotografie în care se vede cum Hitler îi strînge mîna...

Astăzi Schirmer se găsește în Franța.

După ce a fost luat prizonier, decorațiile hitleriste i-au fost confiscate. Cincisprezece ani după aceea, cînd din nou a pășit pe pămîntul Franței, Schirmer și-a agățat pe veston insignele vechilor ordine.

La Mourmelon, în fruntea unor unități ale noului Wermacht el visează astăzi ca pe piept să-i fie atîrnate alte tinichele. Intre timp, vorbește — după cum i s-a recomandat — numai despre pescuit. Despre trecutul lui fascist el tace însă ca peștele. In locul lui vorbesc însă faptele, documentele.

Eugen PHOEBUS

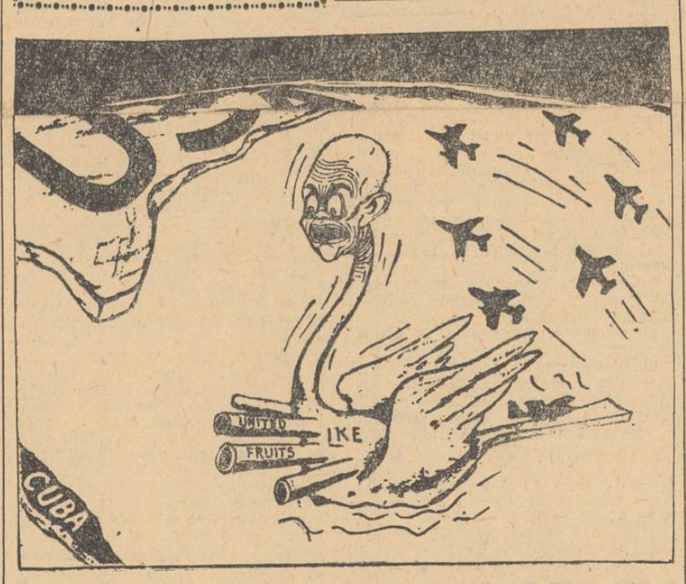

CINTECUL LEBEDEI

Desen de Canova din ziarul italian „L'Unita"

Ziarele londoneze de seară își majorează prețurile

Cele două ziare londoneze de seară „Evening Standard" și „Evening News", scria recent ziarul francez „Le Monde", au anunțat majorarea prețului de vînzare de la 2,5 pence la 3 pence. Se pare că această majorare se va generaliza curînd. Ziarele de duminică ar urma să-și mărească prețul în primăvară de la 4 la 5 pence, iar ziarele de dimineață își vor majora și ele prețul cu jumătate de penny.

Situația presei britanice rămîne așadar destul de nesigură, în ciuda tirajelor și a unui volum mare de publicitate. Intr-un raport al directorilor săi, grupul Beaverbrook constată că sporirea veniturilor cu 3 milioane de lire abia a fost în măsură să acopere o creștere a costului de producție de 3.100.000 lire.

In afară de aceasta, presa de seară trebuie să facă față unor dificultăți care îi sînt proprii. Tirajul său general a scăzut. Intre anii 1954—1960 cele trei ziare de seară care apăreau la Londra au pierdut 820.000 de cititori, pierdere din care ziarul „Star" nu și-a revenit.

Majorarea prețurilor va însemna însă o reducere a numărului cititorilor.

Săptămîna

Ar fi necesar un calcul mai mult sau mai puțin complicat pentru a determina cu exactitate momentul în care, într-un colț sau altul al pămîntului, este recepționat un eveniment istoric, epocal, care privește soarta și interesele vitale ale întregii omeniri. Soarele nu răsare și nu apune peste tot în același timp; deși a început explorarea infinitului cosmic, mai pot fi găsite încă, în limitele bine precizate ale pămîntului, spații imense unde mijloacele moderne de comunicare (radio, telegraf, telefon, ziare) nu sînt cunoscute. Iată cauze care complică calculele.

Există însă un mijloc de comunicare care nu ține seama de astfel de piedici și simplifică datele problemei pentru că istoricește vorbind străbate distanțele cu iuțeala fulgerului: *adevărul.*

„Reprezentanții partidelor comuniste și muncitorești..." cu aceste rînduri în zorile unei zile din săptămîna întîia a lui decembrie 1960 și-au început călătoria în lume cele aproape 20.000 de cuvinte care alcătuiesc istorica Declarație a consfătuirii partidelor comuniste și muncitorești, esență concentrată a înțelepciunii colective a celei mai înaintate părți a omenirii, puternicul și atotbiruitorul adevăr al epocii contemporane.

La Whitehall (Ministerul Afacerilor Externe al Angliei) în birouri capitonate unde nu pătrunde nici cel mai mic zgomot, ca de altfel și în alte cancelarii occidentale, experții „salvării" capitalismului și cei ai anticomunismului își apleacă și ei ochii asupra acestor cuvinte. Așa ne asigură diferiții purtători de cuvînt ai cancelariilor respective, cînd răspund la întrebările corespondenților, scurt și evaziv: „Documentul se studiază".

Undeva, într-o casă bătută de nevoi, pe care aceiași corespondenți nu au asaltat-o niciodată în căutare de noutăți, la marginea metropolei, sau într-unul din orășelele însetate de lumină ale Asiei, sudului Americii, Africii, un tînăr extenuat de muncă citește și recitește aceleași cuvinte. De fapt, în asemenea locuri prinde contur istoria, pentrucă aci cuvintele adevărului sînt pătrunse cu ochii vitorului, pe cînd „experții" cancelariilor susamintite le adulmecă cu ochii trecutului.

De altfel viața, în această săptămînă, ca și în mii de săptămîni ce vor urma, și-a asumat sarcina de a sublinia adevărurile acestui document.

Ne oprim asupra cîtorva sublinieri.

Cu voce mai mult sau mai puțin tare

Într-o după amiază în timp ce primul ministru Macmillan privea spre banca opoziției curios să afle cu ce întrebări îl vor mai sîcîi oponenții săi, de pe băncile propriului partid porni o întrebare mai mult decît enervantă:

Sir Harry Legge-Bourke: *„Care este politica guvernului majestății sale în legătură cu contopirea Angliei cu Statele Unite?".*

D-nul Macmillan, enervat, răspunde că întrebarea se bazează probabil pe informațiile cu privire la o declarație în acest sens, pe care el ar fi făcut-o în cadrul unei convorbiri particulare. „Nu am făcut o asemenea declarație" — afirmă primul ministru englez. Dar adaugă că el a preconizat din totdeauna ca occidentul „să se unească mai strîns" în lupta împotriva comunismului și că în acest scop „trebuie să tindem la evitarea politicii naționale care acționează împotriva acestui obiectiv. Aceasta este de fapt — a încheiat d-nul Macmillan — *doctrina interdependenței pe care adesea am subliniat-o".*

Scandalul a devenit public în momentul cînd alt deputat conservator, lordul Lambton, a publicat un articol într-un ziar dezvăluind că într-o convorbire confidențială avută cu corespondenții americani la Londra, d-nul Macmillan a vorbit despre o eventuală contopire a Angliei cu S.U.A. Acest articol a produs vîlvă și nemulțumire în Anglia. In parlament Macmillan a desmințit în așa fel declarația încît mai mult a întărit-o. Pentru că în contextul unui asemenea scandal, declarația că politica „interdependenței" înseamnă de fapt renunțarea la obiective politice naționale nu poate decît să încurajeze bănuielile. Același lucru se poate spune și despre „ajutorul" dat d-lui Macmillan de ziaristul englez Walter Terry, care în ziarul „Daily Mail", căuta să liniștească rîndurile conservatorilor turbulenți spunînd că de fapt d-nul Macmillan nu a făcut decît „să gîndească cu glas tare" (adică s-a lăsat furat de imaginație), vorbind în „termeni generali, despre ceea ce s-ar putea întîmpla peste cîteva decade". Ce-i drept, frumoase planuri de viitor pentru unii exponenți ai burgheziei engleze, care în momentele cînd visul și imaginația îi fură, nu pot decît să întrevadă integrarea fostei metropole sub aripile protectoare ale fostei colonii.

Acest fel de a „visa" reflectă neliniștea unor exponenți ai claselor dominante din statele capitaliste dezvoltate, în fața viitorului, a creșterii avîntului revoluționar în întreaga lume. Ei merg pe calea sacrificării suveranității propriei țări, scontînd să înăbușe cu ajutorul monopolurilor americane forțele revoluționare de eliberare, să împiedice lupta maselor pentru progres social.

Sînt simptomatice pentru aceeași stare de spirit două editoriale ample publicate în ziarul londonez „Times" care gîndesc și ele puțin „cu voce tare".

„Times" constată că lumea este în puternică schimbare, că comunismul exercită o înrîurire tot mai mare, că pozițiile occidentului colonialist se dizolvă una după alta. „Să nu intrăm în panică" exclamă „Times". „Bătălia nu este nici măcar pe jumătate pierdută". Ce naivă consolare! Bătălia e pierdută. Istoria și-a spus cuvîntul. „Times" constată că puterile occidentale vrînd-nevrînd, trebuie să accepte întrecerea economică, pentru că „a încerca să pună o frînă artificială acestei rivalități, ar însemna pentru ele, în cele din urmă, pierderea cursei".

„Times" afirmă că la baza competiției dintre sisteme trebuie să stea ideile, și că occidentul ar trebui în acest scop să creeze, în consecință, un fel de „Commonwealth al dreptului omului".

Dar chiar și „Times", conservatorul și seninul „Times" începe să se îndoiască de eficacitatea succesului „filozofiei Occidentului". „Cînd întreprinzătoarea Americă — scrie „Times" — este murdărită de ciocniri rasiale; cînd planurile președintelui de Gaulle pentru Algeria sînt umbrite de cunoașterea torturării suspecților; cînd prizonierii sînt ciomăgiți în lagărele din Kenya — principalul pericol nu îl reprezintă faptul că astfel sînt inminate adversarului argumente pentru propagandă, ci faptul că respectul și încrederea popoarelor occidentale sînt spulberate". De fapt, viața este aceea care arată oricărui om cinstit că sistemul capitalist și-a trăit traiul. Acest proces de lămurire nu poate fi oprit de apărătorii acestui sistem nici cu planurile pe care „le gîndesc cu voce tare", nici cu cele care „le gîndesc cu voce mică", în ascuns, în Consiliile secrete.

Cu vocea înăbușită

Miercuri dimineață (ora New York-ului), cînd președintele Consiliului de Securitate a declarat deschisă ședința convocată cu scopul de a lua măsuri urgente în legătură cu ultimele evenimente din Congo, delegații S.U.A., Franței și Angliei au făcut eforturi disperate pentru a împiedica discutarea neîntîrziată a acestei probleme. Voiau să procedeze în Consiliul de Securitate așa cum a procedat omul lor Mobutu în Congo, arestînd pe Lumumba: să pună un căluș în gură glasurilor care demască colonialismul și cer lichidarea lui. Acest lucru nu a fost posibil în Consiliul de Securitate și cu atît mai puțin nu este posibil în Congo.

Intr-o noapte, cu mai multe zile în urmă, în timp ce asupra Leopoldville-ului se revărsa o îmbelșugată și zgomotoasă ploaie ecuatorială, în casa lui Kasavubu toată floarea colonialiștilor și lacheilor lor din Congo (circa 250 de invitați) petrecea sărbătorind „reintoarcerea triumfală" a lui Kasavubu de la New York. Cînd recepția era în toi, un fior rece a străbătut adunătura. Cineva adusese vestea că primul ministru Lumumba dispăruse de la locuința sa unde era încercuit. Petrecerea s-a spart. Le era teamă că Lumumba în libertate, cu sprijinul popular, va pune capăt dezmățului colonialist. După o urmărire de cîteva zile, l-au prins, l-au bătut, l-au legat. Dar chiar după ce l-au aruncat în închisoare le este frică de el pentru că Lumumba a devenit un simbol al mișcării de eliberare din Congo, mișcare al cărui glas nu poate fi cu nici un chip înăbușit.

„Chiar și ca prizonier, Patrice Lumumba — scrie din Leopoldville corespondentul ziarului „New York Times" — are toate șansele de a cîștiga titlul de „om al anului" pe acest continent".

Echipa de mobuți ai colonialiștilor s-a gîndit mai întîi să-i organizeze un proces public. Dar corespondenții americani semnalează că „regimul militar presimte că un proces public va da lui Lumumba un prilej de aur pentru exercitarea primejdiosului său talent de a influența mințile congolezilor".

„Să-l ținem închis cît mai mult" — a exclamat un mobutist mai răsărit. Dar după cum relatează corespondentul Paul Hofman, unii dintre „oamenii regimului" își dau seama că în „izolata celulă a închisorii, Lumumba ar putea deveni un mit asemenea lui Jomo Kenyatta, conducătorul mișcării Mau Mau din Kenya".

Același Hofman constată că „sprijinul acordat lui Lumumba este puternic în sînul diferitelor grupuri etnice", pentru că el a știut, contrar lui Kasavubu să devină „simbolul naționalismului" și o „figură formidabilă în politica congoleză și africană".

Lumumba zace maltratat în închisoare. Glasul său este înăbușit. Dar mobuții și stăpînii lor tremură de frică.

Nici manevre avocățești la O.N.U., nici tancuri și mitraliere în colonii, nimic nu poate stăvili valul luptei de eliberare națională să se ridice cît mai sus, și să spele de pe puntea corăbiei contemporane pe asupritorii popoarelor.

N. LUPU

DE PRETUTINDENI

INTR-O arhivă din R. S. Cehoslovacă, a fost găsită o piesă de teatru, pînă acum necunoscută, de Calderon de la Barca, „El Grand Duque de Gandia", despre existența căreia nu se știa decît dintr-o însemnare făcută de însuși marele dramaturg spaniol. Piesa va fi editată de către Academia de științe cehoslovacă.

CU PRILEJUL sărbătoririi Independenței Republicii Mali, care va avea loc la 17 ianuarie 1961, la Dakar se va desfășura Primul festival internațional al artei negre. Festivalul va fi organizat sub conducerea guvernului din Mali, în colaborare cu scriitorii și artiștii tinerei republici africane.

UN FOTOGRAF a surprins scena idilică din cliseul de mai jos, la marginea unei plantații de fructe din colonia britanică Uganda. O fe-

meală de elefant arată puiului ei cum să mănînce delicios desert din butoiul de benzină scos la reformă, unde muncitorii de pe plantații aruncă fructele prea coapte, care nu mai rezistă la transport.

IN ORAȘUL francez Marmande, a făcut recent mare senzație felul în care cățeluța Fanny l-a salvat de la moarte pe stăpînul ei Pierre Casse. Pe cînd acesta lucra în grădina casei sale cu o mașină de stropit electrică, s-a produs un scurt circuit în urma căruia curentul electric a început să se descarce în corpul său fără ca el să se poată desface de mașină. Fanny, înțelegînd că stăpînului ei i se întîmplă ceva rău, a început să tragă de hainele lui cu dinții, reușind pînă la urmă să-l desprindă de mașină. După ce Pierre Casse a căzut jos în nesimțire, Fanny s-a repezit la vecini și, alarmîndu-i prin lătratul ei, i-a adus la locul accidentului, de unde l-au transportat pe Casse la spital.

SAVANȚII sovietici, participanți la cercetările în Antarctica, au constatat existența a 30.000 de icebergui în jumătatea de răsărit a Antarcticei. Conform calculelor, conținutul de apă al acestor munți de gheață reprezintă cam de 15 ori cantitatea de apă care se scurge anual pe uriașul fluviu Volga.

DUPĂ SAPATURILE întreprinse în apropiere de Roma, arheologul suedez Gjerstad, a ajuns la concluzia că începuturile existenței acestui oraș istoric trebuie căutate într-un trecut mai îndepărtat decît anul 753, recunoscut oficial drept an al întemeierii Romei. El a constatat că în aceste locuri au trăit aproximativ, în anul 1.400 î.e.n., „apeniții", un popor destul de puțin cunoscut în istorie.

UN COLECTIV de constructori de la studioul cinematografic „A. P. Dovjenko" din Kiev în colaborare cu un grup de specialiști din Moscova au realizat aparatul de filmat „Drujba". Aparatul a fost construit de uzina de specialitate „Maskinap". „Drujba" (modelul US-2) este superior aparatului similar produs de firma americană „Mitchell". El este destinat turnărilor sincronizate de filme în culori și alb-negru, de format clasic sau pentru ecran lat. El poate fi folosit pentru filmările în natură și în studio.

PERSONAJUL din cliseul de mai jos este un grafician olandez, în vîrstă de 22 de ani, pe nume Adrien Loos, care a luat hotărîrea să facă ocolul lumii în trăsurica din fotografie trasă de măgărușa Giulietta, cu care parcurge circa 30 km. pe zi. In cursul originalei sale călătorii, Loos intenționează să culeagă idei

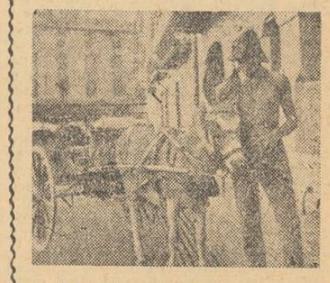

pentru reclame cu a căror desenare se îndeletnicește. La patru luni după „startul" său din Amsterdam, desenatorul olandez a sosit cu Giulietta lui în localitatea Perpignan din sudul Franței.

REVISTA satirică franceză „Canard Enchaîné" a comentat prin următoarele două propoziții lapidare, rezultatul alegerilor prezidențiale din S.U.A.: „Ah, fericiții americani! Ei nu-l mai au pe generalul lor!"...

IN GARDEROBA cetățenilor din Lima, capitala statului Peru, nu figurează impermeabilul. Potrivit datelor statistice în Lima cad anual 37 mm de precipitații. Insă nu este ploaia pe care o cunoaștem noi ci un fel de burniță măruntă. In schimb, odată la cîțiva ani la Lima plouă din abundență. In asemenea cazuri ploaia deși de scurtă durată la uneori proporțiile unei catastrofe.

Giberelina românească

De mult timp, cultivatorii de orez din Japonia au observat că uneori plantele sînt atacate de o boală (numită Bakanae) ale cărei cauze erau necunoscute. Orezul începea să crească intens, depășea cu mult dimensiunile normale și apoi, în scurtă vreme, se usca fără să rodească. Acum circa 60 de ani, în urma unor cercetări intense, un savant japonez a descoperit o ciupercă — Giberella Fujikuroi — care provoca îmbolnăvirea. Un timp, cercetările în acest domeniu au stagnat iar mai tîrziu, reluîndu-se, se fac culturi cu filtratul ciupercii, obținîndu-se prin izolare Giberelina A, Giberelina A_2 și A_4. Abia în 1954 se izolează acidul giberelic (sau Giberelina A_3). S-a dovedit că toate aceste substanțe sînt puternici stimulatori ai creșterii și dezvoltării plantelor. S-a descoperit, de asemenea, că ele se pot obține și din plante superioare (fasole, grîu).

Cercetările ulterioare au demonstrat că Giberelina este, de fapt, un hormon vegetal, și nu un simplu factor stimulativ cum se credea pînă atunci. Giberelina începe să fie socotită ca un adevărat principiu natural.

Tratînd cu Giberelină diferite plante s-a observat că aceasta influențează în mod pozitiv creșterea și dezvoltarea lor, unele plante bianuale putînd înflori și da fruct încă din primul an. Giberelina nu are însă efecte egale asupra tuturor plantelor. Experiențele făcute în U.R.S.S. au arătat că la porumb se poate obține un spor de producție la masă verde de 61,2 la sută și o creștere a știuleților de 43,1 la sută. La trifoi — raportat la substanța uscată — 50 la sută. Producțiile de mărar, pătrunjel, salată verde sporesc cu 100 la sută. Strugurii își dublează greutatea. Se preconizează procese rapide de creștere la sfecla de zahăr, pomi fructiferi, păduri, etc.

★

La Institutul de Cercetări Chimico-Farmaceutice din București, în anul 1959, s-a început studierea Giberelinei la secția de biosinteză.

Colectivul de specialiști a avut în față sa cîteva obiective principale: Stabilirea condițiilor fizico-chimice optime de păstrare a proprietăților biosintetice ale microorganismelor producătoare — ciupercile Giberella Fujikuroi; Găsirea mediului de cultură cel mai economic, de cea mai înaltă productivitate. Apoi, în fază superioară, izolarea Giberelinei din lichidul de cultură. La această ultimă fază, cercetătorii români au aplicat o metodă cu totul originală.

A urmat o muncă minuțioasă în vederea obținerii Giberelinei în stare solidă. Acum, ea se prezintă sub forma unui praf alb, cu proprietăți deosebit de prețioase.

Giberelina a fost experimentată cu rezultate pozitive pe soia și sfeclă de zahăr la Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu" din București. Concomitent, s-au făcut experiențe și la Institutul de Cercetări Horti-Viticole, la Institutul Agronomic „Petru Groza" din Cluj, etc.

*

Calculele economice au arătat că producerea Giberelinei este rentabilă; de asemenea, ele au arătat importanța ei deosebită pentru mărirea recoltelor, pentru ameliorarea diferitelor soiuri. Faza cercetărilor de laborator a fost depășită iar în anul 1961, pentru prima dată, Giberelina românească va intra în producție.

Elisa MADOLCIU

SERVICIUL TELEFONIC INTERURBAN AUTOMAT

În Uniunea Sa fost dat în exploatare unu telefonic automat între N și Leningrad, în așa fel încît un abn Moscova poate chema orice abonat Ningrad fără ajutorul operatoarelor iste. Este prima oară cînd se stabil serviciu telefonic automat permanen distanță așa de mare. Este interesa că tot în mod automat se înregistri durata convorbirii. Dar cum se că o astfel de convorbire? De exemp abonat din Moscova, care dorește ne un abonat din Leningrad, formează numărul său propriu, număr pe care fică automat centrala. Dacă numărul propriu al abonatului format corect se stabilește legătura urbană și în receptor se obține „tonul t". Dacă numărul propriu al abonatului format corect în aparat sună tonul t". Dacă numărul chemat. În mo în care abonatul chemat răspunde, se înregistrează automat pe o bandă de hîrtie și timpul începerii convorbirii. La încheierea convorbirii, cînd unul din abonați închis aparatul telefonic, se înregistrează automat și timpul sfîrșitului convorbirii.

Știați că...?

... descoperirea unor bogate zăcăminte de diamante în nordul U.R.S.S. (R.S.S.A. Iakută) va da posibilitatea industriei sovietice să sporească de 15—16 ori extracția de diamante în cursul septenalului? Lucrătorii însă din această ramură industrială și-au luat angajamentul să sporească extracția de diamante în această perioadă de 20 de ori. Datorită acestui lucru, pînă la sfîrșitul anului 1965 Uniunea Sovietică va spori de cîteva sute de ori folosirea diamanteior la prelucrarea sculelor și a pieselor din aliaje dure.

... în cei 40 ani de existență a Kazahstanului sovietic aici au apărut peste 50% din toate orașele republicii și patru cincimi din numărul total al așezărilor muncitorești? În cele 44 de orașe ale republicii și în așezările muncitorești locuiesc peste 4 000 000 de oameni, adică aproape o treime din întreaga populație a republicii.

... în capitala R. S. Cehoslovace — orașul Praga, sînt concentrate aproape 10% din toate întreprinderile industriale ale țării, adică cca. 160 de unități? Fiecare al cincilea locuitor al capitalei cehoslovace (populația Pragăi este de 1.000.000 oameni) este ocupat în industrie. De menționat că mai bine de jumătate din numărul întreprinderilor din Praga sînt unități constructoare de mașini și sînt concentrate în special în nord-estul și sud-vestul orașului. Aceste întreprinderi dau aproape 13% din volumul global al producției industriei construcțiilor de mașini.

... Uniunea Sovietică ocupă primul loc în lume în ceea ce privește lungimea liniilor aeriene? Avioane cu reacție și turbopropulsoare rapide zboară acum pe mai mult de 100 de linii aeriene principale interne care leagă Moscova cu marile orașe ale U.R.S.S. Avioanele flotei aeriene civile sovietice efectuează curse regulate pe mai mult de 20 de linii aeriene internaționale.

Discurs pietonului

(Urmare din pag. 1-a)

modernizare! — consimțea bucureșteanul, sfîndu-se la stilul nou al clădirilor sau speriat de viteza automobilelor înmulțite, — numai să nu i se știrbească lui... tabietu, nonșalanța. Cei din generația mea își amintesc bozumflarea cu care el a primit să bucherisească abecedarul umblatului pe străzile barate de „lanțuri". Sau uimirea cu care a întîmpinat apariția „stop-ului", primele acte de autoritate ale agentului de circulație.

Mai apoi, după 23 August 1944, energii tinere au venit să învioreze vlaga orașului anemiată de hemoragia războiului. Orașul a purces să se înfiripe, să se înzdrăvenească. Brigadierii au pus brațul lor vînjos ca să-i grăbească metamorfoza, muncitorimea îi construiește conturul definitiv, umplînd vidurile, spațiile virane, ridicînd cartiere noi, somptuoase. Pentru nimeni sensul acestor prefaceri rodnice nu mai este opac, și îmi ziceam că un singur examen îți mai rămîne ție, pieton codaș, ca să te promovezi complet în actualitate. Un examen de disciplină.

Am avut impresia că te-ai dat pe brazdă și eram cît pe ce să-ți acord nota zece la conduită, dacă niște filme documentare nu te-ar fi scărmănat, și pe bună dreptate. Carevasăzică tot stai prost cu „codul bunului pieton". Nu l-ai prins. Ești încă stîngaci. Participi la simfonia orașului cu o notă falsă. S-ar zice că acest spectacol al străzii e încă pentru tine o fantezie de desen animat. Că pășind cu candoare în iureșul de afară, ești convins că nu ți se va întîmpla nimic rău: tramvaiul gata să te calce va cîrmi brusc pe altă șină, la un metru de făptura ta; automobilul va sări peste tine, lăsîndu-te nevătămat și senin în mijlocul bulevardului; motociclistul „ștergîndu-ți" cu bolidul său pulpana paltonului, îți va băga, din goană, în mînă, un buchețel de violete...

★

Iată, trebuie să reiau un dialog pe care începusem să-l consider anacronic. Cu tine, cu automobilistul, cu motociclistul. Și eu care te credeam pătruns definitiv de „spiritul urbanistic" al epocii pe care o trăim. Ți-am vorbit odată de un eminent urbanist care s-a străduit să găsească o soluție spinoasei probleme a circulației în marile orașe, ce dă atîta de furcă specialiștilor. El o considera desăvîrșită în armonia geometrică a cetății moderne, nu prin contribuția *exclusivă* a mijloacelor optice sau acustice automate,—destinate să reglementeze traficul în centrele aglomerate. Aceste mijloace ar avea succes, spunea, dacă mișcarea unui oraș mare ar putea fi închipuită ca o scenă în care „intrările" se succed mecanic, într-o cadență cunoscută, invariabilă.

În teorie, această cadență în viața unei metropole există, fiindcă e de presupus că activitatea populației e organizată și direcționată, străzile neconstituind decît „momentul" de translație între domiciliu și birou sau atelier. Aceste momente fiind cunoscute, ca fluxul și refluxul mării, cît de lesnicioasă devine chestiunea circulației publice, dacă fiecare un orar unic și rigid pune dintr-o dată în mișcare în sensuri mereu aceleași masele de oameni.

În teorie numai, în realitate e altminteri. De aceea urbanistul nu întrevede soluționarea ideală a problemei numai în sistemul de dirijare tehnică, oricît de perfecționat — ci în *„spiritul urbanistic"* al cetățenilor. Acestora le revine în prima și ultima analiză, prin asimilarea cîtorva principii esențiale de conduită, — răspunderea rîndurilor sortită să nu știrbească euritmia orașului modern, intercalîndu-se armonios în tabloul lui.

Pătrunzîndu-se de acest spirit urbanistic, cheia ordinei obștești, cetățenii își vor fi însușit o disciplină care să chezășuiască echilibrul permanent al vieții orașului unde locuiesc. Al orașului lor. Al tău, incorigibil pieton, împachetat în vată, cum mi te-a arătat filmul, după un „pas greșit" făcut pe strada pe care gonește adversarul tău cu motocicleta.

E. Brunea—FOX

— Plîngi, te doare?
— Mă doare că mi s-a stricat motocicleta!...

Desen de Gh. CHIRIAC

Un nou procedeu de transmitere a comunicărilor la mari distanțe

V. Boitou, colaborator al Institutului de radiotehnică și electronică al Academiei de științe a U.R.S.S. examinează noul procedeu de transmitere a comunicărilor la mari distanțe cu ajutorul unor tuburi metalice. Se pot transmite astfel în mod simultan zeci de programe de televiziune, zeci de mii de comunicări telefonice și un mare număr de semnale de comandă automată.

Acest gen de legătură permite schimburi de programe de televiziune între marile orașe, automatizarea comunicațiilor telefonice interurbane și coordonarea funcționării întreprinderilor industriale cu comandă automată.

Verificați-vă cunoștințele

1. Cînd este noaptea cea [illegible] a anului?

a) 21 septembrie b) 21 octombrie c) 21 noiembrie d) 21 decembrie.

2. Care pasări au aripile acoperite de pene mici în formă de solzi, ajutîndu-le la mișcarea rapidă sub apă?

a) Pelicanii b) albatroșii c) pinguinii d) pescărușii.

3. Care este cel mai mare tablou în ulei cunoscut în istoria artelor?

a) „Paradisul" de Tintoretto b) „Cina cea de taină" de Leonardo da Vinci c) „Rondul de noapte" de Rembrandt d) „Cruciații la Constantinopol" de Delacroix.

4. Care compozitor celebru a scris și textul operelor sale muzicale?

a) Ceaikovski b) Wagner c) Rossini d) Verdi.

5. Cum se numește membrana cu o mare cantitate de pigmenți care dau culoare ochiului?

a) retina b) sclerotica c) irisul d) coroida.

6. Care este cea mai veche carte tipărită în limba română?

a) Biblia de la București b) Biblia de la Șaguna c) Biblia de la Blaj d) Biblia de la Bucov.

7. Cine a fost, în mitologie, Argus?

a) un zeu cu două fețe b) un uriaș cu un ochi c) un uriaș cu o sută de ochi d) un monstru marin.

8. Din care țară provine tenisul?

a) Anglia b) Italia c) Franța d) Danemarca.

9. Ce știință a studiat marele scriitor francez Corneille, înainte de a se consacra literaturii?

a) chimia b) agronomia c) istoria d) dreptul.

10. Dintre algele vegetației acvatice, care sînt cele mai mari, putînd ajunge la o lungime de 400—500 m?

a) algele roșii b) algele brune c) algele verzi d) algele albastre.

RĂSPUNSURI:

1. — d; 2. — c; 3. — a; 4. — b; 5. — c; 6. — a; 7. — c; 8. — b; 9. — d; 10. — b.

IN MIEZUL VIEȚII

(Urmare din pag. 1-a)

vadă viitoarele proiecte ale studioului și să filmeze în timp util ceea ce va fi gata deseori înainte de termen. Filmul dedicat hidrocentralei „V. I. Lenin" de la Bicaz, care este prevăzut în planul anului viitor, dispune de pe acum de imagini realizate în diferite etape ale construcției de către operatorii studioului „Al. Sahia". Demolarea unor străzi și cartiere vechi cum sînt cele din groapa Floreasca există resturi din cei mai vechi munți?

a) Dobrogea b) Banat c) Transilvania d) Moldova.

7. Cine a fost, în mitologie, Argus?

a) un zeu cu două fețe b) un uriaș cu un ochi c) un uriaș cu o sută de ochi d) un monstru marin.

8. Din care țară provine tenisul?

a) Anglia b) Italia c) Franța d) Danemarca.

9. Ce știință a studiat marele scriitor francez Corneille, înainte de a se consacra literaturii?

a) chimia b) agronomia c) istoria d) dreptul.

10. Dintre algele vegetației acvatice, care sînt cele mai mari, putînd ajunge la o lungime de 400—500 m?

a) algele roșii b) algele brune c) algele verzi d) algele albastre.

RĂSPUNSURI:

1. — d; 2. — c; 3. — a; 4. — b; 5. — c; 6. — a; 7. — c; 8. — b; 9. — d; 10. — b.

IN MIEZUL VIEȚII

(Urmare din pag. 1-a)

vadă viitoarele proiecte ale studioului și să filmeze în timp util ceea ce va fi gata deseori înainte de termen. Filmul dedicat hidrocentralei „V. I. Lenin" de la Bicaz, care este prevăzut în planul anului viitor, dispune de pe acum de imagini realizate în diferite etape ale construcției de către operatorii studioului „Al. Sahia". Demolarea unor străzi și cartiere vechi cum sînt cele din groapa Floreasca cu cineaști și, ca o verificare, după realizarea filmului, cu spectatorii. În acest sens, funcționează în cadrul studioului un consiliu artistic alcătuit din cei mai buni regizori și operatori, iar de la caz la caz sînt antrenați consultanți din diferite ramuri ale științei (pentru filmele de popularizare). Și publicul influențează producția studioului prin sugestiile exprimate în consfătuiri asupra tematicii și calității filmelor. Nu de mult, muncitorii de la uzinele „Semănătoarea" și „Tudor Vladimirescu" și-au putut spune părerea despre filmul „Ce-ar fi dacă (despre economiile de metal). Constituiri asemănătoare, precedate de proiecții, au avut loc cu utemiștii din raionul Tudor Vladimirescu și cu studenții de la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu". La studio se primesc, nu rareori, scrisori de mulțumire. O astfel de scrisoare a sosit chiar zilele trecute din partea fabricii de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej". În ea se spune: *„vă mulțumim pentru ajutorul pe care ni l-ați acordat în cei zece ani de activitate și solicităm și în viitor sprijinul dv."*.

O imagine pitorească din documentarul „Din Făgăraș la Piatra Craiului"

așteaptă, de asemenea, în arhiva studioului, sub formă de imagini, altă peliculă pe care se va înregistra noua amenajare a acestor locuri. Fără îndoială, pentru că așteptarea nu va fi lungă, aceiași cineaști vor avea în curînd bucuria de a ne povesti istoria nouă a unor locuri vechi... Spiritul de prevedere constituie pentru cineaștii studioului „Al. Sahia" nu numai un îmbold de a cerceta noul în viață cu ochi ageri și de a-l înregistra pe retina sensibilă a aparatului de filmat. El slujește de minune și colaborării studioului cu instituțiile specializate (S.R.S.C., I.R.R.C.S., Academia R.P.R. etc.), sau cu publicul spectator. Elaborarea planurilor tematice, realizarea filmărilor pe teren sau în condiții tehnice deosebite, precum și obținerea unei largi accesibilități educative a subiectelor dificile, pretinde o consultare prealabilă cu oameni de știință, angajamentul să sporească extracția de diamante în această perioadă de 20 de ori. Datorită acestui lucru, pînă la sfîrșitul anului 1965 Uniunea Sovietică va spori de cîteva sute de ori folosirea diamanteior la prelucrarea sculelor și a pieselor din aliaje dure.

... în cei 40 ani de existență a Kazahstanului sovietic aici au apărut peste 50% din toate orașele republicii și patru cincimi din numărul total al așezărilor muncitorești? În cele 44 de orașe ale republicii și în așezările muncitorești locuiesc peste 4 000 000 de oameni, adică aproape o treime din întreaga populație a republicii.

... în capitala R. S. Cehoslovace — orașul Praga, sînt concentrate aproape 10% din toate întreprinderile industriale ale țării, adică cca. 160 de unități? Fiecare al cincilea locuitor al capitalei cehoslovace (populația Pragăi este de 1.000.000 oameni) este ocupat în industrie. De menționat că mai bine de jumătate din numărul întreprinderilor din Praga sînt unități constructoare de mașini și sînt concentrate în special în nord-estul și sud-vestul orașului. Aceste întreprinderi dau aproape 13% din volumul global al producției industriei construcțiilor de mașini.

... Uniunea Sovietică ocupă primul loc în lume în ceea ce privește lungimea liniilor aeriene? Avioane cu reacție și turbopropulsoare rapide zboară acum pe mai mult de 100 de linii aeriene principale interne care leagă Moscova cu marile orașe ale U.R.S.S. Avioanele flotei aeriene civile sovietice efectuează curse regulate pe mai mult de 20 de linii aeriene internaționale.

MAGAZIN MEDICAL

SÎNGELE CONSERVAT

De cîțiva ani de zile conservat reprezenta o noțiune de domeniul fanteziei, el este astăzi, datorită școlii medicale sovietice, care a stabilit metode științifice de conservare, o armă terapeutică de prim ordin. În țara noastră sîngele conservat este pus gratuit la dispoziția bolnavilor, de către Stațiile de recoltare și conservare de sînge.

Înainte de transfuzie, spre deosebire de toate celelalte tratamente, este necesar să se ia o serie de măsuri obligatorii și speciale: determinarea grupului sanguin al bolnavului, probele de compatibilitate între sîngele conservat și sîngele organismului primitor, precum și indicația precisă de transfuzie, pe baza diagnosticului. Aceste precauțiuni sînt necesare deoarece orice nepotrivire între grupul sanguin al bolnavului și grupul sanguin al sîngelui conservat duce inevitabil la accidente posttransfuzionale.

Trebuie precizat că oamenii aparțin uneia dintre grupele sanguine principale: O I, A II, B III, AB IV; ei sînt Rh pozitivi sau Rh negativi. În practica transfuziei sînt importante în primul rînd aceste două sisteme sanguine: OAB și Rh.

După efectuarea probelor, sîngele conservat se administrează în perfuzii (transfuzii lente într-un ritm care să nu depășească 40—80 picături pe minut), cu ajutorul unei truse speciale. Prin introducerea lentă a sîngelui se înlătură posibilitatea reacționării bruște a organismului receptor, fapt care se poate întîmpla, chiar dacă sîngele este compatibil.

Terapeutica cu sînge conservat are ca scop să refacă mase circulantă în cazul hemoragiilor mari; să reducă stările anemice la bolnavii care urmează să fie operați; să excite măduva oaselor pentru elaborarea globulelor roșii în cantitate mai mare și de calitate mai bună; în fine, sîngele conservat prin aportul de proteine, hormoni, vitamine, săruri și alte principii vitale, provenite din organismul unui om sănătos, reprezentat prin donatorul de sînge, completează lipsurile din corpul bolnavului.

Sîngele conservat este deci un medicament complex, care adeseori nu poate fi înlocuit. El este însă în primul rînd constituit cu un medicament de urgență, deoarece, fără ajutorul lui, mulți dintre gravii accidentați, mamele cu nașteri grele și, în general, bolnavii care au pierdut la un moment dat o cantitate mare de sînge, sînt în pericol iminent de a-și pierde viața.

La noi în țară, pentru a se acoperi nevoile spitalelor, se recoltează anual de la donatori o cantitate echivalentă cu volumul a 8 cisterne de cale ferată. Sarcina de recoltare o au Stațiile de recoltare și conservare de sînge care sînt răspîndite în toate regiunile țării. În aceste unități sanitare, calitatea sîngelui este asigurată cu multă minuțiozitate prin consultația severă la care este supus donatorul de sînge, prin analizele variate de control și prin recoltarea sîngelui în flacoane speciale, în condiții de sterilitate perfectă.

Sîngele își păstrează starea lichidă datorită amestecării lui în timpul recoltării cu o soluție specială numită stabilizator. Flacoanele cu sînge astfel preparate se conservă în frigidere speciale, la o temperatură optimă de +4°. Prin această conservare, toate funcțiile biologice pe care le avea sîngele în organism sînt păstrate.

Dr. Al. THEODORESCU

Stomatitele — boli ale gurii

După cum se știe, cavitatea bucală este acoperită de o pieliță subțire (mucoasă) care se continuă înainte cu pielea buzelor, înapoi cu mucoasa faringiană. Această mucoasă poate fi sediul unor infecții numite stomatite care se fixează fie la nivelul limbii (glosite) fie la nivelul gingiilor (gingivite).

Stomatitele pot fi variate ca manifestări și intensitate datorită diferitelor cauze care le determină. Astfel, o constipație sau o iritație locală datorită unor medicamente sau alimente provoacă o stomatită caracterizată printr-o înroșire a mucoasei bucale, uscăciune, salivație exagerată și, uneori, dureri sau usturimi. În general, acest tip de stomatite se vindecă spontan. Stomatitele determinate de diferiți microbi și de lipsa de îngrijire a gurii și tratare a dinților care devin mici focare de infecție pot avea aspecte mai grave care merg pînă la dureri de deschidere a gurii și cu febră. Rănile care se observă pe mucoasa bucală, pe limbă și gingii sînt destul de grave. După caz, se va întrebuința ca tratament: badijonaj cu albastru de metilen în proporție de 1 la sută, soluție glicerinată de arsenic, gargară cu rivanol 2-4 la mie, sulfamide, injecții cu penicilină sau alte antibiotice mai puternice și în orice caz asanarea cavității bucale prin extracția resturilor radiculare și detartraj. În cazuri grave se face și un tratament chirurgical.

Stomatitele, așa numite aftoase, sînt răni ulceroase, rotunde care pot apare în cursul anumitor boli cum ar fi tulburările gastro-intestinale, constipația etc.

Aceste răni se vindecă spontan în 7—8 zile, însă pot fi tratate cu rivanol în proporție de 0,25 la mie sau atingeri cu nitrat de argint (2 la sută) la 2 zile. Pentru cazurile persistente sau care se repetă frecvent trebuie făcute unele tratamente generale cu extract de ficat, vitamina PP și, uneori, aureomicină 16—20 gr. (cîte 1 gr. pe zi), s.a.

O regulă generală pentru tratamentul și mai ales prevenirea oricăror boli ale gurii rămîne îngrijirea dinților în mod corect și asigurarea unei dezinfecții permanente a cavității bucale.

Dr. PESCARU

Interesant și util de știut

● EXISTĂ stări de alterare a senzației de gust, manifestate printr-o poftă de mîncare anormală pentru substanțe nutritive neobișnuite. Ele pot fi întîlnite atît la om cît și la animale. Astfel sînt cunoscute: osteofagia (mîncarea oaselor) la cornute, „carnivorismul" la erbivore, gusturile capricioase la femeile însărcinate. Aceste devieri ale apetitului sînt puse în legătură cu o nevoie a organismului de clorură de sodiu sau săruri minerale. Tot astfel se explică și faptul că în unele regiuni (de pildă în Brazilia) băștinașii sînt geofagi — adică consumă pămînt. În felul acesta ei își suplinesc sărurile de calciu, fier etc. absente din alimentație.

● NU ORICE accelerare a bătăilor inimii este un semn de slăbire sau de boală a inimii. De cele mai multe ori aceste accelerări resimțite de pacienți sub formă de „palpitații" sînt cauzate de o emotivitate exagerată sau de obiceiul greșit de a mînca mult și repede. Există persoane care au o constituție nervoasă de așa natură, încît la cel mai mic efort, sau la o enervare, inima bate de 100 sau 120 ori pe minut. În asemenea cazuri, este bine să se consulte un medic și în caz că acesta dă asigurări că „nu este nimic grav", pacientul să se convins că au are o inimă bolnavă, corectîndu-și felul de viață.

Tratamentul spondilitei anchilozante

Spondilita este o formă de reumatism inflamatoriu a coloanei vertebrale, care survine în special la bărbații tineri. Netratată, această boală duce la ancheloza coloanei vertebrale, cuprinzînd uneori și articulațiile periferice și determinînd astfel invaliditățî grave.

Pentru a se putea lupta cu succes împotriva acestei boli, diagnosticul trebuie pus cît mai devreme, înainte de a se fi constituit leziuni ireversibile. De aceea, este indicat ca tinerii care au dureri ale coloanei vertebrale să facă radiografia articulațiilor sacro-iliace pentru a surprinde boala încă de la începutul ei.

Nu dispunem în prezent de o metodă specifică de tratament sau de un medicament cu eficacitate deplină în această boală. Numai printr-un ansamblu de tratamente medicamentoase, fizioterapice și ortopedice aplicate cu tenacitate, putem ajunge la stabilizare care echivalează cu o vindecare clinică.

Îndată ce diagnosticul a fost pus, trebuie să învățăm bolnavul să respecte o serie de [illegible] venirea atitudinilor vicioase. Bolnavul nu trebuie obligat să stea numai la pat, decît în plin puseu evolutiv. În rest se recomandă o activitate fizică moderată, cu scurte perioade active întrețăiate de frecvente repausuri. Repausul se face culcat pe spate pe un pat tare, cu articulațiile în poziție de funcțiune (și nici decum în poziție antalgică). Trebuie interzis bolnavului să-și introducă perne sub genunchi (pentru ușurarea durerilor) ceea ce ar atrage riscul ca genunchii și șoldurile să se anchilozeze în flexie. Se va menține, prin saci de nisip aplicați sub tălpi, o poziție corectă a labei picioarelor (în unghiu drept).

Dacă inflamația e importantă, cu tendință la atitudini vicioase, se aplică bolnavului un gips circular, la nivelul articulației respective, imobilizînd articulația 3—6 zile într-o poziție cît mai apropiată de poziția de funcțiune. După acest interval se secționează gipsul bivalv, făcîndu-l astfel amovibil, ceea ce va permite mobilizarea zilnică a articulației mai întîi cîteva minute apoi, treptat, se trece la mobilizări active mai prelungite.

Gimnastica medicală în spondilite este de cea mai mare importanță, urmărind a menține o amplitudine normală a mișcărilor, a evita atrofiile musculare, retracțiile musculo-tendinoase și decalcifierea oaselor.

Röntgenterapia este unul dintre cele mai active tratamente în spondilită.

Dintre tratamentele medicamentoase amintim: ACTH, derivații cortizonici, Butazolidina și [illegible] foarte valoroase în stăpînirea puseului evolutiv de spondilită, dar care trebuie administrate numai sub control strict medical. În articulațiile cu inflamații și dureri rebele la tratamentele generale, se infiltrează Hidrocortizon sau Delta-hidrocortizon (intra-articular) cu bune rezultate. În formele de spondilită cu prinderea articulațiilor periferice, cu viteza de sedimentare accelerată și rezistente la röntgenterapie se pot indica sărurile de aur (Solganal) sau sărurile de cupru (Cupralen, Di. cupren, Ebesal).

Într-o fază mai bună, cînd semnele de evolutivitate s-au ameliorat sau au dispărut, se recomandă completarea tratamentului printr-o cură balneară. Bune rezultate se obțin în special în stațiunea „Victoria" prin băile în bazinele cu apă acratoterme slab radioactive. Spondilitele bine stabilizate pot beneficia și de cura în stațiunile Eforie, Techirghiol, Govora, Ocna Sibiului, Sovata, Herculane. Hitroterapia rece e contraindicată.

În acele forme de spondilită care au lăsat deformații și anchiloze în poziții vicioase, chirurgul ortoped, în colaborare cu reumatologul și balneo-fizioterapeutul, aplică o serie de măsuri ortopedice, medicamentoase și fizioterapice pentru corectarea și recuperarea funcțională a articulațiilor respective.

Dr. O. STROESCU

ACTUALITĂȚI

● CHIMIȘTII de la Institutul de antibiotice al Academiei medicale din U.R.S.S. au obținut un nou antibiotic — colimicina. Acest produs este eficace în infecțiile produse de un grup mare de microbi (stafilococi, colibacili, bacili tuberculoși) și față de anumite tulpini de stafilococ rezistente la penicilină. Colimicina are efecte remarcabile în aplicații locale.

● FORMELE cronice ale encefalitelor infecțioase (inflamația substanței albe a creierului) reacționează foarte greu sau aproape deloc la tratamentele medicale obișnuite. Medicii sovietici au rezolvat cu succes și tratamentul acestor forme, utilizînd razele röentgen. Röentgenterapia (tratamentul cu raze X) a fost aplicată într-o singură serie sau în 2—3 serii, obținîndu-se rezultate bune.

● TEHNICIENII sovietici au construit un aparat pe bază de ultrasunete (după principiul aparatelor de radiolocație) pentru stabilirea diagnosticului tumorilor canceroase. Aparatul emite ultrasunete ce pătrund în organism și care le reflectă. S-a constatat că tumorile canceroase reflectă mai bine ultrasunetele decît țesuturile sănătoase. Ultrasunetele reflectate sînt interceptate de un ecran pe care apar pete luminoase. Intensitatea și dimensiunile acestor pete, permit să se stabilească sediul și mărimea tumorii canceroase.

Dr. N. C.

INSTANTANEE

Mi-ați prescris cură de fructe cafea, carne, brînză, linte. Cînd să le mănînc pe astea ...după masă sau -nainte?

Cazul nu e alarmant, De enervări, de-l veți feri. Din acest sirop calmant Să... beți trei linguri pe zi

Pentru vaccinare-s gata! Oare însă nu-i mai bine Să-l tratați întîi pe tata? El e gata... să leșine!

Text: Dr. V. IVANOV
Ilustrație: R. DRAGOESCU

PSORIAZISUL

Printre bolile pielii întîlnite destul de des în practica medicală se numără și psoriazisul. În prezent, cîteva teorii încearcă să explice cauzele apariției acestei boli. Cea mai răspîndită dintre ele este teoria neurogenă care leagă apariția psoriazisului de dezechilibrul activității sistemului nervos central în urma unor puternice traume psihice. Se încearcă de asemenea explicarea apariției bolii ca urmare a disfuncției glandelor cu secreție internă.

Boala se manifestă prin apariția pe piele — mai ales în regiunea coatelor și a genunchilor — a unor pete mici, de culoare roșie, acoperite de o scamă albicioasă. Cu timpul pata se extinde, la o formă ovală cu marginile regulate. Pielea își pierde caracterul inițial și se transformă într-o crustă albicioasă, lucitoare, care, zgîriată cu unghia se desprinde în straturi foarte subțiri.

Psoriazisul este o boală de durată cu perioade de acalmie după care urmează perioade de erupție. La unii bolnavi, perioadele de erupție se observă aproape în fiecare an, la alții apar chiar după 5—10 ani. De multe ori, boala apare în cursul iernii însă nu este excluă apariția ei și vara. Bolnavilor care suferă de forma „de vară" a bolii le sînt interzise băile de soare.

Cînd boala progresează și este urmată de simptome ale dezechilibrului sistemului nervos central (mîncărime, iritare, insomnie etc.) sînt indicate preparatele de brom, hiposulfit de natriu, clorură de calciu. În formele cronice, în afară de medicamentele de mai sus la care se adaugă vitaminoterapia, se administrează și preparate de arsenic.

În cazurile în care se observă disfuncția glandei tiroide se administrează extractul din această glandă după indicațiile medicului.

Un rol important în tratamentul acestei boli îl are și dieta. Este interzis consumul de băuturi alcoolice iar cantitatea de grăsimi folosită în alimentație trebuie redusă.

Sînt indicate de asemenea vitaminele, mai ales vitamina A, B_6, B_{12}, precum și băile sulfuroase.

Psoriazisul este o boală vindecabilă, dar trebuie reținut un singur lucru și anume: numai medicul specialist în afecțiunile pielii poate indica un tratament adecvat, care să dea rezultate bune.

Dr. SAVA

Medicul vă sfătuiește

MARGINEANU ELVIRA — Regiunea Timișoara: Nu aveți nici un motiv de îngrijorare. Adenomul este o tumoră benignă care odată extirpată nu mai recidivează. Dacă s-ar fi pus problema celui mai mic dubiu s-ar fi făcut o intervenție chirurgicală mult mai laborioasă.

Însuși intervalul de timp scurs de la operație dovedește benignitatea afecțiunii de care ați suferit.

Nu e necesar să faceți nici un tratament. Sînteți vindecată.

I. M. TMS. Ținînd seamă de caracterul recidivant al afecțiunii și repetatele tratamente urmate fără a obține un rezultat definitiv bun, vă sfătuim să vă reinternați în clinica dermatologică pentru studiu și tratament.

Procedînd în felul acesta veți putea obține, pe baza antibiogramei ce se va repeta, antibioticul corespunzător.

ELENA POPESCU — N.F.L.J. Sulina: Am reținut dorința pe care v-ați exprimat-o și vom încerca ca pe viitor să insemnăm, în limita spațiului disponibil și un articol privind problema ce vă interesează.

SPERANȚA — Iași: Dorința dvs. poate fi cu ușurință satisfăcută. Adresați-vă la o consultație unui specialist neurolog.

CERNESCU COMANESCU: La vîrsta pe care o aveți considerăm că nu e vorba de o boală organică. Totul va reintra treptat în normal.

A. I. M. — Preocuparea pe care o aveți în prezent nu are nici un fel de justificare întrucît în cazul dvs. nu este vorba de o boală.

N. LUCEȚTI — Vatra Dornei: Medicul dv. are dreptate; nu există nici o contraindicație în cazul dvs. în folosirea glucatacidului. Deci puteți să luați 12 tablete zilnic.

În legătură cu cea de a doua întrebare pe care ne-o adresați răspundem afirmativ; puteți un timp așa cum vi s-a recomandat să întrebuințați seara înainte de culcare una tabletă luminal 0.10 sau Dormital.

Dr. E. ALBU

Varietăți medicale

DIAGNOSTICUL CANCERULUI DE SÎN CU FOSFOR RADIOACTIV

Cercetările întreprinse de cancerologii sovietici au arătat că celulele canceroase absorb fosforul radioactiv într-o cantitate mai mare decît celulele sănătoase. Prof. G. M. Ponomareva a folosit acest principiu în diagnosticul cancerului de sîn. Ea a depistat cu ajutorul fosforului radioactiv 85 la sută din bolnave cu cancer de sîn, într-un stadiu precoce.

CONSULTAREA INIMII DE LA DISTANȚĂ

La Institutul experimental al politehnicii din Varșovia a fost confecționat recent un aparat cu ajutorul căruia inima pacientului poate fi consultată în timp ce acesta se află în mers sau la oarecare distanță. Prin intermediul aparatului care se află conectat cu un aparat de radio special, medicul poate studia comportarea inimii unui alergător de pe o pistă sportivă sau a unui pilot care zboară la o altitudine mijlocie.

Noul aparat va permite în viitor consultarea bolnavilor de inimă prin... telefon.

UN RINICHI CARE SE... ÎNGHITE

Profesorul Paul Schloerg de la Universitatea din Kansas (Statele Unite) a experimentat cu succes un rinichi artificial, pe care pacientul îl poate înghiți. Este vorba de un tub din mase plastice, conținînd un lichid special capabil să înlocuiască funcțiunile rinichiului, care se oprește în intestinul gros unde poate sta un timp foarte lung. Animalele de experiență (cîini) și un om voluntar au suportat foarte bine acest nou rinichi artificial.